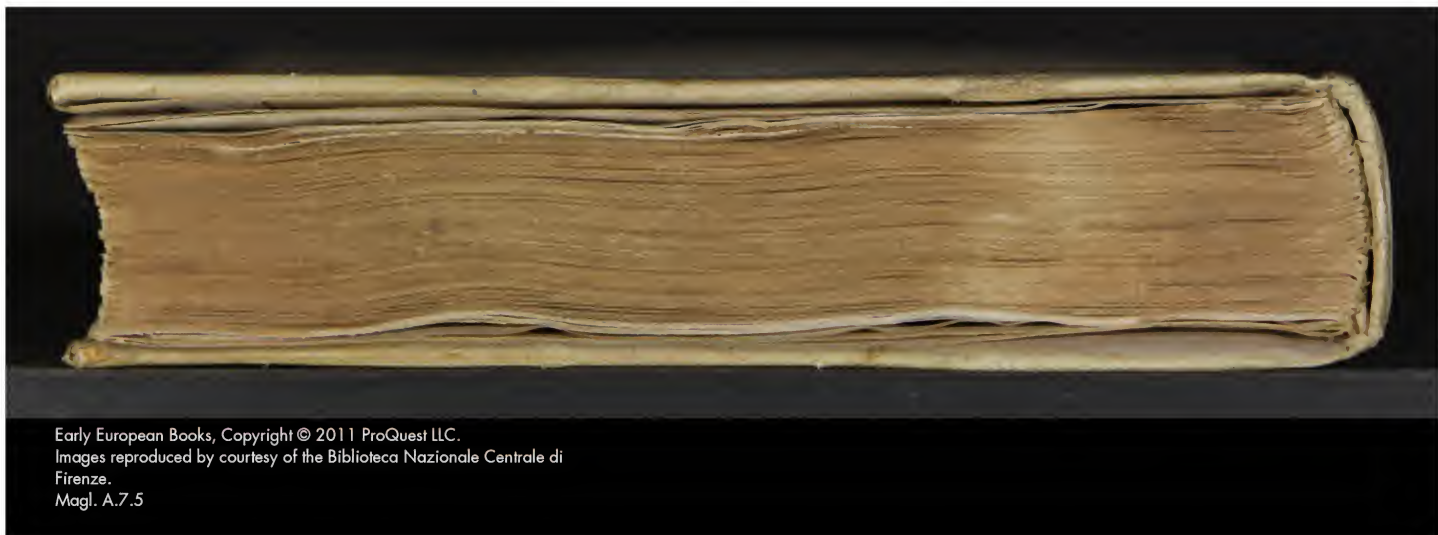

de
Veritate
Concept.
B.M.V.
Mediol. 1478

INCUNABULI

A	7	5
Biblioteca Nazionale Centrale - Firenze		

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.5

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.5

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.7.5

INCUNABULI

A

7

5

Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

96

Tractatus beate virginis p[er] h[er]em[um] i[n]ventu[m] de astro n[on]o
ordinis p[er]ducto[r]is ex motib[us] s[ol]is d[omi]ni d[omi]ni c[on]p[ar]at[us]

DE RIZAEAN meditabitur
Lor meum. et labia mea detestabu
tur impium. **Prov. 8.** **L**um apud
ueteres philosophantes Generose
Petre. Lomes adagnifice. uarie
forent de ultima felicitate opinio
nes. illorum sententia preualuit q in ue
ritatis agnitione ex summi dei intel
ligentia perfecta beatitudinem consil
tere diffinierunt. Ex hoc enim et deo
similior homo efficitur et sibi con
uenientius propriumque magis exer
cet officium. Soli enim homini ab imor
tali deo donatum est rationis esse par
ticipare. qua quidem ad primam cogno
scendam ueritatem. unde omnis huma
na cognitio sumit exordium possit
atingere. Contemplatio enim di
uine ueritatis ut beatus ait Augu.
proposit nobis omnium actionum nostrarum
fina et eterna perfectio gaudiorum. Quo
fit ut sicut mortales omnes beatitu
dinem naturaliter appetunt. ita et per
ueritatis cognitionem summe concupis
cunt. Unde et si diuinitas in se ipsis exube
ret homo uoluptatibus omnibus perfruat

potentia fama honoreque summe pre
emineat. nisi tamen intellectus ipsa ueri
tatis cognitione illustretur amplius quam
rit. qui se possit rebus acquisitione satiare
Omnino siquidem hominum studium omnis la
bor omnis denique industria ad hoc
se totum confert. ut in ueritatis cogni
tione deueniant. et quare rerum causas
ignorat earum inuestiget origines. Sed
quia ut philosophi. tradunt eadem est opposi
torum disciplina. et cuius est unum ortho
rum persequi eius est et aliud refutare
sicut medicina que sanitatem inducit
orthiam expellit egritudinem. Ideo
sapientis cuius est ueritatem toto cor
de tota mente. totaque uirtute amplecti
ac meditari. eius est erit falsum erro
rem qui ueritati opponitur impugnare
et tota animi fortitudine refellere
Qua de re in uerbis propriis du
plex sapientis officium designatur Pri
mum ueritatem meditari diuinitatem. in cuius
speculatione suauis et amena dulcedo con
sistit. Quod ut scriptura nobis in
sinuaret in persona sapientis. deum est
Ueritatem meditabitur guttur meum.
Alium uero est falsitates erroresque
ueritati aduersantes elidere. ac de
bellando confutare. Et ad hoc expli
candum deum est. Et labia mea detesta
buntur impium. quod uidelicet deus diuinitatem ueri
tatem meditari loquitur. Unde et philo
sophus hoc duplex sapientis officium in
primis ethicis libris describit. Sapientis igitur
est non metiri. de quibus nouit et me
tientes posse detegere et manifestare.
Non enim nobis ad salutem satis
est litterarum studio diligenter intendere

ueritatis cōgitiōez acq̄iete. ⁊ p̄ di
uersa m̄di climata discurredo doc
trinā euāgelicāz mortaliū pp̄lis ex
plicare nisi ēt oblatrantes hēricos
cōtra diuinū dogma impie garriē
tes q̄ xp̄ianis pectoribus labē dya
bolici erroris conāt̄ infigere uiri
liter oppugnātes exuberem⁹. Quosq̄
ueluti lupos a xp̄ianis gregibus p
cul expellētes. īfirmīssimos quosq̄
ab eorū errorib⁹ liberatōs ad iter
celeste dirigam⁹. Un̄ dñs p̄ pphe
tā suū ezechielez quosdā idiscieta
quadā builitate tacentes nec ō er
rores uirilz se opposites redar
guīt dicēs. Nō ascēdistis ex aduez
so nec posuistis uos murū pro do
mo isrl̄. Error. n. cui non resistit
approbāt̄ ⁊ ueritas cū mīme defē
sat̄ opprimit̄. Cōsēttre quippe uē
errātī q̄ ad refecanda q̄ corrigi de
bēt dilligēti sollicitudine nō occur
rit. nec grādi scrupulo caret cōsciē
cie q̄ ul̄ ex negligētia uel huāno ti
more manifesto errori desinit ob
uiare. Inter ceteros aut̄ errores ō
ueritatē exortos ille longe piculo
sior est q̄ beatissimā uirginē a xp̄i
redemptōe segregare mōlīt̄. Nā
dū qdam minus sapiētes ī suis edi
tōib⁹ almā gētricē ab originali peccō
ī sui cōceptiōe immunēz fuisse affir
māt̄ redēptōis p̄ciosi sanguis ye
su xp̄i precium euacuāt ⁊ in erroz
multiplicitatē catholica uirtute de
serta aufracte labunt̄. Est enī er
rantīū quasi naturalis cōsuetudo
ut q̄a in ueritatis medio cōsistere

non possūt dū unū erroz itēpate
defēdūt in alium cōfesti dillabūt̄
Sic ⁊ isti diuinā litterarū ignā
ri dū uirginē dei genetricem sub
specie pietatis falsis honorib⁹ ex
tollūt xp̄i dignitati nephādissime
detrahūt sacras scripturas puerse
exponūt. sāctorū patrū sn̄as spnūt
⁊ tādē pp̄ humanū fauorez ac ter
renū lucrū nouos errores cōfigūt
Ih̄i secūdū hyeronimū ueluti ad
ulēini filij a patruz suorū uestigijs
discedētes ueritatē uertunt in mē
datiuz ⁊ sup̄sticiosa temeritate ar
mati terminos trāssere presumūt
quos posuerūt p̄es eoruz. Isti de
domo domini populos seducunt ⁊
ut suum pertinaciter defendāt er
rores diuinas scripturas p̄nciose
deprauāt. doctores antiquos cōdēp
nant. ⁊ imperito ualgo predicātes
audēt alijs edissere q̄ ipi nō itelli
gūt. nec fateri ēt uerē se alio ui
dere q̄ eoz n̄ itellexere maḡi. O
stupēdū pdigiū ut qdā ut ita dicā
scalciati moderni uēto pleni sapiē
cia uacui tā facile itellexerūt quos
doctores ātiq̄ uita sāctissimi īgenio
preclari fide feruentes ueritate p
spicui ignorauerunt. Ih̄i p̄fecto igno
rantie tenebris īuoluti uolentes
sape plusquā oporteat sapere no
uas nō cessāt aduētōes confinge
re. nec dignāt̄ discere quid aposto
li. quid euāgeliste. ⁊ quid sācti doc
tores diuina gratia illuminati de
hac materia senserūt. sed sāctorū
ueritatē floccipēdentes ad fabulas

sele uertāt. 7 ad sēsū errorēqz suū
prietosū incōgrua adaptāt testio?
qī grāde sit. 7 n̄ uiciosū dicēdi gen?
deprauare sn̄as 7 ad uolūtātē suā
saaz scripturā trahere repugnātē
Illic p̄tea suos cumulat^o errores
psonātes quosdā āplissios mag^oqz
et excellētī īgenio uiros. tū uirtute
aīmi tū oī huāna dīaqz sapīa p̄cla
ros nō mō crinose diffamauere. ue
rū ē 7 splēdorē rutilātis doctriē
ac nitore uite. 7 scitatis ip̄oz ausi
sūt turpiter maculare quoz p̄fecto
calciamētī sūmbrias nō mō soluere
sz ne tāgere qdē apti sūt. Ne igit^r
tā p̄flatis buccis ueritas numīs al
mi īsidere credat^r. ut idoctū uulg^o
tāqz qd p̄issimū ī uirgīez p̄sonat.
Illic p̄pēdiōsū libellū de uitate cō
cept^o uirginat^o dīno fret^o auxilio
ex scōz dictis p̄fect. cūqz tue āplitu
dini Inclite Petre Comes magni
fice statui dīdicare. Tū ut siglre ob
suātiā meā erga te tuosqz dōs aliq
ex pte tibi ostēderes. Tum ut ma
gnificētia tua qz mortales fere om
nes nō tā p̄ maioz tuoz glia. qz p
āplissiarū uirtutū tuarū excellētia
nō īmerito 7 collūt 7 obuāt uezita
te perspecta essz nobis ab irrūpē
tib^o hostib^o tutissimū refugiu. et
qī qdā īexpugnabile ppugnaculū
Noui 7 eīz īuicissimī aīmi tui ma
gnitudinē. Noui prudētiā. noui cō
siliū. noui deniqz diuinū ut ita lo
quar ingeniu tuū. Neqz. n. alio me
uocablō uti fas esse censeo. cum et
regie uirtutes āglīciqz mores tui

dīntatē quandā p̄cūldubio p̄se fe
rant. 7 celeste illud īsigne. qd in p̄u
ma gestas post felicissimū exitum
tuū oīno īter ip̄os celicolas te col
locādū esse demonstrēt. Suscipiat
itaqz amplitudo tua singlri ea hu
manitate qua suos complecti solet
hoc munus exigūū. qd īter occupa
tōuz meaz sollicitudinēs breui trac
tato ex multoz doctorū auctib^o
cōpōituz noi tuo deuotissie dīdicaui
In quo qdē ī p̄facile erit ip̄z quē
tam pōpatice sustentare conantur
errorem tuis freto auspicijs ac ue
ritate comite pro cuius amore cer
tādū duximus. ut mortale. ut fugiē
dum ut flitātē plenū refellere. Im
pium qz fore ac prophānum ut po
te fidei dīnisqz lris aduersatissimū
hunc perniciosū errorem. obstina
ta fronte credere aut deffensare.
tum ex diuinis oraculis. tū ex eoz
codicibus. tum etiam ualidissimis
rationibus. quas greci cornutas
appellant demonstrare curabo.
Sic enim cum ipsis agendū statui
ut ratione ac mansuetudine prouo
cati sequi nos uelint non fugere
quatinus ex eorum codicibus ostē
dentes quod dicimus eos ad sinū
matris ecclesie relicto errore deo
possimus adiuuante conuertere.
Non enim indiget deus nostro m̄
datio. ut pro eo loquamur dolos.
Et uirgo regia flō non eget ho
nore ueris honorum titulis cumu
lata. Quin potius ut beatus ait
Augustinus Perhorrendum ē flī

aliquid de deo dicere et si ad laudem
ei⁹ uideat⁹ pertine. q² non minori s³
maiori fortalis scelere laudat⁹ i deo
flitas q² uitupet⁹ ueritas. Et uir
go gl'iosa ut ait Ber. libenter illo ca
ret honore. quo ul' peccatum uerari ul'
fla induci uir scitas. quapp fabricato
res illos onda ee medatij q² beatif
simam uirginem flo extollentes honore
catholica ueritate defra ulgi erra
tis secut⁹ consuetudine et tot garrir⁹
ullulat⁹ i ethera q² clamores diuam
detestando ueritate iferunt ac taz p
phane tam rabido ore i scissimos
clarosq² uiros deseniunt ut nec auc
toritate qde freti nec ulla roe psua
si illa absq² originali peccato fuisse con
cepta i iuriā peccati xpi sanguis o
tot tantosq² doctores pter popula
rem timido fauore audeat pdica
re. At nos clarissime Petre q² ueri
tatis lumē isperim⁹ relicta popu
lari consuetudine antiquorum prius se
quamur ueritate q² non ex scabell s³
ex sacris codicib⁹ nobis offert⁹ et
almas dei getricem post original
peccati contractōem excellentissime sup
os fuisse scificata ac suo spuali nitore
sup oīuz āgelorū puritatē fuisse
exaltatā firma fide teneamus. sciē
tes q² sic scriptū est apud Esdram
Ueritas s³ oīa uicit ueritas manet
et iualet i eternuz et uiuit et obti
net i secula seculorū. Amen.

inuenitur

Qualis ordo sit i tractatu isto
tened⁹ et q² sit auctoris itentio.

Quid iponet carnalis origo et
quotuplex e hoīs natiuitas.

Quibus donis primus homo i
sui pma institutōe fuerit a deo do
tatus.

In prima hoīs institutōe corpus
subiciebat aīe et sensualitas rōi p
uirtutē supnalē sibi dit⁹ collatā.

Primus hō p iustiaz origialem
alē fuit immortalis q² scī post resu
rectōem.

Origialem iustia fuisse ab adā sit
cu natura i posteros traducta.

Ex pnatōe origialem iustie pp pec
catū secuta ē rebellio et i carne pas
sibilitas.

Dēs ab adam post peccatum seialē
ppagati iuste cū carētia origialis
iustie sūt ocepti.

Qualiter defect⁹ origialem iustie
possit p semē i plē traduci.

Qualē tal defectus i his q² ab
adā seialē propagant⁹ idem culpe
possit habere.

Quod oīa supradīa sūt de mēte
Augu.

Quid sit origiale peccatū et utriū sit
aliquis hūsus corruptus.

In quo sit originale peccatum si
cut in causa et in quo sit sicut i sub
iecto.

Quod originale peccatum .17. uoca
bulis nōiat⁹ et expōitō illoz nomi
num.

Origiale peccatum s³ fidē traduci⁹
in oēs hoīnes ab adam seminalē

propagatos.

Qualis pater baptizatus possit pater
quod non habet in plenam traducere.

Utrum originale peccatum sit a deo et quod
anima in sui transusione maculatur.

Utrum originale peccatum caret aliquam
macula in anima. et quod sit illa macula.

Laretia die uisionis et rebellio
et mors sunt pena peccati originalis.

Utrum sit conueniens omni animam crea
re in corpore ex quo nascitur et macu
latur.

Secunda pars continet hanc conclusionem. Im
pius est tenere beatam uirginem non fu
isse in originali peccato conceptam. quod probatur
tribus uis prima per comparationem ad
patrem. 2a per comparationem ad filium. 3a ad
spiritum sanctum. Tituli rationum prime uie quod
continet quatuor rationes.

Si beata uirgo fuisset sine omni
peccato deus esset iniquus quod eam
motu permisit. Hec ratio continet duas
auctores scripture et tres Augusti.

Si beata uirgo fuisset sine omni
peccato non fuisset ei peccatorum remissio
necessaria. Hec ratio continet unam auctorem
Augusti. ualde pulchram et unam decreti

Si beata uirgo fuisset sine ori
ginali peccato non fuisset ex uirili semine
concepta. Hec ratio continet octo auctores
Augusti. et unam Ambrosii.

Si beata uirgo nullum habuisset
peccatum mortem corporalem non susti
nuisset. Hec ratio continet septem
auctoritates Augustini. unam Iero.

tres scripture et unam decreti.

Infra scripti sunt tituli secunde uie
que continet tredecim rationes.

Si beata uirgo sine omni pecca
to fuisset non omnes homines Christus
redemisset. Hec ratio continet duas
auctoritates scripture. quoniam Augusti
Iuliani et unam Gregorii.

Si beata uirgo nullum peccatum
habuisset non omnium hominum
Christus mediator fuisset. Hec ratio conti
net unam auctoritatem scripture et du
as Augusti. ualde pulchras.

Si beata uirgo nullum peccatum
habuisset Christus pro ipsa mortem non
sustinuisset. Hec ratio continet unam
auctoritatem scripture et duas Au
gustini. ualde pulchras.

Si beata uirgo sine peccato fuisset
Christi sanguis nec reconciliata nec iu
stificata fuisset. Hec ratio continet
unam auctoritatem scripture et duas
Augusti. et unam Bernardi.

Si beata uirgo peccatum non ha
buisset Christus pro salute omnium carne
non assumpsisset. Hec ratio continet
duas auctoritates scripture duas
Augustini et quatuor Leonis pape

Si beata uirgo sine peccato concep
ta fuisset ad populum Christi non pri
nuisset. Hec ratio continet duas
auctoritates scripture et duas Au
gustini.

Si beata uirgo nullum peccatum
habuisset ei renasci opus non fuisset

et regnum celorum non introisset
Hec ratio continet quinque auctori-
tates augustini. et unam scripture:

Si beata uirgo nullū peccatū ha-
buisset christus ei necessarius non
fuisset. Hec ratio continet tres auc-
toritates augustini pulcras.

Si beata uirgo se sine peccato sep-
fuisse dixisset suo redēptori ingra-
ta fuisset. Hec ratio continet duas
auctoritates augustini ualde pulcras

Si beata uirgo nullū unquē peccatū
habuisset. christus sibi ianuā regni
celestis non aperuisset. Hec ratio
continet. 8. auctoritates scripture.
unā inoentii. 4. augustini. unam. s.
Thome. et unā magistri serētiar.

Qui beatā uirginē se ullo pec-
cato fuisse asserit. dignitati christi.
nephādissime detrahit. Hec ratio conti-
net duas auctoritates augustini.
unā philo. 5. scripture. 4. decre.
et 6. rationes.

Si beata uirgo nullū peccatum
habuisset equal christo in puritate fu-
isset. hec ratio continet. 2. auctori-
tates. unā anthonii. unā magistri. duas Le-
onis. et 4. rationes.

Essē sine omni peccato soli christo.
ex singulari prerogatiua sancti docto-
res attribuunt. Hec ratio continet
4. auctoritates augustini. 7. am-
brosii. 4. Iheronimi. 4. gregorii
et 4. leonis. unam Clementis pape.
unam Iohannis crisostomi unā beati
origenis. et 6. bernardi. unam
theophili. unam gregorii nisceni
unam eusebii. unam caliodori. unā

hilarii. unam graciani. et unam
petri rauenas.

Infrascripti sunt tituli rationum
tertie uie que continet tredecim
rationes.

Si beata uirgo sine peccato con-
cepta fuisset eius mater in concipi-
endo uirgo fuisset. Hec ratio conti-
net. 7. auctoritates augustini. et. 2.
bernardi. et unam gregorii. et. 2.
ecclesie.

Beatam uirginē fuisse sine pec-
cato originali conceptā caret om-
ni ueritate. Hec ratio continet. 5.
auctoritates augustini. 4. scripture
3. ambrosii. unam magistri. unam
bernardi. cum multis glosis. et du-
abus rationibus.

Dicere beatam uirginem sine
peccato fuisse conceptam est contra
dicere sacre scripture. Hec ratio
continet quattuor auctoritates
augustini. duas decreti et duas scrip-
ture.

Dicere beatam uirginem sine
peccato originali conceptā ē resistere fundatissime
fidei. Hec ratio continet unam
auctoritatem scripture. unam atha-
naxii. et tres augustini pulcras.

Qui beatam uirginem sine pec-
cato originali fuisse asserit christi-
ane fidei fundamenta subuertit. Hec
ratio continet quinque pulcras auctoritates
Augustini. et unā decreti.

Qui beatam uirginem in omni pco dicit horrēda pueritate xpia ne religioni ifestus exiftit. Hec rō cōtinet unā pcrā auctoritatē auguſtini et unam decreti.

Dicere beatā uirginē peccatum nō habuiſſe ē dīe eaz ſe ipſā decepiſſe. Hec rō cōtinz unā auctoritatē ſcripture. 3. aug. ualde pcras. 7 unam iohannis criſoſtomi.

Beatā uirginē ſi peccato fuiſſe cōceptā ſancti dñt eſſe erroneum 7 temerariū. Hec rō cōtinz unā auctoritatē bernardi unā augu. 4. ſcī thoſ 7 unam ambroſij.

Beatam uirginē in originali peccato fuiſſe cōceptā. cc. doctores fa moſiſſimi tenēt. Hec rō cōtinet unā auctoritatē auguſti. unam bernardi unā ierorimi duas ariſtotil et. cc. doctores.

Dicere. b. uirginē nō habuiſſe originale peccm ē dīe oppoſitū eius qd ē p ecām determinatū. Hec rō cōtinet. 8. auctes decreti. 7. 6. aug. quatuor concilioꝝ 7 tres ſcripture

Beatā uirginē in originali pco fuiſſe cōceptā ſcī docto. approbati ſpalz affizant. Hec id cōtinz. 53. auctoritates pncipales. 13. 12. aug. 2. ambroſij unā euſe. 3. leonis. 3. grego. 7. anſelmi unā damiani 7 unā magſi unā bede. unā ſcī herrardi. unā Inno. unam clemētis. 18. ſacti Thoſ tres hugonis. unā richardi. unam comestoris. duas Albeſti et unam bonauēture. **C**ontinet etiā 31. auctes augu. expolitiuas pcedē

tiū. 19. ſcripture quatuor decreti unā leonis duas ieroni. duas grego. et duas magiſtri.

Beatā uirginē huiſſe peccm originale clare 7 efficacit̄ concludit̄ ex auctib⁹ ſcripture. Hec rō cōtinz. 2. auctes ſcripture. 23. augu. duas grego. unā ieroni. duas magiſtri 7 duas decreti.

Beatā uirginē habuiſſe originale peccatū clare cōcludit̄ ex auctoritatibus ſanctoꝝ doctoꝝ. Hec rō cōtinet. 24. auctoritates auguſtini 7. 5. dicta ambroſij. tres ieroi. duas hylarii. unam iohannis criſoſtomi unam grego. unam origenis Et unā bernardi 7 tres leōis pape

Inſcripti ſūt tituli rationum tercię ptis que cōtinz. 30. rōnes cū ſolutionibus eaz.

L3 uirgo fuerit cōcepta in originali habuit tñ illam puritatē q̄ maior ſub deo nequit intelligi

L3 eua originale peccm n̄ habuerit n̄ tñ uirgīe maria purior aut dignior fuit.

Beatā uirgo fuit ab oī pco pſuata a q̄ fuerūt angeli pſeruati.

L3 uirgo fuerit i pco originali cōcepta ſūme tamen fuit a ſuo filio honozata.

L3 uirgo fuerit i pco cōcepta. a ſi tñ fuit ſi ōs creaturas dilecta.

Beatā maria fuit caſta 7 uirgo incorrupta. licet i originali peccato fuerit concepta.

Il3 uirgo fuerit i originali con-
cepta fuit tñ stella prefulgida et
dei mater imaculata.

Il3 uirgo fuerit pñuata ab oī pño
actuali nō tñ oportuit ut preſuare-
tur ab originali.

Etſi uirgo fuerit i originali pec-
cato cōcepta oēs tñ angelos exceſ-
ſit in gratia.

Beata uirgo l3 originale peñm
habuerit ad ſummā tamen purita-
tem ſub deo peruenit.

Beata uirgo l3 fuerit i origina-
li cōcepta. pl's tñ dilexit dñm quam
quecunq; alia pura creatura.

Bea uirgo et ſi p modicū fuerit
i originali peccato meli⁹ tñ ei fuit
eſſe q̄z non eſſe. ⁊ matrem dei eſſe
q̄z damnatam eſſe.

Il3 beata uirgo i cōceptōe habue-
rit origiale peñm tñ fuit hitaculū
dñi ſingulari mō pparatum.

Non o3 ſi uirgo fuit pñuata ab
itineratōe q̄ et a peño fuerit pre-
ſuata i conceptione.

Nō o3 q̄ ſi uirgo fuit pñuata a
corruptiōe carnis q̄ et fuerit preſ-
uata a macula mentis.

De po⁹ ordinata nō potuit nec
deciuit fieri ut uirgo conciperetur
ſine originali peccato.

Si beata uirgo fuiſſet ab origia-
li preſeruata xpi precioſo ſanguīe
non fuiſſet redempta.

Il3 xps pfectiſſim⁹ mediator uir-
ginis fuerit. eam tñ a peccato ori-
ginali non preſeruauit.

Int cōceptōez xpi et alioz hōinū

nō cadit alia cōceptio media.

Beata uirgo l3 f3 auguſti. peñm
nō habuerit actuale habuit tñ fm
i plūm peccatū originale.

Etſi xps inqñari nō potuerit. cū
ex uirgīe naſceret uirgo tñ potuit
inquinari cū ipſa cōciperet.

Etſi beata uirgo cū fieret iqui-
nari potuerit hezeticū tñ ē dicere
q̄ xps potuerit inqñari ⁊ ex uirgīe
naſceretur.

Auctas q̄ dñ ēē ambroſi ad ga-
baōitas nihil cōtra nos pbat.

Poſtq; uirgo cōcepit filiū. i ea
ponere peñm eſt ualde temerarium.

Peccatuz qd uirgo i ſui cōceptōe
cōtraxit. non illud ſua propria uo-
luntate admiſſit.

Peccatū q̄ beata uirgo i ſui cō-
ceptiōe habuit a libidine pentum
ppagantium cauſatū fuit.

Fuſſimū ē q̄ beatus dñc⁹ libel-
lum de conceptione compoſuerit.

Qn xps ex uirgine carnē aſſum-
pſit. tunc in ea peccati macula nul-
la fuit.

Beata uirgo ſecūdū ſanctū tho-
mā cōcepit filiū a peño originali et
ab omni actuali fuit imunis. orgi-
nale tñ peñm i ſui cōceptōe hōxit.

Dies cōceptiōis aliquo mō pōt
celebrari l3 fuerit cōcepta cū pec-
cato origiali. Et hoc ſecūdū quide-
cim doctores. quia eadem die fuit
ſanctificata.

Aſſeracta q̄ adducūt de cōcepti-
one ul' ſc'a ſūt ul' nullā fidē faciūt

Cōciliū baſilēſe fuit ſchiſmaticū

et per eugenium papam condempnatum.

Reuellatōes quā dñt de festo conceptōis facte nō sūt autērice s; sūt cū iōibus reprobate.

Ep̄la quā allat de conceptōe nō fuit a beato anselmo composita sed ab aliquo parue auctoritatis maliciose cōficta.

Liber de conceptōe uirgīs uel de exordio humane salutis nō ē anselmi nec eius auctoritas eorū sufragat errori.

Beata uirgo fuit cōcepta in peccato originali et tñ nulla pura creatura ē ei i dignitate eq̄l.

Universitas parisiēsis dū doctōribus famosis maxime floret de terminauit hereticū esse beatam uirginē originale peccatū nō contra xisse.

Nō derogat dignitati uirgīs quod in peccato originali cōcepta fuerit.

Infrascripti sūt tituli capitulorum quarte partis in qua ponūt .20. euasiones ad iōes ueras

Virgo maria non solum peccauit de debito sed et de facto.

Beata uirgo non fuit exempta lege cōi per p̄ilegiū sp̄ale.

Beata uirgo nō solum habuit peccatū in corpore radicalr sed et in anima formaliter.

Beata uirgo i aīa nō solum habuit peccatum originale materialiter sed habuit esse formaliter.

Beata uirgo nec per naturam nec per gratiam fuit ab originali peccato in sui conceptione imūis.

Beata uirgo habuit originale peccatū nō in cōceptōe seminū sed in cōceptōe naturarū.

Anima beate uirginis in īstanti sue cōceptōis fuit maculata culpa peccati originalis.

Implicat contradictionem quod in primo īstanti sue conceptionis uirgo culpa originali fuerit infecta et in eodem īstanti ab eadē fuerit per gratiam mūdāta.

Sola anima xp̄i fuit sine omni peccato quanlibet aliam animam excludendo.

Hec dictio solus addita subiecto excludit omne aliud suppositū a cōsortio predicati.

Beata uirgo non solum habuit originale peccatum quantum ad contrahendi modum sed etiam illud habuit formaliter quantū ad reatum.

Scriptura dicēdo omnes pecca-
uerūt neīnem excipit nisi illū cui⁹
gratia omnes homines egent.

Si beata uirgo dicit de lege sta-
tuta originale peccatū oportet qd
de facto illud contraxerit.

Beata uirgo mortua ē pp peccm
positiue sicut ceteri ⁊ nō pūatiue.

Beata uirgo mortua est nō pp
peccatū pēntū. s; pp suū quod for
maliter contraxit.

Beata uirgo p redēptōez xpi n
fuit pūuata s; a captiuitate pūisub
qua aliqñ fuit p xpm liberata.

Et si angli qui nūq; sub pco fu-
erūt possint aliquo modo dici re-
dēpti. nullus tñ hō pōt dici redēp-
tus nisi sub fuitute peccati fuerit
captiuis.

Hereticū ē aserere qd post mor-
tem bernardus maculam habuerit
in pectore.

Adertūt qui dicūt alexādrū et
bonauētūrā suā opimōē reuocasse.

Opimō atiquorū doctorū ē ma-
gis pia ⁊ securior q; opimō quorū
dam modernorum.

Incipit libellus recollectorius
auctoritatum de ueritate cōceptio-
nis beate uirginis glōse. *ad hunc*

In hoc autē li-
bello quē ex diuersis anti-
quorū pūm auctoritati-
bus cōtexere intēdimus
ad laudē ⁊ gloriā Virgi-
nis glōse cuius honor debitus et

digna reuerētia fuit. Lū de eius
passiua cōceptione ueritas aspi-
tas et falsitas impugnat hūc ordinez
tenendum duximus.

Primo nāq; quosdā terminos i
hac materia de qua agendū est ual-
de pūecessarios declarabim⁹ hanc
q; declaratōez ex diuersis scī Tho-
doctoris anglici ⁊ aliorū sāctorum
dīis recolligemus.

Deīn ualidissis rōnib⁹ i aucto-
ritatib⁹ dīe scripture ⁊ i appropa-
toz doctoꝝ sūciis fūdatiis beatissi-
mā uirginē i originali peccō fuisse
cōceptā ostēdem⁹ Impiū ē fore et
erroneū opositū pūinacitē credere
aut pūdicare luce clartius p multas
scōꝝ auctoritates demōstrabim⁹.

Tertio ut ueritas q; seqmur do-
cem⁹ ⁊ pūdicamus magis i pugната
clarefcat. rōnes q; oppinio cōtra-
ria fulcit in mediū fidelī adducā.
ac illas iux sāctoꝝ doctoꝝ fūdamta
clare apteq; dissoluam.

Postremo ut rōnes nre catholi-
cā ueritatē cōcludētes i suo magis
uigore stabiliantur. ac maior illis
fides adhibeatur. euasioēs quasdā
contrarie partis friuolas ac pueri-
les quas ipsi solutiones appellanti
subsciam. ac illas tum diuinis ora-
culis. tum sanctorum patrum testi-
moniis tum etiam ualidissimis rō-
nibus improbens tanquā tēmera-
rias ac fidei catholice multum sus-
pectas nullius roboris nullius ap-
pētē nllī q; auctis aut uirtutis ēē
duce dīna grā omōstrare curabim⁹.

Nō itēdo tñ p hāc dēclaratōez siue
 snāz recollectōez aliquid asserere
 ī offensā seu puocatōez cuiuscūqz
 stat^o ul' p'sos. s; nñi p'pōiti itēdō ē
 caritatē custodire ueritatē defēde
 re flitatē ī p'bare. 7 cuz spāli adiu
 torio uirgīs gl'iose paucas ex mul
 tis dīarū scripturarū ac scōz voc
 torū auctes q's hīc ī dīsp'sas recol
 legi q' ipaz ī origīali p'co p'ceptam
 manifeste cōcludūt ī mediū ut op'e
 diosī^o potero deducere. ut bec'uezi
 tas nō iā sub modio s; s. candela
 brū pōita luceat 7 clarescat oībus
 his q' ī domo dī sūt. Cōfido autē q'
 q'cqd ī h' libello recollectorio ab
 rīue dicturus sū catholicū sit. q' si
 forte qd absit p'ter itēdōem aliqd
 dixero quod sacre seipture aut dē
 mīatōi ul' aucti eccl'ie aut cōi doc.
 snie adueuset' illud p'nūc sicut p'
 tūc cassio reuoco pariter 7 anullo
 subiciēs me ī his q' dicturus sū 7 ī
 oībus alijs cōnectōi sacrosacte ro
 mane eccl'ie cuius filiū ego spālis
 sum sicut 7 o's p'ēs mei fuerūt qui
 nūq's iuēti sūt a ueritate catholice
 fidei deuīasse. **T**ria autē cō p'nci
 piū occurrūt declarāda. p'mū qd p'
 origīez cānalē 7 hōis p'pagatōem
 ex scōrū doctria it'lat'. demū qd
 s; doc. catholicos sit origīat' iustia
 qd ue origīale p'cām importet. Po
 stremo q' pena sit eius 7 quo p'co
 ī o's hōies ab addā seīalī p'paga
 tos traducat'. q'b' declaratis uia
 nobis āpla 7 apta ad ueritatē p'f
 siue p'ceptōis uirgīs it'ueda nobis

reliquet.

Quid origo carnalis importet
 7 q' duplex ē hōis natiuitas. La.
 secundum.

Quātū igit' ad illud q' primo
 loco nobis declarādū occurit. breui
 ter dico q' per carnalez origīez 7
 p'pagatōem homīnis sancti docto
 res cōiter itelligūt p'cessionē seu
 mutatōnem qua homo ī utero ma
 tris sue carnalī 7 humaniter p' cō
 mixtionē seīuz uiri 7 m'ieris post
 q'trigessimū quītū diem aut .80.
 a susceptōe uirilis semīs ont' con
 cipit' aīat' et nascit'. Ex quo infer
 tur q' nec adā nec eua nec xps nec
 Angeli sūt carnaliter cōcepti aut
 p'pagati. Nam adam 7 angeli p'
 ducti sūt a solo deo sine uiro 7 mu
 liere. Eua autē p'ducta est de uiro
 sine muliere. xps autē cōceptus est
 de uirgīe sine uiro. Omnes autē alijs
 carnalī p'pagati sūt q' ex uiro et
 m'ie sunt predicto modo concepti
 Et iō qñ sancti doctores dāt o's
 hōines carnalī p'pagatos origīale
 p'cām in sui cōceptōe p'traxisse. ab
 hac snā solū adam 7 eua 7 xpm q'
 non sunt carnaliter p'pagati ex
 cludūt et omnes alios homīnes ori
 gīnale contraxisse peccatum firmi
 ter itelligunt. Notant ulterius
 ipsi doctores duplicem esse homi
 nis natiuitatē in utero u; 7 ex uō

In ufo qdem nascit' hō cū post for-
matōz corporis fetus humanus cō-
cipitur ⁊ aiatur aīa rōli. Ex ufo
uero nascitur hō qñ utum matris
egrediēs ī hāc lucē icipit prodire.
Ihēc aut' diffictio apud theologos
ualde cōis est ⁊ apud canonistas.
Tradit' aut' a sō doctore sē l. sen.
3° di. 3^a. Addit tñ q' natiuitas ex
ufo natiuitas cōis nōiat'. l. 3. ē nati-
uitas sit ī utero q' ceptio siue aīa
tio ppe nūcupat'. Si qñ igit' ī dōis
scōz ul' sacre scripture hec ul' filis
snia iueniat'. Om̄s ab adā carnalī
ppagati nascunt' cū pō originali
uel nullus hō ab adā carnalī ppa-
gatus nasci sñ pō originali. Uel so-
lus xps natus ē sñ peccato. Uel bea-
ta uirgo nata ē pō originali ta-
les ppōes. ⁊ cōsiles d' natiuitate ī
ufo sūt ī tellnde. Et q' ita necz sit
intelligi. ex hoc clarissīē pz q' os
fere doctores ponūt beatā uirginē
et Johānebaptistā ⁊ ieremiā ī ute-
ro m̄is fuisse sanctificatos. et ex
utero sine peccato natos.

Quib' donis fuit p̄mus hō a dō
ī sui prima īstitutōe dotat'. La. 3.

Quāntū ad secūdū. ē sciēdū q'
hō ī sui p^a īstitutōe talī īstitut'
fuit a deo ut eius corpus esset aīe
oīo subiectū. Rursū ut ptes īferio-
res aīe v3 sēsualitas absz ulla re
pugnātia ⁊ dōitōe rōi subicerēt'.
Postremo ut ipa hoīs rō suo crea-
tori deo esset totalī subiecta.

Ex hoc aut' q' corp' erat aīe tota
lī subiectū nulla hōi passio posat
accidere q' dñio aīe supra corpus ī
pugnaret. Unde nec mors nec īfir-
mitas ulla ī hoīe locū hēbat quia
hui' mōi defect' accidūt hōi ex eo
q' aīa n̄ pfecte dominat' corpori.
Ex subiectiōe aut' īferioz uiriū ad
rōem erat ī hoīe oīmoda m̄is trā-
quilitas qz rō humana n̄lis īordi-
natis passionib' turbabat'. ita eīz
perfecte sēsualitati rō dñabat' ut
īn īferiori appetitu sēsibili nulls
mot' occupie ire ceterazqz passio
nū nō īmpat' a rōe possz īurgere.
Ex hoc uero q' hu' rō erat suo
creatori deo totalī subiecta refere-
bat hō os act' suos ī deū. sicut īn
ultīm finē ī quo eius iustitia ⁊ īno-
cētia cōsistebat. Et īo ex ī^a rectitu-
dine iusticie qdā decoris nitor. ⁊
qdaz spiritual' pulcritudo ⁊ armo-
nia suauis ⁊ amena resultabat īn
anima qua deo conformis existēs
īn eius aīcicia ⁊ dīlōe pmanebat.

In p̄ma hoīs īstitutōe corp' subici-
ebat' aīe et sēsualitas rōi p uirtu-
tē sibi sup naturalī collatā. La. 4.
Quāntū aut' triū q. s. dēa sūt uli-
mū cā erat alioz duoz. Naz
si cōsiderēt' pncip' opōnētia corp'
huānū n̄ erat ex nā ipi' cōporis q'
ī eo dissolu' seu īfinitas aut q'cūqz
pa' huāne uite repugnās locū pe-
nit' n̄ hēret cū ipz ēet ex dñis cō-
positū q' agūt ⁊ patiūt' aduicē. S'
n̄ erat ex natura sēsibil' appetitus

q̄ uires inferiores absq̄ ulla repugnātia rōni subicerēt cū uires sē
sibiles ī ea q̄ s̄m sēsū delectabilia
sūt nāl̄i mouēt q̄ se penūmero rec
te rōi repugnāt. Lābat̄ ergo hec
humani corporis dispō. ⁊ tal̄ īfert
orū uiriū subiectio ex aliq̄ supiori
uirtute nāz corporis ⁊ corporeaz
uirtutū trāscēdētē. q̄s gratis eēn^o
d̄s aīe rōnali cōtulerat. ut s̄ cōdēm
corpis ip̄m cōtinere posset ⁊ uires
sf̄iles gubernare s̄z q̄ rōnali aīe
cōpetebat. Ut igit̄ hu^o rō īferiora
sub se firmi^o teneret oportebat ut
ip̄a sub deo īmobl̄i cōtineret̄ a q^o
s̄ cōdēm sue nature p̄dictam uir
tutem gratis acceperat.

Prim^o hō p̄ iustitiā originalez al̄i
fuit īmortal̄ ⁊ īpasibilis q̄s sancti
futuri sūt post reūrectionē. La. 5.

Put igit̄ hō sic institutus ut
nisi eius rō abduceret̄ adeo
nec eius corp^o a uita aīe posset ab
duci nec. sf̄iles uires a rōis impio
ac rectitudīe possēt dēclinare. Und̄
quodāmo īmortal̄ ⁊ īpasibil̄ erat.
q̄s v̄z. nec mori nec pati posat si n̄
peccaret. Peccare tñ posat uolūta
te ei^o nōdū ī bonū cōfirmata p̄ aōp
tōez ultī fīs: Et sub hoc euētu po
terat pati ⁊ ēt p̄i^o mori. Et ī hoc
differt īmortalitas ⁊ īpasibilitas
q̄s p̄mus hō hūit ab ea quam s̄cti
post ref̄ectionē sūt bituri q̄ illi
nūq̄s posūt mori l̄ pati uoluntate
eoz cōfirmata ī bonū p̄ adeptōem

et fruitōez ultī fīs s̄z p̄mus pens
posat mori si peccaret ⁊ posat nō
mori si nō peccaret. Hoc igit̄ do
nū q̄ s̄ cōditionē p̄ncipioz nāl̄ium
d̄s p^o hōi gratis cōtulat doc. sancti
originālē iustitiāz appellāt p̄ q̄s hu^o
na rō subdita erat dō p̄ q̄ndā rec
titudinē iusti^o ex q̄ q̄dā sp̄ritualis
p̄f̄ectitudo r̄sultabat ī aīa q̄ cōformis
erat dō. ⁊ oīa īfenora subiciebāt̄
ei. ut oīuz dñaret̄. ⁊ p̄tes inferio
res aīe absq̄ ulla repugnātia rōi
subiciebāt̄ itē q̄ null^o mot^o appe
tit^o sensibil̄ īsurgere potuisset nō
preordinatus a ratione.

Original̄ iustitiā fuisse ab adā si n̄
peccass̄z simil̄ cū nā per generatio
nem traducta. Capl̄m. 6.

Quia hoc donū fuit aīe di
uinitus collatū nō ut cuidam
particulari persone sed ut erat p̄n
cipium totius humane nature ab
eo deriuāde ideo tale donum non
erat p̄sonale quasi ad personam p̄
tinens. sed erat quasi donum natu
rale pertīnēs ad naturam. Quia
uero unūquodq̄ generat sibi sile
secundum naturam. ⁊ omne gene
rans comunicat genito naturam ⁊
omnes proprietates ad naturam
pertinentes. Ideo tale donum siml̄
cum natura ī omnes posteros tra
ductum fuisset. Et ob hāc cāz doc.
s̄cti illud donū appellauerūt iusti
tiā originālē eo q̄ p̄ originem tra
ductum fuisset. ita quod omnes illi

qui ab adā p seialē ppagatōez na-
turam accepissēt humanā siml cuz
natura ⁊ illud donum accipissent.
Unde scs tho. i. q. de ma. q. 4. ar-
ti. 8. Fuit inquit in prin. dōis
humane qōdam gratuitum donuz
p. homini dītus collatum. nō rōe
psone sue tm. sed rōne toti. huma-
ne nature ab eo deriuant. q. donū
appellat. origiāl. iustia. **H**uiusmo-
di aut. doni uirt. n. solū residebat ī
superiori pte aīe q. ītellectiua dī.
sz ēt ad īferiores aīe uires diffū-
bat. q. vtute doni p. dicti sub rōe
totali. continebat. Et uli. extēde-
bat. usq. ad corp. in q. nīl. posat
accidere dono p. dōo manēre quod
uīoni ipi. ad aīaz possz ullo mō. o-
riari ut sūt īfirmitates. ⁊ alie ma-
le dispōes qb. humana uita dissol-
uit. **E**t iō rōnabilr fuissz hoc
donū pp. duo ad postōs ppagatū.
P. q. dē q. naturam cōseqbat. ex
di. munere. lz n. ex uirtute seu dōi-
tōe nature. **2.** q. usq. ad corp.
ptigebat q. p. generatōz seial. tra-
ducitur. **M.**ā generans comunicat
genito accidētia q. ad corp. ptinēt
⁊ ea q. naturā ipius cōsecūt. **A**lia
u. spūalia accē. q. p. hōi dī. col-
lata fuerāt īq. tū erat sigl. azis p. so.
ut scia ⁊ uirtutes īfuse nō fuissent
ad postōs p. origiēz traducta. hē. iē
ibi ⁊ ī p. pte. q. c. j. ar. p. **P**ueri
g. oēs ab adāz seialiter ppagati
origiālē iusticiā p. actū generatōis
ōxissēt ⁊ p. h. in origiālī iustitia
nati siue cōcepti fuissent. **I**ustitia

ig. origiāl. īportabat rectitudinez
dōis ⁊ uolūtatis ad dōz cū perfecta
subiectōe corporis ad aīaz ⁊ īferio-
rū uiriū ad dōem. ⁊ iō q. tū ad suū
fōzale cāt subiectiē ī cēn. aīe. q. tū
u. ad suū materiale erat subiectiē
in sēsualitate q. q. n. appellat. caro
q. h. p. p. m. spūi aduersat.

Proter pēcm fuit addā origiālī iu-
stia priuat. ex qua secuta ē rebel-
lio ⁊ passibilitas ī carne. **L**api. 7.

Et q. h. donū ⁊ hec ordiata
natus ītegritas ex subiectōe
huāne uolūtatis ad dōz cābat. oīs ēt
fuit ut subducta hu. uolūtate a sub-
iectiōe dīa p. īgratitudinē īobīe
Illud ēt donū gratis collatū ab eo
iuste subtraheret. **E**x subtrac-
tōe aut. illius celestis doni. **P.** 10. ⁊
uolūtas hu. p. uata ē illo decore ac
spiritali pulcritudine quam p. us
hēbat. in cuius priuatōe deforitas
⁊ macta culpe cōsistit. **2.** 10. tū
est frenū ⁊ retinaculū quo uires ī-
ferioes sine ulla dōitōne dōi subici-
ebāt. ex cuius rōe secuta ē rebellio
⁊ cōcupiscēcia q. fomes dicitur. uī
factū est ut homo sētiret in appe-
titu sēsibili inordinatos mot. ire
⁊ cōcupiscēcie ac ceterarū passionū
dōi repugnātes ⁊ plerūq. eā obnu-
bilātes ⁊ q. a bo. totali retrahen-
tes. Et hec est illa repugnātia car-
nis ad spiritum de qua apls loq.
dicēs Caro cōcupiscit aduersus spū-
ritū ⁊ spiritus aduersus carnē ut

nō q̄cūq̄ ultis faciatis. Et iterū ui
deo aliam legē in mēbris meis re
pugnātē legi mētis mee ⁊ captiuā
tem me in lege peccati. 3° ablata
est obediētia corporis ad aīam. un̄
cōsecutū ē ut sentiret homo corpo
ris defectus ⁊ per hoc icureret ne
cessitatē moriēdi. q̄i aīa nō ualēte
cor² i ppetuitate cōtinere. iūta ei p̄
bēdo. ⁊ iō factus ē homo passibil⁷
⁊ mortalis nō solū quasi potēs pa
ti ⁊ mori s̄ q̄si iā h̄ns necessitates
ad paciēdū ⁊ ad moriēdū. Et ideo
bñ dicit Aug. in. 3°. de ciui. di. q̄
postq̄ peccati facta ē trāsgressio ⁊ se
ñi grā defēte dīa de corporū suoz
nuditate cōfusi sūt. Sēserūt. n. mo
tū iobediētis carnis sue tāq̄ reci
proctā penā inobīe sue. h̄c i^o Et
beatus Ambro. ut hēt in glo. ad
Ro. 7. legiptie inq̄t. factū ē ut qui
non obediuit suo superiori ei non
seruiat suū inferius. Iustissime fac
tū est ut ex quo iō se subtraxit a
dō inferiores uires rebellent iōni
h̄ec i^o

Oēs hoīes ab adā p^ot peccz seial⁷
ppagati cū carēcia originalis iusti
cie sūt cōcepti. Lapi. 8:

Et q̄ p̄dēz origial iustie donū
sic huāo gēri i p^o p̄te dītus
collatū fuit ut p ipz solū deriuare
tur i p̄fōs ab ipō seial⁷ ppagatos
reōta at cā reōuet⁷ effect⁷. n̄a fuit
ut p^o hoc p p̄pū iobīe peccz p̄dco
dono puato ōs ēt possi ei² tali do

no puarēt. Et pter h^o oēs possi
ei² q̄ ab eo seial⁷ sūt ppagati cūz
carēcia iustie origial q̄ eis debeba
tur si prim^o ho² nō peccasset con
cepti sunt. Et hac de cā oēs pueri
ab adā seialiter ppagati iherē di
cūt i sui p̄ceptōe origi. peccz q̄ nīl
aliud ē q̄z carēcia iustie origi. debi
te. **N**ec h^o ē i ordiez die iustie
q̄i dō puniēte i filiis qd̄ p̄m^o pens
deliqt. q̄z hec pe² n̄ ē nisi subtrac^o
eoz que superaturat⁷ p^o hōi dīr²
sūt cōcessa p ipz hoīem si stetisset
i posteros deriuada. nā illud donū
posteris non debebat nisi q̄tenus
p primū parētez in eos erat trāsi
turū. ⁊ cū nemo det alteri q̄ n̄ hēt
n̄ per ipz ad posteros trāfiret nisi
illud p obīaz sibi ipi cōsuasset. iō
adaz per inobediēciā tali dono p̄
uato. iustuz fuit ut ōs posteri eius
eodē dono puarēt. sicut si rex det
fundum militi trāsiturum per ipz
ad hīdes et miles cōtra regez pe
cet tali peccato q̄ funduz mereat⁷
amittere nō poterit postmodum
funduz ad eius posteros deuenire
Un̄ iuste tūc puunt⁷ posteri pter
culpā p̄tis ex carēcia siue puatōe
fūdi q̄ gratis p̄ti collatū fuerat p
ipm si nō peccasset ad filiuz trāsi
turum. Sic in pposito p^o parēti i
sui p^o iustitōe dīr² collatū fuerat
h^o donū iūptū erat p̄ncipiū huāne
nature. ut. s̄ ab eo per originē de
riuaret⁷ in posteros. hoc autez do
nū acceptū p̄tmōz hō p liberū ar
bitriū pecāf aīsit eo teōie ⁊ dītōe

q^o sibi datū fuerat. s. p se 7 p sua
posteritate 7 iō defect^o hui^o doni
totā ei^o posteritatē cōsegt. **D**e
fect^o autē iste eo mō traduci i poste
ros q^o traduci^r hūa natura q^o qdē
traduci n̄ f3 se totaz s3 f3 aliq3 sui
ptē. s. f3 carnē cui d3 aīaz sibi p
portatā ifundit. Et sic aīa dīr^o in
fusa ptinz ad naturā humanā ab
adā orig^o dīruatā pp carnē cui cō
iūgit^r. ita defis isti^o doni quod hu^o
ne nature i p^o ho^o collatū fuerat p
ptinz ad aīaz iqtū cōiūgit^r carni q^o
ab adā f3 seīalē rōnē ppagat. **E**
st autē sciētiā q^o sic bonū p^o est du
plex. qz qdā ē qd^o dicit^r p^o f3 se ut
gramatica logica 7 a^o p^o n^o i dīduā
tia. qdā uero ē qd^o dicit^r ei ex dono
gratuito. ut pphetia 7 grā 7 scia
infusa. ita ē duplex bonū natur^o
qz qdā ē q^o dicit^r ei f3 se ipaz. qz
s. cōsegt^r p^o n^o ei^o ut ēē bipedē 7 ēē
risibilē. 7 alia q^o cōseguūt^r pncip^o hu
mane nature. qdā u^o dicit^r ei ex do
no gratuito. 7 h^o mō iustia origiāl^o
erat. qdā bonum diuīt^o toti hu^o
n^o i pmo pēte collatuz. **B**onum
autē n^o traduci^r a generāte i poste
ros. qā hō risibil^o hōi nē risibilē ge
nerat 7 bipes generat bipedez et
oclat^o hōiē generat oclatū nisi ac
cidat aliq3 dīf3s i seīe. et iō sic ori
git^r iustia q^o erat bonū n^o. siml^o cū
natura fuiss3 i posteros a p^o pēte
traducta. ita dicere oz q^o postquā
illaz amissit dīf3s illi^o origiāl^o iusti
tie siml^o cū n^o tali puata dono in
p^olos traducat^r. **D**e si qdē gērana

ut dcm ē sibi sile f3znaturaz gērat
ita q^o si fuerit i gērāte n^o integra
filiū cū n^o itēgra gērabit. si uero i
eo fuerit n^o corrupta naturā etiam
corruptā si^o deficientē cōicabit. **D**e
f3s g^o originalis iusticie debite in
quolibz hō^o ab adam seīal^o propa
gato dī origiālē pēcm ita q^o pēcm
origiālē nil aliud ē q3 sōmes siue
occupi^o cū carēcia origiāl^o iusticie
unicuiq3 hōi debite si adaz nō pe
cass3 ex actu gērātōis i ple cāta.

Quātū possit p corporale semē de
f3s origiāl^o iustie i ple traduci.

SED cū p dīa poss3 aliq3 qzere
quō p semē possit def3s origi
nalis iustie i ple traduci. tū qz sub
iectū tal^o defect^o ē aīa iōat q^o n̄ tra
ducit^r ex seīe. tū ēt qā min^o nobile
n̄ d3 agere ificiēdo magis nobile
Aīa autē ē nobilior q3 semē 7 q3 cor
pus qd^o p semē traduci^r. igit^r n̄ u3
possibile q^o p semē possit tal^o def3s
traduci p quē aīa ificiūt^r. **A**d hō
rñd3 f3 doctriaz s3i **A**hō^o. q^o l3 in
seīe n̄ sit aīa ē tū in ipō uirt^o qdā
deriāta ab aīa gērātis q^o ē disposi
tiua corporis ad aīe receptōem. q^o
qdē aīa cū a dō corpori sic disposi
to ifūd3 ei ēt suo mō cōforāt^r ex eo
q^o receptū ē i recipiēte p mōz reci
piētis 7 qlibz for^o ē cōmēfata sue
materie. Et exiū uidem^o q^o filij al
sifant^r pētib^o nō solū i defectibus
corporalibus sicut leprosus. gērat
leprosu 7 podagricus podagricuz

sed etiam eis assilant in defectib⁹
aie sic iracundus generat iracundū.
7 amētes ex amētib⁹ nascūt^r Quā
uis eis pes q³ ē subiectū podagre nō
sit i seie nec aīa q³ ē subiectum ire
uel amīe sit etiā actu i seie. est tū
in seie uirtus formatiua corpora
liū mbroz et dispositiua corporis
ad suscepōem aīe. Et q³ ex unione
corporis et anime hēt hō q³ sit hō
uirtus aut seīs egrediēs de femore
generātis opat^r ad unionē corpo
ris 7 aīe disponēdo materiā ultia
dispositiōe q³ dīr necessitas ad for
mā pp hō solz dici q³ tot⁹ hō cui⁹
pars ē aīa egredit^r de femore ge
neārtis. sic dīr gū. 46. q. aīe que
egresse sūt de femore iacob fuerūt
66. 7 accipit^r ibi pars p toto ho
mine. Similit^r ex eo q³ sem⁹ ē cā uni
onis corporis 7 aīe dīr esse cā pecca
ti originalis siue defect⁹ carentie
iustitie originalis q³ cōuenit aīe
ex eo q³ unitur tali corpori peēm
enī originale siue defect⁹ origina
lis iustitie nō ē in aīa nisi iqtum
ptinet ad huānā naturā. Huāna
aut natura traducit^r uirtute seīs
a pente i filiū p traductionē carnis
. ideo oz q³ defect⁹ iste humanam
naturā cōsequēns traducat^r p tradu
ctionē carnis. cui postmodū anima
iūdiū. que ex hoc ifectionē iur
zit q³ cōstituit humanā naturā per
carnē traductā. Si enī aīa uniret^r
carni nō. ad cōstituēdū humanam
naturā sicut āgel⁹ unit^r corpori
assupto nō iurreeet ifectionē aliquā

ex unione ad corp⁹. sed q³ unitur
ei ad constitutionem nature ppter
hoc cōtrahit i ipsa unione origina
le peccatū. quod dīr peccatū totius
nature sicut peēm actuale dīr pec
catū psonale. Lz ergo sem⁹ non sit
cā anime rōnalis ē tū cā unionis
talis aīe ad corpus p hoc q³ dispo
nit naturā ultima dispositione ad
formā. Et q³ defectus originalis
iustie ut dictū ē ptinet ad animā
iqtum unit^r tali corpori sic dis
positio p uirtutē seminis. pp hoc
dicit^r peccatū origiale. siue defect⁹
originalis. iustitie traduci a patēte
i plē p semē. hec. s. tho. i 2°. sen.
di. 30. 7 q. 3. de potētia. ar^o. 2. i 2°
spōsiōib⁹ argumtoz. Ad primum
g^o dīr fm. sātū tho. ubi. s. q. pecca
tū originale siue defect⁹ iustitie ori
ginalis nō traducit^r p traductionē
sui subiecti. q³ ē aīa rōal. sz p tra
ductionē corporis ex seie genera
to. Nā ex eo q³ aīa pīs p peēs i se
cta fuit sequita ē i corpore ei⁹ inor
dinatō qdā subtracto i^o ordie quā
nā in sui iustitiōe pmit^r acceptat.
quo fit ut ex seie a tali corpe dīso
generet^r corp⁹ tali ordie dīstitutū
Et iō aīa q³ tali corpi sic dīstituto
iūdiū iordinatiōez culpe contra
bit. ex hoc ipso q³ tal corporia for
ma efficit^r. cū oporteat formā suo
pfectibili esse pportionatam. Ad
dispositiōez enī corporis seqt^r dis
positiō aīe q³ sz diuersitatē materie
diuersificat^r fore. Et ex h⁹ cōrigit^r
q³ filij assimilāt^r pētib⁹ nō solū in

his q̄ ptinet ad corpus. sz ē t̄ his q̄ ptinent ad aīaz. sic pp̄ aliqm̄ co-
ruptōez seīs contigit ī ple gērata
ex illo seīe n̄ solū defect⁹ ī corpore
sz ē t̄ aīa ut lepra 7 podagra sz ē t̄
amētia sicut pz ī his q̄ sūt nālī sto-
lidi. ita ex peccō pmi pētis cōsecuta
ē īfectō qdā in seīne totius huāne
nāe virtuali cōtinētē peccōz siue de-
fectū iustīe originālī a quo cāta ē. 7
ob hoc seq̄r q̄ q̄libz gērat⁹ ex tali
semīe sic īfectō d̄bat defectū iustīe
origīalis q̄ virtuali ī tali seīe sic in-
fecto cōtinebat⁹. Ad secūdū dicitur
q̄ aīa nō īficiat p̄ īfectōez corporis
q̄ ī corpore agēte ī aīam 7 ei aliquid
imprimēte sed īficiat⁹ per quandā
collimitatōem 7 cōmēsuratōem ac-
pportōem unius ad alterū q̄a forma
recipit ī materia sū cōditōez īpī⁹
materie cū omne q̄ ē in altero sit
ī eo p̄ modū recipientis. 7 iō ex
hō īpō q̄ corp⁹ a pēte p̄ uirtutez
seīs ppagatū ī⁹ dispositōe ul' uirtu-
te siue ordīabilitate puat⁹ q̄ ī pō
statu corp⁹ huānū hēbat p̄ quā p̄-
fecte erat susceptibile aīe seq̄r q̄
aīa q̄ tali corpori sic destituto uīt⁹
illa ē t̄ uirtute careat q̄ p̄fē corp⁹
subditū ī pmo statu regebat. carē-
tia aut tal' uirtutis est defēs iustīe
origīal' q̄ dī culpa nature put' cōsid-
rat⁹ cōis ex uolūtate alicui⁹ hūitis
naturā ītegrā ex q̄o tal' defect⁹ uo-
lūtariē causatus ē.

¶ Qualis defectus origināl iustīe ī oī-
bus ab adā seīlī ppagatis possit
hēre rōnez culpe Lapl. 3. x.

¶ Ed remanēt adhuc q̄stio ma-
gis urgēs qz nō uidet⁹ q̄ dīcās
origināl' iustīe in his q̄ ex uiciata
origīe pmi pētis ppagat⁹ rōnē cul-
pe possit hēre. Nīl' eīz de aliquo
defectu culpā dī nisi ī ei⁹ potāte
fuerit īpm hīe et non hēre. Unde
philo. dīc in 3.º ethi. q̄ nā turpes
nullus increpat sz eos tū q̄ p̄ter
negligentiam et desidiam turpes
sunt. Nullus eīz improbabat ceco
nato sed magis miserebit⁹. sz nō ē ī
potāte ei⁹ q̄ ab adā seīalī ppagat⁹
ut nascat⁹ cū dīcū origīal' iustīe ul'
sū tali dīcū. ergo uidet⁹ q̄ tal' dīcū
p̄ originē dīcū rōnē culpe nullo mō
possit hēre. **¶** Ad hāc dubitationē
rūdet. S. Tho. ī 2.º sen. di. 30. q. 1.º
ar. 2.º dīcēs q̄ hec tria v̄ defect⁹
malum. 7 culpa ex additōe se hnt.
Defect⁹ eīz simplicē negationē ali-
cui⁹ boni ul' p̄fectiōis īportat siue
illud bonū sit aptū natū hīi siue
n̄. Sic carētia uite ī lapide pōt dīci
defēs. sz malū dīc carētia illi⁹ boni
q̄ ē aptū natū hīi. Et hoc mō īfī-
mitas 7 mors. 7 ignorantia 7 ceci-
tas ī hōe n̄ solū dnt dīcēs sz ē t̄ ma-
lū. Culpa aut dīc carētia illi⁹ boni
q̄ ē aptū natū hīi sz ē uolūtariē
amissū. Un' culpa addit rōnē uolū-
tarij s̄ pmissa. Ex hoc eīz aliq̄s cul-
pat⁹ q̄ caret aliq̄ bono q̄ p̄ suaz
uolūtātē hīe potuit sz ex defectu
sue uolūtatis amisit. Et sic pz q̄ hī
hō aliquid hīz rōnē culpe sz q̄ rō uo-
lūtarij ī īpō repit⁹. Sic aut ē qdā
bonū q̄ respicit nāz. 7 qdā q̄

respicit psonā ut dictū ē ita ē q̄
 dā clpa nature ⁊ clpa p̄. ad clpā
 aut p̄ regit̄ defectū ex ppria uo
 lūtate p̄ cātus cui attribuit̄ clpa
 sicut pz ī clpa actuali q̄ p ppriuz
 actū uolūtariū p̄ peccātis cōmitti
 tur. ad culpā uō nē nō regit̄ nisi
 defis cāt⁹ ex uolūtate p̄mi p̄ncipii
 nē in q̄ erat nā ītegra p cui⁹ ior
 dinatā uolūtate nā hūc ī ipō ⁊ in
 oībus aliis ab ipō seialz descēden
 ribus tali dono p̄uef. sic gō dō est
 q̄ defectū origīal iustīe q̄ p̄ p̄eti in
 q̄stū erat p̄ncipiū toti⁹ hūc nē fu
 erat gratis dīc collata ex uolūtate
 p̄mi hoīs cāt⁹ ē. et sic illud donū
 nature ī totā fūssz naturā per ori
 ginē traductū hōc ī sua iustīa per
 sistere. ita ē ⁊ priuatō illius boni
 q̄ ex iōdinata uolūtate p̄mi hoīs
 accidit in totā naturā per origiem
 traductū q̄i puatō ul uiciū nē. ad
 idē. n. gen⁹ puatō ⁊ hīc referūt
 unū sic iustīa origīal erat bonū nē
 ita oz q̄ puatio ul defect⁹ ei⁹ uici
 um nē dicat̄. hz. n. priuatō talis
 boni ī quolz hōc ab adā seialz pro
 pagato rōez culpe ex hoc q̄ p uo
 lūtate p̄mi p̄ncipii nē pz adoe ca
 usata ē. **Q**ualz aut hō fieri pos
 sit idē. S. doctor clarius deducit ī
 .q. de ma°. q. 4. arti. p°. Cōsideran
 dū ē īquit q̄ aliqs siglaris hō pōt
 duplz cōsiderari. uno⁹ ut ē qdā p̄
 siglaris. alio mō sz q̄ ē ps ul mē
 brū alicui collegii. ⁊ utroqz modo
 pōt ad euz aliquid ptinere. Inq̄stū
 enī est qdā psona siglaris ad eum

ille solus actus ptinet quē p se ip̄
 pprio arbitrio facit. Inq̄stū uero
 est ps collegii ad eū pōt aliqs act⁹
 ptinere quē nec p se ipm nec ppo
 facit arbitrio sz q̄ fit a toto colle
 gio ul a plibus de collio ul a p̄ne
 collīi. sic illud qd p̄nceps facit to
 ta ciuitas dī facere ut ait phi. hu
 iusmodi. n. collegiuz hōinuz repu
 tat̄ q̄i un⁹ hō ita q̄ diuersi hoīes
 in diuersis officiis cōstituti sūt q̄i
 diuersa mēbra unius corporis na
 turalis. ut apls īducit de mēbris
 ecclīe p̄ ad cor. xii. ⁊ pp hō illud
 qd fit a p̄ncipe collegii attribuit̄
 ēt oībz ⁊ siglis mēbris collegii. sic
 igit̄ tota mltitudo hōinum a p̄mo
 pente huānā naturā accipiētū pōt
 cōsiderari q̄i ut unū collegiū ul po
 tius sicut unū corpus. sicut et ī ciui
 libus os q̄ sūt unī ciuitatis repu
 rat̄ q̄i unū corp⁹ ⁊ tota cōitas q̄i
 un⁹ hō. sicut. n. ī una p̄ mltā sūt
 mēbra ī hūc nē mltē sūt p̄ ut p
 ticipatōe speciei hūc mlti hōes sūt
 q̄i un⁹ hō sic phi. dīc ⁊ sic diuer⁹
 corpis mēbra sūt ptes unī p̄ ita
 os hoīes ab adā deriuati sūt ptes
 ⁊ q̄i qdā mēbra hūc nē. In hac igit̄
 tur mltitudīe siue collio hoīuz u
 nusqzqz hō pōt dupr cōsiderari. uō
 modo ut ē singlaris psona. alio mō
 ut ē qdā mēbrū huius mltitudis
 que per naturalem originem deri
 uat̄ a p̄ hōc. huic aut p̄ hōi ori
 gīal iustīe dīc collata fuerat n̄ ut
 siglari p̄ tū sz ut cuidā p̄nō toti⁹
 hūc nē. ut. l. ab eo p origiez sit cū

nā traduceret i posteros hō autē
donū viciū acceptū pmi hō p li
berū arbitriū peccās amisit eo te
nore qd sibi datū fuerat v3 p se et
p tota possitate sua. Et iō sili mō
defēs iustie origial a pō pēte p ori
ginē sit cū nā traduceret i postros
Si gō cōsideret iste hō i quē ē tal v
fecto p originē oriūat h3 q est. q
dā siglris p: sic tal vīs rōnē clpe
hēre n pōt ad cui rōnē requit q
sit uolūtaria Sz si cōsideret iste hō
ut ē qudā mbrū toti hu nature
ab adā seial2 ppagato ac si ōs hōi
nes essēt hō unō sic vīs iustie origi
nal i hō hō ab adā seial2 ppagato
hēt rōez culpe pp uolūtariū eius
pncipiū q ē actuale pēz pmi pētia
Sic si dicamus q motus manus ad
homicidiū ppetrādū h3 q man p
se cōsiderat n hēt rōez clpe qz ma
n n uolūtarie mouet sz v necessita
te mouet ab alio. Nō eīz ē i potāte
man ut pueiat ul n pcutiat. sz nō
pōt n pcutere hōis uolūtate. iubē
te. Si aut cōsideret ut p l mbrū to
ti hōis q uolūtate agit sic hēt rō
nē culpe qz ei motus ad homicidiū
ē uolūtari n uolūtate man sz uo
lūtē toti hōis a q sic a quodā pno
oriūat ipe motus homicidij ad ma
nū. Et sic ipz homicidiū n dī clpa
man sz clpa toti hōis ex cui uolū
tate tale homicidiū p manū ppetra
t ita vīs origial iustie ex uolūtate
pmi pētis cāt 7 p ppagōez i ōs pos
tos seial2 oriūat n dī pēz psonale
qi uolūtate isti pē ppetratū sed

dī pēim toti nē qz ex uolūtate p
mi pncipij a qd tota nā i postros ē
traducta cāt. Sic eīz un hō p diū
sa sui corporis mbra diuersa pēca
ppetrat 7 tñ n requit ad rōez clpe
q sigla pēca sit uolūtaria uolūtate
mbroz qb exercēt. sz uolūtē eius
qd ē i hōie pncipale v3 itelctē p
ris aq sigla mbra ad act iordina
tos mouet. Ita 7 iordinatio siue
vīs origial iustie q ē i isto hō ab
adā seial2 ppagato n ē uolūtarius
uolūtē ipius pē generate. sz uolūtē
pmi pētis siū pncipij nē qui mouet
motōe generatōis ōs q ab ipo sei
nal2 generat sic uolūtas aīe mouet
ō mbra ad actū. Et iō iordinatio
tal vīs q a pō pēte i postros deri
uat dī pēz origiale sic iordinatio
actus q ab aīa ad mbra ipi corpo
ris oriūat dī pēz actuale et sic pēz
actuale q p mbrū corporis comit
tit n ē pēz illi mbrū nisi i qdum
illd mbrū ē aliqd ipi hōis ab ei uo
lūtē motū pp q uocat pēim huma
nū ita pēz origiale q ē vīs iustie
origialis n ē pēim hō pē nisi i qdū
p motōez generationis recipit na
turā cū tali vfectu a pō pēte. Et iō
dī a bento aug. q i pcessu origial
peccati pā ifecit naturā. qz v3 adā
p pēim suū humanā nāz quā inte
grā cū iō sfnaturali dono accepit
uiciāuit 7 p i gratitudiez iobedie
illud sfnaturale donū q nē bu q i
ipo erat gratis collatū fuerat ami
sit dīa iustia dono iō subtrahente
Sz postmōz nē bu i adā uiciata p

sonā infecit ab adam pecōre seialz
ppagatā. Et hoc qdē ipse. S. Lho.
opti⁹ declarat in 2° sen. di. 31. q. i.
n²o p^o. In pcessu igit pei originalis
talis fuit ordo q^o p^o naturā ifecit
p actū pei. Et postmōm infectio
nature i psonā trāsiuit q^o a p^o ha
bēte pp peim nāz ifectā fuit ppa
gata. Nā sic dēm ē h^o donū deus
hu^o n^o otulerat ut essz i rōne rec
titudo qdā origial iustie quā possz
sū ulla resistētia uirib⁹ iferiorib⁹
ipmere. Et q^o h^o donū sibi. gratis
collatū fuerat iō iuste p igratitudi
nē iōbie subtractū ē. Cū fēm ē ut
p^o h^o peccāte nā hu^o q^o i ipo erat
pp peim tali sfnaturali dono pua
ret ac sic destituta sibi ipi reliqre
tur ut ofisset hz oditōez suoz pnci
pioz naturaliu 7 p istū mōz defēs
origial iustie ex actu p^o peccātis i
nāz trāsiuit. et ob h^o dī psonā ifecit
se naturā et q^o nā oficiēs. ab eo q^o
sibi gratis ipesū fuerat n pōt cāte
i a^o illud qd erat. s. naturā sibi di
uīt⁹ collatū. ut nīl agat ultra suaz
spēz. Ido seqt⁹ q^o q^ocuqz p^o gnāt⁹ ab
habēte naturā h^o m^o oficiētē nāz
ab ipo cū sili defcū suscipiat. Nā
act⁹ p^o generātis pcedit hz n^o sue
oditōez 7 ultra n extēdī q^o de ge
nerās generat sibi sile hz naturā.
et iō oz q^o defēs nature generātis
i ipaz psonā gnātā redūdet. Et pp
h^o dēm ē q^o nā ifecta psonā ifecit
q^o. s. ab hūte naturā ifectā seialz p
pagata ē. Quia u^o i potāte nature
a dō cū tali dono iustie erat ut

tal iustie sibi dīt⁹ collata i ea sua
ret. s. p uolūtate p^o p^o existētis i
natura hu^o fēm ē ut illud sfnatura
le donū pōret. iō defēs origial iu
stie opat⁹ ad nāz hēt rōnē clpe in
oib⁹ psois i qb⁹ iuenit cū nā seialz
accepta a p^o p^o peccāte ide ē ēt q^o
ista ifectio q^o pcessit ex iordinata
uolūtate pmi pētis i ipo qdē p^o p
ente fuit d^o u^o p modū pei actual
iqtū p actū ppe uolūtatis ei⁹ iōz
dinatū talē ifectionē xrit. Et uli⁹
fuit i eo p modū pei nāl iqtū p il
lū actū iordinatū nā quā itegrā ac
cepat i eo ifca fuit. In sequētib⁹ ue
ro q^o ab eo nāz seialz accipiūt tal i
fectio n ē nisi peiz naturale q^o n p
ppā uolūtate eoz q^o seialz generāt⁹
sed solū p uolūtate ppriā pmi pec
cantis i natura ista dcta est. **E**x
his igit patet q^o defēs origial ius
titie in oibus q^o ab adā naturā hu
manā cū tali defectu seialz accipi
unt hēt rōnē culpē p^o uolūtate in
ordinatā pmi pncipij nature a. q^o
natura cū tali defectu p generatio
nē accepta ē. **A**d argumentū di
cendū ē q^o cū peccatū originale nō
sit uiciū psone ut psona ē. s. est q^o
p accidēs uiciū ei⁹ inqtū p^o hēt
talē naturā a p^o p^o peccāte seialz
acceptā. Ido nō oz q^o sit in potāte
hui⁹ p^o generate hūc defcū origi
nāl iustie hēe ul n hēe. s. sufficit q^o
fuerit i potāte alicui⁹ existētis in
nā i^o. Q^o ex h^o q^o aliqz hēt nāz il
lā itegrā p ppā uolūtate peccauit
nā i ipo ifca ē iqtū iustitiā origia

le amissit et per omnia inficitur in omnibus quod
ab illo nasci seialiter trahunt. Et ideo de
fides habet originalis iusticie potest dici et pa
nam quod primo subsistens in huiusmodi natura hunc
omnem in tota natura ab ipso seialiter propa
gata uoluntarie peccando conuenit iniquitatem
in eis potestate fuit ut natura huiusmodi originalis
iusticie careret si non careret sic deus est.

Quod omnia que supradicta sunt de mente
uidentur esse Augustini doctoris
clarissimi. **C**apitulum xi.

Hec autem omnia que supradicta sunt
de mente augustiniana doctoris clarissimi
et uidetur quod de pelagianos et celesti
nos negantes originale peccatum et postea
a primo patre traduci in lium yponosti
con de hac blasphemiam sic ait Ade
si quidem scia est absque peccato natura. Lumen uero
peccauit homo natura peccauit et scia est natura
peccatrix. id est uicium habens peccatum Et ideo
peccator homo genuit hominem sine dubio
peccatorem quod de natura ut dixi peccato uici
ata non nisi natura nascitur uictiosa. id est pecca
trix sed quod ait apostolus Qualiter tamen ta
les et timent. Et quomodo homo nisi per se
spiritus uicium eius non trahit perhoplau
sti nisi per se effusione quod confirmat
apostolus dicens per unum hominem peccatum in mun
duum intravit et per peccatum mors et ita in
omnes homines pertransiit. In quo omnes pecca
uerunt. Solus autem deus per quod absque se
mine ex uirgine factus est homo. ideo solus ipse
ex parte delicti natus est deus et homo hec
est. **I**tem idem modicum infra uere non
more imitatio sed se spiritus stat per
unum hominem peccatum intrasse in modum et

per peccatum mors et ita in omnes homi
nes pertransiit in quo omnes peccauerunt
peccatore quod adam per genitorem. carz
primo in uentre matris seialiter peccatum attra
xit. Et aliter homo natus est peccator in ue
tre matris eius seialiter natus. Sic scriptum
est. Ecce ego in iniquitatibus conceptus sum
et in peccatis concepit me mater mea. et
ob hoc natura filii ire ab apostolo fuisse de
cimur. Omnes ergo seialiter nascens natura filii
ire recte dicitur quod natura est perhoplausti quod
post in illo per delictum iram iusti iudi
cis dei iuste suscepit Si ergo delictus
eius per quod ut dixi ad iram deum puoca
uit non traherem non natura filii ire de
ceremur. Et ideo peccatum eius non solum ip
sum sed et totum nocuit. **L** peccauit gen
humanum cum eius damnationem sumit et
culpam suscepimus hec est. **I**tem augu.
si psalmum. pro peccato iniquitatum mortu
lis occupat euitandum. natus est christus sine
macula ex uirgine de spiritu sancto concipien
te et ob hoc dici non potest in iniquitate con
ceptus nec quod in peccatis eius eius mater in uero
alut cui dictum est spiritus sanctus superueniet in te
et uirum altissimi ob. tibi. Quomodo ergo si
peccatum uiculo nascitur quod seiant et concipi
unt in corde mortuo per peccatum. Solus
ergo humana in innocens esse potuit quod ex
ope adam hoc est seialiter natus non fuit hec
ille. **I**tem augu. in 4o de iulianum ego
igit beati ambrosii expressa sententia tibi
opposui qua dicit christum non aliter ex
prez esse potuisse delicti. nisi expressa
fuisset illi exceptionis quam comix
tio uiri et mulieris operatur. hec
ille. **I**tem in 2o de nup. et concu
piscencia Dicimus igit omnes eos quod de

comixtōe maris ⁊ feie nascūt que
 sñ pudēda libidine nō pōt ēt quod
 honestū ē opari trahere origiale
 peēm eolqz de pentibz q̄libuscūqz
 nascāt nō negam⁹ adhuc esse sub
 dyabolo nisi renascant⁹ i x°. qui de
 eadē sex⁹ utriusqz omixtione nasci
 uoluit. dixit eiz beatissime memo
 rie ambrosi⁹ ep̄s cū xpi carnalem
 natiuitatē isinuaret. Jō xpm exptē
 esse delicti qz ⁊ceptus ei⁹ utriusqz
 sex⁹ omixtōis exps fuit. Nullū autē
 hoīnū dixit esse sñ delicto q̄ d illa
 cōceptōe ⁊cept⁹ ē nā ei⁹ uerba ista
 sūt Dis eiz hō mēdax ⁊ nemo sine
 peō nisi un⁹ solus deus fuaū est
 igit⁹ ut ex uiro ⁊ mliere. i. p illam
 corporum omixtionem ne⁹ ⁊cept⁹
 exps sit delicti. Qui autē exps ē de
 licti exps ē ēt hui⁹ ⁊ceptōis hec i⁹
Quē i li⁹ de bap⁹ puu. Adā igt
 p̄t imitātōis exēplū ocl⁹ ta ēt tabe
 carnal⁹ uic⁹ sue tabefecit i se os de
 sua stirpe uēturos. **E**x qb⁹ p3 q
 p sem traduc⁹ origiale peēm i pos
 teros. qd qdē peēm ē uolūtariū nō
 uolūtate p̄genite s3 uolūtate p̄mi
 p̄ncipiū n⁹ i cui⁹ potāte fuit iustia
 origiali carere ⁊ n carere. P3 ēt
 q̄b p⁹ ifecit naturā quā itegrā ac
 cepat ⁊ postmodū n⁹ ifecit psonā.

Quid sit originale peēm. et utrum
 sit aliqz hīc⁹ ul⁹ pura pua⁹ Lap. xii.

Ubitatur ul⁹ utrū origiale
 peēm sit aliqz hīc⁹. Et uē q
 nō. qz oīs hīc⁹. aut est natural⁹ aut

acquisit⁹. aut ifusus. s3 peēm origi
 nale nō ē habitus natural⁹. qz fm
 dyonisiū i 4. c. de di. no. nihil q
 inest alicui a natura ē illi malum
 culpe nō est ēt habit⁹ acq̄sit⁹ qz oīs
 tal⁹ habit⁹ acq̄rit⁹ ex actib⁹ ut dicit
 philoso. in 2. ethi. peēm aut origi
 nale nō acq̄rit⁹ ex actib⁹ s3 trahit⁹
 p originē nō ē ēt habit⁹ infus⁹. qz
 taliū solus d̄s ē cā. q̄ nō pōt ēē cau
 sa peī g. peēm originale nō ē hīc⁹
Preterea peēm originale ē pri
 ua⁹ cū sit carētia original⁹ iustie s3
 nulla pua⁹ ē hīc⁹ s3 opponit⁹ ei g⁹
 peēm nō ē habit⁹. S3 i oppositū ē
 augu. i li. de bap⁹ puu. dicens q.
 p peēm origiale puuli sūt ⁊cupisci
 biles s3 nō sūt actu ⁊cupiscētes sed
 hīlitas ad aliqd agē. ē s3 aliqūē
 hīcū igit⁹ peēm origiale qz puuli
 sūt hīles ad ⁊cupiscēdū ē habitus.
 R⁹ d̄s q origiale peēm est puatio
 origial⁹ iustie ex q̄ reliquit⁹ qdam
 hīlitas i inferiorib⁹ uirib⁹ ad ali
 qd iordinate appetendū ex eo qz ab
 appetitu. sēsibili subtractū ē frenū
 et retinaculū rōis quo detinebāt⁹
 huiusmōi uires ne effrenate i sua
 possent obediētia tendere. Et iō
 dicit⁹ q origiale peēm ē qdā hīc⁹
 corrupt⁹. **A**d cui⁹ euidētia sciē
 dū ē fm. S. Tho. i. 4. q. de ma.
 ar. 2. qz peēm origiale i hō hoīe
 ul⁹ illo nīl aliud ē qz id qd ad ipm
 puenit p originē ex peō p̄mi pētis
 s3 peēm i manu ul⁹ i oclō nīl aliud
 est qz id qd puenit ad manū l oclū
 ex motōe p̄mi p̄ncipij peccantis

q. e uoluntas. Illud aut qd puenit
ad manu de peccato uui. hois singu
laris e qda defes pmi mot. iordina
ti q erat i uoluntate. Un oz q. ei. fili
tudinem gerat ut .f. sit qd iordina
tu. Si igit mot. iordinat. uolunta
tis puenit ad aliquam pte hois q
aliq. mo peccati sit suscepti. tuc dice
m. peccm hois esse i i. mbro sic in
ordinate moto. Sicut ex iordinata
uoluntate gule puenit occupi. iordi
nata cibi ad occupiscibile et suprio
cibi ad manu et ad os. q. iqtu mo
uet. a uoluntate ad actu iordinatu
peccati ptingit ad ipaz aliquo mo peccz
ul formali. uel instrumtali. Si uero
mot. iordinat. uoluntatis pueniat
ad aliqd q. n sit susceptum peccati
puta ad lacea l. gladiu n dicemus
ibi esse peccm nisi uirtuali. et p mo
du efes iqtu. .f. gladius l. lacea mo
uet. p actu peccati et pficit efem peccati
No tn gladi. ul lacea peccat q. n
sunt aliqd hois peccatis sic sunt occu
piscibil. et man. q. aliq. mo pecca
re dnt. Sic i pposito e du. Na in
peccato pmi petis fuit aliqd formale
uz auersio ab icomutabili bono et
aliqd materiale uz uersio ad bo
nu comutabile. Ex ho aut q. auers.
fuit ab icomutabili bono donu ius
tie original. amisit. Ex ho uero q. o
uers. fuit iordinate ad bonu comu
tabile uires inferiores q. exigi debe
bat ad rone deesse sunt ad inferiores
Sic et i his q. ex ei. stirpe seialiter
generat. et supior ps aie caret de
bito ordine ad om que cabat origi

nal iustia et inferiores uires n sub
dunt roi ablato freno et retinaclo
original iustie. sz effrenate ad inferi
ora fm ppuz ipetu couertut. Ipz
et corp. i corruptione redit fm i
clinatione bioz ex qb. componitur.
Idec eiz tria ex peccato pmi petis p
quada origine deriuat ad os poste
ros ab ipso seial. ppagatos Sz su
pior ps aie et qda inferioru uiriū
q. dnt roales p ptpatione inqtuz
sunt apte nate obedire roi et uolunta
ti recipiunt huiusmōi seqla pmi peti
sz rone clpe cu sit huiusmōi pres
clpe susceptiue. Sz alie inferiores
uires q. n subdnt roi et uoluntati ut
sunt po. uegetabiles et et ipz corp.
suscipiunt huiusmōi pmi peti seqla
p modu pene et n sz rone clpe nisi
forte uirtuali. put talis pena peccz
ons e pductiua peccati sz q. uis gene
ratiua p decisionem seis opat. ad tra
ductionem original. peccati sit cu traduc
tione huius. n. In os aut uires que
suscipiunt huiusmōi ofem p origine
a po. pete traductu fm rone culpe
una e pncipal. q. os alias mouet. .f.
uoluntas oēs uero a. ab ea mouent.
ad suos act. Et q. sup id qd e ex
pte agētia et mouētis e sic formale
qd aut e ex pte mobilis et patiētis
e sic materiale. Ideo cu carētia ori
gial iustie p origine a po. pete tra
ducta se teneat ex pte uoluntatis ex
pte aut uiriū a uoluntate motay. sit
pnitas ad iordinate appetēd. q. co
cupi. ul fomes appllat. qua etiam
huiusmōi uires p origine ex peccato

pmi pētis hūc seq̃ q̃ pēm origi
 nale i hoc hoīe ul' i° nil aliud sit
 q̃s fomes siue cōcupi° cū carētia iu
 stitie origial' debite actū generati
 onis ex adā sū cū nā traducta ita
 tū q̃ carētia origial' iusti° ē q̃i for
 male i ipō foēs uero sū cōcupi° est
 q̃i materiale. Sic 7 i pēo actuali
 auersio a bo° i cōmutabili ē q̃i for
 male cōuersio uero ad bonum con
 mutabile ē q̃i materiale. Et ideo
 sic i reb° artificialib° mā qñq̃ pāi
 cas de toto puta cū dicim° cū tell°
 est ferrū. et statua est lignū ita ē
 illud qd ē materiale i pēo pōt p
 dicari de ipō. Et pp hoc qñq̃ dē q̃
 pēm origiale ē cū q̃ hiles su
 mus ad male concupiscēdū. Et ad
 hūc sēsū ex dēis augu. dicit ad° in
 2° sen. di. 30. q̃ origiale pēz ē ui
 ciū cōcupi° qd i os cōcupisibiliē na
 tos p adā itrauit eosq̃ uiciuauit.
 Ad argumētū dō ē q̃ duplex ē hūc
 un° qdē q° pōt iclinat' ad agēduz.
 sic scie 7 uirtutes hūc dñr. Et hō
 mō pēm origiale nō ē hūc alio mō
 dē hūc dispō alicuius nē ex mltis
 oposite s̃z quā nā i° se hēt bene l'
 male ad aliqd. et pōt qñ tal dispō
 mltū fuerit radicata 7 q̃i i nāz cō
 uersa sic sātis 7 egritudo hūc
 dñr. Et hō mō origiale pēz ē hūc
 Est eīz qdā iordinata dispō pue
 niēs ex dissolutōe illi° armonie in
 q̃ consistebat rō origial' iustie. Sic ē
 egritudo corpāl ē qdā iordinata dispō
 corpis s̃z q̃s solū eqlitas 7 armoni
 humoz i q̃ consistit rō sātatis. un' ori

giale pēz dē lāgor nē ab augu. in
 xv. d. ciui dei. argumētū aut pcedit
 dō habitu q° pōt directe iclinat' i ac
 tum. tal' aut hūc nō est pēm ori
 giale. q̃uis. n. ex pēo origiali seq̃
 tur aliq̃ iclinatio i actū iordinatum
 hō tū nō ē directe s̃z i directe. s. p
 remotōez freni 7 retinaculi. i. ori
 gialis iustie phibentis motus ior
 dinatos. 7 iō pēm origiale nō est
 hūc qui aliqd pure positiue dicat
 et ad agēdū directe inclinet sed ē
 qdā dispō iordinata ul' hilitas q̃ re
 liq̃t i inferiorib° uirib° ad iordinate
 concupiscēdū i directe tū pp hō uiz q̃
 ab appetitu sēsibili subtrahit' re
 tinaculū 7 frenū rōis quo detine
 bāt ne possēt i sua obiecta iordīa
 te cedere. Et iō sicut habit° uicio
 sus hūc pē p̃p̃ri° ē acq̃situs ex p
 p̃riis actibus huius pē. ita 7 hūc
 alis cūp̃ q̃ p̃tiet ad pēz nē ē ac
 q̃sita p nolūtariū actū pmi p̃ncipij
 nē 7 q̃i iata i oībus hoībus q̃ p ui
 ciatō originē ab adā ppāzāt ad
 quos p actū nē dēiāt. 7 pp hō dē
 apls q̃ sum° nē filii ire. p̃z g° q̃
 tal' hūc cōcupi° nō ē ius' nec ppē
 acq̃sū p actū p̃p̃riū hō pē s̃z solū p
 actū pmi pētis a quo p actum nē
 ad os posteros tal' habitus corrup
 tus deriuat' 7 iō ē aliquo mō nāl'
 itq̃tum ex uiciata origie i oīb° ab
 adā seīal' ppagatis sū cū nē con
 trahit' talē aut habitū simul cūz
 nō cōtū nihil phibz ēē naturalē s̃z
 sūiam Aristo. q̃ dicit in libro p̃di
 camētorū q̃ qdā sūt natural' lasci

sciui ⁊ qdā naturalis egrotatiui cū
tñ sanitas ⁊ egritudo dicāt hūus
fo mō ut ipse dicit. in. 5.º matha. ⁊
in. 7.º phi. Et lz talis habit⁹ natu
ralis opatus ad hūc hōinē ut qdā
singl'aris psona ē nō habeat rōem
culpe qz nō ē uolūtari⁹. si tñ cōpe
tur ad hūc hōinē ut est qī mēbrū
qdā hūane nās ab adā seminalr
propagate sic hēt rōm culpe pro
ter uolūtate pñcipij nē. **A**d
fm dicēdū qz sicut egritudo corpo
ral' hēt aliqd de puatōe inq̄tū per
ipam tollitur equalitas sanitatis
⁊ poit ēt aliqd poitiue uz ipos hu
mores iordinate dispositos ita ēt
peēm origiale dicit puatōez origia
lis iustie et cū hoc ēt iordinatā dis
poitōem ptiū aīe. unō nō ē puatio
pura sz ē qdā hitus corrupt⁹ hituz
accipiēdo fo mō ut dictū est

In quo sit origiale peēm sic ī cau
sa ⁊ in quo sit tanquaz in subiecto
Capitulum. 13.

Ex p̄dictis apparere pōt ī qº
sit origiale peēm pōr. n. ēē in
aliqº dupl'z. unoº sic ī cā l' pñcipali
ul' istrumēti. alio modo sic in sub
iecto. peēz igit' origiale oīuz hōīuz
fuit in addā sic in cā pñima ⁊ pñci
pali fm illud appli. In quo os pec
cauerūt. In seīe aut' corporali ē ori
giale peēm sicut ī cā istrumēti. si
cut aut' ī subiecto peēm origiale ē
ī ēēº aīe q̄tū qdē ad suū foiale ī p
te supiori q̄tū uº ad suū māle ī uiri
bus īferiorib⁹. ē tñ pus ī ēēntia a
nime q̄s ī potēcijs eius. pº qdē qz

peēz origiale hōit aīa ex uīone ad
corp⁹ ut dēz ē uīf aut' corpori ime
diatē p suā ēēntiā ut forma ⁊ non
mediātib⁹ suis potētijs. gº pus est
ī effēcia aīe q̄s ī suis potēcijs. **2.º**
qz origiale peēm p carnalē origiez
hōit origo aut' ad ēēntiā aīe ime
diatē ⁊ p se termiat qz finis gēra
tōis ē foia gērati ut dī in. 2.º phi.
gº origiale peēm directē ⁊ imedia
te respicit ēēntiā aīe. 3.º qz peēm
origiale hz Ansel. ē puatō dīe iu
stie. Iustia aut' origialis fuit qdāz
donū hūc nē collatū. unō nō fuit do
nū psonale. Alioqn nō fuisset p ge
neratōez trādūta. Et qz ēēº aīe ē
nº ⁊ foia corporis cōstituēs huānā
naturā. Ideo tal' iustia pñebat ad
ēēntiā aīe. Lū aut' hit⁹ ⁊ puatio
hēant fieri circa idē subiectū oz di
cere pari rōe qz origiale peēz sit p
pri⁹ ī ēēº aīe q̄s ī potēcijs eius
4.º. qz peēz origiale ī uno hōīe ē
tm unū. potētie aut' īfecte ī q̄bº ēē
dī sūt plures uz rō uolūtas irasibi
lis ⁊ cūcupisibilis. unū aut' accidēs
nō pōt ēē ī plib⁹ subiectis nisi iq̄tū
uniunt' ī aliqº. pº aut' nō uīunt'
nisi ī ēēº aīe ⁊ p cōns pri⁹ ē ī ēēº
aīe q̄s in ipis. pri⁹ gº nº origiale
peēz ē ī ēēntia aīe q̄ cōstituit natu
rā gērati posteri⁹ aut' in potēcijs
ei⁹ ē ⁊ iter potēcias pus ē ī uolū
tate ⁊ rōe ī qº ē q̄tū ad suū foiale
⁊ posteri⁹ ē ī īfualitate ī qº ē solū
q̄tū ad suū materiale.

Quod origiale peēz. xvi uocabul' no
miat' ⁊ expō illoz noīnū. La. 14.

E Alteri sciendū qd peccatū ori-
giale a magro sen. 7 ab alijs
sacis docto. mltis uocabul. sūeuit
noīari. 1.º nāqz dī fomes peccī qī
ad peccadū fomētū pbes sic siccita-
tē lignoz fouet ignis. 2.º dī concu-
piscia qī cāt actualē delectatōez ī
ptib⁹ īferiorib⁹ qī cāto occupiscit ad
uersus spūz. 3.º dī cōcupiscibilitas
qī icliat appetitū sēsitīuū ī dlecta-
bilis fm sēsu pter ordinē 7 īperīū
zōis. 4.º dī lāgoz nē qī ē puatō ori-
gialis iustīe qī naturā ī sua ītegrī-
tate cōsuabāt ex cui⁹ subtratōe nē
hu⁹ qstū ad os suas potātes ulne-
rata 7 īfirmata ē. 5.º dī tirāpn⁹
qī p īordiatōez īferiorū uiriū īi-
ste 7 quoddāmō tirāpice rōez ī se-
uitute peccī trahere conat⁹. exigit
.n. id qd sibi nō debet 7 ult spūi
debitū ordinē dīari. 6.º dī lex car-
nis qī p traductōez carnis origialz
simul cū nā obit⁹. 7.º dī lex peccī
qī ē radix 7 origo oīs peccī īqstūm
p ipz pnitātē hēmus ad oē peccm
8.º dī lex mēbrorū qī ī mēbria p
secte dīat 7 quoddāmō icliat mē-
bra ī dlectabilia bz tactū. mouet ē
mēbra ut exhibeam⁹ ea fūire peccō
ad inīqtatē. 9.º dī ira qī vīz ad inā
puocat ut nos tāqz inīcos a regno
suo excludat. 10.º dī tenebra qī lu-
mē vīz gīe a nobis excludit. 11.º
dī debitū qī ad pē reatū nos obli-
gat. 12.º vīz fuit⁹ siue captiuitas qā
nos a dō alienare facit 7 sub vīa
holi nos potāte redigit. 13.º dī peccz
p̄thoplausti qī p uolūtātē pmi pē

tis ppetratū ē ut ī oīb⁹ possis ei⁹
rōez clpe hēat. 14.º dī ppuatū qī
p uirile mēbiū gērātis ī oībus ab
adā seialz ppagatis traduct⁹. 15.º
dī mors qī spūali uita aīam puat
et corporalē mortē ul moriēdi ne-
cessitatē ī oīb⁹ cāt. 16.º dī impie-
tas inīqtas 7 īiustia qī oēm recti-
tudīnē debiti ordīs tollit a nobis.
et iō nos rebelles effit. 17.º dī ci-
rographū qī p ipm deus nroz de-
bitorū memoriā fūat. 7 ad solutio-
nē peccī pōbito nos obligat. 18.º Su-
futiētia aut īstoz nominū ponit a
.S. Lho. i. 3. sen. di. 30.º

Quod originale peccatū ī oībus hoī-
b⁹ ab adā seialz ppagatis fm ca-
tholicā fidē traduct⁹. Capl. 3. 15.

Ex p̄dīs aut ccludi pōt illud
qd. 3.º. loco declarādūz pmissi-
mus us qd origiale peccz ī os hoīes
ab adā seialz ppagatos forālz tra-
ducat⁹. Illāc aut cclonē sacro tho.
pōit ī. q. de ma. q. 4. arti. 6. sic di-
cēs errōeū ē dicere qd aliqs ab adā
seialz deriuat⁹ absqz origial peccī
contratōe. sic. n. aliqui homines
essēt q nō īdigerēt redēptōe facta
p xpm. Et iō simplz ccludēdum
est qd oēs hoīes qui ab adā seialz
propagant⁹ mox in ipsa sui aīatōe
origiale peccm contrahūt. hec ille
Et ī p. 2. q. 81. arti. 3. sic dīc. fm
fidē catholicā ē firmiter tenēdum
qd oēs hoīes preter solū xpm ex a

dam derivati peccatum originale ex eo
contrahunt. alioquin non omnes indigerent re-
derptionem secundam per christum quod est erroneum. 2o
autem summi potest ex hoc quod. scilicet dictum est
videlicet quod ex peccato primi parentis
sic traducitur in posteros originalis culpa
sicut a voluntate anime per motum mem-
brorum derivatur peccatum actuale ad me-
bra. sic. n. movetur partes et membra
universi hominis per imperium voluntatis. ita
movetur filius a patre per viam generativam
quod ut dicit philosophus. in 2o philosophi. primum est
causa filii ut movetur et in libro de genera-
tione animalium dicitur quod in seipso est quidam mo-
tus ab anima patris qui movetur naturam ad
formam concepti. manifestum est autem quod
peccatum actuale potest traduci ad
omnia illa membra que nata sunt mo-
veria a voluntate et ideo oportet quod culpa ori-
ginalis a patre pariter traducatur ad omnes
illos qui moventur ab ipso motu generationis
rationis. Novum autem ab ipso omnes illi qui
ab eo seculum procedunt. Igitur oportet quod omnes il-
los qui ab adam seculum procedunt origi-
nale peccatum habere. quod unum solus christus
non processit ab adda sed seculum rationem
quod eius corpus non ex seculo humano sed
operatione spiritus sancti formatum est. Ideo
solus ipse originale peccatum non contra-
xit. similiter si aliquis alius virtute
divina ex carne humana vel ex quantum
que materia formaretur non con-
traheret originale peccatum quia
talis per virtutem activam que mo-
vet ad formationem corporis non deri-
varetur ab adda sicut nec actus
manus pertineret ad peccatum hu-
manum si non a voluntate hominis sed ab

aliquo extrinseco moveretur hoc ille
Lugus et beata uirgo et omnes alii ho-
mines ab adda seminale descendit
necesse est dicere quod beata uirgo et
omnes alii homines per christum contrahunt
originale peccatum. Hanc et conclusionem cla-
rius deducit in 2o. secundum. di. 31. arti. 2.
sic dicens. necessarium est omnes homines ex
adam per viam coitus generatos originale
peccatum contrahere in ipsa conceptione cuius
2o ex deus accipi potest. Ad hoc enim. pec-
cati originalis duo concurrunt videlicet defectus qui
dam primum et hoc habet et iterum quod fue-
rit in potentia non isto defectu carere vel
non carere sed quod 2o culpa in hoc defectu non
esset sed utrumque necessarium est inveniri in
omnibus illis qui per viam coitus generantur ex a-
dam et hoc sic videtur. nam quod in defectu non
est carentia iustitie originalis non traduce-
retur a generatione in posteros non possit con-
gere nisi per hoc quod non generationis perfecte
reintegrata esset. non enim. potest contingere ut
virtute non officietis aliquis cum non
officiet generationem non unum habet in statu vie
non reintegrat quantum ad id quod non est 1o
per gratiam reintegretur quantum ad id quod ad
personam pertinet in futuro autem in beatitudine
perfecte reintegrabitur. et ideo oportet quod per totum
decursu huius vite defectus iste ex pa-
rentibus in filios traducatur. Si autem et
ratio voluntarii qui culpa cecidit in non trans-
sit in omnes homines qui ab adda humana na-
tura seculum accipiunt. Erat. n. ut. scilicet.
deus est originalis iustitia per potestatem tali con-
ditione processa ut omnes qui ab ipso nati sunt
tali iustitia careant quod ex voluntate
ipsius ade consecutum est. Ideo ra-
tio voluntarii in omnes qui ab eo

nāz huāz seīalī accipiūt sīl 3 dīcū
trāsīt. 7 q2 nāz accipit gnāt a gēiā
te o3 q. i os hoīes q f3 seīalē rōez
q ē uirt actīa ab addā ppagant
clpa origīal tāducat hē 1°. Lū g^o
.b. uiz. fuerit ab adā seīalī ppaga
ta seqt q fuerit i origīali peccō accep
ta. hāc et cōlōnē declarat i .4. sen.
.v. 43. articulo. 4. ad. 3.

Qualī pī baptizatus cū sit īmūis
a peccō origīali possit illud ī prolez
traducere. Cap. 16.

Sed circa hoc dubitat p^o q2
cū nīl det alteri qd nō hēt
origit aut qn3 ut pī gērās sit per
baptismum īmūis a peccō origīali
nō igit uidet q peccm origīale qd
nō hēt possit ī plē traducere. pte
rea libido gērātis uī ēē cā traduc
tōis peccī origīal cōtigit aut pīez a
tali libidīe p dīaz grāz. liberari
igit n poterit ab eo origīale peccm
ī plē traduci. Ad hāc dubitatōem
rnt. S. doctor i. 2°. sen. di. 32. q. p^a
a2^o p^o dicēs q de reissīōe clpe ori
gīal o3 nos loq ppoziōabilī ad re
missionē clpe actual. Ex actu aut
peccī actualis duplex effect^o ī pec
cāte relīqt. p^m ē puatō gīe in q^o
cōsistit macīa quā īducit actus peccī
ex rōe auersīōis a fine. Secūd^o ef
fect^o q ex actu peccī ī peccāte relīqt
ē dispō qdā ad sīlez actū opādum
quā actus peccī īducit ex rōe ouersi
ōis ad bonū īmutabile. ex h^o aut
īpō q peccās gīa puatus ē ppa uo

lūtate reatū pene incurrit ut. s. ca
reat illo premio quod gratie debe
bat qn aut p penitēciāz grīa sibi
restituit tūc 7 macula illa tollit
q in defectu grīe cōsistebat 7 ē ob
ligatio illa ad penā q reatus dicit
auferet. dispō uero ex actu peccī in
ducta nō ex toto statī tollit grīa
restituta sed aliqlī minuit īq3tūz
igit īclinat ad hūiū actū illius dis
pōitōis. postmodum tñ p consuetu
dīez bonoz opū ē illa dispō tollī
Sīlī ē ex actu nē q ē carnis ppa
gatio relīqt in ipa n^o gērati qdā
dispō īclinās ad malū q cōcupisēcia
ul fomes peccī dicit. 7 ex h^o q illa
nature corruptio cōtinēs ī se uirtu
tem peccī ex quo cāta ē psonā gērā
attigit eā indignā dei grīa efficit
unde relīqt macula defectus grīe ī
aīa īpius 7 p hoc ē ad reatus pe
ne obligat ut. s. pui^o illo careat ui
delicet dīa uīsiōne quod gratie de
bebat. p baptismū aut gratia bap
tizato cūfert cuius uirtute illa in
fectio ab hōe tollit q ex natura in
psonā diuoluebat. et f3 hoc pur
gat aīa a macula culpe 7 p cōis sol
uit. reatus pene. Illa aut disposi
tio īclinans ad malū non ex toto
tollitur quia conditionem nature
consequitur. **B**aptismus autem
nō purgat naturam nisi īquantū
pertinet ad persone infectionem
Ideo illa dispositio ex toto nō tol
litur usque in statum beatitudinis
quo natura perfecte causabatur
et perfecte libertati restitueretur

in glia filioꝝ dei p baptismū tam
dispo i^a ad malū inclina^s minuit^r. i
q̄tū grā quā q̄s i bap^o cōsequitur
inclinat i oriū ei^o ad qd fomes dis
ponebat et ita uirt^o fomit^{is} in no
bis p auxiliū grē minuit^r ut nō no
bis dñet^r ut dī de cōsec. di. 4^a ca.
per bap. hec i^o **A**d p̄mū g^o ar
gu. dī q^o i originali iustia erāt duo
unū q̄i formale v^z ip̄a rectitū^o uo
lūtatis 7 rōnis ad dūz q̄ quēdā de
corem sp̄itualis nitoris causabat
i aīa. Et q̄tū ad h^o sibi opponitur
culpe deformitas. Erat etiā ea ali
ud q̄i materiale v^z ordo rectitudis
imp̄ss^o i inferiorib^o uinib^o. ut. s. rō
sū ulla penit^o resistētia appetitui
sēlibili imperaret. 7 aīa absq^z ulla
corruptōe corp^o cōsuaret. Et q̄tū
ad h^o sibi opponit^r fomes siue cō
cup^o. Per baptismū g^o tollit^r peccm
origiale q̄tū ad id q^o rectitudinez
uolūtatis tollebat ex cui^o p̄uatōe
rō cl̄pe 7 macula siue d̄formitas in
aīa cābat^r. Et iō p ip̄m restituitur
nobis iustia origial^{is} q̄tū ad suū
formale iq̄tū cōfert nobis grām p
q̄s fr^o ps aīe dō dūg^z 7 cōformat^r
Remanz tñ adhuc peccm originale
q̄tū ad suū māle q^o p bap. n̄ cōfert^r
aīe uirt^o aliq^o per quā possit corp^o
a corruptōe cōsuare aut p q̄s possit
fr^o ps aīe inferiores uires absq^z
ōi rebellioē cōtinere. Un̄ manz per
baptismū necessitas moriēdi 7 fo
mes siue cōcup^o q̄ ē māle i origiali
peccō. Et sic q̄tū ad supiorē ptē aīe
pticipat baptizat^o natiuitate xp̄i

sz q̄tū ad inferiores aīe uires. 7 q̄
tū ad corp^o remanz adhuc i eo ue
tustas q̄ ē ex ada. manifestū ē aut q^o
hō baptizat^o n̄ gnāt plē sz supio
rē ptē aīe sz sz inferiores. 7 sz cor
p^o. Et iō hō baptizat^o n̄ trāsfūdīt
i plē nouitate xp̄i sz uetustatē ad
Quō aut hoc fieri possit. b. aug. dī
clāt p exēplū 7 hī in 2° sen. di. 3°
sic dicēs Quō palea q̄ ope hu^o tā
ta diligētia a tritico sepat^r manet
tñ i fructu q̄ de purgato nasceret^r
tritico. ita 7 peccm q^o i pētib^o per
baptismū mūdāt manz i eis quos
generauerūt. Ex hō eiz gignūt q^o
uetustū trahūt. nō eiz generāt sz
illā generationē q̄ de nouo sūt sp̄i
ritual^{is} nati. sz poti^o sz eā q̄ carna
lit 7 ip̄i p̄mū sūt generati hec i^o
Et p̄ h^o lz baptizat^o n̄ hēat i se
peccm originale iq̄tū ē cl̄pa q^o tñ
remanz i eo cōcup^o ex ip̄o peccō cāta
trāsmittit ip̄m peccm i plē sic triti
cū lz sit mūdū 7 purgatū a palea
generat tñ fructū cū palea. **E**t
h^o ē qd dicit augu. i li^o d nup. et
cōcup^o q^o lz i rēgeneratis cōcup^o n̄ sit
peccm ē tñ filia peccī. iō q̄cūq^z ples
ex tali cōcup^o nasceret^r origiali ē ob
ligata peccō hec i^o **A**d secūdum
dī q^o libido pōt accipi t^o uno mō p
ut cōsistit i actu uolūtatis illicite. 7
iordiate aliqd d̄siderātis. Et hoc
modo libido est actuale peccatum
Alio modo accipitur libido pro
inordinata. delectatione sensuali
tatis et precipue pro illa que ap
paret in actu generatiue uirtutis

nisi fortior delectatiois supercedit rationem. et hoc modo libido est quoddam ex peccato derelictum. Non quod in peccato non esset delectatio sensualitatis in actu generatiois. sed quod in peccato non esset quod nominem libidinis importat. 3° modo potest capi libido quod habitualis per ipsam habituali inordinatioe ex qua est in nobis penitus ad inordinate occupandum quod prout ex hoc quod ratio non habet uirtutem totaliter uires inferiores retinendi. Et hoc modo libido est male in peccato originali quod a^o nomine dicitur fomes uel concupiscentia sue occupiscentia.

In prima ergo libidine mens iusti generatiois liberatur. cum contingat actum maioralem sine omni culpa tam mortali quam ueniali exerceri sic dicit augustinus in libro de nuptiis. et concupiscentia. Et ideo hec non est ipsa libido quod habet augustinus transmittit originale peccatum in plene. Nec libido quod est actualis et supercedens delectationem sensualitatis in coitu transmittit originale peccatum in plene. sed est signum illius libidinis quod dicitur fomes concupiscentia quod peccatum in plene transmittit. Unde si per miraculum fieret. ut talis libido quod actualis inordinatioe supercedens delectationis importat totaliter a coitu generatiois tolleretur nullius tamen plures ex tali coitu generata peccata originale haberet. reliqua ergo quod libido 3° deinde sit quod transmittit originale peccatum in plene. Nam deinde generatio generat sibi simile habet naturam. Unde cum talis sit additio humane nature originali iustitie destinate ut talis inordinatio uirium inferiorum existat in ea necesse est ut et talis additio in plene cuius habet natura concupiscentia inueniatur. Et si feruor

coitus inueniatur dici aliquem causam peccati originale hoc non per se dicitur. sed in quantum est signum eius quod est uera causa quod ex inordinatioe uirium delectatio inordinata in coitu causatur. Talis autem libido non potest ab aliquo remoueri nisi nam tota talis in eo reuergatur. Et de hac libidine loquitur Augustinus in libro de fide ad peccatores. Dum uir et mulier sibi inuicem miscetur. ut filios generent non est sine libidine penitus occupatur et ob hoc filiorum ex eorum carne nascitur non potest esse sine peccato concupiscentia. ubi peccatum in paruulos non transmittit propterea. sed libido. Nec fecunditas huius nature facit homines concupiscentia nasci sed fecunditas libidinis quod homines habent ex illius primi iustitie sua ordinatione peccati. hec ille.

Hec autem habitualis libido prout est in patre est causa peccati originalis quod est in filio et precedit ipsum sicut causa suum effectum. Sed prout est in filio est quasi effectus peccati. quia ut dicit Augustinus concupiscentia est filia peccati et nemini accidit nisi ex peccato. et hoc modo est posterior ipso peccato in genere cause efficientis. Precedit tamen ipsum peccatum in genere cause materialis ordine generationis in quantum ex carne ad quam pertinet careretur originali iustitie. hec. S. Tho. in summa.

Quod originale peccatum non est a deo. sed a parentibus. et qualiter anima sui infusione uel creatione maculetur. Capitulum. 17.

Dabitur. 2º. utrum originale peccatum sit a deo. uidetur enim quod sic. quia anima dum creatur infunditur. scilicet anima ex sui infusione maculatur. 8º. 7º. **P**reterea defectus qui similiter incipit cum esse rei attribuitur agenti. Unde magister in 2º sententiarum dicit quod si angelus in principio sue creationis malus fuisset illi malicie deus causa fuisset. scilicet anima in principio sue creationis est maculata. 9º. deus illi est causa. **A**d hoc respondet. S. Thomas in 2º sententiarum. dicit. scilicet dicens quod infectio peccati originalis secundum quod habet rationem culpe a deo esse non potest. scilicet inordinata uoluntate primi peccati procedit. Et hec infectio debet ab anima per se generata in quantum unitur tali corpori ex infecto semine propagato. Et quia generans est causa unionis anime ad tale corpus in quantum dispositio naturalis ultima dispositione ad animam. ideo per se generans dicitur esse causa effectiua originalis peccati ut augustinus dicit in libro de baptismo pueri. Si uero consideres ut habet rationem pene sic deus est causa eius non quod per modum aliquid influat. scilicet per modum non influat. in quantum uidelicet non confert originale iustitiam puero nato quam per hominem contulerat cui non influet causa meritoria fuit actuale peccatum in obiectum primi peccati.

Ad primum 9º arguitur dicendum est quod licet creatio et infusio similiter sint respectu anime differunt tamen ratione. Nam creatio dicitur solum respectu ad principium. a quo anima est. Insuper uero dicitur respectu ad duo. unum ad primum. a quo procedit et ad nunc quam perficit. Unde 9º dicitur quod anima sua creatione maculatur. uel ideo ablati denotat habitum

diuine cause. et sic illa propositio falsa est quia creatio anime non est causa quod ipsa maculetur cum nihil habeat anima ex creatione quod non sit a deo quod non potest esse causa culpe uel ideo ablati denotat concomitantiam. et sic propositio illa uera est quia dum creatur in eodem instanti maculatur non tamen ex hoc sequitur quod illi macule deus auctor existat. Cum uero dicitur anima sua infusione maculatur si ille ablati designet concomitantiam sic propositio illa absolute uera est. si autem denotet habitudinem cause tunc dupliciter potest intelligi illa propositio. quia uel infusio intelligitur esse causa macule ex parte principii a deo procedit et sic propositio ista falsa est uel intelligitur esse causa illius macule ex parte termini ad quem infusio terminatur et sic uerum est quod anima ex sui infusione maculatur non tamen sequitur quod deus sit causa illius macule. **A**d secundum dicendum quod non est simile de anima et de angelo. quia angelus non est creatus ut sit forma alicuius corporis. ideo non poterat ex parte materie in ipsum aliquid defectus incidere sed oportebat quod si in principio sue creationis peccati maculam habuisset quod talis macula causa creator extitisset. Anima autem creatur ut actus corporis ex corrupto semine propagati ex cuius coniunctione potest aliquam maculam trahere. nec tamen sequitur quod deus sit causa illius macule scilicet generans quod est causa talis unionis disponens de natura ultima dispositione. et ideo si tale generans non haberet illum defectum natura in se non posset anima in principio sue infusionis talem defectum contrahere quia sicut

dictus est defectus qui simul incipit
cum esse rei igitur ei ab agente deficienter
te quippe si aliqua res sit quod non ha
beat esse nisi ab illo agente qui
nullo modo deficere potest talis res in
principio sui esse nullum in se defectum
poterit habere. Ex quo sequitur quod nec
adam nec eua nec christus nec angeli nec
est quicumque alius de nouo a deo cre
aretur potuerunt vel possent in principio
sui esse aliqui habere peccatum quia causa ef
ficiens ipsorum est solus deus cui nullus
defectus potest accidere. Si enim deus
crearet unam animam sine corpore vel
in corpore uirtute diuina uel angelica
organizzato uel per uirtutem cuiuscumque
agentis haberet naturam sine de
fectu talis anima in principio sue cre
ationis non haberet in se aliquod peccatum
Et est simile sicut si aliquis uinum pu
rum et optimum per manum puram et mundis
simam infunderet in aliquo uase ab ali
quo alio infecto et deturpato. tunc
illud uinum ex sui infusione adheret in
fectioem uegetis uel uasis cuius in
fectionis non esset causa ille qui per manum
modissimam uinum purum et optimum
infudit in uase sed ille qui uas illud
infectum et deturpauit. Si ergo causa peccati
originalis non est deus qui animam puram
et mundam corpori infudit. sed ille qui
corpus uirtute seipsius infectum disponit
unde magister sententiarum in secundo libro di.
32. non est omnino inquit talis anima in corpore
qualis eam deus fecit. deus. n. illam
bonam et absque peccato creauit. sed ex u
nitione ad corpus ex uiciata origine
propagari infectioem contraxit. et ideo

non est omnino anima talis in corpore ante bap
tismum quam a deo est creata. sicut si quis
polutas habens manus mundum pomum
a me accipiens non tale habet pomum
in manu quale mundis manibus ego
dedi. ego. n. dedi mundum ipse autem po
mum habet immundum. hec ille.

Utrum sit conueniens deum animam creare
in corpore ex quo inficitur et maculatur
Lapi. 18.

Ad dubitatur tertio quod cum nul
lus sapiens ponat thesaurum su
um in loco ubi inquinatur. anima autem sit
preciosus thesaurus dei eius ima
gine insignita non uidetur quod deceat di
uinam sapienciam animam tali corpori
infundere ex quo habet maculam con
trahere. Ad hoc respondet sanc
tus Thomas in. 4o sententiarum. di. 32. articu
lo secundo dicens. sicut non esset sapiens
qui thesaurum mundo conseruabilem
in loco reponeret in immundo. ita est
ualde insipiens esset qui thesaurum
non aliter conseruabilem in loco et in
am immundo non collocaretet precipue
si possibilitas adhuc emundandi et
purgandi thesaurum remaneret. dico
ergo quod anima habet talem naturam ut tali
corpori uniatur. Et si tali corpori non
uniret oporteret uel quod omnino non
crearet uel quod esset alterius nature. et si
anima alterius nature esset tunc humana nature
non esset unde constat quod hanc naturam
impossibile est conseruari nisi per hunc
modum ut uidelicet uniatur tali cor
pori ex quo inficitur. et ideo bene di
cit glo. magistral ad 10. quanto que est

extracta ex uerbis Augusti. i. l. 8. d.
pap. puu. q. de. creauit corpus p
mi hois absq. ullo defectu cui aiaz
mūda 7 purā ifudit sz p iobediē
tiā peccādo aīz ifecit 7 corruptiōez
i suo ppo cor. cāuit ex q. corrup
to corpore p corruptū sem oīa suc
cessioz corpa corruptione dixerūt. q
7 si ita sint ifecta 7 corrupta: tū dō
qō suū ē facere nō cessat sz in ipis
corporib. p corruptū sem sic dispo
sitis solita bonitate aīas ifudit. In
ficit itaq. aīa cōmixtione corrupti
corporis deprauata quāuis bona
et mūda. bōa mūdaq. manu sit cor
pon ifeo ifusa Quēadmodū semen
bonū a bona manu tre ifusum cor
ruptōe tre reddz corruptū. Deus
g. q. a. p. n. istiguit ut aīa n. nisi in
cor. crearet q. purū 7 mūdū crea
uerat n. debuit pp peccatū pmi ho
minis institutionē n. mutare. sz ad
ei. sapiāz ptingz corporib. per cor
ruptū sem sic dispositis solita sua
bonitate aīas ifudere. hec ibi.

Utrū origīale pēm aliquam macu
lam causet i aīa. 7 qd sit i. macula.
Cap. 12.

Ubitat 4. utrum peccz aliqm
maculam ponat i aīa. Ut q. nō
q. illa macula aut ē aliqd positiue.
aut ē aliqd puatiē. Si sit aliqd po
sitiue n. pōt ēē nisi dispō ul hīu. ma
cula aut neutru horz ē q. remota
dispōe ul hīu adhuc remanz ma
cula ut p. i. eo q. peccauit mortalz
peccō pdigalitatē 7 postmodū trās

mutat peccādo peccō avaritiē remo
to hīu pdigalitatē p hīu opōsi
tū reānz adhuc macula peccō pdiga
litatē. nō dicit ēt puatiōez puram
ipi. g. q. i. hoc oīa peccā ueniūt
Et iō seqret q. cū aliqs post bap
tismū peccaret statim in eo macula
peccō origīal. rediret q. ē absurdū.
g. 7c. **A**d hāc dubitationē rnt
bz. S. Tho. in p. 2. q. 85. arti. p.
q. macula i rebus spūalib. dicit qn
dā defectū spūalē nitoris pp re
cessū a luē rōis ul dīe legis quem
nitorē spūalē diuini luē reful
gentia cābat in aīa. Et ideo aīa i
lumē rōis ac dīe legis rebus infe
rioribus iordinate adherendo se
ipam iquinat 7 maculā incurrit
inqstū ex iordinate affectōe rez
iferioz spūalē nitorē priuat.
Et quādiu aīa manz ex huiusmōi
lumē qō spūalē nitorē cābat tā
diu dicit in ea peccō macula manere
Postquā uero redit ad diuinū lumē
qō sit p gīaz tūc discedit macula et
spūalē pulcritudo reuertit. Et
iō trāseūte actu peccō adhuc macula
i aīa remanz. Q. l. 3. act. ille q. hō
discessit a luē rōis ul legis dīe rā
sierit nō tū statī redit hō ad illud
lumē i quo pri. fuerat sz reqritur
ulius aliqs mot. uolūtatis dīus
p. motui ut sicut p motū peccō dis
cessit et elōgatus ē a deo ita p istū
dīu motuz reuertat ad dō. Sic si
aliqs elōget 7 fiat distās ab aliq.
p aliqē motū nō statim cessante
motu sit ei ppiq. sz o. q. p. iū

motū rediēs illi appinquet. Et iō
 sicut cessāte motu quo aliq̄s disces
 sit ab aliquo nō totali distātia ita
 nec ēt cessāte actu peccati totalit̄ ma
 cula q̄ ex distātia a dīno luīe quaz
 facit actū peccati cā. S3 quandiu aīa
 post actū peccati dīa grā puat̄ rādiu
 manet ī aīa macula peccati. Et iō eccle
 sia ī oīōib⁹ missaz rogat d3 ut ma
 culas n̄roz peccoz dignetur absc̄
 gere q̄ n̄ faceret nisi post actū peccati
 macula remaneret ī aīa. Et iō fcti
 mū ē illud qd̄ dicit frācise⁹ d̄ may
 ronis ī smone d̄ ceptione q̄ peccz
 nō causet ul̄ reliquat maculaz ī aīa
 Un̄ Josue. 22°. d3 de peccō qd̄ iā cō
 misserāt filij isrl̄. an parū vobis ē
 q̄ peccastis in belphegor. 7 usq̄ in
 p̄ntez diē macula h̄ sc̄lis ī vobis
 pmanz. q1. u3. nūdū fecerāt d̄ peccō
 p̄ntiaz. Itē ecclesi. 48. d3 de sal̄ oē.
 Dedisti maculā in glia tua. Et dō
 dicit q̄ ille solus h̄tabit ī taberna
 culo dñi q̄ īgredz sū macula q̄ non
 diceret nisi peccm maculā ī aīa relī
 queret quā p̄ntia delet. **A**d argu
 mētū g° d3 q̄ macula nō est aliqd̄
 poītiue ī aīa nec significat puatōez
 solā sed dicit puatōē spiritualis
 nitoris ī ordine ad suā cām Et iō
 diuersa peccā diuersas maculas idu
 cūt. Nā l3 oīuz peccoz genera hoc
 cōe hānt q̄ gratiā tollūt tñ nō est
 oīuz peccoz una macula s3 sunt di
 uerse maculē. fm q̄ defectus grē ad
 diuersas cās refert̄. Un̄ defectus
 grē ex actu auarīe pueniēs d3 ma
 cula auaritie et defēs grē ex actu

luxurie proueniēs dicitur macula
 luxurie et sic de alijs. Et iō nō re
 dit macula peccati alicuius quātū
 cūqz gratia subtrahat̄ nisi per rei
 terationē cāe cā aut pp quā macula
 peccati originalis relinquebat̄ ī aīa
 erat ipsa purgatio humane nature
 quā impossibile est reiterari circa
 eundem hoīez. Et iō hec macula
 redire nō pōt per qd̄cūqz peccatū
 factū post baptismum sed defectus
 gratie qui per peccatū mortale cā
 tur in aīa erit macula luxurie uel
 homicidij uel cuiuscūqz alterius ac
 tualis peccati Et est simile in um
 bra que ē priuatio luminis ex ob
 iectu alicuius corporis. Et quāuis
 omnes umbre cōueniāt ī hoc q̄ di
 cant priuationē luminis diuersifi
 cant̄ tñ nmbre fm diuersitatē cor
 poz obiectoz a quibus cānt̄.

Qualis carentia vīe uisionis 7 re
 bellio 7 mors sit pena peccati ori
 ginalis. **C**apitulū. 20.

Dabitur ulterius. Utrum ca
 rentia diuine uisionis et mors
 et alij defectus ad mortē dispen
 tes sint pena original' peccati. Et
 uidet̄ q̄ nō q1 illud quod cōuenit
 alicui etiā si nullū habeat peccatū
 non est pena peccati sed homini ī
 puris naturalibus constituto etiā
 si nullum haberet peccatum debe
 tur carentia diuine uisionis ergo
 carentia diuine uisionis non est pe
 na peccati. **P**reterea peccatū debet ēē

pporcionata culpe. de utono. 26. se
cudū mīsurā delicti erit 7 plagarū
mo^o sed culpa original ē eq̄lis ī
oīb^o qui ex adā seīalī nascūt. defēs
aut p̄dicti nō sūt equales ī oībus.
Nā qdam nascunt statī egrotatī
qdā diuersimode lesi. qdā ī iuuetu
te qdā uero ī senectute moriūt g^o
7c. ¶ Ad hāc dubitationē. rñt hz
S. Tho. ī 2^a 2^e q. 164. arti. p^o 7
.q. 5. de ma^o arti. p^o q. si aliq^o p
culpā suā p̄uef aliq^o benefitio gra
tis sibi collato. carētia 7 subtrac
tio illi^o bñficij ē pe^a culpe illi^o. sed
hōi ut dēm ē collatū fuit hoc diui
nuz bñficiū ut quādiu mēs ei^o esset
deo subiecta sēsualitas rōi subice
ret^r et corpus sū ulla corruptione
obediēs esset aī^o sed qz rō hoīs p
peēm a dīa subiectōe recessit ē cōse
cutū ut nec īferiores uires rōi to
taliter subicerēt. et ī cāta est re
bellio carnal^o appetitus ad rōnem
cōsecutū ē ēt ut nec corpus subicere
tur aīe et īde seq^r mors cum alijs
corporalib^o defectibus. Nā uita 7
īcolumitas corporis cōsistit ī hoc qz
ipz subiciat^r aīe sic pfectibile sue
pfectioni. uide p oppositū mors et
egritudo prinēt ad defectū subiec
tionis corpis ad aīaz. ¶ Et ex his
manifeste p3 qz ueniēs pe^a origi
nalis peēi ē subtraccio dīe grē 7 p
cōis puatio uisionis dīne ad quā p
grām ordinabat^r hō. et rebellio sē
sibil^o appetit^o et mors cū alijs de
fectib^o corporalib^o q oīa pueniūt
ex subtraccōe origīal iustīe q hōi

pp peēm spōte comissū subtracta
fuit ī penā. ¶ Ad p̄mū g^o dicēdū
qz carētia dīe uisionis pōt d^r ali
cui cōpetere. uno mō qz hēt ī se ali
qd p qd possit ad diuinā uisionem
pueire. Et hoc mō carētia dīe uisi
onis cōpeteret ei q ī puris natura
libus absz peēo decederet qz nulla
creatura ex puris naturalib^o pōt
ad dīaz uisionē puenire. alio modo
pōt carētia dīe uisionis alicui cōpe
tere. qz uz ille aliqd hēt ī se per qz
sibi debeat qd careat dīa uisione
Et hoc mō carētia dīe uisionis est
pe^a peēi origīal 7 actual. Qz ex
quo aliq^o hēt ī se tale peēm debe
tur sibi ut diuina uisione careat.
Carētia aut diuine uisionis h^o mō
nō deberet ei q ī puris naturalib^o
sū peēo decederet. Al^o eīz sic dece
dēs licet nō debeat hēre dīaz uisio
nez qz nō hēt ī se grāz sine q nulli
debet^r dīa uisio. nō īn hēt ī se de
bitū nō habēdi dīam uisionē sicut
hēt ille q cū peēo decedit. Aliud ē
eīz nō debere aliqd hēre. Et aliud
est habere debitū nō habēdi illud
Primū hēt rōnē defectus īm 7 n
pe^a ut conueniret cuilibet creatu
re ī puris naturalib^o cōstitute ēt
si nō haberet peccatū. Secūdū aut
hēt rōnē pe^a et nō cōuenit nisi ha
benti peēm. Sicut si dominiū ue
netoz ordinaret ut nullus effice
ret^r ciuis 7 nobilis nisi faceret ali
quid dignū laude pro statu dñij et
essēt duo uiri quoz un^o nūquā ali
qd laude dignū fecisset p statu nec

etiam fecisset aliquid statum. Alius uero fecisset aliquid statum. primus non deberet habere illam dignitatem ut esset nobilis. Secundus uero haberet debitum non habendi illam dignitatem.

Ex his autem clare haberi potest intentio eius quod dici solet ut quod peccatum originale est carceris iusticie originalis debite. Ex hoc est quod aliquis generatur ex hoc habere naturam infectam obest ei ut crearetur originali iusticia pro peccato primi parentis sic si adam non peccasset unicuique ex ipso scilicet generato debebatur ut iusticia originalis haberet. Si autem aliquis a deo ex carere huiusmodi quicunque materia formaretur talis non haberet quidem iusticiam originale non tamen haberet debitum non habendi illam. et ideo non haberet peccatum originale quous careret iusticia originali quia talis carceris non esset sibi debita. Et ideo dicimus quod debitum non habendi originale iusticiam. et obitum non uidendi diem essentiam et debitum moriendi ex peccato sunt carceris. nec nobis inesset si primus homo non peccasset. **A**d secundum dicitur quod duplex est peccatum peccati una quidem quod taxata pro peccato. Alia uero quod committitur pena taxata. Sic uidemus quod iudex pro aliquo crimine facit hominem excecari. scilicet ad cecitatem eius consequuntur multa incommoda puta quod medicetur uel cadat in uiam et alia huiusmodi. Ipsa igitur cecitas est peccatum a iudice taxata pro crimine commissio. ad hoc est tendit intentio iudicis ut peccatum uisu perueret. Desidero autem omnes cecitatem non poterat ipse iudex. unde si trigerat plures idem crimen committere omnes illos

faciet equaliter excecari. plura tamen incommoda pro cecitate consequuntur unum quam alter. ut pauper quam diues et delicatus quam robustus. Non tamen hoc reducat in iniusticiam iudicis quia talia incommoda non fuerunt ab ipso pro peccato inflictis. sed consequuta sunt quod per accidens quantum ad eius introductionem taxata penas quam pro peccato omnibus equaliter inflixit. Et sicut potest dici in proposito quod peccatum taxata pro peccato ut originali ei proportionaliter correspondens fuit subtractio dñi beneficii. quod rectitudo et integritas nature humane conservabat. Et huiusmodi subtractio equaliter repitur in omnibus ab adam seminali propagatis. quia omnes equaliter carerent iusticia originali. Hanc autem subtractionem consequuntur multi effectus ut mors et alie penales punitis uite. Et ideo non oportet huiusmodi penas non taxatas secundum penam taxatam committentes equaliter esse in his ad quos equaliter primum peccatum sed sufficit penam taxatam pro primo peccato equaliter in omnibus repiri in quibus equaliter inuenitur primum peccatum. Verum quia deus est prescientius omnium futurorum eventuum: ex dispensatione dñe prout huiusmodi penalitates diuersimode in diuersis inueniuntur. Quiaque est finis eas eueire in penam peccatorum patrum. Cum est filius sit aliquid proprius secundum corpus quod trahit ab ipso non autem sed animam quam immediate creatur adeo non est inconueniens quod pro peccato patris filius corporaliter puniatur. sicut et in alijs rebus puniuntur unde dicitur exo. Ego sum deus zelotes uisitans iniquitatem patris in filiolum in 3. 7. 4. generationem quod intelligitur

de corporali pena et non de spirituali
de qua dicitur in eze. quod filius non porta-
bit iniquitatem patris. Quiaque autem ordinan-
tur huiusmodi penalitates non ut sint
penae alicuius peccati. sed per remedium sa-
lutis eius quod huiusmodi penalitatibus
subditur ut. scilicet a peccatis arceatur. uel et
ut de uirtute non sequebatur. sed ut magis de
uirtute in uirtute perficiatur uel ut per
patientiam exercitatus coronam glorie acci-
piat. **Sed** hoc ipsum quod homo talis addi-
tionis sit ut ei subueniatur ad peccatum
euitandum uel ad perfectam uirtutis per huius-
modi penalitates procedit ex infirmitate
et infirmitate huiusmodi ne quod ex peccato primi
peccati in omnibus ab ipso seialiter propagatis
oriatur. Et ideo omnes isti defectus corres-
pondent originali peccato ut per rationem
talem. **Sciendum** est quod anima huiusmodi pueri
quod in gratia decessit non potest carentia
dei uisionis per peccatum adeo huiusmodi quod fuit
peccatum personale eius quod filius non porta-
bit iniquitatem patris. sed anima quod peccauit
ipse morietur. sed punitur talis anima
per infirmitatem originale culpe quare
propter unionem ad corpus seialiter a pe-
ccato traductum. In iustum enim esset ut
reatur per spiritum deriuaretur in
puerum. nisi esset culpe infectio ad illum
perueniret. unde apostolus ad romanos. 5. pre-
mittit deriuationem culpe deriuationi pe-
ne dicens. Per unum hominem peccatum intra-
uit in mundum. et per peccatum mors. Et
ad romanos. 6. Stipendium inquit peccati mors
Et ad romanos. 8. Corpus mortuum est propter
peccatum. **Et** gen. 2. Quicumque die
comederitis ex eo morte moriemini.
Et Augustinus. in 13. de trinitate. et in

15. de ci. di. dicit quod mors et alij de-
fectus ueniunt de damnatione peccati.
Et ysidorus in li. de summo bono dicit
quod si homo non peccasset necque submer-
geret nec ignis homines combueret
nec alij defectus penales homini perueni-
rent. **Et** Augustinus. in li. yponosticon
fatemur inquit inconuenientiam per unum ho-
minem peccatum in omnes ab ipso propagatos per-
transisse. Quapropter quanti sunt et
fuerunt puli omnes homines sunt quibus dum con-
tingit mori per peccatum quod in eis non
propria actione sed uterina conceptio
pertransit moriuntur. Non enim morire-
tur nisi ceno peccati necarentur. Ob
hoc enim natura filij ire ab apostolo
fuisse dicimur. Omnes enim carnaliter
nascens natura filij ire recte dicitur. quia
nam est per hoc plausum quod per in illo propter
peccatum transiit iustis iudicis dei iuste susce-
pit Si enim delictum eius per quod ad iram
deum prouocauit non traheremur nunquam
filij ire nam diceremur. Ob hac igitur
sordide peccati quam debet pulsus omnis
de libidine maior conceptus breuis uita
et plenus irecondia est hec igitur. **Hoc** est
ergo illud odibile malum et abhominabile
peccatum sub quo ex necessitate ne uicia
te omnes ab anima seialiter propagati subesse
constriguntur hoc est illud uile et mortale
uulnus ad quod curandum ceteris medicis
aduenit. hec est ira naturalis et odiosa ira
genus totum inuoluens humanum. quam ut
placaret dei filius carnem nostre mortali-
tatis assumpsit. hec est illa dira capti-
uitas quod per adeo peccatum eius posteros
uniuersos sub diabolica potestate ob-
ligatos tenebat. a quo ut nos dei filius

liberaret sū omni debito crudelē
mortē sustinuit ⁊ ei⁹ p̄ciosissimum
sēguinē tanq̄s n̄re p̄tū redēptiois
effudit hoc aut̄ origiale p̄t̄z hāc
naturalē irā beatissimā uirginem
mariā ī uēo m̄ris d̄sisse s̄ci affirma
uere doctores. In n̄llo p̄ hoc pl̄ ei⁹
dignitati derogātes q̄s si assererēt
eā ex illo corrupto p̄mī p̄t̄is seie
fuisse cōceptā īz eīz oīs turba fide
liū firma fide teneat beatissimam
uirginē ex singulari puilegio hāc ob
tinuisse dignitatē. ut nūq̄s aliq̄ ac
tuali culpa. aut p̄pe uolūtatis d̄ or
dinatōe odiosa d̄o. aut certe abho
minabil̄ extiterit ip̄az tam̄ origia
lē culpā n̄ p̄pa actione s̄z uterina cō
ceptione d̄xisse necesse ē d̄fiteri. si
integra seruari sacre scripture ac
doctoz s̄ctoꝝ debeat auctoritas.
Et si x̄ps ablutor saluator. media
tor redemptor. medic⁹. ⁊ recōcilia
tor beate uirginis sit cōf̄tēdus. sic
diuina grā auxiliāte ⁊ sp̄tiali ad
iutorio ac patrocinio gl̄iose uirgi
nis assistēte ī hac fa p̄te plene cla
re. aperteq̄ ex diuinis codicibus
ostendemus.

Explicit p̄ma p̄s huius tractatus.
de cōceptione beate uirginis. in q̄
cōtinētur. xx. capitula. Incipit s̄c̄a
pars in q̄ demonstrat̄ q̄ impiū est
tenere beatā uirginē sine p̄co fuis
se cōceptā. Si beata uirgo sine

originali cōcepta fuisset deus ini
quus fuisset q̄ eā pati permisit.

CONSULAZJS igitur q̄ ī prima hui⁹ trac
tatus parte dicen⁹ p̄po
sueram. uidelicet q̄d sit
origo quid originalis iustia. quid
ue originale peccatum importet. ⁊
quo pacto ī omnes ab adam semi
naliter propagatos traducat̄. A
quo ēt causetur. et que pena sit ei⁹
Nūc in hac secūda parte ualidissi
mis rationibus in diuinis auctori
tatibus fundatis ostendendum est
beatam uirginem in originali pec
cato fuisse conceptam. et per sanc
torum doctorum manifestas sen
tētiās demonstrandum impium ac
temerarium fore oppositam partē
tenere aut pertinaciter defēdere.

Sit igitur huius secūde partis
hec firma et indubitāda cōcl̄o. Di
cere beatam uirginem non fuisse
in originali peccato cōceptam est
ualde impium ⁊ temerarium. hāc
autem conclusionem triginta ra
tionibus fortissimis probabimus.
Quarum p̄me quatuor sumentur
ex parte eterni patris. qui iuste ⁊
ordinate cuncta disponit. Alie ue
ro tredecim immediate sequētes
sumūtur ex parte unigeniti dei fi
lij qui suo p̄cioso sanguine unive
sum genus redemit humanum. Re
lique uero tredecim posteriores ex

parte spiritus sc̃ati sumūtur cuius
gubernatione ecclesia catholica re
gitur et inspiratione ipsius sancti
i hac mā loquuti fuere doctores.
Ratio prima.

Prima aut̃ rō est tal̃. Dicere deū
esse iniquū ul̃ iniustū ē ualde impiū
sz asserere beatam uirginē origina
le pecc̃ non contraxisse est dicere
deū esse iniquū 7 iniustū g^o dicere
beatā uirginē originale pecc̃m non
dixisse ē ualde impiū. Consequētia
p3 cū maiori q3 dī Jere. 22° iust^o
qdē tu es domine Et in ps iustus
do^o 7 iustitias dilexit equitatē ui
dit uult^o ei^o. Et si q3 teneret oppo
sitū esset h̃nc. **A**dinor uero p
bat^o p augu. in ypon. dicētē. Si pec
catū p̃morū hoīnū i posteros ex
eis seialz nascētes nō trāsfūd. quō
q̃ i illos p pecc̃o lata ē s̃ntia in eos
trāsiuit i quos ut impte dictis nō
trāsiuit et dīpa. **N**isi forte sz uos
iniqu^o sit deus q̃ exptes eoz oīcti
passus ē nos eoz pecc̃ colligari hec
iē dī sz blasfemiā pelagij 7 celestij
cum ergo. b. uirgo sit mortua 7 pas
sa multas penalitates leg̃ q̃ si nō
dixit originale pecc̃ q̃ iniqu^o sit d̃s
g^o 7 c. **I**te augu. in eodē li. d. 5.
blasfemiā sic dicit Dic g^o q̃rēti m̃
si pecc̃z puul^o nllz carnal^o nat^o atra
xit. Cur tā breui diez sorte mortis
astringz. ubi eīz pecc̃z n̄ ē mors uti
q3 esse n̄ dī. Nō eīz me figēte. sz
ap̃lo p̃dicāte dēm ē pp pecc̃z mors
7 corpus mortuū ē pp pecc̃z. Sz sz
errorē nr̃z iniquus ē deus. ut mori

puulū patiat^o n̄ h̃ntē pecc̃z p quod
possit uita puari hec ille. **L**ū g^o
de^o passus sit. b. uirginē uita. puari
seq̃t q̃ iniqu^o sit deus si beata uir
go nullū h̃nt pecc̃z. **N**ō. q̃ au
gu. hūc librū yponosticon edidit d̃
5. blasfemiā pelagij et celestij. Qua
rum p^o ē ista. Adā siue peccasset si
ue nō peccasset mortuus fuisset. 2^a
pecc̃m ade nemini nisi sibi soli no
cuit. 3^a hō p liberū arbitriū pōt
p se suffitiē implere q̃quid uult.
et ex meritis op̃ū gr̃a unicuiq3 da
tur a deo. 4^a. ē ista. libido est q̃
dā naturale bonum. nec in ea est
aliqd q̃ pudeat. 5^a blasfē^o est ista
paruuli nō d̃hnt originale pecc̃m.
Lōtra has aut̃. 5. blasfemiā aug^o
in illo li^o qui dī ypon. disputat. q̃
incipit Aduersarij catholice fidei.
7 c. Nomina aut̃ istaruz blasfemia
rum hac de causa ponere uolui. q3
liber iste inferius multoties allega
bitur. **I**tem Augustinus in .6.
li^o. contra Julianum hereticum ne
gantem pueros xp̃ianoꝝ contrabe
re originale peccatum sic dicit uos
aut̃ negantes originale pecc̃m i pu
eros traduci profecto cogimini di
cere deum esse inualidum ul̃ in ius
tum sub cuius potāte ymago eius
in paruulis sine ullo uel proprii ul̃
originalis peccati merito tantis
malis affligit^o. hec ille. **E**um er
go beata uirgo multas penalitates
sustinuerit si peccatum originale n̄
contraxisset iniquus esset deus qui
sine culpa eam sic pati permisisset

Igitur et cetera.

Si beata uirgo sine originali peccato concepta fuisset remissione peccatorum non indignisset. Rō. 2^a.

Secunda ratio talis est. Aliter esse uel fuisse aliquem hominem propter Christum cui necessaria non fuerit remissio peccatorum a deo qui solus peccata dimittit est ualde impium. Scilicet dicere beatam uirginem non fuisse conceptam in peccato originali est asserere aliquem uel aliquam hominem fuisse cui necessaria non fuerit remissio peccatorum. igitur. 7°. 2^a. p^o cum minori quia remissio peccati non est necessaria nisi ei qui peccatum formaliter habet et ideo si beata uirgo peccatum non habuisset remissione peccatorum non indignisset. **Q**uod uero probatur per Augustinum in libro de perfectione iusticie capitulo ultimo sic dicitur. Quisquis esse uel fuisse aliquem hominem uel aliquos homines putat excepto uno mediatore dei et hominibus quibus necessaria non fuerit remissio peccatorum prius est contra scripturam ubi apostolus ait. Per unum hominem peccatum intrauit in mundum. et per peccatum mors. et ita in omnes pertransiit in quo omnes peccauerunt. Et necesse est ut impia contentione asserat esse posse homines qui sine mediatore christi liberati atque saluati salui liberi que sint a peccatis. Lū ille dixerit non est opus sanis medicus. sed male habentibus. Et non ueni uocare iustos. sed peccatores hec ille. **E**x quibus patet

quod dicere esse uel fuisse aliquem cui necessaria non fuerit remissio peccatorum est contradicere sacre scripture est impia contentione asserere esse uel fuisse aliquem qui opus non habet christi igitur. 7°. Itē hoc idē habet de consensu. di. 4. c. placuit. 7. c. quibus ubi dicitur quod omnis homo ex uero generatur regeneratur spiritualiter habet opus ut sibi peccata remittat. Et qui tenet oppositum est hereticus. Uide in ratione. 10^a 3^a uie.

Si beata uirgo fuisset sine originali peccato concepta fuisset sine uirili semine propagata Ratio tertia.

Tercia ratio talis est dicere beatam uirginem non fuisse conceptam ex uirili siue ex primo semine est ualde impium quia hec dignitas soli christi filio dei. et uirginis competit ut sit concepta sine uirili semine. sed dicere beatam uirginem non fuisse conceptam in originali peccato est asserere ipsam fuisse conceptam sine uirili semine. 8°. 7°. **C**ontra patet cum maiori quia omnes doctores sancti tenent quod beata uirgo fuerit concepta ex coniunctione sexuum Iohachim patris eius et anne matris eius. **Q**uod uero probatur per Augustinum in secundo libro de ecclesie dogma. 9. dicitur manuale capitulo. 14. sic dicitur quia per primorum parentum transgressionem omnes infantes ut statim concepti uel nati originali peccato tenebantur et ob hanc causam diabolus in illa peccatis primi

radice supplantans sub captiuitate
qua iuste tenebat oēs talē culpa de
lēda erat s; nō nisi p iōale sacrifi
ciū deleri poterat .requiēdus igitur
hō erat q; p hōibus offerri de
buisset ut p rōali hōe peccāte rōa
lis hostia mactaret .s; q; hō ullus
sū peccō iueiebat 7 oblata p nobis
hostia a peccō nos mūdare n̄ pote
rat si peccō contagione n̄ careret ideo
hō sine peccō erat regrēdus q; pro
oībus hōibus se ip̄s offerēs eos ab
iquitāte peccō mūdaret .s; q; eē hō
sine peccō nō poterat si ex cōmix
tione seīum descēderet iō dei fili⁹
ut iqnatos a peccō mūdaret ueit in
uterū uirgis 7 sine cōmixtione se
minū factus ē hō asūmēs ex uirgi
ne naturā nō culpā facus q; ē p
nobis sacrificiū et corpus suū exhi
buit pro peccōrib⁹ uictiāz sine pec
cato q; 7 hūanitate mori 7 iustia
posset iquinatos emūdare hec ille
Ecce q; nullus cōceptus ex cōmixti
one seīum caret peccō .g° si .b. uirgo
caruiss; peccō originali nō fuisset cō
cepta ex cōmixtione seīum q; erat
pbādū. ¶ Itē Augu. i. 4. 5. nullia
nū ego iquit beati ābrofii ex̄psam
sūtiā tibi opposui qua dicit xp̄s n̄
al; ex̄ptē potuisse eē dīcti nisi ex
ps fuisset illi⁹ cōceptōis quā cōmix
tio uiri 7 mulieris opat hec ille.
Ex qua seq̄r q; .b. uirgo nō potuif
set eē sine peccō originali nisi cōcep
ta fuisset sine uirili seīe quod erat
probādū. ¶ Itē Augu. 5. Iulianū
peccm inquit protoplauski i oēs hōes

originali trāsit qm p cōcupiscēciam
trāsit. In illā aut solā carnē trāsi
re nō potuit quā nō p cōcupiscēciā
uirgo cōcepit. hec ille. ¶ Itē Au.
in. 13. de tri. deus iquit ex uirgine
hominem asumpsit cuius cōceptus
sp̄s nō caro fides nō libido pueit
nec interfuit cōcupiscēcia per quā
seiant 7 concipiūt ceteri qui tra
hūt origiāle peccō hec ille. Itē i p°
de nup. 7 cōcupi. ex hac igit carnīs
concupiscēcia quēcūq; nascit pro
les origiāli ē obligata peccato nisi
in illo renascat quē sine ista cōcu
piscēcia uirgo cōcepit. proterea qm
in carne nasci ē dignat⁹ solus sine
peccō ē nat⁹ h⁹ 19. Itē i fo de nup.
et cōcupi. dicim⁹ iquit oēs q; de cō
mixtione maris 7 seīe nascūt tra
here origiāle peccm eos q; de pēti
bus qualibuscūq; nascūt nō nega
m⁹ adhuc sub diabolo esse nisi re
nascāt i xp̄o q; solus de eadē sexus
utriusq; cōmixtione cōceptus nō fuit
hec ille. Itē idē modicū l̄fra. dico
iquit hōies iō ex̄ptes nō eē delicti
q; de illa cōmixtione seīuz sūt con
cepti q; sine pudēda libidine n̄ pōt
ēt q; honestū ē operari .dixit .n.
beatissime memone ābrofius c̄ps
iō xp̄s ex̄ptes eē delicti q; cōcept⁹
ei⁹ utriusq; sex⁹ cōmixtōis ē ex̄ps. nllū
aut hōiuz eē sine delicto q; de illa
cōmixtione cōceptus est qui autēz
ex̄ps ē delicti ex̄ps ē et huius cōcep
tōis hec ille ¶ Item Augustinus
de fide ad pe. capitulo primo dum
sibi inuicem uir mulier q; miscet

ut filios gerēt nō ē sine libidine pē
tū ocubūt ⁊ ob hō filiorū ex eorū
carne nasciū nō pōt ēē sine peccō
ceptus hē i. Ex qbus pz q. si. b.
uirgo nō habuisset origiale peccm
nō fuisset ex uirili seie cepta qz
ōs ex uirili seie cōcepti cōtrahunt
peccz origiale.

Si. b. uirgo peccm nullū unqz habu
isset corporale mortē nō sustinuisz
Rō. 4.

Quartā rō talis ē. Afferere. b.
uirgīem mortē corporale nō
sustinuisse ē ualde ipium. tū qz in
orōe asūptōis cātāt eccl. uerāda no
bis dei festiuitas dñe opē ferat sa
lutare ī qua sacra dei gētris mortē
subhiit tēporale. ⁊ tū ēt qz Jero.
⁊ au. i. serōe asūptōis hō dñt tū ēt
qz p iusta pēa trāsgressiōis p̄morū
pētū deu⁹ ipaz mortē toti gēri in
flixit hūano. un̄ dicit apls q. p unū
hoīnē peccz ītrauit ī mūdū ⁊ p pec
catū moīs et ita ī ōs p̄trāsūt. Et
p̄pheta dicit q. oēs morimur et
qī aq̄ dīllabimur. Sz dicere. b. uir
gīez n̄ fuisse cōceptā ī origiali peccō
ē dicere eā mortuā nō fuisse gō. ⁊ c.
Lon⁹ pz cū. a. d. a. d. uero pbat p
aug. ī li. ypono. Sz p̄mā blasfemiā
pellagii q. dicebat q. adā siue pec
casset siue n̄ peccassz mortu⁹ fuissz
Rñdem⁹ igt aug. falleris hereti
ce falleris moīs. n. ex īuidia diaboli
ueiens ītroiuit ī orbē terrarū ⁊
deo iusto iudice p pena ī peccōe p

missa ē dñari. oībus. n. hoīnibus tā
iustis qz īiustis pp peccm ade quod
nascētes traxerūt moīs corporalis
ista debet. Nos. n. peccō morimur
uicti. xps aut̄ innocēs mori uoluit
ut moriēdo n̄rām mortē captiaret
Sō ut moriāt hoīes pena peccī ē ut
reuertāt ad uitā dñi miserātis est
hē ille. Itē qz quātā blasfemiā. hec ē
igt fides n̄ra fatemur īctāt per
unū hoīez peccm ī paruulos ⁊ per
peccm mortē p̄trāsisse. ī ōs. n. hoīes
p̄trāsūt ⁊ p̄uuli n̄ hoīes sūt. q̄pp
quātī fuerūt ōs hōes sūt qbus dum
cōtigerit mori pp peccm. quod in
eis non propria actione sz uterina
ceptōe p̄trāsūt moriūt nō. n. mo
rīrēt nisi ceno peccī necarent. ob
hac igt sola sorde peccī quā trahit
paruul⁹ de libidīs ma⁹ cept⁹ b̄ie
uis uita et plenus iracōdia ē hec
ille. **I**tem aug. in primo contra
iulianū. Si diabolus īquit homi
nes qui immortales esse potuerunt
fecit esse mortales quomō paruulū
moriunt si obnoxii peccō illius pri
mi hominis non sūt. hec ille. quasi
uellit dicere effect⁹ nō dz esse sine
causa. moīs aut̄ debita est effectua
peccati. ergo nullus debitor ē mor
tis nisi habuerit in se peccm. Itē
Aug. in libro de perfectōe iustie
qui negat igt in omnem hominē
peccatum intrasse negare utique
debet mortem in illos p̄trāsisse
moīs enim intrare non pōuit nisi
intrante peccato quia uo in hoī
nes mortuos p̄trāsūt ī ōes necesse ē

ptāfisse peccā. qz uero peccm origi.
cū quo puul^o nascit^o oculis carneis
uidere nō possum^o. ōs uero ex adā
carnal^o natos ēt sū x^o postmodum
renascāt uidem^o mortis legib^o con
strīgī p h^o qz uidem^o id qd nō ui
demus cogimur cōfiteri. facili^o. n.
fieri pōt ut trāseūte peccō pena mi
nime seqret^o quā ut nullo cōitāre
peccō pte suāt pecc^o q nihil habuit cl
pe. h^o i^o. Itē aug. i. 2° d bap. puu.
nūz iqt cor^o mortuum ē pp peccm
xpi aut cor^o mortuū ē sine peccō
ut fuso sāguīe sine clpa oīuz clpa
zū cirogrophā deleret^o. iō ait h^o ē
sāguis me^o q p uobis t p uobis t
pro oībus effudet^o in remissionez
peccōrū h^o i^o. t h^o idē hēt de con.
di. 4. ca. placuit ubi dī qz mors ē
pena peccā. Si g^o. b. maria uir. ma
ter ē mortua. oīz qz habuerit peccm
qz si nō habuissz peccz nō debuissz
mori. hāc aut rōez tāgt aug. sup
ps. 34. dicēs adā mortuū ē pp peccz
maria ex adā mortua ē pp peccz. ca
ro aut dñi ex maria mortua ē pp
delecta peccā. h^o i^o. hāc aut aucto.
iferi^o declarabo i. xj. rōe tercie uie

Incipiūt rōes secūde nie q sūt. 13.
quarū p^o hec ē. Si. b. uir. i. origīali
peccō xcepta nō fuisset xps nō oīuz
bominū redēptor fuissz. Rō p^o.

Munc aut ad hāz ^{uiam} materiā
trāseūtes pbabim^o ēt p
cōpatōem ad dei filium

redemptorem saluatorem reconci
liatorem ac mediatorem oīū hoīuz
imptū fore asserere. b. uirgīez ori
gi. peccm i sui cōceptōe nō ōxisse. sit
igit^o hui^o se uie hec p^o rō. asserere
xpm nō ēē redēptorē oīuz hoīuz ē
ualde īpiū qz dī p^o ad thy. 2° un^o
ē mediator dei t hoīnū xps yesus
q dedit semet ipz redēptōez p oīb^o
Et ecc^o cātat. Jesu redēptor oīum
tē. sz dicere. b. uirgīem nō fuisse
cōceptā i peccō origīali ē asse xpm
nō fuisse redēptorē oīum hominū
g^o tē. oīa p^o cū maīo. aldi. u^o p^o
p aug. i. 3°. li^o d Jullianū sic dñtē
Natura ista in tantas t tā manife
stas collapsa miseriaz liberatores
mūdatorē redēptorē xpm hēt ne
cessariū. n. iullianū t pallagiū lau
datorē. Leterū rogo te quō pōt in
telligi ista redēptō nisi a ma^o re
dimēte i^o q redemit isrl^o ab oībus
iniqtatib^o ei^o. ubi. n. redēptō soāt
intelligit^o t ptiū. Et qd ē h^o pciū
nisi pciōsus sāguis agni imaculati
yesu xpi. de hoc aut pciō qre sit fu
sū qd iterogem^o aliū redēptor ipe
rūdeat. dicat ipe mercator. hic est
ingt sāguis meus q pro oīb^o effun
det^o i reiffione peccōrū h^o i^o. Itēz
Augu. i. libro de pfectōe iustie. Si
potuisset iqt hō sine peccō esse non
mitteret de^o filiū suū sū peccō q re
dimeret hoīes a peccis. Sicut ergo
non ē opus sanis medic^o sed male
hūitibus ita nō ē opus liberis re
dēptor sz fuis ut ei dicat^o gratlatō
libertatis. saluū fecisti de necessita

tibus aiaz meā. hec ille. Itē augu.
 ī p^o de bap. puu. q^s igt audeat di
 cere nō ēē xp̄z īfāciū saluatore. nec
 redēptore. uñ. n. eos saluos faciet
 si nllā ī eis ē origīal^r egrit^o peccī
 uñ eos redimet si nō sūt p origīez
 pmi hōis uenūdati sub peccō. negāt
 certe infātes redimi ac liberari
 qui eos sub culpa ī sui cōceptōe ēē
 nolūt fateri. nā unde liberāt si nll
 la peccī seruitute astricci tenēt. hē
 ille. Itē agu. in epistola ad optatū
 de origīe aīe. In ep̄la inq̄t. b. 303ⁱ
 hec legūtur. Nullus eīz nisi q̄ peccī
 fuus ē liber efficit^r nec redēptus
 dici pōt nisi qui uere p peccō fuerit
 aī captiu^s. sicut scriptū ē si filius
 uos liberauerit uere liberi eritis.
 Per ip̄z eīz spirituali renascimur
 p ip̄m crucifigimur mundo ipsius
 morte mortuis ab adā oib^{us} uobis
 itroducte atq^z trāsmisse uniuerse
 aīe illud ppagatōe dactū cirogra
 phū rūpit^r ī quo q̄libet oīo natoz
 anteq^z p xp̄i gratiā liberet^r tenet^r
 obnoxius. In his uerbis aptice se
 dis tā certa et tā clara ē catholica
 fides ut nephās sit de illa xp̄iano
 dubitare hec ille. Itē Aug. in. 2°.
 libro de ec. doc. q̄ dī manuale ca^o.
 .13. q^z inq̄t pmi pētes peccauerūt 7
 pp iobīe culpā deciderūt ī mortez
 os ei^{us} possi pp illorū peccō sub dia
 boli potāte tenebāt obnoxii. filii
 nāq^z ex suo 7 ācila nati qd aliū ēē
 pñt q̄s pētes eoz. decretū ē dīa 7
 hu^{us} lege ut in seruitute maneant
 oēs q̄ ī seruitute nascūt^r. 7 iō īfan

tes sub origīali peccō tenēt^r ut cō
 cepti sūt nisi postea p dī gīaz libe
 ret^r. hec deīq^z cā ē qua diabol^{us} in
 illa nos pētis pīmi radice os sup
 plātās sub captiuitate sua tenuit
 obligatos. regred^o g^o erat hō abs
 q^z peccō q̄ p hōibus q̄ sine peccō in
 ueniri nō poterāt offerri debuiss^z
 ut p rōali homine peccāte rōalis
 hostia mactaret^r. oblata. n. p nobis
 hostia a peccōis nos mūdare nō po
 terat nisi peccī otagiōe caruiss^z. In
 gnata quippe īgnatos mūdare nō
 posset. ut ergo a peccōis hōinū mū
 daret hō sū peccō p hōib^{us} offerēd^o
 erat. Sed q^z homo sine peccō esse
 nō poterat si ex cōmīstione seīnuz
 descēderet. iō filius dei sine cōmī
 stione seīo p nobis factus ē homo
 assumēs ex uirgīe naturā nō culpā
 factus ē q^z pro nobis sacrificium
 et corp^{us} suū exhibuit p peccōib^{us}
 uictimā sine peccō. q̄ 7 huīrate mori
 7 iustīa poss^z īgnatos emūdāe hē. 1°
 ex hac auctoritate p^z q^z x^{us} nō libera
 uit nec redemit nisi illos q̄ fuerūt
 sub culpa. 7 sub captiuitate diaboli
 7 iō si. b. uirgo nō fuisset aliqñ sub
 captiuitate peccī nō opetiss^z ei p xp̄z re
 dimi. Un̄ dīc. b. gre. ī. 18. mor. c. 18.
 sūt igt nō nulli q̄ sanī ēē exultant
 suis q̄s pcedētib^{us} meritis redēptos
 se ēē glīat^r quorū pfecto asstō in
 ueit^r sibi met ip̄is oīa q^z dū 7 īno
 cētes se asserūt 7 redēptos ex hoc
 ip̄i^{us} redēptōis ī se nomē euacuant
 Oīo nāq^z q̄ redimūt^r ab aliqua cap
 tiuitate liberāt^r. unde g^o quilibet

istorum redemptus est si prius non fuit
sub culpa captiuus. liquet ergo quod mul-
tum dissipat quisque homo sapiat. hec
ille. **E**x quibus patet quod si beata uirgo
numquam fuisset sub culpa originali
captiua non fuisset per christum redempta
sed quod ecclesia capit redemptionem qua
christus per sanguinem suum omnes homines rede-
mit. Nam redimere est quod fuit suum et
postmodum alienatum a se reemere
sicut iherusalem in 3° et 4° parte declarabitur

Si beata uirgo sine peccato concepta
fuisset non omnium hominum christus media-
tor fuisset. **R**o. 3°.

Secunda ratio talis est. Asserere
christum non fuisse mediatorem
omnium hominum est ualde impii quod scrip-
tura dicit quod unus est mediator dei
et hominum christus per se dicere. beata uirgi-
ni non fuisse conceptam in peccato originali est
asserere christum non fuisse mediatorem
omnium hominum ergo. **C**ontra patet cum
maiori. **A**d minor uero probatur per
augustinum in primo de baptismo. **U**n-
uersa enim tenet ecclesia omnem hominem
separi a deo qui per mediatorem
christum reconciliatur deo nec separi quem
quam nisi peccatis intercludentibus
posse. **N**on ergo reconciliari possunt nisi
peccatorum remissione per unam gratiam nisi
cordis saluatoris per unam uictoriam
uerissimi sacerdotis. et sic omnes filii
mulieris quam spiritus credidit ut libidine
corrumpere non possunt liberari a cor-
poris mortis huius nisi per filium uirginis quam
angelo credidit et sine libidine fetare

tur solus igitur ille sine peccato natus est
quem sine uiri complexu non concupiscit car-
nis sed obedientia mentis uirgo conce-
pit hec ille. **I**tem in 1° confessionis. et
habetur in 3° sententiarum. **A**d mediator
inquit christus inter homines et deum
secundum naturam hominis in qua suscepit illa per
quam reconciliamur deo. **E**t sed eadem
naturam habet aliquid simile deo et aliquid
simile hominibus quod mediatori congruebat
ne per omnia similes hominibus esset lo-
ge a deo aut per omnia similis deo longe
esset ab hominibus. et ita mediator non esset
uerus igitur mediator christus inter morta-
les peccatores et inter immortalis iustum.
apparet mortaliter cum hominibus iustum cum
deo per similitudinem et per iniquitatem nobis
et per iustitiam deo. **N**am ipse ueniens
prius in se huius associatur deus per utri-
usque nature coniunctionem in una persona. de
inde omnes fideles per mortem reconcilia-
uit deo dum sanati sunt ab impietate.
Trininitati ergo christus nos reconciliavit per
mortem per quam et nos redemit a ser-
uitute diaboli quod ut petrus ait. **N**on
auro et argento sed precioso sanguine
agni immaculati redempti sumus hec 1°
Idem est qui ad uerbum dicit in 2° de
eccl. dog. c. 13. **E**x quibus patet quod christus
non fuit mediator nisi inter eos qui per
peccatum uel reatum peccati distabant a deo
quod ut dicit Aristoteles in 10. methaph. me-
dium non est nisi inter extrema quod
distat a se inuicem. nunquam fuisset sub
peccato nunquam fuisset distans a deo
et per unum christum non fuisset eius me-
diator quod impii est dicere. **I**gitur
et.

Tertia rō ē tal: asserere xpm
nō sustinisse p uirgic ma. ⁊ p
totius hūani gēris salute ē ipiū. sz
dicere. b. uir. n̄ fuisse 3ceptā i peccō
origi. ē asserere xpm n̄ sustinuisse mor
tē p ipā ⁊ p toti^o hūani gēris sa
lute. igit^r ⁊c. Con⁴ pz cū maiori qz
dic apls 2° ad cor. 5. xps p oībus
mortuus ē. ad i. uero pbat p Au.
i. 6. 3. Iulianū. cōdat igit apls dō
caritatē suā i nobis qm cū adhuc
peccōres ēē^m. x^o p nobis mortu^o ē
hoc tu dictū exceptis puulis uis.
ubi sic abste qm. si nō sūt iter peccō
res puuli hōdi qūo p eis x^o mortu
us ē q p peccōrib^o mortu^o ē. rīde
bis n̄ p sol peccōrib^o mortuū xps q
uis ēt sit p peccōrib^o mortu^o. sz h^o
qdē nūqz legis i dō aucto. mortu
um ēē xps. ēt p eis q nullū habue
rūt oīo peccz. sed attēde qz ualidis
testionis urgearis. tu dicis ēt pio
peccōib^o xps mortuū. ego u^o d^o nō
nisi p peccōrib^o mortuū. ita ut rī
dere cogaris. si nullo pccō puuli ob
stricti sūt nō ēē xps p puulis mor
tuū. dicit. n. apls qm unus p oīb^o
mortuus ē ergo dō mortui sūt et
p oībus mortu^o ē x^o. nullo mō hoc
negare pītters n̄ nisi p his q mor
tui sūt mortui fuisse yēsū. quos g^o
hoc loco intelligis mortuos. nūd
eos q de corpore exterūt. qz ita de
sippiat ut h^o sapiat. Eo qppe mō i
telligimus mortuos p qbus oībus

26

iustificatōem nām credētes ī eum
q̄ iustificat īpiū ex īpietate hec ille
Ex q̄bus p̄z q̄ si beata uirgo nū
quā fuisse sub culpa peccati origīa
lis mortua x̄ps nō fuisse mortuus
p̄ ea q̄ p̄ solis mortuis ī peccō mor
tu⁹ ē hec tñ rō īferius apti⁹ decla
rabit ī expositōe. 2^e. auctoritatis
rōnis. 12^e. 3^e. uie.

Si beata uirgo origīale peccm̄ non
cōtraxisset x̄pi precioso sāguīe nec
recōciliata fuisset. Rō. 4^a.

Clarta 2° tal' ē. Afferere be
atā uirgīez non fuisse iustifi
catā ul' recōciliatā ī sāguīe x̄pi est
ualde īpiū dicere. S̄z dicere. bea
tā uirgīez nō ēē cōceptā ī peccō ori
gīali ē afferere ip̄az nō fuisse iustifi
catā nec recōciliatā ī sāguīe x̄pi g^o
7^e. Con⁴ p̄z cū maiori. q̄ apo^o. dīc
ad ro. 3°. ōs. n. peccauerūt 7 egent
glia dei iustificati gratis p̄ sāguīez
Jesu x̄pi. Itē Augu. i. 13. de tri. cō
mēdat igr apo^o caritatē suā de^o ī
nobis qm̄ cū adhuc peccōres ēem⁹
x̄ps p̄ nobis mortu⁹ ē mltō magis
iustificati nūc ī sāguīe ei⁹ salui ui
uim⁹ ab ira p̄ ipm̄. Adhuc addit
7 dicit. si. n. cū adhuc inimici ēem⁹
recōciliati sumus dō p̄ mortē filiī
eius mltō magis salui erim⁹ ī uita
īpius. quos peccatores dixit prius
hos postea dixit inīcos 7 quos p̄
iustificatos ī sāguīe yesu x̄pi eos
posterius dixit recōciliatos per mor
tē filiī dei. hec ille. mīor u^o. pbat

per augustinum in. 13. de trinita
te qui post uerba p̄dicta statī sub
iungit iustificari quippe dicimur
ī sāguīe x̄pi q̄ ī remissionē peccōz
n̄roz īnocēs ī sāguīe effusus est
solus eīz īpe a debito mortu⁹. Iusti
ficamur g^o ī x̄pi sāguīe cū per re
missionē peccatorū eruiamur de po
testate diaboli. Tūc eīz sāguīs ille
qm̄ ei⁹ erat q̄ nullū habuit ōio pec
catū ad remissionē n̄roz fusus est
peccatoz ut q̄ ōs diabolus merito
tenebat quos peccā reos cōditōi mor
tis obstruxit. hos p̄ eū merito di
mitteret quē nulli⁹ peccā reū ī me
rito pena mortis affecit. Et hoc ē
q̄ apo^o. ait. Gratias agamus dō
q̄ eruit nos de potāte tenebray 7
trāstulit ī regnū caritatis filiī sui
ī q^o hēm⁹ redēptionē p̄ sāguīem
ei⁹ ī remissionē peccatoz. hec ille.
Ex q^o p̄z q̄ nemo iustificari dīc ī
x̄pi sāguīe nisi p̄ remissionē pecca
toz 7 iō si beata uirgo nūq̄ fuisse
sub peccato n̄ posset dici p̄ x̄pi san
guīe iustificata. Itē beat⁹ Ber.
ī q̄dā epistola quā scribit dō quēdā
hereticū dītem q̄ fili⁹ dī nō erat
īcarnat⁹ ut p̄ sāguīe suū hoīnes
peccatores redimeret dō potāte dia
boli sic dicit. Omnes doctores no
stri post ap̄los sic quērūt dicētes
q̄ dñi⁹ dyabolus et potāre habe
bat s̄r hoīnē 7 iure eū possidebat
q̄ hō ex libertate arbitrij peccan
do spōte dyabolo cōfēserit. aiūt nā
q̄ q̄ si aliq̄s aliq̄ue uicerit uictus
iure seruus uictoris cōstituit. Ideo

hac necessitate incarnatus ē filius
dei ut homo qui aliter liberari nō po-
terat per mortē inocētis iure a di-
aboli iugo liberaretur sed ut tibi
ut heretice nec diabolus unquā ius
aliquod habuit in hoīe nec filius
dei ut hoīnē liberaret carnē asūp-
sit qd in his uerbis itollerabilius
iudicēz blasfemiā an arrogāciā. nō
ne oīuz in se merito pnotat manū
cuius manus sūt cōtra dōs. Dēs in-
quit sic sed non ego sic sētio quid
ergo tu qd melius affers quid subti-
lius iueis quid secrecius tibi reuel-
latū iactas qd tot pieterierūt sanc-
tos effugieūt sapiētes. Si nō cōfite-
ris tu nec cognoscis cognoscūt et
cōfiteb qd redēpti sūt a dño quos
redemit de manu inimici n̄ potes
grās agere cū redēptis qd redēptus
nō es. Nā si redēptus esses redēp-
torē utiqz cognosceres nec redem-
ptorē negares. Nō eīz querit redi-
mi qd se captiuū esse nō cognoscit.
Qui autē scuerūt clamauerunt et
dō exaudiunt eos et redemit eos dō
manu inīci. Fidelē h̄mo et dō accep-
tione dignus qm̄ cūz adhuc pec-
catores essemus recōciliati sumus
deo p sanguinē filij ei⁹ ubi recōci-
liatio ibi peccōz remissio. Nam si
dñte scriptura peccā nra sepeant
int nos et deū n̄ est recōciliatio ni-
si fiat peccōz remissio. In quo est
hec remissio peccatorum hic est
inqr calix noui testamēti i meo san-
guis qd pro uobis effūdet in remis-
sionē peccōz. Itaqz ubi recōciliatio

ibi ē peccōz remissio. et quid ipa ni-
si iustificatio. siue igitur recōciliatio
siū iustificatio siue redēptio a uicūl-
diaboli ē a qd pp peccō captiuū tēba-
mur. sz incedēte morte unigēiti li-
berationē obtinem⁹ iustificati gra-
tis i sāguine ipi⁹. In quo sic apo-
ait. hēmus redemptionem per san-
guinem eius i remissionē peccatōz
hec ille. **Ex** qbus pz qd iustifica-
tio recōciliatio et redēptio p̄sup-
ponūt captiuitatē peccati. Et ideo
dñe. b. uirginē nūquam fuisse sub
peccō ē dñe eā p̄cioso sāguine yesu
xpi nō fuisse recōciliatā nec iustifi-
catā qd erat probādū.

Quinta ratio est talis. Affere
xp̄z nō assūpsisse carnē huma-
nam ad reparationē. reformationēz
et saluationē oīum hoīnū ē ualde
īpiū. Sz vñe. b. uirginē nō fuisse cō-
ceptā i peccō originali ē asserere xp̄m
nō assūpsisse carnē humanā ad re-
parationē et saluationē oīum hoīuz
ergo 7c. Con⁹ pz cū maiori. Qd dñ
in simbolo. Qui pp nos homines
et pp nram salutē descendit de cel-
7c. Et beat⁹ Leo papa i pō h̄mone
natiuitatis Dō inquit n̄ peccati
mortisqz destructor sic neminem a
reatu liberū repit ita pro oībus li-
berādis uenit hec ille. Et in 7o h̄-
mone eiusdē. Aliter inqr ab etne
mortis uicūlo nō possemus absolui
nisi dei filius i nris fieret humilis
qd omnipotēs pmanebat i suis. Et
in eplā ad flauianū. Nō igr posse

mus supare peccati et mortis aucto-
rez nisi naturā nāz ille susciperet
et suā faceret quē nec peccāz cōtāz
nec mors potuit detinere. hec ille
Et in eplā ad leonē īpatore. uicu-
la inquit nre origiat captiuitatis
aliter resolui nō poterāt nisi dei fi-
lius sine peccō humanā naturā susci-
peret et immaculato sāguīe suo cyro-
graphū letale dillueret. Unde nisi
uerbū digāret carō fieri nlla pos-
set carō saluari hec ille. Adinor uo-
pbat p Aug. d. tertiāz blasfemiā
sic dicētē intāctum. n. estis o hērici
pellagiani ī pfūdū stulticie demer-
si ut n credatis. d. pēlū ad nāz re-
peratōem reformatōez saluatōez
et redēptōez formā serui suscipere
uoluisse qd. n. opus erat deo si sta-
tus īteger nē hūc maneret carnez
suscipere nāz otumelias sustinere
et p crucē a iudeis ppeti mortē. q
utiqz oīa p nra salute ac repatōne
dignat ē sustinere dñs bon⁹ et mi-
sericors p seruis īpiis et malis li-
ber pro captiuis iustus p iustis ui-
ta p mortuis spes p desperatis re-
cōciliatō p offēdētib⁹ sicut de eo di-
cit Jo. apls ipse ē recōciliatō p pec-
catis nostris nō nris auttm sz eti-
am p toti⁹ mūdi Et Pe. Apl⁹ qui
peccā iqt nra īpe ptulit ī corpe suo
sup lignū ut peccis mortui iustie ui-
ueremus cuius liuore sanati sumus
hec ille Item in libro de pfectōne
iustie. Si potuisset ingt hō sū peccō
esse nō mitteret deus filiū suū sine
peccō qui sanaret hoīes a peccatis

Sic eīz nō est opus sanis medicus.
sz ma⁹ habentibus ita nō est op⁹
liberis liberator sed seruia. ut ei
dicat gratula⁹ libertatis. Saluā fe-
cisti de necessitatibus aīam meam.
hec ille. Ex quibus patet q. si. b.
uirgo n fuisse aliquā sub peccō xps
nō assūpsisset carnē humanā pro
eius iustificatione saluatione et re-
patione qd erat probādū.

Sexta rō est talis. Afferere. b.
uirginē nō ptinere ad pplm
xpi de quo dī. i. pe. 2. Uos estis ge-
nus elcm regale sacerdotiū. gēs scā
ppls acquisitionis ut enarrētis
uirtutes eius q aduocauit uos d te-
nebris ī admirabile lumē suū qui
alū nō ppls nūc aut ppls. Ad hūc
g⁹ pplm dicere beatā uirginē nō
ptinuisse nec pro ea xpm ī mūdū
uenisse ut diceret ipius saluator
est ualde impiū. Sz dicere beatam
uirginē nullū unquāz habuisse pec-
catū ē asserere eā nō pertinuisse ad
pplm dei nec xpm eius saluatores
fuisse g⁹ et. Lōn⁹ p3 cū maiori qz
beata uirgo eū appellat saluatōrē
cū dicit Et exultauit spiritus me⁹
ī deo saluari meo. Et ecclesia can-
tat. Jesu saluator omniū. et.

Adinor uero pbat per augu. i. 2.
de nup. et cū sic dñtez. Uerū qz
credit pellagi⁹ qz per iesum facta
sūt omnia cōcedat etiam iesum par-
uulis oībus esse iesum et sicut per
eum facta esse omnia fatet p id qd
est uerbum dei. ita etiam necesse

est ut puulos ab eo saluos fieri fa
teat p id quod e yesus si ult catho
lic e xpian. sic. n. scriptu e et uo
cabut nome eius yesus ipe. n. saluu
faciet populu suu a pecis eoru. Jo
g. yesu qm yesus. latie saluator est
Ipe. n. saluu faciet pplz suuz a pec
catis eoru. In quo populo sut uti
qz puuli sut et i puulis peccata origia
lia pp que yesus. i. saluator possit
ee iporu hec ille. Itē Augu. in li
de natura et gra. os inquit peccau
erit ait apls et egēt glia dei iusti
ficati gratis p saguiem ipius. qui
cūqz aut nō purat ptinere ad hos
os qui peccauerūt et egēt glia dei
pfecto nullā necessitatē habēt ut
xpiani fiāt quia nō ē opus sanis me
dicus. sed egrotantibus. unde nō ue
nit uocare iustos sz peccatores ubi
iustos utiqz sanos peccatores aut
appellāt egrotos nō. n. frustra dic
tum ē uocabis nome eius yesu ipse
. n. saluu faciet pplz suu a pecis eoz
quō. n. saluu faciet ubi nulla ē egri
tudo peccati. et ideo bñ dīc apls fide
lis sermo et oī acceptōe dignus qz
xps uenit i hūc mūdū peccatores sal
uos facere. hec ille. Ex quibus pz
qz si beata uirgo nūqz habuissz ori
giale peccm non ptineret ad pplm
dei nec xps fuissz ei necessarius nec
opus erat ut fieret xpiana Igit̃ rē

Eptia rō tal' ē. Alfre beatā
uirgi. n. itrasse regnū cellozū
est ualde i piū. sed dicere eā nō fuis
se cōceptā in originali peccato ē

asserere ipaz non itrasse regnum
cellorū. g. rē. Con^a pz cum maiori
qz ecclesia cātat qz ē exaltata super
choros āgelozū ad celestia regna
adīnoī uero pbat qz nullus pōt
intrare regnū cellozū nisi pri^o nas
cat et postmodū renascat qz ut ip
se saluator dicit Jo. 3. nisi qs nat^o
fuerit. denuo nō pōt uidere regnū
dei. sed si. b. uirgo nō fuissz i origi
nali peccō cepta nūqz fuissz rena
ta g. rē. Ihāc rōem tāgit augusti.
in 2° de bap^o paruulorū sic iqt ge
neratōe carnis origiale peccm tra
hūt os q ab adā carnaliter gērāt
sic generatō spūs gratie p unū ye
sū xpm ducit os ad iustificatōez ui
te eterne q eo modo predestinati
regenerāt. q. cē sicut hō q nō ui
xerit mozi nō pōt et q mortu^o nō fu
rit resurgere nō pōt. ita q natus n
fuerit renasci nō pōt. ex quo cōfite
ret neminē in suo pēte renasci po
tuisse nō natū. oz aut ut pri^o nat^o
postmodū renascat qz nisi qs nat^o
fuerit denuo nō pōt uidere regnū
dei hec ille. Itē augu. in primo de
uup. et occipi. Ex hac iqt occu^a caris
quod nascit mūdo utiqz nascit nō
deo. deo aut nascit cū ex grā spūs
sācti renascit. Ihuius aut cōcū re
atū sola spūalis regeratō dimittit
quē carnal gērātō tābit. g. qz gēra
tū ē regerat qz nō alī fieri pōt ut
quod tractū est remittat. Nō. n.
dubitāt fides xpiana quā noui hā
tici ipugnare ceperūt eos q nūduz
sūt spūali regeneratōe redēpti et

puulos filios redēptoz sub dyabo
li potāte esse captiuos nisi xpi grā
redimātur. ad os nāqz ptinere nō
dubitemus etates illud de q^o apls
dicit beneficiū dei q^o eripuit nos de
potāte tenebray 7 translit nos
i regnū filij sui hec ille. **Ite** au^o
i 2° de nup. 7 cū^o dicim^o igt eos
q^o de cōmixtione maris et femine
nascūt^o trahere peēm origiāle eol
q^o de pētibz q^olibuscūqz nascāt^o nō
negamus adhuc esse sub diabolo
nili renascantur i xpo q^o de eadem
sexus cōmixtione nasci noluit ut p
ei^o gratiā de potāte euzi tenebra
rū i regnū illi^o trāsfērāt^o hec ille.

Ite i encheridion c^o. 27. dicit il
lud unū peēm q^o origiāl^o totum
genus dānauit humanū nō soluit^o
nec dilluit nisi p unū mediatorez
di 7 hominū xpi iesū q^o so^o potuit
ita nasci ut ei opus nō essz renasci
hec i^o. **Ite** idē i li^o d^o pscia ad daz
danū. Ista igt duo q^o i uno fiūt ho^o
uz nasci 7 renasci ad duos hoīes
ptinēt unū ad illū p^omū adā. alūm
ad secūdū q^o dī x^o. sz nō pri^o ait apo
stol^o q^o spirituale sz q^o aiāle p^omū
postea q^o spirituale p^omū hō d^o ter
ra terren^o Secūd^o hō d^o ce^o celis
Qual^o tren^o tales 7 treni 7 q^ol cel
tis tales 7 celtes: p unū hoīez mōs
7 p unū hoīez resurrectio mortuoz
Sic i adā os moriūt^o ita et ix^o os
uiuificabūt^o. Nō eiz moreremur.
nisi p carnalē ppagationē d^o mbris
illi^o nasceremur nec uiuerem^o nisi
p spiritualē cōnexionē mbra isti^o es

ficeremur. Iō nobis opus fuit nasci
et renasci illi aut p^op nos tm nasci
Nos eiz a peō ad iusticiā renascē
do trāsim^o i^o aut a nullo peō ad
iustiaz transitū fecit. Ne^o eiz nas
citur nisi operāte cū^o carnali que
tracta ē ex p^o hoc q^o ē adā et ne^o
renascit^o nisi opāte grā spirituali
q^o data ē p secūdū hoīez q^o ē xps q^o
sū cū^o carnali cōcept^o ē. Sic eim
p unius delictū ait apls i os hoīes
ad cōdemnationē ita p uni^o iusti
ciā i os hoīes ad iustificationē uite
Qua p^op sicut ad illū nascen^o pti
nem^o et adhuc renascen^o nec rena
sci q^oqz pōt nisi pus sit natus p^ofec
to ille sing^o natus est cui renasci
opus nō fuit q^o nō ex peō i quo nū
quā fuit ad iustiaz trāscitū fecit nec
i iniquitate cōcept^o ē nec i peccatis eū
mat ei^o in utero aluit q^o ex spiritu
sancto cōcepit iō q^o natū est ex ea
sanctū uocatur filius dei hoc g^o ex
cepto lapide anglari nō uideo quō
bedificet^o hoīes i domo dei ad ha
bēdū i se hīratorē deū nisi cū fue
rint renati. q^o nō pnt esse anqz nati
hec ille. **Ex** qb^o p^oz q^o nemo pōt
intrare regnū dei nisi renascat^o d^o
peō ad iustiaz nō pōt aut renasci
nisi pus fuerit i peō natus. Si g^o
.b. uirgo nō fuisset i peō cōcepta. nō
fuisset renata 7 p cūis nō fuisset re
gnū celoz igressa q^o erat p^obādū.

Qua rō tal^o ē. Dicere xpm nō
fuisse necessariū uirgini marie
ē ualde ipiū. Sz dīe. b. uirginē nō

fuisse cōceptā ī peccō originali ē dice
re xpm ei nō fuisse necessariū g.
7c. Lon. p.3 cū maio. a. Di u. pbat
p. Augu. i. 3. de pa. puulorū sic di
cētez. nūqd ē illud ābiguū ē nisi q
reātus fuerit ex spū scto n pōt in
troire regnū dei. nūqd et illud uo
cabis nomē eius yesū. ipe. n. saluū
faciet populū suū a peccis eorū. nū
quid ē illud ābiguū ē qz nō ē op.
sanis medicus sz egrotātibz. hoc ē
qz nō ē necessarius yesus eis q non
hnt peccz sz eis q saluādi sūt a pec
cato. h. i. Si ergo. b. uirgo nō ha
bnit peccz n fuit ei necessari. yesus
Itē Augu. i. p. de bap. paru. cre
damus iquit 7 cōfēciam auctorita
ti sacre scripture q nescit falī inec
fallere 7 os hoīes natos sub peccō
esse q p unū hoīem itrauit ī mū
dum 7 ī oēs ptrāsiit a quo n libe
rat nisi dei gza p yesū xpz minie
dubitem. cuius medicinalis aduēt.
nō ē necessarius sanis sed egrotan
tibz qz n uēit uocare iustos sz peccō
res ī cui regnū n itrat nisi q reāt
fuerit ex gza spūs scti. ab hoc pec
cato ab hac egritudine cui naturalz
filii ire sūt pueri q et si p etatē n
hnt ppū trabūt tñ origiale peccm
nō liberat nisi agn. vi q tollit pec
cata mūdi nō nisi medicus q n uēit
pp sanos sz pp egrotos nō nisi sal
uator de quo dictuz ē toti humāo
gēri natus ē nobis saluator. n. nisi
redēptor cuius sctie delet debitu
z nīm. nā qs audeat dicere nō ēē xpz
infātū saluatore 7 redēptore. unde

aut eos saluos faciet si nllā ī eis sit
egritudo peccī negāt īfātes liberari
atqz saluari q eos sub peccō ēē nolūt
cōfiteri h. i. Itē idē i. 2. o. bap. pu.
ait Ipse namqz xps saluator est
puulorū atqz maiorum de quo dixe
runt āgeli natus est nobis saluator
et de quo dictuz ē ad uirgīez uoca
bis nomen eius yesuz. ipe. n. saluū
faciet pplz suū a peccis eorū. ubi
apte mōstratū ē h. no. quo appel
latur iesus pp salutē quā nobis tri
buit nominari iesus quippe dicit
saluator. Quis ē igit q audeat di
cere dñz xpz tantum maioribz 7 n
ēt puulis esse yesum qui uenit in si
militudinē carnis peccati ut euacua
ret corpus peccati. uenit. n. qreze 7
saluū facere quod perierat nec ei
aduētus est opus sanis sed egrotā
tibus. hec ille. Ex quibus p. 3 q. si
beata uirgo nō cōtraxisset peccatū
origiale non fuisset ei necessarius
Iesus.

Bona ratio est talis. Afferere
beatam uirgiem fuisse īgratā
suo saluatori est ualde impium. sed
dicere ipam nō fuisse cōceptā ī pec
cato originali est afferere eā fuif
se īngratam suo saluatori ergo 7c.
Lon. patet cum maiori quia bea
ta uirgo gratias retulit suo salua
tori dicendo. a. Magnificat anima
mea dominum 7c. **A**d inor uero
probat per augu. in quodam paz
uo tractatu exponētē auctoritatē
apli qui sic dicit. Fidelis sermo et

di acceptōe dign^o qz yesus xps ue
nit ī hūc mūdū peccōes saluos face
re. Quid ē igt o ap̄le fidelis sermo
ings 7 omni acceptōe dign^o. q̄s est
iste sermo qz dñs ueit ī hūc mūdū
peccōes saluos facere quozū p̄mus
ego sū. q̄ dicit ego nō sū peccō ul n̄
fui igratus ē saluatori. nullus. n. ho
minū fuit nemo ē nec erit ī illa q̄
fuit ab adā massa mortali nō egro
tus origīali peccō nullus sū grā xpi
sanat^o. nemo g^o nobis īsinuet doc
trinas alienas 7 flas h^o ecclesia sē
per habuit et tenuit h^o a fide ma
iorū p̄cepit hoc usqz ī finē pseuerā
ter custodit qm̄ nō ē opus sanis me
dicus sz egrotātibus. qd necessariū
hēt īfās xps si nō egrotat si sanus
ē q̄re medicū q̄rit. qz non ē opus sa
nis medicus sz egrotantib^o h^o iē
Itē idē ī li^o de n° 7 grā. q̄cūqz in
quit sine peccō humanā naturā ī ali
quo sine peccō esse assent creatorē
defēdēdo nō attēdit qz ip̄az natu
ram sū peccō ēē dicēdo celestis me
dici repellit medicinā Ipe nāqz ē
creator eius qui et saluator ē eius
Nō g^o sic debemus laudare crea
torē ut cogamur imo quicamur di
cere s̄flūū saluatorē. naturā itaqz
hoīs dignis laudibus honoremus
eas laudes ad creatoris gl̄iam refe
ram^o. sed qz nos creauit ita simus
grati ut n̄ simus qz n̄a uicia sanat
igrati hec ille. **Ex.** quib^o pz qz q̄
cūqz dicit se esse sū peccō ingrat^o ē
saluatori. Si g^o b. uirgo dixissz se
sū peccō esse fuisset igrata suo salua

tori qd erat probandz

Decima rō tal^o ē. Afferere xps
p sanguinē suū nō apuisse ia
nuā regni celestis oībus hominib^o
et etiam matri eius est ualde im
pium. sed dicere. b. uirgēem non
fuisse cōceptā in peccato originali
est dicere iannā regni celestis n̄m
quā sibi fuisse clausā et p̄ osequēs
per xpi sanguinē nō sibi fuisse ap
tam ergo 7c. Lon^o patet cū maiori
p^o qz cātat. ecclesia. O uere digna
hostia per quā fracta sūt tartara
redempta plebs captiuata redita
uite premia. Consurgit crīsus tu
mlo uictor redit de barat^o tyrāp
nū trudēs uiclo 7 refās padisū.

Item beatus Augu. in 3° li^o de ec.
dog. qui dī manuale. c. 20. Sanguis
inquit xpi reserauit nobis ianuam
uite eterne Alū eīz ascensionē xpi
omnes sanctorum anime ī inferno
tenebantur. Post uero ascensionē
xpi ascendant in gloria quia cyro
graphū illud a domino per suam
pasionem iam deletum est 7 nos li
berati sumus de seruili cōditione
hec ille. **I**tem Innocentius. 3°.
ex. de baptis. paruulorū Regnū
inquit celoz usqz ad mortem xpi
fuit omnibus obseratum cuius ia
nuam sanguis xpi fidelibus suis
misericorditer appuit. quod uide
tur zachari^o dixisse. Tu quoque in
sanguine testamēti tui eduxisti uīc
ros de lacu. h^o iē. **E**t ad hebre.
cū dicit ap̄ls xps assistens pōtifex

futurorū bonorū p propuz sangui
nē itroiuit semel in scā etna redēp
tiōe iuēta hē iē. Et ad hebz. 10. Iha
bem^{us} iqt fiduciā i introitu scōz .f.
celestiū i sāguine xpī. Et ad col. 2.
Expoliās iqt pncipat^{us} 7 potātes. f.
īfernales auferēdo ysaac 7 iacob ce
terosqz iustos eo. i. lōge ab hoc re
gno tenebray ad celū duxit Et h^{oc}
signat^{ur} numeri. 35. ubi dīz q. hoīci
da manebit i citate refugij donec
sacerdos magn^{us} q olo scō unct^{us} est
moriat^{ur} quo mortuo poterit in do
mū suā redire. Et au^{tem} in fmōe de
passiōe dñi xpīs iqt ad infernū de
scēdēs oēs iustos q originali peccō
astricti tenebāt absoluit 7 regni
celestis aditū oib^{us} reſauit hec ille
hoc ē pz qz os doctores dicunt q.
ianua paradisi aū mortē xpī erat oī
bus clausa 7 p mortē eius fuit ap
ta. **I**n dñor uero pbat^{ur} qz dicit
glosa magrī ad ro. 3. f. i^{us} iustifica
ti i sāguie ipsius. Total^{iter} iquit clau
sura regni celestis ē origiale peccm
qz os ex adam seīali ppagati tra
hūt. **I**te. S. Lo. i 3ª pte. q. 48.
Inhibebāt inquit hoīes ab īgres
su regni celestis pp peccz qz ut dīz
ysa. 35. uia i^{us} scā uocat^{ur} et nō trā
sibit p eā polutus Et sap 7° nihil
mgnatū itroiuit i illā. f. citatē cel
stē. Et apōc. 21. Nō itroiuit in
eā aliqz coīgnatū ē faciēs mīdaciū
Et ad hec sigificādū post peccz pm
pētis expulit de^{us} hoīez de paradiso
7 collocauit ibi cherubi flameū gla
diū hñs atz uersatīle ad custodiēdū

uiā ligni uite hē iē Jte au^{tem} i 3°. li.
de ec. dog. c^o. i. 5. Quia iqt filii ma
tris ecclesie sumus pfecto credim^{us}
q. adā nisi peccassz nō moreret^{ur}. f.
sine morte corporis cū oībus filiis
ad gloriā regni celestis translatus
fuisse. S. qz inobediēs fuit cecidit
7 traxit secū oēm posteritatē suam
in mortem ac regni celestis exules
effecit hec ille. **I**te augu. i li^o de
nā et grā. Si quis iquit i aliq^{ue} gēte
repiatur sū peccō ē si sibi latuerit
fides sanguinis xpī de pmio debet
esse securus hoc ē de uita eterna.
Nō. n. iustus est de^{us} q iustos frau
det mercede sua sed cū natura hu
nō repiat^{ur} sine peccō ideo nemo ho
minū iustificari et redimi ab ira
dei iustissima ullo^{que} pōt nisi per fi
dē et sacramētū sāguinis iesu xpī.
Oēs eīm peccauerūt siue i adā siue
in se ipsis 7 egēt gloria dei hec iē.
Ex qbus patet q. si beata uirgo
nullum unquam habuisset peccatū
quod ianua celestis nunquaz fuisse
ei clausa et perconsequens nō fuis
set sibi per xpī sanguinē aperta.

Decima ratio talis. ē Illud
quod derogat dignitati xpī n
est pie tenendum sed dicere beatā
uirginem fuisse conceptam sine pec
cato origiali derogat dignitati xpī
ergo beatam uirginem fuisse con
ceptam sine peccato originali non
est pie tenendum. Con^{tra} patet cuz
maiori qz cū xpīs sit rex regum et

dñs dnātiū plen^o oī gīa 7 uirtute
nīl dī ei^o dignitati derogare. Ad
nor u^o pbat q² ad dignitatē xpī pti
net q² oēs hoīes ab adā scīalī p^o
pagati fuerit ei^o sāguine redēpti
unō dī apoca. 5. q² scī i laudem xpī
cātāt. Redemisti nos dñe de^o san
guine tuo 7 fecisti nos deo n^{ro} re
gnū s³ si .b. uirgo nō fuiss³ in ori
ginali peō cepta n̄ essēt oēs hoīes
xpī sanguine redēpti g^o dicere. b.
nirgine fuiss³ sū peō ceptā dero
gat dignitatē xpī. ¶ Itē ad dignita
tē xpī p^o q² ipē solus liber et n̄
debitor mortis sit mortuus sicut
ad dignitatē uirginis p^o q² ipa
sola sū corruptōe carnis filiū cōce
pit. un̄ dicit aug. i li^o 3. 5. hīes. si
cut xp̄s nat^o ē solus iter mortuos
liber sic isti^o de q² nat^o ē pudor so
l^o ē iteger sic g^o d^orogaret dignitati
uirgīs dicere fuisse aliā q² sū uirili
seie filiū ceptiss³ ita derogat digni
tati xpī dicere q² aliq² ali^o fuerit
q² n̄ debitor mortis sit mortu^o. sed
si b^o uirgo nō fuiss³ cepta i peō
originali fuiss³ mortua non debitor
mortis g^o dicere. b. uirgīez n̄ fuisse
ceptā i peō originali derogat di
gnitati xpī. ¶ Itē magis p^o q² ad
dignitatē xpī general^o īfluētia sue
bonitatis q² ad collatōez boni 7
remotōez mali q² illud q² p^o q² ad
dignitatē cuiuscūq² p^o sibi attinē
tis h³ carnē. s³ ulis redem^o oīum
hoīuz nullo excepto 7 libera^o oīuz
a mōte 7 oēs īdigere huiusmōi libe
ratōe p^o q² ad generalē īfluētia bo

nitatis xpī q² ad collatōez boni
et remotōem mali. uirginē aut^o 7
ceptā fuisse sū peō p^o q² ad digni
tatē p^o sibi attinētis sū humaīta
tē Et h^o derogat generali īflu^o ei^o
q² sibi cōuenit h³ dīnitatē. igit^o 7c.
¶ Itē ad dignitatem xpī p^o q² ut
nullus sit sibi eq² i laude q² deus ē
maior omni laude ut dī ec. 43. Et
ad phil. 2° dicit q² deus exaltauit
xp̄m et dedit illi nom² q² est s³ de
nom² 7c. ¶ Et ad ephi. i. dī. deus
suscitauit xp̄m a mortuis cōstituēs
illū ad dextera² suā i celestib³ s³ oēz
pncipatū 7 potatē 7 uirtutē 7 dñā
tionē et de nomē q² noīat nō solū
i hoc seculo s³ etiā in futuro 7 oīa
subiecit sub pedib³ ei^o 7 dedit illū
caput s³ oēz ecclīaz q² est corp² ei^o
h³ i^o. ¶ Ex quo p^o q² cū xp̄s sit de^o
et hō ex spīritu scō cept^o 7 caput
oīuz sācto² n̄ debz habere aliquē
ul aliquā sibi eq² i laude q²ntū ad
ceptōez sed si b^o uirgo fuiss³ sū
originali peō cepta fuiss³ eq² f³
dei i laude quātū ad ceptōez. 7 sic
xp̄s n̄ esset maior oī laude. ¶ Itē de
rogat dignitati xpī ut alīi attribua
tur honor q² soli sue ceptōi debet^o
q² unusq²q² h³ dignitatē suā p^o ce
teris ē honorād^o. 7 honor ē ad euz
statū 7 excellētia pueire ad quam
null^o alius pueit. 16. q. i. c. sic uiue
et de 1se. dī. 5. c. n̄ mediocrit^o Et i
c. graue de pbēdis Et ysa^o q² glo
ria meā alīi n̄ dabo s³ soli ceptōi
xpī que fuit de spīritu scō debetur
hic maxi^o honor q² formalit^o fuerit

boni
aut
digni
umita
tu? ei
p? r?
m? ut
deus e
3. Et
tauit
fr de
deus
Moues
b? r?
ne r? dia
no solu
ro r? oia
edie illu
p? ei
lit de
caput
aliqui
quatu ad
fuit? in
q? q? h?
res. r? sic
Ite de
tribua
debet
a p? ce
e ad eus
d. quam
p? sic me
p? r? r? i
e? q? glo
ceptoi
debetur
it fuerit

scā et sine peccato ergo hoc attribue
re uirgini derogat dignitati christi. cō
sequētia patet cum maiori. minor uero p
bat per Bernardū in eplā ad lug
du. quauis inquit paucis uel qui
busdā filiorū hominū datū sit cum
sacritate nasci nulli tamen donatū est
cū scitatem accipi ut uni sane scī sua
ret prerogatiua conceptus quod sanctificaret
solusque absque peccato ueniēs purgatio
ne faceret peccatorum hec ille. **E**t b.
Leo papa in sermone de passione. solus
igitur christus conceptus est absque delicto. ut i
eo perfecta esset innocentia huiusmodi.

Ite augustinus in libro de fide ad petrum. Caro
igitur quam dei uerbum sibi unire dignatus
est in peccato concepta est. Et hec est carnis
illius excellentia singularis huiusmodi ille.

Sexto et ultimo arguitur sic maior
honor et laus maior ac dignitas est
christi si sola eius conceptio fuerit sancta et sine
peccato formaliter quam si aliquid conceptio esset
fuerit sancta ac sine peccato quia in honor est
maximus ad quem nullus alius potest peruenire
et christus autem cum sit optimus est maior omni
laude quia ut dicit philo. in primo ethicorum
optimorum non est laus sed aliquid omni laude
maius. tunc hic honor et hec dignitas
soli christo est attribuenda et non uirgini
ne derogetur dignitati eius et non glo
rietur in conspectu eius omnes uiuentes.

Si. b. uirgo nullum unquam peccatum habuisset
equalis christo in puritate fuisset. Rō 12.

Unde rō est talis. Asserere
uirginem esse equalis puritatis et
innocentie cum christo est ualde impiū. sed dice

re. b. uirginem non fuisse conceptam in peccato
originali est asserere ipsam esse equalis
puritatis cum christo. ergo dicere. b. uirgi
nem non fuisse conceptam in peccato origi
nali est ualde impiū. Contra patet cum
maiori quia dicit Augustinus in 5. contra
iulianum Sine dubio caro christi non fuit
caro peccati. sed similitudo carnis
peccati quid restat nisi ut intelligamus
ea excepta omnem reliquam carnem
humanam carnem esse peccati. Et
hinc appetit illam concupiscentiam per
quam christus accipi noluit fecisse in huma
no genere propagationem peccati. quia
maxime corpus. sed ex tali uocatur uenit non
tamen trahitur in corpus quod non inde conceptus
Leterum corpus christi inde dictum
est in similitudine carnis peccati quia omnis
autem hominum caro est caro peccati. quisque
hec negat et carnem christi ita cooperat
carni ceterorum hominum nascenti
um ut utramque asserat esse equalis
puritatis detestandus hereticus in
uenitur hec ille. **M**inor uero p
bat quia puritas de qua nunc loqui
mur et innocentia attenditur penes re
cessum a principio quod est immunditia peccati. si ergo
beata uirgo nunquam in se habuisset
peccatum equalis fuisset ei ea recessus ab im
munditia sicut in christo et per consequens
fuisset equalis puritatis et innocentie
cum christo. **I**te augustinus. si Jo. christus igitur
singulariter dicitur innocens quia
solus fuit sine peccato solus sine macu
la non cuius macule absterse sint
sed cuius macula nulla fuit hec ille
Item Augustinus. si Jo. solus inquit
christus innocens conceptus est quia nec

N. ~

~

i peccatis conceptus est nec i delictis eius
 m^r ei^o i utero aluit h^o i^o Item. b.
 leo pa. in sm^o de .5°. de natiuitate
 Sol^o iqt iter filios hoⁱuz dñs pel^o
 inocēs ē nat^o qz sol^o sn carnal cō
 cupie pollutōe ē cōcept^o h^o i^o Itē
 idē i sm^o de passiōe dñi Sol^o iqt
 uirgīs fili^o cōcept^o ē absqz delicto
 ut i eo p^rca essz inocēcia h^o i^o Ex
 q^b p^r qz tota cā qre xps v^r. habu
 isse p^rcaz inocēciaz 7 puritatē est
 qz cōcept^o fuit sn p^rco. Si ergo be
 ata uirgo fuisset concepta sn p^rco
 fuissz xpo eq^l i puritate 7 inocēcia
 qz au^o. dic esse hereticū. Sz ad hāc
 rōnē aduersarii v^r rñt. p^rmo qz
 dato qz beata uirgo nō fuerit con
 cepta i p^rco originali habuit tamē
 potēciaz peccādi quam non habuit
 xps iō nō fuit equalis puritatis cū
 x^o. **S**ecūdo qz dato qz uirgo nō fu
 issz cōcepta i p^rco originali tñ nō
 esset equal^r puritatis cū x^o qz nō ha
 buit plenitudinē grē quā habuit
 xps. **S**z p^r rō nū valet qz posse
 peccare nō ē h^ore p^rem nec facit ho
 minē ipurū nec imūdu. sic posse ēē
 nigrū nō facit hoīez nigrū. Et iō
 sicut posse esse nigrū nō opponitur
 puritati albedis ita posse peccare
 nō opponit^r puritati spirituali Iō
 si beata uirgo nullū unqz habuissz
 p^rem dato qz potuisset peccare fuis
 set eq^l puritatis cū x^o. **S**ecūda ē
 rō non valet qz puritas de qua lo
 quit^r augu. est imunitas a peccato.
 nā puritas dicit^r p recessū a dño. et
 ideo si beata uirgo nullū traxit nec

admisit p^rem eq^lit recessit a p^rco
 sicut x^o ergo i ea fuit eq^lis puritas
 cū x^o. Dignitas autem et perfectio
 attēdit^r penes accessū ad terinū. uz
 ad deū q est sūme perfectus. Et iō
 plenitudo grē non arguit maiores
 puritatem sed maiorem perfectio
 nem et dignitatem. Nam stat qz
 aliquis sit maioris perfectionis et
 dignitatis et tamen sit minoris in
 nocentie et puritatis Sic beatus
 Franciscus dū adhuc uiueret erat
 maioris perfectionis et hēbat ple
 niorē grām quam hēat puer unius
 diei baptizatus tamen puer i^o erat
 maioris puritatis et innocētie quā
 esset bat^o frācisc^o qz beat^o frācisc^o
 forte tūc hēbat aliquot p^rem uenia
 le quod nō hēbat puer. Addūt ue
 ro alii terciā rōnē dñtes qz xps
 hūit illā puritatē ut nllm haberet
 p^rem p naturā. sed beata uirgo ha
 buit eādē puritatem p scificatiōis
 grāz. sed hāc rōez excludit au^o i 2°
 li^o. de ec. dog. q v^r. manuale c^o. i 2°
 sic dñs. Laro nāqz xpi scificatiōe di
 uīe grē p donū sps scī ita forāta ē
 7 i uitate p^r filii dei absqz ulla ori
 ginal^r p^rcoi sorde ita ē assūpta ut ex
 ipā cceptiōe scificata 7 dei uerbo
 substācial^r unita nllm posset dein
 cept^o repēire p^rem Intm ei scifica
 ta est ut dīa ē caro effecta ut nō so
 lum hō i^o p^rem non posset habere
 uernm etiam 7 in aliis posset p^rca
 purgare. Nam ceteri homines ad
 hoc sanctificantur ut peccatis ca
 reāt q p^rus hēbāt hō aut i^o dñicus

ad hoc sanctificatus ē. ut peccāz ī se
nullū reciperet ⁊ peccōres ex po⁴.
diuinitatis uiuificaret. Cōfitemur
eīz illū et ī carne. ⁊ ī aīa et in alijs
que ad ueritatē hu⁹ n⁹ pertinent
nobis fuisse cōformē. s3 in peccā ma
cula tūmō nobis fuisse difformēz
hec ille. **Ex** quo p3 q. xps fuit
sāctificatus alī tū q3 beata uirgo.
Nā aīa xpi cū nō esset scā facta est
scā p sanctificationē q sūt fuit cum
creatōe eius. sed aīa beate uirginis
cū nō esset scā facta ē sancta per p
mā sanctificationē per hāz uero scī
ficatōez iam sancta facta est magis
sancta. Et hoc est qd dicit aug. q.
xps scīficatus ē. ut nullū ī se peccm
reciperet. alij uero sanctificant ut
peccō careant quod p3s hēbant. **Ad**
Addūt alij. 4. Rōes dñtes q. aīa
beate uirginis fuit ita pura sic aīa
xpi sed caro. b. uirginis q fuit ex
uirili semine formata n fuit ita pu
ra sic caro xpi q fuit ex spiritu scō
cepta dñt igit q. īptū ē dicere q.
caro ceterorū hoīuz sit eq̄l purita
tis cū carne xpi q3 caro ceterorum
hoīum ē caro peccā. i. ex seīne uirili
formata. Lazo uero xpi fuit silitudo
carnis peccā. i. de spū facto cōcepta
⁊ sic itellexit Aug. ut dicūt ī auc
toritate predcā. S3 hē rō nulla est
primo q3 aug. ī auctoritate p̄dicta
arguit contra iulianū qui dicebat
q. licet pueri cōcipiāt ex uirili se
mine nō tū dñt origīale peccm. iō
nullā dicebat esse carnē peccā. cōtra
quā arguit aug. dic gō q3o mihi qd

ē silitudo carnis peccā si nulla sit ca
ro peccā. X^o inquit apl's missus ē ī
similitudinem carnis peccā. s3 hanc
apostolicā sñtiam me nō itellexisse
dixisti nec tū eam exposuisti ut te
docēte diceremus quō aliqua res
possit esse silitas rei q nō ē. qd si de
mētis ē dicere sñ dubio caro xpi
nō ē caro peccā s3 similitudo carnis
peccā qd restat nisi ut itelligam⁹ ea
excepta omnez reliquā carnē huma
nā ēē carnē peccā. ⁊ postea subiūgit
ea que dicta sūt ī auctoritate p̄dic
ta. ex quo p3 q. p carne peccati n ī
telligit au⁹ carnē ex seīe ppagatā
q3 Julian⁹ n negabat h⁹ s3 itellit
carnē ī peccato origīali cōceptā acci
piēdo p̄tē p toto q. negabat iulia
nus. Un dicit glo. au. ad ro. 8. misit
de⁹ filiū suū ī silitudinē carnis pec
cati. i. n ī carnē peccatricē s3 pecca
trici silem p passibilitatē. Letera
hoīuz caro peccā ē. i. peccatrix. sola
illi⁹ n ē caro peccā. i. peccatrix q3 n
eum mīz uenit sed gratia concepit
licet ergo eiūsdē nature sit eius ca
ro et nīa non tamen ista facta ē in
utero sicut nīa. Est eīz sanctificata
in utero matris et concepta sine.
peccato et ipe in illa nūquam pec
cavit. In pe⁴ gō eius caro est similit
carni nīe sed nō ī qualitate peccati
hec ille. **Itē** au. s3 iulia. p̄rni īgt
delicti cyrographo nascūt obnoxij
ōs carnalī de carne nati ab hoc de
bito eius solo sāguine liberādi q in
carne n carnalī sed de spiritu scō ē
ex uirgine natus. De spiritu sancto

*Secūg⁹ ī p̄ de lūp. pū silitudo īgt carnis peccā
ē illa ī qua fuit pena sine culpa Caro uō peccā
ē ī qua culpa fuit ut pena sine illa*

quidē ē natus ne esset in illo caro
 peccati. Et de maria uirgine cōcept⁹
 ē ut esset ī illo silitudo carnis peccati
 Et iō illi cyrographo x⁹ natus ē
 innoxius et ab illo oēs absoluit obno
 rios h⁹ ille. **I**te aug. i p⁹ d bap.
 puu. Do⁹ inqt iesus in carne sua
 peccz nō transtulit sz tātū trāstulit
 mortē ut essz ī similitudine carnis
 peccati peccatū sū cū pa unde ī carne peccati
 culpa solueret 7 pena. **I**te aug.
 i ep⁹ ad marcelinū. Post peccz iqt
 pmi hoīnis stat ceteros hoīes na
 tos nasci in carne peccati cui sanan⁹
 uenit x⁹ ī similitudine carnis peccati.
 Itē ī p⁹ de bap⁹. pu. Una iqt ē ca
 ro peccati ī q̄ oēs ad damnationē nas
 cant⁹ et una ē solū similitudo car
 nis peccati p quā oēs a damnatōe libe
 rant⁹ h⁹ i⁹. **I**te au. i 2⁹ d bap. pu.
 7 h⁹ de cōf. di. 4. c⁹ p bap. xpi id
 agit ut caro peccati euacuet⁹. Nō sic
 aut euacuatur ut ī carne oēiā in
 nata nō sit sz ne obsit h⁹ i⁹. **I**tem
 aug. de bap⁹. pu. 7 h⁹ de cōf. di.
 4. c⁹ Si baptizata ē caro xpi q̄ sū
 peccō erat pp exemplū imitationis
 quāto magis baptizāda ē caro peccati
 pp euitādū iudiciū dānationis. h⁹
 i⁹. **I**te al⁹ in 3⁹ sē. di. 3⁹ Assūp
 sit iqt uerbū carnē nō peccatrice sz
 peccatrici silez ī pena 7 nō ī culpa
 cetera uero oīs caro hoīuz ē caro
 peccati. i. peccatrix. **I**te aug. d pma
 blasphemā ī ypōn. Quid ē iqt fi
 liū dei uenisse in similitudine carnis
 peccati nisi nō hñs caro eius ullū peccz
 sicut nra. Dicēdo eīm ī similitudinē

carnis peccati illā absqz peccō nram
 aut peccatrice oñdit h⁹ i⁹. ex gb⁹ p3
 q. sz itētionē augu. caro peccati idē ē
 q. caro peccatrix q̄ aln fuit obnox⁹
 peccō et liberāda ac sanan⁹ erat p
 xpi q̄ p bap. euacuat⁹ ut nō sit ī ea
 peccz. **U**n p carnē peccati nō iteligit
 augu. alterā pte hoīs sz ponit pte
 pro toto hoīe sicut dī uerbū caro
 factū ē. Et recordatus est qz caro
 sūt et caro occupiuit aduersus spiri
 tū. Et oīs caro corruerat uia suā
 Et iō si beata uirgo nō dñssz ori
 ginale peccz qd iest aīe ex diuisione
 ad carnē nō possz dici caro peccati sz
 silitis carni peccati qd ē d augu. Si g⁹
 b⁹ uirgo fuit caro peccati o3 dicere q
 aīa eius aln fuerit īfecta peccō 7 p
 oīs nō fuerit eq̄ puritatis cū xpo.

Si beata uirgo nullū unqz peccz ha
 buisset nō solus xps illam p̄rogati
 uā singulārē quā sibi soli attri
 buūt habuisset rō. 13⁹.

Et iadecimā rō tal ē Illud q
 sci doctores ī signū siglaus
 p̄rogatiue 7 excelētie soli xpo at
 tribuunt iniquum impiū 7 nepha
 rium est uirgini marie ul alteri ho
 mini attribuerē. Ut nō glēf in con
 spectu eius oīs caro. et ne excellen
 tia capitis alijs menbris attribua
 tur quia gloriam meam alteri nō
 dabo. sed fuisse immunem a peccō
 originali in sui cōceptōe oēs sancti

doctores soli x^o attribuunt i signu si-
gularis excellentie ⁊ prerogative g^o
ipiu e h^o uirgini attribueret. q^o u^o
sit concepta su peccato originali. Lon-
p^o cu ma. minor u^o pbat i ductu^o ⁊
et roe. Primu pz i ducendo p aucto-
ritates scōz. **I**n p^omis nāq^o bea-
tus augu. i li^o de fide ad pe. circa
pncipiū sic dicit l^o eiz caro xpi ⁊
oiz hoiz unū ei^o uideq^o n^o sit. h^o
tū quā d^o uerbū ex uirgine sibi unire
dignatus ē su peccato concepta ē ⁊ sine
peccato nata ē. Et h^o ē carnis illius
excellētia singularis h^o i^o. **I**tem
augu. i expoitiōe tituli psalmi. 140.
u^o. Do^o cla. ad te ⁊ c. sic dicit. xps
uere d^o ē agn^o imaculat^o. In quo
so^o n^o ē iūctū pecc^o q^o solus ueriss^o
dicere potuit. Ecce uenit pnceps
hui^o mūdi. ⁊ i me nūc iuenit nullā
culpā nullū reatū q^o solus q^o non ra-
puit exsoluebat. q^o solus inocētē lā-
guinē fudit h^o i^o. **I**te augu. s^o ps
50. Tibi soli iqt peccauit q^o tu sol^o
su peccato es. solus eiz iter hoies ue^o
dicere potuit hō deus. Si i me iue-
nistis pecc^o dicite q^o i eo solo peccm
nullū fuit. **I**te i eodē psalmo. so-
li iqt x^o dauid i spiritu loquēs p
phetic. peccasse se dicit q^o hūc solū
iter hoies su peccato uidit h^o ille.
Ite i eodē ps. Diffinita iqt ē snia.
q^o u^o d^o i adā peccasserūt. So^o ifās
i^o inocēs ēē potuit q^o de eo natus n^o
fuit h^o i^o. **I**te augu. s^o ps. 108. x^o
iqt dñs iterpellat p nobis tanq^o sa-
cerdos i trās sancta sanctorū i secre-
ta celo^o ille solus n^o hñs pecc^o iō fa-

cile mudās nos a peccis h^o i^o. **I**te
augu. i p^o li^o d^o bap^o. puuloz. solus
iqt xps su peccato natus ē quē su ui-
rili cōplexu n^o occup^o carnis. s^o obe-
dientia mris uirgo cōcepit hec ille
ibi ⁊ i smone de natiuitate. **I**te
augu. s^o psalmum 50. Tibi inquit
dauit soli peccauit. quia tu solus sine
peccato es. ideo iustus punitor. ille
enim iuste punit qui non habet q^o
in illo puniatur. ille iustus repre-
henfor qui non habet in se quod
reprehendatur. hic est inter hoies
solus xps de quo dicit ysa. Qui pec-
catum non fecit nec dolus inuenit^o
est in ore eius hec ille. **I**tem in eo-
dem. Tu inquit solus iuste iudicas
quia tu solus iustus es in cuius con-
spectu astra non sunt munda quia
tu solus sine peccato es hec ille. **I**te
in eodem. David inquit solum xps
iustum inter omnes homines uo-
lens ostendere personam totius ge-
neris humani in se suscipiens sub-
didit dicens. Ecce enim in iniqui-
tatibus conceptus sum. quia uidelz
in omnibus hoibus trahit iniquitas
ex adā et uinculū mortis. Ne^o eiz
nascit^o nisi trahēs penā et meritū
pecc^o nisi tu solus q^o d^o spiritu scō cō-
cept^o es. q^o ē t^o i hñs iputas pecc^o q^o
nullū pecc^o actuale comfūt. In oib^o
eiz hoib^o sūt uicla pecc^o ⁊ ppago
mortis tu d^o uicis q^o de spū scō su
peccato cōcept^o es h^o i^o. **I**te augu. i
2° de bap^o puu. uerū iqt qui nullū
pecc^o unq^o hūit hūtur^o ue sit inter
natos filioz hoīum nisi unū solum

mediatorē p̄sū xp̄s nullū ēē ul' fu
 isse ul' futurū ēē certissimū ē h̄c iē
 Itē in eodē solus gō ille ēt hō fcs
 manēs de⁹ p̄c̄z nullū unq̄s habu
 it nec sūpsit carnē p̄c̄i q̄suis de ma
 terna carne p̄c̄i hec ille. ¶ Item
 in eodē ex quo iqt p̄c̄z p unū ho
 minē itrauit ī mūdū nullus extitit
 hō de quo in hac uita cōstituto ue
 raciter dici possit q̄ nullus unq̄s p̄c̄z
 habuerit excepto uno mediatore q̄
 nos creatori recōciliāuit p remissi
 onē p̄c̄orū hec ille. Itē in eodem
 teneam⁹ inquit īdeclinabilez fidei
 cōfessionē solus unus ē q̄ sine p̄c̄o
 natus ē ī similitudine carnis p̄c̄i sū
 p̄c̄o mortu⁹ ē pp p̄c̄a n̄ra h̄c iē.
 Itē ī eo. n̄z iqt cor⁹ mortuū ē pp
 p̄c̄z. xp̄i aut cor⁹ solū mortuū est
 sine p̄c̄o ut fuso sāguīe sine culpa
 oīnm culparū cirogriopha delezēt
 quib⁹ credētes ī eū diabolo ātea te
 nebāt h̄c iē. Itē in eodē. nec dubi
 tādū est inq̄t eis q̄ dīas scripturas
 fideliter legūt fideliter audiūt si
 deliter tenēt q̄ ab illa p̄ carne q̄
 uolūtariē est facta caro p̄c̄i p suc
 cessionē trāseūre ī oēs circūscriptō
 ne iniquitatis et mortis caro sit pro
 pagata p̄c̄i excepta una similitudinē
 caris p̄c̄i q̄ tñ nō ēēt nisi oīs a⁹ es
 set caro p̄c̄i. h̄c iē. Itē Augu. sup
 Jo. xp̄s inquit singulariter dicīt
 agnus solus sine peccato sol⁹ sine
 macula non cuius macule absterse
 sunt sed cuius macula nlla fuit Sī
 gulr. hic ē agn⁹ q̄ singl⁹ solo hui⁹
 agni sāguīe hoīes redimi poterūt

hec ille. Itē idē omel. s. sup Jo.
 Ecce iqt agn⁹ dei si xp̄s ē agn⁹ dei
 gō ē Innocēs 7 Jo. ē agn⁹ dei nū
 qd 7 ipe ē inocēs si qs inocēs ex i⁹
 tādūce uēit 7 i⁹ ppagatōe d̄ q̄ cātāt
 gemēs dauid. ecce ī iniquitatib⁹ cōcep
 tus 7 ī p̄c̄is me ī utero m̄r mea a
 luit. Solus gō i⁹ agn⁹ dei inocēs ē
 q̄ nō sic uēit sicut ceteri nō. n. ī inī
 q̄tatibus cōcept⁹ ē nec ī p̄c̄is eū ī
 utero mater ei⁹ aluit quem uirgo
 cōcepit. qui gō nō asūpsit de mas
 sa n̄ra p̄c̄m ipe ē q̄ tollit n̄z p̄c̄z
 Non habet iste radicē de adāz q̄
 carnē tm̄ sūpsit de adā nō aut p̄c̄z
 h̄c iē. Itē sup Jo. homel. s. quis ī
 q̄t gl̄iabit mūdū se esse a p̄c̄o sol⁹
 .n. xp̄s mūdus 7 liber ē a p̄c̄o. et
 iō sol⁹ ipe de p̄c̄o nos libeāre pōt
 q̄ uēit sine p̄c̄o 7 factus ē sacrificiū
 p p̄c̄o hec iē. Itē Aug. ī li⁹ d̄ uer
 bis do. oīs iqt hōis caro ex cōcū
 genita p̄c̄i caro ē. sola illius caro
 p̄c̄i n̄ ē quē nō eū m̄r eius cōcū
 s̄z gr̄a cōcepit h̄c iē. Itē Au. ī 2⁹ de ci
 dei. oīs iqt mortui sūt ī p̄c̄is neine
 p̄suis excepto 7 p oībus mortuis
 uiuus mortuus est unus nullum ha
 bens omnino peccatum hec ille
 Item Aug. in ēcheri. capitulo. 27.
 Peccatum inquit ade quod totum
 genus dāpnauit humanū n̄ soluit
 nisi p unū mediatorem qui solus
 ita potuit nasci ut ei opus non es
 set renasci hec ille Item Augusti
 in .12⁹. de trinitate solus iqt xp̄s
 a obito mortis liber ē mortu⁹ Itē
 in eodē d̄s iqt asūpsit hominez ex

uirgine cuius cōceptus spiritus nō
caro fides nō lib^o puenit nec inter
fuit carnal^o ucu^o p quā seiant^r et
cōcipiant^r ōs alij qui trahunt ori
ginale peccatū hec i^e. **Ite** i eodē
Nascebat^r ingt^r ex uirgine nō trās
gressionis uiciata natura sed oīum
uicioz^o so^o medicina. Nascebat^r in
quā hō nullum hūis nec habiturus
peccm. p quē solū renascere^t libe
randi a peccō q^o nasci non pnt sine
peccō hec ille. **Ite** augu. i li^o ppo
nosticon d^o prima blasfemiā uicium
inquit p^ohoplauti i ōs trahit^r. q^o
ab eo seialz^o ppagāt^r q^o ex natura
peccō uiciata nō nisi nā nascit^r uicio
sa solus aut^r dñs iesus xps absz^o se
mine ex uirgine factus est hō et ex
pers delicti nat^o ē deus et hō.

Ite i eodē Nos igt^r peccō morimur
uicti solus aut^r xps inocēs mori uo
luit ut moriēdo mortē nrāz^o capti
uaret hec i^e. **Ite** Augu. i li^o de
nā et gratia Lu iquit aliquotiens
iueniamus i scripturis hoīes dēos
sū qrela. Nemo iuenit^r q^o sit dēs si
ne peccō nisi un^o solus de q^o dēm ē
q^o nō nouerat peccz^o. 7 exptus ē oīa
sū peccō. i illa. s. carne q^o hēbat simi
litudinē carnis peccī q^ouis nō esset
caro peccī hec i^e. **Ite** augu. i p^o d^o
nuptijs. 7 ucu^o. Sū carnis ucu^o x^o
ocipi uoluit q^o futur^o erat ac sū peccō
ut huic ēt doceret omnē carnem q^o
de cōcubitu nascere^t carnem esse
peccī qū qdē sola i^e q^o nō ide nata ē
nō fuit caro peccī h^o i^e. **Ite** i eodē
Ex hac igt^r carnis ucu^o q^ounq^o na

scit^r proles origiali ē obligata pec
cato nisi in illo renascat^r quē sine
ucu^o uirgo ocepit p^oea qū i carne
nasci dignat^o ē solus sū peccō ē na
tus hec i^e. **Ite** au^o. i 2° de nup. 7
ucu^o. Oēs igt^r sub peccō nascūt^r. 7 p
unū solū q^o sine peccō ē liberamur.
Ite i eodē dicim^o igt^r eos q^o d^o omix
tione maris 7 seie cōcipiūt^r trabe
re originale peccz^o eosq^o de pētib^o
q^olibuscūq^o nascāt^r n^o negam^o adhuc
esse sub diabolo nisi renascāt^r i x^o
q^o solus sū peccō cōcept^o ē q^o ex illa
sexuū cōmixtione nat^o n^o ē hec ille
Ite augu. i li^o de pfectiōe iustie
Aliud ē ingt^r esse sū peccō q^o de so
lo xpo i hac uita dēm ē 7 aliud ē ēē
sū qrela q^o de multis ēt i hac uita
dici potuit. legit^r sane hō sū qrela
legit^r sū crīe ut Job. 7 zacharias 7
helysabeth. s. n^o legit^r sū peccō hō
nisi un^o fili^o homis idēq^o dei fili^o.
Quis eiz^o mūdus ē a peccō Nec ifās
cui^o ē unius diei uita s^o terrā. Dīs
hō mda^o h^o i^e. **Ite** i eodē Quis
q^o esse igt^r ul^o fuisse hoīez^o ul^o hoīes
putat excepto uno mediatore dei
et hominū q^ob^o necessaria n^o fuerit
remissio peccoz^o d^oi^e scripture dic.
ubi apo^o ait. p unū hoīez^o peccz^o ita
uit in mūdū 7 ita i ōs hoīes p^otrā
sijt i quo ōs peccauerūt hec ille.

Item au^o. i li^o d^o iullianū p^oni igt^r
delicti cyrographo nascuntur ob
noxij. omnes in carne nati ab hoc
debito eius solo sanguine liberan
di qui in carne non carnaliter sed
de spiritu sancto ex uirgine maria

est nat^{us}. De spiritu scio qdē ē nat^{us}
ne esset ī illo caro peccati et de ma
ria uirgine cōceptus ē ut esset illo
similitudo carnis peccati Et iō illi cy
rographo xp̄s nat^{us} est innoxius.
et ab illo omnes absoluit obnoxios
hec ille. ¶ Itē augu. in 2° d^{icitur} Iulia
num sic dicit Dñ du^o caro xp̄i nō est
caro peccati sed similitudo carnis pec
cati et qd restat nisi ut itelligam^{us}
ea excepta oēm reliquā humanaz
carnē esse peccati. Et hinc appz illaz
earnalem cōcupiscētiā p quam xp̄s
cōcipi noluit fecisse in humano ge
nere p pagationem peccati qz mai^{or}
corpus licet ex tali cōcupi^o uenerit
nō tñ peccatū trahit ī corpus qd
nō ex tali cōcupi^o cepit hec ille. ¶ Itē
in eodē inquit corpus xp̄i ex hoc
dēm ē ī similitudinē uenisse carnis
peccati. qz oīs reliq hominū caro est
caro peccati Quisqz h^{oc} negat et car
nē xp̄i ita p^{ro}fat carni ceterorū na
scētum hoīnū ut utrāqz aspat esse
equal puritatis detestād^{us} heretic^{us}
inuenitur hec ille. ¶ Itē augu. in
2° li^{bro} d^{icitur} Iulianū beat^{us} inq^{uit} ambro
sius in libro quem de archa noe
scripsit. Per unū ait deū salus uē
tura nationibus declaratur qui so
lus potuit iust^{us} ēē oīs generatio
hominū erraret nisi natus ex uir
gine generationis obnoxie uincul
mīme teneretur hec ille. ¶ Itē in
eodem. Solū inquit xp̄m a uinculis
generationis obnox^{us} beat^{us} ābio^{us}
cepit ceteris oīb^{us} ex adā sub ori
ginali obligatione nascētibus hec

ille. ¶ Itē ī eodē beat^{us} igt ambro
sius sine peccō natū dicit solū filiū
uirginis et oīs alios sub peccati origi
nal obligatione cōcludit hec ille.
¶ Itē in eodē Ecce inq^{uit} fūdamētū
eloquētie flgide ac pspicuū flumē
beatus ambrosius dicit qz oīs sub
peccō nascimur. et ipse ort^{us} n^{ost}r^{us} ī uicio
est dicit unū solū mediatorē dei et
hominū eo qz natus sit ex uirgine
nō sensisse nascēdo peccm nec gene
ratiois obnoxie uiculis nullo mō
teneri. Dēs autem hoīes dicit sub
peccō nasci quoz ipse ortus ī uicio
est qz uic^{us} uoluptate cōcepti prius
subierūt ptagia delictorū. qz uital^{is}
de hoc aere spiritū duceret hec i^{es}
¶ Itē augu. ī 3° d^{icitur} Iulianū. Ego in
quit h^{oc} sanā fidē ex eadē cōcupi^o uo
luptate cōceptū cū peccō ēē ysaac
d^{icitur} ex q^{uo} hoīes ceteri cōcupiūt uno
solo excepto ab hoc malo p quē oīs
liberamur a ma^{lo} hec ille. ¶ Itē
Augu. ī 5° d^{icitur} Iulianū. Peccm inq^{uit}
p^{ro}thoplausti ī oīs hoīes original^{is}
transiit qm peccm cōcupiscētiā transiit
in illam aut solā carnē transire nō
potuit quā nō per illā uirgo conce
pit hec ille. ¶ Itē ī eodē l^{ibro} inquit
nā hoīs xp̄i n^{ost}r^{us} n^{ost}r^{us} filis fuerit in
uicio tñ nō dissilis exitit iste qp
pe sñ uicio nat^{us} ē hō a quo uicio ali
enus nullus alius iuētus ē hō hec
ille. ¶ Itē in eodē nullus inq^{uit} hoī
num p^{ro}ter xp̄m fuit qui peccm ī sue
infantis etatis exortu nō habuerit
hec ille. ¶ Itē ī f^{ine} secūdi d^{icitur} Iulianū
Dēs inquit dīorū ellogorū clarissī

ambrosio
 filiū
 origi
 hec ille.
 idamēru
 u flumē
 es sub
 i uicio
 dei et
 rgine
 gene
 o mō
 de sub
 i uicio
 prius
 uitali
 et hec i
 Ego in
 iuā uo
 ysaac
 uno
 que es
 Item
 em ingt
 originali
 a transit
 infire n
 go conce
 3 inquit
 uerit in
 it ille op
 o uicio ali
 ē bō hec
 ingt hōi
 eim i fue
 habuerit
 o nullia
 clarissi

pertactatores i hac catholicā ueri
 tatē ueniunt ut peō illi pmi hōi
 nis os hoies nasci credant obnoxij
 Un ab hac gērali snia nemo exci
 pit nisi solus ille quē sn lege peō
 repugnāte legi mētis uirgo cepit
 hec ille. Itē Ambrosius sup lucas
 ptractās illud quod. n. ex te nasce
 sanctū et sic dicit ut ēt allat a .b.
 augu. de grā 7 peō origīali. nō. n.
 inquit uirilis coitus uulue uirgīa
 lis secreta reſerauit. sed imaculatū
 semen iuiolabili utero sps scs in
 fudit. solus. n. p oia ex natis de fe
 mina scs dñs yesus qui terrene cō
 tagia coruptelle imaculatū ptus
 nouitate nō ſēſerit. hec ille. Idem
 super ysa. cuius uerbā recitat au
 gu. in pmo et ſo libro de nup. et
 ucu. sic dices .b. Ambrosius episco
 pus cuius sacerdotali mīſterio la
 uacrū gēratōis accepi sic breuiter
 est locutus cū exponēs yſay. carna
 lem christi natiuitatē iſnuaret iō
 ingt et qī hō p uniuersa tēptatus
 est et in ſimilitudine hominū cūc
 ta ſuſtinuit. sed qī de ſpītu natus
 abſtinuit a peō. oīs. n. hō mendax
 et nemo ſine peō niſi unus ſolus
 deus. ſeuatū eſt igit ut ex uiro et
 muliere. i. p illā corporū. mixtionez
 nemo ex ps ſit delicti. qui aut ex ps
 eſt delicti ex ps ē ēt et huius cōcep
 tōis hec ille. Itē Augu. in ſo de
 nup. 7 cūcupi. dixit igt beatissime
 memorie ambrosius episcopus. Jō
 christū exptē ēē delicti qī cōcept
 eius utriusq; ſexus mixtionis ē ex

pers. nullū aut hominū ēē ſine de
 licro q de illa mixtione ceptus ē
 Itē amb. sup beati imaculati i uer
 su 7 ne auſſeras de ore meo uerbū
 ueritatis. uiderat igt ecclesia uel
 aīa iuſti christū pſaliētē ſic hynuz
 sup mōtes et eminētē sup rethia
 bene eminētē uidit qī ipſe ſolus ē
 quē rethia nō iuoluūt peōrū os i
 tra rethia erāt. ymo adhuc itra
 rethia ſumus qī nō ſine peō niſi
 ſolus ieſus quē nō cognoscētē pec
 catū ſacrificiū p nobis fecit pater
 uenit dñs yesus 7 in carne q peō i
 pentibus fuerat obnoxia militiā
 uirtutis exercuit hō ille. **Itē. b.**
 ambrosius Erraui iquit dō ſicut
 ouis q pierat qī ne? ſn peō. ē Ne
 gare hoc ſacrilegiū ē. ſolus eīz ſn
 ſn peō ē. Lōſiteri hō ipunitatis re
 mediū ē hec ille Et iō bñ dicit .b.
 petrus Eram ſicut oues errantes
 ſed cōuerſi ſumus ad paſtorē 7 ſal
 uatorē aīaz nīaz. **Itē ambroſi**
 i quodā ſmone de natiuitate. Tal
 inquit fuit omniū a pmiſ ducta ge
 nitoribus cā mortaliū ut origīali
 peō trāſeūte p poſſos nullū penā
 damnationis euaderet niſi uerbuz
 caro fieret 7 peccati cōtagiū non
 haberet ut aut reparet oīuz uitaz
 accepit oīuz cām 7 uī ueteris cyro
 graphi. qd ſolus iter os hoies nō
 debuit p oibus ſoluēdo euacuauit
 ut ſic p unius reatū os facti fueiāt
 peōres ſic per unius inocētiā oēs
 fierēt inocētes. hec ille. **Itē Am
 broſi** in examezon. Scs ingt dō

iesus sup oēs creaturā s; corporis
susceptōem q; solus sine peō solus
sine uanitate. oīs autem creatura
uanitati subiecta. hec 1°. Itē Jerō:
sup psal. tibi soli peccaui ⁊ malum
corā te feci. tibi. n. deliquit unusq;
que cū peccat q; tu solus sine peō
existis. oīs aut nos ꝓplices sumus ⁊
peccis ī origīali saltē peō cōicātes
Jō nō unus hō cōtra alterū peccat
leo deo et x^o ei^o q; sol^o sū peō fuit
Itē idē sup illū ps. erue a framea
animā meā ⁊ de manu canis unicā
meā. unica igit fuit aīa xpi q; sola si
ne peō fuit. h^o 1°. Itē Jerō. super
can. in. 3ª homel. Laq; igit tēptatō
nū et decip̄e īsidiarum diaboli re
thia appellāt. nullus. n. alius fuit
nisi xps q; rethia ista supare potu
erit. omnes enim peccauerūt sicut
scriptum est ⁊ iterum nemo mun
dus a soide nec si uiu^o dei uita ei^o
erit sup terram solus g^o dñs ⁊ sal
uator n; iesus xps ē q; peccm nō ha
buit. uerū g^o ad ista rethia s; tuol
ui ī eis sol^o ipse n̄ potuit solus. n.
ipse ē q; fuit iter mortuos liber hec
ille. Itē Jerō. ī eplā ad algaſiam
auctoritatē inq̄t seqmur scriptura
zum ⁊ sine ēbiguitate dicimus q;
nullus hō est absq; peō. s; ꝓclulit
deus oīa sub peō ut oībus misere
at̄ excepto eo solo q; peccm nō fecit
nec dolus inuētus ē in ore eius hē
ille. Itē beat^o grego. ī. 1° moza.
circa finē. b. iquit Job. ī carnatōem
intuit^o redēptoris solū unū uidit
ī mūdo hoīez de imūdo seīe n̄ esse

ceptū q; sic in mūdu uenit ex uir
gine ut n̄l hēret d̄ imūda ꝓcepōe
solus ergo ille. ī car^o sua mūdas a
peō extitit q; carnis delectatōe tan
gi n̄ potuit nec ꝓ carnalē huc olca
tōez uenit hec ille. Itē grego. in
12° li^o moza. c. 8. Null^o iquit sine
peō fuit nisi ille q; ī h^o mūdo uerū
sū peō. Et q; oīs ī culpa ligamur
īpā amissione iusticie morimur h^o
ille. Item idem in. 18. li^o. c. 45.
Nos quippe et si sancti efficitur.
non tamen sancti nascimur quia ip
sa nature corporalis condicione cō
stringimur ut cū propheta dicam^o
Ecce enīz ī iniquitatibus cōceptus
sum et ī peccatis me mater mea in
utero aluit. Ille ergo solus sanct^o
est natus ueraciter qui ut ipsam cō
ditionem nature corporalis uince
ret ex cōmixtione carnalis ꝓcuple
cōceptus nō fuit hec ille. Itē gre
go. ī 8. omel. sup ezechi. sic dicit in
solo sibi redēptore nō deus pater
cōplacuit q; ī eo solo peccm nō iue
nit hec ille. Itē beat^o Leo papa
in 2° sermone de natiuitate dñi. si
ne iquit uirili seīe editus est xps
ex uirgine quā nō humanus coy^o
s; spirit^o sanct^o secūdauit. Et cū ī
oībus mīzibus nō fiat sine peccī sor
de cōceptio hec inde purgationem
traxit unde ꝓcepit. Q^o eis p̄ni se
minis transu^o nō puenit peccī se il
lic origo nō īmiscuit hec 1°. Itē
idē ī smone 5°. Nisi igit ī cōiōnē
creature creator ipse descēderet. ⁊
uetustatē humanā ad nouū pncipiū

sua natiuitate reuocaret regnaret
mors ab adam ⁊ sup os adēpnatio
indissolubilis pmaneret cū de sola
aditōe nascēdi una cūctis esset cau
sa peūdi. solus inq̄s iter filios hōi
nū dñs yesus inocēs ē nat⁹ qz sol⁹
sine carnal cōcupi⁹ polutōe ꝓcept⁹
factus ē hō nři gēris ut nos die nē
possimus eē sfortes. hē iē. **I**tem
beatus leo in epla ad flauianuz qz
inqt iuidia diaboli mors introiuit
in orbē terre ⁊ captiuitas hūa alz
solui nō potuit nisi cāz nřaz ille su
sciperet q sine maiestatis sue dāp
no et uerus hō fieret ⁊ solus peccī
cōtagiū nō hēret. filius dei formā
serui ⁊ silitudiez corporis peccati
assūpsit. assūpta ē. n. ex matre nāz
nō culpa hec ille. Itē i eadē episto
la fides iqt catholica ⁊ singlaris
in illo solo acqrit salutē i quo solo
hō se iuenit inocētē. hec ille. Item
in sermone tercio natiuitatis dñi
Zerra iqt carnis hūe q i pma fue
rat preuariatōe maledicta. In hō
solo bāte uirgīs ptu germē edidit
benedictū ⁊ a uicio sue stirpis ali
enū hē iē. Itēz idē i pñi⁹ sermone
natiuitatis q incipit saluator nři sic
dicit. dei nāqz filius ad recōcilian
dū nos auctori nostro naturā gēris
assūpsit hūani mortalitatis qdē nē
pncipē sz peccitoti⁹ exptez. alienū
quippe ab hac natiuitate ē q vōi
bus legit⁹. nemo mūd⁹ a sorde nec
infiās unius diei cuius uita ē super
terram. nihil ergo in istā siglarem
natiuitatē de carnis cōcupi⁹ trāsīuit

nihil de peccī lege mānauit. hec ille
Item in sermōe: 8. in totius iqt hu
mani gēris strage cōi unū solū fuit
remediū sub die rōis occiso quod
oibus posset subueire pstractis si
aliquis filioz adā originat⁹ puarica
tionis alienus atqz inocēs nascere
tur. qui ceteris exēplo pdesz. ⁊ me
rito sz. qz hē natural generatio nī
sinebat nec poterat uiciate radicif
esse ppago sū seie de q. scriptu
ra dicit. qz pōt facere mūdū de in
mūdo ꝓceptū seie. nō ne tu q solus
es. Do⁹ deus fīs est fī⁹ dei et de p
missi generis fructu ples orta ē sū
uicio cui inerat deitas ad miracu
la opū. ⁊ uera humanitas ad tolle
ratiā passionū hē iē. **I**tem i fmōe
8. pasceue. dei filius formā sui nil
peccī hntis accepit ut p ipz ageret
oīuz cā i q. solo erat oīuz natura
sū culpa hē iē. **I**tem i fmōe 12. de
passione i die pasceue. Qz iqt pmi
hoīs uniuersa posteritas. uno sit
uulnere sauciata corruerat nec ulla
scōz merita aditōez poterat illate
mortis eūcere. Uenit e celo sigula
ris medic⁹ ⁊ naturā nřaz sū cōtagi
one antiqz puaricatōis assūpsit. So
lus eīz. b. uirgīs nat⁹ ē fili⁹ absqz
delicto nō extrane⁹ ab hoīuz gene
re sz alienus ab hoīuz crimine in
quo illius ad ymagiez ⁊ similitudi
nem dei cōditi et pfecta esset inno
cencia et uera natura hec iē. Itē in
eodē unus inqt de eadez ppagatōe
solus extitit in quo diabolus quod
suū diceret nō inuenit qui dū i eū

10

seuit quē sub peccati lege nō tenuit ius
impie dñatōis amisit . effusio . n. s.ā
guis iusti piniustus tā potēs fuit
ut si uniuersitas captioꝝ in redē
ptōem suū crederet nullū tiranica
uicula retinerēt . h. i. s. Itē in ser
mone . 12. inter filios hoīnum solus
dñs nō yesus extitit in quo oēs ciu
cifixi oēs mortui oēs ēt sūt suscita
ti de gbus ipse dicebat cū exaltat⁹
fuero oīa trahā ad me ipm. i. totā
causā humani generis agā ⁊ olim
p. ditā integā renouabo naturā ī
me oīs īfirmitas abolebit ī me oīs
plaga sanabit⁹ h. i. s. Itē ī eodem
fides iqt uera iustificās impios ⁊
creans iustos a nature sue tracta
p. tice ī i. acqrit salutē in q. solo
se iuenit īnocētem. Et q. un⁹ ē me
diator dī ⁊ hoīuz xps ies⁹ p. cōiōnē
sui generis ad pacē puenit deitatis
h. i. s. Itē ī fmōe i. 4. xps inqt sua
passione oēs nos redemit ⁊ p. ipaz
naturā naturā ē repata libertas
p. quā general⁹ fuerat illata captiui
tas. Omnes eīz īfirmitates n. r. as q.
ueniunt de peccōe asbq. peccati cōiōne
suscepit ut ⁊ famis ⁊ sitis ⁊ somp
ni ⁊ lassitudinis meroris ac fletus
affcōib⁹ nō careret dolorēsq. seui
ssimos usq. ad mortis extrema pa
teret⁹ q. nemo possz laq. is mortali
tatis absolui nisi ille ī q. so. inno
cēs erat nā oīuz sineret se īterfici
maib⁹ ipioꝝ h. i. s. Itē ī fmōe. i. 6.
Inimicus inquit humani generis
mortificate in ipsa origine annueꝝ
suati letale uulnus īuulerat nec

poterat declinare ius serzeū dedi
cien semis captiuata p. genes . Un
de cū ī tot gēratōib⁹ mortali sibi
lege subiectis. Unū uideret iter ho
minū filios. Cui⁹ uirtutē iter oēs
totius t. p. ris miraret excellere in
ipsum contra iustitiā ī preiudiciū
suū seuit ⁊ dū putat aliqd sibi de
bere quē potuisset occidere non ui
dit libertatem sigularis īnocētie
similitudinē p. lequēdo nature. Nō
eīm errabat ī genere. sed fallebat⁹
ī crimine nā malignitati eius hoc
magis potuisset prodesse si p. ceret
ei p. quē oīuz soluent⁹ erat captiui
tas ⁊ repanda libertas h. i. s. ille

Ite Jo. cris. s. i. o. Admirant⁹ est
inqt xpi singularis excellentia ut
null⁹ hoīuz ueracit d. ēe potuerit. q. s.
ex uobis arguet me de peccōe nisi so
lus ipse q. peccz nō fecit h. i. s. **I**te
Theophilus s. lucā. Quauis eīm
multe s. cte mulieres fuerit. q. tū
nulla extitit q. plē nō īquinatā pec
cato genuerit. i. o. singularit uirgini
marie dictū ē bñdicta tu inter mu
lieres et bñdictus fructus uentris
tui. q. ipa so. filiū bñdictū h. i. s. est
sū peccō cōcepit h. i. s. ille. **I**te gre.
uissen⁹. Tabulas iqt n. ēe nature q. s.
culpa p. fregerat. denuo uerus legis
lator de terza n. r. a sibi dolauit dū
humanā naturam solus absq. peccōe
suscepit hec ille. **I**tem origēs s. i.
matheū uenit īquit filius hoīs. ut
uitā suā in morteꝝ daret redempti
onem p. multis qui. s. credūt ī eum
s. qm ipse solus erat iter mortuos

liber 7 fortior omni potestate mortis
 omnes sequi se uolentes liberauit a mor-
 te huius. Item origenes super Jo. habet igitur
 in toto genere humano homo christus iesus
 magnam fiduciam ut non hominum ueraciter
 dicere possit. Quis ex uobis argu-
 et me de peccato nisi solus dominus noster qui
 peccator nullus habuit huius. Item uenerabilis
 beda in omelia sancti Andree apostoli. Cum
 nouit christus percursor suus ipsum agnum dei
 uocauit quia uocauit eum preceteris mor-
 talibus singula inuocet hoc est ab omni
 peccato mundum cognouit. huius. Item beatus
 in epistola ad ludam. Quauis inquit pau-
 cis. ut quibusdam filiorum hominum datum sit
 cum scitatem nasci nulli tamen donatum est
 cum scitatem accipi ut uni sane seruare
 tur prerogativa conceptus qui omnes sanctifica-
 ret solusque absque peccato ueniens pur-
 gatorem faceret peccatorum huius. Item
 in eadem epistola. Solus igitur dominus iesus de
 spiritu sancto est conceptus quia solus et ante concep-
 tum et in ipso conceptus sanctus. Quo excepto
 de ceteris uiuersos respicit ex adam
 natos illud quod unus de semetipso
 humilis et ueraciter confitetur. Ecce enim in
 iniquitatibus conceptus sum et in peccatis conce-
 pit me mater mea. huius. Item idem in
 sermone circuncisionis domini. quem igitur
 nemo arguere poterit de peccato ipse peccati
 remedium sine necessitate suscepit
 nec clauum lapideum repellit in quo so-
 lo uetus illa que extraheret rubigo
 non fuit. hec ille. Item Bernardus in
 sermone beati Iohannis. b. quicquid igitur de
 massa preuaricatrice mundi ingredi-
 mur pestem originalem peccati nobiscum
 trahimus. solus ille qui peccator non fecit

excepit quem uirginalis aluus ignorans
 te uiro terribis effudit. sic quippe de-
 cebat ut peccatum nesciret quia peccata tolle-
 bat et ut similitudinem carnis peccati su-
 sciperet non autem peccator hec ille. Item in
 eodem cum igitur omnes homines in iniquitatibus
 concepti sint neque unus mortalium in
 tra matrem uiscera legimus sancti-
 ficatum propter Ieremiam et Iob. b. quicquid
 de singula uirgine nulla sit ambigui-
 tas quoniam et ipsa maternis circumspec-
 ta uisceribus sublimiori sanctifica-
 tois gratia mundata sit utpote sacra-
 rium illud in quo dei filius carnem
 erat suscepturus. hec ille. Item
 Bernardus in sermone 18. super cantica. Nemo
 igitur filiorum hominum intravit in hanc uitam
 sine generali confusione uelamine. Uno
 sane excepto qui ingreditur. scilicet macula
 qui uenit in similitudinem carnis peccati ut
 de peccato dampnaret peccator in carne hoc
 uno excepto de ceteris unus omnibus et
 per omnia introitus est elcuius dico et repro-
 bis. Non enim est distinctio omnes enim peccata
 uerunt. et omnes uerecundie caputium por-
 tant huius ille. Item sanctus Eusebius emis-
 senus in sermone 2. natalis omni sic dicit
 A peccati enim ueteris nexu nullus in-
 munis extitit sed nec ipsa genetrix re-
 deptonis. Solus igitur 13. debitor nas-
 cas legis tamen uetus debito non tenetur huius
 item Iste Clemens papa in sermone. erunt
 signa in sole etc. non habet inquit peccatum est
 solius christi singulare privilegium. hec 19.
 Item b. hyllarius pictariensis episcopus ut
 recitat. b. augustinus. in libro 3. iulianum. et ad
 claudium. c. 4. sic dicit. Omnis caro ex-
 cepta ista qui in peccato uenit in similitudinem

carnis peccati sub peccati origine et sub
 peccati lege nata est. Cuius uox est Ego in
 iniquitatibus conceptus sum et in peccatis con-
 cepit me mater mea habet istud. Item petrus ra-
 uenas Et Jeremias igitur et Iohannes bap-
 tista et mater domini in peccatis concepti sunt. Solus
 autem Christus de spiritu sancto in peccato fuit concep-
 tus. **I**tem Cassiodorus super psalmum Domine
 probasti me Et uide igitur si uia iniqui-
 tatis in me est et ceterum. Istud nullus alius po-
 test de se dicere nisi qui et illud ait
 Ecce uenit princeps mundi huius et in me
 nihil inueniet. Solus enim absque peccato esse
 dignoscitur quod tulisse etiam peccata hominum
 approbat habet istud. Item grecus docet proba-
 tissimum super lucam. solus igitur Christus benedictus
 fructus domini quod solus ipse sine peccato
 concipitur habet istud. Ex predictis igitur auc-
 toritatibus per inductionem quod nullum ha-
 buisse peccatum sancti doctores soli Christo
 attribuunt in signum singularis promota-
 tiue. probatur et illa minor tali ratione
 Decem et congruum fuit ut singularis
 conceptio singulari privilegio dotaretur
 scilicet conceptio Christi fuit singularis quod fuit
 de spiritu sancto in uirili seie. conceptio
 uero. b. uirginis non fuit singularis sed
 fuit modo communi habet rationem scilicet ex petu
 concubitu. ergo decem et congruum fuit con-
 ceptionem Christi de spiritu sancto factam sin-
 gulari privilegio dotari. habet autem singulare
 privilegium est ut sola sua conceptio sine
 peccato originali fuerit ut dicit Ambrosius
 augustinus gregorius et Beronius et omnes alia con-
 ceptionem fuerit in peccato. Igitur et ceterum. **L**on-
 gius cum maiori minor uero probatur per
 augustinum ad dardanum sic dicitur perfectio
 Christus singulariter conceptus est cui re

nasci opus non fuit qui non ex peccato in
 quo nunquam fuit ad iustiam transitum
 fecit nam in iniquitate conceptus est quia
 spiritus sanctus fruebat in matre et spiri-
 tus altissimi obumbravit eam. habet ex
 cepto lapide angulari non uideo
 quomodo edificet homines in domo dei ni-
 si cum fuerint renati quod non possunt esse
 antequam nati hec istud. **I**tem dicitur rationem te-
 nisse uidetur Augustinus. i. 4. li. 3. **J**u-
 lianum Ego inquit beati Ambrosii
 expressam sententiam tibi opposui qua di-
 citur Christus non aliter ex matre esse potuisse
 delicti nisi expressus fuisset illi conceptio
 nis quam coniunctio uiri et mulieris op-
 atur hec istud. **E**cce quod habet ambrosium
 Christus non potuisset esse in peccato originali
 nisi eius conceptio caruisset coniunctione uiri
 licet scilicet conceptio. b. uirginis non caruit coniunctione
 uirili. ergo non potuit esse in peccato
 originali. **A**d omnes autem istas auctori-
 tates dicitur quodammodo quod docet intelligunt quod so-
 lus Christus per naturam fuit conceptus in
 peccato beata autem uirgo per gratiam fuit
 in peccato concepta et preuata. **S**ed
 ista non est responsio scilicet euasio sed quod
 nunc arguitur sic. Nam sic sancti docto-
 res dicitur solum Christum fuisse sine peccato
 ita dicitur solum illum in sui conceptione fuisse
 sanctum si autem b. uirgo per gratiam fuisset a
 peccato preuata tunc est ipsa in sui conceptione
 fuisset sancta et sic non solus Christus in sui
 conceptione fuisset sanctus quod est Ambrosius
 augustinus gregorius et Beronius nec potest dici quod
 solus Christus fuerit sanctus per naturam et bea-
 ta uirgo per gratiam. quod ut dicit Augustinus et
 sanctus Thomas et alii docet Christus in quantum homo
 uero fuit sanctus per naturam scilicet per gratiam cre

taz aīe sue iūsam ī īstēti sue con
 ceptōis. Secūdo qz dīc Ambro. q.
 ideo sol^o x^ps fuit sine origiali pec
 cato qz eius cōceptō uirili omixtōe
 caruit nec aliter potuisset ex^ps esse
 delicti. si g^o beata uirgo fuisset ex^ps
 delicti p g^{ra}z opozuisset qz ei^o con
 ceptio uirili omixtione caruisset qz
 ē flūssimū g^o 1°. 3°. qz dicit au^o.
 qz qz solus x^ps sū peccō cōcept^o ē. iō
 solus ipse ita ē nat^o qz ei opus non
 fuit renasci. oībus aut alijs hoīb^o
 opus fuit renasci postqz fuerūt sal
 tem ī uīo nati. Si aut. b. uirgo per
 g^{ra}z fuisset cōcepta sū peccō tūc uir
 gini nō opus fuisset renasci. qz ut dī
 cit augu. i. 2° de bap^o. pu. sicut qui
 mortu^o nō fuit resurgere nō pōt ita q
 nat^o nō fuit nō pōt renasci. Ex quo
 cōfīcīr neminē ī suo peccōe renasci
 potuisse nō natū. oz aut ut pri^o na
 tus postmodū renascat^o qz nisi qd
 natus fuerit denuo nō pōt uidere
 regnū dei h^o i^o. Si aut b^o uirgini
 nō op^o fuit renasci tūc x^po augu.
 esset falsa uidelz qz soli x^po nō opus
 fuit renasci qd ē abf^odu. ergo 1°.
 4° arguit sic Qūcūqz aliqua pua
 tio ul aliquod cōe uniuocū. sūt dua
 b^o x^poīa sūm erit dīe. demōstrata
 una illaz. tu sola habes talē priua
 tionē ul tale unicum dato qz uni cō
 ueniret p naturā 7 alci non uerbi
 g^{ra}z si oī hoīes essent ceci exceptio
 duob^o qz hērent uisū. s3 unus hēet
 uisū naturalē 7 alius sūnaturalē p
 diuinā gratiā. sicut erat i^o cec^o quē
 illuminauit x^ps tūc demonstrato

uno illoz sūm essz dīe. Tu solus ca
 res cecitate ul tu sol^o es īmūis a ce
 citate l oī te excepto. sūt ceci ul tu
 sol^o es uidēs. S^o si duo hoīes essēt
 ceci unus a natiuitate 7 p nāz ali^o
 uero nō p naturāz s3 p aliqz pēssu
 rā ul qz statiz nat^o eruūt sibi ocl i
 flm esset dīe demōstrato uno illoz
 tu solus es cecus ul tu solus cares
 uisū. Ita ē ī pposito. Si eīz oī ho
 mines ab adam ppagati erūt ceci
 peccō origiali excepto x^po 7 b^o uir
 gine s3 x^po careret i^o cecitate p nāz
 7 b^o uirgo p g^{ra}z tūc flm esset dīe
 solus x^ps caruit cecitate peccō ori
 ginalē ī sui cōceptōe uel solus x^ps
 hūit uisū qz opponit cecitati ī sui
 cōceptōe qz uisus spiritualē ē g^{ra}z q
 ē lūm aīe. S3 sū doctores dūt qz so
 lus x^po fuit sū peccō ī sui cōceptōe. 7
 qz sol^o x^po fuit sanct^o. i. hūit uisū spi
 ritualē p lūm g^{ra}z ī sui cōceptōe. Si
 g^o h^o ueniat b^o uirgini p g^{ra}z se
 g^o qz sū dixerūt flm. qd ē ualde ab
 surdū Igit^o absurdū ē dīe qz beata
 uirgo ī sui cōceptōe p g^{ra}z fuerit se
 ne peccō. 5°. arguit sic Nā beatus
 augu. i. iulianū dūtem Et s3 pueri
 paganorū et īfidelīū hēbāt origīale
 peccō pueri tū xpīanorū ob xpī reue
 rētiā nō hēbāt origīale peccō. s3 ab
 ipso p g^{ra}z p^ouāt. aduer^o quē au.
 sēp assūmit istas duas ppōes. oēs
 ab adā deriuati hēbāt origīale peccō
 Et solus x^ps fuit sū peccō p naturā
 Si g^o ītelligeret^o qz solus x^ps fuit
 sū peccō p nām 7 nō absolute ut dīc
 Ro data tūc argumētū augu. nihil

concluderet contra iulianū q̄ iulianus
etiā fatebat̄ q̄ pueri xp̄iani nā
sunt filij ire ut dicit apl̄s s̄ ex gr̄a
sp̄ali ob xp̄i reuerētiā dicebat eos
nasci s̄ p̄co. Et ideo si argu. au.
debeat cōcludere contra iulianū oꝝ
dicere q̄ au. intelligat simpli⁹ so
lū ⁊ absolue s̄ p̄co fuisse. Et sic
p̄z q̄ p̄dca Rō fauet h̄si. iuliani
cōdēpnate.

Incipiunt rōnes terciē uie sūpte p
op̄atōz ad sp̄z sc̄m Et p̄mo si beata
uirgo originale p̄cōz n̄ traxiss̄ de
sp̄u sc̄o cōcepta fuiss̄ Rō p̄ma.

Axpletis igit̄ que p̄z uia m̄
d̄da uidebāt. **N**ūc ad terciā
uiā p̄cedēdū ē ut p̄ cōp̄ez ad sp̄m
sc̄m catholicā eccl̄iā regēre atq̄z sac
tificatē. **L**ui⁹ ē r̄spiratōe sc̄i locuti
sūt doctores luce clari⁹ demōstrēm⁹
Impiū fore ac temerariū b. uirginē
d̄re i p̄co originali p̄co n̄ fuisse cō
ceptā. **S**it igit̄ h̄z. uie h̄c p̄ma rō
asserere b. uirginē ex m̄re uirgīe
ul de sp̄u sc̄o fuisse cōceptā ē ualde
īpiū. **S**z d̄re b. uirginē fuisse cōcep
tam s̄ p̄co originali ē asserere ipsā
ex m̄re uirgīe ul de sp̄u sc̄o cōcep
tā fuisse ḡ. ⁊ c̄. oīa patz cū maiori
tū q̄ eccl̄ia tenz solū xp̄m de sp̄u
sc̄o ex m̄re uirgīe cōceptū fuisse tū
q̄ au⁹ d̄c i h. de s̄. h̄serib⁹ q̄
sicut sol⁹ xp̄s nat⁹ ē iter mortuos
liber sic m̄ris ex q̄ natus solus pu
dor i cōcipiēdo fuit iteger h̄c ille.
Et p̄ hoc de ipsa cātat eccl̄ia. nec

p̄mā silem uisa ē nec h̄re sequētez
Et s̄r. ḡn. ad lit. dicit au. g. b. uir.
p̄ rōnez seialē de carnis p̄pagatōe
uenit Et i. s̄. o iulianū d̄c. b. uir
ginē ex carnis ucu⁹ fuisse cōceptā
tū ē q̄ d̄c b̄. grego. i. 2⁹. omel. s̄r
eze. p̄ m̄brum igt̄ q̄ cōcipiēdū ma
ria uirgo descēdit q̄ postmodū d̄nz
i utero s̄r uirilis carnis admixtiōe
cōcepit h̄c i. **C**adinoz u⁹ p̄batur
q̄ dicit au. g. oīa hoīes quoz m̄res
nō p̄nt cōcipe nec parere nisi pri⁹
amittāt uirginitatē cōcipiunt i ori
giali p̄co. **U**n sic dicit i. li⁹ de fi
de ad pe. dei fili⁹ ut carnem hoīs
aīamq̄ mūdaret susceptōe carnis
atq̄z aīe icarnat⁹ ē q̄ ut illud p̄c̄m
q̄ in uocubitu carnis generatio hu⁹
traxit auferret cōcept⁹ ē nouo mō si
ne coitu uiri ⁊ sine libidine conce
piētis uirginis ut p̄ deū hoīez quē
s̄r libidie cōceptū. **I**uolat⁹ edidit
uirgīs uterus ablueret p̄cōz q̄ tra
hūt oīa h̄ies q̄bus tal⁹ ē nascēdi cō
ditio ut m̄res eoz fecūditatis op⁹
īplere n̄ possit nisi p̄us uirginitatem
carnis amittit. solus i⁹ igit̄ absulit
p̄c̄m cōceptiōis hu⁹ q̄ dū cōcipe⁹
ueritatē carnis accepit ex uirgīe ⁊
dū nateret itegritatē uirginitatis
seruauit i m̄re h̄c i. **I**te idē i p̄
de bap̄. pu. solus inquit i⁹ s̄r p̄co
nat⁹ ē quē s̄r uirili cōplexu. n̄ ucu⁹
carnis sed obediētia m̄ris uirgo cō
cepit h̄c ille si ḡ. beata uirgo con
cepta fuisset s̄r p̄co oporteret q̄ si
ne uirili cōplexu ex uirgīe cōcepta
fuisset. **I**te augu. i. 13. de trini. dei

filius igit ut uniuersū gen^o humanū
 origie uiciatū q^o p unū diabolus te
 nebat a fuitute liberaret ex uirgie
 tū naturā assūpsit humanā c^o con
 ceptū sps n̄ caro. fides non libido
 pueit nec iterfuit caris cōcu^a p quā
 semināt^r 7 cōcipiūt ceteri qui tra
 hūt originale pecc^o. sz ea penit^r re
 motissia credēdo n̄ ocuben^o p spiri
 tuz scm ē fecūdata uirginitas ut il
 lud qd nascebat^r naturaz tūmō ex
 propagine pmi hoīs accipet. Non
 aut uirtū ex origie traheret ut na
 sceret^r homo nullum habens ul ha
 biturus oīo pecc^o p quē renascere^t
 liberandi a pecc^o qui nasci non pnt
 sine pecc^o hec ille. **I**re Augu. in
 5° iulianū. Pecc^o igit pmi pecc^o
 in os homines per concupiscētiā con
 ceptos trāsit in illā aut solā carnē
 trāsire nō potuit quā nō p concupi
 scētiā uirgo cōcepit hec ille. **B**er
 Bernard^o ad lugduū loquēs de con
 ceptione uirginis sic dicit An for
 te iter cōplex^o maritales scitas se
 ipsi conceptioni immiscuit ut fil
 scificata fuerit et cōcepta. Sed hoc
 quod non admittit ratio. Quom^o
 nāq^o aut scitas sū spū scō scificāte
 aut spū scō societas euz pecc^o fuit
 aut pecc^o n̄ fuit nisi ubi libido n̄ de
 fuit nisi forte qd dicat eā d spū scō
 7 n̄ de uiro cōceptaz fuisse sz istud
 hacten^o inauditū est Lego deniq^o
 spm scm nō cū ea uenisse dñte āge
 lo sps scs supueniet in te Et filz
 loq^o q^o ecclā sētū 7 uep^o est qd sentit
 Dicēdo gl̄iosaz uirginē de spū scō

cōcepisse nō aut cōceptā fuisse dico
 uirginē pepisse n̄ aut a uirgie ptā
 fuisse Alioqn ubi erit prerogatiua
 mris dñi q^o singl^o exultare credi
 tur 7 munere plis sū pecc^o cōcepte
 7 itegritate caris si tūdez dedezis
 mri ipi^o. Nō ē h^o uirginē honora
 re sz eius honori detrabere h^o 1°.
 Ex qbus pz q^o si. b. uirgo sū pecc^o
 fuisse cōcepta fuisset de spū scō sine
 concupiscētiā caris generata. **I**re
 Ber. in hōmone scī Jo. bap. Ineffa
 bilioni igit modo q^o i ceteris i ute
 ro scitatis sps scs sruenit i uirginē
 quā tota diuinitatis pleitudo sū mē
 sure discretōe pfudit ut totū capet
 q^o totū fecit. Ut nō solū a pecc^o ab
 luta repleta spū sz etiā de spū scō
 cōcepisse credat^r q^o q^o i ea natū est
 de spū scō ē. Inde ē q^o singlari p
 rogatiua fides catholica filium dei
 natum de uirgine conceptum de
 spiritu sancto confitet^r. Uides g^o.
 quam remotiori priuilegio specio
 sus forma p filiis hominū ab alijs
 i cōceptione discretus est. Illi eiz de
 pecc^o 7 i pecc^o et de corruptione
 concepti sūt. Ipse aut in spiritu et
 de spiritu scō ex uirgine concipi
 tur hec ille. **E**x quibus patet ue
 ritas maioris 7 minoris propoīs
 assumpte.

Beatam uirginem fuisse sine origi
 nali peccato conceptaz caret omni
 ueritate. Rō 2^a.

Ecūda rō tal ē. asserere illud quod caret ōi ueritate ē ualē impiū. s3 dicere beatā uirginē fuīse cōceptā sū originali peccō ē asserere illud q̄ caret ōi ueritate g^o. 7c. **L**on⁴ p3 cū maiori q2 dicit au. ut hēf ī glo. i. ad. co2. 15. perhorreduz ē flī aliqd de deo dicere et si ad laudē ei⁹ uideat^r ptinere q2 nō minori sed maiori fortasse scēle in deo laudat^r falsitas q̄ uirufet ueritas hē 1c. Et alia glo. dicit deus eīz de sua flā laude uehēmēt irascitur. **¶** Et Bernard⁹ uirgo ingre gū fllō nēget hōre libētez eīz hoc hōze carebit q^o l pe3 hōrari uel flā uideat^r iduci scītas hē 1c. **¶** **A**d inoz u^o pbat^r duplici rōne p nunc Pri⁴ ē tal ī quocunq3 fuit fomes peccī in eo fuit peccm q2 effect⁹ non pōt esse sine causa. s3 i. b. uirgīe fuit fomes peccī ergo in ea fuit peccm **L**on⁴ p3 cū minoz primo q2 luc. i. dicit ei Angelus spirit⁹. s. supueiet in te 7 uir⁹ alit⁹ obūbrabit tibi q̄ exponētes Ambro. dama⁹. Beda grego. hu. de sancto uictore. Bernardus sanctus Thomas et Nicolaus de lira dñt q̄ spirit⁹ s⁹ frueit^r mariā ut eam a fomite peccī purgaret atq3 mūdaret. Et ad⁹ n. 3° sē. di. 3° dīc sps scā fruēti⁹ ī mariā eā a fomite peccī liberauit atq3 mūdauit l fomitē ip3 total⁹ euacuādo ul sic extenuan⁹ ut nō fuerit ei post modū occasio peccādib⁹ 1c. **I**te au. illud dēz exponēf ī p^o li. 5° maximi. ita dīc nō eīz d⁹ ibitat hōiez quē

[illegible]

talis ordo in primis gentibus de
 scribus sit i quoru lapsu tal existit
 ordo. nā primo fuit deordinatō uo
 lūtatis a deo demū subsecuta ē in
 obediētia inferiorū uiriū ⁊ rebel
 lio ad rōez. dñte ambro. ⁊ ponit
 in glo. ad 20. ⁊ legiptie factū ē ut q
 nō obediuit suo supiori ei non ser
 uiat suum inferius. Iustissime fac
 rū est ut ex quō ratio se subtrahit
 a deo inferiores uires rebellēt rōi
 hec ille. Talis gō ē ordo in cōtrac
 tōe origiāl peccati ut primo itelligat
 uolūtatis deordinata a deo i quo stat
 formale ⁊ picipale ipius peccati ori
 ginal. Secūdo. tāq̃ effectus itelliga
 tur rebellio inferiorū uiriū ad rōez
 q̃ fomes dñ in qō stat materiale ip
 sius peccati. 3o ut itelligat inobedi
 encia corporis ad aīam in quo fun
 dat necessitas moriēdi que ē pena
 necessario cōs peccati. In quocūq̃ gō
 repit fomes uel reat⁹ siue necessi
 tas moriēdi oportet q̃ i illo sit ut
 fuerit formal⁹ peccati qd ē cā istorū
 duorū. sed in beata uirgīe fuerunt
 illa duo sicut dēm ē. gō in b. uirgīe
 fuit formal⁹ origiāle peccm. Secūda
 rō ē tal illud cuius oppositū pōt el
 lici uel hēri ex sacra scriptura uel
 ex dictis factorū caret oī ueritate
 sed oppositū ei⁹ q̃ dicūt illi q̃ asse
 rūt. b. uirgīez fuisse i sui cōceptōe
 īmūne a peccō origiāli pōt hēri
 ex sacra scriptura et dictis sāctorū
 gō ⁊ c. adinor pbat⁹. nā Job. 3o de
 tenebris peccati. sic dīc. obscurēt stel
 le in caligie noctis expectet lucē ⁊

nō uideat nec ortū surgētis aurore
 Hāc auctori. exponēs glo. et Ber.
 ⁊ sāctus Tho. dñt q̃ a caligine noc
 tis peccati dñi obscurari stelle qz
 ē sācti splēdētes uirtutibus reli
 quias illius noctis secū trahūt ex u
 tezo nati. expectet lucē. i. xpm q̃ ē
 lux uera ⁊ nō uideat qz nihil illius
 noctis traxit. nec. or. sur. au. i. nati
 uitatez. b. uirgīs qz ortus eius ⁊ nō
 cōceptus fuit īmūnis a peccato ori
 giali. os gō sācti q̃stucūq̃ sublimēs
 cōcepti sūt i origiāli peccato ⁊ natē
 cū illo uel cū fomite peccati nō liga
 to sed soluto. solus aut xps nec con
 ceptus nec natus cum peccato fuit
 . b. aut uirgo fuit cōcepta in pecca
 to origiāli sed nata fuit sine ipo ⁊
 cū fomite peccati ligato qz āteq̃ na
 sceret⁹ fuit purgata a macula pecca
 ti et fomes peccati fuit oīo ligat⁹ sed
 i cōceptōe filii dñi fuit postmōz tota
 l⁹ extict⁹. Itē ec. 7. dñ. uirū de mille
 rept unū. mlierē aut ex oībus nō in
 ueni. ubi dic glo. d. hugo. cardinalis
 et magistri Gencii pfūdissimi the
 ologi et. d. Jacobi epi lausān. q̃ hē
 scriptura sic itelligit. Ex oībus
 hoīb⁹ q̃stucūq̃ pfectis q̃ signant⁹
 p millenariū q̃ ē nuēr⁹ pfect⁹. uirū
 unū. i. xps solū ab oī sorde peccati mū
 vū reperi. unde i cāticis dicit⁹ dil
 lectus meus candidus electus ex
 millibus. Ex omnibus autem muli
 eribus nullam sine peccato inueni
 qz nulla mulier fuit absq̃ origiāli
 peccō unde et. b. uirgo iter os muli
 eres scīssima fuit in origiāli peccō.

concepta hec ille. **I**tem prouer.
25. Aufer rubiginē de argēto ⁊ e
grediet̃ uas purissimū hāc aucto.
exponētes .d. Gilbert⁹ ⁊ .d. Jaco.
lansan. dicūt q. illud argētum fuit
beata uirgo q. i sui aīatione que cō
ceptio dī. rubiginē originalē peccā
tū sū igne scī spūs fuit postmodū
purgata ⁊ ex tūc uas illud purissi
mū remāsit quia neclutū mortal
nec puluerē uenialē peccā postmodū
hūisse credit̃. hē. i. 5. **I**tem beatus
Eusebi⁹ emissen⁹ i 2. hōe natiui
tatis A peccā ueteris igt nexu. nul
lus imunis extitit sū nec ipsa geni
trix redēptoris. **I**tem au⁹ i 2. de
pabp. pu. sic dicit. Ex q. eīz p unū
hōiez peccāz itrauit i mūdū ⁊ p peccāz
mōis ⁊ ita i os hōies ptrāsiit usqz
i finē cernal generatōis nullus exti
tit hō de q. i hac uita cōstituto ue
racit̃ dici possit q. nullū habuerit
oīo peccatū excepto uno mediatore
q. nos creatori nō p remissionē re
cōcilauit peccāz. hē. i. 5. **E**x qb. p
q. dicere. b. uirginē nullū oīo hūis
se peccā caret oī ueritate sic ēt infe
ri⁹ diffuse pbabit̃.

Dicere. b. uirginē sū peccā fuisse ē
sacre scripture dīdicere. Rō. 3.⁹

Tercia rō tal ē. Cōtradīdicere sa
cre scripture est ualde īpiū. sū
dīe. b. uirginē fuisse cōceptā sū pec
cato originali ē dīdicere sacre scripture

re g. 7. c. Lon⁹ p. 3. cū maiori q. dī
cit au⁹. i. ep⁹ ad hyero. ⁊ hēt i de
cretis. di. 2. c. Ego solis ill scriptu
raz libelis q. canonici appellāt dī
dici hūc hōiez deferre. ut nullum
auctore eoz scriben⁹ errasse aliqd
firmissime credā h. idē q. eadē dī.
c. q. nesciat ⁊. c. si ad sacras et. c.
Ut ueterū. Et. 24. q. 3. c. Quidā
et. c. qui i ecclesia et. c. quid i quina
tius. et. c. heresis. **A**dinor uero
probat̃. Nam ad ro. 3. dicit̃.
ōs peccauerūt. et. c. 5. p unū ho
minē peccm itrauit i mūdūz i q. os
peccauerūt. quas auctoritates expo
nit au⁹. i. ypōn. et iulianū dicens
q. ap̃ls dicendo os nullum excepit
quinimo totū gen⁹ declarauit hu
manū sub peccā esse illū solū excipi
ens. Lūius g. a. os alij egent ut sal
uent̃. **E**t i 1. de natura et g. a.
omnes inquit i adam peccauerunt
et antiquos et recentiores et nos
et posteriores nostros sentētia ista
complectitur hec ille. **S**acra er
go scriptura dicit omnem hominez
ex adam carnaliter natum contra
xisse originale peccm. Et de cōse. di.
4. c. placuit et. c. quisquis dicit̃
q. hec est firmissima ⁊ antiqua. fidi
catholice regula per genezale con
ciliūz aprobata quod omnes paru
li ex cōmixtione carnis concepti cō
trahunt originale peccm Et idē dī
cit̃. in. c. Firmissime. sed dicere.
beatam uirginem nō dīxisse origiale
peccā est cōtradictoriū illius igitur
7. c. Unde Augusti. hanc rationem

39
tangēs ī libro de pfectōe iustie sic
dicit. Quisq̃ esse ul fuisse aliquem
hoīez ul aliquos homines putet ex
cepto uno mediatore dei et hoīum
qbus necessaria nō fuerit remissio
peccōz dicit scripturē dīe ubi apo³
ait. p unū hoīem peccm ītrauit ī mū
dūz 7 p peccz moīs 7 ita ī oīs p̄trā
sijt ī quo oīs peccauerūt hec ille.

Qui. b. uirginē sū originali fuisse
peccō asserūt fidei fūdatissime resis
tunt. Ratio. 4^a

Quarta rō talis ē. Resistere
fidei fūdatissime ē valde īpiū
qz ē resistere spiritui scō. s3 dicere
b. uirginē fuisse oceptā sū originali
peccō ē resistere fūdatissime fidei g^o
7c. Lon^a p3 cum maiori qz dicit at
hana. ī synbolo. Quicūqz ul t salu³
esse aī oīa op³ ē ut teneat catholi
ca3 fidē. Quā nisi qsqz ītegrā īuio
latāqz fuauerit absqz dūo ī eternū
pibit hē ille. **Q**uā dīnor u^o pbat³ p
augn. ī li^o. 5°. 3 iulianū dicētē oīs
hoīes ulneratos esse peccō p̄thopla
sti apo³ pbat cū dicit oīs eīz pec
cauerūt. 7 egēt gl̄ia dei ddo oīs nul
lū excepit s3 totū declarauit gen³
humanū. Peccauerūt eīz oīs. Cum
ex uno peccōe oīs nascant³ peccōes
Uos aut dū aliquē excipitis resis
tis fūdatissime fidei ubi ap̄s ait.
p unū hoīez peccz ītrauit ī mūdū.
7 p peccm moīs. 7 ita ī oīs p̄trāsijt
ī q^o oīs peccauerūt. Et ita oīs peccas
se ī adā o3 itelli. nūqd hē falsa sūt

Quis audeat h^o dīe nisi diuinorū
elloq̄orū aptissim³ īntē³ hē ille. S3
dicētes. b. uirginē origiale peccz nō
dixisse aliquē excipiūt ergo fidei re
sistūt. **I**te au³ ī ep³ ad optatum
de origine aīe illud īquit ubi p̄ma
xime fides xp̄iana consistit ē ut creda
mus qz p unū hoīez peccz ītrauit ī
mūdū 7 p peccz moīs 7 ita ī oīs ho
mines p̄trāsijt ī q^o oīs peccauerunt.
Neminē igit nasci ex adā nisi uin
culo damnatōis obstructū neīnemqz
īn liberari nisi rēascat p xp̄z tā īcō
cusse tenere debem³. ut sciam³ euz
q hoc negauerit nō m³ ad xp̄i fidē
prinere hec ille. s3 dicētes. b. uirgi
nē nō dixisse origiale peccz negāt illā
ulez ppositōez. igit 7c. **I**te au³. in
eadē ep³. Illa igit sūt sana fides q³
credim³ nulluz hoīez siue p̄ue siue
maioris etatis liberari posse a cōtra
giōe mortis ātiq̄ 7 obligatōe peccī
qz p³ natiuitate d̄xit nisi p unū me
diatorē dei 7 hoīuz. Ille eīz un³ ē
unū uitiatū ē totū gen³ humanū. 7
unde peccz uēit ī mūdū. ille ē un³ ē
q nō solū illud unū. s3 7 cetera abstulit
q s̄tradita iuenit hec ille.

Qui. b. uirginē sū peccō originali.
fuisse asserūt. fūdamta xp̄iane fidei
subuerrere conāt³. Rō. 5^a

Quinta rō tal³ ē. Subuerrere fū
damta xp̄iane fidei ē valde ī
piū. S3 dīe. b. uirginē oceptā sine
peccō originali ē subuerrere fūdam
ta xp̄iāe fidi g^o 7c. Lon^a p3 cū ma
iori p. c. b̄sis. 24. q. 3. 7. c. Quidā.

Ad Dinor u^o pbatur p augu. i. p^o.
li^o d^o iulianū ōs īquit hoīes illoz p
morū pētū peō nascunt^r obnoxij.
h^o qui negat xpiane fidei fūdamta
subuere conat^r. una ē eīz oīum
catholicoz fīd^o q^o p unū hoīez peēz
ītrasse ī mūdū et p peēz mortē. et
ita ī ōs hoīes ptrāsisse ī quo ōs pec
cauerūt uno corde credūt uno ore
fatēt^r et uīas nouicias p̄sūptiones
catholica antiq̄tate subuertūt hec
i^o. **I**te i. 6. d^o iulianū xps īgt pro
sol peccatoribus mortu^o est et nūq̄
legis ī ōs auctoritatib^o mortuum
esse xpm ēr p eis q^o nullū habuerūt
oīo peēm Apo^o eīz dicit xpm mor
tuū esse p oībus. et ōs mortuos esse
p qbus mortuus est xps Ne^o hoc
neget. nemo de h^o dubitet nisi qui
se dubitat aut negat ēē xpianū hē
sūt stablita fūdamta fidei xpiane
Qui ea subuere nitit^r statibus
illis ipe subuertet^r hē i^o. **I**te in
p^o d^o iulianū h^o īgt de quo nunc
agim^o ad fīdē xpīa^o fūdamta pting
ut ōs hoīes illi^o pmi pētis peō nas
ci credēt^r obnoxij et quisq^o uult in
xpiana fide labefacere q^o scriptū ē
p hoīez moīs. et hoīez resurrectio
mortuorū et sic ī adā ōs moriunt^r.
ita ī x^o ōs uiuificabunt^r conat^r de
stare et q^o negat p unū hoīez peēz
ī mūdū ītrasse et ī ōs hoīes ptrāsisse
se totū q^o ī x^o credim^o molit^r aufer
re hē i^o. **I**te au^o ī epla ad opta
tuz de origi^o aīe. Le īgt carissīe fr̄
admonēo ne hīsīz nouā min^o caut^o
īcurias q^o antiq̄ssime fidei stablita

molit^r fūdamta uellere aduersus
dī grāz disputan^o quā do^o iesus pu
sill^o et magnis īeffablī bonitate laz
git^r. cui^o morte mortuis ab adā oī
bus nobis ītrodūctē atq^o trāsmisse
uniuerse aīe illud xpāgie dētū cy
rographū rūpīt ī q^o q̄libz oīo na
torū anq^o p ei^o grāz liberet^r tenet^r
obnoxij^o In his uerbis tā clara atq^o
fūdata ē catholica fides. ut nephas
sit de illa dubitare xpiano hē i^o.
Ite augu. i. ypōn. hē ē īgt fides nīa
fatemur īcōtāctē originale peēz ī
pulsos. et p peēz mortē ptrāsire. In
ōs eīz hoīes ptrāsisse qbus dū ōri
gerit mori pp peēz q^o ī eis uīna
cōcepōe ptrāsīt moriūt^r hē i^o. **E**x
q^o clarissīe pz q^o fūdamtuz unū fī
dei nīe ē firmit^r credere q^o ōs hoīes
ab adā seīalī ppagati dētū ī sui cō
cepōe origiale peēz. q^o aut dicit .b.
uīginē nō dīxisse origiale peēz illud
fūdamtū destruit. g^o 7c.

Qui .b. uīginē sū origiali peō fu
isse dūt horreda puerlitate xpiane
religioni īfesti existunt. Rō sexta.

Sexta rō tal ē. Esse īfestū hor
ren^o puerlitate xpiane religi
oni ē ualde īpiū. Sz dīe .b. uīginē
non conceptam in origiali peō ē
esse īfestum horren^o peruersitate
xpiane religioni. g^o 7c. Con^o patet
cum maiori per. c. excomunicamus
extra de hereticis et in clementi
na et in sexto **Ad** Dinor uero

probat per augu. in .6. iulianus
dicentem os ad mortem per adam os ad
vitam per christum: sicut in adam os mortis
ita et in christo os uiuificabunt. ex prima
origine generis humani nemo ad
mortem nisi per adam neque ad vitam ni
si per christum. uos autem dum non os sed
multos siue per adam condemnatos. si
ue per christum liberatos uultis intelli
gere: horrenum puerilitate christiane religionis
estis infesti hec ite. Sed quod dicit beatam
uirginem in originali peccato non fuisse con
ceptam habent dicere non os homines per adam
condemnatos nec os per christum liberatos
sed multos tamen. ergo tales sic dantes
sunt horrenum puerilitate christiane reli
gioni infesti.

Si beata uirgo se sine peccato esse asse
ruisset se ipsam decepisset dicendo
falsum. Ratio. 7^a.

Septima ratio talis est. Asserere
beatam uirginem se ipsam decepisse
se dicendo falsum est ualde impii. sed dicitur. b.
uirginem sine originali peccato conceptam esse
dicere quod se ipsam decepit igitur recte.
Contra per cum maiori quod deus pater os quod
loquitur in daciū. Et apoc. 1. Nihil
introbibit in illam facies in daciū. Et
omne in daciū est peccatum ad maiorem uenia
le quod non modo est uirgini attribue
re. Adinot uero probat per augu. in 2° de
baptismo per. Teneam igitur in declinabile
fidei confiteor. Solus unus est qui sine peccato
natus est in silis: carnis peccati sine peccato

mortuus est pro nostra peccata. Non decli
nemus nec ad dexteram nec ad sinistram
In dextera eius declinare est se ipsum de
cepi dicendo se esse sine peccato. uias eius qui
a dextris sunt nouit dominus qui solus est sine
peccato. et omnes nostris potest dolere peccata homi
num. Item Augustinus. super psalmum 140. Solus christus est in
quo nullum inuentum est peccatum. quod si ueris
sime potuit dicere Ecce uenit prin
ceps mundi et in me nullam culpam nullum
reatum inuenit qui solus innocentem sangui
nem fudit. Item super psalmum 50. solus christus.
inter homines uere dicere potuit si in me
inuenistis peccatum dicite quod in eo solo
peccatum nullum fuit. Item Iohannes. crisostomus. ad
miranda est igitur christi singularis excellencia
ut nullus hominum ueraciter dicere po
tuerit. Quis ex uobis arguet me
de peccato Nisi solus ipse qui peccatum non ha
buit hec ille. Et origenes super. Iohannes. de
uerbo ad uerbum.

Dicere beatam uirginem sine peccato fu
isse. Sancti doctores dunt esse erroneum
Ratio. 8^a.

Octaua ratio est talis. Attribuire
uirgini id quod sancti dunt esse er
roneum. presumptuosum. et superstitiosum est ual
de impii. Sed dicere. b. uirginem esse con
ceptam sine peccato est huiusmodi genus recte.
Contra per Et minor probat per Ber
nardum igitur uirgo beata in originali fue
rit peccato concepta que nam erit ra
tio festine conceptionis. quo pacto
inqua aut scilicet assereret conceptum quod de

N

spiritu factu nō ē s; de peccō ē aut
festus habetur q̄ minime sc̄s ē. libe
ter uirgo regia hoc hōre carebit
q̄ ul' peccm hōrari ul' fla induci
u; s̄c̄t̄itas. Nlla eīm ei rōe place
bit. ritū ecclesie p̄sūpta nouitas
mater temeritatis filia s̄stitōis.
soror leuitatis hec ille. **Ite. b.**
ambrosius. Ne; ingt sū peccō ē ne
gare hoc sacrilegiū ē solus eiz de
sū peccō ē. Lōfiteri hoc ipunitatis
remediū ē hec ille. **Ite. augu. in**
p̄o iulianū. una ē iquit oīum ca
tholicoz fides q̄ uno corde credūt
et uno ore fatēt̄ oīes hoīes illoz pri
moz p̄tū peccō nasci obnoxios et
u;as nouicias p̄sūptiones catho
lica antiquitate subuertūt hec ille.
Ite. S. Tho. i. 4. q. de malo arti
culo. 6. Erroneū ē iquit dicere. q̄
aliq̄s ab adā seīat̄i deriuēt̄ abiq̄
originali peccō sic eiz aliquis hō es
set q̄ nō indigeret redemptōe sc̄a
p̄ xpm. **Ite. in. 4. sen. di. 4. 3. q.**
i. arti. 4. ad. 3. Erroneū ē inquit
dicere q̄ aliquis sū peccō originali
cōcipiat̄ p̄et xpm q̄ tal' n̄ indige
ret redemptōe facta p̄ xpm. Et sic
xps n̄ esset oīum hominū redemp
tor et iō non pōt sū errore poni q̄
aliq̄s sū peccō cōcipiatur hec ille.
Ite. p̄. 2. q. 81. arti. 3. fm ingt fi
dē catholicā firmiter ē tenendū q̄
oīes hoīes p̄ter solū xpm ex adam
deriuati peccm originale h̄būt. Ali
oquin redemptōe nō indigerēt q̄
est facta p̄ xpm q̄ ē erroneū h̄c iē.
Ite. eadē q̄. arti. i. fm fidē ingt

catholicā ē tenendū q̄ p̄mū peccm
p̄mi hominis origi' trāsīt in poste
ros. Quuz autem ē h̄sis pellagiana
hec ille.

Beata uirginē i originali peccō fuis
se cōceptā ducēti quinquagita doc
tores tenēt famosissimi. Rō nona.

Mona rō talis est. Asserere op
positū eius quod fere oīes doc
tores famosi tenēt ē impiū et te
merariū. sed beatam uirginem non
fuisse conceptā i peccō originali est
oppositū eius q̄. fere oīes doctores
famosi tenēt q̄ dicere beatā uirgi
nem nō fuisse cōceptā i peccato ori
ginali ē impiū et temerariū. Lon;
p̄z cū maiori q̄ ut dicit philo. i. li.
de som. et uig. q̄ ab oībus ul' plu
ribus dī fidem hēt q̄ ita sit. Et in
i. ethi. fama iquit quā oīes samant
uel exclamant nō pōt esse i toto fla
hec iē. **Ite. hyro. s̄ ecclesiastē**
.c.ulti. **Maioz** iquit seq̄re uestigia
et ab eoz auctoritate ne discrepes
alioquin occurrent tibi multa que
te ad errorez p̄trahēt hec ille. Et
iō q̄ a pluribus et maxime sapien
tibus oī firmit̄ tenendū est et illud
negare est temerariū et p̄sūptu
osū. **Adinor** uero probat. **Nam**
Bernard. i epla ad lugduū. rep̄hē
dēs illos q̄ cōceptōis festū celebra
bāt. **Adiramur** ingt qd uisū fuerit
hoc t̄p̄e q̄bus dā uīr uoluisse muta
re colorē optimū nouā iudicēdo ce
lebritatē quā ritus ecclē nescit non

pbat rō non cōmēdat ātīqua tradi
 tio Nūqd p̄ib^o doctiores aut deuo
 tiores sūm^o p̄iculose p̄sumim^o q̄qd
 ī talib^o eoz^o prudētia p̄tenuit Nec
 u^o id tale ē q^o nisi p̄tereūdū fuerit
 p̄uū querit diligētia p̄terisse hē iē
 Ex q̄b^o p̄z q^o rō nō pbat nec ātīq^o
 doctoꝝ traditio cōmēdat beatā uir
 ginē nō traxisse origiale pēcm qn
 imo cōdēpnat ut ī toto p̄cessu illi^o
 eplē bez. oñdit. **I**te au^o ī 2° li. 3°
 Julianū cū p̄ diuerlas auctoritates
 dem̄strāz oēs hoīes ab adā seial^o p̄
 pagatos cōtrahere origiale pēcm
 statī subiūgit dicēs Ih̄bes ōtra te
 o Julia^o nō solū occidētis uex^o etiā
 7 oñētis epos. Oēs enī uno eodēq^o
 modo credūt p̄ unū hoīez pēcm in
 trasse in mūdū 7 p̄ pēcm mortē et
 ita ī oēs p̄trāsisse ī q^o oēs peccauē
 rūt. q̄ mod^o hic ē ut p̄co illi^o p̄ hoīs
 oēs hoīes nasci credant obnoxii
 Unde ab hac sentētia nemo eruit^o
 nisi iē. quē sū lege pēci uirgo ōcepit
 hē iē itē ex ōcilio numidie celebrato
 cui itēfuit au^o. cū q̄xq̄nq^o epis. hec
 eplā Innocētiō pape post fuit scrip
 ta. Dñō meritoq^o uenerabili 7 in
 xp̄o hon. pape Innocē^o: Siluanus
 Valētin^o Aurelius Donatus The
 tor Felix Petrus Restitut^o Sever^o
 Maurēti^o Leo Licorius Crisconus
 Procell^o Faustin^o Quadrat^o An
 toni^o Presidus Lucianus Possidi^o
 Fastinianus Profuturus Terenci^o
 Sabinus Possidonius Ih̄onozatus
 Lāpadi^o Augusti^o Malchus Velsi
 nus Restiti^o Fortunat^o Ih̄onozius

Secūd^o Seruius Lucilus Bigātius
 Victor Allipi^o Palcēti^o Pontican^o
 Lucius Alliat^o Faustus Bresco
 nius Saturninus adeodatus Ruffi
 nianus Spantius Nouat^o Nedi
 bzius Innocēci^o Bonifacius Et alii
 p̄res ex ōcilio Numidie salutē ī do
 mino Noua quippe heresis 7 p̄ni
 ciosa inicoꝝ grē xp̄i nouit īsurrexit
 q̄ puulos sū origiali pēco asserunt
 ōcipi 7 etiā si nullis īnouāt^o grē sa
 cramētis habituros uitā eternā p̄
 sūptuose affirmant euacuantes q^o
 apostol^o dicit Per unū hoīez pec
 catū itrauit ī mūdū 7 p̄ pēcz mors
 7 ita ī oēs hoīes p̄transiit in quo
 oēs peccauerūt Et sic in adā oēs
 moriūt sic 7 ī xp̄o oēs uiuificabūt^o
 et sic origiale pēcz traduci ī puulos
 negātes Totūz oīo qd xp̄iani sūm^o
 nitūt euertere Ih̄ec igitur scitati
 tue de ōcilio numidie scripta dize
 rim^o imitātes cartagiñ. ecce epos ad
 sedē aplicā quam b̄s illust^o de
 hac cā scripsisse opim^o Vale hē iē
 Nō solū aut ātīq^o doctores sz etiā
 posteriores tenuerūt 7 ī scriptis re
 liquerūt q^o b. uirgo 7 oēs hoīes p̄
 xp̄z ī sui cōceptiōe origiale pēcz cō
 traxerūt sic p̄z īductiue Et primo
 incipiēdo a sūmis pōtificibus 7 a
 scīs doctozib^o.

Pontifices sūmi

In p̄mis q̄dem beat^o Innocē
 pmus q̄ ī ōcilio cartagiñ. dāp
 nauit Pellagiū 7 Celestium 7 Ju

lianū cōplices erroris ipsius pella
gij. q̄ dicebat pueros nō h̄ere ori
ginale peccm. Iste Innocēti⁹ deter
minauit q̄ oēs hoīes ex adāz seialz
propagati h̄unt originale peccm
nec aliquē posse intrare regnū celo
rum nisi p̄ gratiā xp̄i a culpa et a
reatu pene solutus renascat̄. ut di
cit augu. i eplā ad optatum de ori
gine anime.

Ide tenet b⁹. Zozimus papa q̄
etiā determinauit q̄ oēs pueri ex
q̄buscūq̄ p̄tibus seialz nati h̄unt
originale peccm ut dicit. b. augu. in
eplā ad optatū de origine aie.

Ide tenet b⁹. Leo papa in mul
tis suis sermonibus.

Ide tenet beatus Grego. papa in
moralibus 7 s̄ eze. 4º.

Ide tenz. b. Inno. 3º. q̄ cōposuit
multas decretales 7 librū de mi
s̄ia cōdōis h̄us 7 cōposuit multos
sermōes. Uñ in smone purificōis
et natiuitatis. b. uirḡis dic̄ eā xp̄s
se originale peccm h̄uisse.

Ide tenz. b. Inno. 5. in 3º sen
tentiā. di. 3º.

Ide tenz ali⁹ Inno. q̄ scripsit s̄
decretales in tiº de fei. cº. cōq̄stus
allegās glo. decreti de cōsecra. di.
3º. cº. prouidēdū.

Ide t3. b. Clemēs papa i smone
Erūt signa in sole 7 c̄.

Ide t3 Bonifaci⁹. 2. q̄ i puillio
uisitatiois b̄ uirḡis dic̄ q̄ xp̄s as
sūpsit humanā naturā ut mōte sua
dānatiois s̄iāz 7 pecc̄i maculaz quas
p̄ reatū p̄mi hoīs uniuersa posteri

tas generis humani icurrierat abo
leret hec ille.

Ide t3 Eugeni⁹ papa 4º. in cō
ciº. Florentino.

Doctores s̄acti.

Ide t3. b. hyrene⁹ ut augu. dic̄ i
2º i iulianum.

Ide t3. b. Retic⁹. ut augu. dicit
in 2º i iulianum.

Ide t3. b. Cypanus ut augu. dic̄
in 2º i iulianum.

Ide t3. b. Olympi⁹ ut augu. dicit
in 2º i iulianum.

Ide t3. b. hylari⁹ ut augu. dicit
in 2º contra iulianum.

Ide t3. b. Ambro⁹ s̄ lucā 7 s̄
ylaiā 7 i liº de archa noe. 7 s̄ bea
ti imaculati. ut et augu. dicit in pº
et 2º contra iulianū.

Ide tenet. b. Grego. nazāzenus
ut augu. i 2º cōtra iulianū.

Ide t3. b. Inno⁹. ut augu. dic̄ in
2º cōtra iulianū.

Ide t3. b. Jo. Criso⁹. s̄ Jo. 7 ma
the. ut augu. dicit cōtra iulianū.

Ide t3. b. Basili⁹. ut augu. dicit
i 2º cōtra iulianū.

Ide t3. b. Jero. s̄ ps. 7 s̄ canticā
ut augu. dicit i 2º i iulianū.

Isti xj. doctores ut dicit augusti.
uno corde credūt et uno ore fatēt̄
oēs hoīes ab adā descēdētes origi
le peccm h̄ere nec ullū excipiūt nisi
solū xp̄m quē s̄n lege pec. uir. 7.

Ide t3. b. augu. in 10º s̄ gen. ad
lit. 7 s̄ ps. 7 s̄ Jo. 7 i liº i iulianū
Et i liº de bapº. puu. et de nup. et
7 cu⁹. Et de nā et grā 7 de p̄fectiōe

iustitie ⁊ de origie aie Et i ypon
Et otra. s. hies Et i li. de ci. dei
Et i li. ad dardanū Et de tri. ⁊ i
hēchizi. ⁊ de gratia ⁊ peō origina
li ⁊ i fmoib⁹ ⁊ in mltis aliis locis

Ide tenz b. ysydor⁹ i fmo⁹ nati
uitatis oñi q̄ icipit Natal' dies

Idez tenet beatus Grecus doc
tor approbatus s̄i lucā exponēs il
lud benedēs fruct⁹ uētris tui.

Idem tenet beatus Gregorius
milenus s̄i lucā pmo ⁊ secūdo c⁹

Ide tenz b. Jo. Cassianus in ulti
ma collatōe s̄coz p̄m.

Ide tenz beatus Lyrus s̄i lucā
quez sepius allegat scūs Thomas i
opus aureum.

Ide tenet beatus Fulgētius in
fmone natiuitatis dñi.

Ide t3 beatus Johānes damasce
nus 3. li. suaz sententiaz.

Idem tenet beatus Eusebius e
missen⁹. i fmōe. 2. natiuitatis dñi

Ide t3 beatus Maximus i pmo
fmōe 4. o. ⁊ i fmōe assūptiois

Ide t3. b. Cassiodor⁹ s̄i ps. dñe
pbasti ⁊ in tractatu de origine aie

Ide t3. b. Theophyl⁹. s̄i lu. ⁊ Jo

Ide tenz. b. Lyrilus s̄i lucam.

Ide tenz. b. Remigius s̄i cāticā
⁊ sup spalmū. 2i.

Ide tenz .b. Seuer⁹ s̄i matheū

Ide tenz. b. ⁊ uenerabil Beda s̄i
lucā ⁊ i omelia uigi. scī Andree

Ide tenz. b. Seuerinus dēs Boe
tius i li. de duabus naturis ⁊ una
p̄sona xpi.

Idem tenz. b. Herardus epus ⁊

ma. i fmōe natiratis. be. uirgis

Ide t3. b. hyldefōs⁹ ep̄s tolletan⁹
in li. de ppetua uirginitate beate
marie

Ide tenz b⁹ Anselmus cātuanē
sis epus i li. Cur de⁹ hō ⁊ de ocep
tu uirginali ⁊ i psologion

Ide t3. Origenes s̄i Jo. ⁊ s̄i ma.

Ide t3. b. Ber. i epla ad lugduñ.
Et i fmōe. b. uir. ⁊ in fmōe scī Jo.
bap⁹ ⁊ mltis aliis locis

Ide t3. b. Tho. de aqno i 3. pte
⁊ i 4. o. otra gen. ⁊ in 3. s̄etē. ⁊ in
4. o. de ma. ⁊ i 2. o. ⁊ 4. o. s̄etē. et in
compendio theologie.

Ide t3. b. Vincēt⁹ de ualēria in
multis sermonibus suis.

Ide. b. katerina de senis dixit si
bi reuellatum fuisse q. b. uirgo fue
rat i originali peō cōcepta sicut
refert b. Antonin⁹ archiep̄s flo
renten⁹ in cronica sua.

Doctores sacri ordīs p̄dicatorū:

Idez tenēt Infrascripti doc:
de sac. ordie p̄dicatoz. Et p⁹

Do. Albert⁹ magn⁹ i toto trax
orbe clarissimus doctor p̄sien. et
ep̄s Ratispoñ. s̄i lucā et in 3. sen.

Ide tenet. d. hugo cardinal⁹ doc
tor p̄sien. totius biblie p̄m⁹ poste
lator s̄i lucā i i. passu spiritus scs
supueniet i te ⁊c.

Ide tenet. d. Petrus de tarāta
sio Doctor perisicēsis famosissimus
qui ob sui excellentiam primo fuit
ep̄s lugduñ. et postea cardinalis

hostiensis 7 tādē sum^o pontifex in
3° sen. di. 3^a. 7 s^r ps.

Idē tenet do. hugo gallic^o cardi
nal hostien^o. i 3° sē. di. 3^a

Idē tenet do. Durād^o magister
pisien^o. 7 e^ps melden^o i 3° sē. di. 3^a

Idē tenet do. Petrus de palude
doctor pisien^o. 7 patriarcha ieroso
litan^o s^r. 3° sen. di. 3^a.

Idē tenz do. Jacob^o de uozagie
archieps ianuē^o i m^oris s^rmonibus
suis 7 in mariali suo.

Idē tenz do. Jacob^o de lausana
doctor pisien^o. 7 e^ps lausan^o. i tercio
sen. di. 3^a. 7 sup ecclesiastē

Idē tenz do. Gulielm^o e^ps lug
dun^o q fecit sūmā de uiciis 7 de uir
tutib^o 7 i s^rmōe natiuitatis b. uir .

Idē tenet do. Martin^o e^ps polo
nuar p^ruarius pape q^o p^roposuit cro
nicas i s^rmōe natiuitatis

Idē tenz do. Herne^o doctor pisi
ensis exim^o general magist^r toti^o
orois p^ricator in 3° sen. di. 3^a 7 i
quolibetis p^risus sol^r disputatis.

Idē t3. d. ulricus. e^ps argētin^o
i sūma sua li. 5. c. 27.

Idē t3. d. Jo. lic^riber e^ps ratis
pon^o. i s^rmōe natiuitatis. b. uirgis.

Idē t3. a^r. Jo. de neapoli doc.
pisien^o. i quolibeto suo. q^o 11^a

Idē t3. a^r. Thomasinus pisien^o
doctor i 3° sen. di. 3^a

Idē t3. a^r. Johānes pisien^o. doc
tor in 3° sen. di. 3^a

Idē t3. a^r. Bernard^o de claro
mōte doc. pisien^o i quol3^o. 15. q. 13^a

Idē t3. a^r. Gulielm^o o^o alcono

doctor pisien^o. s^r ecclesiastē. c. 7°

Idē t3. a^r. Jo. sterligatij doc.
pisien^o. i 3° sē. di. 3^a

Idē t3. a^r. hugo. de argētina
in suo theologie cōpendio.

Idē t3. a^r. Nicolaus traueth.
aglic^o uir magn^o i suo t^rio quol3^o

Idē t3. a^r. Robert^o olchot an
glic^o s^r librū sapie scōe. 163^a.

Idē t3. a^r. Thomas anglicus
doctor sol^r s^r ps. 17.

Idē t3. a^r. Petr^o de polonia i
postila super lucā. c. 1°

Idē t3. a^r. Nicolaus goirā in
postila s^r lucā c. 1°.

Idē t3. a^r. uincētius hystorial^o
i tractatu gl^rioso quē de laudib^o. b.
uirgis i^ritulauit i. c. de sc^rificatiōe.

Idē t3. a^r. Tho. de suetoiā gali
cus in p^redio theologie i. 4. li. c. 3.

Idē tenet a^ragister Jacobus de
bnaeto in sermone natiuitatis bea
te uirgis.

Idē t3 a^ragister Johāes de uer
diaco in postila sup cātica.

Idē tenet a^ragister Jo. de bib
lia in quolibeto suo. q. 13. 7. q. 29.

Idē tenet a^ragister Jaco. de pu
sio in sermone natiuitatis q^o i^rcipit
ouiet stella 7c.

Idē tenet a^ragister Jacobus
de losona in sermone purificatiōis
7 natiuitatis. b. uirgis

Idē tenet a^ragister petrus gal
dini in s^rmōe asūptōis 7 in secunda
feria post pasca

Idē tenet a^ragister Oldornā
dinus de tuscanela in sermone uirgi

lie natiuitatis domini ⁊ infra octa-
uas natiuitatis

Idem tenet magi^r. Angelus de bo-
nomia i. 3°. sen. di. 3°.

Idem tenet fr^r. Jo. balbus ianuen.
i suo catholico i uocablo uirtus

Idem tenet magi^r. Raymūdu^s cō-
pillator decretalium q barchinōe
sepult^r claret multis miracul in sū-
ma sua in titulo de feriis

Idem tenet magi. ⁊ b^r. Albertus
de brix^a cui appuit be^o. au^o cū be^o
Thomas dicēs ei Thomas in par est
i gla uirgiali prians mūditiā In sū-
ma sua i li^o. 3° tractatu 46. c. 6.

Idem tenet magi. Jo. rheutonicus
i sūma p^ress. li^o. p^o titulo i2^o i p^rn

Idem tenet mag. Bartholome^o de
pilis in sūma sua uocabulo serie

Idem tenet mag. Rayneri^o de
pilis i 2^a. pte sue sūme.

Idem tenet fr^r. Johāes de s^co gemi-
niano in sūmōe natiuitatis ⁊ assump-
tionis beate uirginis.

Idem tenet do. Jo. doīnici de ra-
gulio cardinal i tractatu glōso q^s
de conceptione cōposuit qui incipit
Resecāde sūt putride carnes

Idem tenet do. Antoni^o archiep^s
floretenus i mltis sūmōib^o suis et
in p^rma ⁊ 3^a. pte cronice.

Idem tenet do. Jo. de turrecre-
mata mag. pisien^sis famosissimus ⁊
ecce s^ce cardinal titli s^ci sixti qui
postulauit totam bibliam et scrip-
sit fr^r totū decretū et cōposuit sū-
mam sollempniissimā de cōcepōe in
qua clarissime demōstrat quod o^z

fm fidē catholicam firmiter tēnere
.b. uirginē fuisse cōceptā in origi-
nali peccato. Idem declarat de cō-
secre. di. 3^a. c^o pronūciandum. et
di. 4^a. c. firmissime. hic ob excellētiā
sue doctrine et ob zelum fidei fer-
uētissimū fuit a papa pio 2° factus
uniuersalis protector fidei. Prim^o
fuit i hac dignitate et forte ultim^o

Idem tenet. a^dr. Jacobus de Lat-
halonia. uir famosissimus magister
sacri pallacij in tractatu glorio-
sō de cōceptione composuit.

Idem tenet. a^dr. Johāes de
montenigro in tractatu quem de
cōceptione cōposuit di. 7^a.

Idem tenet. a^dr. Raphael de
pozasio doctor pisien^sis i tracta-
tu de prerogatiua saluatoris.

Idem tenet. a^dr. Petrus Jere-
mie in multis sermonibus suis.

Idem tenet. a^dr. Leonardus de
utino in sermone natiuitatis uir-
ginis et i alijs sermonibus.

Idem tenet frater dominicus d^e
Lathalonia i quodā puo tractatu
de conceptione.

Omnes doctores prenominati
ex sacro ordine predicatorum te-
nent beatam uirginem fuisse cōcep-
tam in p^reco originali.

Idem tenēt infrascripti doctores
Sacri ordinis minoz.

In primis Alexander de ales
doctor pisien^s q pro excellētiā

doctrīe sue dīa est doctor irrefraga
bil' i 3^a pte sūme sic dicit. Si beata
uirgo maria nō fuissz cēpta i pec
cato origīali n̄ fuissz obligata peō
nec pene nec hūisset reatū peī sz
q nō habz reatū peī nō idiget re
dēptiōe qz redēptio ē solū pp̄ ob
ligatiōez peī ul pene 7 pp̄ reatū
peī ergo beata uirgo nō idiguissz
redēptiōe fca p xpm q nō ē fm ca
tholicā fidē ponēdū h' iē.

Idem tenet i. 3°. sen. di. 3^a. 7 s^r ps.
4^s. 7 in suo materiali.

Idē tenet do. Bonauentura doc
tor pisen' 7 ecclē sē cardinal.

Idē tenet do. Reginaldus ep̄s
rotomagen' i 3° sen. di. 3^a sic dicēs
Si beata uirgo sū origīali peō cō
cepta fuissz hoc derogaret dignita
ti xpi filij sui 7 ideo nō ē ei hic ho
nor attribuēd' qz i ueritate nō est
honor nec decentia hec ille.

Idē tenet do. Ricard' de media
uilla doctor pisen' in 3° sen. di. 3^a.
dicēs aīa beate uirgis ex sui unioe
ad carnē origīale peēm traxit sic
dicit Anselmus i li^o cur deus hō
Et au^o. s^r gen. hec ille.

Idē tenz do. Gulielmus ocham
doctor subtil' qui ut fertur subtili
elemēto purgat' uitā finiuit hic in
2° sentē. di. 3^a i rōe. 6. arg. sic dicit
dico q beata uirgo fuit cōcepta in
origīali peō. tū qz glosa ad ro. 5°
dicit q oēs hoīes ab adā seīaliū p
pagati sūt sub peō origīali geniti
uz qz dicit au^o. q oēs q fuerunt p
xpm uiuificati fuerāt p adā spūaliū

mortui. tū qz au^o 7 m^r dicūt q ori
gīale peēm oēs hoīes trahūt q p cō
cupiscētiā uiri 7 mris nascūt. tū
qz nō fuisset redēpta nec idiguissz
medico imo si xps nō fuisset natus
nec mortuus regnū celoz intrasset
qz sp fuisset iusta. tū etiā qz mozi nō
debuisset sicut pbat anselm' i li^o
cur deus hō. Nec dicāt q i talibus
coib' locutiōib' sp excipiat' uirgo
maria qz pi rōne possem' excipere
Jeremiā 7 Johanem baptistā cum
de illis sit scriptū q fuerūt i utero
scificati hoc etiā qd dūt eius dero
gare dignitati nō est uex qz ita de
berēt cōsequēter dicere q derogat
eius dignitati q fuerit cōcepta ex
uirili semine 7 cū libidine parētū
imō pertinet ad eius dignitatē et
offitiū q de tam humili statu qua
lis est status noster in sui cōceptio
ne qui est sub seruitute peī sit ad
tantam excellentiam per mortem
filij sui saluatoris nostri perducta
quod sit super omnes angelos exal
tata hec ille.

Idem tenet dominus Aluarus
hyspanus ep̄s siluauenfis in libro
suo quē de plantu ecclesie intitula
uit sic dicens Beata uirgo maria fu
it concepta in peccato origīali sic
expresse tenent **A**ugustin' Tho
mas Alexander Bonauentura Ri
chardus 7 alii doctores antiqui li
cet quidam noui theologi a sensu
cōmuni ecclesie recedentes in deuo
ti re uera domine nostre eius de
uoti apparere nitāt quoz opinio

noua ⁊ fantastica sit penitus a fide
lib³ canzellata qz scificatōez uirgi
nis negat ⁊ tra idq. tenet ecclā Si
enim ī peō ongiali nō fuisset con
cepta q. cōtrahit in infusione ani
me ut notat de cōsecre. vi. 4°. c^o.
Nō ex eq^o ī glosa tūc scificatio et
necessaria non fuisset sicut nec xpo
Et ideo romana ecclā festū concep
tiōis nō agit sed tollerat nō tamē
approbat qz q. pmittit nō appro
batur ut habetur di. 4°. c^o. deniqz
⁊. 31. q. i. c^o. hac rōne Unde istud fe
stū debet referri ad scificatōez ⁊ nō
ad cōceptōez ut dūt doctores. Et
ita dicit oō q. dicitur in hoc festo
rome in scā maria maiori. Deus q.
scificatōez uirginis marie ⁊c. sicut
uidi ⁊ audiui cū ibi de ista scifica
tōe pdicaret ī festo isto

Idem tenet do. Nicola³ de lira
doctor pisen³ q. super lucā exponēs
illud. Sp̄s sc̄s s̄rueniet ī te sic dicit
Bene dixit s̄rueniet ī te qui prius
uenerat sp̄s sc̄s sup uirginez ad
huc ī utero m̄ris exūtez eam ab ori
giali peō purgando ut cōmunit dicit
tur Sz ī cōceptōe filii dei s̄ruenit
idest itez uenit ad cōferēdā uirgini
marie gr̄e plenitudinem.

Idē tenet. do. Bertrādu de tū
re cardinal in sermone natiuitatis
beate uirginis.

Idem tenet do. Johānes ricardi
eps dyacon in cōpendio theologie
li^o 4°. de scificatiōe.

Idem tenet a³da³. Thomas de
ales in tractatu de laudibus beate

uirgnis ī c^o de cōceptiōe

Idem tenet a³da³. Nicolaus de
bauquilla in sermone assūptōis ⁊
natiuitatis beate uirginis.

Idē t³ a³dagister Ubertinus de
casali ī li^o qd intitulauit arborez
crucifixi.

Idem tenet. a³da³. Franciscus de
ast in sermone 3°. dominice post
trinitatem.

Idem tenet. a³da³. Bindus in ser
mone de cena domini in qua die il
lo āno fuit festum anūciationis.

Idem tenet. a³da³. Egidius zamor
ren hyspanus in sua sūma in ca^o
de maria uirgine.

Idem tenet. a³da³. Johannes de
Rupella in sermone natiuitatis
beate uirginis.

Idem tenet. a³da³. Rubertus con
cio in. 2°. q. terciū sūia³.

Idem t³. b. Luchas qui padue
sepultus in prin^o clauit multis mi
raculis intm q. extingui uidebat³
nom beati ātonii de padua ī cuius
capella erat sepult³. pp qd gnālis
fratū minoz stans ad sepulcrū ei³
mandauit ei ut de cetero miracula
nō faceret. factūqz est ut mortuus
obediret uiuo ⁊ a faciendis miracu
lis cesaret. Illic ī smone natiuita
tis. b. uirginis dicit Natiuitas be
ate uirginis rota fuit generosa qz
ueluti scūarium qdādam adhuc in
uentre matris existens mundata fu
it ab originali peccato h^o ille. Idē
etiam dicit in sermone de baptis
mo xpi q. incipit. hic ē fili³ me³ ⁊c.

Idem tenet a^lda^r Jacobus picta
uiensis in sermone annunciatōis et
natiuitatis uirginis marie.

Idem tenet a^lda^r. Bertholome^o
de pisⁱs in sermone facta sunt en
centia et cetera

Idem tenet a^lda^r. Geraldus de
odonis in libro de figuris in c^o ubi
agitur de stella.

Idem tenet a^lda^r. Jacobus de
cala. in tractatu quē fecit de cōcep
tione beate uirginis.

Idem tenet Frater Lozad^o saxo:
in sermone natiuitatis beate uir
ginis

Idem tenet Frater Johānes gal
licus iⁿ suo sūmario sollempni quod
incipit In p^rincipio creauit deus ce
lum et terraz in sermone anuntiati
onis et natiuitatis beate uirginis
dicit q^{uod} beata uirgo iⁿ utero matris
fuit scificata et a peccato purgata

Idem tenet a^lda^r Johānes scotus
qui a minoribus appellatur doctor
subtil^{is} in 3° senten. di. 3^a q. 1^a. ubi
q^{uod}rit Ut^{rum} beata uirgo fuerit cōcep
ta in peccato origiali Deductis ar
gumētis p^{er} utraq^{ue} p^{ar}te Adē iⁿ corpe
q^{uod}stionis sic dicit ad q^{uod}stionē dicēdo
Quod deus potuit facere ut beata
uirgo nūq^{uam} fuisset in peccato origiali
potuit etiam fecisse ut ipsa t^{em}p^{or}e in u
no iⁿstāti fuisset in peccato potuit
etiam facere q^{uod} per temp^{or}e aliquod
esset in peccato et in ultimo iⁿstā

ti illi^{us} tēporis purgaret^{ur} Et decla
rata suo modo possibilitate istoz
triū subiūgit Quod aut^{em} hoz triū
que ostēsa sunt esse possibilia sit
factum circa beatam uirginem de
us nouit. Si autē auctoritati eccle
sie uel scripture non repugnat ui
detur probabile quod excellenti
us est attribuere marie hec ille.
Cum ergo p^{ri}mum repugnat aucto
ritati ecclesie et scripture igitur f^{or}
eius opinionē non est uirgini at
tribuendū.

Idem tenet frater Jacopponus
uir deuotissimus et acerrimus uici
orum corrector q^{uod} antequā ordinē
minozum ingrederet^{ur} fuit utriusq^{ue}
iuris doctor Unde in una laude ad
beatam uirginem cuius deuotissi
mus erat uulgari sermone sic dicit

Uirgine piu che femina Sancta
maria beata. Piu che femina dico
Ognuz nasce nemico. Stādo nel uē
tre chiusa Poi lanima ti fo ifusa.
Potēcia uirtuosa. Si ta scificata
La diuina uictōe. Si te scificone.
De ogni cōtagiōe reānisti illibata
Lo origiale peccō. Che adā a seīato
Ognū cū quello e nato. Tu sei de q^{uod}
lo mūdāta.

Ihos igitur doctores de ordine mi
nozū adducere uolui quatenus cū
eis sic agerē ut ratione ac māsfu
tine prouocati seq^{uuntur} nos uellint nō
fugere ut ex eorū codicibus ostēsa

dentes q; dicimus eos ad sinuz ma
tris ecclesie possimus deo adiuuan
te couertere ut gratianus ait.

Idem tenent infrascripti doctores
sacri ordinis heremitarum.

In primis quidem. d. Egidi^{us}
de Roma. archiepiscopus bi
tricens. in. 6°. quolibeto sic dicens.
Beata uirgo sine dubio originale
peccatum in sui conceptione cōtra
xit q; augstin^{us} i libro de baptismo
puuloruz uult quod solus xps origi
nale peccatū n̄ habuerit Luius ra
tionem dat quia non ex carnali li
bidine nec ex complexu maritali
eius caro concepta fuit. Et subdit
quod xps ex carne uirginis non uul
nus preuaricationis. sed medicamē
tum uulneris non q; sanaretur. sed
per quod sanaret assumpsit. unde
concludit ibi q; solus xps fuit sine
peccato ⁊ nullum eius membrum
sine peccato fuit. Dicere ergo bea
tam uirginem non fuisse conceptā
in peccato originali ē dicere quod
non fuerit orta ex libidine carnis
nec ex concubitu maritali. cum oēs
sic nati sint in originali peccato cō
cepti. Est etiam dicere q; ipsa non
fuerit membrū xpi. cum Augustin^{us}

asserat nullum membrum xpi fuis
se sine peccato. beata ergo uirgo
quia concepta fuit ex libidine. ⁊ ex
complexu maritali sicut ceteri est
in originali peccato concepta. Lo
medemus itaq; beatam uirginem
sed non sic q; negemus ipsā fuisse
mēbrum xpi. immo ad magnum ip
sius excellentie priuilegium per
tinet q; sola fuit que filium conce
perit sine ullo peccato. Sed si bea
ta uirgo fuisset sine peccato origia
li concepta hoc priuilegium non
solum sibi singulariter competere.
sed etiam beate Anne matri eius
conueniret.

Idem tenet magister Augustin^{us}
de anchona super epistolis pauli in
pluribus locis

Idem tenet magister Beraldus
de senis in quodam suo quolibeto.

Idem tenet magister Facinus de
ast in 3° sententiaꝝ di. 3^a.

Idem tenet magister Jacob^{us} de
uiterbio in quodam suo quolibeto.

Idem tenet magister Gregori^{us}
de arimino in 2° sen. di. 30. q. 2^a.
dicens quod secundum auctoritatem
sacre scripture ⁊ Augustini ⁊ Am
brosii ⁊ Anselmi firmiter tenēdū
est beatam uirginem in originali
peccato fuisse cōceptā h^{ic}. i^{tem}.

Idem tenet do. Bernard^{us} clue
ri episcopus dartucenē ⁊ magist.
pisiē in 6°. quol 3°. q. penltima.

Idem tenet magister. Johānes
theutonicus in postilla super lucā
⁊ in smone natiuitatis. b. uirgis

Idem tenet. *ad*. Jordanis theu-
tonic^{us} in sermone conceptionis et
prime dominice aduent^{us}.

Idem tenet. *ad*. Johannes Re-
rigazij in 3°. sen. di. 3°.

Idem tenet. *ad*. Henricus de
urimario i sermone natiuitatis be-
ate uirginis.

Idem tenet. *ad*. Johannes diu-
chot de saxonis i 3°. sen. di. 3°.

Idem tenet. *ad*. Ugolinus de
urbe ueteri in 2°. sen. di. 30. q. 3^a.

Idem tenet. *ad*. Henricus de
uri. in sermone natiuitatis beate
uirginis.

Idem tenet. *ad*. Albertus de
padua in sermone serie testie post
dominica de passione.

Idem tenet. *ad*. Johannes galli-
cus in suo sumario quod incipit
Erunt signa in sole etc. In sermone
natiuitatis beate uirginis quod in-
cipit in noua signa et imuta mirabi-
lia sic dicit Beata uirgo fuit con-
cepta cu aculeo peccati originalis
sed per ignem sancti spiritus fuit
ab ipso originali peccato per sanc-
tificationem in utero mundata et
purgata hec ille.

Omnes isti .xvi. doctores sacri
ordinis heremitarum tenent beatam
uirginem fuisse in originali pecca-
to conceptam.

Idem tenent infrascripti famosi doc

tores sacri ordinis carmelitarum.

In primis. d. Guido Eps ma-
ioricensis p^{ri} et postea eps alua-
nen. in 3°. quolibet. q. 13. sic dicit
Sequendo rones et auctoritates
canonum et factorum salua puritate
uirginis teneo q. beata uirgo fuit
concepta i originali peccato. Et post
alegationem multarum auctoritatum
apli et augu. contra iulianum subdit
Ex quo inquit ab uniuersali senten-
tia omnes in adam peccauerunt. sci doc-
tores. neminem excipiunt nisi xpm
nec ego aliquem t. aliquam audere exci-
pere Et si dicam q. beata uirgo fuit
p^{ri}uata et formaliter non contraxit origi-
nale peccatum forsitan dicet michi
unus alius qd. Johannes baptista qd.
maior xpo teste infantes de muli-
ere corrupta non surrexit et p^{ri}uatus
fuit et formaliter originale non contraxit
quauis magis aliquem adaptaciones
humane possint de beata uirgine
induci quam de alio Sed absit q. hu-
manam suasionem preferam auctori-
tati et sententis sanctorum doctorum Et p^{ri}te-
rea si sic dicere timerem ne au^{tem}. me
sic hereticum deumtadum diceret q. aie
firmissime tene et nullatenus dubi-
tes hec ille.

Idem tenet *ad*. Paulus de pe-
rusio in 3°. senten. di. 3°. sic dicens
Firmius tenendum est. b. u. fuisse i originali

peccato cōceptā. tū qz fuit concepta
p cūcubitū uiri 7 mulieris tū qz so
lus xps fuit cōceptus sine peccō. ut
Augu. 7 Iero. dñt tū qz traxit me
ritū mortis 7 habuit debitū moriē
di ut dīc aug. tū ē qz fuit redēpta
per mortē xpi ut ceteri hec ille.

Idem tenet infrascripti de ordie car
tusiē doctores.

In p̄mis ip̄e sacerrimus ordo
cartusiēsiū q p totū orbem se
stuz hoc nō celebrat nisi sub noīe
scīficacionis dīcēs in p̄ma oratiōe:
Supplicationē suorū tuorū deus mi
serator exaudi. ut qui ī scīficatiōe
dei genitricis et uirginis cōgrega
mur. 7c.

Idem tenet eiusdē ordinis dñs
Raudulfus qui ī libro de uita xpi
sic dicit beata uirgo fuit ī origina
li peccō cōcepta a quo quodā siglri
p̄uilegio ī matris ufo fuit purgata
sicut dicit Bernardus.

Idem tenet. d. Johānes calcar. in
libro qd spicaz collectionē ītitula
uit in 3. s̄mone natiuitatis beate
uirginis.

Idem tenet. d. Johannes mocach
in 3. suaz s̄tentiāz di. 3.

Idem tenet ue. p̄ Socr. notat
in s̄mone natiuitatis. b. uirginis.

Idem tenent infrascripti doctores
Sacri ordīs cisterciensium.

In p̄mis do. Odo abbas murmi

ūden ī omel. sup euāgē. Stabat iux
crucē mater ihesu sic dīcēs Ecce de
uirgine m̄re domini dicit stabat.
Et nō incōgrue. Ex quo enī a peccō
originalit cōtracto ī utero scīficata
est ab omni deiceps peccato īmūis
p̄mansit sicut egregius doctor au
ait hec ille.

Idem do. Manibaldus super 3.
sentē. di. 3. sic dicens beata uirgo
post animatiōē fuit ī ufo matris
scīficata 7 a peccato originali mūda
ta hec ille.

Idem tenet do. Johānes angli
cus de monasterio Sācte marie de
fontib. in suo tripeito super canti
ca cui p̄ncipiū est Tres sunt qui
dant testimoniū ubi sic dicit. Bea
ta uirgo in utero matris fuit mun
data a macula peccī originalis 7 ante
conceptionē filii dei fuit a fomite
peccī purgata hec ille.

Idem tenet eiusdē ordinis g
daz doctor cuius nomen nō īuenit
ī li. de laudibus beate uirginis.

Idem tenet infrascripti doctores p̄s
biteri seculares ī sciētia famosiss.

In p̄mis. d. hugo de s̄co uicto
re ī libro de sacramentis li.
2. pte 2. c. 5.

Idem tenet. d. Ricardus. de s̄cto
uic. exponēs illud spiritus sanctus
superueniet iu te.

Idem tenet Dñs Petrus lōbar
das episcopus pisien. in suo 3. li.
senten. di. 3.

Idem tenet. d. Petrus comestor
magister hystoriarū ī sermone na
tuitatis beate uirginis.

Idem tenet dñs Gulielmus alti
fiodoreñ. doctor pisiē. antiquus ī
summa sua circa materiam tertij
sen. dicēs q. beata uirgo contraxit
originale peccm. Et propi hoc a Da
uiziti⁹ eps pisiē phuit ne festū con
ceptionis eius celebraret parisiis
hec ille.

Idem tenet .d. henricus de gan
daus doctoz pisiē. ī. 15. quolibeto
q. 13^a.

Idez tenet. d. Gulielmus canzel
larius antiqu⁹ uniuerſitatis pisiē
in summa sua. ī mā de uirginitate

Idem tenet dñs Prepositus doc
tor pisiē antiquus in sūma sua in
materia de scificatione uirginis.

Idem tenet. d. Gulielmus duran
di in. Rōali dñoz officioz in c.
de purificatione.

Ide tez. d. Johannes de poliacoz
doctor pisiē. antiquus in 3° quoli
beto. q. 3ª sic dicēs a Dñi. uidet⁹ q.
non possit p opinione teneri. s. po
tius. p heresi reputari q. beata uir
go n cōtraxerit originale peccm cū
hoc sit cōtra scripturam 7 sanctos
doctores. Et post allegationē mul
torū dictorū sacre scripture adiūc
tis multoz scōz dictis subdit dicēs
Lōg⁹ illud q. est ī faciam scriptu
ram nō possit p oppōe probabilz
teneri īmo talis sic tenēs v. hñic⁹
reputari. Quis erit tāte psumptio
nis. et audacie ut contra testimonia

tantoz doctorū presumat dicere
beatam uirginem nō fuisse cōceptā
ī originali peccō. Lerte nullus. qui
si aliquis homo presumeret nō ar
gumētis sed alz ī eū esset procedē
duz. v. cum igne hec ille

Idem tenet .d. Gulielmus eps
Antifiodoreñ. ī su. de di. of. c^o. de
natiuitate uirgis.

Idez tenet domin⁹ Armachan⁹
eps ysbemie in 3°. sen. di. 3^a et in
sermone beate uirginis.

Idem tenet Dominus Baricus
in postilla super ecclesiastē c^o. 7. et
sup epistolam ad ro. c^o. 5°.

Idez tenet dñs Jo. ualeti ī su. de
di. of. ī c^o de cōceptōe

Idem tenet Dominus Alanus
ī expositione simboli atbanasij et ī
sermone purificationis 7 assumptio
nis beate uirginis.

Idem tenet. Dñs Jo. cliukot
saxo in 3° sen. di. 3^a.

Idem tenet Dominus Porche
tus de saluaticis ianuen. ī li^o. 3° pfi
diā iudaycā c^o. 17°.

Idem tenet magister Johannes
de alba uilla in sermone purifica
tionis 7 annū. b^e uir. 7 assūp. ei⁹.

Idem tenet magister Adam An
glicus in 3°. sen. di. 3^a.

Idem tenet magister Johannes
de uilla abbatis in sermone assūp.
beate uirginis.

Idem tenet magister Stefanus
doctor parisiē in postilla super
epistolā ad ro. 5. 7. 7.

Ide tenz mag^r. Michael de fia^r
in sermone

Idem tenz mag^r. Richardus ra
dolfi de hisbernia canzelarius uni
uersitatis cironeñ. i. su^a sua theolo
gica q̄ sic icipit Principiū oīum rē.
In 3°. li^o. dic. q. caro xpi i. b. uirgīe
fuit obligata peccō originali s3 aūq3
uniret^r uerbo fuit ab oī tragatione
peccī purgata h^e i^e.

Ide tenz mag^r. Guido portoga
len. d. albana i. finōe natiui. be. uir.

Ide tenz mag^r. Petrus de par
ma i. finōe de passio^e do. r. natiui
tate. be. uirginis

Ide tenet Infrascripti doctores La
nomiste

In p̄mis do. Gratianus cōpilla
tor decreti de cōsecratōe di. 3^a et
4^a ca. per totum

Ide tenz do. Jo. theutonic^o glo
lator decreti de cōsecratōe di. 3^a. c^o.
pnūciādū. r. di. 4^a s3 c^o. p. bap. ubi
sic dicit Festū cōceptionis uirgīs
marie celebrādū nō ē q3 fuit con
cepta i. peccō sic ceteri sancti excep
ta unica p^a xpi

Ide t3. d. hugutio s3 c^o firmissie
de cōse. di. 4^a

Ide t3. d. bertholomeus brixien^o
in appatu suo. s3. c. pnūciāuom de
cōsecratione 3^a di.

Ide t3. d. hugo glosator decreti
s3 c^o pnūciāñ. de cōse. di. 3^a

Ide t3. d. Bernardus glosator de

creti s3 c^o puidēdū di. 3^a

Ide t3. d. Pet^r d. Deuolani. s3 c^o
firmissime de cōse. di. 4^a.

Ide t3. d. Guido archidiacon^o
bononien^o. i. Rosano s3 c^o. firmissie

Ide t3. d. Jo. cōpillator sūme ca
nonice q̄ icipit qui iuste iudicat.
s3 c^o firmissime de cōse. di. 4^a

Ide t3. d. Jo. gallicus in appatu
suo s3 totū decretū qd sic icipit. ad
decorē spōse. sup c^o. puidēdū de cō
se. di. 3^a sic dicit de festo cōceptōis
b^e marie uirgīs nihil hic dī q3 nō
est celebrādū licet i. qbusdā locis ce
lebre^r sic i. anglia. Et hec ē rō. fu
it eīm cōcepta i. peccō sic ceteri scī.
excepta unica p^a xpi. Et s3. c. firmis
sime de cōse. di. 4^a s3 uerbo oēm
hoīem sic dicit ergo et b^e uirgo.
et Ieze. et Jo. bap^a cū originali pec
cato sūt nati cū costet eos p cōcubi
tum masculi et femine esse cōceptos
sed due natiuitates sūt. s. in utero
et ab utero p̄dicti eīm scī cū origi
nali peccō nati sūt i. utero et iō be
marie cōceptio n̄ d3 celebrari quia
fuit i. peccō cōcepta b^e ille ad litēz

Ide tenet. d. Gulielm^o i. speclo
iudiciali i. ti. de feriis.

Idem tenet dñs Jo. Andree doc
tor bonon^o. s3 c^o conquestus extra
de feriis.

Ide tenet. d. hostien^o. i. sūma sua
ti^o de pe. r. re.

Idem tenet dñs Johannes caloi
nus doctor bononien^o. s3. c. conqst^o
extra de feriis.

Ide tenet. d. petrus. de bruco in
suo reitorio in lra. cōceptionis.

Ide t3. d. Gulielm^o eps meten.
In appatu s^r su. Raymūdi t^o de
ferijs.

Ide tenet. d. Compilator speculi
Juris q^o dicitur sūma sūmaz i t^o
de ferijs. q. 8^a.

Ide t3. d. uulierm^o i summa sua
in t^o. de ferijs.

Ide t3. d. Gilbertus porretan^o
in expōe boecii. de duabus naturis
et una p^a xpi.

Ide t3. d. Petrus capnan^o i sum
ma quā fecit de trinitate in c^o. de
incarnatione uerbi

Ide t3. d. Petrus Rauenas i ser
mone beati Johānis bap^e sic dicēs
Et Jere. 7 Jo. bap^e et m^r dñi in
pētis cōcepti sūt. xps aut i spū s^co
et de spiritu s^co cōcipit.

Ide t3. auctor libri q^o dī collecta
ri^o ex de ferijs c^o cōqstus. Festū in
quit cōceptionis uirgis marie n^o v^oz
celebrari q^o ipa i pēto originali cō
cepta ē sic dixi s^ri sup c^o. Firmū
ex de sūma trinitate hec ille.

Ide t3. d. Gilbert^o doc. famosus
in postilla s^r pu^a salōis. c. 25.

Ide t3. d. dñic^o de dominicis de
cretor^o artūq^o doctor. Ac fac^e the
olo^o sollempnissimus ac famosissi
mus ad^o Eps brixin^o. et toti^o curie
Romane lum^o et iubar splēdidissi
muz in ope suo gl^oioso s^r magnifi
cat 7 mltis aliis s^rmonibus suis.

Ide t3. d. Laureti^o calcanus ciuis
brixien^o. utriusq^o iur^o doctor famos^o

et acutissim^o 7 dñiles aureatus i
quodā libello mirabili quē de ho
nore 7 ueneratione ac laudibus
beatissime uirgis ellegatissime cō
posuit quē i quatuor ptes diuisit.
In p^a adducēs rōnes p pte negati
ua. in 2^a u^o rōes p pte affirmatiua
In 3ª soluēs rōnes p pte negatiua
in 4ª agens de reuerētia exhibēda
ymagi uirgis marie et ministeriis
quorūdā uellaminū q^o b^o hec ymago
regit in quadā capella. **I**n 2° g^o
.c. hui^o. 4^e ptis sic dīc Et l3 dixe
rim q^o beata uirgo fuerit sēp a pec
cato pseruata ita ut nūquā moita
liter nec ueniat^o peccauerit. Nō m̄
intelligas. q^o n^o fuerit i origīali pec
cato cōcepta imo origīale peccm de
facto et ex debito contraxit nec fu
it ab eo pseruata q^o si ab illo fuiss^o
pseruata nō fuiss^o p x^pz redēpta.
q^o pserua^o tollit redemptionē. Et
hāc opinionem. tenent s^ci doctores
quorū quidā ad uicariat^o xpi dīgni
tatē ascenderūt. u3. b. grego. papa
s^r eze. et in libro moia. b. Leo pa
pa i sermonib^o de natiuitate. C^ons
papa i sermōe et Inno. 5. Et. b^o.
Augu. in multis locis. beatus An
selmus. b. Bernardus. beatus Tho
mas. Albertus magn^o. 7 dñs Bona
uētura et mlti alii doctores. et post
multas allegationes sacre scriptu
re et canonis. et sanctorum doctor^o
quibus probat beatam uirginem
in originali peccato conceptam fu
isse. Tandē sic cōcludit Luz inquit
sēretia doctorum fundantium se in

auctoritatib⁹ noui ⁊ uetis testamēti
 sit uera ⁊ pferen⁹ qbuscūq; opio
 nib⁹ ⁊ dēmiatioib⁹ ⁊ alioꝝ docto
 rū etiā pape ⁊ cōcilij sicut pꝛ p glo
 sā in c. de libell. di. 2. q. allegat
 textū 26. q. ultima ⁊ c. ultimo ubi
 dicit⁹ q; auctoritas b. Jeroni. q; fan
 data erat ī sacra scriptura p̄lata fu
 it auctoritati toti⁹ cōcilij. Cū igit⁹
 opio q; dicit beatā uirginē ī origi
 ali pēo fuisse pceptam sit iudata ī
 auctoritatib⁹ noui et ueteris testa
 mēti et ī auctoritatib⁹ canonis. et
 scōꝝ doctoꝝ ac sūmorū pōtificū iō
 h. opio tanq; uertoz et a sūmis pō
 tificib⁹ et a scis doctoribus q; p̄li
 mis aprobatā. et ex auctoritatib⁹
 noui et ueteris testamēti cōmunita
 et cōfirmata ē ab oīb⁹ eligē⁹ licz
 qdā pauci doctores n̄ tñ scī nec sū
 mi pōtiffices uideant⁹ disputan⁹ op
 positū tenuisse. Sēp eiz i⁹ opio est
 eligēda quā tenēt doctores sancti
 et maioris auctoritatis ēt si essent
 numero pauciores mltō magis qm̄
 sūt numero ples et scitate et scia:
 et dignitate et auctoritate. ut ē p
 ueritate huius opinionis determi
 nationis. et sūte q; b. uirgo fuit ī
 originali pēo cōcepta p q; ēt sūt
 fortissime rōes. Jō ista ē poti⁹ eligē
 da q; a⁹ si eiz ī istis opinioib⁹ essz
 pitas respectu numeri scitatis auc
 toritatis et dignitatis tūc excusarē
 tur tenētes quācūq; illaz opionū
 sed sic n̄ ē ī proposito iō illa opio
 uel melius sn̄ia q; dicit beatā uirgi
 nem ī originali pēo fuisse cōceptaz

tāquā tutor ē tenēda hec ille:

Dicere. b. uirginē fuisse cōceptā sn̄
 pēo originali ē asserere opposituz
 eius qd ē dēiatū p xci⁹ generalia
 Ratio x⁹.

Decima rō tal' est. Assere op
 positū ei⁹ q; ē determinatū p
 sedē aplicā ul p cōcilia generalia ē
 ualde impiū. sed dicere. b. uirginē
 nō fuisse cōceptā ī pēo originali est
 asserere oppositū ei⁹ qd ē deter
 minatū p sedem apostolicā et xci⁹
 generalia. **C**on⁹ pꝛ cū maiori p
 illud qd hēt ī simbolo. Credo in
 unā scām catholicā et aplicā ecclīā.
 et di. 15. c. Scā romana ecclesia.
 et di. 2. c. de libellis Itē augu. de
 ec. dog. Decreta inquit pōtifficum
 et cōciliorū q; uniuersalis ecclesie
 documētū et tutamētum sūt laudo
 suscipio et uenero: et p scire meo
 et posse cōtra hostes conor dēfēde
 re. Omēz aut doctrinā que ecclesi
 astico canoni nō cōt nꝝ cōfēt it non
 solum non suscipimus. sz ueluti ali
 enam a fidei ueritate amputamus
 hec ille. Itē damasus papa ut hēt
 25. q. i. c. uiolatores canonū gra
 uiter a sanctis patribus iudicātur
 et a spiritu sancto cuius instinctu
 ac dono dictati sūt damnātur hec
 ille. **A**dinor uero probatur in
 ductiue. Et p. p illud q; dēmiatū
 fuit ī xci⁹ milenitano cō pellagiāō

q̄ oēs pueri ex cōmixtiōe maris ⁊
 seie cōcepti trahunt origiale pecc̄m
 Et q̄ dicit oppositū ē heretic⁹ Et
 h̄c iminatio hētur de ose. di. 4. c⁹
 placuit ut q̄uq; puulos recētes ab
 uteris m̄uz dicit m̄l ex adā trabe
 re origial pecc̄i anathema sit Qm̄
 nō alī itelligēdū est quod ait apl̄s
 Per unū hoīez pecc̄m itrauit ī mū
 dū ⁊ p̄ pecc̄m mors et ita ī oēs ho
 mines p̄trāsūt ī q̄o oēs peccauerūt
 nisi quēadmodū eccl̄a catholica ubi
 q; diffusa sēp itellexit Per hāc ei
 regulaz fidei etiā puuli q̄ m̄l pecc̄o
 rū isemet ip̄is adhuc comittere po
 tuerūt ideo ī remissionē pecc̄oz bap
 tizāt ut ī eis regeneratōe mūdet
 quod generatione traxerūt h̄c in
 cōci. a. dilectano **Ite** ī eadē di. c⁹
 Quisq; ex cōcu. ⁊ in obia carnis
 generat̄ regenerari spūalit̄ habz
 opus ut n̄ solū ad regnū dei p̄duca
 tur sz ut etiā a pecc̄i dāpnatōe libe
 ret Sicut ei p̄ p̄mū hoīez in pecc̄o
 ⁊ morte nascunt̄ sic ⁊ p̄ xpm̄ in iu
 sticia ⁊ uita eēna renascūt h̄c ī cōci. ⁊ ī
 cōci. o. pellagiaōs **Ite** ī eadē di. c⁹
 firmissime dic. m̄l eccl̄a firmissime te
 ne et nllaten⁹ dubites oēm hoīez
 q̄ p̄ cōcubitū maris et femine cōci
 piūt cū pecc̄o originali nasci ⁊ c̄ **Ite**
 in cōcilio carthagiū. p̄ beatū Inno.
 ⁊ postea p̄ beatū zozimū papaz de
 teriatū fuit q̄ oēs pueri ex cōcupi
 scētia generati trahūt origile pecc̄z
 sicut .b. au. recitat ī epl̄a ad opta
 tū de origie aīe ubi sic dicit De aut̄
 carissime fr̄ admonēo ne h̄sīz nouā

min⁹ caut⁹ icurias q̄ antiq̄ssie fidei
 stablita mollit̄ fūdamēta uellere
 aduersus dei gr̄az disputādo quas
 dñs ies⁹ pusillis ⁊ magis ineffabili
 boitate largit̄ cui⁹ auctores cū Le
 lestius ⁊ Pelagius extitissz cōcilioz
 ep̄aliū uigilātia in adiutorio salua
 toris q̄ suā tuet̄ eccl̄az a duob⁹ uen.
 antistib⁹ aplice sedis papa Inno.
 et papa zozimo toto xp̄iano orbe
 dāpnati sūt nam ut iā uerbis utar
 q̄ in ip̄a epl̄a beati zozimi legunt̄
 Nlls igit̄ nisi q̄ pecc̄i suus est liber
 efficit̄ nec redēpt⁹ dici potest nisi
 q̄ uere p̄ pecc̄m fuit aī captiu⁹ Sic
 scriptū ē Sifili⁹ uos liberauit ue
 re liberi eritis p̄ ip̄m ei spūaliter
 renascimur p̄ ipsum crucifigimur
 mundo. Ipsius morte mortuis ab
 adam oibus nobis introducte atq;
 trāsmisisse uniuerse aīe illud p̄pa
 gatōe tractū cirogrophū rumpit̄
 in quo q̄libz oīo natoz aīq; p̄ xp̄i
 gr̄am liberetur tenetur obnoxius
 In his uerbis apostolice sedis tam
 antiqua atq; fundata certa ⁊ clara
 ē catholica fides ut nephas sit de
 illa xp̄iano dubitare Neminē igit̄
 nasci ex adam nisi uicūlo delicti ⁊
 dāpnatōis obstrictū neīemq; inde
 liberari nisi renascēdo p̄ xpm̄ tam
 incōcussē tenere debemus ut scia
 mus q̄ hoc negauerit nll'o modo ad
 fidem xp̄i ⁊ ad eā q̄ p̄ xpm̄ dat̄ pu
 sillis et magnis dei gratiā p̄tinere
 a. Mediatoris tñ aīam nullū traxisse
 ex adā pecc̄m dubitare nephas est.
 quia eius caro absq; uirili seie uenit

ex uirgine et non ex libidine concepta
est. Illa igitur sit fides salua qua cre-
dimus nullum hominum siue maioris si-
ue puule quotalz et recētis etatis li-
berari posse a contagione mortis atq[ue]
et obligatione peccati quod prima natiuita-
te contraxit nisi per unum mediatorem
dei et hominum christum iesum habere. i. e.

Idem .d. Eugeni^{us} papa in generali
concilio florētie celebrato Anno do-
mini .i.441. in quo sedatum est scisma
quod annis octingentis uel circa dura-
uerat quo uidelicet tres nationes ge-
nerales ab ecclesia Romana precise per
inobediēciam fuerant pluribus erro-
ribus inuolute. Uel Grecorum Arme-
norum et Jacobinorum Quibus sigillatim
data sunt per sacrum conciliū certa decre-
ta credere et tenere de necessitate
salutis teneret. Inter decreta autem
quod Jacobis quod sub patriarcha alexandri-
no degūt per ipsum papam sacro ap-
probate concilio data fuerunt istud
tale habet sub hac uerborum forma
Firmiter creditur et docetur
Sacrosancta Romana ecclesia neque unquam
ex uiro seiatque conceptum a diaboli do-
minatu fuisse liberatum nisi per fidem
mediatoris dei et hominum iesu christi
domini nostri qui sine peccato conceptus
et mortuus humani generis peccata
delendo solus sua morte prostrauit et
regni celestis introitum quod primum homo
peccato propter cum omni successione per-
derat reserauit habere. Item au-
tem in primo contra Julianum Deum inquit ho-
mines illorum primorum per unum peccato nas-
centium obnoxii hoc est qui negat christi-

fidei fundamenta subuertere conatur
una est enim omnium catholicorum fides
qui uno corde credunt et uno ore sa-
tentur per unum hominem peccatum intras-
se in mundum. et in omnes pertransisse in
quo omnes peccauerunt et uestras
nouitias presumptiones catholica
antiquitate subuertunt hec ille.

Ex omnibus istis et singulis aucto-
ritatibus habetur hec uis propositio
formaliter omnes homines ab adam seiatim per
pagati contraxerunt originale peccatum
Cuius oppositum est ista. b. uirgo non
contraxit originale peccatum. Item ut
dicit. S. Tho. i. 4. q. 5. gentiles. c.
24. In determinatōe .s. concilii
sic habetur Sequitur per omnia sanctos patres et
doctores ecclesie athanasium hyllarium
basiliū gregorio theologos gregorium
uissenum ambrosium augustinum theophilum
Johannem constantinopol. Cirillum
Leonem. Proculum et suscipium omnia que
de ipsa fide. et condemnatione he-
reticorum exposuerunt. hec ille.

Manifestum est autem quod basilius gre-
gorius Johannes Theophilus. hyllarius
augustinus et Leo papa multa exposue-
runt de recta fide et condemnatione
hereticorum uidelicet Pellagianorum.
Et in cetera dñt omnes ex adam semi-
naliter propagatos dixerunt originale
peccatum. Et quod solus christus fuit sine peccato
quod non fuit conceptus ex carnali concu-
piscētia sic alii qui accipiunt in ori-
ginali peccato. Item augustinus i. li. de fide
ad petrum postquam proposuit i. 4. q. ca.
ad fidem pertinentia. Inter que dicit
Illud firmissime tene uolēs ostendere

q. tenemur credere q̄libz illorū
caploz de necēitate salutis ī fine li.
sic dicit ille igit. 40. capla ad re
gulā uere fidei firmissime ptinētia
fideliter crede fortis tene patien
ter defende. Et si quē ōria hīs dog
matizare cognoueris tāq̄ pestē fu
ge 7 tāq̄ hereticū abice. Ita ei ista
q̄ posuim⁹ fidei catholice cōgruūt
ut si q̄ nō solū oībus sz etiā singu
lis uoluerit ōdicere ī eo q̄ singlis
hoz ꝓtūacit̄ repugnat 7 hīs cō
traria docere n̄ dubitat heretic⁹ 7
fidei xpiane inimic⁹ atq; ex hoc om
nib⁹ catholicis anathematizāndus
appeat h̄c i⁹. ¶ Cum ergo in illis
caplis cōtineat̄ ista uniuersalis ꝓ
positō Omnis hō ex cōmixtiōe ma
ris 7 fēte ꝓcept⁹ cōtrahit origiā
le pecc̄ p̄z q̄ q̄cūq; dicit beatā uir
ginem ex cōmixtiōe uiri 7 mulieris
cōceptā nō cōtraxisse origiāle pecc̄m
cōtradicit illi caplo ergo oīs tal̄ ē
heretic⁹ 7 fidei xpiane inimic⁹ Et
uere sic ē Igit̄ nō est hoc dicēdū
¶ Pro declaratiōe istī rōis ē scien
dum q̄ aliqd̄ potest esse ab ecclā de
teriātū 4. modis Primo si illud
habeat̄ exp̄sse in sacra scriptura q̄
in oīb⁹ suis p̄ctis 7 clausul̄ ex de
terminatiōe ecclē ē de ueritate tenēda
ut habetur di. 2. c. Ego sol. 7 c.
Quis nesciat 7 c. Si ad sac. 7 c.
Ut ueterū. ¶ Secūdo si illud habe
at̄ ex cōmuni doctrina 7 traditiōe
scōꝝ doctoꝝ ab ecclesia approbato
rū ꝓcipue ꝓcuretib⁹ ad id doctorū
b⁹ posteriorib⁹ scolasticis ꝓ maio

ri 7 saniori pte ut habetur di. 1. s.
c. Sca romana ecclā et di. 10. c.
de libell. et habet̄ extra de su. l.
7 fide ca. c. 6. Fideli 7 ē dēm gre.
io. ī ꝓcilio lugduñ. Et clemens pa
pa ī ꝓcilio Uianen. ut hēt̄ in cle. ō
su. tri. 7 fi. ca. Et idē dicit leo pa
pa ī epla ad leonē augstū. ¶ Tertio
cū illud ponit̄ ī corp̄e iuris cano.
cōformātib⁹ glosatorib⁹ 7 cōcurrete
ad id maiori 7 saniori pte sūmaz
7 ꝓstillatorū iuris canonici ut ha
betur di. 14. c. Sicut 7 di. ii. c.
Nolite errare 7 c. Catholica ecclā
Et. 2. s. q. i. Dia decretalia ¶ Quarta
ro cū illud app̄et ex aliq̄ ꝓticulari
ōciēto sūmi ꝓtificis ad quē ꝓtinz
declaratio dubioꝝ 7 ꝓcipue app̄o
bāte aliq̄ generali cōcilio ut habe
t̄ di. 20. c. de libell. ¶ Nec autem
ꝓpō oēs hoīes ab adā seialit̄ ꝓpa
gati ꝓcepti sūt ī ꝓcō origiāle det̄
mīata ill̄ 4. modis. Primo nāq;
hēt̄ ī sacra scriptura ad ro. 3. Nō
ei ē disīctio oēs peccauerūt 7 egēt
gl̄ia dei Et ut dicit au⁹ dō oēs nul
lum excepit q̄nimmo totū declara
uit gen⁹ huanū h̄c i⁹. ¶ Et ad ro.
5. Per unū hoīez pecc̄m ītrauit ī
mūdū 7 ita ī oēs ꝓtrāsiit ī q̄ oēs
peccauerūt Et ad gal. 3. Cōclūsit
scriptura oīa sub ꝓcō ut oīb⁹ mise
at̄ et. i. ad th̄y. 2. xps dedit semz ꝓ
sū redēptōez ꝓ oīb⁹ et. 2. ad cor. 5.
xps ꝓ oīb⁹ mortu⁹ ē gō oēs mortui
sūt. s. spūalit̄ Secūdo eadē ꝓcō ha
bet̄ ex cōmuni traditione scōꝝ
doctorum Un̄ au⁹. ō Julianū ꝓter

hac igitur catholicam ueritatem sancti ac clarissimi sacerdotes Hyreneus Lipianus Reticius Olipianus Hylarianus Ambrosius Gregorius Innocecius Iohannes Basilius et Ieronymus aduersus uos perferunt de omnium hominum peccato omni obnoxia successione sententia hoc etiam per per auctoritates adductas in 13^a. r^oe. 2^a. uie et in 2^a. r^oe 3^e. uie et ite. magis patebit per auctoritates adducendas in r^oe in 4^a. et in 12^a. et in 13^a. h^o. 3^e. uie. Est et determinata. 3° modo ut omnis est in 2^a. r^oe h^o. 3^e. uie et quod omnis est quod omnes fere canonicos excepto solo christo traxerunt omni. peccata habet et in cor. iuris de off. di. 4^a. c. firmissime et c. placuit et c. q. 98. Est et determinata 4° modo ut ex 2^a. mille nita ex 2^a. cartaginei et ex 2^a. florere. sic patuit in ista r^oe et igitur asserere. b. uir. non traxisse omni. peccatum sit oppositum illi uis propositis Igitur hoc asserere est impium et etiam hereticum.

Qui dicit b. uirginem sine peccato conceptam affirmat quod sancti negant et negat quod sancti affirmant. **R^o. ii^a**

Undecima ratio talis est Affirmare quod sancti negant uel negare quod sancti affirmant est ualde impium Sed dicere b. uir. non fuisse conceptam in peccato omni. l. ab eo fuisse immunem in sui conceptu est negare quod sancti affirmant et affirmare quod sancti negant 6° h^o est ualde impium. Ad. p. 3. quod homines sanctos quod diu sunt sancti de per uat ab omni errore secundum promissionem christi sanctus discipulus et alius sanctus Jo. 14. Pa

raclit igitur spiritus sanctus quem mittet pater in nomine meo ille uos docebit omnem ueritatem. s. pertinere ad pietatem fidei et bonos mores Et mat. 10. Non est igitur uos estis qui loquimini sed spiritus patris uerbi qui loquitur in uobis. et per. p. spiritus igitur sanctus in spirati locuti sunt sancti dei omnes Item hormisda papa ut habet. 25. q. 1. c. pmo sal. est recte fidei reglam custodire et a constitutis primum nullo te nus deuiare **Ite b. Zozimus** Contra statuta primum aliquot uolere uel mutare nec quidem h^o sedis potest auctoritas Apud ei nos inuulsis radicibus uiuit antiquitas cui dea patet saxonum reuerentia h^o 15. 25. q. 1. c. d. statum Ite autem de ec. dog. Tractat inquit illos et sermones filios commetatores omnes quos a catholicis notatisque auctoribus nouimus elatos grauius lego et spiritum sanctum in eis loquentem attonitus aure cordis percipio hec igitur Doctrina igitur sanctorum que est per illuinationem spiritus sancti est firmiter adherendum quod ei non potest subesse falsum Et ideo negare tale doctrinam est ualde impium quod ut dicit saluator Qui uos spernit me spernit et qui uos audit me audit Unde beatus Leo ut habet in decretis. 24. q. 34. c. Quid autem sic dicit Quid autem iniquus quod ipse sapere et sapientioribus doctioribusque non credere sed in hac insipientiam cadunt quod cum ad cognoscendum ueritatem aliquo impediunt obscuro non ad propheticas uoces non ad applicas litteras nec ad euangelicas auctoritates sed ad semet ipsos recurrunt et ideo

magis enoris existunt quia ueritatis discipuli non fuerunt hec i^o. Et beatus Ber. ad lugdun. Nunquid patribus nostris doctiores aut deuotiores sumus piculose presumimus. quicquid in talibus eorum prudentia preteriiuit. Idem et dicit Jero. ut habet. 24. q. 3^a. c. Trāsseiūt. Et. 11. q. 3^a. dicit quicūq; cōtristat doctore ueritatis ei non acquiescēs peccat in xpm et patre omniū exacerbat deū pp qd et uita carebit h^c i^o. Ex quibus patet qd piculosū ē negare dicta sāctorū pūz et maxime ab ecclia approbatorū. Adinor u^o pbat iducēdo dēa scōz.

P^a auctoritas pncipal.

In pmissis nāq; augustinus in li. x. sup gen. ad litterā quid igitur cōignatus illo utero uirgis cuius caro et si de peccati propagatōe uenit non tñ de peccati propagatōe cōcepit ut ne in ipsum quidē corpus xpi ea lex seuerit que in mēbris posita corporis reputat legi mētis hec ille. Nota qd aug. tria in hac auctoritate dicit. Primo dicit qd caro uirginis de peccati propagatōe uenit et accipit partem pro toto sic accipit Jo. pmo ubi dicit uerbum caro factum. Et ad gal. 5. caro concupiscit aduersus spiritū. Et ysa. 40. uidebit omnis caro salutare dei. In quibus locis accipit pars pro toto hōc ut dicit aug. i. 13. de ci. dei. Secundo dicit qd uirgo non cōcepit xpm de propagatōe peccati. 3. dicit qd pp hoc non seuit in corpus xpi illa lex mēbrorū que reputat legi mētis. Ex quibus sequit

fm intētiōē aug. qd in omnes carnem qd de peccati propagatōe uenit seuit lex mēbroz alias nō esset ueruz qd iō beata uirgo non de peccati propagatione concepit ne in xpm seuiret lex mēbrorū. Lū igitur caro beate uirginis de peccati propagatōe uenerit necesse ē dicere qd lex mēbroz seuerit in eā lex aut illa dicitur fomes uel habitualis concupiscentie que est si peccati originalis fm aug. in pmo li. de nup. et concupiscentie et iō talis lex mēbrorū nō potest esse in aliquo nisi in illo pfuerit originale peccatū a quo cāta ē. Idem g^o ē dicere. b. uirginēz uenisse de propagatōe peccati et ipsā fuisse cōceptā in peccato quia uenisse de propagatōe peccati ē cōceptam fuisse ex concupiscentie carnis. Sed quāz plures ex tali concupiscentie cōcepta dñbit originale peccatū ut dicit aug. in li. de nup. et concupiscentie ergo. b. uirgo fm intētiōē aug. traxit originale peccatū.

2ª Auctoritas pncipal.

Itē in eodē li. sup gen. sic dicit proinde corpus xpi quāuis de carne femine assūptū sit qd de i^o carnis peccati propagatōe cōcepta fuerat tñ quia nō sic in ea cōceptū ē quō fuerat i^o concepta iō ipz non fuit caro peccati s; filius tu^o carnis peccati nō eiz accepit ide reatus moriēdi qd appet in motu carnis non uolūtario aduersus quē spūs concupiscit s; accepit in non qd cōtagiōi puaricatōis s; qd exsoluen^e idēbite morti et oñden^e pmissis resurrectioni cōiret h^c i^o. Nota qd aug. dicit qd qd x^o non fuit cōcept^o de propagatōe

carnis peccati sicut caro marie. Iohannes per
 hoc quia non fuit caro peccati non habuit
 reatum moriendi quod appetit in motu car-
 nis non uoluntario. Ex quo dat intelli-
 gere a proprio sensu quod quia b. uirgo con-
 cepta fuit de propagatione carnis pec-
 cati. i. huius peccati quod habuerit rea-
 tum moriendi quod non potest uenire nisi ei
 qui habuit peccatum. **Nota** quod. Au-
 gustinus per carnem intelligit totum hominem a
 parte designatum quod ut ipse dicit in
 li. de bapt. puu. 7. i. 13. de ciui. dei
 ca. 2. sacra scriptura sepe ipse ho-
 minem. i. naturam hominis carnem appel-
 lat a parte designatum totum ut est illud
 Ex operibus legis non iustificabitur omnis
 caro peccatis uel huius peccati sicut
 ipse dicit in li. ypono. 3. prima blas-
 phemia. quod est inquit filium dei uenisse
 in similitudine carnis peccati nisi non huius
 caro eius ullum peccatum dante petro a
 postolo quod peccatum non fecit. i. non habuit
 7. c. d. d. n. in similitudine carnis pec-
 cati illam absque peccato naturam uero carnem
 peccatricem ostendit hec ille 7. i. per de
 bapt. pu. una est inquit caro peccati in qua
 omnes ad damnationem nascuntur 7. una
 est similitudo carnis peccati per quam omnes a
 damnatione liberantur hec ille.
Et in eodem li. et h. de ose. di. 4.
 et i. 2. sen. di. 31. per bapt. inquit id
 agitur ut euacuetur caro peccati. hec ille.
 unde uene. Beda i. omel. circuncisio-
 nis christi inquit quod absque omni profluo la-
 be pollutionis appuit. et quod in simili-
 tudine carnis peccati non autem in carne pec-
 cati aduenit remedium quo caro pec-
 cati consueuerat mudari non respuit

hec ille. **Ex** quibus patet quod secundum augu-
 stinum caro peccati est homo non anima huius in se pec-
 catum quod per bapt. tollitur cum ergo secundum augu-
 stinum b. uirgo fuerit caro peccati sequitur quod
 secundum ipse b. uirgo habuerit alium peccatum
Ite li. b. uirgo habuit reatum mo-
 riendi. i. obligationem siue debitum mor-
 tis sequitur quod ipsa huerit peccatrix originale
 quia talis obligatio est peccati peccati ut dicit au-
 gustinus prima blasphemiam ubi sic dicit. Nos
 eius per peccatrix debitores mortis mori-
 mur uicti. christus autem innocens mori uo-
 luit ut moriendo mortem captiuaret
 Igitur ut moriantur homines peccatrix est peccatrix
 hec ille. Et i. 13. de tri. per peccatrix igitur
 quod a primis peccatrix hominum morti obli-
 gati sumus autem per nobis solues quod
 non debebat nos a debitis 7. penitis et
 propriis liberauit. h. ille. **Ex** quibus
 patet quod cum b. uir. secundum augu-
 stinum habuerit reatum moriendi quod est secundum ipse huerit
 peccatrix per quod in currimus reatum 7. obliga-
 tionem mortis.

3. auctoritas principalis.

Ite autem. i. x. s. g. n. cum igitur sit in se
 7. uisibilis corpulentia 7. inuisibilis ratio
 utrumque currit ex abram 7. et ex ada
 usque in corpus marie. quia ipse eodem modo
 conceptus est sic corpus aliorum christus autem ui-
 sibilis carnis corpulentia de uirgine car-
 ne assumpsit ratio uero conceptio non a se
 uirili. sed longe aliter ac deservit aduenit.
 uulnus autem paucitatis ade per omnes car-
 nem ab ipso seiali ratione propagationem
 transcribit siue transfudit hec ille.
Nota quod. augu. dicit quod peccatrix ade trans-
 fudit in omnes carnes ab ipso seiali ratione
 propagationem dicit et quod corpus uirginis m.

No.

fuit ab adā seiali rōe ppagatus g^o
segt q^o i. b. uir. peccz ade fuerit trās
fusu. ¶ 4^a auctoritas pncipal.

¶ Itē augusti^o i. 5°. li. ctra Julianū
¶ Quid. n. iqt q^o magnis argumenta
tōibus laboras pueire ad impietatis
abruptū ut q^o xpi caro de maria na
ta ē q^o ex adā sicut ceteri hoies fuit
ppagata pp h^o nīl distat a carne
peccī 7 credis sine ulla distictione
apls dixisse xps fuisse missū i silitu
dine carnis peccī ymmo poti^o istas
ut nulla sit caro peccī. sz dic q^o qd
ē silitudo carnis peccī si nulla ē caro
peccī. sz hāc aplicā sūtiāz me nō itel
lexisse dixisti nec eam tñ exposuisti
ut te docēte discerem^o quō aliqua
res possit esse filis rei que nō ē. qd
si demtis ē h^o dicere 7 sūdu^o caro
xpi nō fuit caro peccī sz silitudo car
nis peccī qd restat nisi ut intelliga
mus ea excepta oēs reliquā carnez
hūanā ēē carnē peccī 7 hīc appet
illā caris cōcupiscētiā p quā xps cō
cipi noluit fecisse i hu^o gēre ppa
gatōez peccī q^o marie corpus q^ouis
ex tali cōcup^o uenerit nō tñ illā tra
iecit i plē quā nō iñ cepit. ceterum
corpus xpi iñ dictū ē i silitudinē car
nis peccī q^o oīs alia hoīuz caro ē ca
ro peccī. q^ois h^o negat 7 carnē xpi
ita cōpat carni ceterorū hoīuz na
scēciū ut utrāq^o asserat ēē eq^ol^o pu
ritatis detestād^o hīcticus iueit^o h^o
ie. ¶ Nota q^o iulian^o uolēs oñdere
q^o nō os puuli cōtrahūt a pētibus
origiale peccm sic arguebat. si puu
li cōherēt a pētib^o origiale peccz se

queret^o q^o x^o oñissz origiale peccm
q^o fuit cōceptus ex maria uirgīe cu
ius caro fuit ab adā ppagata. sicut
caro ceterorū hominū. ¶ Ad h^o ar
gumtū rñdēs augu. sex p ordinem
ponit. ¶ 1° namq^o cōfirmat aplica
sūtiā q^o caro xpi nō fuit caro peccī sed
silitu^o carnis peccī q^o dic ad ro. 8. q^o
deus filiū suū misit in similitudine
carnis peccī. ¶ 2° dic q^o apls i uer
bis predcis nō solū uoluit dicere q^o
caro xpi nō esset caro peccī. sz cū h^o
ēt itellexit q^o oīs a^o hoīuz caro essz
caro peccī. ¶ 3° assignat cāz q^ore ar
gumta iuliani nō cōcludūt dic q^o lz
xps cōceptus fuerit de. b^a. maria nō
tñ fuit caro peccī q^o nō fuit cōceptus
ex carnali cōcup^o q^o i humano gene
re ē cā peccī original^o Et lz ingt b^a
uirgo cōcepta fuezit ex tali cōcup^o
sicut ceteri homines nō illam tra
iecit i xpi corp^o qd sū tali ucu^o cō
cepit. Cā ergo fm augu. q^o oēs alij
hoies ab adāz ppagati cōtrahant
origiale peccz ē q^o ex carnali cōcup^o
ppagāt^o. b. aut uir. fuit ab adāz ex
carnali ucu^o ppagata sic ceteri hoies
iō ipa sic ceteri oñit origiale peccz.
4°. cōcludit ex h^o oēm humanā car
nez excepta car^o xpi esse carnē peccī
idest peccatricē siue hēre peccz sic. s
fuit expōsitū. ¶ 5° dicit q^o quisq^o
h^o negat uz q^o nō oīs caro huma
na excepta carne xpi sit caro peccī.
o^o q^o asserat carnē illā q^o nō ē caro
peccī esse eq^ol^o puritatis cū car^o xpi
accipiēdo carnē p toto ho^o 6° dic
q^o 1° q^o negat aliquā humanā carnē

esse carnem peccati et per omnes asserit
 illam esse equalis puritatis cum carne christi
 quod talis detestandus hereticus est dicendum
 et ideo illis ualde timendum est quod non solum
 dicunt. b. uirgiem non fuisse in peccato ori
 ginali conceptam sed et hoc ipsum filius ar
 gumetoribus conatur defendere. tales
 .n. ad impietatis abruptum festinantes
 habent dicere quod ipsa non fuit caro peccati
 sed similitudo carnis peccati et per omnes quod
 ipsa fuerit equalis puritatis cum christo
 cum puritas de qua loquimur attendatur pe
 nes recessum a contrario quod est peccatum
 ita quod quod equalis recedunt a peccato sunt equalis
 puritatis et ideo tales non sunt heretici
 detestandi solum sed et heretice
 sunt habendi quod habent pernaciter defende
 runt. dñ. n. in decretis. 24. q. 3. qui
 aliorum errorem defendit multo est
 damabilius illis qui errant quod non solum
 ipse errat sed ipse aliis offendit et
 rorum prepat et confirmat. unde quod m
 est erroris non tamen est hereticus sed et heresi
 archa est dicendus hec ibi et est dictus
 urbai pape. **I. S.** auctoritas pnci.
 Itē Augu. i. 2. de bapt. xii. non est in
 quod in filiis hominum nec fuit nec erit qui
 nullo unquam peccato fuerit obstrictus aut
 ad iusticiam non ex peccato puenerit ex
 cepto uno mediatore per quem finitis
 peccatorum inimicitias reconciliamur
 deo. solus igitur ille est homo factus ma
 nes ut peccator nullum unquam habuit. nec su
 pposit carnem peccati quous dñ. mñ. car
 peccati. quod eis in suscepit illud peccato
 suscipiendo mudauit hoc est. Nota quod
 au. tria dicuntur peccati non est nec fuit.
 nec erit unquam aliqis homo excepto christo quod

nunquam fuerit sub peccato. tñ. an habuerit
 peccator quod fuerit iustus. 2.º. concludit ex
 hoc quod solus christus nullum unquam habuerit
 peccator actuale nec assumpsit carnem pec
 cati. i. nã. 3.º. peccato originali quibus nã.
 assumpsit de mñ. car. peccati. i. d. car
 ne siue nã. mñ. q. fuerat sub peccato
 originali. 3.º. Rñ. cuida tacite quod pos
 set eis aliqis dñ. quod si christus assumpsit
 nã. humanam d. car. mñ. q. fuit sub
 peccato uidetur sequi quod etiam caro christi fue
 rit caro peccati licet dubitaretur. 2.º.º.
 ues au. dñ. q. illud carnis quod ex car
 ne mñ. x.º. suscepit illud suscipiendo
 a fomite mudauit. Et ideo illud sed in
 mñ. caro i.º. fuerit sub fomite peccati
 i.º. tñ. non fuit sub fomite peccati. quod p
 us fuit mudata quod fuerit christi caro.
 et hoc est quod dñ. mñ. in. 3.º. sen. di. 3.º. sa
 ne inquit credi oportet iuxta scripturam attestatio
 nis conuenientiã. ipaz carnis filij dei
 anq. conciperet peccato fuisse obnoxia i
 mar. sic et reliq. uirgis caro. Sed
 postmodum spiritus sancti operatione sruenien
 te ita mudata fuisse. ut ab omni peccati
 contagione immunis uniret dei uerbo
 peccati tñ. non de necessitate. sed uoluntate
 assumptis remanere. Mariam quoque
 tota spiritus sancti sruenies a peccato prius
 mudauit. et a fomite est peccati libera
 uit. l. fomitem ipsum penitus euacuando ut
 quibusdam placet. l. sic debilitando et ex
 tenuando ut ei postmodum peccati oc
 casio nullatenus extiterit hoc est. ex quod
 p.º. quod i.º.º. au. et alioz prius est quod
 caro christi anq. assumeret fuerit obno
 xia peccato sic reliq. uirgis caro. sed an
 q. assumeret fuit a fomite peccati

tolz mūdāta. 8^a. auctoritas pnci.
Ite aug. sup ps. 34. exponēs il
lud. Ego aut cū molesti ēēnt idue
bar cilicio sic dīc ciliciū forte ap
pellat sue caris mortalitātē q̄re ci
liciū pp similitudinē carnis peccati apls
.n. dicit misit. n. de^o filiū suū ī fili
tudine caris peccati ut de peccato dānaret
peccatū nō q̄ peccatū ēēt nō dico ī uerbo
dei s̄z nec ī ip̄a qdē aīa sc̄a 7 mēte
sc̄a hoīs quā sibi ad uītātē p̄e uer
bū dei coaptauerat s̄z tūm similitudo
carnis peccati erat ī dño q̄ mors nō ē
nisi de peccato 7 utiq̄ corp^o xp̄i mor
tale erat 7 iō sic dī mors peccatū q̄
facta ē pp peccatū sicut dī lingua gre
ca līgua latīa nō ip̄z mbrū carnis
sic g^o peccatū dī illud qd factū est de
peccato. 7 q̄ xp̄s carnē assūpsit de mā
sa ip̄a q̄ mortē meruerat ex pecca
to dicta ē caro eius similitudo carnis
peccati. 7. n. ut clari^o dicā adā mortu^o
ē pp peccatū maria ex adā mortua est
pp peccatū 7 caro dñi ex maria mortu
a ē pp delēda peccata h^o cilitō iduit
se dñs 7 iō nō ē agnit^o q̄ sub cilitō
latebat. h^o i^o. Nota q̄ aug. duo di
cit de. b. uir. p̄mū ē q̄ caro uir. ex
q̄ xp̄s carnē assūplerat mortē me
ruerat pp peccatū. s̄m ē q̄. b. uir. mor
tua fuit pp peccatū. ex q̄b^o clarissie seq
tur. q̄ dicit originale peccatū. meritum
.n. mortis ē pp peccatū 7 mors ē pe
na peccati. p̄mū declarat nā aug. ī plu
ribus sue doctrine locis dīc q̄ so
lus xp̄s fuit liber a debito siue a
merito mortis q̄ ē peccatū sub q^o
nūq̄ fuit. uñ sup ps. 55. sic dic da

uidisse cōceptū ī iniquitatibus dīc q̄
in oībus trahit iniquitas ex adam
7 ip̄m uinculū et debitū mortis. ne
mo. n. ex illo nascit^o nisi trahēs pe
nā 7 meritū pene nisi tu solus qui
de spū s̄cto cōceptus es. **I**te i. 13.
de tri. q̄dam iniquitatis dei ī pote
state diaboli traditū ē gen^o hūanū
peccato p̄mū hoīs ī oīs utriusq̄ sexus
cōmixtione nascētes origīalī trāseū
te 7 p̄ntum p̄morū debito uniuersos
obligāte. solus aut xp̄s a debito
mortis liber ē mortuus. Et q̄ oīs
hōies diabolus merito sub sua po
testate tenebat quos pena reos cō
demnatōe mortis obstrinxit iustū
fuit ut p xp̄m quē nullius peccati reū
merito pena mortis affecit oīs de
bitores quos merito tenebat libe
ros dimitteret credētes ī eū quē si
ne ullo debito occidit. hec ille.

Ex quib^o pz q̄ meritū siue debitum
mortis s̄m aug. ē ip̄m peccatū uide
dicit alibi. q̄ pena q̄ bo^o ē dicit^o
esse a deo meritū aut peccatū q̄ culpa
ē nō ē a deo. Lū igit^o s̄m ip̄m ī b^o
uirgine fuerit meritū mortis igit^o
in ip̄a fuit alī culpa. **S**ecundū ē
patet. Nā aug. ī li. ad sabinū co
mitē xp̄s igit mortu^o ē p peccato nō
suo sed alieno quisq̄ aut n̄rūm nō
alioz peccatoz sed suo h^o i^o. **I**te au.
i. 13. d tri. quāuis iquit et ip̄a mors
carnis de peccato p̄mū hominis origi
nalī uenerit tū bonus eius usq̄ glo
riosissimos martires fecit et iō non
solū ip̄a sed et omnia que seculi h^o
ma^o dolores laboresq̄ hominum

quāq̃s de peccorū 7 maxie de peccō o
rigial̃ meritis obstricta tñ 7 remis
sis peccōis reānere debuerūt cū q̃b̃
hō p̃ ueritate certaret h̃c i. nota
p̃ declaratōe hui⁹ auctoritatis et e
orū q̃ sequūt q̃ peccō pōt trip̃ cōsi
derari uno mō put pena ē alio mō
ut ē satisfactoria. 3°. mō ut ē medici
nalis. si cōsideret p̃ mō sic de iōe
eius ē q̃ sit uolūtaria 7 h̃c mō n̄
infligit nisi p̃ culpa q̃ iest. 7 iō dīc
grego. i. orōne nulla nobis nocebit
aduersitas si nulla dñet iniquitas. 7
Jero. q̃qd̃ iōt patimur peccā nostra
meruerūt Et Job. 4. dī q̃s inocēs
piit aut qñ recti deleri sunt qñ po
ci⁹ uidi eos q̃ opāt iniquitatē flan
te deo pisse. 7 augu. dicit i p̃o li. 2.
tractatōnū q̃ oīs pena iusta ē 7 p̃
peccō aliquo ipendit̃ hec ille. pena
g° ut pena ē sēp ordinē hēt ad clpā
ppriam uel actualē uel origialem
actu existētē in eo q̃ patit̃. Si uero
cōsideret secūdo mō sic pena pōt
cōueire alicui p̃ peccō p̃terito. nam
macula peccōi tolli nō pōt nisi uolun
tas hūana ordinē diē iustie accep
tet ut. i. uel ipe penā spōtane⁹ assū
mat in recōpēsatiōez culpe cōmis
se uel illā a deo uel ab hoīe illataz pa
cienter sustineat Ad ordinē. n. diē
iustie p̃tiet q̃ ille q̃ pl uolūtati sue
indulxit q̃s debuit cōtra mādātum
dei agēs talis patiat̃ aliqd̃ uel spō
taneus uel iuitus quod simpli non
uelet. 7 hoc mō pōt pati aliq̃s nō
solum pro peccō suo p̃terito s̃z ēt p̃
peccō alterius. Si uero cōsideretur

pena ut medicinalis sic pōt pati hō
et si nullū hēat uel habuerit actua
le peccm s̃z patiet̃ p̃ cōsuatōe g̃ze
uel augumētatiōe uirtutis uel ma
nifestatiōe glorie dei sicut m̃lri s̃c
ti hoīes postq̃s satisfecerūt de oīb̃
peccōis iterū uolūtariē assūpserunt
m̃ltas penalitates austerā uitā du
cētes ut g̃fāz repazatā cōfuarēt et
de uirtute in uirtutē p̃ficerēt sicut
fecit. b. Jo. ba. b. paul⁹ h̃m̃ita 7. b.
Antonius 7. b. Jero. 7. b. b̃ndict⁹
7. b. dñicus q̃ nūq̃s peccauerūt mor
tal̃ multas aufcitates 7 peccāitates
uolūtariē assūpserūt ad p̃fectū uir
tutis. huiusmodi tñ medicinales pe
ne reuocūt̃ ad peccm origialem sicut
ad cām q̃ h̃c ip̃s q̃ oz hūc n̄ me
dicinas penales exhibere ad p̃fectū
uirtutis p̃ueit ex corruptōe n̄ q̃ ē
pena peccō origial̃. i. statu. n. inocēcie
n̄ op̃ fuisse aliquē iducere p̃fectū
uirtutis p̃ peccā exercitia. uñ hoc
ip̃s q̃ ē peccale i talib⁹ q̃ null⁹ uel
let ita simpli pati sed uolūtariē solū
assūpsit ea iqtū sūt ad p̃fectū uirtu
tis reducīt̃ ad clpā origialem sicut ad
cāz si. n. n̄ hūc n̄ ēēt p̃ origialem peccō
infecta nllā molestiā ul defectū p̃o
augumētō uirtutis pateret̃. Illec
sanctus tho. in p̃. 2. q. 87. articu
lo. 6. 7. 7. i. 2. 2. q. 108 articulo
. 4. 7. i. 2. sen. di. 36. arti. 4. 7. in
3. cōtra gētilles ca. 14. Et h̃c ē
quod dicit augusti. in .2. de bap.
paruulorum Non est inquit dubi
tandum mortem non esse uentu
rā hōi nisi p̃cessisset peccm cui⁹ tal

pena cōsequetur. post ē remissionē
peccatorū dñs eā fidelib⁹ euenire
pmisit ut ei⁹ timore uicē⁹ exerce
atur fortitudo iustitie. caro eīm que
p⁹ facta ē nō erat caro peccati. et qz
noluit hō iter delictis suare iusti
tiā statuit deus ut post ei⁹ peccat⁹ ca
ro ppagata peccati ad recipiendā iusti
tiā laborib⁹ ⁊ molestijs niteret h⁹
ie. **Ex** q⁹ p⁹ qz mors et alij defec
tū peccati et qz post remissionem
peccatorū dñs pmittit h⁹ fidelib⁹ eue
nire ad pfectū uirtutis Sz qz ex ta
libus laborib⁹ pficiāt i uirtutibus
puenit ex peccato originali. **Itē** au. i
2. de bap. pu. apłs iqt sñ ambigui
tate locut⁹ ē dicēs p hoīez mors ⁊
p hoīez resurrectio mortuoz. sic in
adā os moriūt ita ⁊ i x⁹ os uiuifi
cabūt. Nrm g⁹ corp⁹ mortuū ē p
pē peccat⁹. xpi autē corp⁹ solū mortu
um ē sñ peccato ut fuso sāguine sñ cul
pa oīuz el'paz cyrogriopha delezēt
quib⁹ debitores qz ei⁹ credūt oya
bolo antea tñbāt. Jo ait hic ē san
guis me⁹ qz p uobis efudet⁹ i remis
sionē peccatorū. h⁹ ie. **Ex** q⁹ p⁹ qz
caro siue corp⁹ dñi mortuū ē sñ pec
cato ut deleteret culpas oīuz qz non
moriūt nisi p peccatū. **Itē** i eo.
li. sic dicit Sic g⁹ mortē corporis et
pp peccat⁹ os hōi ifluxit ⁊ post remis
sionē peccatorū pp exercēdā iustiaz nō
ademit. teneam⁹ g⁹ i declinabilē fi
dei cōfōez. solus unus est qz sñ peccato
nat⁹ ē i silitu⁹ carnis peccati sñ peccato
mortu⁹ ē pp nra peccata h⁹ ie. **Itē** z
augu. i 3. de bap. pu. ubi ē inquit

mors acule⁹ tu⁹ ⁊ acule⁹ eīz mortis
ē peccm quo cūcti ita uenenati sum⁹
ut ē i nris corpib⁹ mors fieret et
ea tā lōgo tempore possideret. pec
cauim⁹ i uno os ut mereremur in
uno os hec ille. **Itē** i eodē li. Ne
mo iqt de hac re fallat⁹ ul' fallat⁹ os
adimit atqz aufert istius scripture
manifest⁹ sēsus ābages quēadmodū
uidelz trahit⁹ origine mors sic ⁊
origine trahit⁹ peccat⁹ i hac car⁹ pec
cati pp qd sanāduz qd ē ppagie at
tractū ⁊ qd ē uolūrate actū atqz ip
saz carne resuscitādā qz mortua ē pp
peccat⁹ uelit medic⁹ i silitu⁹ carnis peccati
qui nō est opus sanis sed egrotāti
bus nec uenit uocare iustos sed pec
catores hec ille. **Itē** augu. con
tra pmā blasfemiā mors iquit pter
peccm i orbē terrarum et deo iusto
iudice permilla ē pro pena in pec
catore dñari oībus eīm hōib⁹ tam
iustis qz iniustis pp peccatum ade
qd nascentes traxerunt corporalis
mors ista debet h⁹ ie. **Ex** q⁹ p⁹ pa
tet qz tā iustis qz iniustis corporat⁹
mors nō debet nisi propter pecca
tum qd nascētes traxerūt beata g⁹
uirgo maria mortua est propter pec
catum qd nascendo cōtraxit. **Les**
set igitur illa distō que dicit qz ali
quis pōt mori propter peccm dupli
citer uel propter peccatum positi
ue ⁊ sic moriūtur iniusti ul' propter
peccatum priuatiue et sic moriū
tur iusti hēc distinctio est uana et
friuola. **Primo** quia exponit
unū oppositum p alio opposito uz

peccatum per gratia que ei opponitur. **¶** 2° quia dicit augustinus quod omnibus hominibus ratione iustis quibus iustis per peccatum quod transierunt mores ista debet. Item augustinus. secundum blasphemiam si inquit peccatorum per mortem solus illis nocuit quomodo que in illis per peccato lata est sententia in nos pertransiuit si in nos non pertransiuit et culpa nisi forte sed uos iustus est deus qui exprobat eorum delicti passus est eorum peccata colligari habet. **¶** Ex quo patet quod si mors que est pena peccati per mortem pertransiuit in uirginem et non peccatorum sequitur quod iniquus est deus quod prophetam est dicere et hereticum. Unde augustinus. blasphemiam ubi inquit peccatum non fuit mors utique esse non debet nisi secundum errorem uerum iniquus sit deus ut mori patiat non habere peccatorum per quod possit uita priuari. Non enim eis me figere. sed apostolus predicat te dictum est per peccatum mors. et stipendium peccati mors habet. **¶** Item eodem habet fides nostra fatemur incontinentem per peccatorum quod nascens traxerunt mortem in pullos pertransisse non enim eis moreretur nisi ceno peccati necaretur quod uti na conceptio traxerit. habet. **¶** Clarissima ergo appet sententia augustinus. si. b. uirgo est mortua per peccatorum et habuit meritum mortis ex quo sequitur de necessitate quod ipsa aliam fuisse sub peccato non actuali ergo originali.

¶ 7^a. auctoritas principalis.

¶ Item augustinus. prima blasphemiam in li. ipson. Christus inquit apostolus de peccato damnauit peccatum in carne quia de huiusmodi uirgine peccatrice ut dixi suscipiens absque culpa et hac innoxia crucifigentes peccatorum quod nos

damnauerat per iobiam in adam teneno in adam celesti per obiam damnat habet. **¶** Ecce quod b. uir. appellat peccatricem carnem ergo ipsa habuit aliam peccatum.

¶ 8^a. auctoritas principalis.

¶ Item augustinus. secundum psalmum. Filius inquit dei sanctus est filius hominis ut nos eficeremur filij dei caro sanctus est ex maria uirgine unde mater uirgo. Ex adam. ergo ex primo per capti uo b. uirgo et caro in christo de massa captiuitatis accepta fuit hec in. Si ergo b. uirgo fuit massa captiuitatis ergo sub peccato aliquando fuit.

¶ 9^a. auctoritas principalis.

¶ Item augustinus. maximus. hereticum li. 10. c. 21. Non inquit deus habitat in hoc quem non ante spiritus sanctus sancti ficauerit atque purgauerit denique ad mariam illam beatam uirginem dicebat spiritus sanctus superueniet in te utique ad sacrificandum. et ad purgandum eam hec ille. Fuit ergo purgata fomite peccati per spiritum sanctum ergo. etc.

¶ 10. auctoritas principalis.

¶ Item augustinus. in sermone assumptionis qui incipit. Sancta atque gloriosa descendit inquit filius dei in uirginem sicut pluuia in uellus purgavit pretiosam margaritam. et uirginitas eius non fessit aliquam iacturam. Et dicit manichei dominum iesum non potuisse per feminam nasci. Non enim dignum est inquinare ut tanta maiestas per sordes. et squalores femine transire credatur. Sed dicit tibi manichee deus creator hominum filius

hois quid est q. te pmouet in nati-
 uitate mea. Nō sum libidinis con-
 ceptus cupiditate ego matrē de q.
 nascerer feci ego uia meā itinezaui
 ppavi atq. indaui hē quā despicias
 manichee mī ē mea s. manu fabri-
 cata ē mea Si potui inq. nari cū eaz
 facere potui inq. nari cū ex ea nasce-
 rer Sicut trāstū meo illi nō ē cor-
 rupta uirginitas ita mea ibi nō ē
 maculata maiestas. Si solis radius
 cloacaz sordes siccare nouit et eis
 inq. nari nō ualet quāto magis splē-
 dor lucis eterne ī quo nichil inq. nati
 incurrit quocunq. radiauerit mū-
 dare potest et ipse pollui non po-
 test Sic ergo ille nat. est sol. iter
 mortuos liber sic illi. ex q. natus
 est pudor solus est integer hē ille
 Et idē ad litterā dic. i. li. de. s.
 heresib. q. incipit Debitor sum fate-
 or. et. Ex q. bus patet q. fm itēti-
 onē Au. b. uirgo fuit alū sub peō
 Luz p. q. dicit eā fuisse purgataz
 purga. eiz psupponit sordes Lū 2.
 q. dicit eā fuisse mūdātā et pparatā
 q. nō posset nisi pu. fuissz sub imū-
 ditiā Luz 3. q. dicit xpm solū fuis-
 se it. mortuos libez sicut solus pu-
 dor uirgis ī p. tūriēdo fuit integer
 cū g. uis ecclia teneat q. sola uir.
 et nulla a. hūit hāc p. rogatiūā q.
 ei. pudor ī pien. fuerit iteger q.
 de ipa cātāt. o. uirgo uirginū quō fi-
 et istud q. nec pmā silem uisa est
 nec hēre sequēte seq. q. solus xps
 hūit illā p. rogatiūā uz ut sol. ipse
 et ū alius fuerit liber iter mortuos

qd n. ē nisi p. munitatē pei unde
 dic. augu. s. ps. 40. liber. x. ē mor-
 tu. q. sū peō ē mortu. hē. q. re-
 seq. ex auctoritatib. p. cāis quas
 ego os uidi ī locis p. p. ut ī libris
 autēticis q. itētiōis augu. ē q. b.
 uirgo fuerit ī peō cōcepta.

.ii. auctoritas pncipal.

Item augu. ut allegat. in pharet.
 origialiū scōz ī c. de. b. maria Cre-
 dim. igt. b. uir. ī uō m. is scificatā
 et ab oī origiali peō fuisse mūdātā
 hec ille.

.iii. auctoritas.

Item augu. ut allegat. a qbusdā in
 sermone assumptionis Eximere in-
 quit uirginē gloriosā ab original.
 pei d. ctione temerariū dicimus. li-
 cet hoc deum potuisse facere non
 negemus hec ille has duas ultimas
 auctoritates nō uidi in originalib.
 sed tū in duobus libellis sic allega-
 tas reperi.

.iij. auctoritas pncipal.

Item beatus ambro. s. lucā sic.
 dicit spiritus s. ctus supueniens in
 uirginem mētez ipsius ab omni ui-
 ciorum sorde castificauit hec ille.

.iij. auctoritas pncipal.

Item idem super beati immacula-
 ti in uia. Nemo iquit sine peccato
 fuit nisi solus iesus quem nō cogno-
 scentem peccatum sacrificium fecit
 pro nobis pater uenit dominus ie-
 sus et ī carne que peccato fuerat ob-
 noxia militiam uirtutis exerceuit.
 hec ille.

.iij. auctoritas pncipal.

Ite scūs Eusebi⁹ emissenus i 2º
fmoe natiuitatis dñi q icipit Mos
tis carissimi loquēs ad .b. uirginē
sic dicit. Iniciator oīum rex abste
iniciat⁹ ⁊ sāguinez p mūdi uita fū
dēdū de corpe tuo accepit ac de te
assūpsit unde etiā p te soluat a pec
cati ei ueteris nexu nlls extitit imu
nis nec ipa geitrix redēptoris sol⁹
xps lz de debitorē nascat⁹ legis tñ
ueteris debito nō ten et⁹.

Li. 4. auctoritas pncipal.

Ite beat⁹ Leo papa i epla ad flau
ianum de cui⁹ auctoritate dicit⁹ di.
.i. 5. c. Sca roma⁹ ecclā Recipim⁹
opuscula beati leonis pape ad fla
uianū ep̄m destinata i cōci⁹ calce
doñ. cuius text⁹ si qd ad unum tota
disputauerit. et nō euz ueneranter
acceptauerit anathema sit hec ibi
In epla aut p̄fata sic dicit. Qa cap
tuitas humana solui nō poterat.
nisi cāz nām ille susciperet hic iñ
maiestatis sue damno uerus hō fie
ret ⁊ solus peccī cōtagiū non hēret
Ingredit⁹ h⁹ mūdi i fima dei fili⁹
celesti sede descēdēs noua aut nati
uitate generat⁹ ē qz imaculata uir
ginitas cōcupiscētiā nesciuit caris
māz ministravit assūpta ē ex mze
natura non culpa fides aut catho
lica singularis atqz uera i illo solo
acquirat salutē in quo solo homo i
uenit se inocētē. hec ille. **Nota**
qz dicit pº qz solus xps peccī cōtagiū
nō habuit. 2º dicit qz de uirgine ma
ria natura assūpta ē nō culpa. 3º qz
in solo xpo se hō inocētē iuenit.

Ex istis tribus ppositionibus i cō
cilio niceno ⁊ calcedoñ. cōsumatis
sequit⁹ propositum 8º ⁊ c.

Li. 7. auctoritas pncipal.

Ite idē i fmoe. 4. natiuitatis dñi
qui icipit semp quidez dilectissimi
Zeria inquit carnis humane que i
p̄ma fuerat preuaricatione male
dicta i hº solo beate uirgis partu
germē edidit bñdictū ⁊ a uitio sue
stirpis alienum hec ille.

Li. 8. auctoritas pncipal.

Ite idē in. 2º. fmone natiuita
tis q icipit Exlrem⁹ in dño dilectis
simi sic dicit sine uirili semine edi
tus est xps ex uirgine quā nō huma
nus coytus sed spiritus sanctus fe
cūdauit Et cum in omnibus matri
bus non fiat sine peccī sorde cōcep
tio hec sola iñ purgationem traxit
unde cōcepit. Qº eiz p̄ni seīs trās
fusio non puenit peccī s̄ illic origo
nō imiscuit. hec ille.

Li. 9. auctoritas pncipal.

Ite beatus Grego. s̄ eze. omel.
8. q. quid iquit lūboz nōc nisi pro
pago mortalitatis exp̄mit⁹ de lūbis
eiz abrae uirgo maria exijt. In cu
ius utero unigenit⁹ p̄ris p spirituz
sactū icarnari ē dignatus. hec ille.
Nota qz p propagationē mortali
tatis itelligit gregori⁹ origiale pec
catū uñ. 2. 5.º. moza. c. i. qz iqt d mor
talitatis ppagie nascimur radicis
amaritudine qz i uirgulto retinem⁹
Et augu. omel. 4. s̄ Jo. n̄ iqt xps
cept⁹ est i inigtate qz n̄ d mortā
litis ppagie cept⁹. **Et contra**

fastu libro p^o caro igit xpi n̄ erat ca-
ro peccati q^{ia} n̄ de radice mortalitatis
ex maria p masculu uenerat h^{ic} i^{te}
Ex qbus pz q^{ia} rō qre aliq^s tra-
bat originale peccm ē q^{ia} uenit ex pro-
pagine mortalitatis sequitur q^{ia} ipsa
originale peccm cōtraxit.

20^a auctoritas pncipal.

Ite idē s^r eze. omel. 2^a. Per mē
bru ingt q^o circūciditur mortalis
ppago generatur decedētium et su-
ccedētium numerus auget^r. Per hoc
mbrū m^r uirgo descendit q^{ia} dūm
in utero sū uirū carnis admixtione
concepit hec ille. Q^{uod} aut p hoc q^{ia}
dicit. b. uirginē descendisse per illud
mbrū itelligat ipsa i originali peccō
fuisse cōceptā manifeste pz si uerba
hugoīs de s^co uictore q^{ia} dictū gre-
gorij exponūt adducāt i medium
Nā i p^o li. de sacramētis sic dicit
ut autez in obia manifesta fieret.
unū i cor^e humano mbrū a purita-
te aīe subtraxit p q^o posteritas in
carne seīan^a fuit ut os q^{ia} p illud ge-
nerant^r se filios iobi^s intll^ant. et
ex sua origine qles et ex qbus gene-
rāt^r. Quia g^o i hoc mbro p q^o hu-
mana ppago trāsire debuit signū i
obīe positū ē manifeste oñdit q^{ia} os
q^{ia} p illud mbrū generāt^r. qm̄ cum
culpa iobīe cōcipiūt^r. hec ille cum
g^o beata uirgo fuerit ut dicit gre.
p mbrum mortis generata seq^r q^{ia}
fuerit i originali peccō cōcepta.

21ª Auctoritas pncipal.

Ite. b. anselmus i li. 2° cur de^o
hō c^o. 15°. Nam licet ingt ipsa xpi

cōceptio munda sit et absq^{ue} carnal
delectationis peccato uirgo tamen
ipsa. Unde assūptus est i iniquitati
bus cōcepta est et in peccatis conce-
pit eam mater eius. 7 cū originali
peccato nata ē hec i^{te}

22^a auctoritas pncipal

Item in eodē li. i. introducēs disci-
pulu suum loquentem Quero ingt
qualiter de massa peccatrice idest
de humano genere quod totū erat
infectū peccato hominem de peccō
q^{ia} azimū de fermento de^o assūpsit
Rt anselmus postq^{ue} inquit constat
hominem illum deū esse et peccato-
rum recōciliatorē dubiū nō est il-
lum oīo sine peccato esse hoc aut es-
se nō ualeret nisi de massa peccatū
ce esset assūptus hec ille.

23^a auctoritas.

Ite i eodē uirgo ingt i^{te} de qua
hō i^{te} assūpt^{us} ē de ill^o fuit q^{ia} aī na-
tiuitatē ei^{us} p eū sūt mūdātī a peccis
et i ipa ei^{us} mūditiā de i^{te} assūpt^{us} ē
h^{ic} ille. **N**ota q^{ia} fomes qui ē ma-
teriale i originali peccō 7 effect^{us} ei^{us}
a s^cctis doctoribus appellat^r peccm
et remanet ē post bap. 7 s^cificatio-
nez i s^cificatis. **U**n apls iā bap-
tizatus dicebat de se ipso ad ro. 7°
Nūc aut iā n̄ ego opor illud s^c q^o
hītat i me peccatū. glo. i. fomes uel
carnal^{is} ucu^s Ite augu. i quodā s^mo
ne aduētus loquēs de Jo. bap^a sic
dicit Ego iquit Johānes a te debeo
paptizari et tu uenistas me Agno-
uit seruus dominū agnouit uincul^{um}
originalis peccati obligatus ab omni

neru peccati liberū. hē iē. **I**tem
glo. interlinialis q̄ dī Bede. Ego in
quit Johannes a te debeo baptiza
ri. i. a peccō originali mūdari. hē iē.
Et ideo dñt doc. hoc itelligēdū ēē
zōe fomitis q̄ ē effectus peccati ⁊ in
Johāne remāserat post scīficatōem
et q̄ in. b. uirgīe post primā sācti
ficatōem remāsit fomes peccati l̄z liga
tus q̄ postea ī fā scīficatōne total
ablatuē ē p̄p hō dīc ansel. q̄. beata
uirgo cū originali peccō nata ē. i. cūz
fomite peccati ponēs effectū p̄ causa.

24^a. auctoritas p̄ncipal.

Ite ansel. i. eodē lī. c. 12. loquēs
de morte xpī sic dicit Uere namq̄
mortu⁹ erat qm̄ si uere mortuus nō
fuisset nō uezā fuisset fides mortis
ei⁹ p̄ quā ⁊ i⁹ uirgo de q̄ nat⁹ est ⁊
multi alij mūdati sūt a peccō hec iē.

25^a. auctoritas.

Ite i. c. sequēti sic dicit. Deniq̄
uirgo maria. q̄ p̄ fidē mūdāta est
ut de i⁹ dei filius carnem assumere
posset nequaq̄ credidit ipsū ēē mo
rituz nisi q̄ ipse uellet hec ille.

26^a. auctoritas

Ite ī p̄lōgion loquens deo sic
dicit aīam glīose uirgis marie in
maculā cl̄pe origīal creasti l̄z cōr
eādē p̄maria labe purgasti. ⁊ amīc
tu mūdīte decorasti. ⁊ in scītatis
puritate postea cōfirmasti. hē iē.

27^a. auctoritas p̄ncipal.

Ite idē ī lī. de cōceptu uirginali
c. 18. Decebat inquit ut illius hoī
nis cōceptio de mīre purissima fie
ret. Nepe. decens erat ut uirgo quā

deus unigenito suo p̄pauit ī mīrem
ea puritate niteret q̄ sub deo ma
ior neq̄ intelligi Qualz aut uirgo
eadē p̄ fidē aī xpī cōceptionez mū
data sit dixi ubi aliā rōez de hō ip
so de quo hic agit reddidi hē. iē.

Nota q̄. anselmus dicit q̄. beata
uirgo postq̄ fuit p̄pata ut esset dei
mater tūc fuit purissima et i⁹ puri
tate decebat q̄ maior sub deo neq̄ ī
telligi q̄ p̄ secūda scīficationē p̄ q̄
fuit p̄pata ut esset mīr dei fuit in
ea fomes totali extict⁹ ⁊ ei⁹ libe
rū arbitriū ī bono cōfirmatū ut nō
posset decetero peccare. l̄z bene po
terat ī hō p̄ficere. **E**t iō ex tunc
eius puritas excessit puritatē ade.
et angeloz anteq̄ essent beati quia
illi poterāt peccare sic q̄dā eorum
de fco peccauerūt hec uero peccare
nō poterat. **E**t ne forte aliquis
crederet q̄. beata uirgo sēp sub hac
sūma puritate fuisset addidit. Qua
lī aut per fidem mūdāta sit a peccō
et a fomite peccati ut in tali puritate
fieret dixi alibi uidelicet in libro
cūz dñ. hō q̄ postq̄ p̄ fidē credidit
angelo spiritus scs superuenit ī eaz
et ipsaz ab omni fomite mūdauit
et in illa tali munditia dei fili⁹ ex
ea incarnatus est. **E**t ideo ut di
cit. S. Tho. in primo senten. di. 17.
.q. 2ª articulo. 4. ad. 4. beata uir
go p̄ depurgationem a peccō per p̄
mam sāctificationē et a fomite pec
cati per secundam sanctificationez
pueit ad sūmū gradū puritatis sub
dō Jō ex tūc fuit īmunis ab omni

peccato actuali et originali quia per tales
sanctificationem tota plera et splendida
fuit et nichil impuritatis in ea re
mansit.

Auctoritas pñl. 28.

Item beatus Johannes dama-
in suo 3º. sen. liº. exponens illud Ec-
ce ancilla domini ita dicit. Post consensum autem
uirginis spiritus sanctus preuenit in
ipsa secundum uerbum domini quod dixit an-
gelus purgans ipsam et post deitatis
uerbi receptiuam tribuens filii et ge-
neratiuam habet in se. **U**n ad 1º. sen. i. 3º.
di. 3º. allegans uerba predicta statim
subiungit. Ex his inquit perspicuum sit
quod antequam diximus totam uirginem spiritu
sancto proueniēte ab omni peccati labe fuisse
se sanctificatam hec inquit. **S**icut enim dicit
Hieronymus ad Mariam eam totam spiritu sancto
in eam superueniens a peccato prorsus mun-
dauit et a fomite peccati liberauit
hec ille.

Auctoritas

Item uenerabilis Beda in omel. super
missus est. Superueniens inquit spiritus sanctus in
uirginem duobus modis in eam. dicit post
efficaciam ostendit quia mentes eius ab ea
quam humana fragilitas patitur ui-
tiorum sordibus sanctificauit. ut celesti esset
digna partui et in utero illius seminem ac
uenerabile redemptoris corpus sola
sui operante creauit. in nullo uirili inter-
ueniente tactu carnem de carne uirginis
sacrosanctam formauit obubrauit autem
huius uirginis uirtutem altissimi. quia spiritus
sanctus cor eius impleuit. et ab omni estu
carnalis concupiscentie tepauit atque mundauit
ac donis celestibus mentem illius fuit

et corpus consecrauit hec ille. **I**tem
beatus Iohannes crisostomus secundum mattheum. Quauis in-
quit christus non esset peccator naturam
tamen de peccatrice suscepit hec ille.

Auctoritas principalis.

Item b. seuerinus deus boetius in liº.
de duabus naturis et una personam christi sic
dicit. Alia quidem quod ab alijs inferri
potest quia christi corpus humanum ex matre
utero gigni uidetur. Dicit enim Si ex
hoc sumptum est christi corpus homo
uero omnis ex personam prauaricatione. non so-
lum peccato et morte tenebatur. Uerum
etiam affectibus peccatorum erat implica-
tus. Cum in christo nec peccatum fuit nec uo-
luntas peccati. **U**bi glo. dicit Ingre-
ditur purissimam et utilissimam quod est
uero quod christus sine peccato esse potuit cum ex
maria uirgine corpus suscepit quia in
personam peccati prauaricatione peccatrix fu-
it sic et genus humanum hec glo. est gil-
berti porretani. **A**d hanc quod est res-
pondens Boetius dicit quod triplex fuit
status. **P**rimus dicitur status innocentie
ante peccatum ade. **S**ecundus est status
prauaricationis post peccatum ade. **3º.**
est status beatitudinis. **1º** inquit de
statu prauaricationis non recepit pec-
catum sed mortalitatem corporis ut ab
humano genere peccatum et mortem fu-
garet hec ille in sententia.

Auctoritas principalis.

Item b. hieronymus episcopus et martir
in quodam sermone beate uirginis. O fe-
lix inquit puella que concepta in peccato puri-
ficata ab omni peccato et concepit dei filium
sine peccato. hec ille.

Auctoritas.

Item bernard^{us} beate uirginis de
uotissim^{us} capellan^{us} iⁿ f^{am}one assup
tionis q^{ui} incipit itrauit i^{esu}s iⁿ quo
dam castellu^m. Forte iquit curiosius
q^{uam} requirat cur iⁿ p^{re}sent^{is} euangelica
lectione nulla p^{re}sus lazari m^{en}tio fi
at. Arbitror q^{uod} sane n^{on} iⁿ a pro
posita fili^{us} desiderare uirginalem t^{em}
eiz domū itelligi uolens. p^{er} castellū
spiritus sanct^{us} siluit non incōgrue
p^{ri}ncipia q^{ui} malum utiq^{ue} actuale cōco
mittat. absit eiz ut p^{ro}prii q^{ui}q^{ue} iⁿq^{ui}
nati dom^{us} hec aliq^{ui} hūisse dicatur
ut iⁿ ea pinde scopa lazari quereze
tur. Q^{uod} et si originale a p^{re}sentib^{us} ma
culam traxit sed n^{on} magis a Jere^{mia}
s^{an}cificatā aut n^{on} magis a Jo. spiritu
sācto repletā credere. p^{ro}p^{ri} pietas
xpiana nec eiz festis laudib^{us} nascēs
honoraret nisi scā nasceret. Post
remo cū oīdis cōstet ab origiali
cōragio so^lū dei grā mūdatam esse
mariam quippe cū t^{em} nūc iⁿ baptis
mate sola hāc maculam lauet grā.
t^{em} sola eā olim rābit petra circūcisi
onis ut oīo pium ē credere propuz
mar^{ie} delictū n^{on} hūit Jo ab inocē
tissimo corde eius p^{ri}ncipia lōge fuit sic
g^o lazarus apud eos quorū necesse
est cōscias ab operibus mortuis
emūdari secedat inter uulneratos
dormientes iⁿ sepulchris ut iⁿ talamo
uirginali iueniat^{ur} martha. t^{em} mar^{ie}
t^{em} hec ille. **Nota** q^{uod} Bernard^{us}
p^{er}actuale apellat propuz delict
um q^{uod} propria uolūate comittit^{ur}
p^{ri}ncipia aut q^{ui} p^{er} lazariū significat^{ur} res
p^{er}actū p^{er}actū. Petra u^o circūcisiōis

et aqua baptismatis t^{em} grā s^{an}cificati
onis respicit originale p^{er}actū. Et iō
dicit q^{uod} q^{uod} maria n^{on} p^{ro}prii delicti
uel propriū iquināti hūit. i. nullū
actuale p^{er}actū comisit p^{ro}p^{ri} hoc scopa
p^{ri}ncipia ab ea longe fuit q^{uod} t^{em} origi
ale p^{er}actū d^{icit} n^{on} min^{us} a Jere^{mia} ul a
Jo. iⁿ utero matris s^{an}cificata fuit un
de dicit augu. i. li. de fide ad pe. et
h^{ic} de cōse. di. 4^a l^o iquit pueri pec
catū p^{ro}p^{ri} actionis n^{on} hēant origina
lis t^{em} p^{er}actū damnationem carnali cō
ceptiōe t^{em} natiuitate traxerūt h^{ic} iⁿ
Et iⁿ li^o xpōn os pueri q^{ui}bus cōti
git mori p^{ro}p^{ri} p^{er}actū quod iⁿ eis n^{on} p^{ro}
p^{ri}ncipia actiōe s^{ed} urennā cōceptiōe p^{ri}ncipia
fuit monit^{ur} h^{ic} iⁿ. **Itē** iⁿ libro de
bap. pu. Alia iⁿq^{ui} sūt p^{ro}p^{ri} p^{er}actū in
quibus t^{em} peccāt illi quorū pecca
ta sūt t^{em} aliud ē illud unū ex q^{uo} os
peccatores cōstituti sūt hec iⁿ. Itē
iⁿ p^{ri}mo libro d^{icit} Iulianū q^{ui} allega
bat Jo. Criso. dicēte iⁿ fātes baptiza
mus q^{ui}bus p^{er}actū n^{on} hūites. dicit au
gu. q^{uod} h^{ic} itelligēdum ē q^{uod} p^{ro}p^{ri} p^{er}
cata n^{on} hūit s^{ed} bene hūit originale
p^{er}actū. b. ergo uirgo n^{on} habuit p^{ro}
p^{ri}ncipia delictū s^{ed} bene originale p^{er}actū

Q. 33^a auctoritas p^{ri}ncipal^{is}.
Item bernardus iⁿ f^{am}one. b. Jo. ba.
attēde iⁿq^{ui} obsecro dilligēter q^{ui} os
diata dispositiōe sps ille multiplex
Jeremiā s^{an}cificat replet Jo. t^{em} su
pueit iⁿ mariā. et Jeremie q^{uod}dem
admirāda s^{an}cificatō q^{uod} t^{em} si iⁿ pec
cato rceptus ē nascit^{ur} t^{em} sine p^{er}actū
Johanē uero lōge gloriofior uir^{us}
repleuit q^{uod}m s^{an}cificat^{ur} est a p^{er}actū

et ita domināte spiritu s̄fifusus ut
purgat^r exeat et replet^r. ineffabiliori
autē mō spiritus s̄s s̄fuenit i uirgi
nem quā tota ditatis plenitudo s̄n
m̄se discretione pfudit ut nō solū
a peccatis abluta et repleta spiritu
s̄z et de spū s̄cto. Cūdes q̄s remoti
ori p̄uilegio spetiosus for^s p̄silijs
hominū i cōceptōe ab alijs discret^r
sit illi et eīz i p̄cīs et de p̄cātis
cōcepti sūt. hic de spū et i spiritu
s̄co cōcipit^r. hec ille.

.34. auctoritas p̄ncipal.

Ite Ber. i eplā ad lugduñ. i q̄ rep̄
hēdit illos q̄ celebrabāt festū cō
ceptionis sic dīc circa finē eplē un̄
ē inq̄t i^a cōceptiōis s̄ctas. an forte
dicit^r s̄ctificatiōe p̄uēta q̄ten^r iam
s̄ca acciperet^r ac p̄ hoc s̄s fuerit et
cōceptus quēadmodū s̄ctificata iam
in ufo dī ut s̄s seq̄ret^r et ori^r. sed
nō ualuit an̄ s̄ca esse q̄s eēt Siq̄des
n̄ erat an̄q̄s cōcipet^r an forte iter
amplex^r maritales s̄ctas se ip̄i cō
ceptiōi imiscuit ut siml et s̄ctificata
fuerit et cōcepta. S̄z nec h^o qdē ad
mittit rō. Quō nāq̄s aut s̄ctas s̄n
spiritu s̄cto s̄ctificāte aut spūi s̄cto
societas cū p̄cō fuit aut p̄cēm ibi
n̄ fuit ubi libido n̄ defuit. Nisi q̄s
dicat eā de spiritu s̄co et n̄ de uiro
cōceptā fuisse. S̄z id hacten^r iaudi
tuz lego nāq̄s spūz s̄ctū i eā et nō
cū ea uēisse. Et si i^z loq̄ qdē ecclīa
s̄ctit et uerū ē qdē s̄ctit dico uirginē
mariā de spū s̄cto cōcepisse n̄ aut
de spiritu s̄co cōceptā fuisse. dico uir
ginē pepisse n̄ aut a uirgīe p̄tā fuīf

se. alioquin ubi erit p̄rogatiua ma
tris dñi q̄ singl^r credit^r exultare et
munere procul et itegritate carnis
si cātūdem dederis et m̄ri ei^r. Nō
est hoc uirginem hōrare s̄z honori
eius detrahēre si igit^r an̄ cōceptū
s̄ctificari mīme potuit qm̄ n̄ erat. s̄z
nec i ip̄o quidē cōceptu p̄p p̄cēm
qdē ierat restat ut post cōceptū in
utezo iā ex̄ns s̄ctificatiōē accepisse
credat^r que excluso p̄cō s̄ctā fe
cerit natiuitatē nō aut cōceptōem
quā ob rem et si quibusdā uel pau
cis filiorū hōiuz datū sit cū s̄cti
tate nasci nō in cū s̄ctitate cōcipi
ut uni sane seruaret^r s̄cti p̄rogatiua
cōceptus qui ōs s̄ctificaret solus q̄s
absq̄ p̄cō uēiens purgatōez face
ret p̄cōrū sol^r itaq̄s dñs Iesus de
spiritu s̄cto cōceptus qui solus et
ante cōceptū s̄ctus quo excepto de
ceteris p̄cēm uniuersos ex adā na
tos respicit quod unus hūiliter de
semet ip̄o ueraciter cōfite^r dicēs
ecce in iniquitatibus cōceptus suz et
i p̄cīs cōcepit me mater mea. Cum
hec itaq̄s se hēant q̄ nā iā exit rō se
stine cōceptiōis. quo pacto inq̄s aut
s̄ct^r asseret^r cōceptus q̄ de spū s̄co
nō ē ne dicā q̄ de p̄cō ē aut festus
hēt^r qui minime s̄ctus est libēter
uirgo regia h^o honore carebit q̄
uel p̄cēm honorari uel s̄ca i ducti ui
det^r s̄ctitas alioquin nulla ei rōe
placebit cōtra ritū ecclīe p̄sūpta
nouitas mater temeritatis soroz
suz stitōis filia leuitatis. hec ille.

.35. auctoritas.

Ite. b. Inno. papa 3°. i ope suo sol
li smonu qd incipit Inno. fu^o fuo
rum dei. Dilco fi^o suo arnaldo ab
bati Listerciē. 7c. In smone puri
ficatōis. b. uirgis exponens illud
spūs scs srueniet i te sic dicit spiri
tus scs pus qdē i uirginez uenerat
cū i utero mās aīaz ei^o ab originali
peccō mūdauit sz postea sruenit in
eā ut carnē eius a fomite peccī mū
daret qtenus esset sn ruga prois^o
7 macula hec ille.

36. auctoritas.

Ite. b. Clemēs papa i smone qd
incipit Erūt signa 7c. Dico inquit
b^o unū esse clarū qd. b. uir. sz sēte
tiā scōz doctoz fuit i originali peccō
cōcepta. Rō aut b^o est qz fuit ex li
bidine 7 cōcubitu uiri 7 mulieris
cōcepta. Ideo peccm origiale i sui
cōceptione cōtraxit qd n cōtraxit
filius q n ex uirili semīe sz mistico
spūamine fuit cōceptus et iō nō ha
bere peccm origiale ē solius xpī sin
gulare pūillegiū hec ille.

Sequūt lre papales cōmātes et
approbātes doctrinā scī Tho^o de
aquino ordinis p̄dicatoz.

Ite. S. Thomas de aquino doc
tor clarissimus uniuersitatis p̄si
en. Iubar singularissimū actotius
ecclesie lumē splēdidissimum cuius
doctrinā nō dubito. sz firmiter cie
do igne scī spirit^u fuisse exāiatam
i multis sue die doctrine libris te
nuit 7 docuit beatā uirginē fuisse i

originali peccō cōceptā. Uerū anq̄
ei^o scīssima dca ferāt i mediū pri^o
testimoniū inducere uolo qd Sūmi
pōtīfices 7 uniuersitas p̄siēn. de
sua dca doctrina ptulerūt. Et p^o
uideam^o qd dicat Urban^o i bulla
translationis corporis scī Thome.
Cuius tenor talis est.

Littere Urbani pape.

Urbanus ep̄s suus suorum dei
uen. ep̄o tolosa^o 7 dilectis filiis Lāze
lario ecclesie tolosa^o uniuersisqz
magistris 7 doctorib^o i cītate 7 p
uincia tolosana cōmōzātibus salutē
7 aplicā benedictionē. Sane cum sa
crum 7 uenerabile corp^o beati tho
me de aquino ordīs fratrū p̄dicato
rū tolosam de p̄xi^o trāsferēdū sit
Nos attēdentes quāta a deo scīa
dotatus ordinē fratrū p̄dicatorum
et ulem ecclesiā illūstrauit ac beati
augu. uestigia īsequēs eādē eccle
siaz doctrinis 7 scīs q̄s plimis ad
ornauit uolētēs qz p̄pterea idē cor
pus speciali hōzificētia attolli uni
uersitatē .n. requirim^o et ortamur
in dño iesu xpō nihilomin^o per a
postolica scripta mandantes quate
nus dictum corpus cū ad ptes eal
dem trāsferet^o benigne et honorifi
ce suscipientes eumqz deuote ac ue
nerabiliter pertractantes facietis
ab aliis quantum in uobis est cum
debita honorificētia ac deuotione
suscipi et tractari. Uolimus insupe
et tenore presentium uobis inui
gimus ut dicti beati Thome doctri
nam tanq̄s ueridicam et catholicāz

sectemini eāq; studeatis totis uiri-
bus ampliare. Dat. apud mōtem
flaconē. 2°. kl. septēbus pōtificatō
nri. anno. 6°.

Laudatio Innocēti pape d eodē.

Innocēti⁹ papa ī sōne beati tho-
me q̄ icipit Ecce plq; salū. sic dīc
h⁹ doctoris sapiā p̄ceteris excepta
canonica hēt p̄petatē uerborū. mo-
dus dicēdorū: ueritatē sūiā ita ut
nūq; q̄ eā tenuit iueniat a tramite
ueritatis deuiasse ⁊ q̄ eā ipugnavit
sp̄ fuit de ueritate suspect⁹ hec ille

Littere uniuerſitatis piſien. doctri-
nam ſci thome de aquino ordinis
predicatorū approbātes.

Ad perpetuaz rei memoria. ad
laudē et honorē ⁊ gloriā bea-
ti thome de aqno ordīs p̄dicatorū.
nouerūt uniuerſi has litteras īſpec-
turi Qd̄ nos Stefan⁹ pmiſſione
diā piſien. eps una cū uenerabili.
decano ⁊ ca. ecclie nre ac uiginti
tribus magiſtris ī theologia. ⁊ tri-
gintanoue bachalariis ī theologia
ſic ueritatis zelatores attendētes
q; ſacroſcā romana ecclia ita ma-
gnificauit ſactum ſuum Thomā bñ
dictū et colēdū dederit uniuerſis.
Lupiētes glorioſum deum ī ſactis
ſuis apud fidelīū deuotionem ī ter-
ris glorioſius exaltari ac ſanctiſſi-
me matris noſtre deſiderantes ue-
ſtigia ſancta pro uiribus imitari.

Dictumq; confellorem apud teiri-
genas deuotius ac celerius hono-
rari preſertim cuz fuezit et ſit uni-
uerſalis ecclie lamem prefulgi-
dum gemma radians clericorum.
flos doctorū uniuerſitatis noſtre
periſien. ſpeculum clariffimum. ⁊
inſigne claritate fame uite ⁊ doc-
trine uelud ſtella ſplendida ⁊ ma-
tutina refulgens. Et cum inueneri-
mus luce clarius eū nūq; ſenſiſſe
docuiſſe ſeu ſcripſiſſe qd̄ ſane fidi
uel bonis moribus aduerſet prot-
que tam mirifica ⁊ iſignia ⁊ lauda-
bilis de predicto ſacto inuēta eum
ſancta romana ecclia ſactorum cō-
ſelloꝝ cathalogo felicī assignauit
Nos cū tota uniuerſitate piſien.
ut predictum eſt et cum ſigillis no-
ſtris huic approbationi appenſis
inter ſummos ecclie doctores lo-
cum habere feliciter approbam⁹
datis piſius. 1324.

Alie littere preſate uniuerſitatis
quandam condennationem contra
doctrinā beati thome annullātes.

Stephanus pmiſſione diā piſien.
eps. uniuerſis p̄ntes litteras īſpec-
turi ſalutem in omniū ſaluatore.

Carol⁹ rex xp̄ientia certis iudi-
ciis euidenter demonſtrat multa
quibusdam temporibus ordinata
nouis emergentibus cauſis ſuccedē-
tibus temporibus in contrarium

debere cōsulti⁹ imutari. dudū qdā
p̄decessores n̄ri quosdā articulos ne
forte eos male itelligētes caderent
in errorē tāq̄ erroneos p̄ excomu
nicatōis s̄nias dāpnauerūt quorum
non nulli eximii doctores. b. tho⁹
de aquino doctrinā tāgere a q̄bus
dam asserūt quā articuloz cōdēp
natōez Clen. uiri decanus ⁊ capitu
luz eccl̄ie n̄re p̄ficiē sicut ueritatis
gelatores intimius cōsiderātes nec
n̄ doctrine ac fame beati thome in
iustā denigratōez ⁊ s̄acte romane
ecclesie aliquale debonozatōez sup
plicauerunt q̄tenus uocatis oībus
sacre theologie doctoribus cū aliis
q̄ de talibus scire possūt ueritatez
uīa apire⁹ p̄ quā i p̄dcis articul
inq̄tū doctrinā. b. thome tangere
possūt ⁊ s̄acte romane ecclesie ⁊ p̄
dicti s̄acti honorez ⁊ reuerēciā ser
uaremus Nos ergo attēdētes cuz
eis q̄ s̄acta roāna ecc̄a fidelīū oīuz
m̄i et magistra i firmissima petri
xp̄i uicarii cōfessioē sūdata ad quā
uelut uniuersalē regulā catholice
ueritatis p̄tinet approbatō ⁊ re
probatō doctrinarū declaratō du
biozū determinatō tenendorū ⁊ con
futatō errorū p̄factū doctozē uene
rabilem cuius doctrina fulget eccle
sia ut sole luna nup̄ s̄actozū cōfesso
rum cathologo ascribēdū decreuit
diligenti discussione ⁊ exatatione
prehabita s̄r uita ipsius et doctrīa
ip̄z q̄ ad uitā purā et doctrinā sa
lubrem orbi terre p̄dicauit comē
dabilem. Lupiētes deū i s̄actis suis

exaltari ac sacratissime m̄ris eccl̄ie
desiderantes p̄ uirib⁹ s̄ca uestigia
imitari. Dictumq̄ confessorē fe
liciter i cel̄ regnātem apud terrige
nas deuoti⁹ et celebrius honorari
p̄sertim cū fuerit ⁊ sit uniuersalis
ecclesie lumen prefulgidū uniuersi
tatis n̄re p̄ficiē speculū clarissimū
uite fame et doctrine ueluti stella
splendida et matutina refulgens
p̄ uenerabiles ⁊ dilectos consilia
rios nostros fideles iquisitione s̄ca
s̄r dictis articulis apud doctores
theologice facultatis in eorū cōgre
gatione generali regentium ⁊ non
regētiū secl̄ariū et regulariū ad h⁹
speciali cōuocatos. cōpro p̄ dei gra
tiaz p̄fatu⁹ doctorem sc̄z n̄l⁹ unq̄s
sensisse docuisse seu scripsisse quod
sane fidei aut bonis moribus ad
uerset de cōf̄s uen. uiroz decanū
et totius capli. p̄ficiē. ⁊ uerabilia
p̄is. d. Gulielmi archiep̄i uen. sa
cre theologie p̄fessoris. ⁊ aliorum
xxij. in theologia magistrorū una
cum reuerendo p̄re predicto in lit
teris sub sigill⁹ per p̄fatos cōmis
sarios nobis missis nec nō et. 32.
bachalariorum in theologia super
hoc per litteras eorū proprijs sub
scriptionibus et sigillis cōmunita
tis nobis super hoc cōsulentium ⁊
rogantium humiliter et deuote ⁊
aliorum discretorum solenni ⁊ ma
turo consilio super hoc habito su
pradictam articulorum cōdennati
onem et excommunicationis sentētiā
i quantū tangunt uel tāgere assūc⁹

doctrinā bea. Thome p̄dicti ex cer-
ta sciētia tenore p̄sentū totat̄ anlla-
mus In cui⁹ rei testimoniū sigilluz
n̄m est p̄ntib⁹ appēsiū Dat. apud
gētilicū .1324. Die Iouis aū cīne-
res sacros

Incipiūt dēa s̄ci Thome de agno ex-
plicātia b̄tām uirginē fuisse ī origi-
nali p̄cō cōceptā. 37. auctoritas.

In p̄mis nāq; dicit b. Thomas
in. 3. sen. di. 3. a. 2. po. Beata
uirgo ī originali p̄cō cōcepta fuit
p̄p̄t quod. b. Ber. scribit ad lugdunū
cōceptionē illi⁹ celebrādam n̄ esse
q̄uis ī q̄busdā eccl̄is ex deuotōne ce-
lebrēt n̄ cōsiderādo cōceptōez s; po-
tius sanctificatōnez que quando de-
terminate facta fuerit incertū est

38. auctoritas.

Item ī eodem articulo Sancti-
ficatio inq̄t be. uirgīs non potuit
esse decēt aū īfusiōne aīe q; nūdū
ḡre capax erat s; nec ī ip̄o instanti
infusionis ut. s. p. ḡraz tūc sibi īfu-
sā p̄seruaret ne culpā originālē īcur-
reret. nāq; x̄ps hoc singularit̄ ī hu-
mano genere habuit ut redēptōe
nō idigeret q; caput n̄m ē s; aliis
oībus uenit redimi p. ip̄m. h̄c aut̄
esse nō poss; si aliq̄ alia aīa inueni-
ret̄ q̄ nūq; p̄cī mact̄a īfecta fuiss;.
Et ideo nec be. uirginī nec alicui
alteri scōz p̄cīp̄ x̄p̄o h̄c cōcessū est
hec enī sūma puritas soli hōi deo
debebat̄ ut ip̄e q̄si uniuersal redēp-
tor humani generis nlla unq; p̄cī
fuitute teneret̄ cui cōpetebat oēs
a p̄cō redimere unde nō hāc puri-

tatem x̄pi s; maxīaz sub hac uirgo
mī ei⁹ debuit habere h̄c ille

39. auctoritas

Item idem ī sequēti articulo Du-
plex inq̄t sc̄ificatio uirgīs fuisse dig-
noscit̄ Prima qua ī utero sc̄ificata
fuit sc̄da ī cōceptōne fuit saluatoris
Et q; sc̄ificatō emūdatiōne a culpa
dicit̄ q̄ sū ḡra esse nō potest ḡre aut̄
est firmitatē quādam efficere Ideo
effēs sc̄ificatōis est duplex uz emū-
dare 7 cōfirmare Quātū aut̄ ad u-
trūq; effēm secunda sc̄ificatio p̄mā
excessit In p̄ma enī ut cōmūter ab
oībus tenet̄ ab originali fuit pur-
gata p̄cō q̄stū ad reatū 7 maculam
p̄sone fomes aut̄ p̄cī etiam post p̄-
mam sc̄ificatōz p̄ essētiāz remansit
in ea sed ligat⁹ 7 īpeditus p. ḡram
sc̄ificantē ne in p̄cōz declinaret aut
a bono retraheret P̄secūdaz aut̄
sc̄ificatōz fomes ille essential̄ sub-
tract⁹ est Prima aut̄ uirgīs sc̄ifica-
tio alioz sc̄ificatōibus excellentior
fuit. q̄ sic patet nā in sc̄ificatōne
generalī q̄ fit per legem cōmunem
in sacramentis tollitur quidē cul-
pa sed remanet fomes solutus incli-
nans ad p̄c̄m mortale 7 ueniale In
aliis uero in utero sanctificatis nō
manet solutus fomes ut ī clinat̄ ad
mortale remanet tū solut⁹ ut ī cli-
net̄ ad ueniale p̄cōz sicut patet in
Iohanne baptista 7 Jeremia qui
peccatum ueniale habuerūt sed nō
mortale In sanctificatione uero uir-
ginis fomes remansit ligat⁹ quātū
ad īclinatōez ad peccatū mortale 7

veniale et q^u plus ē grāa sctificatō
nis ut dicit^r nō solum rep^rssit mot^u
illicitos in ipā sed etiā i aliis effica
tiāz habuit ita ut q^uis esset pulcra
corpe a nullo unq^u cōcupiscit potue
rit. Et ideo sicut in p^{ri}ma sanctifi
catione uirginis q^udam fuit emūda
tionis inchoatio remoto originali
peccato quātū ad culpā ita etiā fuit
in ea q^udam inchoatio cōfirmatōis
quia p^{er} gratiā sanctificētem imuni
tatez a peccato deinceps cōsecuta
est q^u g^{ra}des imunitas a tribus causa
bat. Primo ex ligatōne fomitis q^u
ad malū eam nō incitabat. Secun
do ex inclinatione gratie que eam
in bonū ordinabat quāuis per eaz
nūdm esset eius liberum arbitriū
in fine ultimo stabilitum sicut est i
beatis qui ad finē ultimū p^{er}ueniūt
. 3° cābat^r ex cōseruatōe diē p^{ri}ui
dentie que eā intactā custodiuit ab
ōi peccō sicut et i p^{ri}mo statu hoīem
ab ōi nociuo p^{er}traxisset. In secunda
uero sanctificatōe et emūdatio et
cōfirmatio in bono que in p^{ri}mo fue
rat inchoata quodēdm cōsumata ē
secūdm p^{er}fectōez uie sed in asūptōe
eius cōsumata ē h^{ic} p^{er}fectiōez pa
trie quod sic pater. nā in p^{ri}ma scti
ficatōe ablata fuit inclinatio fomi
tis remanēte essentia eius. In secū
da uero subtractus fuit ille fomes
total^{iter} remanētibus adhuc penali
tatibus ex peccō causatis a q^ubus ōi
b^{ea} plene liberata ē p^{er} gloriā asūmp
tōis. Simil^{iter} ex altera parte in p^{ri}ma
sanctificatōe collata fuit gratia in

clinās liberū arbitriū efficaciter
ad bonū q^uis nō esset sufficiens ad
tollēdū eius flexibilitatē in malū
quam flexibilitatem etiam homo
in statu inocētie habuit et āgeli an
teq^u essent beati. In secūda u^o scti
ficatōne gratia sup^{er}addita fuit que
potētiā liberi arbitrii impleuit ut i
malū decetero flecti nō possit non
quidē liberū arbitriū tollēdo s^{ed} ei^{us}
defectū auferēdo. In asūptōe uero
ip^{si}us p^{er} grāz p^{er}fectā in gloriā trā
seūtē ultimo fini cōiuncta ē ex q^uo
immobilitas cāf liberi arbitrii.

40. auctoritas p^{ri}ncipalis.

Itē in solutōe articulorū. si inq^u b.
uirgo ātēp^{er}i passionē mortua fuis
set ad dei uisionē n^{on} fuisset admis
sa sic nec alii scti patres. quāuis. n.
in illis remotus fuisset reatus ad p^{er}
sonāz p^{er}tinens remanebat tamen
reatus nature qui per ch^{ri}sti passi
onem sublatus est. 7 ideo ēē sine
peccato dicitur esse p^{ro}priū ch^{ri}sto
qui nec originali nec actuali peccō
unq^u fuit infectus uirgo autem ma
ter eius fuit quidem originali pec
cato infecta a quo antequam nasce
ret^r fuit mūdata sed ab actuali pec
cato omīo fuit immunis quam im
munitatem consecuta est per ligatō
nem fomitis et gratiāz sanctifican
tem et p^{er} custodiam diuine p^{ro}ui
dencie sine qua etiam fomite om
nino extincto peccare potuisset si
cut et adā peccauit qui fomitem n^{on}

habebat. In secunda uero sanctifica-
tione ablata est potentia peccandi, sed est
sciendum quod potentia peccandi potest
dupliciter auferri uno modo quod li-
berum arbitrium ultimo fini coniungi-
tur qui ipse supplet ut nullus in
eo defectus remaneat et hoc modo
potentia peccandi tollitur per gloriam con-
sumatam et ideo in nullo uiatore poni-
tur potentia peccandi hoc modo

¶ Alio modo tollitur po-
tentia peccandi per hoc quod alicui tanta
gratia infunditur quod omnes defectus auferat
aliquo modo. Et hoc modo in beata uir-
gine quando concepit filium ablata est po-
tentia peccandi quousque in statu uie remaneret.

¶ 4^a. Auctoritas.

¶ Item 3^a pte. q. 27^a a. 2°. Sanctificatio in
qua beata uirgo ante conceptionem eius intelli-
gitur potest duplici ratione. Primum quod dicitur sanctificatio
quod loquimur non est nisi emundatio a pec-
cato originali. Sanctitas. non est ab omni im-
mundicia perfecta et imaculata mundi ut dicit
d. 12°. ca. de di. no. Culpa autem non
potest emundari nisi per gratiam et subiectum
est secundum creaturam rationalem ideo ante infusione
ante rationalem beata uirgo sanctificata non fuit
2° quod cum secundum creaturam rationalem sit susce-
ptiua culpe ante infusione ante plene non
est culpe obnoxia et sic quocumque modo beata
uirgo ante conceptionem sanctificata fuisset
nuncquid incurrisset maculam originale culpe
et tunc non indigisset redemptione et sal-
uatione sancta per christum de qua dicitur Math.
p. Ipse saluum faciet populum suum a peccatis
eorum. 11° autem est inconueniens quod christus non sit
saluator omnium hominum ut dicitur per ad
th. 4°. Unum relinquitur quod sanctificatio uirgo

fuerit post eius conceptionem. h. 1°.

¶ 4^a. Auctoritas.

¶ Item in eodem articulo in ratione
secunda. Si inquit anima beata uirginis
nuncquid fuisset originalis peccati con-
tagio inquinata hoc derogaret di-
gnitati christi secundum quam est omnium hominum sal-
uator uelis. Et ideo sub 1° qui saluari
non indiguit tanquam uelis saluator ma-
xima fuit puritas beate uirginis nam
christus non contraxit peccatum originale sed
in ipsa sui conceptione fuit sanctus secundum illud
lu. 1°. Quod. n. ex te nascetur sanctus et
tunc. Sed beata uirgo contraxit quidem origina-
le peccatum sed ab eo fuit mundata ante
quam ex utero nasceretur. Et hoc signi-
ficat Job. 3° ubi de nocte originalis
peccati dicitur Expectet lucem. i. christum
et non uideat quia nihil inquinatum in-
currit in illum. ut dicitur sap. 7°. nec ortum
surgentis aurore. i. beate uirginis que in
suo ortu ab originali peccato fuit im-
munis.

¶ 4^a. Auctoritas.

¶ Item idem in Ratione ad quantum
argumentum dixit. est inquit sanctificatio
una uel totius nature secundum quam tota huma-
natura. ab omni corruptione culpe et
pene liberatur et hoc erit in refractione.
Alia uero est sanctificatio personalis que non trans-
sit in plene carnalis generationis quod talis
sanctificatio non respicit carnem sed mentem
Et ideo 13° pentes beate uirginis fuerit
per tale sanctificationem mundati. ab origi-
nali peccato nihilominus tamen beata uirgo
ex ipsis generata originale peccatum
contraxit quod fuit concepta per carnis
cupiscentiam ex omixtione pentum

que ē cā original' peccati i ple dīc. n.
Aug^o i p^o de nup. 7. 2. cū. Omnem
carnē que de concubitu nascit' carnē
esse peccati. h. e. i. e.

¶ 44^a. Auctoritas.

Itē. q. 27. ar. 3. p. p^{ma} igit' scitifica
tōez q' fuit i uero nō sblata fuit uirgīs
fomes peccati hz ēcēciā sz remāsit i ea
ligat' nō qdē p actū dōis sue sicut
in uirgīs scīs q' p^{uic} ipā nō hūit u
sum liberi arbitrii h^o. n. fuit spale
puillegiū pī q' in utero mās p^{fec}
te usū liberi arbitrii hūit sz h^o fu
it p habūdāciā grē quā in scitifica
tōe recepit 7 p diuinā puidētiaz
sensualitatē eius ab ōi motu iordīa
to phibētē. Postmōz uero i ipā cō
ceptōe carnis xpī i qua primo de
buit refulgere imunitas peccati credē
dū ē q' ex ple redūdauerit i mēz
totali fomite sublatō 7 h^o signifi
cat' eze. 43. ubi dī. gl'ia isrl' igrē
dīet' p uiam cōiētālē. i. p. b. uir. et
terra. i. ca. 20 ipius splēdebit a ma
iestate eius. i. xpī h. e. i. e.

¶ 45. auctoritas

Itē eadē. q. arti. 5. ad. 2. argumē.
dicit q' sicut i reb^o nālīb' iueit'
triplex pfectō. p^a quidē est pfectio
dispositōis puta qn mā ē pfecte dis
posita ad formā. 2^a ē pfectō forme
iam adeptē q' ē potior et pfectior
q' illa que disponebat ad formam
ignīs. 3^a autē ē pfectō finis ultimi
iam cōsecuti sicut ignis tūc habet
pfectissime suas q'itates cuz ad lo
cū suū puenit. fil. 2. n. in. b. uirgi.
fuit triplex cōsideratō grē. p^a qdez

q' dispositiā p quā redebāt idonea
ad h^o q' ēēt mater xpī. 7 hec fuit
pfectō scitificatōis i utero 2^a u^o p^{fec}
tio grē fuit ex p^{se}nciā filii dei i ei^o
utero icarnati. 3^a uero ē pfectō fi
nis quā hūit qn alūpta fuit i gl'ia
Quod autē ha pfectō sit potior p^a
et tertia q' ha p^a dupl^o uno qdem
mō p liberatōez a malo. nā p p^{ma}
scitificatōez fuit liberata a culpa
originali i cōceptōe aut filii dei fuit
totali liberata a fomite peccati. i. sua
u^o glōrificatōe fuit et liberata ab
ōi penalitate 7 miseria Alio modo
hoc p^a ex ordine ad bonū. nā i p^a
sui scitificatōe adepta ē grāz incli
natē ad bonū in cōceptōe uero filii
dei cellata est ei gratia confirmās
eā in bono in sui uero glōrificatō
ne confirmata ē eius grā p^{fec}ciēs eā
in fructione omnis boni hec i. e. h^o.
.n. dicit articulo. 4. ad p^{mu}. 7 ar.
.6°. dicit quod p^a scitificatio eius
maior fuit q' Jeremie 7 Johannis
baptiste. Idem dicit in. 4. sen. di.
.6^a. qstione prima arti. p^o.

¶ 46. auctoritas

Item idem in compēdio theologie
q' incipit eterni patris filius ca^o
.231. sic dicit q' igit' maria uirgo
beata facta est mater filii dei de
spīritu scto concipiēs decuit ut ex
cellētissima puritate mūdaret' p
q' cōgrueret tāto mīsterio 7 iō ēdū
est eā ab ōi labe peccati actual' fuisse
imūnē nō tū mortal' sz et uenialis
q' nulli scōz cōuenire pōt post xpz

cuz apl'a Johānes dicat. Si dixerim
mus qm peccm n̄ hēmus nos ipsos
seducim⁹ ⁊ ueritas i nobis n̄ ē. Sz
de beata uirgīe mīe dñi itelligi po
test qd i cāticis dicit. Lota pulcra
es amica mea et macula n̄ ē i te nec
solū a peccō actuali imunis fuit sed
et a peccō originali speciali pūlligio
mūdātā. Oportuit sigdē ut cū peccō
originali conciperet utpote que
ex utriusq; sex⁹ mixtione cōcepta
fuit. **¶** 11° eīz pūlligiū sibi soli
suabat ut uirgo cōciperet filiū dī Lō
mīx⁹ aūr q̄ sū libidine esse nō pōt
post peccz pmi pētia trāsmittit ori
ginale peccz i plē. **¶** 12° etiā qz si cū
peccō originali cōcepta nō fuisset nō
indigeret p xpm redimi ⁊ sic xps n̄
esset omnīū hoīnū uniuersal redēp
tor quod derogat dignitati chisti
Est g^o tenēdū qz cū peccō originali
cepta fuit sz ab eo quodā spālī mo
do purgata ul mūdātā fuit ut dictū
est. **¶** Quidā ei a peccō originali pur
gāt post natiuitatē ex utero sicut
qz in baptismo scificet. **¶** Quidā aut
quodā pūlligio grē et i maternis
uteris sanctificati legūt sic de Je^o
et Johanne bap^o dī. Qd aut pstitū
est xpi p̄cursori et p̄phete denega
tum esse credi nō debet m̄i ipsius
Et iō creditur i utero scificata aū. s.
qz i utero nasceret. Nō aūr talis sā
ctificatio precessit ifusionē aīe. sic
eīz nūq; fuisset i originali peccō sub
iecta et redēptōe nō idigisset nō
eīz subiectus peccō esse pōt nisi crea
tura rōal. **¶** 13° scificatōis grā p

pri^o in aīa radicat⁹ nec ad corpus
pōt puenire nisi p aīaz. Et iō post
ifusionē aīe credēdū ē eā scificatam
fuisse. **¶** Et aut scifica^o amplior
fuit qz alioz i utero scificatorū. alij
nēq; i utero scificati sūt ab originali
peccō mūdātī nō tñ eis pstitū ē ut
possit n̄ peccare ul saltez ueialiter.
Sz b^a uirgo maria tāta habūdētia
grē sanctificata fuit ut deinceps
ab oī peccō suaret imunis n̄ solum
mortali sz et ueniali. Et qz actuale
peccz iterdū ex freptōe cōtigit ex
hoc. s. q. aliqz mot⁹ iordinatus cō
cus iurgit aut alteri^o passionis p
ueniens rōez. Et ob hoc pmi motus
dicūt esse peccā m̄is ē ut qz be^a ma
ria uirgo nūq; uenialiter peccauit
qz iordinatos passionū mot⁹ nunq;
sebit Lōringūt aut huiusmōi mot⁹ i
ordinati ex h^o qz appetit⁹ sciliti^o
q̄ ē hāz passionū subiectū n̄ sic sub
iect⁹ rōi qn i aliqd iterdū pter or
dinatōez rōis moueat. Et qūz ē dī
rōez i q^o cōsistit actus peccō. **¶** Sic
igit fuit i b^a uirgīe appetit⁹ sciliti
uus rōi subiect⁹ p uirtutē grē ipaz
scificat⁹ ut dī rōez nūq; moueret.
poterat tñ hēre aliquos mot⁹ sub
iectos n̄ pordinatos a rōe. In do^o
aut iesu x^o aliqd ampli^o fuit sic ei
inferior appetit⁹ i eo rōi subiciebat.
ut ad nil moueret nisi p ordīez rō
nis sz. s. q. rō ordinabat l^o mitte
bat appetitū inferiorē moueri p po
motu hoc autem uidetur ad itēgrī
tatem primi status pertinuisse ut
inferiores pures totaliter rationi

subderet q̄ qdē subiectō p̄ peccm
primi peccis ē sublata nō solum i ipso
s̄ ē in aliis q̄ ab ipso seiat: descen
dētes contrahūt origiale peccz. In
q̄bus ē postq̄ ab origiali cōpa mū
dāt p̄ grē sacramētū remāet rebel
lio ul inobediēcia i feriozū uirū ad
iōem q̄ dicit fomes peccī q̄ in ipso
nullatenus fuit secundūz predicta
s̄ q̄ in .b. uirgīe nō erant i ferio
res uires totali rōi subiecte ut .s. n̄
hērent a rōe nō p̄ordiatū ullū mo
tū tñ sic cohibebāt ⁊ repmebant
p̄ uirtutē grē ut nullo modo i rōez
mouerēt p̄ qd̄ solet dici q̄ in .b.
uir. post p̄mā s̄cificatōez remāsit
qdē fomes peccī s̄z sublatiā s̄z liga
tus. si aut p̄ primā s̄cificatōez sic
fuit i oēz motū peccī munita multo
magis ⁊ creuit grā ⁊ fomes peccī ē
debilitatus uel ē totali sublat⁹
sp̄s .s. in ipaz s̄z uerbū angeli sup
ueiente ad corp⁹ xpī ex ea forman
dū. uñ postq̄ ē facta sacrariū sp̄s .s.
⁊ hitaculū filii dei nefas ē credere
nō solū aliquē motū peccī i eā fuis
se s̄z nec ēt causal occupatōe delecta
tōez fuisse exptā sicut dīc claudius
bec ille.

Quid sit fomes peccī ⁊ q̄l .b. uir.
ad istū fomitem se habuerit ⁊ q̄l x̄
47. auctoritas.

Notādū ē p̄ declaratōe p̄cedēci⁹
q̄ sicut dicit .s. tho. i. 3^a p̄te. q. 27.
arti. 3°. q̄ fomes ē habitual cōcup

inordinata appetitus sēfibil. dīc aut
occur sēfibil iordinata qñ repugāt iōi
quod qdē fit iōstū iclinat ad malū
⁊ difficultatē facit ad bonū de q̄
dicebat ap̄ uideo alterā legē re
pugnātē legi mētis mee ⁊ captiuan
tez me i lege peccī ⁊ nō qd̄ uolo bo
nū facio sed qd̄ nollo malum ago
pōt ēt itelligi q̄ p̄ secundā s̄cifici
catōem totali sublat⁹ fuerit fomes
a .b. uirgīe h̄o mō q̄ p̄stitū fuerit
beate uirgini ex habūdātia gratie
descendētis ul supueientis in ipsā
ut talis ēt dispositō uiriū anime i
ipsa q̄ inferiores uires nunq̄ mo
uerent sine arbitrio uel imperio
rationis sicut dictū ē fuisse i xpō
quem constat fomitem peccati nō ha
buisse et sicut fuit in adam āte pec
catum per originale iustitiā ita
q̄ quantum ad hoc gratia secunde
s̄cificatōis i uirgine habuit uiz
originalis iusticie quam p̄ peccm
adam sibi et posteris suis amisit
Sicut aut cōcupisētia illa iordinata
p̄mum fuit in p̄ preuaricatore et
postea ad alios p̄ ipz deriuata est
ita imunitas dāptōis ade secundū
carnem debuit p̄mo apparere i xpō
qui nos a prima dāpnatōe libera
uit. ⁊ ideo sicut āte imortalitatem
xpī resurgētis nullus adept⁹ fuit
imortalitatem carnis et propter
hoc dicitur primogenitus mortuo
rum ita ēt satis cōueiens ēē uidet
q̄ añ xpī carnē i q̄ nullū fuit peccz
q̄ nullius hominis caro fuerit absz
fomite quia dicitur lex carnis siue

mbroz. Sic ei adā peccāte p^o i ipō
uita mortal^r et rebellio carnis siue
fomes peccⁱ appuit ita i xpo p eius
peccō sacrificāte debuit pmo immor
tal^r uita et obediētia carnis siue ca
rētia fomitis appere ut sicut p pri
mū dicit^r pnceps siue p^omogenitus
mortuoz et pmitie dormiētū ita et
p secūdū diceret^r scūs scōz hec in
sma.

148. auctoritas

Ite i expone salutatis angelice
sic dicit scūs Thomas Beata uirgo
excessit angelos i trib^o Et pmo in
plenitudine grē q maior fuit i bea
ta uirgine quā i aliquo angelo Et
ad h^o i sinuādū angls ei reuerētiā
exhibuit dicēs Ave grā plena q^{si}
dicēs ideo tibi exhibeo reuerētiā
qⁱ me excelis i pleitudie grē Fuit
ei plena grā quātū ad duo Nā grā
datur ad malū euitādū et ad bonū
opandū. Et quantum ad hec duo
pfectissimā gratiā hūit beata uir.
Nā ipa oē peccm magis euitauit q^{am}
aliq^s scs post xpm. Peccm eiz aut ē
originale et ab isto mūdāta fuit in
utero aut mortale aut ueniale et
ab istis libera fuit unde i canticis
dicit^r tota pulcra es amica mea et
macula nō est i te Et augū. in li^o.
de natura et gratia Excepta iquit
hac uirgine gloriosa si omnes sācti
et sancte cōgregati possēt et iterō
garent^r an peccm hērent unā uoce
clamarēt. Si dixerimus qm peccm
nō hēmus tē Sz xps excessit. b. uir
ginem i hoc qⁱ sine peccō originali
cōcept^o et nat^o ē. b. aut uir. in ori

ginali peccō cōcepta fuit sz nō nata
Ipa ēt oīuz uirtutuz opa exercuit
Alii. n. sācti spetialia hūit dona qⁱ
alius hūit^r alius castus alius miser
coris tē. et iō ipi dāt nobis i exem
plū spaliū uirtutū. sicut beatus Ni
cholaus i exēplū misericordie. bea
tus Job in exēplū paciētie et apli
in exēplū cōstācie et sic de aliis. sz
b. uirgo ppoit^r in exēplū oīuz uir
tutū qⁱ i ea reperies exēplū humi
litas lu. 2°. respexit hūilitatē an
cile sue. Itē exēplū uirginitatis qm
uirū non cognosco. et fidei. beata qⁱ
credidisti. et exēplum spei et oīum
uirtutū eccle. in me oīs spes uite et
uirtutis. et sic. b. uir. fuit plena grā
qstuz ad aīaz ex reōtōe mali et ex
opatōe boni. fo fuit plena grā qstū
ad refluēciā aīe ad corpus. naz ma
gnū ē i sāctis hēre tm de grā qⁱ sac
tificet aīaz sz aīa. b. uir. ita fuit ple
na grā qⁱ refudit grāz i carne ut ab
ipa extirparet et extigueret foitē et
de ipa filiū dei ncipet. Et iō dīc hu
go de scōuic. qⁱ i corde ei^o amor scī
spūs sing^l ardebat. iō i carne eius
mirabilia faciebat itm qⁱ de ea de^o
et hō nasceret^r. sic g^o plēa ē grā. b.
uir. qⁱ sic dīc Jerō. i aliis scīs vi grā
p ptes diuīsa ē i ma^o aut se tota i
fudit pleitū. dīctis et pp h^o exces
sit āgelos i pleitū grē et iō ouēiēntē
appellat maria qⁱ iterptat^r illuīatiā
i se et illuīatrix qstū ad alios. un
assilat^r soli et lune. pulcra ut luna
elca ut sol. fo excessit. b. uirgo ange
los i familiaritate diuina et iō hoc

designans angelus dixit dñs tecu
 q̄i dicat. **I**ō tibi exhibeo reueren
 tiaz q̄i familiarior deo es q̄ ego.
 nā dñs ē tecum. **D**o^o iquit p̄i tecū
 ē ut idē sit filius tu^o et dei patris
 lu. p^o. Qd̄ eīz ex te nascet^r sanctum
 filius dei uocabitur qd̄ null^o āgel^o.
 nec aliqua creatura unq̄s hūit dñs
 aut filius tecū ē q̄i i utero tuo illū
 cōcipies. ysa^o. Exulta et lauda ha
 bitatio syon q̄i magnus in medio
 tui sēs isrl. Et ecce uirgo pariet. ⁊
 concipiet filium. ⁊ q̄dñs aut spūs
 sēs tecū sic i tēplo unde dicit^r tēplū
 dñi sacrariū spūs sēi q̄i cōcepit de
 spū sancto lu. p^o. spirit^o sctus sup
 ueniet i te ⁊c. sic g^o familiarior
 ē beata uirgo cū deo q̄s angelus q̄i
 cū ip̄a dñs p̄i do^o filius dñs spūs
 sēs tota trinitas. Et iō de ea cāta
 tur. **T**otū trinitatis nobīle triciui
 um. unde bñ sibi cōuenit h^o nomē
 maria qd̄ iterp̄at^r dñs. s. angeloz
 ⁊ hoīuz 3° excessit āglos puritate
 fuit eīz pura q̄ntū ad culpā ut dēz
 ē. ⁊ q̄ntū ad penā. **A**res eīm ma
 ledictōes date sūt hoīb^o pp̄ pecc̄z.
 p^o data ē mlti q̄i cū corruptōe cō
 cipet. ⁊ i grauamē fetū portaret. ⁊
 i dolore pareret. S3 ab hac male
 dictōe b^o uirgo fuit īmunis q̄i sñ
 corruptōe cepit i solatio portauit
 ⁊ cū gaudio pepit. ysa^o. **G**erminās
 germinabit letabūda ⁊c. **2^a** data
 ē hoī q̄i i sudore uesceret pane suo
 ab hac fuit īmunis b^o uirgo. q̄i soli
 deo uacabat. ⁊c. **3^a** fuit coīs oīb^o
 ut i puluerē reuēteret^r. Et ab hac

fuit īmunis q̄i cū cor^o ascēdit i celū
 sic igit īmunis fuit ab oī maledicti
 one. **I**ō bñdicta īter mulieres. hec
S. 2° ho. ubi. 3.

4°. auctoritas.

Ite i quib^o de ma^o. q. 4. arti. 6° sic
 dīc. Erroneū ē dicere q̄ aliq̄s scia
 lit. i. p. ꝓcubitum maris ⁊ seīne ab
 adā oriuet^r absq̄s origīali pecc̄o. sic
 eīz aliq̄ hoīes essēt q̄ n̄ idigerēt re
 demptōe facta p̄ xp̄m h^o i^o. **N**ota
 q̄ dīc erroneū. q̄i ē illud p^o Thy.
 4. xp̄s est saluator oīuz hoīuz ma
 xime fidelium. oīuz suffn^r. fidelium
 effn^r. **I**tem i. 4°. sen. di. 43. q. i^o
 arti. 4° ad. 3. sic dīc. Erroneum
 est dicere q̄ aliq̄s sñ pecc̄o origīali
 cōcipiat^r p̄ter xp̄m. q̄i talis nō idī
 geret redēptione q̄ est facta p̄ xp̄m
 ⁊ sic xp̄s nō est oīuz hominū redēp
 tor et iō non pōt sñ errore poni q̄
 aliquis sñ pecc̄o cōcipiat^r hec ille.

5°. auctoritas.

Item in prima. 2°. q. 81. articulo
 primo sic dicit^r secūdū fidem catho
 licam ē tenēdū q̄ p̄mū pecc̄m p̄mū
 hominis origīalē trāsīt i posteros
 Cōtrariū aut ē h̄sis pellagiana.
 Et eadem. q. articulo. 3°. dicit^r secū
 dum fidem catholicam firmiter est
 tenēdū q̄ oīs hoīes p̄ter solū xp̄m
 ex adāz deriuati peccatum origīale
 cōtrahunt. Alioquin redēptione
 non indigerent que est facta per
 xp̄m. q̄ ē erroneum.

5°. auctoritas.

Itē idē s^r ps. 4. s. exponens illud
flumīs īpetus letificat. ci. d. sic dic
ciuitas dei ē. b. uirgo ī q̄ oīs habi
tauit ipaz aut uirgīez fluis īpetus
.s. sps. s. letificauit qm̄ ipaz sāctifica
uit ī utero matris sue postq̄ forma
tū fuit corp^s ⁊ creata aīa tūc p^o op
uit glia dñi tabernaculuz ut v^o exo:
.4. o^o. ⁊ differt sāctificatō uirgīs a
sāctificatōe aliorū scōrū qz aliū sic
sāctificati fuerūt ut decetero n̄ pecca
uerūt mortālī tñ uenialī peccaue
rūt sic dicit^r Jo. p^o si dixerim^s qm̄
pecz nō hēmus ⁊ c. b. aut uirgo nec
mortālī nec uenialī unq̄ peccauit
iō pōt dici de ea illud cant. 4. tota
pulchra es amica mea ⁊ macula non
ē ī te. ⁊ iō dicit nō mōuebit^r nec
mortali nec ueniali peccō. ⁊ h^o iō qz
adiuuabit eā dñs mane dilliculo. i.
adhuc existētē ī utero: ⁊ iō bñ d^r
auxiliatus ē ei dominus ī ipō ortu
matutino h^o i^o. **¶** 52^a. aucto.
Item idē quolqz. 6. q. 4. arti. p^o.
Est iqt cōsiderādū qz unusqzqz pec
catū origiale cōtrahit ex hoc qz fu
it ī adā hz seīalē rōez sic dic Au.
.10. sup gen. ad litterā. oīs aut illi ī
adā fuerūt hz seīalē rōez q nō solū
ab eo carnē acceperūt s3 et hz na
turalē modū origis ab eo sūt ppa
gati sic aut pcessit ab adā. b. uir:
qz nata fuit p omixtionē sexuū sic
et ceteri. ⁊ iō pcepta fuit cū origiali
peccō ⁊ icludit^r ī uīuersitate eorum
de qb^s ap^ls dic ad ro. 5. ī quo oīs
peccauerūt a qua uīuersitate solus
x^p excipit^r q ī adā nō fuit secūdum

seīalē rōez alioqn si h^o alteri ue
niet qz x^po nō indigerēt redēptōe
facta p x^pz. et iō nō tñ debem^s da
re matri qz aliqd subtrahat^r hōri
filii q ē saluator oīuz hōiū ut dic
ap^ls. j^o. ad thim. 4. quāuis aut. b.
uirgo ī origiali peccō cōcepta fuerit
credit^r tñ ī utero sanctificata añq̄
nata. ⁊ iō circa celebratōez concep
tōis ei^s diuersa cōsuet^o ecclīaz inole
uit romana. n. ecclīa ⁊ pluzime alie
cōsiderātes cōceptōem eiūsdē uir.
ī origiali peccō fuisse festū cōceptō
nis nō celebrāt. alique uero cōside
rātes sāctificatōem eius ī utero cu
ius tēpus ignorat^r celebrant cōcep
tōem credit^r. n. qz q̄cito post com
ceptōem et anime īfuxionem fuerit
sāctificata. unde illa celebritas n̄
est refferenda ad cōceptōem rōne
cōceptōis s3 poti^o rōe sāctificatiōis
Bic g^o nō ē celebrāda cōceptio p^{re}
dicta qz fuerit sine peccō originali
cōcepta s3 qz fuerit ī utero statiz
post cōceptōez sāctificata non. n. p
hoc tollit^r quin fuerit specialius ce
teris sanctis preparata quia ī ip
sa sāctificatione copiosius ceteris
munus gratie accepit ut non solum
purgaret^r a peccato originali s3 ut
tota eius uita redere^t īmunis ab
omni peccato tan mortali q̄ uenia
li ut dicit Anselmus ⁊ ber. h^o i^o
Itē ī expositōe dñice oīōis capitu
lo. 6. ⁊ sup psalmum. 14. dicit nul
lus hō p^{re}ter christū ⁊ b. uirgīez
fuit īmunis a peccō origiali a quo
per sāctificatōem mūdāta fuit. 53°

Itē i qōib^o de ueritate. q. 24. arti.
 .2. sic dīc Aliq^s pōt cōfirmari i bo
 no dupliciter uno modo simpl^r ita
 q^o hēat i se sue infirmitatis suffici
 ens p^ricipiū q^o oīo peccare nō pos
 sit 7 hoc modo beati sūt cōfirmati
 in bono. Alio modo dī aliq^s cōfir
 mari in bono per hoc quod ei dat^r
 aliquod munus grē quo ita īclinat^r
 in bonū q^o nō de facili pōt a bono
 deflecti nō tñ ita per hoc retrahi
 tur a malo quin oīo peccare nō pos
 sit nisi diuina p^ruidēcia custodien
 te 7 protegēte sicut aliq^s dicit^r in
 mortalis dupliciter uno modo q^o
 hēat aliquod sufficiēs p^ricipiū in se
 ipō p^r quod pōt p^rtegi ab oī exteri
 ori nociuo 7 hoc mō post resurrec
 tōem beati erūt īmortales. alio mō
 per hoc quod cōfetur ei aliquod
 munus p^r quod dīa p^ruidēcia me
 diātē custodit^r ab exteriori lesiōe
 sicut dicitur de īmortalitate ade q^o
 dicit^r fuisse īmortal^r nō q^o hēret^r
 aliquod p^rincipiū īntrīnsecū p^r q^o
 p^rotegi posset ab oī exteriori mor
 tifero ut pote ab īcisiōe gladii et
 aliis huiusmodi a qbus tñ diuina
 p^ruidēcia protegebatur 7 cōsuabatur
 p^o mō xps fuit cōfirmat^o i bono. fo
 mō. b. uirgo post p^rmā s^rificatōez
 fuit cōfirāta i bono ut decet eo nō
 peccaret. Et iō q^ouis hūana n^a nō
 sit dig^rior āgelica tñ alicui hōi col
 lata ē maior grā q^o alicui āgelo sic
 .b. uir. cui cōfirmatō i bo^o cōpetebat
 q^o m^r erat dīe sapie i q^o nil īgnatū
 īcurit. ut dī sapie. 7. h^e i^e. 54.

Itē. q. 25. arti. 7. sic dīc corruptio
 sēualitatis q^o dī fomes curari nō
 pōt nisi p^r miraculū cui^o rō ē q^o il
 lud quod ē nāle nō pōt pmutari nisi
 a uirtute sup^rnāli s^r corruptō sēuali
 tatis qua īferiores uires tēdūt i su
 um obiectū p^rter ordinē rōis ē quo
 dāmō nāl hōi ergo tal^r corrup^o nō
 pōt remoueri nisi miraculose s^rina
 turali uirtute h^o faciente sicut hō
 ad īmortalitatē reduci nō pōt nisi
 miraculose 7 iō q^o. b. uirgo libera
 ta fuerit a fomite miraculose fuit
 h^e i^e. Ubi nō parū utile ē mēmo
 rari q^o tāte deuotōis fuit doc. iste
 ad uirgēz gl^riosaz q^o sepe ut i eius
 histōia legit^r ipius matris dei fa
 miliari dem^rtebat^r elloq^o. crucif^r.
 ēt bina uice eū ē allocut^o dicēs. bñ
 scripsisti de me tho^a. Et paul^o apo
 stolus sibi appēs dix q^o suas epl^sas
 ita bñ ītellexerat sicut uiatori pos
 sibile erat. Itē Jo. papa. 22° i epi
 stola canonizatōis eius q^o īcipit re
 dēptōez missit dñs p^rp^ro suo īter a
 lia q^o de sua doctrina dīc tria tāgit
 p^o. n. dicit q^o thema q^o p^r p^ricipio
 assūpsit doctor iste s^ract^o i suo ma
 gisterio uz rigās mōtes de sup^riori
 b^o suis de fructu opū tuaz faciabr^r
 terra de eo uerissīe īpletū ē. 2° dī
 cit q^o ea q^o scripsit doctor iste nō sū
 die grē illustratōe scripsit. 3° dīc q^o
 lacrimis 7 orōibus mira deuotōis
 dulcedīe a deo īpetrabat q^o i scho
 lis postmōz legebat h^e i^e. Plane
 mirū ēēt q^o sic hac sūia cōceptōis
 doc. i^e s^ris honori uirgīs derogass^r

q. ipa uirgo ul' xps l' petrus et pau-
lus q. sepius cu ipo familiariter lo-
quebat' eu no auisassent 7 istuxissent.
Et io firmitissime tenendu e ueru ee
qo doctor ille deuotissim' uirgis de
eius coceptoe fessit uidelicet q. sis
cocepta in peo originali.

155. auctoritas.

Ite hugo de sacrouicatore litteris 7
in religione clarissimus in suo li.
seten. i materia icarnatois sic dic
caro xpi pus in uirgie maria fuit
obligata peo sicut augu. dicit sed
in ipa asuptoe p spum sacru munda-
ta fuit. hec hugo Ecce qs clare loq-
tur doctor ille eximius 7 et asserit
beatu augu. huius fuisse snie.

156. auctoritas.

Item idem in li. de sacra. pte. 2.
ca. 5. catholice igt ueritatis diffi-
nito asserit filiu dei q. p. peoib.
natus e de carne obnoxia peo car-
ne asuplisse libera a peo io libera
q. liberata no q. sub illo uuqua fu-
erit sz q. sub illo ee aliqu cessauit
qn. n. asupta e tuc madata e 7 mo-
dicu infra factu e p gnam ut caro il-
la a peo sub quo ab origine erat
mudaret 7 madata a filio dei q. li-
ber ab oi peo in ea futurus erat
a peo libera asumeret: hec ille.

157. auctoritas.

Ite ide sup magnificat Et exultauit
inquit sps meus i deo saluari meo
de saluatoe inq. quam humano ge-
neri preparari uideo totis pcoribus
exulto. uideo naq. de me assumi qo
credo de me debere offerri. h. ille

158. auctoritas.

Item ricardus de sacrouicatore sic
dicit. supueiente spu sacro in maria
et obubiate ei uirtute altissimi il-
lud solum remasit in ea q. erat ad
pena illud totu recessit qo erat ad
elpa uiciositas ois recessit penalitas
remasit. h. is. **159. auctoritas.**
Item uenerabil' pr 7 multe sapie
ac religionis. d. odo abbas fama p
clarus ordis cisterciensis in quadā
omel. deuotissima sup euangelio. sta-
bat iusta crucem mater iesu sic ait
Ecce de illa di stabat 7 no icogne
ex quo. n. a peo originali octo i ufo
sanctificata e ab oi deinceps peo
inmunis pmasit sicut augu. doctor
egregius ait cu de peccatis agit 7c.
hec ille

160. auctoritas.

Item uenerabil' pr aDr Petrus co-
mestor Istoriaru magister i quoda
smone. b. uirgis q. incipit pmo te-
pore alleuiata e terra zablon sic
dicit uide qs poteter terra zablon
e maria appellata sed quodammodo
aleuiata. Ecce ois caro humana se-
cu trahit i coceptoe duo pondera
culpa uidelicet 7 pena. Fuit go hec
uirgo cu culpa 7 pena cepta. 7 io
eius cocepto no e celebrada sz tn i
utero sanctificata 7 ab originali pec-
cato madata. unde eius natiuitas e
bo. in ecclia celebrada 7 io dici-
mus q. supueiente in ea gra sps. s.
sic ab omni peo fuit madata ut
credamus fomitem pei in illa oio
fuisse extinctu q. tn remansit pena

culpe pp hoc dicitur alleviata et non
exonerata tunc. n. aliqd exoneratur
cu ex toto pōdus subtrahit s; alle
uiat cu una ps subtrahit et altera
reliquit hec ille

.61. auctoritas.

Item idē dicit a^lr sen. Pe. lōbar
dus i li. 3. di. 3. sicut dictū fuit su
perius in expositōe q̄nte auctori
tis augu.

.62. auctoritas.

Item d. r. b. Alb. magnus doctor
famosissimus et in toto terrarum
orbe clarissimus eps ratisspon. o
dinis p̄dicatorū i. 3. sen. di. 3. sic
dicit Nos dicimus q. b. uirgo nō
fuit s̄cificata aī aīatōez s; post di
cere aut oppoīit ē hīs cōdēpna
ta a. b. Ber. 7 a magis oīb. q̄re
aut deus prius voluerit eā aiari q̄
s̄cificari multe sūt cōe quarū nna
est qz alī grē susceptibil non fuisse
.2. qz alī liberatōe q̄tū ad aīam
nō idigisset. h. i.

.63. auctoritas.

Ite idē in suo mariali sic dicit pu
ritas hōis dei ē pecz origiale non
hēre nec habuisse maior puritas
post illā ē origi. q̄dez pecz hūisse
s; statī ab i. mudatū fuisse. g. b.
uir. debuit qdē i peccō origi. accipi
s; statī ab eo penitus mudari ut
iuxta Anselmī snīaz illa puritate
nitteret qua maior sub deo hōie
neqz itelligi hec ille.

.64. auctoritas.

Ite dñs et. b. bonauctura cardial
ecclē sancte dei q ob nimiaz cari

ratē dicit doctor sapientie sacri o
dis minorū in. 3. s. di. 3. q. 1. ar. 2.
sic dicit Si. b. uirgo nō fuisset con
cepta i peccō tunc caruisset merito
mortis et sic uel iniuste uel mortua
nō fuisset ul dispēsatie p salute hu
mani gēris. p̄mū facit ad contume
liā dei. s; derogat xpō. Itē si pec
catū nō hūisset si mortua fuisset aī
xpī passionē tūc regnū cellozū cō
secuta fuisset. hoc aut ē fl. 3. g. 7. c.
Itē xpī morte redēpta nō fuisset
q̄d ē ipiū et nephariū dicere. et iō
ē dō q. b. uirgo fuit concepta i peccō
originali et q̄d eius sanctificatio cō
secuta sit peccōi originalis cōtione hic
aut dicēdi modus ē cōior et rationa
bilior et securior Lōior inq̄ quia
ōs fere doctores id tenēt. Cū id ap
pareat ex multiplici ei penalitate
et morte quā nō ē dicere eā passam
fuisse iuste nec pp alioz redempti
onem igit pp peccōi cōtractionē.

Ronabilior ē et est qz esse nature p̄
cedit esse grē ul ipie ul natura. et
prop̄tea dicit augu. q. p̄us ē nasci
q̄z renasci sic prius ē esse quā bene
esse igit prius ē aīaz uniri corpo
ri q̄z grām sibi infūdi. Si igitur ca
ro i. infecta fuit et ex sui infectiōe
nata erat aīaz culpa originali ifice
re neēm est dñe q. antea fuerit in
ea origial peccōi infectio q̄z grē ifusio
ul q̄z s̄cificatio. Securius ē et est qz
magis cōsonat fidei pietati et s̄cto
ruz auctoritati s̄coz q̄dez auctori
tati magis cōcordat pro eo q̄d s̄cī
cōiter cu de hac materia loquūtur

solū p̄p̄ excipiūt abi^a gnālitatē q̄
dī ōs in adā peccauerūt. nullus au
tē iueit̄ dixisse de his quos uidi
mus ⁊ audiui^m auribus n̄ris uir.
mariā fuisse ab origīali peccō ī sui
ceptōe imūnē. pietati ē fidei ma
gis concordat p̄ eo q̄ si m̄r h̄nda sit
in reuerētia ⁊ magna erga ip̄am
sit h̄nda deuotio m̄lto t̄n maior ē
h̄nda ad filiū ex q̄ ē ei oīs honor
et gloria. et q̄ hoc spectat ad excel
lēntē dignitatē xp̄i q̄ ip̄e solus ē ōi
um saluator et redemptor ⁊ q̄ ip̄e
ōibus aperuerit ianuā paradisi ⁊
q̄ ip̄e unus p̄ oībus mortuus ē li
ber nullatenus ab hac gēralitate
uirgo maria ē excludēda ne dū ma
tris excellēcia āpliat̄ filiū gl̄ia mi
nuat̄ ⁊ sic puocet̄ q̄ uult magis fi
liū suū honorari et extolli q̄ se ip
sam utpote creatōrē q̄ creaturam
huic g^o p̄iōi adherētes p̄ hono
rem Jesu xp̄i q̄ ī nullo p̄iudicat ho
nori matris cū filius icōpabil^r ma
trē ancillat teneamus h̄z q̄ cōis
opinio tenet sacrificatōez eius fuis
se post origīalis peccōi dōctōez. unde
rōes h̄z p̄bātes cōcedēde sūt q̄ ue
rū cōcludūt hec ille. Ecce q̄ aptis
sima testimoia sāctorū patrum ac
doctorū excellētissimoz q̄ ōs uno
ore cōfite^r̄. h. uirgīez ī origīali pec
cato fuisse cōceptas. Lerte ualde ti
medū ē his q̄ ptē tenēt oppositam
uide glo. ordi. sup. 15. ca. li. sapi. q̄
illos appellat h̄ticos q̄ a sn̄ia sanc
torum patrū discedūt sic. n. dicit
glo. illa. Tanq̄ h̄tici fugiēdi sunt

illi qui sn̄ias scōp̄ pat̄z sp̄nunt et
errores novos quasi ludos uanos
p̄pter fauorē humanū ac terrenū
lucrū cōfingūt errātes ip̄i ⁊ ī erro
rem alios trahentes. h̄z ibi. Ne
ergo trāsgrediamur t̄minos quos
p̄res n̄ri. possuerūt dicamus q̄ b^a
uirgo fuit in origīali peccō cōcepta
tenere aut̄ oppositū ē a patrum sē
tentijs declinare.

Beatā uirginē ī origīali peccato
fuisse cōceptā clare ⁊ efficacit̄ celu
dit̄ ex. 2. auctibus. Rō. 12^a.

Quoddecima rō talis ē. illud qd
clare apte euidēt ⁊ efficacit̄
pōt cōcludi ex auctibus sacre scrip
ture impium p̄phanū ⁊ hereticū
ē negare. Sed dicere beatā uirginē
nō fuisse cōceptā ī origīali peccato
ē negare illud quod clare ⁊ effica
citer pōt cōcludi ex auctibus sacre
scripture ergo dicere beatā uir
ginem nō fuisse ī peccato cōceptam
est impium. Lon^a p̄z cū maiori q̄
qui negat cōclusionē q̄ seq̄t̄ ex auc
toritate scripture sacre negat cōr
auctoritatē scripture quia qui ne
gat conclusionem negat p̄missam
ex qua sequit̄ quia falsū nō sequit̄
nisi ex falso ut dicit̄ ph̄s ī li^o po
sterioz. Negare aut̄ sacrā scriptu
ram est ualde impium ut habetur
in decretis di. 2. ca^o. Ego solis ⁊ c^o.
Quis nesciat. ⁊ c^o. Si ad sacras. ⁊
c^o ut uetex. Item urbanus papa
. 25. q. 1. c^o. Sunt quidam. Ubi inq̄t

ap̄te dō^o uel eius ap̄li et eos seq̄n
tes sancti patres sentētiā^r aliqd
diffinierūt nouaz legem Romanus
pontifex dare nō pōt sed pot^o qđ
p̄dicatū est usq; ad aīam ⁊ sanguīez
cōfirmare debet. Si enim quod dō
cuerunt ap̄li destruere quod absit
niteret nō sūiam dare sed magis
errare quinceret. hec i^o Itē Alu^o.
de ec. deg. Nouū inquit ⁊ uetus te
stamētum cū oī humilitate suscipi
mus cōtrarios aut scāz scripturaz
sensus nō solum fugimus uex et iā
anathētizamus ⁊ oēm doctrinā
que sic non cōsentit scripture ue
luti alienā a fidei ueritate dampna
mus. h^o i^o ergo negare illud quod
clare ⁊ efficaciter cōcludit ex auc
toritatibus sacre scripture ē ualde
impium. Almo^o uero pbat^our iduc
tiue per nouem auctoritates sacre
scripture.

P^a auctoritas.

Prima auct^oas hēf ad ro. 3°. que ē
talis. Iustitia dei ē per fidem iesu
xp̄i i oēs ⁊ super oēs qui credunt i
eum. Oēs enim peccauerūt ⁊ egēt
gloria dei iustificati gratis per gra
tiā ip̄ius ⁊ p redemptionē que ē i
xp̄o iesu que posuit deus pp̄itiato
rem p fidem i sanguine ip̄i ut sit
ip̄e iustus ⁊ iustificans eū qui ē ex
fide iesu xp̄i. hec i^o. **E**x hac auc
toritate pōt cōcludi ppositū dū^r.
Primo sic Oēs homines qui credi
derūt i xp̄o peccauerūt qz dic ap̄lus
n. n. ē distinc^o eoz. s. q̄ crediderunt
oēs. n. peccauerūt sed b^a uirgo cre

didit i xp̄o. luc. 2°. b^a que credidi
sti. ergo beata uirgo ē de numero
eoz qui peccauerūt nō peccato ac
tuali. ergo peccato originali quod
i sua cōceptione contraxit. **2° sic.**
Oēs hoīes iustificati p grām xp̄i ⁊
per sanguinē suū redempti pecca
uerūt. h^o p̄pō p̄z quia cū ap̄ls p̄e
misisset oēs peccauerūt statiz subiū
git iustificati gratis per grām ip̄i^o
⁊ c. sed b^a uirgo fuit iustificata p
grām xp̄i et redempta p ip̄m quia
uenerabil Beda i omel. de assump
tione loquēs ad beatā uirginē sic
dicit. Qui creauit te ip̄e ē qui iusti
ficauit te ⁊ redemit te ⁊ carnem
assumpsit ex te. hec i^o g^o b^a uirgo
fuit aliū sub peccō. **H**anc aut auc
toritatē exponit Aug^o i li^o. ypōn.
ō secundam blasfemiā sic dicēs. Oēs
eniz hoīes uulneratos esse peccō p
thoplausli uas electionis pbat. cū
dicit Nō ē disscō. oēs. n. peccauerūt
et egēt glia dei. dōo oēs nullū exce
pit qnimo totū declarauit genus
humanū. Peccauerūt. n. omnes cū
ex uno peccore oēs nascant^r peccores
⁊ egent glia dei. i. glia dei p xp̄m q̄
ē glia dei qui uenit a sede p̄ris q
rere ⁊ saluū facere qđ pierat. hec
i^o. **I**tem idem i li^o de n^a ⁊ grā
Oēs inquit apo^o peccauerūt ⁊ egēt
glia dei iustificati gratis p sangui
nem ip̄ius. Quicūq; aut nō putāt^r
ptinere ad oēs hos qui peccauerūt
et egēt glia dei pfecto nullā necēi
tatē hēnt ut xp̄iani fiāt qz nō ē op^o
sanis medicus sed egrotātib^o. **U**n

nō uenit uocare iustos sed peccatores
ergo hu^a n^a iustificari ⁊ redimi ab
ira dei iustissima. hoc ē a uindicta
nullo mō pōt nisi p fidem ⁊ sacm
sanguis iesu xpi. Natura quippe
hois pmitus iculpata ⁊ sine ullo
uicio ē creata. Nā uero ista hois q̄
unusq̄q̄ ex adam carnalis nasceret
iā medico idiget q̄ sana nō ē. De^o
aut q̄ diues ē i miseria p multā di
lectionē suā qua dilexit nos cū esse
mus mortui delictis cōiustificauit
nos i xpo cui^o grā sumus sanati ⁊
salui facti. h^c ig^r xpi grā sine qua
nec ifantes nec etate grādes salui
fieri pnt nō meritis reddit^r sz gra
tis dat^r ppter qd̄ grā noīat. Unde
illi q̄ p illā grām q̄ gratis iusti
ficamur liberant^r salui nō fiunt a
peccō uel qd̄ originaliter traxerūt uel
q̄ malis morib^o addiderūt. Dēs eī
peccauit siū i adā siū i se ipis ⁊ egēt
glia dei. h^c i^o Itē idē i. 13°. de iūi.
Dēs enim peccauerūt ⁊ egēt glia
dei iustificati p sanguinē ipi^o. Iu
stificamur. n. i xpi sanguinē cū p re
missionē peccatōz exuimur. o pote
state diaboli iustificati plane i eo q̄
simus a peccis oib^o libati. libati at
sum^o a peccis oibus qm̄ pro nobis ē
dei fi^o qui nullū hēbat peccatū oc
cisus. i^o ille. **I**tem glo. ordinaria
magistri sentētiar^o sic dicit. Dēs eī
homines peccauerūt uel in se ipis
uel in adam quia sine peccato non
sunt uel qd̄ originaliter attraxerūt
uel quod malis operibus addiderūt
Peccatum enim primi hominis nō

solum ipm̄ sed ⁊ omne genus ifecit
humanum et egēt gloria dei quia
cēs peccatores idigēt grā xpi qui
solus sine peccō uenit sine qua nec i
fantes nec etate grādes salui fieri
pnt. Omnes ergo peccauerūt ⁊ i
digēt glia dei. i. idigent cēs idul
gentia ⁊ uenia peccōz. Un̄ glia sua
apparet d̄s iustificati gratis. i. nō
meritis nris sed sola grā iustificati
fci qui prius ipi fuerant^o p redēp
tionem. i. p p̄tium p nobis datum
a xpo iesu de quo petrus ap̄lus dīc
Nō corruptibili auro uel argento
redempti estis sed pretioso languī
ne agni imaculati. h^c ille. Ex q̄
bus cludit^r q̄ b^a uirgo sit concepta
i originali peccato.

2^a auctas.

2^a auctas hē^r ad ro. 5°. ubi dicit^r
p unū hoīem peccm̄ i trauit i mūdū
⁊ p peccm̄ moīs ⁊ ita i cēs p̄trāsiit
i quo cēs peccauerūt h^c i^o Ex qua
aucte ar^r sic. **D**ēs hoīes ab adam
seminat^r p̄pagati peccauerūt i ipo
adam sed b^a uirgo fuit ab adam se
minat^r p̄pagata ut dicūt doctores
g^o ⁊ ipa peccauit i adam i quo cēs
peccauerūt. **I**llāc auctem expoīt
Aug^o. i 2° li. de bap^o pu. sic dīcēs
Ex quo p unū hoīem peccatū i tra
uit i mūdū ⁊ p peccatū moīs ⁊ ita
i os hoīes p̄trāsiit usq̄ i finē car
nalis gnātionis ⁊ corruptibil^r seclī
cuius filii gnānt ⁊ gnānt. nullus
existit hō de quo i hac uita ḡstitu
to ueraciter dici possit q̄ nullum
hūerit pecc^o excepto uno mediatore

qui nos creatori nro per remissio
 ne reconciliauit peccoz. h. i. **I**tem
 idē i enchi. c. 34. Illic eim adā post
 peccatū exl fcs stirpē quoqz suā qz
 peccādo i se tanqz i radice uiciaue
 rat pena mortis 7 dampnationis ab
 strinxit ut quicqd plis ex illo 7 sil
 dampnata cōiuge p carnalē cōcupi
 scentia nasceret traheret origina
 le peccm per unū hoiez iquit aplus
 peccatū itrauit i mūdū per mūdū
 intllns totū genus humanū h. i. **E**cce
 qz dicit quicqd plis ex adam
 et eua carnalr ppagat dicit origi
 nale peccm. Beata aut uirgo est ab
 adā carnalr ppagata ig^r 7c. **I**tem
 idem i l^o de n^a 7 g^a. Per unum
 hoiem iquit aplus peccm itrauit in
 mūdum 7 ita i os ptransiit i quo os
 peccauerūt 7 antiquos 7 recētiorez
 7 nos 7 posteriores nros sentētia
 ista complectit^r. Peccauerūt enim
 oēs qz ex uno peccore oēs nascunt^r
 peccatores. h. i. **I**tem i l^o de
 nup. 7 ocu^s. Per unū hoiem peccm
 itrauit i mūdū 7 i os ptransiit i
 quo oēs peccauerūt p unū illi^o uolū
 tatē malā os i illo peccauerūt qn oēs
 hoies i^o un^o fuerūt. ideo dico ho
 mines exptes nō esse delicti quia
 de illa cōmixtione sunt nati q sine
 pudēda libi^o nō pōt ēt qd honestū
 ē opari : Dixit eim beatissime me
 morie Ambrosius ep^s. iō xpm exptē
 esse delicti qz cōceptus ei^o utriusqz
 sexus cōmixtionis ē exps. nullū aut
 hoīuz esse sine delicto qui de illa cō
 mixtione cōceptus ē hec ille. Lum

g^o b^a uirgo de illa cōmixtione cōcep
 ta sit ig^r 7c.

Item auctas.

Item auctas hēt ad ro. 5°. que sic
 dīc. Sic p unius hoīs delictū i oēs
 hoies i cōdempnationē pcessum est
 suple sic 7 p unū iustiaz i os hoies
 i iustificatiōem uite. h. i. **E**x qua
 a^r sic oēs hoies qui p xpi iustiam
 sunt iustificati p^r ppter delictum
 ade fuerāt cōdempnati. sed b^a uirgo
 p xpi iusticiā iustificata fuit ut dnt
 Aug. Beda. Eusebi^o 7 adaxian^o g^o
 prius p ade delictū fuit cōdempna
 ta nō aut a^r cōdempnatōe qz pecc
 origial^o g^o dicit originale peccz. Ihac
 auctem exponit Aug. i epla ad ob
 tatū de origie aīe sic dñs. Illud. n.
 ubi ul maxie fides xpiana cōsistit ē
 qz p hoīem mors 7 p hoīem refec^o
 mortuoz 7 sicut i adam oēs moriū
 tur ita 7 i xpo oēs uiuificabūt^r. **E**t
 h^o qz p unū hoīem peccm itrauit in
 mūdū 7 ita i os ptransiit i quo os
 peccauerūt. et qz iudiciuz qdem ex
 uno i cōdempnatōem. grā at ex m^o
 tis delictis i iustificatiōem. **E**t qz p
 unū delictū i os hoies ad cōdemp
 nationē 7 p unū iusticiā in omnes
 homines ad iustificationem uite.
Et si qua a^r silia testio^o q^e declant
 neiem nasci ex adā nisi uinculo de
 licti 7 dampnationis obstrictū nemi
 neqz in libari nisi renascat^r p xpm
 tā icōcuisse tenere debem^o ut sciam^o
 eū q h^o negauerit nullo mō ad xpi
 fidē 7 ad eā q p xps dat pusill^o 7 ma
 gnis dei grāz ptinere h. i. **E**cce

q. **Alu.** dic q. i^a auctas dclat neiez
nasci seminat^r ab adā nisi uinculo
delicti r dampnationis obstrictū. Et
q. in hoc fides xpiana maxie cōsistit
r q. hoc negat nullo mō p̄inet ad
fidem xpī sed b^a uirgo ē nata scia
lis ab adam g^o fuit obstricta uinclo
peccati original. **Item** idē i^a de
nā r grā sic dicit. Nam sic cū dēm
ē sicut p̄ uni^o delictū i os homies
i cōdēpnationē ut n^o p̄remitteret^r
sic r i eo qd dēm est p̄ uni^o iustiaz
i os hoies i iustificationē uite n^o
p̄termisus ē qz nemo iustificat nisi
q. xps iustificauerit. Un̄ r si fuisse
ul esse sciam hoies sine peccato q
p̄fectā habuerit ul hēant caritatē
nullo tñ mō potuisse ul posse esse
sine peccō cōfuz^o nisi grā dei a peccō
iustificatos p̄ xpm̄ iesum .d.n. hec
i^a **Item** glo. ordinaria accepta ex
dcis **Alu.** i epla ad optatū sic dicit.
Illa .n. sana ē fides q̄ credimus nul
lū sū maioris sū p̄ue etatis libari
posse a cōtagiōe mortis antiq̄. r ab
obligōe peccati qd p^a natiuitate d̄xit
nisi p̄ unū mediatorē dei r hoium
Ille .n. unus ē un̄ uiciatū ē totū ge
nus humanū. **Iste** ē uere un^o ē q
nō solū illud unū sed r ceta abstu
lit q̄ addita iuenit. **Ecce** oñsum ē
quō xpī grā ad delictū s̄rat qz non
solū origiale ab adā ppagatū. sed
ē actualia s̄radita soluit r iustiaz
r uitā p̄stat r d̄ ipio piū fac h^o i bi.

4ª auctoritas.

4ª auctas hēt ad gal. 3° que sic
dic. Cōclufit scriptura oīa sub peccō

ut pmissio ex fide iesu xpī dare^r
credentib^o. **Ex** hac aucte arg^r.
sic. Dēs hoies p̄et xp̄z cōclufit scrip
tura sub peccō sed b^a uirgo ē de nu
mero oīum hoium r ē alia a x^o. g^o
r c. **Con^a** p̄z cū minori a^o aut ha
bet ab aplo formalr. Exceptio u^o
hēt cū subd^r ut pmissio ex fide iesu
xpī dare^r credentibus. **Hanc**
auctez expoit **Alu.** i 3° li^o de bap^o
pu. sic dicēs. Peccauim^o i uno oēs
ut moriemur i uno oēs cōclufit
scriptura o^a sub peccō. S3 deo grās
qui dedit nobis uictoriā p̄ dñm no
strū iesum xpm̄ ut ubi habūdauit
peccm̄ sup̄ habundaret r grā atqz ut
pmissio ex fide iesu xpī dare^r cre
dentib^o r uincerem^o mortē p̄ imoz
talitatē ac resurrectiōem r aculeū
ei^o hoc ē peccm̄ p̄ gratuitā iustifica
tionem. **Nemo** de hac re fallatur
r fallat Omnes adimit atque au
fert isti^o scripture manifestus sen
sus ambages. Quēadmōz uz origie
trahit^r mozs corpore mortis hui^o
sic r origie trahit^r peccm̄ i hac cauz
peccati p̄p̄t q. sanādū qd ē ppagie at
tractū r qd ē uolūtate actū. Uenit
medic^o i similitudine carnis peccati q̄ n̄
ē opus sanis sed egrotātib^o nec ue
nit uocare iustos sed peccōres h^o iē
Item Jero. ad Algalā Aluētem iqt
seqmur scripturaz ac sine ambigui
tate dicimus q. n^o hō ē absqz peccō
sed cōclufit de^o os hoies sub peccō
ut oibus mifeat^r excepto eo solo q
peccm̄ nō fecit nec dolus iuentus est
i ore ei^o h^o iē. Idē ē dic m^o sūiaz i

glo. quā ppe breuitatē omitto.

5^a auctoritas.

5^a auctas hēt p^o ad thīm. p^o si delis fmo 7 oī acceptōe dignus qz xps uēit ī hūc mūdū pēiores saluos facere h^e i^e sed uenit saluā facere uirginem mariā ergo ipa fuit pēo originali peccatrix.

6^a auctoritas.

6^a auctas hēt Lu. i. 9. ubi sic dīr. uēit fili^o hoīs q̄rere 7 saluū facere qd pierat sed uēit q̄rere bēaz uirginem. Absit. n. q. omiserit eā q̄rere. g^o ipa pierat uz pēo origina li sicut alii quos q̄rere uenit.

7^a auctoritas.

7^a auctas hēt math. 9. que sic dīc nō ē opus sanis medicus sed mae hūitibus sed xps fuit medicus aiaz nēcī^o b^e uirgini g^o ipa fuit aliqn egrota peccato uz originali. Illas aut auctes exponit bēa Aug. ī quo dam paruo tractatu sic dīcēs Quid g^o o aple fidelis fmo īquis 7 omni acceptione dignus. quis ē iste fmo Quia uenit dominus ī hūc mūdū pēiores saluos facere quoz p̄imus ego sum. Qui dicit ego nō sum uel nō fui pēor īgratus ē saluatori. Nullus hoīum fuit nec ē nec erit ī i^e que fuit ab adam massa mortali nō egrotus originali pēo. Nulls sine xpi grā sanatus Nemo g^o nob īsinuet doctrinas alienas 7 falsas hoc ecclia semp tenuit h^o a maioz fide percepit hoc usqz ī finē p̄seue rāter custodit qm nō est op^o sanis medicus sed egrotantibus q̄ uenit

ad xpm hēt aliqd qd ī eo sanat. q aut nō egrotat nō hēt necm xpm. h^e i^e **Item** idem ī 3° li. de bap^o pu. Nō ē inquit opus sanis medic^o sed mae hūitibus hoc ē qz nō ē ne cessari^o xps eis qui nō hūt pēz sed eis qui saluādi sunt a pēo h^e i^e **Expositōnes** istaz auctatū hēs s. ī rōe. 6^a 7 8^a 7 9^a se uie uide ibi

8^a auctoritas.

8^a auctas. hēt .i. ad thīm. 2° que sic dicit Unus ē me^or dei 7 hoīuz xpus iesus qui dedit semet ipm redemptorē poīb^o **Ex** hac auctori tate ar^r d^r. et p^o sic Xps nō ē me^or nisi eoz qui p pēcm aln fuerūt di uisi a deo sed xps ē me^or oīum ho minū ut dīc apls g^o oīs homines aln p pēcm fuerūt dīsi a deo. Lon^o p3 cū minori. Maior aut pbat pēz Aug. ī p^o de bap^o pu. sic dicentem Uniuerſa. n. t3 ecc^o oēm hominem separi a deo qui p mediatorē xpm recōciliat^o dō nec separi quēqz nisi pēcis ītercludentib^o posse h^e ille. 2° a1^r sic oīs hō qui redempt^o est per xpm fuit aln sub fuitute pecca ti sed beata uirgo fuit redempta a xpo qui dedit semet ipm redempto rem pro oībus g^o 7 c. **Hanc** auc toritatē expōit Aug. ī i^o li. de nup: 7 cu^o sic dīcēs Nō enim dubitat fides xpiana quā noui hūitici impu gnare ceperūt eos qui p xpi grām regnānt^o redimi de diaboli potesta te 7 eos qui nundz tali regnātōe redempti sūt ēt puulos filios redēp toz sub eiusdem diaboli potestate

eē captiuos nisi et ipi xpi gĩa redi
 māt. Ad os nēq; p̄nere nō dubita
 mus etates illud de quo ap̄ls legē
 bñficiū dei q̄ eruit nos de potāte
 tenebrarū hē ille. Itē augu. in. 13.
 de trini. hō ē ingt q; ait ap̄ls gĩa
 agimus deo q̄ eruit nos de potesta
 te tenebrarū et trāslulit nos in re
 gnū caritatis filii sui in quo habe
 mus redēptōez in remissionē pecca
 torū in qua tēq; p̄ciū p̄ oībus no
 bis datus ē sāguis xpi hec ille. Itē
 idē in eplā ad optatuz nltus inq̄
 nisi qui peccati seruus ē liber effi
 cit nec redēptus dici pōt nisi q̄ ue
 re p̄ peccatū fuit añ captiuus Itē
 idēz i. 3. i. iul. ubi. n. redēptio so
 nat intelligit et p̄ciū p̄ciōsi sāgui
 nis agni immaculati qui effusus est
 i remissionē peccōz. hē i. Item
 b. Greg. 7 hē i decretis. 12. q.
 .2. c. cū redemptor noster toti⁹ con
 ditor creature ad hoc p̄piciatus uo
 luerit hūanā naturā assuēre ut dñi
 tatis sue gĩa dirupto quo teneba
 mur captiui uincto fuitutis nos p̄
 stine restitueret libati. salubriter
 agit si hoīes quos ab initio nā li
 bos p̄tulit 7 i⁹ gētiū iugo substitu
 it fuitutis ei libati i q̄ nati fuerāt
 manumittētis bñficio reddāt atq;
 ideo hui⁹ pietatis ituitu nos mōta
 nā at thomā famulos scē romane
 eccē liberos ex hac die ciuesq; ro
 manos efficiū hē i. Ex quibus
 omnibus p̄z q; redemptio p̄suppo
 nit captiuitatem sed xpus redemit
 beatam uirginem ergo fuit aliqui

sub captiuitate peccati. **N**ec auctas
 et expenit p̄ multas auctes induc
 tas i ratione p̄ma 7 2. 7 4. 7 5.
 2. nie 7 i solone rōnis. 17. 7. 18. p
 ris oppoite 7 i Rñsione. 16. uide
 ibi.

9. auctoritas.

Nona auctas hē 2. ad cor. 5.
 ubi sic dicit. Caritas xpi uiget nos
 existimātes hoc qm̄ si unus p̄ oīb⁹
 mortuus ē. ergo omnes mortui sūt
 7 pro omnibus mortu⁹ est xps ut 7
 qui uiuūt iam non sibi uiuāt. sed ei
 qui pro ip̄is mortuus ē 7 refrexit
 hec ibi. **E**x qua a. sic. pro quo
 cunq; xps corporali morte mortu⁹
 ē ip̄e spūali morte mortu⁹ est. sed
 xps mortuus ē corporāl p̄ beata
 uirgine q; p̄ omnibus mortuus est
 g. beata uirgo fuit mortua spū.
 Len. p̄z cū minoz. a. Maior uero ha
 bet p̄ p̄mā p̄tem auctis qua dicit
 si unus pro omnib⁹ mortuus g. os
 mortui sunt. **N**ō pōt aut̄ itelligi
 de morte corporali q̄a mlti adhuc
 uiuūt corporāl g. oz i tili de mor
 te spūali q̄ os i adā peccauit 7 p̄
 origile peccm̄ spūalr mortui sūt g.
 7. **I**llāc auctem expoīt Alu. i. 6.
 li. i. iul. dices nūq; legis i oīs aucti
 bus mortuū esse xpm̄ p̄ his q̄ nllm̄
 hūerūt peccm̄. tu dicis xpm̄ 7 p̄ pec
 catorib⁹ mortuū Ego uero d. non
 nisi p̄ peccatorib⁹ mortuū ita ut rñ
 dere cogaris si n. peccō puli obstri
 cti sūt n̄ eē xpm̄ p̄ puul mortuū dic
 enim ap̄ls ad cor. **Q**ui unus p̄ oī
 bus mortu⁹ ē g. os mortui sunt 7

p oibus mortuus ē xps. Nullo mō
 hoc negare pmitis nō nisi p his q
 mortui sunt mortuū fuisse iesum.
 Quos ig^r hoc i loco itelligis mortu
 os. Nunqd eos qui de cor^e exierūt
 Quis ita desipiat ut hō sapiat. Eo
 mō itaqz itelligimus mortuos p q
 bus oibus mortuus ē xps quō alibi
 dīc. Et vos 2 essetis mortui i deli
 ctis uiuificati estis cū illo. Itē p hoc
 q dīc unus quidē mortu⁹ ē p omni
 bus ergo oēs mortui sūt oñdit fie
 ri nō posse ut xps moriret^r nō nisi
 p mortuis oīs i^r uoluit esse ut oēs
 itelligant^r mortui si p oibus mor
 tuus ē xps. Qz g^o nō in cor^e restat
 ut i peccō ēē mortuos oēs p qb⁹ xps
 mortuus ē asfamus. Nemo hoc ne
 get nemo de hoc dubitet qui se nō
 negat aut dubitat xpianum. qpp si
 nllm trahūt peccz puuli n sūt mortui
 i^r n^o. negare pmitis eos trahere
 origiale peccz h^c sē stabilita fidei
 xpiane q ea sberet nrit^r statibus
 eis ipe sberet^r h^c i^r. **E**x p dīcta
 aucte pōt sic argui xps mortu⁹ ē p
 sol⁹ mortuis peccorib⁹ s^z mortu⁹ ē p
 b^a uirgīe g^o i se hūit aln peccatū
 a^o ē aug. q dīc q p sol⁹ peccorib⁹
 mortu⁹ ē b^o ē apli q dīc q p oib⁹
 mortu⁹ ē i^r 7c. Itē Alu⁹. i li. 2. de ci.
 dei. c. 6. sic dīc hūit. n. aīe mortē
 suā i i pterate atqz peccis dī q morte
 ait apls. si un⁹ p oib⁹ mortu⁹ ē g^o
 oēs mortui sūt ut q uiuūt iā n sibi ui
 uāt s^z ei q p ipis mortu⁹ ē 7 reuēit.
 oēs i qz mortui sūt i peccis neīe pzo
 sus exrepro siue origialibus siue ēt

uolūtate aditis et p oib⁹ mortuis
 unus mortuus ē uiuus. i. nullū hūis
 oio peccz ut qui p remissionē pecca
 torū uiuūt iā nō sibi uiuant s^z ei q
 pro oibus mortuus ē h^c ille Itē in
 secūdo de nup. et cōcu. quō inquit
 puuli rei n sūt p qb⁹ mortu⁹ ē xps
 iudicet g^o xps 7 cui rei mors ei⁹ p
 fecerit dicat ipe hic ē inqt sāguis
 meus q p mltis effūdet in remis
 sionē peccorū iudicet et apls clamat
 .n. de deo pfe qz pprio filio nō pe
 percit s^z p nob oibus tradidit ipz
 Et qre pro nobis oibus traditus
 ē xps. traditus ē inqt xps pp delic
 ta nā et resurrexit pp iustificatōez
 nāz hūit ergo puuli peccā origialia
 p qbus traditus ē xps hūit q in eis
 lanet^r qz ut ipe ait n ē opus⁹ sanis
 medicus s^z egrotātib⁹ hūit cur eos
 saluos faciat qz ueit in hūc mūdūz
 peccatores saluos facere hūit q in
 eis remittat qz sāguem se fudisse
 testat^r in remissionem peccatorum
 hec ille. Ex qbus pz q si. b. uirgo
 nūquā habuit aliquod peccatū xps
 non est mortuus p ipsa nec sāgiez
 efudit pro ipsa. **S**ig^r si deductio
 Augustini sit uera oportet dicere
 q beata uirgo contraxit origina
 le peccz multe alie auctoritates sacre
 scripture possent aduci ex qbus de
 necessitate cōcludit^r q beata uir
 go fuit concepta in origiali pecca
 to que cā breuitatis ommito.

Bēaz uirginē i origiali peccō ceptā
 clare et efficacit^r cōclut^r ex auctib⁹
 scōz ab ecc^a approbatoz Rō. 13^a

Terciadecima 10 ē talis negare
id q. clare ⁊ efficaciter pōt cō
cludi ex dictis sāctorū ē ualde impi
um sed dicere. b. uir. nō fuisse con
ceptā ī origīali peccō ē negare illud
quod clare pōt cōcludi ex dictis sāc
torū ergo 7c Lon. p. 3 cū maiori p
id quod hēt in determinatōe quinti
oculi ut dicit sāctus thomas in. 4.
cōtra gētiles ca. 24. ubi sic dicit
sequimur p. o. scōs pīes ⁊ doctores
eccē athanasīū hylariū basilīū gre.
theophilū gregoriū nissenū ambro
siū aug. Johēz cōstantinopolitanū
ieronimū cyrillū theophilū leonē
paulum ⁊ suscipimus q. de ipā fide
⁊ cōdemnatōe hēricōz expōsuerūt
Adinor uero pbat iductiue. nam
3u. i. 2o l. 5. iul. sic dic oēs hoīes
illoz pmoz penitū peccō nascunt ob
noxii hoc eīz q. negat xpiane fidei
fundamēta subuētere conat. Una
ē eī oīum catholicōz fides qui per
unū hoīem peccm ītrasse in mundū
uno corde credūt uno ore fatent ⁊
nras nouicias psumptōes catholica
antiquitate subuertūt. hēs. n. 5. te
n solū occinīs uey ētz oriētis ēpos
q. uno oēs eodē mō credūt p unū
hoīez peccm ītrasse ī mūdū ī quo oēs
peccauerūt qui mod⁹ hic ē ut peccō
illi⁹ hoīs pmi oēs hoīes nasci credā
tur obnoxij hē iē. **Ex quib⁹ arg⁹**
sic oēs hoīes fm fidē oīum catholi
cōz nascūt obnoxij. sed. b. uirgo
fuit hō g⁹ peccō nata fuit obnoxia.
Itē idē ī p⁹ de nup. ⁊ ucu. **Ex hac**
īquit carnis ucu tanq. filia peccati

quecunq. nascitur proles origīali
ē obligata peccato nisi ī illo rena
scat quē sine ista cōcupiscētia uir
go cōcepit ppter ea qm in carne na
sci ē dignatus sō sū peccō ē natus
hē iē.

2a auctoritas.

Ex quib⁹ arg⁹ sic. quecunq. ples ex
ocu. carnis nascit trahit origina
le peccm sed. b. uirgo nata fuit ex cō
cupiscētia carnis ergo trahit origina
le peccm. 2o arg⁹ sic. solus xps sū
peccō ē natus q. n. ex ucu ē cōcept⁹
3. b. uirgo n. ē cōcepta sū peccō.

3a auctoritas.

Itē ī eodē libro sic dicit oē nuptia
uz bonū impletū ē in illis xpi pē
tibus proles fides sacramētū ples
cognoscimus ipz. d. Jesū xps fidem
q. ibi nullū adulteriū sacramētuz
q. nullū diuorciū solus ibi nuptia
lis uocbitus nō fuit q. in carne pec
cati fieri nō poterat sine illa caris
cōcupiscētia q. accidit ex peccō sine q.
uoluit q. futur⁹ erat sine peccō
ut hic ē doceret oēs carnē q. ex cō
cubitu nascit carnē ēē peccō qm qdē
sola que nō inde nata est nō fuit
caro peccō hē iē. **Ex quibus arguit**
sic. oīs caro q. ex nuptiali concubi
tu nascit hēt in se peccz sed. b. uir
go ē nata ex cōcubitu nuptiali g.
habuit in se peccz.

4a auctoritas.

Item idē in libro de fide ad pe.
circa principium sic dicit dum eīz
sibi inuicēz uir mulierq. miscēt
ut filios generent non est sine pu
denda libidine parentū cōcubitus ⁊

ob hoc filioꝝ ex eoru carne nascēti
 um nō pōt esse sine peccō cōceptus
 ubi peccatū in puulos nō trasmittit
 ppago sꝫ libido nec fecūditas huꝫ
 nꝫ fēc hoīez cū peccō nasci sꝫ fedi
 tas libidinis quā hoīes hnt ex illiꝫ
 primi iustissima cōdēpnatōe peccō
 Jō beatus dauid q̄uis de legiptio
 iustqꝫ nasceret cōiugio pp origia
 le tñ peccz quo natratꝫ obstricti
 sūt filii ire nō solū filii ipiorū sed
 os ēt qui de iustozū sacrificata car
 ne nascūt exclamat dicēs ecce. n. i
 iniquitatibus cōceptus sū et in pec
 catis cōcepit me mater mea. Sēs ēt
 Job mūdū a sorde ēē peccō nūlm
 hoīez esse dicit nec si unius diei ui
 ta et sit sup̄ terram. dei gꝫ filius
 ut illud peccz quod in cōcubitu mor
 tal carnis gēratō huꝫ dixit aufere
 cōceptus ē nouo mote sine coitu ui
 ri ꝫ sine libidie cōcipiētis uirgis
 ut pꝫ deū hoīez quē absqꝫ libidine
 cōceptū inuolatus edidit uirgis u
 terꝫ ablueret peccz qꝫ nascētes tra
 hūt os quibꝫ talis ē nascēdi cōditō
 ut matres eoru fecūditatis opus
 implere nō possūt nisi prius uirgi
 nitatē carnis amiserūt hec ille .ex
 quibus arguitꝫ dupꝫ ꝫ primo sic
 os hoīes qꝫ ex libidie p cōcubitum
 parētū cōcipiūt trahūt originale
 peccz sꝫ b. uirgo fuit huiusmōi gꝫ ꝫ
 ꝫ 2.º sic oīs ples concepta ex ma
 tre que i cōcipiēdo uirginitatem car
 nis amisit obit origiale peccz sed
 beata uirgo fuit huiusmōi gꝫ ꝫ.

Quita auctoritas.

Quita auctoritas ē eiusdē aug. in
 eodē libro c. 23. 2 hēt de cōsecra.
 di. 4. sic dicit firmissime tene et
 nullatenus dubites oēs hoīez qui
 per cōcubitū uiri et mulieris cōci
 pitꝫ cū origiali peccō nasci impieta
 ti subditū mortiqꝫ subiectū ꝫ ob
 hoc natura nasci filiū ire de quo
 dicit apls. eramꝫ nos nꝫ filii ire
 sicut et ceteri hec ille sꝫ b. uirgo
 fuit p cōcubitū cōcepta gꝫ ꝫ.

16. auctoritas

Itē in libro ipo. cōtra secūdā blas
 femiā .oīs inqꝫ hō carnalꝫ nascens
 filius ire recte dicitꝫ qꝫ natura est
 pꝫ thoplausti que prior in illo pp
 delictū iraz iusti iudicis dei iuste
 suscepit. si. n. delictus eius pꝫ quod
 ut dixi deū ad irā prouocauit non
 traheremꝫ nūqꝫ natuā filii ire dice
 mur Et iō peccz eiꝫ nō solū ipꝫ sꝫ ꝫ
 de genus infecit hūanū cū eiꝫ dāp
 natōez simit et culpā suscipimꝫ eiꝫ
 eiꝫ nos delicto ulneratos esse uas
 ellectōis probat cū dicit nō ē distic
 tio os. n. peccauerūt et egent glia
 dei dicēdo os nullū excepit qnimo
 totū genus declarauit hūanū. pec
 cauerunt. n. os dum ex uno peccōre
 omnes nascuntꝫ peccatores hec ille
 Ex quibus arguitꝫ dupꝫ et primo
 sic omnis homo carnalꝫ nascens
 contrahit originale peccatum quia
 naturaliter est filius ire sed beata
 uirgo fuit nata carnaliter ergo ꝫ
 Secūdo sic os homines uulnerati
 delicto ade contrahunt originale
 peccatū sed. b. uirgo fuit ulnerata

delicto ade qz os peccauerunt neie
excepto nisi xpo 8° 7c.

17. auctoritas

Item in eodē cōtra primā blasfemiā
Dib^o iqt hoib^o tā iustis q̄s iniustis
pp peccz ade qz nascētes traxerūt
mois corporalis ista debet hē ille
Ex qua arguit sic. Oēs hoies qui
corporali morte moriūt cōtraxerūt
origiale peccm sz. b. uirgo mortua ē
corporal^{is} ergo 7c.

18. auctoritas.

Item in eodē cōtra quitā blasfemiā
Iudi iqt et aliū dei sapiētia iqtētē
7 per illā mortalib^o ueritatem pre
dicātē. Graue inqt iugū sup filios
adā a die exitus de uentre matris
eorū usqz in diē sepulture i matrē
oīum quid ē hoc iugum graue nisi
peccm. et quare dictū ē iugū nisi qz
ex duobus adā. s. 7 eua uenit i mū
dū uel qz duorū pmit 7 cōterit col
la. i. masculi et fēte maiorū u3 7
minorū qz in utroqz sexu iugū sunt
Ideo et ait gēral^{is} sup filios adam
dō sup filios etates nō discernit
ul^{ter} sexus sed oēs esse peccōres equit
pieter xp̄z qui sicut ceteri ex usu
cōiugatorū natus nō ē. huic g^o iu
go. i. origiali peccō iūcti os maiores
atqz mīores uicia ex ip̄o orta tanq̄
aratrū trahimus q̄diu sumus in
mortis corpore hec ille. Ex qua ar
guit sic. sacra scriptura ueritatem
mortalibus p̄dicās os utriusqz sex^o
natos ex usu cōiugatorū sub iugo
peccō origialis esse equauit. Sed. b.
uirgo fuit ex usu cōiugatorū nata

ergo etē.

19. auctoritas.

Item in eodē modicū infra sic dic
paruuli itaqz os ut dic apls natura
filii ire sūt ade. s. primi peccis offē
sione nexi nō. n. dicerēt filii ire
nisi. irā. i. peccatū protoplausti qui
peccādo deū ad irā primus in nō
genere prouocauit traheret seiati
Ob hac igit sola sorde peccō quam
trahit de libidis malo puul^o con
cept^o qsqz breuis uita 7 plenus ira
cōdia est. hē 1° Ex qbus arguit sic
os puuli seiati gēati ab adā tāhūt
origiale peccz sz. b. uirgo fuit huius
mōi ergo 7c. Secūdo sic oīs paru
lus ex libidie conceptus trahit origia
le peccz sed. b. uirgo fuit ex libidie
cōcepta ergo 7c.

20. auctoritas.

Item aug. in. 2. de nup. 7 cōcū. sic
dicit. dicimus eos qui de cōmixtio
ne maris et fēte nascūt trahere o
rigiale peccz eos qz de parētib^o q̄li
buscūqz nascāt nō negamus adhuc
esse sub diabolo nisi renescāt in
xpo qz de eadē sexus utriusqz cōmix
tione nasci noluit ut p ei^o gīaz de
potestate eruti tenebrarū i regnū
illud trāfferāt hē 1°.

21. auctoritas.

Item idē modicū infra. os hoīes
qz de sexus utriusqz cōmixtione na
scūt iō dico exptes non eē delicti
qz de illa cōmixtione sūt nati que
sine pudēda libidine non pōt etiā
quod honestū ē operari. dixit. n.
beatissime memorie ābrosius ep̄s

cū xpī corporale natiuitatē insinua-
ret iō xp̄s exptē qz cōcept⁹ eius u-
triusq; sexus cōmixtione est expers
Nullū aut̄ hominū ēē sine delicto
qui de illa sexuz cōmixtione cōcep-
tus ē nā ei⁹ uerba ista sūt iō inq̄ret
q̄i homo per uniuersa temptatus
est ⁊ in similitudinē hoīnū cōcta sub-
stinuit sed q̄i de spū natus abstinu-
it a peccato. oīs. n. homo mēdax ⁊
nemo sine peccato nisi unus solus
deus seruātū ē igit̄ ut ex uiro et
muliere. i. per illā corporū mixtio-
nē nemo uideat̄ exp̄s esse delicti
qui aut̄ exp̄s est delicti expers est
et huius cōceptōis hec ille sed. b.
uirgo nō fuit exp̄s cōceptōis q̄ est
ex cōmixtione utriusq; g⁹ non fuit
exp̄s delicti. Secūdo sic oīs hō mē-
dax. i. peccator excepto xp̄o sed. b.
uirgo fuit hō g⁹ hūit aliqñ pecca-
tum.

¶ 12. auctoritas

Item Augu. in li. 2. de gr̄a et peccō
originali circa finem cōtra pelagi-
um et celsestinū sic dīc. b. Ambro-
antistes dei cuius fidē iter latine
lingue ecclesiasticos scriptores pel-
lagius plurimū cōmēdat scribēs
nouatianos ait. oīs hoīes sub peccō
nascimur et ip̄e noster ortus in ui-
cio est dicēte dauid ecce. n. in iniqui-
tatis cōceptus sū ⁊ in peccatis con-
cepit me mater mea h̄c ille sz. b.
uirgo fuit hō. g⁹ fuit sub peccō cōcep-
ta et eius cōceptio in uicio fuit

¶ 13. auctoritas.

Ite Augu. in li. cōtra iul. defensorē

h̄ssia pellagiane dīc oīa uerba se-
quēcia ad quorū enīdētā ē sciēdū
q. lib. i. cōtinet sex libros p̄iales ī
quoz duob⁹ primis Aug⁹ recitatq;
Julianus p̄pter reuerētiā quā hē-
bat ad xp̄m negabat pueros natos
ex baptizatis h̄bere originale pec-
catū. **I**n 3. uero recitat q. p̄pter re-
uerētiā q̄s hēbat ad d̄m negabat
sp̄alr ysaac cōceptū esse ī peccō ori-
ginali qz cōceptus fuit sp̄ali mira-
culo ⁊ sp̄ali dei uirtute collata pen-
tibus ut gnāre. possent. **I**llo aut̄ oīa
Aug⁹ ipugnans oīdit multis auctō-
bus sacre scripture ⁊ multoz scōz
testimōis q. fm fidē catholicā opz
credere oīs hoīes nullo excepto p̄-
xp̄m ī originali peccō cōceptos fuisse
Ex qbus aliqua cā breuitatis īferi⁹
ponā cetera omittēdo q̄ ibi latius
cōtinent̄ Dicit g⁹ ī p̄o li. hec que
sequūt̄ **A**udi Juliane excellentem
dei dispensatorē b̄z loq̄r ambrosiū
quē ueneroz ut p̄em **I**n 2. n. iesu
ip̄e genuit: hic uir dīc eos qui bap-
tizati fuerūt pullos ī primordio nati-
uitatis sue a malia refoamari. Dic
solum in natis de femina sanctum
d̄m iesū nulla terrene cōtagia cor-
ruptelle imactati p̄t nouitate sēlis-
se. dīc q. ī adā oīs morimur qz per
unū hoīem peccm ītrauit ī mūdum
⁊ q. illi⁹ culpa mors omnium est
dīc q. ī eius uulnere oēs genus cecū
disz humanum nisi samaritan⁹ iē
descendens uulnera eius acerbā.
curasset. Dic fuisse adā ⁊ ī i⁹ fuisse
oēs pisse adam ⁊ ī i⁹ pisse omnes.

dicit nos oēs cōtagio maculari añ
q̄ ex utero nascamur nec hūanum
cōceptū esse iniquitatis exorire q̄ cō
cipimur igit in peccō parērū 7 ī de
lictis eorū nascimur dicit diabolū
feneratorē a quo eua īmaculata u
suris obnoxia successione cō gen^o
defeneravit hūanū dicit a diabolo
eua deceptā ut supplāraret 7 cōbli
garet hēditatē dicit adaz ita mor
su urtiatū ēē serpētis ut oēs illo ul
nere claudicemus dicit p mixtionē
uiri 7 seine nemiez exp̄tē esse de
licti. q̄ aut exp̄s ē delicti dicit exp̄
tez esse 7 hui^o pceptōis hec ille

¶.14. auctoritas

Item ambrosius sup. b. immaculati ī
uersu et ne auferas de ore meo
uerbū ueritatis sic dicit uideat ec
clesia uel aīa iusti xpm p̄faliētē sic
hynulū sup mōtes et eminētē sup
retia bñ eminēs ē xps q̄ ip̄e solus
est quē retia nō īuoluerūt peccōz
oēs itra retia erāt imo adhuc itra
retia sum^o q̄ nemo sine peccō nisi
solus iesus quē nō cognoscētē peccōz
sacrificiū p nobis fecit p̄ uer. d.
iesus et ī carne q̄ peccō fuerat obno
xia militiā uirtutis exercuit hec iē

¶.15. auctoritas.

Item Jero. in. 3^a. emel. sup cantica.
laqi inq̄t tēptatōz et discipline in
sidiaz diaboli retia appellāt null^o
alius fuit nisi xps q̄ retia ista sup
are potuerit. oēs peccauerunt sicut
scriptū ē 7 rursus ut scriptura di
cit nō ē iustus sup terraz q̄ fecerit
bonū et nō peccauerit 7 iserū ne?

mūdus a sorde nec si unius dei fue
rit uita eius. solus ergo dñs et sal
uator n̄r iesus xps ē q̄ peccatū non
fecit uenit ergo ad ista retia sz in
uolui in eis solus ip̄e n̄ potuit. q̄s
aut cōtriuuit laq̄os nisi solus ille q̄
ab eis teneri nō potuit. solus. n. ip̄
se ē q̄ fuit inter mortuos liber h^o
ille

¶.16. auctoritas.

Item Jero. in li. aduersus heliudum
de perpetua uirginitate. b. marie
Xps igit peccatū nullū fecit nec do
lus iuētus est in ore eius ad quem
uenit p̄nceps mūdi h^o et ī eo peccō
nūc iueit. Qui g^o peccō n̄ fecit p no
bis mortuus est nos autem peccau
mus 7 nemo mūdus est ē a pecca
to nec si quidē unius diei fuerit ui
ta eius tenemur. n. rei oēs in siliu
dine p̄uaticatōis ade uñ et dicēdū
Ecce. n. in iniquitatibus pceptus suz
et in peccatis pcepit me mater mea
sed aduocatum habemus apud pa
trem dñm Iesum q̄ ē p̄pitiatō pro
peccōis n̄ris non aut pro n̄stris tan
tū sed etiā pro totius mūdi hec ille
Ex qua arguit sic. omnes homi
nes peccauerūt et tenēt rei peccō
ade 7 nemo mūdus a peccato nisi
christus solus sed beata uirgo fu
it homo g^o 7c.

¶.17. auctoritas

Item Jeronimus in sermōne de
tribus uirtutibus uz prudētia sapi
ētia 7 tēpātia q̄ incipit Tres quodā
mō uirtutes assumēs dei p̄beta 7c

Omnes iquit per peccm corruimus
i orbē terrarū. ⁊ dō qui erigit eli
sos eleuauit nos iacētes. In adam
ei oēs mouimur atq; ita per peccm
corruit orbis terrarū ut errectione
idigcat quatenus oēs uiuificemur.
hē iē. Ex qua sic aī. Oīs hō per
peccm corruit sed bā uirgo fuit hō
ergo ⁊c.

118^a Auctas.

Item Aug^o. i p^o 5 Julⁱ. Audi iquit
adhuc o Julia? qd te possit ampli^o
omouere atq; turbare ⁊ utinā i me
lius cōmutare. Ecce catho^o aduer
sus hereticos accerzimū defensores
uenerādum quis ignoret hyllariū
gallū qui cū de xpi carne ageret. at
tēde q dixerit g^o cū missus ē iqt i
silitudinē carnis peccati non sicut
carnē habuit ita hūit ⁊ peccm. sed
quia ex peccato est oīs caro a p^o.
.s. adā deducta missus ē i silitudinē
carnis peccati exūte i eo nō peccō sed
peccati carnis silitudine. hē iē Ex
qua aī sic. Oīs caro ab adā seialz
deducta alū fuit sub peccato. sed. b.
uirgo fuit ab adā seminalr. deduc
ta ergo ⁊c.

119^a Auctoritas.

Item i eodem li^o. Ex hac iquit lege
carnis repugnāte legi mētis nihil
xpi corpus attraxit quia nō ex illa
eū uirgo cepit. Nemo āt alius ē
qui eandē legem carnis repugnan
tē legi mētis p^o natiuitate nō at
traxit quia nō nisi ex illa cōcupiscē
tia carnis mlt̄ ulla alia cōcepit. Et
ideo uenerādus hyllarius ex peccō

esse omnē carnē conatus est dicere
xpi aut carnē esse sine peccato. hē
iē. **Ex qua arg^r sic.** Omnis hō
cōceptus ex cōcupiscentia carnis
attraxit p^o natiuitate legem carnis
repugnantē legi mētis que est ef
fectus siue mālē in originali peccō.
sed bā uirgo fuit cōcepta ex cōcupi
scentia carnis g^o ⁊c.

120^a Auctoritas.

Item in eodem li^o. dicit. Audi iam
iuliane quid ēt Johēs cum ceteris
canonicis doctorib^o. dicat ad olym
pium scribens. Quoniam enim adā
peccauit inquit Illud graue peccm.
omne genus humanū i cōe damp
nauit. Nunq^o nō dampnatus nasce
ret^r paruulus. Et per quē nisi p
xpm ab ista dampnatione liberat^r.
Unde etiā paruuli moriunt^r si ob
noxii peccato illi^o primi hoīs non
sunt. Quisquis i xpiana fide uult
labescāre quod scriptū est p hoīem
mors ⁊ per hoīem resurrectio mor
tuorū sicut i adam oīs moriunt^r. ita
⁊ in xpo oīs uiuificabunt^r molitur
auferre. Omnino ergo ⁊ paruulorū
omniū saluator ē xps. Omnino nisi
ab illo redimāt^r pibunt hoc sensit
hoc credidit hoc dicit hoc docuit
⁊ Johēs. s. tu ei^o uerba i uīm dog
ma cōuertis peccā dixit puulos nō
hēre. s. ppa. i. eorū uolūtate cōmissa
uñ illos inocētes merito nūcupam^o
s. illorū qd ait apo^o. Nūdū natos nil
egisse bōi seu mali. n̄ s. qd dīc g^o p
uni^o iobiaz peccōres cōstituti sūt mlti
hē iē

121ª Auctas.

Item Origenes sup Jo. dyabolus inquit fuit homicida ab initio non propter aliquem singulum tantum sed propter totum humanum genus quod perit in quantum in adam peccati mortuus est.

¶ 22^a Auctoritas.

Item Gregorius exponens illud exo. Omne primogenitum etc. Sic dicit Omnes in peccatis nati sumus et ex carnis delectatione concepti culpam originale nobiscum trahimus. Item etc. Ex quo sic arguitur. Omnes concepti ex delectatione carnis culpam originale trahunt sed beata virgo fuit concepta ex delectatione carnis ergo etc.

¶ 23^a Auctoritas.

Item Augustinus in 3° contra Iulium. Parvulus inquit opus dyaboli statim non sunt sed opere dyaboli origines rei sunt. Ad quem reatum solvendum Christi sanguis pertinet qui in remissione peccatorum sufficit et a quo sanguine illos alienos facitis dum eos originale peccatum trahere negatis. Item etc. Ex qua autem sic arguitur. Dominus noster qui non contraxit originale peccatum fuit alienus a sanguine Christi ergo contraxit originale peccatum.

¶ 24^a Auctoritas.

Item in eodem. In omnes inquit homines originale peccatum transit qui per concupiscentiam carnis accipiunt. In eam autem carnem transire non potuit quam non per illam virginem concepti. Item etc. Ex qua arguitur sic. In omnes homines ex carnis concupiscentia conceptos transiit originale peccatum. sed beata virgo fuit ex concupiscentia carnis concepta ergo in ea fuit originale peccatum.

¶ 25^a Auctoritas.

Item Augustinus in 6° contra Iulium. Omnes inquit ad mortem per adam omnes ad vitam per Christum quia sicut in adam omnes moriuntur ita et in Christo omnes vivificantur. Ex quo noster origines ne generis humani ne ad mortem nisi per adam nemo ad vitam nisi per Christum et ne ad Christum nisi per vitam. Quos autem dum non omnes sed multos siue per adam con dempnatos siue per Christum liberos uultis illi horrenda puerilitate Christi ane religioni essis infestis. Item etc.

¶ 26^a Auctoritas.

Item Augustinus in libro 3° contra Iulium fidei qui dicit manuale uel etc. de generatione. 13°. non solum inquit mortem corporis que peccati pena est. sed et peccatum quod est mors anime. Per unum hominem id est de genere humano transisse credo et fateor sicut dicit apostolus. Per unum. non hominem peccatum intravit in mundum. et per peccatum mors. et ita in omnes homines transiit in quo omnes homines peccaverunt. propter hanc regulam fidei et pueros qui nihil peccatorum in semet ipsis committere potuerunt id est in remissione peccatorum baptizari in matre ecclesie ideo ut regnatione mundum dent quod carnali generatione traxerunt hec ille. Ex qua arguitur arguitur. prope sic mors corporis est pena peccati sed beata virgo habuit mortem corporis ergo habuit peccatum. **¶ 2^a arguitur** sic secundum regulam fidei et auctoritatem apostoli augustini. credit et fateor peccatum quod est mors anime in omnes homines pertransisse quod corporali generatione sunt ab adam propagati sed beata uirgo fuit ab adam carnali generatione propagata ergo in ipsam originale peccatum

secūdu regulā fidei p̄trāsīt.

¶ 27. auctoritas

¶ Itē in eodē libro ca. 17. q. inquit
filii matris ecclesie sum^{us} p̄fecto
credimus q. si adā nō peccasset nō
mortuus fuisset sed cum oib^{us} filiis
suis ad gloriā regni celestis trās
latus fuisset sed q. iobediēs fuit ce
cidit et traxit secū oēs posteritatē
suam in mortē corporis et aīe san
guis autē xp̄i reserauit nobis ianuā
uite eterne aī. n. ascēsiōe xp̄i oēs
sāctorū aīe in inferno tenebant^{ur}
post uero ascēsiōe eius ascēdūt in
gloriā q. ciographū illud a dño iā
deletū ē et nos de seruilī cōditōe
liberati sumus hec ille. Ex qua ar
guīt sic Adā ppter inobediēciā ce
cidit et traxit secū oēs posteritates
suas in mortem spirituale sed tēa
ta uirgo fuit de posteritate Adē
ergo ei^{us}.

¶ 28. auctoritas

¶ Itē in eodē libro ca. 20. Nullus in
quit sāctus et iustus in hoc morta
li corpore uiuēs caret oīo peccō sed
ideo p̄ certo credo illa uerba do
minice oratōis ubi dicim^{us} dimitte
nobis debita nra uezaciter in hac
uita in oib^{us} sāctis dici q. in uerī
tate habēt quod plangent nec tū
in hoc desinūt esse iusti cū effectū
aliter teneāt sāctitatē liberāt. n.
a lege peccati et iustificāt grā dei p
iesū xp̄m dominū n̄r hēc ille

¶ 29. auctoritas

¶ Itē. b. leo papa in sermone natiui
tatis dñi. saluator n̄r peccati mor

tiq. destructor sicut nullū a reatu
liberū reperit ita p̄o oib^{us} libe
rādis uenit dei nanq. filius ad de
struēdū opus diaboli et ad recōci
liān nos auctori n̄o n̄z gēis asūp
sit huāi mortalitatis qdē n̄r p̄ci
pē s. peccati totius exp̄te. Alienū q.
pe ab hac natiuitate ē quod de oī
bus legit^{ur} nemo mūdus a forde nec
infās unius diei cuius uita ē super
terrā nihil ergo in istā singulare
natiuitatē de carnis concupiscēcia
trāsīuit nihil de peccati lege manauit
filius. n. dei p̄ quē facta sūt omnia
p̄ liberādū hoīez ab etna morte
factus ē homo hec ille.

¶ 30. auctoritas

¶ Itē in s̄mone. 2. ei^{us} natiuitatis. do
minus noua ē natiuitate gēratus
q. cōcept^{us} ē a uirgīe sine p̄ne car
nis cōcupiscēcia q. futurū hominē
saluatorē talis ortus decebat et qui
in se hēret huāne substātie naturā
et hu^{us} caris ignimēta nesciret. ue
nit. n. d. Iesus cōtagia nra auferre
n̄ perpeti nec succūbere uiciis sed
mederi uēit ut oēs lāgorē corruptō
nis et uīuersa uītia sordētū curaret
aīaz p̄ q. oportuit ut nouo nasce
ret ordie q. nouā ipolutā siceritatis
grāz huāis corporib^{us} iferebat x^{us}. n.
nasci uoluit ex uirgīe ut uiz huāno
gēri natā salutē diabolus igōraret
et spale latēte cōceptū q. nō alium
uideret q. alios nō alz crederet na
tū q. cetos cui^{us} enim silem cū unī
uersis aduertit numex parē hēre
arbitratus ē cū oib^{us} cām **¶** Nec

intellexit a trāsgressionis uinculis
liberū quē ab ifirmitate mortalita-
tis nō iuenit alienū. Nam supbia
hostis antiqui nō imerito sibi i oēs
hoīes ius tyrānicū uendicabat. et
iō nō iusse amitteret originale
dedititū fuitutē nisi de eo qd sub
egerat uinceret. Qd ut fieret sine
uirili seīe editus ē xp̄us ex uirgine
quaz n̄ hūan⁹ ortus s̄ sp̄s sanct⁹
secūdauit ⁊ cū i oībus m̄ribus nō
fiat sine pecc̄i sorde ꝓcepō h̄ inde
purgationē traxit uñ cōcepit quo
.n. p̄n̄i seīs trāsfusio n̄ puenit. pecc̄i
se illic origo nō miscuit h̄c iē.

32^a. auctoritas.

Item idē i s̄mone 3° eiusdē natiui-
tatis. dei iquit fili⁹ p salute mūdi
diuinitatis itēgra manēte nā uer⁹
pfectusq; hō nat⁹ ex uir. tot⁹ i suis
tot⁹ i n̄is n̄a at dicimus q̄ i nob
ab initio creator ꝓdidit ⁊ q̄ repa-
suscepit. nam i⁹ que decep⁹ itulit
⁊ hō deceptus admisit nullū habu-
erūt i saluatore uestigiū nec quia
cōicātōez hūanaz subiit ifirmitatū
iō n̄oz ꝓticeps fuit delictoz. Al
sumpsit formā serui sine sorde pec-
cati ⁊ ut ad etnā beatitudinem ab
originalibus uinculis ⁊ a mūdanis
reuocaremur errorib⁹ ip̄e ad nos
descēdit ad quē nō poteram⁹ ascē-
dere. Ad auferēdū ei hoc ludibriū
quo captiue m̄tes supbiēti diabolo
fuebāt nō sufficiebat doctrina le-
galis nec p solas cohartationes ꝓ-
pheticas poterat nā n̄a repari. s̄
adiciē⁹ erat ueritas redemptionis

mortalib⁹ istitutis ⁊ corruptā ab
initio originē nouis renasci opor-
tebat exordis offerēda erat reco-
ciliādis hostia. que esset n̄i genēis
socio ⁊ n̄e ꝓtamiatōis alie⁹ ut h̄
ꝓpositū dei quo pecc̄m mūdi i iesu
xp̄i placuit passiōe delere ad oīum
gnātionū secula ꝓtineret h̄c iē.

32^a. auctas.

Item b² Leo i s̄mone pasceue⁹ p^o
sic dict. post illā nāq; hūc ꝓuaria-
tioneis ꝓmā ⁊ ulem ruinā ex qua ꝓ
unū hoīez itroꝓiuit pecc̄z i hūc mū-
dū ⁊ ita ꝓ pecc̄m mors ⁊ i oēs ho-
mines ꝓtransiit i quo omnes pecca-
ueūt. Nemo dampnationē diaboli
nemo uincula dire captiuitatis eua-
deret nec cuiq; aut recōciliatio ad
ueniā aut reditus ꝓatet ad uitam
nisi dei fili⁹ n̄am carnē assumere
dignaret ueniēs q̄rere ⁊ saluū fa-
cere quod ꝓierat neq; enim ꝓiar-
chis neq; ꝓphetis neq; cuiq; oīo
scōz nisi i redemptionē dñi n̄i iesu
xp̄i salus ⁊ iustificatō fuit q̄ sicut ex-
pectabat ꝓphetaz oracul⁹ signisq;
ꝓmissa ita ē etiā ipo munere atq;
ope ꝓsecuta. Talib⁹. n. uincul tene-
bray oēs eram⁹ astricti ut nisi ꝓ
hāc opem n̄ possem⁹ absolui. Nos
igit tanto redimimur ꝓcio nos tā-
to curamur impēdio.

33^a. auctas.

Ite i s̄mone 4° eiusdē. Passio ingt
xp̄i salutis n̄e ꝓtinet sacramētum
quā do⁹ ꝓ ita. ad omnium hoīum
suscepit salutē ut iter clauos qbus
ligno tenebat affixus ꝓrem suū ꝓ

intersectorib⁹ supplicaret **¶ 34^a**
Item i^o sermone. 5°. eiusdem. h^o inq^t
oz credi q^d nemo hoⁱuz p^ot nisi in
xpi passione saluari Justus ē 7 mi
ficors deus nō sic munere sue volū
tatis ē us^q ut ad repatōez n^oraz solā
potētiā benignitatis exerceret. sz
q^u nōs fuerat ut hō faciēs peccm fu^o
esset peccī sic medicīa egris sic recō
cilia^o reis sic redēptio ē ipēsa cap
tiuis ut redēptionis iuste snia
iusto liberatoris ope solueret h^o
ille.

¶ 35^a
Item i^o sermone. 17°. xps iquit di
fili^o p^o sui sanguis effusione mundi
toti captiuitatē soluit 7 ita huāo
generi sua morte cōsuluit ut sacra
mētū salutis ēt ipis psecutoribus
nō negauerit Qui. n. uenerat uni
uersis credentib⁹ peccā dimittere a
gnali doulgētia nec iudaicū uoluit
crimē excludere h^o iē.

¶ 36^a
Item i^o sermone. 19°. Suscepit inq^t
xps illā nām que 7 ppagationem
nūi generis a cōi tramite nō abru
peret 7 tagiū peccī i oēs homines
trāseūtis excluderet ifirmitas sane
atq^z mortalitas que nō peccm erant
sz peccā peccī a redēptore mūdi recep
ta sunt ad supplicū ut ipenderent
ad peccm Qd g^o i omibus hoibus
trāssusio fuit dampnatōis. h^o i x^o
sacramētū est pietatis.

¶ 37^a auctas.

¶ 38^a
Item i^o eodē. collapsa iqt i pētib⁹ p^omis
huāni generis plenitū ita d^o crea
ture ad ymaginē suā facte p unige
nitū suū xpm uoluit subueire

ut nec ex naturā esset nature repa
tio 7 ultra ppe originis dignitatē
pficeret fa^o iudicio Erutis. n. a iugo
captiuitatis antīque oibus hoibus
hoc ēt illis pstat redemp^o ut eam
seq^u posset imitatio h^o iē.

¶ 38^a auctas.

¶ 39^a
Item Anselmus i li^o de ceptu uir
ginali. c. 15. Qm Inq^t iohēs bap^o
7 oēs alii qui de sterilibus nati sūt
p nālem ppagatōem sunt ex adam
gnāti nequaq^z possūt aut debent x^o
in ceptionis miraculo assimilari
ut ab originalis peccī uinculo absolu
ti possūt oīdi hec ille.

¶ 39^a

¶ 40^a
Item i^o eodem li^o ca^o. 21°. d^o iquit
assumpsit hoīem de massa peccatri
ce sine peccō ueluti azimū de fermē
tato sicut alibi oīsum ē h^o ille.

¶ 40^a auctas.

¶ 41^a
Item i^o eodem li^o. c. 23. Nullus iqt
pōt nasci sū peccō ad qd seq^utur dāp
natio q^u oēs filios ade excepto uir
gis fi^o peccōres 7 n^o filios ire apls
i suis scriptis esse pnuuciat h^o iē.

¶ 41^a auctas.

¶ 42^a
Item i^o eodē li. c. 25. Pecc^o iquit ori
ginale i oibus ifantibus nāl^o cept
tis equal^o esse dico sicut peccm ade
qd ē cā ut nascant^o i i^o ad oēs eq
liter ptinet h^o iē.

¶ 42^a auctas.

¶ 43^a
Item i^o eodem li^o. c. 27. Originale
iquit peccm nō aliud itelligo q^z id
qd i infante mox ut habet nām rō
nalem existit qd ppe rōnes p^odictas
existimo i oib⁹ ifantibus naturalit^o
ppagatis esse equalit^o 7 oēs qui in

illo solo motu equaliter dampnari
habetur.

143^a. auctas.

Item Bernardus in sermone .78°. scri-
bit. Nemo inquit filiorum hominum in-
trauit in hanc uitam sine generalis con-
fusionis uelamine uno sane excepto qui in-
greditur sine macula qui uenit in simi-
tudine carnis peccati ut de peccato dam-
naret peccatum in carne. hoc uno excep-
to de ceteris unus omnibus pro omnia introi-
tus est electis dico de reprobis. Non
enim est distinctio omnes enim peccauerunt
et omnes uerecundie capucium portant ha-
bent. **E**x his .n. quadraginta tribus
auctoribus manifeste claret beatam uir-
ginem in originali peccato fuisse con-
ceptam. Omitto alias auctoritates ex
quibus posset idem concludi apte. sed
sufficiat iste et que in superioribus ratio-
nibus adducte sunt maxime in .13^a.
ratione. 2^a uide. **E**cce quod clara et
apta sacre scripture et sanctorum
patrum testimonia quibus efficacissime
concluditur beatam uirginem in originali
fuisse peccato conceptam. Alii enim non pri-
neret ad redemptionem pacificationem
reconciliationem ac mediationem per
christum sanctam qui solus sine peccato fuit et
redemptionem non indiguit. Sed quidam
fabricatores medicum sanam doctrinam
non suscipientes ad fabulas se conuer-
tunt et sanctas sermonibus impietatis inuoluunt
dicentes et obliuata fronte predicantes
beatissimam uirginem nunquam originali
peccato infectam fuisse et tamen ad christi re-
demptionem ac saluationem pertinere. tales pro-
fecto scripturas sacras pernitiose de-

prauant et heresim pellagii celestii et
Iuliani suis expositionibus defendunt
aduersus quos beatus Augustinus. in li. xpon.
fortiter exclamans dicit o malum dog-
ma quod pacis inimicus adinuenit.
O dogma pestiferum pro quod scinditur
unitas nostris ecclesie O dogma pesti-
mum quod sub nomine pietatis euerse
et mutare nititur ecclesie christi fundamen-
ta. **O** dogma nephandum cui non
mille sunt et mille nocendi artes quibus
euangelium subuertere conatur. O dog-
ma diabolicum quod in sui pernitiem di-
uersa mendacia fingens peroratur ad
mendacium ueritatem O ceca nostrorum sen-
sum corda O magistratum quod ob-
uolutum mortali nebula uobis dia-
bolus propinauit. Quis habet quod dicitis
catholicorum sapientissimus ferat.
Quis uos non horreat potius no-
re quam cernere. Quis unquam christianorum
dixit non esse peccatum uulnere sauciatores
omnes qui aduentu christi medicinali
saluantur. Stulte homines respice ad ie-
sum qui propterea uocatur ielus. id est. sal-
uator quia ipse saluum faciet populum
suum a peccatis eorum. Aditui eius non
est inquit opus sanis medicus sed
male habentibus. Lentescite iam
et aduersus eum falsum noli dicere
de puulis testimonium quia non uenit
uocare iustos sed peccatores et eius
medicinalis aduentus non est opus
sanis sed egrotantibus. Uos enim et
si christi gratiam paruulis offerri dicatis
nil tamen peccati ab eis auferri cre-
ditis. Si enim intelligeretis quare di-
xerit christus non est opus sanis medicus

sed male habentib⁹ credesetis uti
que non eos sanos sed peccato uul
neratos esse pro quibus saluandis
xp̄us aduenit hec ille .que cū ita
sint oportet secundū catholicā fidei
et sanā doctrinā ⁊ itelligētib⁹ p
spiciuā ueritatē fatezī q^{uod} nec q̄sq^{ue} sa
nari pōt nō ifirmus nec aliq^{ui}s pōt
dici redēptus nisi fuerit sub serui
tute captiuus. quod si qdē aduersa
rii catholice ueritatis uellēt in p̄ni
cioso studio defēdēdū errozē suū cū
dei timore cogitare et oculo sin
cere ueritatis sacras scripturas in
spicere p̄fecto nō ita selesissimē blas
femazēt ut dicerēt naturā hūanam
post ade peccz aī liberā et sanā fuis
se q̄s liberatoz ac saluatoz adueiret
Ita n. errātes ita delirātes immo
ita ifanietes sūt ut nō aduertāt in
eo q^{uod} b. uirgīez origīale peccz non
fuisse asserūt q^{uod} ipaz saluatā aut
redēptam fuisse abnegant. natura
quippe humana ut ait Augu. si ma
lū esset creanda nō esset et si ei pec
cati nihil inesset saluāda nō esset
habuit ergo originale peccatum
beata uirgo si pro ea sicut pro
nobis traditus est xp̄s. habuit qd
in ea sanandū erat q^{uod} ut ip̄e ait nō
est opus sanis medicus s^{ed} male ha
bētīb⁹ habuit cur eam saluā face
ret q^{uod} uenit in hūc mūdū peccōres
saluos facere habuit q^{uod} in ea remit
teret qui sāguīez se fudisse testat^{ur}
in remissione peccōrum habuit q^{uod} ī
ea quereretur q^{uod} uenit ut dicit q̄rere
et saluū facere quod pierat habuit

quod in ea dissolueret filius dei q^{uod}
uenit ut dicit Johānes ut dissoluat
opera diaboli habuit cur recōcilia
ret q^{uod} cum adhuc peccatores esse
mus recōciliati sumus deo p^{er} mortē
filii eius. habuit cur deo grās age
ret q^{uod} ip̄e eruit nos de potestate te
nebrarū et trāstulit nos in regnū
caritatis filii sui in quo hēm^{us} re
dēptōez in remissione peccatorum
tanq^{uam} p̄ciū sāguīnē suū fudit ut
de uinculis diaboli quibus captiui
tenebamur liberaremur. et ideo ut
uerbis Augu. ī li. de natura ⁊ grā
utar quicūq^{ue} dei causam sibi agere
uidet humanā false defēdēdo natu
ram nō attēdit q^{uod} ipaz sine pecca
to esse asserēdo celestis medici re
pellit medicinam. nō ergo debem^{us}
in quoq^{ue} hoīe sic laudare creatozē
ut cogamur dicere sup̄flūū saluato
rem. Naturā itaq^{ue} hominis digis
laudib⁹ honorem^{us} eas laudes ad
creatozē gl̄iam referamus sed q^{uod}
nos creauit ita simus grati ut non
simus q^{uod} nos sanat ingrati. hec ille
Et ideo beatus Bernardus uirgīs
gloriose deuotissimus reprehēdēs
et detestans errozē illorum qui
dicebant beatam uirginem sine ori
ginali peccato fuisse cōceptam ⁊ fe
stū cōceptōis celebrant zelo uerita
tis totus access^{us} dicebat. adīramus
satis quod uisum fuenit hoc tempo
re quibusdam uestzū uoluisse muta
re colozem optimū nouam inducen
do celebritatem quam rit^{us} ecclesie
nescit nō probat ratio non commē

~:~.N.

dat antiqua traditio. nūquid patri
bus nris aut deuociores sumus pe
riculose psumimus tēptātes quic
quid in talibus eorum prudētia p
teriuuit. nec uero id tale est quod ni
si pteuēdū fuisset patrū quiuerit
oīo diligētia preterisse. ac ualde
uenerāda ē ingo mater domini be
ne admones. sed honoz regie iudi
ciū dilligit. uirgo regia falso non
eget honore ueris honozum titu
lis cumulata. honora sane integri
tatē carnis uite sctitatem mirare
fecūditatē in uirgine prole uenera
re diuinā extolle nesciētē uel in cō
cipiendo cōcupiscētiam uel in pazi
endo dolozem. predica reuerētiaz
angelis desideratā gentibus patri
archis prophetieqz precognitā. ex
alta deniqz exaltataz sup cozos an
gelozū ad celestia regna. quid addē
duz his adhuc putamus honozibz.
ut honoret inquit cōceptus q ho
nozādū preiuit partū. sed nō ē hoc
uigine honozare sed eius honozū
detrabere licet. n. ei donatū sit cū
sctitate nasci nō tū cū sctitate
cōcipi ut uni sane sequaret scti p
rogatiua cōceptus qui oīs sctifica
ret solusqz absqz peccato ueniens
purgatōem faceret peccatorū. cum
hec ita se habeāt que iam nā erit
zō festiue cōceptōis quo pacto scti
tus inqz assereret cōceptus q de
spūsancto n ē ne dicā qui de peccō
est aut festus habetur qui minime
sanctus est. Libenter ergo glorio
sa uirgo hoc honore carebit quo

nel peccatum honozari uel falsa in
duci uidet sctitas. nulla. n. ei ra
tione placebit contra ritum eccle
sie presūpta nouitas mater teme
ritatis sozoz superstitionis filia le
uitatis. hec ille.

Explicit secunda pars libelli de
uentate cōceptōis beate uirginis
in qua tribus uis et triginta zōibz
probatū est. Impiū esse tenere bea
tā uirginem sine peccato originali
fuisse cōceptam.

Incipit tertia pars in qua adducū
tur trigintaseptē rationes opinio
nis cōtrarie cū eorum solutōnibus
Et primo quod beata uirgo non su
it cōcepta in peccato originali.

Ed mltā iaz mihi dixit
se uideoz quibus clare
intelligere potuimus im
piū piophanum et here
ticum fore pertinaciter asserere. b.
uirginem a peccato originali in sui
cōceptōe fuisse immunē. uerū quia
nō sufficit sapiēti ueritatis cogni
tionē acquirere sanam. que doctri
nam aliis predicare nisi et errātes
corrigat infirmosqz ab aduersariis
ueritatis defendat. **I**deo in hac
postrema huius tractatus pte ad
ducēde sūt rōes qbus oītraria opi
flectitur. easqz falsas et friuolas es
se ostendens ueritas in cordibus

fidelium magis firmiter et maior no-
 stris rationibus fides adhibeatur. sunt
 enim non nulli qui temeritate ma-
 gis quam doctrina fulciti de hac
 materia imperito vulgo predican-
 tes alia audent ediscere quod ipsi
 non intelligunt. Nec dignantur
 discere quid prophete quid apo-
 stoli quid sancti doctores de hac
 materia seferunt ac docuerunt sed
 ueritate spernentes ad fabulas se co-
 uertunt et ad seculum suum peruersum
 incongrua adaptant testimonia qua-
 si grande sit et non uiciosum dicendi
 genus deprauare scripturas et ad
 uoluntates suam sacram scripturam
 repugnare. Ideo ipsorum detectis fal-
 lacijs ostendit eos fabricatores esse me-
 danti quod de hac materia predicantes
 sententias inuoluunt sermonibus
 imperitis. Adducunt igitur in primis
 falciamentum erroris sui beatum Ansel-
 mum in libro de conceptu uirginali
 capitulo 8. sic dicentem decebat ut illi
 hominis conceptio de matre puris-
 sima fieret nepe decens erat ut il-
 la puritate niteretur qua maior sub
 deo neque intelligi. maior autem puri-
 tas uirginis fuisset si non contra-
 xisset et hec fuisset sub deo sicut et
 status innocentie ergo non fuit con-
 cepta in peccato originali

Licet beata uirgo fuerit in originali
 peccato concepta habuit tamen illam
 puritatem qua maior sub deo ne-
 quit intelligi.

Pro solutione huius rationis et sequen-
 tium est sciendum quod tres fuerunt
 sanctificationes uirginis marie sicut
 potest elici ex dictis sancti Thome. in
 28. ratione superius allegatis. prima fu-
 it sanctificatio in utero post animatio-
 nem citissime facta. et hoc habuit
 tres effectus. uidelicet originalis cul-
 pe expirationem gratie infusionem et fo-
 mitis tantam restrictionem quod non pos-
 set in aliquod peccatum ducere ad he-
 custodiam diuine prouidentie adiun-
 ta licet tamen fomes in ipsa remaneret
 secundum essentiam sed ligatus. 2^a sancti-
 ficatio fuit in spiritu sancti obumbratio-
 ne et filii conceptione quod tribus promissis
 duo supradidit uiz omnimodam fomi-
 tis extirpationem et in bono confirmatio-
 nem ut que prius poterat tamen non pecca-
 re iam non posset amplius peccare ita
 quod per primam sanctificationem ex ligatione
 fomitis appetitus sensitivus ita erat
 rationi subiectus ut nunquam rationem in
 aliquod moueret poterat tamen habere ali-
 quos motus subitos non prouidatos
 a ratione sed in hac sanctificatione pertine-
 tionem fomitis sic appetitus sensi-
 tivus in ea rationi subiciebatur ut ad nihil
 moueret nisi secundum ordinem et impium
 rationis secundum quod ratio ordinabat uel permit-
 tebat appetitum inferiorem moueri per
 primum motum ita quod uires inferiores erant
 totaliter subiecte rationi quod ad integri-
 tatem primi status pertinere uidetur sicut in
 prima sanctificatione collata ei fuit gratia
 efficax inclinans libere arbitrium ad bonum
 sed non erat sufficiens ad tollendum
 flexibilitatem libere arbitrii in malum quam

flexibilitate. et hō in p^o statu 7 an
geli aū cōfirmationem hēbant 7 p
pter hoc uirgo potat nō peccare. i
sa u^o sanctificatione grā ē sū addita
fuit q̄ potētiā li. arbitrii i pleuit ut
i malū decepto flecti n̄ posset sed n̄
q̄dem libum arbitriū tollēdo sed
ei^o defectū auferēdo 7 ideo decepto
nō poterat peccare sū scs Aho. sup
ius declarauit hos duos effectus
expressit ange. Lu. p^o dicens Eps sac
supueiet i te q̄tum ad pmū 7 uirt^o
altissimi obumbrabit tibi q̄tuz ad
fm. **Q³** sanctifica^o fuit i fili dei
bīratione q̄ nouē mēlibus māsit in
ufo ei^o 7 h^o sanctifica^o oib^o p̄dīs
duos effēs addidit un^o fuit q̄ omēs
dispōnes fomitis sublata fuerūt sic
q̄n morbus curatus ē adhuc iterdū
manēt reliq̄e curāde. **Q²** fuit dedi
catio totalis ad diuina ita q̄ nec ē
licitis usib^o mūdānis. s. mīmonia
lib^o eā adaptari esset possibile qz
tūc nō solū mēs sed 7 corpus luce
dīnitatis resplēdūt iūm q̄ Joseph
nō posset ppter tm̄ splēdore i ei^o
faciē inspicere. Et h^o significatū
fuit eze. 43. ubi dī^r Glia dei iūā.
igrediet^r p uia orientālē. i. p bēam
uirginē 7 fra. i. caro ipi^o resplēde
bit a maiestate ei^o. i xpi. **Q¹** Nota
q̄ b^o uirgo i p^o scīficatōe excessit i
puritate os bap^o sanctificatos qz i
baptizatis remanet fomes totali
solutus ad peccādū. s. uenialē 7 mor
talē In b^o aut uirgīe fuit totali li
gatus. excessit ē cōs i ufo scīficatos
7 ē apl^{os} post receptōez spūs sac.

qz i illis fuit q̄dem fomes ligatus i
q̄tum īclinat ad peccādū mortalē
sed remansit solutus inquantum
īclinat ad peccādū uenialiter
quia de facto uenialē peccauerūt
In b^o aut uirgīe fuit oīo ligatus
uñ nec mortalit^o nec ue^r unq̄s pecca
uit. ex 2ª uero scīficatōe excessit
puritatē aue 7 eue 7 ē oīum an
geloz ātēq̄ essent bā qz l3 angeli
7 adam tpe innocentie nō hūint
fomitē peccī poterāt tam peccare
qz non erāt cōfirmati i beno sic
de facto qdā postea peccauerūt. l3 b^o
uir. post fam scīficatōne nec hūit
fomitē peccī nec potat peccare qz fu
it cōfirmata i bo^o eo m^o q^o sū dīxi
Scs Aho. excessit ē quodāmo pu
ritatē beatorū qz licet ipi sint cū
firmati in bono ut nō possint a bo
no deficere n̄ possūt in bono cie
scere sed. b. uirgo nō poterat a bo
no deficere sed poterat i bono cre
scere et p̄ficere et iō p istā scīficā
tōem excessit in puritate cōs pu
rā creaturā. cū. n. esse matrē dei sit
dignitas supior que pure creatu
re cōmunicari possit necesse ē grāz
ad hoc dispenctē esse maiorem oī
gratia que pure creature uiatrici
cōmunicat. et ideo pūilegium sue
sanctificatōis excessit in hac parte
cōnem scīficatōez et puritatē ali
ozum. et sic intelligit dīctū Ansel
mi quod pro eo tēpore quo fuit sac
tificata et p̄parata ut esset mater
dei decebat ut illa puritate mte
ret qua maior sub deo nequit itel

ligi qz extūc fomes peccati fuit ex tinc-
 tus ex cuius extincōe poterat dici
 immunis a peccato originali et ac-
 tuali. **E**t sic puritas eius est ma-
 ior que possit intelligi sub xpō qz
 xp̄s nec originale nec actuale peccm
 habuit. os aut alii sācti et origiale
 et actuale peccz habuerūt. beata au-
 tem uirgo fuit infra xp̄z et sup os
 alios qz peccatū quidē originale
 dicit sed ab eo statim mūdāta per
 totaz uitam suā ab omni peccato ac-
 tuali immunis fuit quod nulli alte-
 ri inter natos mulierū credit esse
 concessū ut dicūt Augu. Ber. et lēo
 Tho. Itē post natiuitatē suam pu-
 ritas eius fuit supra os et infra pu-
 ritatem xp̄i nā xp̄s nūquam pecca-
 uit actualiter nec poterat peccare
 onnes aut alii sācti potuerūt pec-
 care et de facto peccauerūt saltem
 ueīaliter beata aut uirgo post na-
 tiuitatē suam anteq̄ esset mater
 dei poterat peccare qz nudū erat
 cōfirmata in bono sed tñ actualitē
 nūq̄ peccauit. Ad argu. gō dicit qz
 Ansel. in illa auctoritate nō loq̄r
 de puritate quā habuit. b. uir. i sua
 cōceptōe s̄ de puritate quā habuit
 in cōceptōe filii dei p̄ quo tēpe per-
 fectissimū gradū adeptā ē qz non
 solū ab eo peccō sicut fuit a tēpore p̄
 me s̄cificatiōis i utero uerū et a
 fomite peccati pura fuit que puritas
 maior fuit quā quēcūqz alia que s̄b
 xp̄o deo rōabilz possit intelligi s̄z
 ex hoc nō seq̄r qz prius originale
 peccatū nō habuerit. stant. n. simul

qz aliquod uas aliquā hūerit rubigi-
 nez et tñ nūc sit purissimum. unde
 dicit puer. 25. aufer rubiginē de
 argēto et egrediet uas purissimū
 et similz stat qz. b. uirgo in sui cō-
 cōptōe fuerit sub peccō origiale et
 postmodū per s̄cificatiōez mūda-
 ta purissimā fuerit. un̄ ppheta dauid
 cū prius dixisset. ecce. n. in iniquita-
 tibus cōceptus sū. et. postmōz sub
 iunxit Asperges me dñe isopo et
 mūdabor lauabis me et sup niuem
 dealbabor. et ecclia cātat de aplis
 qui prius tñ fuerāt origialibus et
 actualibz inq̄namētis sordidi. Lan-
 didiores niue nitidiores lacte rubi-
 cōdiores eboze atiq̄. et de ecc̄a dicit
 apls qz xp̄s tradidit semet ip̄m p̄
 ecc̄a ut ip̄am s̄cificaret mūdans la-
 uacō aq̄ i uerbo uite ut exhibet sibi
 gl̄iosaz eccliam nō hēntem maculā
 aut rugā aut aliqd hui⁹ s̄z ut sit s̄cīa
 et imaculata. Et de qualz aīa dicit to-
 p̄tera es amica mea et macula nō ē in
 te. Ad hō gō qz aliqd possit dici pu-
 rū et imaculatū sufficit qz tūc nō hē-
 at i se aliquā sorditatē aut maculā nō
 at oportet qz nūq̄ fuerit sordidū
 et maculatū. et ita b. uir. fuit purissi-
 ma qñ cōcepit filiū dī et tñ i sui cō-
 cōptōe hūit sordē peccati ori. Et qz hō sit
 iten⁹ Ansel. p̄z si iducāt o. uer⁹ ei⁹
 nā i li. d. cō. uir. sic dicit. q̄uis d mū-
 disti. uirgī. h. dei uerissi. cōcept⁹
 sit nō hō ea necēite sēm ē q̄i d pecca-
 trice pente iusta p̄les rōnabiliter
 gnāri p hui⁹ p̄pagatiōē nequizer
 sed quia decebat ut illi⁹ boīs cōcep-

tio de mē purissima fieret. Nepe
decens erat ut uirgo quam deus
unigenito suo preparauit i mēem i^a
puritate niteret qua ma^or sub deo
nequit intelligi. Qualz aut uirgo ea
dē p fidem mūdāta sit dixi ubi aliā
rōem de hoc ipō de quo hic agitur
redidi. hec i^a. **U**bi est aduertēdū
q. Anselmus 4.º tangit in p̄dicta
auēte. Primo dicit q. de mūdissima
uirgine filius dei sit cōceptus. 2.º
itūlit q. decebat ut illius hoīs con
ceptio de matre purissima fieret.
3.º addidit q. decens erat ut illa
quā deus unigenito suo p̄parauit i
mēem i^a puritate niteret q. ma^or
sub deo nequit intelligi. **E**x his
tribus habet q. uirgo maria. qn̄
cepit filiū 7 fuit p̄parata ut esset
mater unigeniti dei tūc fuit mūdī
sima 7 purissima 7 ea puritate ni
tebat q. ma^or sub deo neq. intelligi
q. tūc fuit extinctus fomes 7 fuit
cōfirmata i bono ut dēm ē. **E**t ne
aliqs crederet q. semp fuisset i fili
puritate addidit q̄tū dices Qualz
aut uirgo p fidem a p̄cō mūda sit
dixi alibi uz i li. Cur deus homo
ubi sic formalz dicit uirgo illa de q.
homo ille assumptus est de quo lo
quimur de illis ē qui añ natiuitatē
suā mūdātī sunt a p̄cīs 7 i ipā ei^a
mūdicia de ea assumptus ē hē i^a.
Ecce q. leg^r de i^a mūdicia 7 puri
tate quā hūit uirgo p eo sp̄re quo
fili^o dei ex ea carne assumpsit 7 h^oo
exponit p̄dictā auētez sēs Tho. d.
Alber. Alex^r. 7. d. Bonauē.

Licet eua nō habuerit origiale pec
catū nō tñ fuit dignior nec purior
uirgine gl'iosa que fuit cepta in
p̄cō originali. Rō 2.^a

Secundo arguit sic qd̄ cessū
ē eue nō fuit decēs denegare
matri xpi sed eue fuit collata grā
ut i suo ortu esset inocēs g^o 7 uir
gini debuit offerri.

Ad illud rōdet p^o q. eua nō fuit
cepta nec ex a^o p̄pagata sed tñ ex
alio creata. iō nō pōt subī uenire
peccatum originale qd̄ nō pōt cōue
nire nisi his qui p carnalem origi
nem ab alio p̄pagant^r. Defectus
enim qui uenit rei in p̄ncipio sui
esse n̄ potest ēē nisi prop̄ defectū
agentis sicut si aliquis nascat^r clau
dus uel cecus ē ppter defectum uir
tutis que ē i seie. Et quia deus nō
patit^r aliqū defectū sue uirtutis iō
quicqd̄ habet esse imēdiate a deo
nō pōt habere i se aliqū defectuz
culpe qz deus nō pōt esse cā culpe
7 prop̄ hoc nec eua nec angelus
nec qd̄cunqz aliud imēdiate creatū
a deo pōt i p̄ncipio sui esse habet^r
aliqū p̄cīm Si at b^a uirgo fuisset
imēdiate creata a deo nō habuisset
peccatū originale sicut nec eua. et
ideo q. eua nō habuerit peccatum
originale nō fuit p grām uel p p̄i
uilegium sed p naturam sicut nec
plāte nec bestie fuerūt create cū pec
cato origiali. uñ op̄pare uirginē eue
q̄tū ad p̄cīs origiale ē sic si op̄pare
sēm Fran. ad unum alinum. Lertū

ut alim. Actus

est enim q. asinus nō hēt peccm ori-
giale nō tamē sequit̃ q. sit purior
uel dignior b. Francisco q. asinus
nō ē aptus habere peccm originale
ita licet eua nō habuerit peccm ori-
ginale nō tñ se^r q. sit dignior uel
purior b. uirgine q. eua nō erat
nata hē peccm ex sua origine. Pre-
terea nō o. quicqd collatū fuit eue
fuerit collatū uirgini. nam eua fuit
creata de costa ade ī etate pfecta ⁊
ī paradiso trestri ⁊ b. uirgo non
fuit creata sed gnāta ex spmate fe-
tido ī pua quātitate ⁊ ī uētre feti-
do Possem^{us} et dicere q. sicut eua
statim q. uidit lucē fuit sine peccō
ita ⁊ uirgo ī ortu q̄primū uidit lu-
cē fuit pura mūda ⁊ sine peccato
originali ⁊ cepit plem sine peccō
nō aut eua q. ut dicit Au^g. ī ypōn.
Laym p̄mus ex Adā gnātus origi-
le peccm ī uō m̄is attraxit.

Rō. 3. sūpta ex b. q. angeli fuerit
p̄uati a peccato. rō. 3.

Arcio arguit sic. Sicut bēa
uirgo erat sup̄ o. angelos ex-
altanda ita fuit angelicis puillis
honorāda sed o. angeli fuerūt ab
o. peccato p̄uati g. ⁊ b. uir.

Rō. b. uirgo fuit p̄uata ab o.
peccato a quo fuerit angeli.

Ad b. dicit p. q. a quocūq. peccō
ad qd angeli hēbant possibilitatē
fuerūt p̄uati b. et uirgo fuit pre-

seruata Angeli at nō habuerit po-
sibilitatem ad obhendū peccm origi-
nale q. fuerūt o. imēdiate creati a
deo ⁊ nō per originē seialit̃ ppa-
gati sicut b. uirgo sed bene habue-
rūt possibilitatē ad peccādū actua-
lit̃ ⁊ ideo nō fuerūt p̄uati a pec-
cato originali sed ab actuali q. p̄-
seruatio a malo p̄supponit possi-
bilitatē ei^{us} qui p̄seruat^{ur} ad illū
malū q̄stum est in se Alioquin pos-
set dici q. asinus ⁊ lupus ⁊ planta
essent p̄seruati a peccato origia-
li qd ē absurdum Et iō sicut ange-
li b̄i fuerūt p̄seruati ab o. peccō
actuali ita ⁊ b. uirgo ipa tam ī sui
ceptione o. it originale peccm qd
nō possant angeli obere. 2. di^o ne-
gando m̄am q. b. Francisc^{us} fm ex-
rorē ipoz ē exaltat^{us} sup̄ o. ange-
los ⁊ sedet ad dextaz xpi ⁊ h. ueri-
tatē exaltatus ē s. aliquos angelos
qui fuerūt p̄seruati ab o. peccato
originali ⁊ ueiali ⁊ mortali nō tñ
se^r q. b. Frā. fuerit p̄uati a peccō
originali ⁊ actuali cū in legēda ei^{us}
dicat q. usq. ad uigelimū etatis sue
annū tps suū uane uiuēdo cōsump-
sit ⁊ post iuuenilē lasciuiā ad dñm
se uertit ig^{ur} ⁊ c.

Rō. 4. ex hoc sumpta q. filius de-
buit m̄em honorare.

Claro arguit sic. q. dedit le-
gē o. legē obseruare s. xps
dedit legē hōia p̄em tuū ⁊ m̄ez
tuam ergo debuit hanc legem ob-
seruare qd n̄ fecissz nisi m̄ez a peccō
originali p̄uasset g. uirgo fuit ab

originali peço preuata .

Item h^o d^r p^omo q^d rō illa n^o facit
ad ppositū q^d cū b^a uirgo t^op^ore sue
cōceptionis nō esset mater filii dei
nec p^o tūc incarnatio filii dei sit
ex ea facta ideo p^o tūc nō currebat
lex de honore p^ontum qū enim uir
go cōcepta fuit nō erat mat^r dei. iō
filius dei nō obligabat^r ad illud p^o
ceptum. **2°** dicit q^d eodem modo
posset dici de auis 7 p^oauis et aliis
p^ontibus ex quib^{us} descendit x^pus
q^d total^{it} debebāt honorāi sicut dic
Bernardus i ep^a ad lugduñ. si. n.
derogaret dignitati x^pi q^d mater
ei^{us} sit i originali cōcepta ita der
rogaret uirgini q^d mater ei^{us} fuisse
i originali cōcepta. **3°** d^r q^d tali
hōre. b. uir. hōrare n^o decuit. mlti. n.
honores decet regi q^d non decet
regine. unde dicit Bernardus q^d
honor regine iudiciū diligit uirgo
regia falso nō eget hōre ueris ho
noz titul^{is} cumulata. hō^r aⁿ sane i
tegritatē carnis uite sanctitatē mi
rare secūditatē i uirgīe plē uenera
re dīam extolle nescientē uel cōci
piendo cupiscentiā ul^l i pariendo
dolorē magnificā grē iuentricē me
diatricē salutis restauratricē scloz
p^odica uenerandā angelis desidera
tā gentib^{us} p^oriarchis p^op^obetis p^oui
sam Exalta deniq^{ue} exaltatā super
chozos angeloz ad celestia regna.
Sed imunitatē a peço i sui cōcepti
one nō ei attribuam^{us} q^d hoc non

esset uirginē honorare sed ei^{us} ho
nori detrabere Libent^{er} uirgo gl^oio
sa hoc honore carebit quo uel pe^oz
honorari l^l falsa uidet^r induci sanc
titas h^o ille. Nam ut dic Bonauē.
non oīs honor qui attribuit^r filio
tribuend^{us} ē m^ori q^d sic non esset
filiū honorare sed pot^{est} ei^{us} crume
liā facere dū honore sibi soli debi
tū attribuim^{us} aliis. hic aut^{em} honor
u^{ir} esse imūnē i cōceptione a pecca
to originali solus filii dⁱ ē q^d solus
i^ope cōceptus ē de spū sancto 7 nat^{us}
de uirgīe. iō talis honor nō est at
tribuendus uirgini q^d cōcepta ē ex cō
mixtione sexuū sicut 7 ceti. l^oz. n.
uirgo maria hēnda sit i deuotione
7 reuerentia maior tamē secundū
fidei pietatem 7 honor 7 deuotio
erga filiū hēnda ē ex quo ē ei^{us} oīs
honor 7 gl^oia. **Ad** singulare at^{em} di
gnitatē x^pi p^oiet q^d i^ope sol^{us} sit sine
peço 7 q^d i^ope sol^{us} oibus q^d uerit
ianuā regni celestis. iō h^o dignitas
nequa^{quam} uirgini attribuēda ē ne
dum m^oris excellētia ampliā fili
gl^oia minuāt 7 sic mat^r puocet q^d
magis uult filiū extolli q^d se ipaz
utpote creatorē q^d creaturā. suffi
ciūt ei^{us} uirgini alie dignitates q^d
sibi filius cōcauit 7 dedit i q^dbus
s^uexcedit oīs huānas laudes 7 deuo
tiōes iō nō oz neuos hōres cōingere
quia ipa nō indiget nostro m^odatio
que tantū plena ē ueritate. dico g^o
q^d nō decuit aliquā purā creaturā
lege cōi cōceptā imūnē esse ab origi
nali peço i sui cōceptione sed illud

privilegiū refuari debuit soli x̄o
 deo et hōi qui n̄ lege cōi s̄ de sp̄u
 sācto cōcept⁹ ē ut n̄ gl̄iet ī aspectu
 suo oīs caro sed sibi soli sit honoz
 iste et gl̄ia in secta sectorū hec ille
 Un̄ sc̄a thomas in. 3. sen. di. 3. ēē
 inq̄t sine peccō ut dīc aug. ē p̄puz
 x̄pi q̄ ipe nūq̄ originali nec actuali
 peccō infectus fuit s̄z uirgo m̄ ei⁹
 fuit qd̄ infecta originali peccō ī sui
 cōceptōe a quo emūdata fuit an̄q̄s
 ex utero nasceret s̄z a peccō actuali
 oīo immūis fuit quā secuta ē per li
 gatōez fomitis et ḡfe sāctificātem
 ⁊ p̄ custodiā dīe p̄uidētie. postmo
 dū uero in ip̄a cōceptōe carnis x̄pi
 in q̄a p̄o debuit refulgere imūitas
 peccī. credēdū ē q̄ ex prole redūda
 uerit in m̄rem gr̄a tāta q̄ fomitem
 total̄ extigueret et peccādī poten
 tia⁹ auferret. sicut. n. adā peccāte
 p̄mo in ip̄o uita mortalis ⁊ fomes
 peccī apparuit ⁊ postmōz p̄ ip̄z ad
 posteros deriuata ē. ita et in x̄po
 p̄ ei⁹ peccō satisfaciēte debuit p̄mo
 immortalis uita et carētia fomitis
 apparere ut sicut per primū dicit
 p̄nceps uel primogenitus mortuo
 zū et p̄mitie dormiēciū. ita ⁊ p̄ fm
 diceret factus scōzū a quo p̄o ma
 ter que eū gestabat ī utero sāctifi
 caret ⁊ fomes ⁊ potētia peccādī
 ab ea total̄ aufereret. et iste ē p̄
 mus honoz quez exhibuit filius ma
 tri sue hic ē honoz et hec sūma pu
 ritas q̄ solī hōi deo debebat ut
 ipe q̄i uniuersalis redēptoz totius
 hūm̄i gēris nulla unq̄ peccati ser

uitate teneret cui op̄tebat oēs a
 peccati seruitute redimere ⁊ ideo
 nō hāc x̄pi puritatem beata uirgo
 debuit habere sed maximā sub hac
 q̄p̄imum fuit mater x̄pi decens
 fuit ut haberet Postq̄s ergo fuit ma
 ter x̄pi eam summe honorauit ⁊ a
 fomite peccati mundauit ac ab oī
 peccato p̄seruauit Illec i⁹ ī sūia.
 Idem dicit. d. Alber.

Rō. 5. ē assumpta ex hoc q̄ p̄ pec
 catū homo ē odibilis dō ⁊ deputa
 tus eterno supplicio.

Quinto arguit sic Si. b. uirgo
 fuisset cōcepta ī peccō originali
 seq̄retur q̄ ip̄a aln̄ fuisset ī indigna
 tione filii ⁊ ī obligatione supplicii
 ⁊ ī exclusionē consortii beatorū cū per
 peccm̄ originale p̄a dicat̄ fīa ire ⁊
 cōdempnet̄ ad perpetuā carentiā
 diē uisionis sed h̄c oīa sunt absur
 da de gliosa m̄re dei g. 7c.

R̄silio Licet b̄a uirgo fuerit ī peccō
 concepta fuit tamē a filio suo sup
 oēs creaturas dilecta.

Ad hāc rōem dicit̄ p̄o q̄ beata uir
 go fuit ī indignatione filii dei ⁊ in
 exclusionē consortii beatorū n̄ fina
 liter et cū effectu finali sed secun
 dum presentem ī iustitiam peccati
 originalis sub qua fuit in instanti
 sue conceptionis a quibus tamē oī
 bus fuit p̄fecte libata p̄ sāctificatēz
 cām post aīationem ⁊ conceptiōez

suam et passionē xpi sequēte dicere
g^o. b. uir. fuisse ī idigātōe filii dei
cū effectu fiali ē ualde absurdū sz
dicere ipaz fuisse in tali idignatōe
p modicū tēporis ⁊ postmōz fuisse
liberata nō ē icōueniens pmaxie cū
talē nō incureret uolūtate ppria
sz uolūtate pmi pncipii nature qđ
suo peço totā naturā infecit et eaz
odiosam dō reddidit. 2° dī qđ esse
odiosus deo ul ī idigātōe filii dī pōt
tingere. d^r. u^o p actū ppe uolūta
tis ⁊ ex merito ppe actōis. ⁊ b^o ē
ualde absurdū credere de uirgīe
3° mō nō ppa actōe sz uteria cōcep
tōe pp iordiatā uolūtate pmi pētis
a qđ seialz p^a ppagat ⁊ b^o n̄ ē ab
surdū sz necētiuz credere de uir. hāc
n. nālē irā. b. uirgīez ī utero mīf
ōxisse sūi afirāuere doc. p b^o nūl di
gnitati eius pl derogātes qđ si di
cerēt ea ex illo coempto seite nri pmi
pētis fuisse cōceptā. sz. n. oīs fi
deliū turba firmiū tēat. b. uir. ex sū
gulazi pūlegio hāc digitatē obtie
re qđ nūqđ actuali clpa aut deordia
tōe uolūtatis ppe odiosa l habōia
bilis dō extiterit ipaz tū origialē
culpā uteria cōceptōe ōxisse neces
se ē cōfiteri si itegria sacre scripturze
et fāctorū doc. fuari debeat aucto
ritas. ⁊ si xps redemptor ablutor
medicus saluator mediator et recō
ciliator. b. uir. ⁊ totiū hūani gēis
sūt cōfiterēdus. Dicitur. 3°. qđ. b. uir.
postqđ fuit mī dei ul postqđ fuit ex
utero nata nunqđ fuit deo odiosa
uel ī indignatōe filii sz sēp fuit ab

eo dilecta et amica eius quod nul
li alteri creditur esse concessum.

• Rō. 6. ſupra ex eo q. p. peccz aīa dī
adultera ⁊ fornicatīx.

Exto arguit sic. Si. b. uirgo
fuisse in originali peccato concēp-
ta sequit̃ q̃ xps fuisse filius adul-
tere fornicatōis et corrupte. h̃c aut̃
sūt nephāda. g̃o. 7c. añs pbat̃ qz
pcc̃z p quod hō sepatur ab eo est
adulteriū fornicatō et corruptō nō
solū spūal sed et corporalis. si g̃o
beata uirgo hūit pcc̃z origiale per
quod nō ē dubiū hoīez a deo sepa-
ri seq̃t̃ qz ip̃a fuit adultera fornica-
trix et corrupta nō solū mēte s̃z et
corpore.

Beata uirgo fuit pura et casta et ī
corrupta licet ī originali peccato fuerit
cōcepta.

Quid hō dī p^o q^o si bec iō cōlūde
ret seq̃et^r q^o. b. frāsciscus et ōs fia
tres mīores essent filioi adultere ⁊
fornicatricis et sicōs essent spu
rii quod tamen ipsi non libenter
concederent. ⁊ bat^r oīa q^o matres
eorū sūt cōcepte in peccō originali
Secundo dicit^r q^o antecedens ē
falsū. et ad pbatōē dicit^r q^o non
omne peccatū est adulterium uel
fornicatō spūalis sed solū pecc̃ mor
tale nec ēt ōe pecc̃ mortale s^z solū
pecc̃ idolatrie i sac^o scriptura appel
lat^r adulteriū l^z fornicatō spūalis. uñ
osee. 4. dicit^r. sps fornicatōnuz dece

pit eos et fornicati sunt a deo suo
sup capita motiū sacrificauerūt et
sup colles accēdebāt timiama ideo
fornicabūt filie uestre et spōse ue
stre adultere erūt qm cū meretri
cibus cōuersabāt et cū effemiatis
sacrificabāt. Solū ergo peccz mor
tale pēcipue idolatrie dī adulteriū
siue fornicatō spūal. rō aut huius
qz adulteriū p̄suppōit m̄imoniū
et despōsatōez. et iō ubi nullū p̄ce
cessit matrimōiū nullū pōt seq. a
dulteriū s; ipaz cōceptōem hōis p
quā d̄bit origiale peccz nullū p̄cel
sit m̄imoniū cū deo uel despōsatō
q̄ fit p̄ fidē 7 ḡiaz qz an cōceptōez
hō nō erat. peccz aut actuale quod
ppria uolūtate cōmittit m̄imoiū
et despōsatō spūalis cū deo pōt p̄
cedere qz p̄ baptisimū et fidē que
possūt p̄cedere peccz mortale et n̄
peccz origiale frāgit m̄imoniū et
despōsatōez factā cū deo. Itē forni
catō saltē prima p̄supponit itegri
tatē s; in hōie an cōceptōez nulla
p̄cedit integritas qz an cōceptōez
hō nō ē 7 p̄ cōs nō ē integer s; an
quā hō peccet mortali iō p̄ peccm
mortale et nō p̄ peccz origiale hō
pōt dici fornicari spūal. 3. qz forni
catō et adulteriū cōmittūt p̄ ac
tū pprie uolūtatis n̄ aut peccz ori
giale sed bñ peccz mortale cōmittit
p̄ propuz actū uolūtatis eius i quo
est peccz iō peccz mortale et nō ori
giale pōt dici adulteriū 7 fornicatō
spūalis l; ergo. b. uirgo fuerit con
cepta in peccō origiali qz tñ nunq̄

peccauit actuali iō p̄ nunq̄ fuit fi
lius fornicatōis et adulteriū. quod
uero addūt qz peccz origiale est co
ruptio mentis et carnis dico qz co
ruptio pōt capi dupl; uno mō per
oppositū ad uirgitatē mētis et car
nis secundū quā p̄sona ult expiri
uel de facto expit delectatōem ue
nereaz 7 isto mō absit. b. uirgitem
fuisse corruptā qz ipa fuit uirgo pu
rissima an partū in ptu 7 post ptū
illio mō pōt capi corruptō priuatīe
p̄ priuatōe alicuius habitus ul p̄
fectōis secundū qz p̄ dicit corrup
ta qñ caret habitu uel p̄fectōe quā
ē apta nata hēre sicut hō dī corrup
tus. qñ caret uisu 7 hō mō n̄ huī
dicit corrupta qz ē puata iustia ori
giali que fuerat dī primo p̄enti
collata p̄o se et tota sua posterita
te et hō mō cedit qz. b. uir. fuit i
sui cōceptōe corrupta. i. puata origia
li iustia sicut et alii ab adā seial;
ppagati 7 hō nō ē absurdus imo
necessariū ē 7 oppositū eius ē im
piū et h̄ticū ut ex supiorib; p̄.

Rō. 7. opionis d̄rie. licet. b. uir. fue
rit i peccō cōcepta fuit tñ uir. imacu
lata 7 p̄fulgida.

Scriptio ar̄ sic. b. uirgo s; ori
ginē dī m̄ itacta m̄ imacu
lata spōsa xpī speciosa sñ macula stel
la p̄fulgida 7c. s; ista n̄ uī posse di
ci de ea si in macula et tēbra peccō
origial cōcepta fuiss; dic. n. apls ad
cor. 6. q̄ p̄cipa iustie cū inq̄rate
aut q̄ societas lucis ad tenebras 7c

Respōsio.

Ad hoc dicit negando nram et ro
huius est quia illa non dicitur imo stant
simul prius. scilicet conceptione habuisse
maculam originalis peccati et postmodum
sanctificatione suscepta sponsa et pu
rissima et sine omni macula fuisse secundum
illud puer. 25. Aufer rubiginem de
argento et egredietur uas purissimum
quod gilbertus exponens dicit habuit
si quidem beata uirgo in sui conceptione
rubiginem originalis peccati que habuit
uetusstate et peccato adeo sed postmodum igitur
sancti spiritus purgata fuit et ex tunc pu
rissimum illud uas permansit quia nec lu
tum mortale nec puluerem ueniale peccati
postmodum habuisse creditur beatus. Item
stant similiter quod per aliquis tenebris pec
cati obnoxius fuerit et postea gratia
sanctificationis suscepta non solum stella
prefulgida sed lux esse dicatur sed il
lud ad eph. 5. Fuistis autem tenebre
nunc autem lux in domino. Et de sanctis doc
toribus dicitur daniel. Qui erudiant
multos ad iustitiam quasi stelle in perpetuum
as eternitates erunt. Et de beato fran
cisco qui per peccatum mortale fuit tene
brosus et inimicus dei dicitur quod fuit pre
fulgida gemma et amicissimum dei. Et
ita stant similiter quod beata uirgo in conceptione
sua fuit facta ire et sub macula culpe
et postmodum sanctificationis benedictione su
scepta non solum stella prefulgida sed et
lux esse dicatur et filia dei et sponsa
christi dulcissima sine omni macula. Unde
et ante electionem igitur peccatum originale et et
actuale habuerit dicitur tamen sponse
christi secundum illud ad cor. ii. despodi. nos
unum uiro uirginem castam exhibere

christo. Et de qualis uirgine cantat
ecclesia ueni sponsa christi accipe coronam
et cetera. Et de beata agnete carat ecclesia
elegit sibi agnus immaculatus simu
lam immaculatam. Et de qualibet anima
beata carat ecclesia tota pulchra et amica
mea et macula non est in te. Et illo
sine macula stant ante antroponum dei.
Et de bonis uiris beati immaculati
in uia qui ambulant in lege domini. Et
illud quod igitur sine macula et operatur
iustitiam. Et de apostolis cantat Can
didiores sunt nive nitidiores lacte
et cetera. Et dauid asperges me ysoopo et
mundabor lauabis me et super niuem
dealbabor. et tamen omnes illi fue
runt concepti in peccato originali. Sic
igitur beata uirgo quando fuit mater christi fuit
stella prefulgida et sponsa speciosa et
sine omni macula igitur quando concepta fuit
habuit maculam peccati originalis. Et
igitur deus non possit facere quod non ha
buerit maculam posito quod fuerit concep
ta in peccato originali potest tamen facere
ut non habeat maculam. Ad hoc enim
quod aliquid sit purum et sine macula non
exigitur quod nunquam fuerit sordidum uel
maculatum sed sufficit quod nunc non sit
turpe nec maculatum. Ad illud autem
quod inducit ex apostolo quod non est principium
iustitie cum iniquitate dicitur quod non est ad
propositum ut de se per cum tria eidem
subiecto per eodem tempore sit iesse non
possint diuersis tamen temporibus succedere
iesse potest. Letetur igitur non ueniret quod
futura mater dei ex merito prope ac
tionis aliquod peccatum in se haberet quod uiru
gabibile est et odiosum per optionem ad

que tale peccatū hēt nō tñ deozare
uiderē dignitati eius quod p origi
nale peccatū attraxit ⁊ sub eo p modi
cam morulā fuerit et p^o excellētis
sime mūdāta fuerit ut spūali nitore
os creaturas exccellerit.

Ratio octaua. b. uirgo fuit p^ouata
ab originali qⁱ ab actuali.

Sextauo arguit sic. beata uirgo
fuit p^ouata a peccō ueiāli q^o
est minus malū g^o debuit p^oserua
ri a peccō originali quod ē mai^o. Cō
sequēs patet. cōsequētia p^obatur qⁱ
peccato ueiāli debet tñ pena tem
poralis peccō aut originali debet pe
na eterna.

Respondeo beata uirgo licet sit p^oseruata
ab actuali nō tñ ab originali.

Ad quod rñdet negādo rñaz. Et
ratio huius ē qⁱ peccatū ueiāle ē peccatū
p^osone pcedēs ex aliqua inordinatōe
uolūtatis eius cui tale peccatū attri
buit. peccatū aut originali ē peccatū na
ture pcedēs nō ex actu p^op^oe uolūta
tis eius qui cōcipit sed ex inordina
ta uolūtate eius in quo fuit natura
eius primo itēgra unde dicit ex ac
tu quo natura p^opagat. decuit au
tem ut ea que in matrem dei erat
elligenda omni peccato persone
cazeret et qⁱ tota eius uita ab oī
actuali inordinatōe proprie uolun
tatis esset immunis nō aut decuit
eam carere in sui cōceptōe peccō na
ture quod cōtrahit per p^opagatō
nez carnalem nature absq^{ue} actuali
deordinatōe prope uolūtatis eius

qui cōcipit p^op^o rōes assignatas. cū
uero adit qⁱ si deus p^ouauit eam
a minori malo debuit et p^oseruare a
maiori. dicit p^o qⁱ nōa nihil ualē
qⁱ cōstat qⁱ minus malū est dolor
ptus a quo. b. uirgo fuit p^ouata. qⁱ
mors a qua nō fuit p^ouata. Itē fm
iplos. b. Jo. ba. fuit p^oseruatus a ue
niāli et tñ nō fuit p^ouatus ab ori
giali Itē dñs p^oseruat multos ab in
firmitatibus corporalibus quos nō
p^oseruat a morte corporali nec
spūali. Item scōs Innocētes et ali
os qⁱ moriunt^{ur} aū baptismum p^oserua
uit a peccato ueiāli quos tñ nō p^oser
uauit a peccō originali. Itē multos a
dulteros ⁊ fornicatores ⁊ sacrilegos
et hereticos p^oseruauit ab igne te
porali quos tñ nō p^oseruauit ab igne
eternali. Itē eadē rō ē de p^ouatiōe
a malo ⁊ d^o p^ouatiōe collatōis boni
adodo sicut deus ante xpi concep
tiōez p^oueit. b. uirgīez mīori bono
scificādo p^o glīaz et ligādo fomitez
g^o h^oz hāc rñaz debuit eā p^ouenire
maiori bono beatificādo p^o glīaz et
uisionē diuinā quod tñ nō est factū
Jō nōa illa nulla est. Non. n. fuit
neccesse p^oseruare. b. uirginē a pecca
to originali siue actuali siue accipia
tur neccessitas absoluta de qua cla
rū est qⁱ q^oqd deus agit ad ex libe
re agit et nō de neccessitate qⁱ pōt
illud nō agere siue accipiat necces
sitas ex sup^opone finis ut. s. ex ea x^o
possz accipi sine peccō ori. dato. n. qⁱ
beata uirgo fuisset accepta in peccō
originali sicut de facto fuit et dato

et quod peccasset mortaliter quod ne
 phariū ē dicere adhuc x^{us} dei filius
 de ipā cōcipi potuisset sū origi. pec
 cato. licet autē p̄suatio ab actuali
 peccō nō fuerit necēia fuit tū decēs
 et ogra. Unde dīc Aniel. in li. de
 ocep. uir. q̄uis de mūdissima uir.
 filius dei sit uerissime ocept^{us} n̄ tū
 hoc ea necessitate factū ē q̄i de pec
 catrice parēte iusta ples rōabiliter
 gērari p̄ hui^{us} ppagatōnez neget
 s̄ q̄i decēs erat ut illius hoīs con
 ceptio de m̄e purissima fieret. d̄z
 .2°. q. flz ē q. peccz ueiale sit min^{us}
 malū q̄ origiale q̄ ut dīc. S. Tho.
 in. 2. sen. di. 33. q. 2. arti. j. ad. 2. In
 ter oīa peccā mīmū ē origiale peccm
 eo q. mīmū hēt de uolūtario nō. n.
 ē uolūtariū uolūtate istī^{us} p̄ s̄z uo
 lūtate p̄ncepii n̄ tū. peccz autē ueīa
 le est uolūtarium uolūtate p̄ i
 qua est et iō mīor pena debet. ori
 giale peccō q̄ ueīali. nec obstat q. o
 rigiale nō opatit̄ secū grāz sicut
 ueīale. p̄uatio. n. grē nō hēt rōem
 culpe s̄z pene nisi inq̄tū ē uolūtā^{us}
 uñ ubi minus ē de uolūtario min^{us}
 est de clpa. S^{ed} ē nō obstat q. pec
 cato ueīali tū pena tēporal debet
 q̄ h^{oc} ē p̄ accidēs inq̄tū decedens
 i peccō uenialitū hēt grāz uirtute
 cui^{us} p̄e^{re} purgatiō ē. Si autē ueniale
 peccz sine grā in aliquo esset talis
 decedēs in peccō ueīali p̄petuaz pe
 nam hēret et sēsus et dāpnī. hec i^{tem}
 Et i eodē li^o. di. 42. q. 1. arti. 5. ad
 .7. dīc q. si p̄ ipossibile aliq̄s sine
 grā decederet cū peccō ueīali. tātū

talis pūret^{ur} p̄e^{re} etna sēsus et dāp
 ni. Si autē decedat cū origiali tātū
 talis n̄ hēbit nisi penā dāpnī etnā.
 Un̄ i p^{ri}. 2°. q. 87^a. dīc q. pena etna
 debet origiali rōe s̄bēi p̄uati grā
 Idem dīc i. 3°. sen. di. 19. ar. 3°. q. 1°.
 Et i oībus sue doctrine locis tenet
 q. peccm ueniale opatum cuiūq̄ p̄e^{re}
 ē grauius q̄ origiale q̄ hēt pl^{us} de
 uolūtario ut habet i. q. de malo
 .q. 5. ar. 1. ad. 7. et 2°. ad. 8.
 Rō. 2^a. q. 1^a. qui hūit peccm n̄ pōt
 uenire ad grām s̄ angelos.

Pono arguit sic. si b^e uirgo
 nō fuisset p̄seruata a peccō ori
 giali tūc nō potuisset puenire ad
 sūmā grām. p^{ri}. 2^a. q. 2^a. nō ē ogra u^{el}
 grā ifundat̄ nisi s̄m dispōnem sub
 iecti. magis autē uidet̄ esse subiec
 tū dispositū q̄to ē puri^{us}. si autē mat
 dñi x̄isset origiale peccm tūc puri
 ores eēt āgeli q̄ ipā g^{ra} grā ei^{us} n̄
 excederet grām angeloz g^{ra}. 7^a.

Rnsio. Licet b^e uirgo fuerit in ori
 giali peccō ocepta os tam̄ angelos
 excessit i grā.

Quid h^{oc} rñdet q. si ista 2ª ualeret
 seq̄ret q. s̄s i^{tem} et saphicus Fran.
 eēt ifra os angelos q̄ fuit oceptus
 i peccō origiali et p̄ oīs min^{us} pur^{us}
 q̄ angeli g^{ra} min^{us} hūit de grā q̄ an
 geli et p̄ oīs min^{us} de gl̄ia q̄ tū n̄
 ē decedē nec ipi ullo mō h^{oc} decede
 rēt. b. Frā. esse ifra os āgelos quē
 dicūt sedere ad dextam xpi b̄z ergo
 Frā. ē s̄. mltos anglos q̄uis hūerit
 peccm origiale et actuale a fortio
 ri b^e uirgo possit esse s̄. os āgelos

q̄ solū origīale hūit. fo di^r q̄ g^ra
boibus nō dat^r fm maiore ul mīo
rez puritatē cū oīs pueri q̄bus ifun
dit^r sint equales ī puritate sed oī
bus pueris merito passionis xpī f^rz
bīplacitū oīe uolūtatis g^ra ifundi
tur postmōm p actus uirtuosos fm
maiore ī minore conatū auge^r.

Uñ b^a uirgo. postq̄ hūit usū rōis
quol^z actu merebat^r augmētū g^re
usq̄ ad mortē suā ī sic p cōtinuum
augmentū excessit g^ram oīum an
geloz. Et a^r di^r de b^o fran. ī d
alīs scīs. Nō tñ credas q̄ b^a uir.
dum esset ī uia hūit maiore g^ram
q̄s angeli ī p^ria q^z b^o ē falsū. sed
maiore q̄s ipi hūerint dū essēt uia
tores sed post mortē hūit maiore^z
g^ram q̄s angeli ī p^ria.

Rō. io^a sumpta ex eo. q̄ ille q̄ pec
cauit nō pōt puenire ad sūmā ino
centiam. Ratio io^a.

Decimo arguūt sic. si b^a uir.
nō fuisset pseruata a peccō ori
gīnali nō puenisset ad illā summā
inocentia ad quā puenit q^z inocen
tior ē ille qui nūq̄s fuit peccō obno
xius q̄s ille q̄ postq̄s fuit obnoxius
recōciliatus ē. Pri^o at inocentia fu
it ī adam ī eua ī angelis q̄bus ē
inocentior uirgo g^o rē.

Si b^a uir. fuerit ī originali cepta
ad sūmā tñ puritatē sub dō pueit.

Ad b^o di^r q̄ cōia nulla ē. Pri^o q^z
clay ē q̄ pueri q̄ post baptimū aū
usum rōis moriunt^r sūt magis ino
cētes q̄ b^o fran. qui peccauit

alit ī tñ nō cederēt q̄ illi pueri
eēt s. sēm fran. **2°** di^r q̄ beata
uirgo ad summū gradū puritatis
puenit p depurationē ab oī peccō
q^z postq̄s fuit scīficata nullo unq̄s
peccō psonali fuit obnoxia. Unde a
quocūq̄s peccō angeli fuerit pseruati
et uirgo glīosa fuit pseruata. An
geli at fuerit pseruati a peccato
actuali ī nō ab originali q^z nō hnt
potentiā cōhendi originale peccm.
ut dcm est supius. **I**deo ī b^a uir.
fuit pseruata a peccō actuali. Et iō
q̄sum ad hoc fuit inocentior ī pu
rior qual^z creatura q^z p uirtutem
g^re pueit ad tantā puritatē ut nllā
ī se peccī maculā hiet nec ē adhuc
uiatrix ex nīs peccare posset q̄ nulli
creature unq̄s fuit cessum.

Rō. ii^a ex eo sumpta q̄ qui pecca
uit deū nō pōt pfecte diligere.

Decimo arguūt sic. Ille q̄
nūq̄s peccauit pl^o diligit dūm
q̄s ille qui peccauit quātūcūq̄s pec
catū sit sibi remissum ī p cōis pl^o
diligit a deo ī a^o g^ra ei cōfert ī
glīa Si ergo b^a uirgo alū peccass^z
minus diligeret deū q̄s angeli. ī p
cōis hiet minore glīam q̄s angeli.
Cōfirmat^r ista cōia q^z i^o q̄ peccauit
tenet^r hīe dolorē ī tristitia dō pec
cato ī q̄diu ē ī ista tristitia affectus
ei^o minus tendit ī dūm ī p cōis mīo
rem ēt glīam cōse^r.

Ro b^a uirgo licet fuerit ī peccō cō
cepta plus tñ dilexit dūm q̄s qucūq̄
alia pura creatura.

venit

Ad hoc rñdet p^o negādo maiore
q^z clax est q^z b^o Fran. peccauit
aliē 7 multi puuli inocentes 7 an
geli nūq^z peccauerūt. 7 tñ nō
cederēt q^z b^o Fran. minus dilexit
deū 7 minore grām 7 glīam conse
cutus fuerit q^z illi puuli. **I**te dō
apli 7 beata mar^a mag^a peccauerūt
mortalit^r 7 tñ hūndantiorē grām
habuerūt q^z multi qui nunq^z pecca
uerūt mort^r. Unde xps ī euāgelio d^r
mar^a mag^a dicit cui plus dimittit^r
plus diligit. Et apls pau. ubi inq^t
hūndauit delictū ibi sup^rhūndauit
7 grā. **2°** d^r q^z b^o uirgo nunq^z
peccauit ul hūit peccm de quo tene
ret hīe cōtentionē q^z cōtutio solū ē
de illis peccis q^z ex duritia nīe uolū
tatis ī nos pueniūt qualia sūt pec
cata actualia. Peccm at originale nō
nīa uolūtate īductū est. sed ex ori
gine nature uitiate cōtūm. ideo de
īpo nō pōt esse cōtutio sic dīc scs
Tho. i. 4° sen. di. 17^a. q. 2. ar. 2°.

Dicit^r ulter^r q^z q^zuis caritas sit
nūc cā dolēdi de peccō actuali ex cu
ius tñ dolore hō meret^r augmētū
grē cū sit actus uirtutis tñ in pīa
scī ita erūt pfulsi gaudio q^z dolor ī
eis locū hīe non poterit 7 ideo de
peccis nō dolebūt sed poti^o gaudebūt
de diuina misericordia qua eis sunt
peccā relaxata sic dicit scs Tho. in
4° sen. di. 43^a ar. 5. q. i. ad. 3.

Rō. 12^a ex b^o q^z meli^o uidet^r nō esse
q^z ī peccō esse.

Undecimo arguūt sic. si bta
uirgo fuisset ī originali peccō
cepta melius fuisset ei nō esse uel
dampnatā esse q^z ceptā ēē 7 pōt
q^z mīrē dei esse. **U**dec aut sunt ne
pharia g^o 7c. Probat^r assumptuz
7 p^o q^z meli^o fuisset ei dampnatā
esse q^z malū pene est minus q^z ma
lum culpe. Sed dampnatū esse est
malū pene 7 cōceptum esse ī peccō ē
malum culpe g^o 7c. Item p^o batur
quantū ad aliā ptem uz q^z melius
fuisset ei nō esse q^z ceptam esse ī
peccato q^z melius ē nō esse q^z ī pec
cato esse fm illud. Math. 20° bonū
erat ei si natus nō fuisset homo i^e
g^o si beata uirgo hūit peccm ī sui
ceptōe meli^o erat ei nō ēē ul dāp
natā esse q^z ceptā ēē.

Rñ^o et si bta uirgo pmodicū fue
rit ī originali meli^o tñ ei fuit esse
q^z nō ēē 7 q^z dampnatā esse.

Ad hoc respōdet q^z nō esse ul dāp
natū esse pōt operari ad esse ī pec
cato dupliciter h^z q^z d^r pōt intelli
gi aliq^z esse in peccō. Uno modo ēē
in peccō absolute 7 pseuerāter sine
fine. **A**lio modo nō absolute nec
pseuerāter s^z pro paruo tēpore ēē
in peccato 7 postmōz semp^r esse in
grā 7 glīa. hoc presupposito dico
q^z dato q^z cederet q^z tñ nō ccedo
q^z nō esse ul dampnatū esse ē mai^o
malū q^z ī peccato ēē per tēp^r medi
cū 7 postmōm esse sine peccō ī grā
7 glīa. Alioquin oporteret dicere

q. melius fuisset b. Fran. et oibus
 fratribus minoribus q. nunq. fuissent
 ul. q. dampnati fuissent cu. os. ocep
 ti sint i. peccato originali. qd. e. manife
 ste absurdum et icouenies. **I**tem illud
 qd. dicitur melius erat illi si natus non
 fuisset ho. i. b. Jero. expo. de 2. na
 tiuitate que e. ex utero et no. de p.
 que e. i. uero. Si enim mortuus fuisset
 i. uero mris postq. fuit aiatus pena
 dampni tuncmo. huiusset et no. penaz
 sensus ppter pecc. originale sed ex
 eo q. trucididit xps. osecut. e. pena
 dampni et sensus et ideo no. huiusset
 tunc malu. si mortuus fuisset i. utero
 mris et no. natus ex utero uiu. sic
 huius. **I**tem falsum e. q. melius sit n.
 ee. q. i. peccato originali ee. q. claz. e.
 q. pueri decedentes cu. peccato origi
 nali laudat et bndicunt dm qui crea
 uit eos et poti. desiderat esse q. no.
 ee. uel dampnati esse. Ipi. n. nolent
 esse dampnati q. hrent pena. sp. uis
 et dampni. Un. Aug. i. li. de li. ar.
 dicit. Considera. q. tum bonu. sit esse
 qd. miseri et bti uolunt. ad. i. n. n.
 bonu. e. esse et miseri esse q. oio. no.
 esse. Si q. at. dicat uellem no. esse
 magis q. miseri. Rnd. de. metiris
 q. cu. miseri esse nolis esse tam. uis
 hec ille. **U**nde dampnati non ap
 petunt no. esse p. se sed solu. p. accis
 i. quatu. e. ablatiuu. pene. ideo poti.
 uellent esse sub peccato i. sempiternu. du.
 mo. no. hrent pena. q. no. esse sicut
 alibi declarau. **I**tem et illud qd.
 addit q. melius fuisset beate uir
 gini no. esse uel dampnatu. esse q. i.

peccato esse nullo mo. e. ue. nec et
 lequit. dato et ocesso q. melius foret
 non esse uel dampnatu. esse q. i. pec
 cato esse q. quauo. fuit mater dei n.
 erat i. peccato. sed ab eo totaliter
 fuerat purgata no. solu. adueniente
 maternitate dei sed etia. ante. ex
 utero nasceret. :

Ratio. i. 3. ex eo q. ille q. peccauit
 no. pot. esse sp.ale hitaculu. dei.

Merciodecimo arguit sic. Spe
 ciale hitaculu. dei debet sp.ali
 mo. preparari sed bea. uirgo fuit sp.ale
 le hitaculu. dei tam. fm. corpns. q. fm.
 anima. ergo sp.ali. mo. debuit p.
 pari sed si ocepta. fuisset i. originali
 peccato no. fuisset sp.ali. modo pre
 parata ergo. et.

Rnd. Licet uirgo huerit originale
 pecc. fuit tunc sp.ale hitaculum dei
 preparatum.

Item hoc rndet q. beata uirgo fuit
 sp.ale hitaculum dei singulari mo.
 pparatum dato q. i. peccato originali
 ocepta. fuerit q. p. ceteris scis sp.ale
 lius fuit ab originali peccato mudata
 In sua enim scificatione. copiosius
 ceteris munus gze accepit ut no. so
 lu. purgaret. a peccato originali. sed
 ut et tota. eius uita. redderet. imu
 nis ab omni peccato actuali ta. mo.
 tali q. ueniali qd. nulli alteri sc.oz
 fuit unq. ocessus. Et ideo ei. sancti
 ficatio excessit scificatione. alioz. et
 q. tu. ad celeritate. q. citissime post

.No.

animationem fuit sc̄ificata Et q̄stū
ad magnitudinem q̄ maius donū
gr̄e suscepit sic dicit sc̄s Tho. i. 6.
quol 3° 7. d. Bonauē. **U**n̄ beatus
Bernardus i h̄mone sc̄i Johannis
b̄tē dīc. Lum. n. ōs hoīes i iniquita
tibus c̄cepti sint neiem unq̄s mor
taliū legimus itra m̄ina uiscera sc̄i
ficatum p̄ter Jeremiā 7 Jo. bap.
quanq̄s de singulari uirgīe nulla sit
ambiguitas qm̄ 7 ip̄a m̄inis circū
scepta uiscerib⁹ sublimiori⁹ sc̄ifica
cationis gr̄a mūdāta sit utpote sa
crariū illud i quo deus 7 dei filius
carnē erat suscepturus. **I**nefabilio
ri. n. mō spūs sc̄s supuenit i uirgī
nem q̄s i aliis q̄ eā tota dīnitatis
plenitudo sine mēsure discretiōe
p̄fudit ut nō solū a peccis abluta 7
repleta spū sed de spū sc̄o c̄cepisse
credat⁹ h̄s i^o Et ad lugduñ. Ego i
q̄t puto q̄ copiosior sc̄ificatiōis hū
dictio i eā descēderit que nō solū
excluso peccō ip̄ius sc̄ificaret ortus
sed 7 totā uitā deinceps ab omni
peccō custodiret imūnē qd̄ nemini
alteri i natis q̄dem mulier⁹ credit⁹
esse c̄cessum h̄s i^o. Un̄ Inno. papa
3°. i ope suo solēpni qd̄ ic̄ipit Inno
cētius fuus fuoz dei Dilecto filio
suo Analdo abbati cisterciē salurē
7 aplicam b̄ndictionē. Prophetica
auctoritas 7c. In h̄mone purifica
tionis beate uirginis qui ic̄ipit.
Ecce ego mitto angelū meū 7c. sic
dicit Oportuit prius uirginē p̄pa
rari anteq̄s dei uerbum c̄ciperet.
Lum enim angelus admirāti uirgī

ni modum c̄ceptōis 7 ordinem iū
dicasset statim i^o summo desiderio
fragrātis ardore c̄sensit dñs Ecce
ācilla dñi fiat m̄ h̄s uerbū tuū Sta
ti aut supuenit spūs sanctus i eam.
Pri^o q̄dem uenerat i eam cū i uō
m̄is aīam eius ab originali peccō
mundauit sed 7 tunc supuenit eā
ut carnē eius a fomite peccati mū
daret q̄tenus esset sine ruga p̄lus
7 macula. Tyrānum itaq̄ carnis
langorez nature fomitē peccī sicut
opinor i ea p̄lus extinxit ut de ce
tero nō posset i mēbris eius i surge
re motus ex lege peccī c̄tra legem
iustit̄e neq̄s caro c̄cupiscere poss⁹
aduersus sp̄itū i qua pax dei que
expat oēm sensum debebat corpo
rali⁹ hitare. **I**llac igit mūdatione
carnis b̄⁹ uirgo a spū sc̄o sic p̄pata
mox de purissimis sanguib⁹ eius
spūs sc̄s corpus redemptoris sp̄ali
quadā opōne formauit 7 sine t̄p̄is
it̄uallo nouā aīam i fundendo cre
auit quā una cū corpore uerbū as
sumpsit h̄s i^o. **E**t quibus patet
q̄ nō obstāte q̄ b̄⁹ uirgo fuerit cō
cepta i originali peccō fuit tñ sp̄alr
preparata.

Rō. i. 4. sumpta ex hoc q̄ qui p̄ser
uat a m̄iori ma⁹ debet p̄uari a
maiori. i. 4.

Quartodecimo arguit sic a ma
iori obprobrio magis debuit
p̄seruari q̄s a minori. sed maius
obprobriū ē humane nature peccm

originalē q̄s īcineratio sed ab inci-
neratione fuit p̄seruata ut dicit
Aug^o. ergo 7c.

Rñ^o nō opz q̄ si beata uirgo fuit
p̄seruata ab īcineratione fuerit p̄-
seruata ī sui c̄ceptione.

Ad h^o rñdet^r p^o q̄ nō oz si b^a uir-
go fuit p̄seruata a minori malo q̄
ē fuerit p̄seruata a maiori quia
mors ē maius malū q̄ dōr p̄tus
7 tñ fuit p̄seruata a dōr^e p̄tus 7 nō
a morte. Et hoc iō fuit q̄ pere cū
dolore ē maledictio data mulieribus
ex uirili seie c̄cipiētib^o. B̄ta āt uir-
go nō ex uirili seie sed misico spi-
ritus c̄cepit iō fuit exēpta a dōr^e
p̄tus q̄ ubi nō fuit cā nō dz esse ef-
fectus. Un̄ dīc s̄cs a dōximus ī fmo
ne assumptionis b̄te uirgis Tūc
seq̄ret^r dōr^e p̄tum si p̄cessisset libi^o
c̄ceptū hec i^o. Sed mors ē maledi^o
7 pena p̄ci data cibus qui seial^r
descēdunt ab adam 7 iō a tali pena
nō debuit uirgo esse exempta sicut
nec a cā talis pene. Et si fuisset a
tali cā p̄seruata fuisset ēt a tali
pena exempta. **D**icit^r 2° q̄ nō oz
si b̄ta uirgo fuit p̄seruata ab īci-
neratione q̄ ēt fuit p̄seruata a pec-
cato originali q̄ ut dicit s̄cs Tho.
m. 4°. di. 4° 5° a multis pie credi-
tur q̄ b̄s Johānes statz post mor-
tem resurrectionis gl̄ia 7 īmortalī-
tatis fuerit dotatus nō tam opz q̄
si ab īcineratione fuit p̄seruatus
q̄ ēt ab originali fuerit p̄seruatus

Item Aug^o. ī 2° de bap^o p̄u. dicit
hoc deniq̄ q̄busdam ī fine largie-
tur ut mortē istā repentinā cōmuta-
tione nō sentiāt sed simul cū resur-
gentibus rapiant^r ī nubibus obuiā
x̄po ī aera. 7 sic semper cū dom̄o
uiuat hec ille. **U**nde a dōg^r. sen.
7. 8. doc. in. 4°. sen. di. 43^a. dicit
q̄ illi qui inuenient^r ī fine mundi
statim resurgēt post mortē 7 nūq̄
īcinerabunt^r ī tantum q̄ piopter
istud breuissimū t̄pus quidam leqn-
tes Jero. dixerunt q̄ nūq̄s moriē-
tur De q̄bus tamē stat q̄ p̄c̄m
originalē habuerūt igit^r cōnā illa
nulla est.

Ratio. i. 5^a. Qz beata uirgo fuit p̄-
seruata a macula carnis debuit p̄-
seruari a macula aīe.

Quintodecimo arguūt sic a dō-
g^a debuit beata uirgo p̄ser-
uari a macula aīe q̄s a macula cor-
poris sed ne macularet^r ī carne cō-
cepit 7 peperit sine corruptōe uir-
ginitatis ergo ne macularet^r ī aīa
debuit c̄cipi sine p̄c̄o originali.

Beata uirgo fuit p̄seruata a coru-
ptōe carnis nō tamē fuit p̄seruata
a macula mētis. Rñsio.

Ad hoc Rñdetur q̄ maior forte
haberet ueritatem si beata uirgo
fuisset p̄seruata ab omni macula
uel ab omni obprobrio corporis ;
Ildoc nō est uey q̄ penalitates cor

perales que sunt obprobria humani corporis ut sunt fames sitis et mors beata uirgo sustinuit et ideo non oportet quod fuerit preseruata ab omni obprobrio anime. Si autem magis intelligatur non de preseruacione ab omni obprobrio sed ab aliquo peius tunc maior est cecedenda sed tamen non sequitur quod sit preseruata ab originali sed sufficit quod sit preseruata ab actuali. Quare autem non ab originali sicut ab actuali dico quod causa est quod sanctificatio que fit per gratiam naturali ordine precedere potest omne peccatum quod committitur per actum proprie uoluntatis eius qui peccat. Et ideo potest gratia tam copiosa conferri alicui que ita inclinabitur ad arbitrium in bonum ut nullo modo flectatur in malum sicut fuit gratia sanctificationis beate uirginis sed gratia sanctificationis non potest precedere unionem anime ad corpus ex libidinoso semine propagatum sed semper sequitur talem unionem ut dicunt sancti et quia anima ex unione ad corpus sic propagatum inficitur. Ideo per sanctificationem non potest anima preseruari a peccato originali sicut preseruatur ab actuali quia gratia precedere potest actum quo committitur peccatum actuale non autem precedere actum quo habetur originale peccatum. Unde sicut non fuit preseruata ut acciperet ex semine fetido et tamen fuit preseruata a corruptione uirginitatis in conceptu et partu quia gratia potuit precedere actum quo amittitur uirginitas ex qua gratia potuit mereri ut esset congrua mater dei. scilicet

gratia non potuit precedere conceptionem. ita quod gratia precedit actum quo committitur peccatum actuale.

Non autem precedit quo contrahitur peccatum originale. Ideo fuit preseruata a peccato actuali et a corruptione uirginitatis et non fuit preseruata conceptione passiva corrupti et fetidi seminis nec a conceptione peccati originalis. Item per istam considerationem omnes homines cum preseruati sint a corruptione carnis sequeretur quod preseruati fuissent a corruptione mentis et per consequens nullum unquam habuissent peccatum quod est hereticum.

Ratio .iij.^a. sumpta ex hoc quod deus potuit uirginem preseruare ab omni peccato.

Extodecimo arguitur sic. Quod potuit et deuit a deo fieri circa conceptionem beate uirginis illud est factum sed potuit et deuit a deo fieri quod ipsa sine originali peccato acciperet ergo ita factum est. alioquin uero probatur primo quod potuerit quia quicquid potest deus ab aliquo remouere potest et illud non infundere sed peccatum originale potest deus postquam inest a quolibet remouere ergo potuit antequam inesset illud non infundere. Item ista obligatio dependet ex sola uoluntate diuina que habet legem instituit ut anima que unitur corpori seminaliter ab adam propagato contrahat originale peccatum. Cum ergo diuina uoluntas ea que

sunt ad extra contingenter et libere
causet potuit aia beate uirginis
originale peccatum non causare suspen-
dendo legem suam. **¶** Et iste sunt
probationes francisci de maronis.
Quod autem decuerit probatur quia de
ceteris est uas deputatum altari uel
ad custodiam corporis christi preserua-
ri a macula quam postea emundare quia
nunquam post maculam erit ita mundum
sicut prius sed beata uirgo fuit uas
ad recipiendum deitatem et ad reci-
piendum corpus ergo ab omni malo
debeuit preseruari.

¶ Respondeo de potestate ordinata non potuit
nec decuit fieri ut uirgo preserua-
retur a peccato originali.

¶ Ad hoc respondetur negando minorem quam
tamen ad utramque partem. Et primo quia po-
tuit fieri a deo licet non de potestate abso-
luta deus potuisset preseruare bea-
tam uirginem a peccato originali cum
hoc non implicet contradictionem quia non est
possibile erit apud deum omne uerbum
non tamen potuit de potentia ordina-
ria que consideratur circa ordinem a
diuina sapientia institutum secundum quem
ordinatum fuit ut christus esset omnium re-
demptor et saluator. **¶** Ut autem
clarius innotescat adducam. **S. Tho.**
in 3. sententiarum. di. i. q. 2. art. 3.
ubi querens an pater potuerit assu-
mere carnem. Respondit dicens Quod
cum in agentibus ex libertate uolu-
tatis executio potentie sequatur uo-
luntatis imperium et ordinem rationis et

considerandum est quando potestas diuine attri-
buitur aliquid. Utrum attribuat potestas
secundum se considerate quia tunc illud dicitur
posse de potestate absoluta uel attribuatur
sibi in ordine ad sapientiam uel pre-
scientiam et uoluntatem eius quia tunc illud
dicitur posse de potestate ordinaria. unde
simpliciter procedendum est quod pater et spiritus
sanctus potuit carnem assumere de potestate
absoluta cum hoc contradictionem non im-
plicet nec incarnationem deservit aliquem in
persona incarnata ponat sed non potuit
incarnari de potestate ordinaria propter
aliud ordinem a diuina sapientia insti-
tutum. hec ille. **¶** Illud ergo quod
potuit deus facere de potentia or-
dinaria circa uirginem illud factum est
sed non illud quod potuit fieri de
potestate absoluta. Alias oporteret quod fe-
cisset eam sine semine et quod fecisset eam
beatam et cum corpore immortali et
glorioso quia hoc facere potuisset de po-
tentia absoluta ideo bene dictum est quod
de potestate absoluta deus potuit beatam
uirginem preseruare ab originali pec-
cato sed non potuit de potestate ordinaria
propter aliud ordinem a diuina sapientia insti-
tutum secundum quem ordinatum est ut ipse dei filius
existeret omnium hominum redemptor sal-
uator medicus et reconciliator. Sed si
fuisset preseruata non indignisset re-
demptione sanatione ablutione et
reconciliatione facta per christum sic quod
preseruatus esset ne captiuitatem in-
currisset non indigeret solutione
pretij ad sui redemptionem. Et
qui preseruatus esset ab omni egri-
tudine curatione medici operis non habet

Et qui preseruatus esset ab oī turpi-
tudine lotōne nō idigeret. et q. pre-
seruat^r essz ab inimitia alicui^r re-
cōciliatione nō idigeret. Cum ergo
a deo fuerit ab eterno predestinatū
ut xps p sanguinē suū tanqz p pciū
solonis debitoz nōz a captiuita-
te diaboli oēs hoīes redimeret. Et
p ipm oēs hoīes tanqz p medicinā
salubrem ab ifirmitate sanaret. Et
p ipm tanqz p lauacrū nre regnā-
tionis oēs hoīes a peccis ablueret.
ac deo nos recōciliaret. iō nō fuit
possibile btam uirginē nec alium
puz hoīem a peccō originali preser-
uari loquēdo de po^r ordinaria. **¶**
Et de hōmō ipossibilitatis uidet^r
loq. Aug^o. i li^o de fi. ad pe. ubi dicit
dum sibi adiucem uir 7 mser mi-
scet^r ut filios generet nō ē sine li-
bidine pēntum ocubir^r 7 ob hoc fi-
lioz ex eo^r carne nascentiū nō pōt
esse sine peccō pceptus hec i^o. **¶** Itē
i li^o de pscōne iustitie circa pnci.
Si ingt potuisset hō sine peccō esse
nō mitteret de^o filiū suū sine peccō
qui sanaret hoīes a peccis aliud. n.
ē esse sine qrellā qd de multis ē i
hac uitā dēm ē Et aliud ē esse sine
peccō qd de so^o unigenito dici potu-
it h^o i^o. **¶** Itē i ench. solus dñs p^o
potuit ita nasci ut ei op^o nō ēēt re-
nasci h^o i^o. **¶** Itē i. 13° de tri. nasce-
bat^r x^o nllm hñs nec hñtus oīo
peccm p quē renascerent^r libandi a
peccō q nasci n pnt sine peccō. Itē i li.
de trī 7 grā dicit^r eim fuisse l esse
cōsentā hoīes sū peccō q pscām hñt

ul hñerūt caritatē dei n^o tñ mō po-
tuisse l posse ēē sū peccō. **¶** Itē i. 13° nñ
iustificatos a peccis grā p iesū xpm
d. n. h^o i^o. Ad pma at p bōem di^r
p^o q. p supponit unū qd ē hñticū
uz q. peccm ifundat^r siue ipmat^r aīe
a deo qd ē nephādissimū qz ut dic
Aug^o. deus n ē cā ei^o cui^o ē ultor ē
at ultor peccī iō nō pōt esse cā ei^o 7
tñ fm rōem tuā p suppo^r q. dō im-
pmat^r ul ifundat^r peccm i aīa. nā tu
sic dicis. qd pōt dō ab aliquo re-
mouere potuit illud nō ifundere. s.
deus potuit peccm originale remo-
uere a uirgine g^o potuit illud ei n
ifundere. Et sic **¶** Itē i. 13° de trī. defendere conaris
i aliā hñs icurris 7 d^o ēē cāz peccī
asserere nō ueris. **¶** 2° di^r q. qd
quid pōt deus remouere ab aliquo
postqz ei illud ifundit potuit o po^r
absoluta illud nō ifundere s. nō de
po^r ordinata quia p supposito q. il-
lud ifunderit mibi aīam fuit ordi-
natum fm suam sapientiā ut illam
mibi ifunderet. 7 sic per compa-
rationē ad suam sapientiā non po-
tuit nō ifundere. Deus eīz nō fac
omnia que pōt facere sed solum ea
que ordinauit fm ordinē sapientie
sue uelle facere et qz ordinauit fm
suā sapientiā ut. b. uirgo nō pscuare
tur a peccō originali iō l3 de potētia
absoluta potuisset eā pscuare nō tñ
eā pseruauit et iō dī non potuisse
de potētia ordinata. Ad aliā rōez di-
cit^r q. hñticū ē dicere peccz originale
esse legē a uolūtate diuina ordinatū

q1 deus nō ordinavit nec instituit
 peccz cū sit sūmūz bonūz 7 oīa tra
 hat et inclinet ad se ipz. peccz autē
 est p sepatōez et diuisionem a deo
 Peccm igit origiale nō ē a deo sz
 ē a primo parēte p carnalē ppaga
 tōez. pena aut huius peccati bñ ē
 lex instituta a deo ut quicūqz ē pti
 ceps clpe pmi pētis sit et princeps
 et pene sicut i pma pte huius trac
 tatus ē declaratū. secūdo dicit q
 dato q deus potuisset eā p̄suare n̄
 tñ eā p̄seruauit q n̄ decuit qz hō
 dei garet dignitati xpī cui p singu
 lari progaria facti attribuūt q. so
 lus fuit sine peccō ut dictū fuit in
 .13. iōe secūde uie nō. n. oīs honoz
 qui attribuit filio attribuēdus est
 matri qz hoc nō esset uirginez ho
 nozare sed eius honori potius de
 trahere dū honozē filio soli debitū
 alii attribuerem⁹ ut dicit bonaue
 tura. sufficiūt. n. uirgini alie digni
 tates quas sibi fili⁹ comunicauit et
 dedit in qbus supercedit oīs hūa
 nas laudes et deuotōes 7 iō nō oī
 nouos honores cōfigere ad honozē
 uirgis que non indiget nostro mē
 dato. hūc. n. honozē non debuit de
 us alteri attribuere uel cōcedere
 nisi ei qui singlari modo ceptus
 est ut eius cōceptō singlari p̄uile
 gio dotaret. u3 dño Jesu xpō per
 quē oīum salus et redēptō facta ē
 ut nō gloriē nec iustificet in con
 spētū eius oīs uiuēs sz sibi soli sit
 honoz iste et gl'a ista in secula secu
 loz. sub hac aut xpī puritate de

cuit ut uirgo gloriosa maiorē puri
 tatē hēret quā alius qz ut dicit An
 selmus decebat ut illa puritate ni
 teret qua maior sub deo hōie negt
 intelligi. decuit ergo ut ei⁹ puritas
 esset sub puritate xpī. si aut fuisset
 a peccato originali p̄seruata eiua
 puritas non fuisset sub puritate
 xpī sz fuisset equal ei g. n̄ decuit eā
 p̄seruare a peccō ori. Ad exēplū aut
 quod adducit de uase dī p. q. nō ē
 ad ppositū pp. tria. p. qdē qz uas
 ex n. sue factōis nō hēt q. fiat cum
 macula hoc aut ex n. sue carnalis cō
 ceptōis hēt quod cōcipiat et gēre
 tur cū macula peccōi origialis secun
 dū statū i quo n. nūc ē et fuit post
 peccatū p̄m pētis. secūdo qz non
 est ordiatū a deo quod quodlibet
 uas materiale ad eius fuitiū depu
 tatū ul ad custodiā corporis xpī an
 teqz de facto ad illud applicet⁹ p̄us
 purget⁹ et mūdet⁹ a deo miraculose
 sicut fuit ordiatū a deo ab eterno
 q. b. uirgo anteqz de facto applica
 ret⁹ ad receptōez corporale ditatis
 et ceptōez xpī miraculose purgare⁹
 et mūdare⁹ a peccō originali quod
 natural⁹ qsi cōtraxit 7 sic purgata
 et mūdada diuinitatē reparat. 3.
 qz nō ē ordiatū a deo q. uasa immū
 da ab ipō mūdaret⁹ sicut fuit ordi
 natū a deo q. oīs q. maculaz origiale
 dixerit p xpī passionē redimāt 7 lib
 ent. 7 iō pp h. tria silitu. n̄ ual3.
 si at hec tua esset i exemplo de ua
 se tunc similitudo careret sed ma
 ior ppositō esset falsa qz tūc decet⁹

esset uas nō p̄uari et postea pur-
gari quā ipsū p̄seruari. dī. 2.º q̄
si illud uas materiale post maculā
ita p̄fecte mūdaret̄ ⁊ purgaret̄ q̄
nullum aliud de facto esset ita mū-
dum et purum et pulcrū sicut ip-
sum tūc illud uas decētius depura-
ret̄ ad fuitiū altaris quā quodcun-
q̄ aliud dato q̄ alia uasa nūq̄ fuis-
sent maculata s̄z nūc esset pulcerri-
mū sine omni macula quā pulcritu-
dinē decetero non posset amittere
uerbigratia accipio decē uasa argē-
tea nūq̄ maculata q̄ tñ possūt ma-
clari demū accipio unū uas argen-
teū maclatū s̄z p̄ ignē ul' artificii⁹
ita depurat̄ et ornat̄ ac ab ip̄o oīs
rubigo auferret̄ quod superexcedit in
pulcritudine decore ac puritate oīa
alia uasa. Et hāc pulcritudinē nō
pōt decetero amittere. certū ē q̄
decētius esset rē p̄tiosā ut corpus
xp̄i collocari in tali uase sic mūdo
et puro q̄ in aliis q̄ nō sūt ita pul-
era dato q̄ nūq̄ fuerit maclata. sic
est in proposito q̄. b. uir. l. 3. fuerit
cōcepta in macula peccati originalis
tñ p̄ sacrificatiōem fuit ita perfecte
mūdada q̄ in pulcritudine excessit
mūditiā et puritatē cuiuslibz pure
creature. un' si fuisset accepti oīs ā
geli et adā et eua in statu inocētie
ex una parte et. b. uir. ex alia parte
postq̄ fuit sacrificata ut esset mī
dei. pulcritudo ⁊ mūditiā. b. uirgī.
quā nō poterat decetero amittere
excessisset in cētuplo pulcritudinē
naturale quā hebāt illi et eā et po-

terant amittere et iō decētius fuit
ut diuinitas collocaret̄ in utero. b.
uirgīs q̄ in quocūq̄ alio. Ip̄a. n. fu-
it illud uas de quo dī puer. 2. 5. au-
fer rubiginē de argēto et egredie-
tur uas purissimū. dicit̄ textio q̄ si
illa rō esset efficax sequeretur q̄ nō
deuisset xp̄z cōmunicasse stigmata
corporis sui immaculati ⁊ p̄tiosissi-
mi. b. frācisco q̄ corpus eius fuit
maculatū et deturpatū fetore *luxu*
rie et inquinamentis et sordibus
multorū peccatorū. Igit̄ fm p̄
dictam cōiam illas quinq̄ p̄tiosas
margaritas nō debuit collocare ī tā
deturpato ⁊ fetido corpore s̄z poti-
us in corpore p̄tioso ⁊ cādore uir-
gineo decorato quale fuit corpus
multorū. Et tamē hoc nō libenter
cederent imo predicant q̄ nulli al-
teri q̄ Beato Francisco. ille p̄tioso
se margarite unq̄ fuerunt cōicate
quod tamē falsum est. **V**idimus
ergo q̄ licet corpus beati Franci-
sco. ante. 20. etatis sue annū fuerit de-
turpatū tamē postmōm igne carita-
tis ⁊ penitentie fuit ita ab omni
sorde depuratū ut meruerit illas
p̄tiosas margaritas recipere. sic
⁊ beata uirgo post sanctificationē
fuit ita mūdada ut digna esset ī se
ip̄am filiū dei recipere.

Ratio. 17.ª. sumpta ex redemptione
xp̄i perfecta.

Eciossep̄ arguit sic. deuicit q̄ x̄

singulari et nobiliori modo mrem
redemerit et liberauerit q̄s alios
sz nobiliori modo redēptōis fuisset
si p̄uata ēēt a peccō q̄s si cōtraissz
7 postea liberata fuisset g^o 7c. Ad
nor p̄bat p̄ ex^a. p̄mū ē q̄ si aliquis
p̄seruat ne seruitutē incurat nobi
liori modo redimit q̄s si seruitutē
incurrisset de facto 7 postea redi
meret. Secūdu exēplū ē de casuro
in lutū q̄ nobiliori modo liberaf
a casu et macula si p̄hibeat ne ca
dat q̄s si post casū et maculā elleue
tur et purget. Tertiū exēplum est
de sanatoe q̄ ille q̄ p̄uat ab infir
mitate nobiliori modo sanat quaz
ille qui infirmitatez icunit 7 postea
sanat g^o 7c.

Ro. Si uirgo fuisset ab origiali p̄
seruata xpi p̄tioso sāguie nō fuissz
redēpta.

Uid hoc inder q̄ ille singularis mo
dus redēptōis pōt intelligi dupli
citer. uno modo ex pte ultimi effec
tus redēptōis q̄ ē glia 7 h^o mō. b.
uirgo fuit nobiliori mō redēpta q̄s
alius. q̄ p̄ redēptōez cōsecuta est
ampliori grāz et glia q̄ q̄cūq̄ ali^o
et iste ē effectus pōitiuus ipi^o grē
Alio modo pōt cōpi redēptio q̄tū
ad effectū eius p̄uatiū q̄ ē libera
tio a seruitute 7 hoc mō. d̄s eq̄l^z
redemit nec nobiliori mō redemit
.b. uirginē q̄s alios q̄ a seruitute
peccī origiat d̄s eq̄l^z redemit. p̄ua
tō. n. a captiuitate tollit redēptionē
de qua loq̄mur. licet. n. extēsa p̄pe
tate uocabuli redēptō pōset dici

respectu mali nūdū habiti sz pos
sibil hēri. redēptō tū q̄ q̄s d̄z re
dēptus p̄tioso sāguie xpi de q̄ mō
redēptōis nūc loq̄mur nō pōt dici
de eo q̄ nūq̄s seruituti subiect^o fu
it. nō. n. p̄ p̄tius aliqd redimit nisi
illd fuerit pus suū et mō absit alie
natū. rē. n. q̄ nūq̄s fuit mea p̄ p̄e
tiū dicoz emere et nō redimere. rē
uero q̄ sep̄ fuit mea dicoz posside
re et p̄tegere ac cōsuare non aut
emere uel redimere. rē uero q̄ sep̄
fuit mea 7 postea alieāta a me d̄i
coz p̄pe redimere. Un. b. Ambrosi.
sup̄ illud ad Ro. 3°. Iustificati gra
tis p̄ redēptōem q̄ est in xpo iesu
Notādū igit q̄. x^o recte d̄z nos re
demisse et nō emisse. ipius. n. ātea
fueramus p̄ naturā sz ab eo aliena
ti fuimus p̄ culpā. quapp̄ cū homo
qui nunquam fuit sub peccato alie
natus nō fuerit a deo non potest
dici nec ēptus nec redēptus a deo
sz tū possessus et protectus ab ipso
Item precium redemptionis non
datur nisi pro his qui seruitutem
incurrūt de facto uel obligati sunt
ad seruitutē sed Chzistus per passi
onem suam dedit sāguinem suū in
pretium redemptionis omniū q̄
ut dicit apostolus. dedit semet ip
sum redēptōez pro omnibus. Et
apostolus petrus non auro inquit
et argento sed pretioso sanguine a
gni imaculati redēpti sum^o. g^o d̄s
qui redempti sunt per sanguinem
Chzisti de facto seruitutem incu
rēt. unde beat^o leo papa i smone

natitatis xpi. Agnoscamus igitur misericordiam nostram redemptoris per quam sola resoluti captivitatis huius uicula potuerunt. Quibus primum homines omnemque eorum potestatem male suavis uictor peccati obstrinxerat et propagies dediticia originali sibi prouidicio uedebat huiusmodi. Et in epistola ad leonem imperatorem. nam captivitatis nostre inquit resoluti originalis iura non poterant nisi redemptor noster ad nos ueniens existeret homo noster generis quem nostri peccati uicula non tenerent et qui immaculato sanguine suo circumscriptum letale dilueret. Et per promissionem omnia secula perueniret mundus deo reconciliaretur in christo ut nisi uerbum dignaretur caro fieri nulla posset caro saluari. hec ille. Item si per solam non peccati aliquid profuerit a fuitute omnisque solutio peccati procedat profuturorum a fuitute peccati per peccatum redemptoris datum a christo in sua passione nisi illa que sequitur passionem et effusionem sanguinis christi. cum igitur conceptio. b. uir. non sit secuta et fusio sanguinis sed ea processerit ad minus per. xl. annos id est per passionem christi et sanguinem eius effusum tunc peccatum noster redemptoris non potest dici profuturum a fuitute. si ergo scriptura sit uera que dicit quod christus dedit semetipsum in redemptionem per omnibus et quod per sanguinem suum effusum omnes redimerit omnes de necessitate dicere quod si. b. uirgo fuit redempta quod de facto fuitute incurrit et sic a captiuitate fuit liberata sicut et ceteri. Unde. b. 303imus papa depernas errorez pelligit et celestium negantium puulos dhere originale peccatum qui tamen concedebant eos per christi sanguinem redemptos

quia huiusmodi dicit scriptura utitur hac maxima propositione dicens nullus. n. nisi qui peccati fuerit liber efficitur nec redemptus dicitur potest nisi qui uere per peccatum fuerit antea captiuus huiusmodi. Et. b. greco. omnis igitur qui redimitur ab aliqua captiuitate liberatur nec ullus redemptus dicitur si prius sub culpa captiuus non fuit huiusmodi. Ex quibus patet quod qui dicit beatam uirginem ab originali peccato fuisse profuturam euacuat in ea nomen et rationem redemptoris facte per sanguinem christi quia per seruatum oppositum redemptori nam profuturum est conseruare custodire et protegere a malo redemptio uero est eripere et liberare a malo sub quo aliquis existit actualiter sicut patet in decretis. i. q. ii. ca. cum redemptor rationem. Unde nec in tota scriptura nec in toto iure canonico uel ciuili unquam inuenitur quod profuturum a seruitute noietur redemptio uel celestis nomine redemptoris sed redemptio semper accipitur per liberatorem a seruitute de facto nam sacra scriptura que dicit christus omnes homines redimisse dicit illud nos reconciliasse et pacificasse sed reconciliatio presupponit inimicitiam et pacificatio presupponit discordiam ergo redemptio presupponit fuitutem sicut declaratum fuit in prima ratione et in quarta et in quinta secunde uie et in expositione octaue auctoritatis. Unde beatus leo papa ad leonem imperatorem Et uisio inquit iusti sanguinis tam fuit diues ad pretium ut si uniuersitas captiuorum in redemptorem suum christum crederet nullum diaboli

uincula retineret illi^o eim sumus
morte recōciliati. illius oēs sumus
sanguine redempti qui tradidit se
met ipm pro nobis oblatōem ⁊ ho
stiam deo i odore suauitatis. q̄uis
eniz multoz scōz i aspectu dñi pie
tiosa mors fuezit nulli^o tñ occisō re
demptio fuit mundi. sz unus solus
dei ⁊ hoīuz mediator fuit i quo oēs
crucifixi oēs mortui oēs sepulti oēs
ēt sunt suscitati. Fides .n. uera iu
stificās impios ⁊ creās iustos i i?
acq̄rit salutē i quo solo se iueit hō
inocentem. nō ē .n. aliud nomē sub
celo datū i quo oporteat nos salua
ri nisi p mediatorē dei ⁊ hoīum
iesum xpm nec esset redemptio cap
tiuitatis humane nisi sanguis eius
effunderet q̄ dedit semet ipm i re
demptōem hō i?

Exemplum de fuitute.

Ad pmū i^o exēplū. i ductū dī^o q̄ i^o
q̄ pseruat ne fuitutem icurrat hu
manā nō pōt dici redempt^o sed cu
stoditus ⁊ ptectus nō ab eo q̄ se
talem pseruationē sed tm ab eo q̄
pcedit illā Pa^o aut xpi ⁊ sanguis
effus^o subsecuta ē ceptionē uirgīs
.i. p sanguinem iō p sanguinē xpi nō
pōt dici pseruata peō sed p ipam
pōt dici redempta si fuit sub fuitu
te peōi. Ad aliud dicit^o q̄ i^o qui p
seruat a cāu non pprie liberat a
cāu sed bene custodit ⁊ defendit a
cāu ab illo qui pcedit dispōn i^o ad
casum ⁊ nō ab eo qui se illā dispō
nem. Ad tciū dī^o q̄ ille qui pser
uat ab infirmitate nō sanat qz sa

natio presupponit infirmitatē de fa
cto. ⁊ de tali sanatione loquebat^o
xps cū dixit nō est op^o sanis medi
cus sed male hñtib^o nec ueni uoca
re iustos sed peōres. Et iō dicit
Alu^o. s^o Jo. qui inq̄t sū peō ē me
dico nō idiget nec ei spūalis medi
cina necēia ē Ne^o at ex uirili seie
natus ē q̄ celesti medico nō idigeat
hō i^o. Proptea si ista rō occluderet
seqrēt q̄ oēs infantes ⁊ multi uir
gēs q̄ fuerūt pseruati a peō morta
li fuissent nobiliori mō redempti
q̄ b^o. Fran. q̄ usqz ad uigēsimū eta
tis sue ānū lascie uiuen^o i multis
peōz mortaliū sordib^o se iplicauit
⁊ tñ hō nō cederēt libent^o. dicam^o
ig^o sic dīc Augu. i. 3° de bap^o pu.
ad oēs nāqz pteze nō dubitam^o eta
tes illō de q̄ apls lo^o bñficiū dei
q̄ eruit nos de potāte tenebrāz. ⁊
.15. d. tri. hō ē iqt qd ait apls. grās
agam^o deo q̄ eruit nos de prāte te
nebrāz ⁊ trāstulit i regnū filii sui
i q^o hēm^o redēptōez i remissioez
peōz i q̄ redēptōe tanq̄ ptiū p oī
bus nob dat^o ē sanguis xpi hō i^o ⁊
b^o. Leo papa i 3° s^omo^o natitatis
ad aufereñ i q̄ruclū captitatis hūc
q̄ pm^o hō ⁊ ei^o uli posteritate dia
bolo fūiebat dī fi^o assumpsit formā
fui sū sorde peōi. nō ei sufficiebat
doctrīa legal^o nec p solas coharta
tōes ppheticas potat nostra nā re
pari. sed adicienda erat ueritas
redemptoris mortalibus institu
tis ⁊ corruptā ab initio originem
nouis renāsci oportebat exordiis.

Offerenda erat p reconciliadis ho
stia que eet nri generis socia 7 nre
contaminatiois alie? ut hoc ppositu
dei quo peccm mundi i iesu xpi pla
cuit passione delere ad oim gnati
onum secula ptineret h? ille. Et
i. 4°. fmoe nisi inqt dei fili? ad re
pationem 7 redemptoem nraz car
ne humanā assūmere dignaret n?
quēq; spes iustie v captiuitate dia
boli 7 a pfundo cine mortis erue
ret. sed v dampna? ex uno i omnes
cuz peccō transiēs pmaneret 7 leta
li ulnere labebeccā nā nullū reme
diū repiret. Qui ē pimus hō dya
bolo credidit nō solū ipe sed vniuer
sa i i° posteritas cecidit. iō ad hui?
mōi peccī 7 mortis uiculu resolueū
dei fili? humanā i se nām suscepit
h? i? Ecce q. redemptio nō fit nisi
p peccōz remissione.

Rō. i8. sūpta ex pfca mediatoe xpi
DEcimo octauo arguit sic Per
fectissim? mediator hūc debz
pfectissimū actū mediandi circa p
sonā p qua max? mediat sed xpūs
fuit pfectissim? mediator g? hūit
pfectissimū actū mediandi circa .b.
uirginē p qua max? mediauit sed
actus pfectissim? mediandi requit p
seruationē ab oī peccō i p? p qua ma
xime mediat g? b? uirgo fuit pfua
ta ab oī peccō originali 7 actuali.
Rō. i3 xps mediator pfectissimus
uirginis fuerit nō tamen eā ab origi
nali peccō pseruauit. Rō.

Ad h? rōndet p? q. si hec rō esset
efficax sequeretur q. nullus ali? oia

xisset originale peccz qd ē hereticū
dicere. q. aut hoc sequeretur probō
p formā pcedētis argumēti sic. pfect
tissimus me? hūit pfectissimū actū
mediandi circa psonā pro qua ma
xime mediat. sed xps ē pfectissimus
me? .g? hūit cē psonas eiga quas
mediauit pfectissimū actū 7 possi
bilem illis p quib? mediauit. sed
tal? pfectissimus actus mediandi reg
rit i illis pro qbus mediatio fit p
seruationē ab oī culpa ēt originali
Lū g? x? fuerit pfectissim? me? int
dm 7 os hoies se? q. os hoies pfua
uerit a peccō Si ergo rō i? clude
ret de b? uirgie cluderet ēt de oī
bus aliis hoibus qz mediatio xpi
qstū ē ex pte sui fuit pfecta 7 q
tuz ē de se max? circa os mediauit
qz dei pfecta sunt opa ut dicit de
uto. 33°. **I**te sicut ex pte uirgis
fuit possibile q. pseruaret ab oī cl
pa originali sic ēt possibile fuit ex
pte alioz hoium Et iō si argumē
tū fām pro b? uirgine de uirtute
sua cluderet piter ēt de alijs con
cludere deberet sed de alijs nō cō
cludit. ergo nec de b? uirgine. Et
iō ad hāc rōez rōdens ad? adā an
gelicus dic q. hec rō nō magis con
cludit de uirgie qz de quolz alio pe
catore qz fuit xps ita pfectus media
tor iter deū 7 quēz peccatore sic
int deū 7 mēm suā Et prop? hoc
posset dici q. os peccōies pfuauerit
a peccō qz hic pfectior actus mediandi
fuisse qz si dicam? eū ita mediau
q. peccōies p baptismū ipi? purga

uerit. **E**t addidit q. ita posset
argui q. b. uirgo fuit concepta b. a
sicut aia xpi q. iste mo. esset p. f. o. r.
mediatio q. q. mediauerit ut a. n. s. c. a.
esset q. s. c. i. p. e. r. e. t. si p. f. e. c. t. i. s. s. i. m. u. s. a. c.
t. u. s. p. f. e. c. t. i. s. s. i. m. o. m. e. d. i. a. t. o. r. i. s. i. t. a. t. t. r. i.
b. u. e. n. d. u. s. **I**tem posset dici ex hac
r. o. n. e. q. x. p. u. s. n. o. f. u. e. r. i. t. p. f. e. c. t. i. s. s. i. m. u. s.
m. e. d. i. a. t. o. r. u. i. r. g. i. n. i. s. q. i. p. f. e. c. t. i. o. r. m. e. d. i.
a. t. i. o. e. i. s. t. a. q. u. a. q. u. i. s. p. r. e. s. e. r. u. a. t. a. c. u. l.
p. a. t. a. p. e. n. a. q. u. i. s. i. s. t. a. q. u. a. q. u. i. s. p. r. e. s. e. r. u. a.
t. u. r. a. c. u. l. p. a. t. i. n. **S**i ergo x. p. s. debuit
saltem circa uirginē h. i. e. p. f. e. c. t. i. s. s. i.
m. u. a. c. t. u. u. l. e. f. f. e. c. t. u. m. m. e. d. i. a. d. i. d. e. b. u. i. t.
e. a. p. r. e. s. e. r. u. a. r. e. a. b. o. m. n. i. p. e. n. a. s. e. d. h. o.
n. o. f. e. c. i. t. g. o. n. o. f. u. i. t. p. f. e. c. t. i. s. s. i. m. u. s. m. e. o. r.
Est i. g. r. a. d. u. e. r. t. e. n. d. u. m. q. i. s. t. e. r. o. e. s. o. s.
t. d. i. a. l. e. t. i. c. e. f. u. n. d. a. n. t. i. c. o. s. i. d. e. r. a. t. i. o. n. e.
s. o. l. i. p. o. s. d. i. e. q. u. e. m. u. l. t. a. p. o. t. u. i. t. f. a.
c. e. r. e. q. u. e. n. o. f. e. c. i. t. n. o. c. o. s. i. d. e. r. a. t. a. n. a.
r. e. x. t. o. r. d. i. n. e. u. n. i. u. e. r. s. i. a. c. d. e. b. i. t. o. e. t.
i. u. s. t. i. t. i. e. t. c. o. n. g. r. u. e. n. t. i. e. q. u. e. o. i. a. u. t. d. i. c.
t. u. g. c. o. s. i. d. e. r. a. r. i. d. e. b. e. t. i. o. p. i. b. u. s. d. i.
q. u. i. o. i. a. f. a. c. i. t. i. n. u. m. e. r. o. p. o. n. d. e. r. e. t.
m. e. f. a. **P**ossemus. n. f. a. c. i. l. i. t. a. r. g. u. e.
r. e. a. s. i. l. i. **S**i deus ē optim. creator
d. z. s. a. l. t. e. a. p. p. e. r. e. i. a. l. i. q. c. r. e. a. t. u. r. a. o. p.
t. i. m. u. m. o. c. r. e. a. d. i. p. f. o. r. a. t. m. o. c. r. e. a. d. i.
e. e. t. q. a. l. i. q. d. c. r. e. a. t. e. t. i. d. e. f. e. c. i. b. i. l. i. t. a. t. e.
s. i. n. e. q. u. o. c. u. n. q. s. d. e. f. e. c. t. u. t. s. i. c. o. p. o. r. t. e.
b. i. t. d. a. r. e. a. l. i. q. u. e. a. n. g. e. l. u. i. i. p. e. c. c. a. b. i. l. e.
u. e. l. a. l. i. q. u. o. a. i. a. l. i. m. o. r. t. a. l. e. u. e. l. l. u. m. s. o. l.
i. c. l. i. p. s. i. b. i. l. e. u. l. h. o. i. e. s. f. a. m. e. t. s. i. t. i. n. o.
s. u. b. i. e. c. t. o. s. q. i. b. i. c. p. f. o. r. c. r. e. a. n. d. i. m. o.
f. u. i. s. s. e. t. **E**t b. r. e. u. i. t. n. i. b. i. l. ē. f. e. m. a. d. o.
q. u. i. n. p. s. i. l. e. s. r. o. n. e. s. p. o. s. s. i. t. c. l. u. d. i. q.
a. l. i. r. f. a. c. t. u. s. i. t. q. i. a. l. i. p. o. t. u. i. t. f. a. c. e. r. e. q. u. o.
ē. u. a. l. d. e. r. i. s. i. b. i. l. e. **R**e. n. e. d. u. ē. i. l. l. u.

oia bene fecisse q. oia i sapia fecit
Est g. solida t. doctrina scōz doctoz
q. nil a cōi lege t. a cōi cursu pp.
nias fātalticas eximam. nisi h. nob
ostet ul. auctis sac. scripture t. sac.
toz doctoz. ergo a cōi lege t. cursu
ceptōis humane nullū debem. exi.
mere nisi quē sac. scriptura t. sācti
doctores eximūt quin poti. eā sub
lege cōi utineri i hac parte dicunt.
ig. nec nos eā debem. eximere.

Adinus enim dubitandū erat de cō.
ceptione filii dei q. de cōceptione
matris tū hoc nō obstante scriptu.
ra t. scī docto. euz excipiūt ab i. le.
ge. Oēs i adam peccauerūt. g. si b. a.
uirgo sub i. lege cōi nō utineret.
ipam ēt excipissent eā aut nō. exci.
punt ergo t. ipa utinet. sub i. lege
cōi. **E**st ergo dicendū q. ille ē. p.
fectissimus medi. nō qui mediat
ut mediare pōt. sed qui mediat ut
mediare d. z. Lōstat. n. g. x. p. s. p. suā
mortē ut d. i. c. t. u. g. p. o. t. u. i. s. s. e. t. i. t. a. m. e.
d. i. a. r. e. i. t. e. r. d. i. m. t. h. o. i. e. s. p. e. c. c. o. r. e. s. u. t.
nullus deinceps saltē actu. pecca.
ret nec corporalr. moriret. nec tū
p. p. t. e. r. h. o. c. d. i. c. e. d. u. s. ē. i. p. f. e. c. t. u. s. m. e. o. r.
si hoc nō fecit q. hoc facere nō d. e.
b. u. i. t. q. a. t. n. o. d. e. b. u. e. r. i. t. f. a. c. e. r. e. d. e. b. e.
m. u. s. f. i. r. m. i. t. t. e. n. e. r. e. e. x. h. o. q. n. o. f. e. c. i. t.
q. i. d. e. u. s. n. i. l. f. e. c. i. t. f. r. u. s. t. r. a. t. q. i. d. e. u. s.
n. i. l. f. e. c. i. t. q. u. o. f. a. c. e. r. e. n. d. e. b. u. i. t. n. e. c. a. l. i.
q. d. f. a. c. e. r. e. o. m. i. t. t. i. t. q. u. o. f. a. c. e. r. e. d. e. b. e. a. t.
t. i. t. a. ē. i. p. p. o. s. i. t. o. q. i. n. d. e. b. u. i. t. u. i. r. g. i.
nē p. s. e. r. u. a. r. e. i. g. r. n. o. p. s. e. r. u. a. u. i. t. p. p. t. e. r.
r. o. e. s. t. a. c. t. a. s. 2. o. r. i. n. d. e. t. n. e. g. ā. d. o. i. l. l. ā.
m. i. n. o. r. e. m. f. a. n. q. s. f. a. l. s. a. m. i. q. u. a. d. i. c. i. t.

M

q̄ actus p̄fectissimus mediādi req̄
rit p̄seruatōez ab oī peccō origiā
li ⁊ actuali imo qui talē p̄pōem as
seruit ut dicit Jo. de poliato ignorat
quid nom̄ mediatoris īpōtet. De
diatio enim ē iter inimicos siue di
uersos ⁊ discordes Amici. n. ⁊ p̄cor
des nō īdigēt arbitris neq̄ media
tore mediū. n. nō ē nisi iter extre
mū ut dicit i. iō. meth. Et iō nō ē op̄
mediatore iter deū ⁊ creaturā nisi
ip̄a habeat discordiā ⁊ sit diuisa a
deo p̄ peccm̄ fm̄ illud ysa. 54. ini
q̄tates n̄re diuiserūt iter nos ⁊ d̄m
n̄rm. **U**n̄ b̄ leo papa in epla ad
Leonē imp̄atorē Deus iquit ap̄ls
erat i. mundū recōciliās sibi que
aut recōciliatō esse posset qua uni
uerso generi humano p̄pitiaret
deus nisi oīum cā mediator dei ⁊
hoīum carnem suscepiss̄. **Q**ua u.
rōne ueritatē mediatoris īpleuit
nisi i for̄ dei manens humanā fra
gilitatē assūmeret ⁊ peccī uiculum
unius p̄uaricatōe d̄ctum ip̄ius mor
te nil i se peccī h̄ntis dissolueret b̄
i. Et iō glo. dicit ad ro. 5. Lōmēdat
deus caritatē suā nobis. **N**am igit
nos diligētī deo recōciliati sumus
cū quo p̄ peccm̄ inimicitias hēbam̄
nō ergo opus esset mediatore nisi
p̄ peccm̄ hō a deo diuisus fuisset un̄
n̄ fuit aliq̄s meditor iter d̄m ⁊ an
gelos stantes. **P**atet ḡ q̄ p̄ser
uatio a peccō tollit mediationē sic
sup̄ius diffuse oīsum ē i 2. rōe 2.
ut ubi ē d̄m q̄ uniuersa tenet ec
clia oēs hoīez separi a deo q̄ p̄ me

diatorez xpm̄ recōciliat deo nec se
pari queq̄ nisi peccīs īrecludētib̄
posse ut dicit Aug. uide ibi.

Rō. 19. sumpta ex hoc q̄ iter q̄lz
extrema uir q̄ possit dari mediū.

Decimonono arguit sic Aliqd
p̄t se h̄re ad peccm̄ originale
tūp̄ ul q̄ n̄ possit d̄trahere nec cō
trahat uel quod possit d̄here ⁊ cō
trahat ul me. m̄ q̄ possit d̄here
⁊ nō d̄trahat In p̄ gradu ē xps q̄
nō potuit d̄trahere nec d̄xit peccm̄
In 2. sumus nos d̄s si ergo b̄ uir
go sit. s. nos ⁊ infra xpm̄ oī q̄ me
m̄ se habuerit uī q̄ potuerit d̄he
re ⁊ nō d̄traxerit. p̄ 2. q̄ positio
extremis d̄z poni mediū s̄z extre
mū sūt posita ḡ d̄z poni mediū.

Rō iter xpi d̄ceptionē ⁊ alioz ho
minū n̄ cadit alia d̄cep̄ me.

Ad h̄ r̄ndet. d. Egidius de roma
i. 6. quolq̄ d̄cēs q̄ tale mediū n̄
ē itelligere n̄ dare. Nam q̄cūque
d̄cipit uia n̄ ex uirili seīe ⁊ tunc
p̄t d̄here ⁊ d̄trahit ul d̄cipit s̄.
naturā nō ex uirili seīe sed opere
diuino ⁊ tunc nō p̄t d̄here nec d̄
bit Et q̄ nō ē dare aliqd̄ mediū
iter p̄mū modū d̄cipiēdi ⁊ fm̄ q̄ n̄
ē dare mediū iter affirmationē ⁊
negationē. Ideo cū solus xps d̄tine
at sub 2. m̄b̄io necesse ē dicere q̄
oēs hoīes alij a x̄ nō solū pecc̄z po
tuerūt d̄trahere sed q̄ et de facto
d̄traxerūt h̄c i. **N**on enim oī q̄
iter quecūq̄ extrema d̄t medium
q̄ q̄n unū extremū īcludit negatio
nē alīcū tūc īt̄ extre. n̄ p̄t dari

mediū qz ut dicit Aristot. in p^o po
steriorū. Cōtraditō q̄ ē inter afir
matōez et negatōez est cuius nō est
mediū secūdu se. nā posset sic argui
de creatōe. aliqd est qd pōt creare
et creat et aliqd nō pōt creare nec
creat ut creatura g^o opozet q^o sit
aliqd mediū qd possit creare et nō
creet quod ē impossibile ergo et c.
Ad idē rñdet. d. Bonauetura dicēs
q^o positis extremis ponit mediū
qñ mediū ē aptū natuz ofici ex ex
tremis f3 debitū ordiez et congruen
ciā nō aut sic est in proposito. nam
ponere causaz sine effectu et effec
tuz sine causa nō est congruū nec de
cet. nā occupatō casus gnantis ē cā
peccati originalis in prole iō nō pōt po
ni tal causa nisi ponat tal effect^o
Itē mores et alij defectus sūt pena
peccati ideo non pñt primo in aliquo
inesse de necessitate sine peccō. Et
ad argumētū dicit q^o puritas uir
gis fuit infra puritatē xpī et supra
puritatē aliorū qz sanctificatio sua
excellit sanctificatōez aliorū qñtum
ad magnitudinē qz maiore grāz re
cepit quā alii et quātū ad celerita
tem qz solū p tēp^o parū et qñ imp
ceptibile sub peccō fuit et statiz po
stea fuit sanctificata hec ille. Itē x^o
nec originale nec actuale peccz habu
it omnes alii post usuz liberi arbi
trii habuerūt actuale cū originali cō
tracto. b. autēz uirgo originale dñit
sed nūq̄ actualiter peccauit. Item
xps nūq̄ peccauit actuali nec pecca
re potuit oēs alij sancti post usuz

liberi arbitrii potuerūt peccare et
de facto saltē uēial² peccauerūt. b.
aut uirgo anteq̄ esset mī xpī potu
it quidē actuali peccare sed nūquā
actuali peccauit sicut dictū fuit in
prima solutōe.

Ratio. 20. sūpta ex hoc q^o Augu. nō
uult habere questionem de peccato
circa uirgīez.

Agelino arguit sic secūdu
auctoritatē in libro de. n^o
et gra ubi dicit. excepta uirgīe m^o
d q̄ pp honore dñi cū de peccis agi
nullā uolo prois^o hēre qñtionē et c.
R^oo. b. uirgo licet secūdu augusti.
nō habuerit peccatū actuale habu
it tñ f3 ipz peccz originale.

Ad hoc dicit q^o Augu. loq^o de pec
catis actualibus q̄ in nra potesta
te fuisse ne acciderēt confitemur
loq^o n. etia pelagiū qui nullaten^o
admittebat peccz originale ab aliq^o
contrahi sed peccā actualia ccede
bat qbusdā omīssa fuisse f3 quos
dā sanctos quos infra commemorat ac
tual² nūq̄ peccasse asserēbat. Cōtra
hoc mltū arguēs augu. sic dicit ad
uersus hūc morbū nūmū pculosū
et exiciabilem ualet commemoratio
peccatorum in que iusti sanctiqz
plapsi sūt sed pelagius acute ur
interrogare quō istos scōs de hac ui
ta abiisse credēdū sit cū peccato ā
sū peccō. ut si responsū fuerit cum
peccō putet^o eos secuta fuisse damp
natio qd nephas ē credere. si aut
sine peccō dictū fuerit eos exiisse p
bet hoīe saltē appropinquare morte

i hac uita fuisse sine peccato ubi pum
attendit cum sit acutissimus non
frustra et iustos i orone dñe dimit
te nob debita nra 7c. dñmqz iesu
cu hñc oronem dicendo expleuisset
ueracissime subdidisse Si. n. dimise
ritis peccata homibus dimittet uob
pater uester peccata uestra Per hñc eniz
cotidianu 7 spuale quodamod ien
sum qd añ deum offerim⁹ i altari
cordis qz suzum hñe monemur in
fert qd 7 si hic nō uiuat sine pec
cato lz tamē mori sine peccato dū sub
inde ueia delet que subiñ ignorā
tia uel ifirmitate cōmittit. Demū
pellagius commemorat eos qui nō mō
nō peccasse uex et iuste uixisse re
ferunt Abel. enoch. melchisedech
abram ysaac iacob. ioseph iesunaue
finees samuel natam elyam eliseuz
micheā danielē ananiā azariā mi
sael ezechielē mardocheū symeon
ioseph Jobem baptistam. Adiūgit
etiā feias. Delboraz annā samuel
mrem Judith. hester aliam annā fi
liam phanuel. helysabetb 7 et sal
uatoris nri mrem quā dicit et sine
peccato cōfiteri necesse ē pietati. Huic
obietioni Aug⁹ Respondens statim sub
iungit. Excepta ig⁹ uirgine maria
de qua ppter honore dñi nullā p
sus cū de peccatis ag⁹ hñc uolo qñez
Jñ eim scimus qz ei plus grē colla
tū fuerit ad uincēdū oī ex pte pec
catū que illū accipere 7 parere me
ruit quē cōstat nullū hñsse peccm
hac ergo uirgine excepta si omnes
illos scōs 7 sanctas quos pellagius

enumerauit cōgregare possemus. 7
interrogare. Utrū essent sine peccato
quidem fuisse rñsuros putam⁹ utz
qz ipe pellagius asserit An qd Jo
hānes dicit rogo uos qñtalz fuerit
i hoc corpore excellētia sanctitatis
si de hoc interrogari potuissent una
uoce clamassent Si dixerim⁹ qz pec
catū nō hēmus ipos nos seducim⁹
7 ueritas i nobis nō ē An id humi
lius fortasse rñderēt qñ ueri⁹ sed
huic iam placet 7 recte placet lau
dem hūilitatis i ptem nō ponere
falsitatis Ita hoc si uex dicerēt ha
berent peccm Si at hoc dicēdo mē
tirent⁹ nihilomin⁹ hērent peccatū
qz ueritas i eis nō esset Peceauerūt
ergo illi sed non potuit scriptura
oīum commemorare peccata. ¶ Qd eiz
ad hoc pellagius dixerit queso attē
dite hoc iquit recte dici posset de
his quoz nec bonoz opum nec ma
loz scriptura sit memori De illis
uero quoz iustitie memīt 7 peccoz
sine dubio memīssēt si que eos pec
casse sensīssēt. ¶ Hñc at rñonem eli
dens Aug. statim subiūgit dicat ergo
pellagius ad iustitiā n p̄tinuisse tā
tam illoz fidem q magna multitu
pcedentes 7 sequētes dñm i assello
sedentē laudibus iter fremētes ini
micos qñe hoc facerēt clamabāt O
sana filio dauid 7c Audeat g⁹ iste
pellagius dicere neiem fuisse i tan
ta multitu qui nullū hñet oīo pec
catū Qd si absurdissimū ē dicere
cur nulla eoz peccata scriptura cō
memorat que tñ bonū fidei eoz ⁊

memorare curauit Sed hoc et ipse
forſitam uidit et ſubiecit. Sed eſto
q̄ aliis tēpibus ppter turbe nōſi
tatem oīum diſſimulauerit peccā cō
tegere i ipſo ſtatim mūdi pmoidio
ubi nō niſi 4^{or} erāt hoīes dicem⁹.
Cur nō oīum uoluerit delicta me
morare Lerte iquit p^o i tēp^e Adā
et eue ex quibus caym et abel nati
ſūt 4^{or} tū hoīes eſſe reſerūt Pec
cauit eua ſcriptura hoc prodidit
Adam quoq; deliquit ſcriptura et
nō tacuit Sed et caym peccaſſe ipſa
quoq; ſcriptura teſtata ē Quoz nō
modo peccata uer⁹ et et peccoz indi
cat qualitatē Qd et ſi abel peccaſſet
h⁹ ſine dubio ſcriptura dixiſſet. ſz
nō dixit g^o nec i⁹ peccauit quin y^o
et ipſz fuiſſe iuſtū oñdit. Hec dēus
pellagius paz attēdit q̄ paulo añ
dixerat iaz exorta multitudi⁹ ge
neris humani turbe nōſitate po
tuiſſe ſcripturā diſſilare oīuz peccā
ptexere h⁹. n. ſi ſatis attēdiſſet ui
deret eti uno hoīe turbā et mul
tudinē leuiū peccatoz ul nō potuiſ
ſe ul nō debuiſſe ſcribi ea quippe
ſcripta ſunt quibus et mo⁹ ad hūc
fuit et paucis exemplis ad multa ne
ceſſaria lector eſſet iſtruendus Non
eīm commemorandū fuit ſi abel quic
merito iuſt⁹ appellatus eſt paululo
alī imoderatius riſit ul animi re
miſſione iocatus ē uel uidit aliqd
ad cupiſcēduz ul alī imoderatius
poma diſcerpuit l poculo cibo ciu
delioz fuit uel cū ozaret cogitauit
aliqd uñ eius i aliud aduocaret in

tentio Et quoties illi iſta uel ſilia
multa ſubrepiunt an forte peccata
nō ſunt de qbus gnāl⁹ cauēdis atq;
cohibēdis amonemur pcepto apli
co ubi dicit nō g^o regnet peccm in
nōſo mortali cor^e ad obediē⁹ deſi
deriis eius h⁹ ille. **E**x qbus parz
q̄ nō niſi de actualib⁹ peccis loquit⁹
Aug. i p̄dicta aucte a quib⁹ b̄ta
uirgo ſemper fuit imunis. Pz etiā
idem ex uerbis ipſius auctis Pri⁹
dicit q̄ plus gr̄e ei collatū ē ad ui
cendū ex oī pte peccm **L**az. n. ē q̄
ſolū actualia peccā ſūt que pugnan
do uincunt et nō originale Itē dic
ſi eos iſterrogare poſſem⁹ De illis
g^o peccis lo⁹ que omittunt⁹ ab his
qui iſterrogati rñdere pñt. Et ſunt
actua⁹ **I**tem ſi loqueret⁹ de origi
nali fallū eſſet qd dic q̄ ſi b⁹ Jo.
bba et multi alii dū adhuc uiuerent
iſterrogati fuiſſet an peccm origiale
h̄rent potuiſſent dñe q̄ nō q̄a qui
libet baptizatus ul circūciſus añ
xp̄m ē imunis a peccō originali **N**e
illā auctez Johis Si dixerim⁹ qm
peccm nō h̄emus r̄c. exponēs Aug⁹.
i li⁹ de p̄ſcōe iuſtitie dicit q̄ inte⁹
ſolū de peccis actualibus. **H**oc etiā
dicūt .S. Tho. Albert⁹ Alex⁹ Bo
nauen⁹ et Egidiuz q̄ lo⁹ de peccis
actualib⁹. **S**ed m⁹ ſen. i. 3°. li⁹ di.
3° dicit ſane credi oī iux ſcōz atte
ſtationis cūenientiā ipſam carnem
uerbi añq̄ accipet peccō fuiſſe obno
xiam ſicut et reliq⁹ uirgis caro ſed
ſpūs ſcī opōe ita mūdātā fuiſſe ut
ab oī peccōi tagiōe imunis uniret⁹

verbo pena tñ nō neēitate sed uoluntate assumētis remanēte a dāniā quoq; totā spūs sēs i eaz supueniēs a peccō prsus mundauit ⁊ a fomite peccī ēt liberauit ul fomitē ipm eua cuando uel sic extenuando ⁊ debilitando ut ei postmodū peccandi occasio nullaten⁹ extitit Et post pauca subiūgit Qd āt ex tūc beata uirgo imunis fuerit ab oī peccō Aug. euidentē oñdit i li⁹ da n⁹ ⁊ grā in quies Excepta 19^r itaq; uirgīe scā de qua ⁊c. Ex quo pz q; itelligitur auctas i⁹ de peccis actualib⁹ ⁊c.

Rō. 21. sumpta ex aucte Aug. i li⁹ tra qnq; hīles.

Ugesimop^o adducūt Aug. i li⁹ 5. hīles qui ut aiūt sic dīc si potuit iquinari mat̄ mea cū ipaz facerē potui iquinari cū ex ea nascerer hec ille.

Rn^o qui hāc ppōem sicut stat ēu^o attribuūt beresim sibi flissime imponunt.

Ad hoc dī^r q; puerse hec auctas allegat qz nō cōtinet sanā doctrinaz Nam aūs illi^o cōcōalis ē uer⁹ fm oīs doctores cōs tñ ē falsū ⁊ hēticū g^o tota cōcōalis ē falsa ⁊ hētica.

Itez si aūs ponat i esse fm doctrinā quā refero ē uerissimū ⁊ tñ cōs ē impossibile ⁊ hēticū g^o tota i^o cōcōalis ē falsa Uidi g^o ego origīale i fmone d. 5^e hīles d^o ttiā hīsim que erat manicheoz ubi itro ducit filiū dei i p^o p^o d^o manicheū loqntem ⁊ sic dicētem Dicit tibi

manichee deus creator hoīum fili^o hoīs Quid ē q; te pmouet i natiuitate mea. Non sum libidis ocep^o cupiditate ego mēm de qua nascerer feci. ego uisā itineri meo pparauī atq; mūdauī Si potui iquinari cū eam facerē potui iquinari cū ex ea nascerer. Hoc idem dīc i sermone assumptionis quē ego uidi in libris uetustissimis sicut dēm fuit s. i. xi. rōe. 3^e uie i. 2^a. aucte Aug. ibi i ducta eam uide.

Rō. 22. sūpta ex aucte Ambrosij i fmōe de gabaonitis.

Ugesimosecūdo adducūt Ambrosiū i fmone de gabaonitis dicentē. Hec ē uirga Jesse i qua nec nodus originat n^o cortex uetis culpe fuit.

Rn^o Auctas i^o nō est Ambrosij ⁊ bene itellecta nō militat cō nām ueritatem.

Ad hoc rñdet q; auctas i^o nō bñ cōcordat cū sñis ambrosij p beatū Aug. i p^o ⁊ i 2° li^o d^o Iulianū quas adduxi i. 13ª rōe se uie ⁊ i. xi. ⁊. 13ª rōe. 3^e uie. Et iō dicim^o q; ista uerba nō sūt ambrosij nec alicuius doctoris scī sed fuēnt ab aliis maliciose cōficta. Et si i dēis ei^o iueniātur uerba h^e dico q; itellnda sunt post natiuitatē ul scīficatōem suaz qz extūc nec originale nec actuale peccm i ea fuit. Quare expedit ut hāc auctem allegātes originale producant i medium ut uideant ancedentia ⁊ cōntia qz tantus doctor n

debut sibi ipi dīdicere i hac re tā
gravi. Signū aut q. h. est ficti
ciū ē q. multi eoz i hac aucte alle
gāt Jero. ad gabaonitas Aliū uero
Ambrosium 8° 7c.

Rō. 23ª sumpta ex aucte Lyrilli
ctia nestozium.

Cogelimoctio adducit Lyrillū
i tractatu tra nestozii dicē
te temerariū ē ponere i uirgine m^a
maculā uel peccm aliqū h. ē

Rō auctas Lyrilli si itegra addu
cat nō militat i nos.

Ad h. rñdet q. Lyrillus i nesto
riū asserentē beatā uirginē post
ceptionem filli alios filios ex uirili
semine ceptisse et peccasse sic di
cit post ceptū filiū temerariū est
ponere i uirgīe maria maculā ali
quā i peccm h. ē. Unū nihil aliū i
tēdit nisi i nestoriū oñdere q. post
ceptum filiū b^a uirgo semp fuit i
tacta et imaculata nec unqz uirgini
tate amiserit nec peccz aliqū cōmis
sit cui^o oppositū Nestori^o asserē
bat. Et iō auctas illa si itegra
adducat nō suffragat errorī eoz
sed magis ē i eos.

Rō. 24ª sumpta ex aucte Beznar
di i smone assumptōis.

Cogelimoq̄rto adducit Beznar
dum i sermone assumptionis
dicentem. caro marie ex adam sup
ta maculas ade nō admisit h. ē.

Rō b^a uirgo i originale peccatū

straxerit illud tñ peccm ppa volun
tate nō admisit.

Ad hoc rñdet q. beatus Beznard^o
uult dicere q. beata uirgo nō admi
sit. i. nō ppa uolūtate cōmisit ma
culas .i. peccā ade qz nunqz actuali
peccauit et originale qd in sua cō
ceptione tñt nō sua sed primi patē
tis uolūtate commissum ē.

Rō. 25ª sumpta ex aucte Anselmi
de exordio humane salutis.

Cogelimoq̄nto adducit Ansel
mum in libro de exordio hu
mane salutis sic dicentē. Si quid
original peccati in propagine dei
matris extitit illud propangantiū
nō ppagate pl fuit h. ē.

Rñsio. Liber de exordio humane
salutis nō fuit beati Anselmi nec
auctas i^a eoz eorrori suffragat.
Ad hoc dicit q. liber ille non est
Anselmi canturien. quia Vincenti^o
hystorialis qui eius libros enume
rat in libro. 26° cap. 71°. hunc nō
ponit Item nō ē Anselmi laudē.
sicut patet ex eodem libro. 27°. c.
uigelimosecūdo. Dicit. 2° q. si it
cuiuscūqz illa auctas Anselmi nihil
aliud insinuat nisi q. si pro qz ali
quid peccati i propagine dei mris
extitit illud nō fuit uoluntate plis
propagate sed libidine propagan
tiū tractū. Et hoc uerū ē quia ut
dicit Aug. de fide ad pe. peccz i puu
los nō transmittit propago sed li
bido pentuz nec fecunditas huāne

nature facit hoīes cum peccō nasci.
sed fetiditas libidinis quā hoīes
habēt ex illi^o primi iustissim^o dēp
natiōe peccati hec ille uult ergo di
cere q^d peccm originale q^d uirgo cō
traxit nō fuit ex ppria uoluntate
uirginis cōmissum. sed ex libidine
pentum tractum.

Rō. 26ª sumpta ex aucte bti dñici
ordinis pdicatoz ducis.

Cogessimosexto adducūt. b. dñi
cum ducem pdicatoz uerita
tis pugilem i li^o quē fecit de cor^e
xpi oīa albigenes sic dicentē Sic
prim^o Adā fuit i agro damasceno
de terra uirginea 7 imaculata for
matus sic fcs Adam u3 xpus fuit de
carne uirginea 7 imaculata ocept^o
hec ille.

Rō. liber i^o nō fuit a bto dñico o
positus 7 illa auctas eoz nō suffra
gat^o errozi.

Ad hoc rñdet q^d uincētius hysto
rialis li^o 3° c^o 26. hystoriam reci
tat illius libelli qui inter flāmas
proiectus ter exiuit ille sus penit^o
sed predicta ratiōe uel aucte quod
esset liber de corpore xpi. nullam
penit^o facit mētionem. uñ eadem
facilitate otempnet^o auctās i^o qua
adducit^o Item nunq^m fuit reputatū
hāticiū tenere. b. uirginem fuisse cō
ceptam i originali peccato Ideo
nō op^o erat ut p illā auctem. b. do
minicus ipugnaret hāticos Altm
ne subrefugisse depñdamur libel

lus ipe i mediū pferat^o utquē nlls
retroactis tpribus ex pdicatoz
ordine uel saltez inspexit nūc eidē
tanq^m pñis reliquiis reuerentiaz
fidemq^m pñemus At cum libellus i^o
nec ab eisdem pioferri quē natura
nesciuit minime possit aut ostendī
q^d illd mādaciōe oīterit luce clau^o
ē manifestū Est. n. ridiculum ut ho
mūtio hextnus subfoderit id q^d tā
antiqua tam numerosa tā sacra tā
q^d sui pentis solertissima 7 inclita
ples a nullis maiorib^o ei^o postea
memorādam colēdā hauserat. Anti
qu^o sermo ē 7 i puer^o dicit^o mēda
ces faciūt ut nec uera dicētib^o cre
dat^o. Sed esto q^d liber ille a beato
dñico fuisse scriptus totū q^d ibi
dicit^o ocedimus Nullus. n. ex nris
negauit unq^m quin beata uirgo 7 i
maculata at ab oī peccato imunis
existit p eo tpre quo dei fili^o ex ea
carnem assumpsit cū hoc tamē stat
q^d i sua oceptione origiale peccatū
oītraxit.

Rō. 27^a b. uirgo pura 7 imaculata
fuit qñ xps ex ea carnē assumpsit

Cogessimoseptimo adducūt. b.
Andrēā aplm quem ferunt
dixisse ut in eius hystoria leg^o qz
iquit de imaculata tra fcs fuerat p
uaricator cōgruum fuit ut de ima
culata uirgine nasceret^o recōcilia
tor hec ille.

Rñtio Bta uirgo pura 7 imacula
ta fuit qñ xps ex ea carnē assupsit.

Ad hoc dicitur quod illa uerba nihil aliud
pretendunt nisi quod decebat ut uirgo
sine macula esset quando Christus fuit ex
ea conceptus quod credimus quia per
illo tempore fuit in ea fomes extinctus
ut ab omni macula et impuritate
immunis redderetur.

Rdo. 28. supra ex auctoritate sancti
thome in primo secundum quod b. uir. immu-
nis fuit a peccato originali

Congregatio octauo quasi applau-
dentes garrunt sanctum thoma
doctorem angelicum idipsum in primo
secundum libro sensisse et quod quandoque senserit
quod in eodem libro di. 44. q. 3. dicit bea-
ta uirgo fuit immunis a peccato origi-
nali et ab omni peccato actuali. hec
ille

Rdo. b. uirgo postquam incepit dei matri
esse sepe immunis ab omni peccato ori-
ginali et actuali fuit.

Ad hoc dicitur quod b. dixit doctor sanctus
et uerum est quod dixit quod beata uir-
go pro eo tempore quo incepit ma-
ter dei esse et deinceps usque in per-
petuum fuit immunis a peccato origi-
nali cum hoc tamen uere stat quod fuerit
concepta in peccato originali. nam omnes
christiani sunt immunes a peccato origina-
li et tamen fuerunt concepti cum peccato
originali non enim dicit doctor sanctus
quod b. uir. fuerit immunis in sui concep-
tione a peccato originali sed dicit quod fuit
immunis a peccato originali quando scilicet prepa-
rata fuit ut esset mater dei. Et quod b.
fuerit mater eius per ex causa dicendum. non
enim ibi queritur an b. uir. fuerit concepta

in peccato originali sed an .b. uirgine
aliquid melius deus facere potuerit
Et arguitur quod non per auctoritatem
Anselmi dicentis. decessit ut uir. quam
deus unigenito preparauit in matrem
illa puritate niteretur quam maior sub
deo nequit intelligi sed deus nihil po-
test facere quod sibi in bonitate et
puritate equetur ergo uideatur quod nihil me-
lius beata uirgine facere potuerit
In responsione principali dicitur quod
sicut quolibet bono creato eo quod
finitum est esse potest aliquid melius in
bono increato eo quod infinitum est nihil
melius esse potest. et ideo bonitas
creature dupliciter potest considerari
uno modo secundum se et absolute et
sic qualibet creatura aliquid melius
esse potest alio modo per comparationem
nec ad bonum increatum et sic digni-
tas creature recipit quandam infini-
tatem ex infinito cui comparatur si-
cut humana natura in christo inquit
tum fuit unita deo et beata uirgo
inquit est mater dei et gratia inquan-
tum coniungit deo. Sed tamen in
istis comparationibus est duplex ordo
Primo quia quanto aliquid nobilio-
ri comparatione in deum refertur nobilio-
rius est et sic humana natura in christo no-
bilissima est quia per unionem in per se comparatur
ad deum et post eam .b. uir. de cuius ute
20 capitulo unita diuinitati assumpta est
Secundo quia quedam istarum comparationum
non est secundum respectum tamen sicut
beata uirgo comparatur ad deum secundum
respectum matris ad filium et ideo ex
dignitate talis comparationis non potest su-

mi iudiciū bonitatis de re absolu-
te ut dicat q. beata uirgīe nō pōt
esse melior mater nec aliqd pōt esse
melior mater q̄s uirgo. sed quedaz
cōpatō ē secūdu unionez et secūdu
esse et tūc ex dignitate illius talis
cōpatōis iudiciū pōt sūmi simplr
et absolute de re sic deo unīta ut
dicat q. xpo homine nihil pōt esse
melius. **A**d argumētum uero di-
cit q. puritas intēdit per recessū
a cōtrario. Jō pōt aliquod creatum
inueniri quo nihil purius in rebz
creatis esse pōt si nulla cōtagione
peccati inqnatū sit et talis fuit pu-
ritas. b. uirgīs que a peccato ori-
gīali et actuali īmunis fuit tū bec
puritas fuit sub deo inq̄tū erat in
ea potētia ad peccādū sed bonitas
attēdit per accessū ad terminū q
in infinitū dilatā creatura uz sū-
mū bonū. unde quolibet finito bo-
no pōt aliqd melius fieri. h. Sēs-
tho. Ex p̄dictis gō p3 ppositū nrz
Primo qz dicit q. post x̄p3. b. uir-
go ē nobilissima inq̄tū est mater
dei et ex eius utero cato ditati uni-
ta asūpta ē gō de ea nobilitate et
puritate loq̄t quā habuit qn uer-
bū carnē ex ea asūpsit p illo t̄pre
fuit purissima inter ōs creaturas
et īmunis totalz ab ōi peccō et o-
riginali et actuali et a fomite pecc-
qz ab ea tūc fomes fuit totalz extic-
tus ut nō posset ampli deceptio
peccare. 2o qz dicit quod puritas ī-
tēdit per recessū a contrario. iō
pōt inueiri aliquod creatum quo

nihil purius esse potest si nlla pec-
cati inquinatum sit contagione.
Nota quod dicit si nulla cōtagio-
ne peccati inquinatum sit et non dī-
dit inquinatum fuerit ad denotā-
dum quod non repugnat maxime
puritati quod aliquid fuerit inq̄-
natum sed sufficit quod p3 eo tē-
pore quo purissimū dicit non sit
aliqua contagione peccati origīal-
inquinata quia tamen quando con-
cepit filium nihil inquinamenti in
se habebat. iō protunc et deinceps
fuit purissima. 3o dī q. b. uir. su-
it ita pura q. nihil ea purius in re-
bus creatis inueiri pōt. clarū ē q.
beata uirgo habuit maiorem puri-
tatem quādo cōcepit filiū qz secun-
dū ōs docto. fomes peccati fuit in ea
tūc totalz extic- qz qn fuit concepta.
Si ergo loqueret de t̄pre conceptio-
nis falsa esset sententia Anselmi et
sancti Tho. qz maior puritas po-
terat itelligi ī beata uirgīe esse q̄s
illa quā habuit ī sui conceptioe. Et
poterat ī rebus creatis aliqd puri-
us esse qz uidelz ipa fuit purior in
conceptioe filii dei. **P**ro eo ergo
t̄pre quo fuit pregrata ut esset mat-
unigeniti filii dei fuit īmunis a
peccato originali et actuali et ea
puritate nituit quā maior sub deo
nequit itelligi. **A**tendendū est
aut q. dicit beatam uirgīe fuisse
īmunem a peccato originali et actu-
ali Si. n. loq̄ret p̄ t̄pre conceptōis
esset loquutio abusiva Tūc enim p-
prie aliqd ē īmunis a peccō actuali

quādo non habet peccatum actua
le et protunc est aptum natum
habere illud. unde ante usū liberi
arbitrii puez nō dī ppe imunis a
peccato actuali alicqn posset dici
q. asinus et plāta sūt imunes a pec
cato origiali et actuali p eo g^o tem
pore quo. b. uirgo habuit usū liberi
arbitrii fuit imunis ppe a peccō ori
giali et actuali. Et q. hec sit itētio
sācti tho. p3 q2 in eadē di. 17. q. 2.
arti. 4. ad. 4. ubi adducit eadē ver
ba Anselmi dicit q. cū puritas at
tendat p recessū a dīo iō. b. uir.
p deputatōez ab oī peccō et a fomi
te peccū puenit ad sūmū gradū puri
tatis sub deo. hec ille. Ecce q. bea
ta uirgo nō sēp habuit sūmā puri
tatē sed p deputatōez a peccō origi
nali et a fomite peccati qui uirtua
liter otinet omnia peccā meuiit ad
sūmū gradū puritatis peruenire et
tūc ppe fuit immunis a peccō origi
ali et actuali. s. pēz deputatōez iam
factā. et i. 3^a. pte. q. 27. arti. 2° ad
secūdū ubi rñdit ad eadē auctori
tatē Anselmi dicit q. sub xpō qui
saluari nō indiguit maxia fuit puri
tas beate uirgis. naz xpō ullo mō
dixit origiale peccz sed in ipsa sui cō
ceptōe fuit sāctus sed beata uirgo
dixit quidē origiale peccz sed ab eo
fuit mūdāta anteqz ex uero nasceret
et h^o significatū fuit Job. 3°. ubi d
nocte peccū origial dicit. Expectet
lucē. i. xpz et nō uideat q2 nihil in
gnatū incurrit in illū ut dī sapie
7°. nec ortū suigētis aurore. i. b.

uirgis q in suo ortu ab origiali pec
cato fuit immunis. hec ille. **E**x
quibus p3 q2 in p^o sen. intellexit
. b. uirgēz fuisse immunē a peccō o
rigiali nō qdē in sui cōceptōe s3 in
suo ortu. i. in sua natitate. nō igit
sāctus doctor sibi dīcīr ut qdam
falsi conāt aserere s3 q. in uno lo
co succinte dixerat in alio diffuse
trāgleqz declarauit. demū hec duo
simul uera sūt. b. uirgo fuit cōcep
ta in peccō origiali et fuit imunis
a peccō origiali in sua natiuitate
sed nō in sui cōceptōe. maīfesta est
igit falsitas et fictō eorū q hāc fic
tionis maculā scō et catholico ipo
nūt doctori nec excusāt a grauissio
delicto. si. n. uolētes de origi. pecca
to pdicare cupiūt scire quid de h^o
sāctus thomas sētiat debēt legere
et studere ubi de origiali peccō et
sāctificatōe. b. uirgis diffuse ptra
tat et nō ad scartabellos recurrere
uel q̄rere in primo sen. ubi de po
tentia dei tractās aliqua uerba de
origiali peccō interserit secūdum q.
argumēta exigebāt. O scartapacia
q̄p dāpnosa quot et quātis referta
erroribus que audēt aserere doc
tozem grauissimū et omniū errorū
debelatozem infatigabilē tenuisse
id quod erroneū fideiqz aduersa
tissimum in pluribus sue doctrine
locis clare apteqz diffuse mōstāuit
Sed cum hec scartapacia rusticana
sūme ibertie ac igōrācie nutrita
nō nisi apud ignaros ueritatisqz
indagāde tardissimos repiāt agie

si calamo trāseamus.

Rō. 29. sūpta ex eo q^d festū non fit nisi de re sancta.

Circa gesimonono arguit sic. Festū nō celebrat nisi de sancto sed de conceptōe uirgis festū celebratur g^o conceptō uirgis fuit scta et p^o nō sine peccō.

Rō p^a magistri Alberti de brixia festū conceptōis nō refert nisi ad sanctificatōes.

Ad hoc rōdet. b. et mag^r Albertus de brixia qui tā in philoso^a q^m in theologia mltā cōscripsit et tertiā partē scti thome cōpleuit cui beatus Augu. apparēs cū scto thoma dixit Thomas in paz ē i glia uirgia li prestās mūdia. bec i sūma utilissi ma quā fecit de instructōe p^oessor. quā in tres libros cōscripsit distinxit in libro tertio trac. 46. cap^o 6° lo quēs de festo conceptōis. b. uirginis sic dicit. sciēdū ē q^d quāuis. b. uirgo in origiali fuerit cōcepta peccato credit tū in utero matris sue sanctificata fuisse aūq^m nata ex utero et ideo circa celebratōes conceptōis ei^{us} diuersa cōsuetudo ecclesiarū fuit. Nā romana ecclia cōsiderās beatā mariā fuisse in origiali cōceptā nō celebrat festū conceptōis eius Alique uero ecclesie cōsiderātes sanctifica tōes eius in utero matris sue post animatōes factā tollerāte romana ecclesia festum conceptōis eius cele biant. unde illa celebritas nō ē re ferēda ad conceptōes iōe conceptōis

sed iōe sanctificatōis eius in utero facte post cōceptōes cui^{us} sanctificatō nis festū in die conceptōis celebratur q^{ia} quo tēpe sanctificata fuerit igno rat. hec ille. Ex qbus patet solo argumēti q^{ia} istud festū nō ē cōcep tōis sed sanctificatōis in die cōcep tionis et sic festū fit de sanctitate et nō de peccō. Unde sct^{us} thomas in. 3^a. pte. q. 27. arti. 2°. ad tertiū dicit. nō. n. pp hoc q^{ia} festū conceptōis cele biant dāt intelligi q^{ia} i sua conceptōe fuerit scta s^{ed} q^{ia} quo tēpe sanctificata fuerit ignorat celebrat festū sanctifica tōis ipi^{us} poti^{us} q^{am} conceptōis i die conceptōis hec ille. Item i quolibeto. 6° sic dictū fuit in iōe. xi. tertiū uie idem dicit.

Ratio secūda clemētis pape:

Ad idē rōdet. d. clemēs papa i ser mone erunt signa in sole et sic d^{icit} cēs uidet mibi q^{ia} de ista uirgis cō ceptōe non debeat festū celebrari primo auctoritate Bez. qui in ep^{istola} ad lugduū grauius illos rephedit q^{ia} hoc festū celebrabāt. Secūdo q^{ia} festi celebratō nō ē nisi in reueren cia sanctitatis eius de quo celebrat Conceptō aut. b. uirgis nō fuit sancta s^{ed} cū peccō origiali ut p^{er} p^{er} dēa mul toz sctozū doctorū. iō nullo mō est celebrāda sub festiuitate q^{ia}. n. b. uirgo origiale peccōz d^{ixit} clarū ē et causa et iō huius est q^{ia} fuit ex u^{er} bitu uiri et muliens cōcepta. et iō peccōz origi. i sui conceptōe habuit q^{ui} non habuit eius filius qui non ex uirili semine sed mystico spiramine

est cōceptus et iō nō hēre pēz ori
ginale ē soli xpi siglare priuilegiū
quidā. n. dñt q. in eodē instāti bea
ta uirgo fuit in culpa et in grā fm
diuersa signa nature. sed hoc est sa
tis impossibile cū instās sit indiut
sibile illi dñt q. solū per instans
fuit in culpa et in alio instāti fuit in
grā sz hoc ēē impossibile q. inter
quelibet duo instātia sēp cadit tēp
mediū. Et ideo alii dñt et melius
q. ipa fuit sub peccato p. modicam
morulā et statū postea fuit sacrifici
ta q. secūdu eos q̄to citius sacrifici
cari potuit sacrificata fuit. decuit
.n. ut ea puritate niteret qua ma
ior sub celo neq̄t intelligi et certe
rōabiliter filius debuit quātū po
tuit matre honorare. et hāc oppini
onē credo esse uerā.

Ro. 3^a. que ē. d. Jo. An. bononiēsis.
Ad idē rñdet. d. Jo. Andree in. c. cū
questus extra de feriis dicēs licet
festū passiue cōceptōis .b. uirgis ī
m̄tis locis ex deuotōe nō īproban
da celebret. Tu tñ dicas cōceptōem
illam nō esse uenerādam q. fuit ex
hūano semīe facta et hoc est tenē
dū q. fuit in origīali peccō cōcepta
ut notat de cōsra. di. 3. c. i. post cō
ceptōez uero immediate sanctifica
ta ē et ob hoc collit ecclīa festū na
tiuitatis eius.

Ro. 4. d. Guidonis archidiaconi
bononiēsis.
Ad idem rñdet Guido Archi. i. 10
sazio suo. c. firmissime de cōsecra.
di. 4. dicēs q. due sūt natiuitates

una uidelicet in utero alia ex utero
beata aut uirgo et **J**ohānes bap
tista et Jeremias cū origīali peccō
nati fuerūt in utero et hoc ult. di
cere littera ī p̄cipio capituli oēs
hominem etē. unde cōceptō. b. uir
ginis nō debet celebrari sed natiui
tas ex utero celebrat etiaz sancti
Johannis baptiste q. fuerunt sācti
ficati in utero et eis dimissū fuit o
rigīale peccatū.

Ro. qñta Johānis teutonicī.

Ad idē rñdet Jo. theutonicus glo
sator decreti de cōsecra. di. 3. cap.
pronūtiādū dicēs cōceptōis festum
non ē celebrādū sicut fit in multis
regionibus et maxime in anglia. et
hec rō est q. in peccō origīali cōcep
ta fuit sicut ceteri sācti excepta uni
ca psona xpi.

Ro. sexta .d. Bertholomei brixien.
Ad idē dicat ad litterā Bertholome
brixien. i. apparatu suo sup eodē
ca. de cōsra. di. 3^a.

Ro. 7^a. fm oēs canonistas de n̄ cele
brādo cōcep.

Ad idē dicūt fere oēs canoīste q. festū
cōceptōis n̄ ē celebrādū q̄ illuduz
ē rōe cōceptōis sed rōe sc̄ificatōis
ul p̄ cōcepte celebrari pōt.

Ro. 8ª que ē .o. Egidii de roma:

Ad idem R^t. d. Egidius de roma
i 6° quol³ dicens q^d beata uirgo
fuit mūdo ɔcepta fm carnem qñ ei
aīa fuit infu³ 7 originale peccm ɔ
xit fuit at ɔcepta deo fm spm qñ p^o
aiationem grā ei colla ē festū aut
non fit de ɔceptione qua ɔcepta fu
it mūdo fm carnē q^d talis fuit cū
peccō sed fit de ɔceptōe qua ɔcepta
fuit deo fm spm q^d talis fuit facta
7 sine peccō. Nam sic dicit de mltis
festiuitatib³ facim³ octauā utz
de natiuitate dñi 7 p totā octauā
dicim³ hodie xps nat³ ē .i. tali die
celebram³ natitatē xpi sic ēt dicere
possum³ hodie beata uirgo ɔcepta
ē deo fm grām. s. hac die celebram³
festum talis ɔceptionis qñuis ī tali
die nō fuerit ɔcepta fm grām. Sic
.n. ī die q^d xps natus nō ē celebra
mus festum natitatis ei³ dicētes
hodie xps natus ē ita ī die ɔceptio
nis uirgis fm carnē in qua nō ē cō
cepta fm grām possum³ celebrare
festū ɔceptionis ei³ referēdo ad ɔ
ceptionē fm grām Nam de mltis
scīs celebrat³ festū depositiōis non
ī die depositiōis ul³ q^d ignorat³ tps
hoc ul³ ppt aliq³ alia cām. Et hoc
nō obstāte possum³ dicere ho³ scā
ē depositio corporis talis scī. i. ho
die colit³ 7 celebrat³ dies ī q^d scā
est depositio corporis talis sancti.
Uel possum³ dicere ut quidā dicūt
7 bñ q^d sicut pmo genito regis añ
q^d sit rex sit excellentior honor q^d
alijs filijs regis q^d expectat³ q^d sit
ī tāte excellētia dignitatis sic etiā

q^d b³ uirgo ɔcepta mūdo fm car
nem debebat ɔcipi deo fm tantaz
grē excellētiā ppter hoc celebra
re possumus ɔceptionē eius fm car
nem nō quia tali ɔceptione fuerit
ɔcepta sancta sed q^d futurum erat
ut esset ualde sancta ut nō fiat cele
bratio alicuius nisi sanctitatis rōe
Tanta enim fuit excellētia sanctita
tis eius ut ante q^d esset sancta rōe
tāte excellētie sanctitatis que ī ea
fieri debebat reuerentia ei posat
exhiberi. Non enim reprobarem³
si qui reuerentiā exhiberēt uestib³
quibus usus fuisset aliqs sanctus
ē ante q^d fuisset scs dū tñ h³ ad sac
ritatem referat³ h³ ic.

R^o. 2°. d. Gregorii de azimino.

Ad idē mndet grego. de arimino
ordinis heremitaruz in. 3°. sen. di.
3^a. festū inqt cōceptōis celebrari
pōt hūdo respectū nō ad eius cor
porale ɔceptōez sed ad ipi³ uirgi
nis cōcepte proximā sacrificatōem
credēdū est. n. q^d citissime postquā
aīa corpori fuit unita ipa fuit per
sacrificatōez ab ōi reatu peccī mun
data hec ille.

R^o. 10°. Ricardi de mediauilla.

Ad idē mndet Ricardus de media
uilla in tertio. sen distictio. tertia
dicens quod festū conceptionis ce
lebrat³ n hūdo respectū ad origis
le pecc³ sz ad sacrificatōez p quā ab
ongiali peccō mūdāta fuit q eadem
die post aiatōnez credid³ esse facta

hec ille.

Ro. xi. Bulielmi ocham.

Ad idem rñdet Bulielmus ocham in. 2.º sen. di. 30.º dicēs q. b.º uirgo modico tpre 7 qñ p istas fuit i peccato originali 7 postea sine medio scificata Et ppter hoc ille dies in quo fuit cepta celebrat festus nō rōne ceptionis sz rōe sanctificationis 7 ptus cepti Et lz fm usū lo qñdi uocet festū ceptionis melius tñ uocari deberet festum sanctificationis hē ille.

Ro. 12.º. d. Aluarus epi siluenēsis.

Ad idē Rñt. d. Aluarus siluenē ep̄s dicēs q. q. b.º uirgo fuit i origiali peccato cepta Jo ecc. festū ceptōis nō celebrat sed illud i aliqb. ptib.º tollerati tñ approbat qz qd pmitit nō approbat di. 4.º. c.º. deniqz Et. 31. q. 1. c. hac rōe l' dicim.º q. illud festū tollerati i qñtū refert ad scificationē uirginis cepte 7 nō ad cōceptionē ei.º 7 ita dicit oīo q. dicit i b.º festo rome i sca m.º maiori vs q. scificationē uirgis marie 7 c. sic uidi 7 audiui cū ibi de ista sanctificatione pdicarē hē i.

Ro. 13.º que ē saphici docto. d. Bonauē. roāne ecc. cardinalis:

Ad idē rñdet deuot. 7 saphic.º doc. Bonauē. i. 3.º. sē. di. 3.º. a.º. i.º. dicēs q. soli filii dei ceptōez 7 nulli.º alii.º celebrat ecclā qz sol.º ip̄e scs cept.º ē Sz tñ aliq. qui ex spali deuotione celebrat ceptionē b.º uirgis quos nec oīo laudare nec simp.º audeo uitupare Non audeo qdē laudare

qz facti p̄res qui alias sollēnitatēs b.º uirgis spū scō donāte statuerūt q. ēt magni amatores 7 ueneratores uirgis fuerūt eius ceptionē celebrare nō docuerūt. **B**eatus ē Bernardus p̄cipuus uirginis amator 7 ei.º honoris maxim.º zellator rep̄ hēdit illos qui festū hui.º ceptōis celebrabāt. statuta ē ecclāstica de scōz celebratib.º oīa fundata sūt s. sanctitatē ut nullo die p aliquo scō sollizet i quo ul.º p quo p.º sacra n̄ fuerint cui honor i.º defert. Lū i.º nec an̄ ifusionē nec i infusione facti tas i b.º uirgine fuerit qz i origiali peccato cepta fuit nō uidet usque qñq. secūz ceptōis illi.º festū celebrare. **N**on ēt audeo illos oīo rep̄hendere p.º quia ut qdam dñt hē sollēnitās celebrari icepit ex diuina reuellatione Sed qz hoc autē ticū nō ē credere non opellimur. 2.º qz potest esse q. illud festū qd ip̄i celebrat referūt poti.º ad diē scificationis ip̄ius qz ceptōis. Qz n. dies ceptōis fuit certa dies uero scificationis fuit incerta ideo n̄ irrōa bl.º sollitas diei scificationis statui potuit i die ceptōis. qz uis n. ceptōis diē non debeam.º celebrare p eo q. scitas non fuit i ceptu pñt tñ irrephensibil.º aīe deuote i.º die gaude re p eo q. tñ ichoatū ē fundamē tū ex quo nra salus futura erat. Et n. si fili.º regis claudus nascat.º qui a claudicatione i primo sit li berad.º n̄ ē de claudicatione dolendū sed poti.º ē de natitate gaudēdū

et p hūc modū si q̄s in die cōceptō
nis uirgīs solēpnizet nō attēdēns
ad p̄sētē cōceptōis defectum sed
magis ad s̄ctificatōez post dētōez
p̄cū futurā non uir dign⁹ redargui
Et ideo dixi q̄ istos laudare nec
uitugare audeo nec huic obuiāt dic
ta Ber. potius. n. Ber. intēdit exclu
dere errozē ne q̄s credat uirginem
nō esse in origiāli p̄cō cōceptā uel
in sui cōceptōe fuisse s̄ctificatā
q̄s erga uirgīez n̄az minuire de
uotōez cui nullus nimis potest esse
deuotus ita tū q̄ nihil credat de
ea q̄ sit cōtra ueritatē sacre scrip
ture et fidei xpiane q̄ cōz deuotio
nem n̄az tā erga deū q̄ erga ma
triē eius p̄cedere d̄z hec ille:
Rō. 14. magistri gulielmi altisiodo
rēsis.

Ad idē rūdet magister gulielmus
altisiodorēsis doctor ātiquus p̄sīē
sis in sūma sua dicēs q̄ q̄. b. uirgo
in sui cōceptōe cōtraxit origiāle pec
catū iō festū sue cōceptōis nō ē cele
brādū. Et pp hoc mauritius ep̄s
p̄sīēsis cum tota uniuersitate phi
buit ne festū cōceptōis celebraret
parisijs hec ille.

Rō. 15. quorūdā aliorū.

Ad idē rūdet quidam alii dñtes q̄
eadē die ⁊ hora q̄ aīa. b. uir. fuit
carni infusa eadē ē hora s̄z nō eo
dez momēto fuit p̄ gr̄az s̄ctifica
ta ⁊ a p̄cō iā cōcto mūdāta. In eadē
gō hora fuit cōcepta et s̄ctificata
sed illius hore p̄ modicū ⁊ q̄ p̄ im
perceptibile tēpus fuit sub pecca

to et statiz post modicū fuit p̄ sanc
tificatōez ab eo mūdāta. dñt ergo
q̄ cōceptō pōt capi dupl̄z uno mō
pro sola aīatōne et sic de ea non
debet fieri festū q̄ in tali cōceptōe
aīa d̄xit origiāle p̄cō. Alio mō pōt
capi cōceptō p̄ tota illa cōtinua mu
tatōe q̄ facta est in tota illa hora
q̄ cōtinet duas p̄tiales mutatōnes
uidelicet infusione anime ī carne ⁊
gr̄e in aīa ⁊ hoc modo licitū ē face
re festū de tali cōceptōe nō quidez
rōe totius s̄z rōe p̄tis uiz s̄ctifica
tōis que secuta ē aīatōnez. et acci
piēdo cōceptōez primo mō intelli
gūt oēs canoniste et. b. Ber. q̄ eno
neū sit celebrare festū cōceptōis. ac
cipiēdo cōceptōez secūdo modo tol
lerabile ē ut fiat festū cōceptōis.

Rō. 30. q̄ hoc sumpta q̄ miracu
la nō pōt fieri nisi a sanctis.

Trigesimo arguit sic. a. Diracu
la nō pōt fieri nisi a scīs s̄z cō
ceptō uirgīs fecit ⁊ cōtinue facit mul
ta miracula que cōtinue recitant a
p̄dicatorib⁹ gō 1. cōceptō fuit sc̄a.
Rō miracula nō semp cōndunt ho
minē esse sanctū.

Ad hoc rūdet p̄ ut dicit. S. A ho
i 2. q. 17. ar. 2. q̄ miraculoz
aliqua q̄d nō sūt uera miracula s̄z
fāstifice sc̄a q̄b⁹. s. ludificat hō ut
uideat ei aliqd q̄ nō ē ut cotidie
fieri. cernim⁹ p̄ icantitōes. Quedā
sūt uere sc̄a sed nō uere hñt iōez
miraculi q̄ fiūt uirtute cōz n̄aliuz
Et h̄ duo possūt fieri per demōes

et per malos hoīes in uirtute de
monis sicut legit̃ i uita beati Ber
tholomei de astazoth q̃ curabat i
firmos. et et uidemus q̃ incatato
res suis carminibus sanāt multas
infirmittates et huiusmōi forte sūt
miracula que fiūt per cōceptōnem
q̃ uidelicet demon ut diuisionem
ponat inter seruos dei et errorem
nutriat in ecclesia deo p̃mitente
ut qui i sordib⁹ ē magis sordescat
ad inuocatōez cōceptōis sanat ali
quas infirmitates per quasdā uir
tutes naturales inuisibiles ⁊ ocul
tas p̃ter cōez modū nature ⁊ iō
uidet̃ facere miracula sed in rei
ueritate nō sūt miracula. s̃z uera
miracula sunt q̃n aliqd̃ sit supra na
turam puta q̃ sol stet uel mortuus
suscitet̃. uel cōtra naturā q̃n. s̃. fit
aliquis effectus remanēte cōtraria
dispositōe in natura ut quod pueri
nō sint cōbusti in igne remanente
uirtute actiua in igne et passibili
tate in pueris uel q̃ aque maris iu
bei diuise in murorū spēs agella ue
rūt et aque iordanis ietiorū cōuer
se fuerūt remanēte i eis grauitate
uel p̃ter naturam uidelicet q̃n ef
fectus q̃ n̄ pōt fieri p̃ naturā sit su
bito a causis sup̃naturalib⁹ puta q̃
aqua subito sit cōuersa in uinū. ta
lia. n. miracula fiūt a solo deo ⁊ nō
fiūt per cōceptōez. Secūdo dicitur
q̃ miracula principal̃ fiūt a deo p̃
fidē et deuotōez quā hēmus ad ip
sum qua ē credimus exaudire peti
tōes suorū sāctorū et ideo q̃n cōti

git q̃ aliquis in aliqua necessitate
uel infirmitate cōstitutus ex fide ⁊
deuotione quam habet ad deum
implozet uoto uel orōe auxiliū ali
cuius dāpnati quē credit esse sanc
tum et amicū dei et tūc deus respi
ciēs ad fidē et deuotōez quā habz
uouēs ul orās ad ipsū a quo p̃ncipa
liter sperat liberari exaudit eū et
liberat eū a sua infirmitate et tūc
deus ē qui facit miraculū et non
dampnatus. unde legit̃ i legenda
beati martini q̃ cuidaz latroni gē
tili interfecto xpiani cōstruxerunt
altare credētes ipsum pro xpī fide
fuisse occisū ad cuius sepulcrū nū
diq̃ infirmi cōcurrēbat et sanabā
tur. cum aut̃ beatus martinus illuc
semel aduenisset uidissetq̃ altare
cōstructū plenū ūdiq̃ uotis ⁊ ima
ginibus ignoraretq̃ nomen uitaz
q̃ et cōditōez eius qui pro sancto
uenerabat rogauit intēte dñz ut
sibi dignaret̃ reuelare nomē ⁊ me
rita illius et dum staret in oratōe
apparuit sibi umbra squallida di
cēs. Ego miser ille suz q̃ pro sācto
i hoc loco ueneror ⁊ eternis suz sup
pliciis deputatus q̃z laccari⁹ et ho
micida sui et latrocinia sēp exercui
et tādēz in ipso actu latrocinii sui
occisus quē xpiani inueientes erro
re decepti credētes me pro xpī fi
de occisū n̄sq̃ ad hāc horā tāq̃ mar
tizem uenerati sūt Et ad hūc sēsū
dicit .b. augu. q̃ multa corpora ue
nerāt in terris quorū anime cruci
ant̃ in inferno. et hoc mō dicim⁹

Handwritten marginal note in Latin script, likely a commentary or gloss on the text.

q. nō uirtute cōceptōis que cū peccō
fuit sed uirtute diuina propter si
dem quā hēmus ad ipsū miracula
fiūt ut dicit sēctus thomas de potē
tia dei. q. 6. Dicit tētio q. cōtin
git aliqñ ut propter deuotēz quā
quis habet ad deū uel amicos dei
opet aliquod leue malū. et tūc de
us remunerabit illū p. deuotēz
que est bonū opus et nō p. malū
inde secutū. Sic exo. secūdo dicitur
q. cū pharao pcepisset obstetricib⁹
ut masculos muliez ebreaz īterfi
cerēt. timuerūt obstetrices deū 7 nō
fecerūt iux pceptū regis s. mares
refuabāt qb⁹ ad se accersitis rex
rephēdit illas q. eius pceptū pter
mifant. Que mētiētes rñderūt q.
hebrez mulieres pus pariebant q.
uenirēt ad ipsas. Et statim subiun
git scriptura dicēs Bñ g^o fecit de⁹
obstetricibus 7 q. timuerūt deū
edificauit ill⁹ domos. ¶ Dicunt g^o
doctores q. ex mag⁹ deuotēz 7 dilec
tiōe quā obstetrices hēbāt ad deū
7 ad pplz dei pcessū ē ut dicerent
mēdaciū pharaoi 7 iō nō fuerūt pre
miatē p. mēdaciū q. dixerunt sed
p. deuotionē 7 dilectionē quā ha
buerāt ad pplm dei ex q. processuz
est ut dicerēt mēdaciū. Et iō dicit
scriptura q. bñfecit eis q. timuerūt
deū. ¶ Ita in proposito pōt contin
gere q. ex deuotione magna quam
aligs hēt ad uirginē gloriosam cie
dat aliquod flz de uirgine puta q.
sit cōcepta sine peccato uel q. sit
concepta de spiritu sancto 7 in ne

cessitate positus faciat notū ad uir
ginē quā credit sic cōceptā 7 tūc di
co q. deus illū exaudir nō p. illud
flz quod credit de uirgīe s. p. illā
magnā deuotēz quā hēbāt ad uirgi
nem ex qua procedit ut credat oīa
que cedūt in laudē uirgis et licet
sint falsa credit tñ illa esse uera. uñ
nō est cōceptō q. facit miraculū sed
beata uirgo nec anūtiatio facit mi
raculū s. uirgo anūciata nec nati
uitas nec asūptō facit miraculum
sed uirgo nata et asūpta p. deuo
tēz quā hēmus ad ipsam facit mi
racula. Beata siquidē uirgo atten
dens ad fidē et deuotēz quam ha
bemus ad ipsaz ex qua procedit ut
credamus hāc flitatez q. sit cōcepta
sine peccato exaudir uota nra non
propter flitatē quā credim⁹ s. p.
deuotēz quaz ad ipsā hēmus ita
dūtaxat q. illā flitatez simplz cre
damus nec nobis oppositū cōstat p.
auctoritates scripture nec sactoruz
doctozū. unde illi quib⁹ cōstat p. auc
toritates scripture uel sanctorū q.
beata uirgo fuit cōcepta in peccato
origīali si ipsā inuocaret in nomie
sue cōceptōis nō exaudirēt nec sana
rēt ab infirmitatibus q. nescit diui
na iustitia patrociniū p̄stare crimi
nibus nisi forte p. eoz malitiam
deo p̄mittēt ut magis in suo erro
re sordescerēt uirtute demonis sa
narēt ut. s. dictū ē. Df. 4°. q. illa
miracula q. a talibus p̄dicatorib⁹
dñt nō sūt uera s. mēdaciōse cōfic
ta et iō illis nō ē fides adhibenda

donec sint bene examinata iuxta de
bitā formā diu ab ecclesia obfuitā
in canonizatōe sāctorū p̄sertiz cuz
talia nīmiū p̄iudicēt auctoritati
bus sacre scripture et scōz patrū
sup̄ius allegatis. nō. n. credēdū est
q̄ sp̄s sāctus uirtute cuius miracu
la fuit qui ē p̄ncipal auctor sacre
scripture et sanctos doctores illu
strat sibi p̄trarius apparere uelue
rit faciēdo miracula q̄ repugnent
scripture et auctoritatib⁹ sāctorum
q̄ ab ipso inspirati locuti sūt dicen
tes beatā uirgīez in origiali p̄cō
fuisse cōceptam.

Rō. 31. q̄ p̄ cōciliū basilienſe deter
miatuz fuit festuz cōceptōnis fieri
debere.

Maḡisimop⁹ arguūt sic. illud
q̄ est determinatuz p̄ eccliam
est firmiter tenēduz. sed beatā uir
ginē fuisse cōceptā sine peccato ori
ginali fuit determinatuz ut dicunt
p̄ ecclesiaz ī cōcilio basilienſi. 8. 7c.
Id hoc rīdet. d. Jo de turrecre
mata cardinalis sancti sisti in lec
tura sua sup̄ tertia parte decreti
de cōsecra. di. 3. ca. p̄nūtiadum
flum inq̄t est q̄ basilienſis cōgre
gatō tēpore quo cōciliū nomē et ue
ritatē habuit aliqd̄ circa materiā
cōceptōis diffinierit. aut institue
rit q̄ p̄sētes sēp̄ ibi fuim⁹ hñtes
in mādatis ab ipsa sinodo ut colli
geremus ea q̄ inducūt a doctōib⁹
pro parte afirmatiā uz q̄. b. uir.
fuit cōcepta in p̄cō origiali quod
et fecimus s̄ r̄lōnē facere nō potu

imus q̄ insurrexerunt qdā uiri dia
bolici et hostes ecclesie q̄ cōciliū
pturbauerunt p̄p̄ quod necessariū
fuit pape inde trāſſerre cōciliū.
Postq̄s igit̄ p̄ sancte memorie Eu
geniū papā. 4. cōciliū trāſlatuz
est in ferrariā et tādē in florētiaz
et p̄sioētes pape iā recēsserāt d̄ ba
silea predicta congregatō que ibi
remāſerat tanq̄s ſismatica sacrile
ga et heretica fuit cum sinodo sua
per eūdē eugeniū cōdēpnata et ex
communicata intelleximus q̄ p̄dca
ogregatō una cū suo antipapa feli
ce tēptare et diffinire aliquid cir
ca istā materiā p̄ſūpſit. s̄z nihil
per illos actuz hēt aliqd̄ auctozita
tis sicut p̄ homines a deo auersos
et hostes ecclesie sācte dei et fabri
catores mēdaciōz ac peruersoz
dogmatum cultores. hec ille. Ideo
credere uel aſertiuē predicare q̄
quid in illo concinabulo determi
natum est dicitur hereticuz. Pie
terea papa non potest terminare
aliquid cōtra sacā scripturaz ul̄ cō
tra dicta sāctorū patruz in scriptu
ra sacra se fundātiuz. Unde dicit
beatus 30zim⁹ papa. 25. q. 1. c. con
tra ſtatura patruz cōdere aliqd̄ ul̄
mutare nec quidē huius ſedis pōt
auctozitas. hec ille. Et beatus Ur
banus papa. 25. q. 1. ca. sūt qdā 7c
ubi inq̄t apostoli et eos ſequentes
sancti patres aliquid diffinierunt
nō pōt nouā legē romanus pōtifex
dare s̄z potius q̄ ab ipsis p̄teritū
est debet usq̄ ad aīaz et ſāguinez

cōfirmare. si. n. q. illi docuerūt de
struere quod absit niteret nō sētē
tiam dare s; magis errare cōuicere
tur h^e i^s. cū ergo. b. uirginē n̄ fuis
se cōceptā in peccō originali dīcat
sacre scripturē et dictis sanctorū
patrū ut ostēsus est. iō ille antipa
pa felix nō potuit hoc determinare
maxime cū antiq̄ romani pōtīfices
cōtrārium docuerūt.

Rō. 32. sūpra ex h^o q. festū cōceptō
nis fuit diuinitus reuellatum.

Argesimos secundo arguit sic
illud qd ē p angelum reuella
tum ē firmiter tenēdū. sed beatā
uirginē fuisse cōceptā s̄n peccato
fuit a deo per angelum reuelatum
g^o 7°. Adinorem pbāt qz dicit bea
tum Anselmū cātuarieñ ep̄z refer
re in quadā epistola quā asserunt
scripsisse ad coepos anglie de cele
brāda cōceptōe. b. uiz. multas reue
latōes factas. quarū p̄ma ē de hel
sino abbate remēsis cenobii qui cū
in mediis oceani fluctibus piclita
ret apparuit ei angelus dicens q
si uolūisset ānuatiz celebrare cele
brādāqz predicare cōceptōez beate
uirgis a naufragio liberaret. at il
le cū se hoc facturū pmisisset statī
sedata tēpestāte saluus euz uniuersa
cōmītiua reuersus ē in patriāz
Secūdo referre dicit de quodam
clerico ordine leuita regis ungarie
germano quē de nuptus immacula
ta uirgo reuocans admonuit cele
brare celebrādāqz p̄dicare suam
cōceptōez. 3° referre dī de quodā

p̄sbitezo quē pūitōe ppetrati adul
terii submersus immaculata uirgo
post triduū redidit uiuū sibi qz p
recupēsātōe suscepti bñficii iniun
xit ut suā annuatiz celebraret. con
ceptōez celebrādāmqz predicaret
hec ille.

Ratio reuellatōes ille nō sūt autē
tice pp nouē rōes infra scriptas.

Ad h^o uidet^r p̄mo q. ut dicit Bez:
et Bonauē. ac guilielmus in suo 2a
tōnali illa reuellatō nō ē autētica
ideo nullā facit fidē nec illaz crede
re tenemur. uñ Bez. ad lugduñ. mi
hi ingt facile psuadeo scriptis tali
bus nō moueri qbus nec iō suppe
ditare nec certa fauere iueit auc
toritas. Dicit^r secūdo q. s̄z est bea
tū Anselmū ep̄lāz illaz scripsisse
quod ex multis colligit. p^o ex t̄p̄e
quo p̄dicta reuellatō dicit^r esse fac
ta cum quo nō uidet^r posse cōcorda
re tenor p̄fecte ep̄le. nā ut hētūz
ex illa ep̄la. reuellatio p̄dēa facta
fuit tempore Gulielmi ducis nor
mādie qz regnū āglie dicit^r cōq̄siuī
se cuius tēpore fuit^r beatus An
selmus ut p̄z ex uicētio historiali
libro. 26. ca. 36. ubi colligit q. be
atus Anselm^o fuit Anno dñi. 1027.
quo ē t̄p̄e fuit p̄dictus Guliel.
ut ibidē dicit uicēntius. hoc igitur
p̄supposito manifeste apparet ex
p̄ncipio epistole q. beatus Ansel
mus n̄ fuit auctor eius. dī. n. i. p̄n^o
epistole Anselmus 7°. Conceptō ue
nerāda genetricis dei fratres dī
lectissimi quēadmodū p multa ex

perimēta signorū ī āglia et ī frācia
 ceterisq; climatib; us celebrāda oliz
 sit declarata me nazātez audiat di
 lectio uestia. tēpore autēz illo quo
 placuit diuine uolūtati Anglorum
 gētem de malis suis erroribus cor
 rigere sueq; seruituti effiti^o arti^o
 q; stungeie gliosissimo nozmanoꝝ
 duci Gulielmo eādē pñiaz debellā
 do subegit qui comperto q; daciꝝ
 sup hoc indignati essent Elsinum
 quēdā abbatē in daciā difrexit
 7c. Lazissimū igit accipit argumē
 tū ex forma loquēdi q; Res hec de
 qua loq̃t multo tēpore p̃cesserat
 ipsū scribētē sed cum beatus anse
 mus fuerit tēpore p̃fati ducis igit
 tur ē maifestū q; tpe nō fuit auctor
 huius eple. nō. n. dixisset illo tpe
 q; istis n̄is tēporibus uel dieb; 7
 cū res illa esset noua debebat esse
 quasi oībus nota et ideo non opus
 erat tali stillo suis ccepis narrare
 Secūdo idē colligit ex stillo et for
 ma loquēdi auctoris illi^o eple. stil
 lus. n. eius n̄ ē cōformis sed multū
 difformis stillo quo usus ē beatus
 Anselmus in suis libris q; stillo an
 selmi ē valde grauis. stillus autem
 illius eple est ualde leuis et giosus
 Ideo beatus anselmus nō fuit auc
 tor eius. Tertio idē colligit ex cō
 trarietate ad beatū Bernardū qui
 multo postenor fuit. b. Anselmo 7
 tñ rep̃hēdit lugduñ. q; nouaz indu
 cebāt festiuitatē quaz rit^o ecclesie
 nescit nō probat iō nō cōmedat an
 tiqua traditō. Auctor uero illi^o epi

stole asūpsit cōtrariū tā in pncipio
 epistole quā in pncipio tractatus
 qui de cōceptōe uirgis sibi ascribi
 tur dicit quod cōceptō beate uirgi
 nis multis in locis recollit q̃ tñ p
 scis tēporibus frequētiori usu fuit
 celebrata 7c. et in pncipio eple
 dicit q; cōceptō. b. uirgis fuit olim
 declarata ut celebrari deberet in
 frācia et in anglia et in ceteris cli
 matibus. Ecce maifesta cōtradictō
 Bernardus dicit q; ē noua festiui
 tas quā non collebat ritus ecclesie
 nec cōmedabat antiq̃ traditio. Iste
 uero dicit q; oliz fuit ī frācia cetis
 q; climatib; declarata et q; p̃scis
 tēporibus frequētiori usu celebra
 bat. Et ideo magis credēdū ē q;
 aliq; uir parue auctoritatis episto
 lam illaz cōfixerit q; q; isti duo doc
 tores facti in hac re tā grādi sibi
 adinuicē cōtradixerint. Bernar. n.
 obiit .1153. Anselm^o. 1027. uñ Bez.
 fuit. 126. ānis postenor et ideo si fu
 it antiqua tēpore beati Anselmi n̄
 debuit festiuitas illa esse noua sz
 antiq̃ssima tēpore beati bernardi.
 Quarto idem colligit ex cōditōe
 et qualitate personarū quibus fac
 ta ē reuellatō predicta et eis iniūc
 tū ut festū illud celebraret cele
 brandumq; predicaret. Nam un^o
 illorū fuit apostata quia cum esset
 ordine leuita habitū clericalē teme
 rarie deposuit et matrimoniuꝝ cū
 quadā iuuencula cōtraxit sed a bea
 ta uirgie ut dicit fuit postmoduz
 reuocatus Alius uero dicit fuisse

quidā presbiter adulter qui alterius nuptas cōcubinaz tenebat et carnali cōceptōi continue operam dabat. Plane nō est uerisimile nec rōnale q̄ tales uiri scelerati et in mundi spurcitiis luxurie dediti a pudicissima et castissima matre uirgine fuerint ellecti primarii predicatorēs sue festiuitatis celebrari de. si. n. suaz cōceptōem celebrari uoluisset nō hos carnales et sceleratos uiros s̄ pudicos et castos p̄dicatores ad h̄c dñitiadū elegiss̄. Ad idē accidit q̄ i p̄dca eplā nulla m̄tio fit d̄ p̄lati ecclē et potissimē d̄ sede apostolica sine cuius auctoritate nullus debet uenerari p̄ sancto etiam si miracula faciat ut h̄c in ca^o audiui^o ex de reliquiis et ueneratōe sāctorū. Quāto idēz colligit ex p̄te cāe que ibi assignat̄ ut debeat tale festū celebrari que p̄p̄t sui debilitatē nō credit̄ a tanto doctore q̄tus fuit anselmus p̄cesisse. di. n. sic i p̄dca eplā 20^a mētis deuotione simus solliciti ut nullus n̄m ita sit rebus t̄p̄ralibus occupatus aut p̄p̄is delitiis desperatus qn̄ b̄ssimē uirgīs marie cōceptionē pro posse suo celebret ānuatī s̄c. n. i s̄cā ecclīa eius extollit̄ natiuitas sic debet eius extolli cōceptio nisi. n. conciperet̄ mundi ex ea re dēptor nō nasceret̄. Sed cōtra hāc rōēz friuolā arguit beat^o Bernardus. dicēs. honorādus ē inq̄t uirgīs cōceptus q̄ honorādū p̄iuit partū quoniam si ille nō p̄cessisset nec

iste esset qui honorat̄. Et cōtra hoc arguēs subiūgit. quid si alius propter eādēz causaz etiam utriq̄ p̄rēti eius asserat festos honores deferēdos sed de auiis et pauis id ipsuz posset quis pro simili cā flagitare et sic tenderet̄ in infinitū et festozū nō esset numerus. Et infra quid autēz inq̄t cōne habet ut quoniam cōceptus natalem p̄cessit sit sanctum propterea reputandus est et ip̄e sanctus nullus ignorat nunquid quia p̄cessit eum fecit et sanctum. Et si p̄cessit ut esset nō tū ut sāctus esset. hoc ille. Non est ergo uerisimile ut epistola illa in q̄ argumentatōes tā parue ueritatis cōtinet̄ a beato ānselmo dicta fuerit. Sexto idē colligit̄ ex eo q̄ doctrina illius epistole cōtra dicit doctrinē beati Anselmi quā ponit tā in libro cur deus hō quaz in libro de conceptu uirginali et in libro p̄sologion sicut dictum fuit superius. Septimo idē colligit̄ur ex doctrina falsa que cōtinet̄ in ea que nullo modo a beato Anselmo credenda est emanasse. dicit enīz in p̄dicta eplā. Tempus et horam cōceptionis eius hodie celebrare delectat qua ip̄e animarum creator animam sue matris dignissimam et sāctissimā corpori uirginali angelis ministratibus copulauit hec ibi. Planissimum autē est q̄ hec doctrina a theologia pro falsa tenet̄ quod uiz aīa ratiōnalis corpori copulet̄ mediātibus angelis

Doctrina. n. magistri in tertio sententiarum di. 27. et aliorum doctorum est q. de^o immediate creat animas et creando corporibus infundit. unde sanctus thomas in. 4. sen. di. 43. dicit q. sicut anima immediate creata est a deo ita immediate corpori unit sine aliqua operatione angelorum hec ille. Octavo idem colligitur ex eo q. iter libris beati Anselmi quos enumerat uicetius hystorialis li. 26. ca. 17. de tali epistola nulla mentio fit nec de aliquo libro qui ascribitur sibi de exordio humane salutis uel de conceptione uirgis marie. quapropter certus sum et nullatenus dubito q. tunc epistola illa quam tractatus predictus fuerunt per aliquem ex aduersariis ueritatis malitiose conscripti et ascripti flos tanto doctorum quod non sine grauissimo peccato fieri potuit. **N**ono et potest colligi q. predicta epistola non sit Anselmi nec autentica quia in ea dicitur q. Elino quenti ab Angelo quo officio utendum esset in hac festiuitate conceptionis respondit Angelus mandando ut omne officium q. dicitur in eius natiuitate diceretur totum in eius conceptione excepto q. nomen natiuitatis mutaretur in nomen conceptionis. hec ibi. Sed cum hec non sequatur a celebrantibus predictam festiuitatem ut eorum breuiaria et missalia ostendunt. manifeste concluditur q. illa epistola non est Anselmi nec illa reuellatio est autentica alias notandi esset de conceptione die siue autentice reuellationis. uel ergo isti ma-

litiöse illam epistolam conscripserunt et mendaciter eam tanto doctori ascripserunt illi tanquam sacrilegi contemptores sunt diuinarum et angelicarum reuellarum Eligant quicquid uelint quia cum cõtentus nisi dicantur quod utrumque est uerum quod sumissime credo.

Rõ. 33. supra ex auctoritate Anselmi

Argesimotertio adducunt auctoritatem Anselmi qui in predicta epistola que sic dicit. Non est deuotus nec uerus amator uirgis qui respuit collere diem conceptionis hec ille. ergo uidetur q. fuerit concepta sine peccato originali:

Rõtio. hec auctoritas non est Anselmi nec eorum suffragatur errori.

Ad hoc dicitur primo q. illud dictum non est Anselmi sed confictum ab aliquo parue auctoritatis per rationes superius allegatas. Secundo dicitur q. auctoritas illa non militat contra nos. multum quod differt dicere q. conceptio uirgis sit celebranda et dicere quod non sit concepta in peccato originali Doctores. n. catholici dicunt quod conceptio uirgis per respectum ad sanctificandos sequentes celebrari potest. et sic intelligitur auctoritas illa et predicate reuellações si alicuius sunt auctoritatis. Dicunt ulterius q. cum beata uirgo fuerit concepta in peccato originali q. eius conceptio de se uel ratione sui non est celebranda tanquam sancta

sed hec progatia ē coceptōis filii
dei qui solus in sua cōceptōe fuit
sanctus cuius cōceptōis festum cele
bratur in die anūtiatōis.

Rō. 34. sūpra ex auctoritate Ansel
mi in libro de cōceptōe uirgīs.

An selmo quarto adducit an
selmū in libro de exordio hu
mane salutis q. sic dicit. q. s. audeat
dicere singulare totius seculi ppitia
torū et unici filii dei unicum recli
natorū mox in sui cōceptōis exor
dio spiritus sancti gĩa destitutum
g. v. q. fuerit concepta sine peccō.
Rō. Liber de cōceptōe uirgīs nō
fuit ab Anselmo cōscriptus sed ab
alio malitiose cōfictus.

Ad hoc nōdet q. libellus ille qui
ab aliq. de cōceptōe uirgīs appel
lat in quo inuenit auctoritas illa
adducta nō fuit a beato anselmo cō
positus s. ab aliquo uiro pue auc
toritatis malitiose cōfictus et falso
tāto doctōri ascript. Nā i. princi
lii sic dicit Principiū q. salus mū
do pcessit cōsiderare uolenti occur
rit hodierna festitas q. de cōceptōe
bea. uir. m. is dei marie multis in
locis a qbusdā recolit pscis tēpib
frequentiori usu celebrata. hec ibi.
unde colligit ex stillo rudi illunato
q. nō fuerit anselmi q. stilū grauis
simū in suis libellis obfruat. Item
q. hanc festiuitatem appellat anti
quā pscis tēporibus frequentiori
usu celebratā. Beatus aut Ber. qui
fuit. 126. ānis posterior appellat ip
saz presūptuosaz nouitatē matrem

lenitatis filiā supstitōis 7 sororez
temeritatis et mirat quid uisum
fuerit istis tēporibus quibuscū nō
uā inducere festiuitatē quam ritus
ecclesie nescit nō probat id nō cōmē
dat antiqua traditō hec ille. Si. 11.
uerū esset q. liber ille a beato fuis
set Anselmo cōscriptus beatus ber
nardus q. multū sactū uenerabatur
nō appellasset hanc festiuitatē nouā
et supstitiosaz et temerariāz con
tra ritū ecclesie nō approbatam a
patribus ātigs cū tñ auctor illius
libelli appellet eā catholicā et an
tiquā pscis tēporibus frequentiori
usu celebratā et ideo auctoritas cū
libro falso ascribit tāto doctōri.

Rō. 35. sūpra ex auctoritate ansel
mi in li. de cōceptu uirgālī.

An selmo quarto adducunt An
sel. in libro de cōceptu uirgī. dñtez
Nihil ubi dñā eqle nihil cōpabi
le. omne enim quod est aut supra
te est aut infra te est. quod est su
pra te solus deus est quod infra te
est ē de quod deus nō est hē i. s. s.
si fuisset in originali peccō cōcepta
nō esset supra os creaturas. g. 7c.
Rō. Licet. b. uirgo fuerit cōcepta
in peccō originali nulla tñ creatura
est ei in dignitate equal. Ad hoc
dicit p̄supposito q. Anselm. b.
dicat quod tñ nō credo adhuc auc
toritas illa nō militat contra nos
quia ccedimus beatā uirgīē fuisse
exaltatā sup os puras creaturas sed
hanc exaltatōē nō habuit in sui cō
ceptione s. statim post mortem et

dum adhuc esset uia trix dicim⁹ illā
fuisse i bono cōfirmatā ut nō posset
amplius peccare qđ nulli unquam
pure creature uia trixi fuit cōcessuz
et tñ cōcedimus et affirmamus ipsā
in originali peccō fuisse cōceptam et
ideo dicimus qđ beata uirgo habuit
quidē originale sed fuit sine actua
li peccō Oēs autē alii homines habu
erunt origiale et actuale postqđ
puenerūt ad usum liberi arbitrii.
Itē xps nō habuit originale nec
potuit actualiter peccare. b. uirgo
habuit originale i sui cōceptione sz
nō potuit actualiter peccare postqđ
fuit mī dei Oēs autē alii hoies ha
buerunt origiale et potuerūt actua
liter peccare. ¶ Itē xps nunqđ pec
cavit nec potuit peccare ue^r nec mo^r
Omnes autē angeli potuerunt pec
care mortaliter sz nō peccauerunt
beata autē uirgo fuit me^r qđ nec un
quā peccauit mo^r nec potuit mo^r
peccare sed potuit peccare uenial^r
anqđ esset mater dei lz nunquā pec
cauerit. ¶ Itē xps a pⁿo sue cōcepti
onis sēp fuit cōfirmat⁹ i bo^o ut nul
lo unquā tēpore potuerit peccare
nulla autē a^r creatura siue angelica
siue humana preter uirgiem i toto
statu uie unquā fuit cōfirmata i bo^o
ut non posset actual^r peccare Bta
autē uirgo fuit me^r qđ i aliqua pte
uie uidelicet anteqđ esset mī dei nō
fuit cōfirmata i bono et potuit pecca
re uenial^r lz nō peccauerit. Et i ali
qua pte uie postquā fuit mī dei cō
firmata fuit i bono ut nō posset ac

tual^r decetero peccare. Pz ergo
qđ lz fuerit cōcepta i peccō originali
nihilominus tñ fuit i fza xpm et sup
oas creaturas sicut dēm fuit ad pri
mam rationem.

¶ Rō. 36ª sūpta ex h^o qđ uniuersi
tas pisien. determinauit festū con
ceptionis esse celebrandum.

T Rigeliō sexto arguūt sic Illud
quod ē determinatum p uniuersi
tatem pisien. est firmiter tenendū
sed beatā uirginem fuisse cōceptam
sū peccō originali ē determinatum
p uniuersitatē pisien. 8° rē.

¶ Bto Uniuersitas pisien. determina
uit dum esset i flore hereticū esse
tenere beatam uirgiem fuisse sine
originali peccō.

¶ Ad hoc rñtur primo qđ nō ē uenisi
mile qđ uniuersitas pisien. determi
nauerit hoc pcpue cū eadē uniuers
sitas tpre quo max^e doctissis et fa
mosissis magis florebat dtermina
uerit oppositū esse hēticū p^o nāqđ

¶ D^o Gulielm⁹ doctor pisien. ariq⁹
et eps altisiodoreñ. i 3° li^o sue sum
me. c. 2. sic dicit b^o uirgo i sui con
ceptōe dñit origiale peccz. et iō mau
riti⁹ eps pisien. phibuit ne festuz
cōceptōis ipi⁹ i ecclā pisien. celebra
ret. h^o i c. ¶ Itē d^o Albert⁹ magn⁹
doc. pisien. i 3° sē. di. 3ª sic dicit b^o
uir. nō fuit scificata an aīatōez nec
i ipa aīatione qđ dñit origiale pec
catū. Dicere autē oppositū ē hēsis
cōdenata a. b. Bez. i epla ad lugduñ
et ab omnib⁹ magis pisi⁹ becille.

Ex q^o p³ q^o f³ istos duos doctores
p^oclaros uniuersitas p^oisien. cum suo
episcopo tēpore quo habuit magi
stros celeberrimos cōdēpnauit tāq³
hereticā hāc cōclusionem. u³ q^o b^ola
uirgo sit cōcepta sū p^oco originali
Et iō nō ē uerisimile q^o nūc deter
minauerit oppositū qd si feciss³ nūc
aliud dici pōt nisi q^o filij a patrum
suorum semitis degenerant 7 sa
cre scripture mōta transgrediūt^r
filij f^oios quos posuerūt patres eoz
Et ideo cū magistri 7 patres a^oiq³
illius uniuersitatis fuerūt p^oclario
res 7 magis famosi ac maioris auc
toritatis q³ moderni mag^ori certe
illis maior fides adhibēda ē quam
istis Nam i decretis di. 50° c^o. me
mor esto 7c. sic dicit^r quotiescūq³
i gestis cōcilioz discors s^onia iuenit^r
illi³ cōcili magis teneat^r s^onia cui³ an
tiquior 7 potior extat auctoritas
hec ibi. Lū ergo auctoritas illorū
docto³ qui fuerūt i uniuersitate p^o
isien. tēpore Alberti magni 7 mau
ricii epi 7 s^oi thōe 7 alexādri 7 bo
nauēture sit a^otiq³ 7 potior q³ auc
toritas docto³ modernoz illius
Uniuersitatis Ideo discors iuenia
tur sententia inter istos 7 illos an
tiquoz s^onia que potior est firmi^r
teneri debet. 2° dicit^r q^o uniuersitas
p^oisien. non habet auctoritatē
aliquid diffiniēdi statuendi appro
bādi seu cōdemnādi 7 determinā
tionē ecclesie 7 aptice sedis cuius
auctoritate subsistit aut ē contra
sancto³ docto³ sententiam et iō

cū illa conclusio cōdicat sacre scrip
ture 7 decretis cōcilioz ac sūmo³
pontificum 7 auctoritatibus sacro
rū docto³ ut ostensuz ē in 2° p^ore
illa uniuersitas nullā facultatē hēt
ut illam cōclusionē determinet. ma
ioris enim auctoritatis ē aug. 7 ē
Bernardus q³ sit illa uniuersitas
Et iō determinatio q³ ē 7 doctrinam
isto³ docto³ q³ dūt beatā uirginem
esse cōceptā i p^oco originali nullus ē
auctoritatis s³ est p^osūptuosa teme
raria 7 s^ostitiosa Q^opp illi uniuersitati
si h^o fecit nulla fides est ad
hibenda.

Rō. 37^a sūpta ex hoc q^o omnis di
gnitas ē uirgini attribuenda.

Arguēdo 7° arguūt sic D^os
dignitas q³ nō ē cōtra fidem est
uirgi marie attribuēda s³ nō esse cō
ceptā i p^oco originali ē qdā digni
tas. alias x^o nō attribueret^r ergo
cū h^o nō sit cōtra fidē nec 7 scriptu
raz ē uirgini attribuēdū

Responsio. Non omnis dignitas
est uirgini attribuēda nec derogat
eius dignitati q³ fuerit concepta in
p^oco originali.

Ad hoc rōdet. d. egidius de ro
ma ordinis heremitarū in 6°
quol³ dicens q^o aliqd ē laudabile i
re i^oferiori qd tū nō ē laudabile in
supiori sic esse furibūdū est digni
tas qd laudale i cane qd tū nō ē lau
dabile i hoīe. In x^o eīz nō fuisset
laudabile q³ fuisset concept³ in ori
ginali quia non fuit maritali com
plexu conceptus. Sed in his qui

maritali amplexu cōcipiuntur qz
 non aliter fiunt m̄bra xpi nisi in
 quātū ab originali dero mūdāt p
 xpm lz esse cōceptū i originali nō
 sit fm se laudabile. tñ iquātū p hoc
 fiūt m̄bra xpi put a tali pēco libe
 rant pertinet ad laudē. unde aug.
 i li° de bap° pu. Nisi iqt pēco p
 mi pētis hō esset ifirmus ordinem
 ad celestē medicū nō hēret. Et iō
 negare. b. uirginē originale pēcm
 nō hēsse ē negare illā ad xpm ordi
 nem hūisse et negare illā xpi m̄brū
 fuisse. Lōmēdemus itaqz beatā uir.
 sed n̄ sic q. negemus ipaz fuisse mē
 brū xpi imo ad magnū eius sigula
 ris excellētie pūllēgiū pūinet q. so
 la fuit q. pepit hominē i nullo pēco
 originali cōceptū. sed si ēt ipa uirgo
 fuisset n̄ originali pēco cōcepta hē
 dignitas nō sibi singulr ppeteret
 lz ēt bē anne dūerēt hec iē. Secū
 dum g° egidiū. negant. ē m° quia
 magis pūinet ad dignitatē eius q.
 fuerit i pēco cōcepta 7 postea mūda
 ta tuz qz per h° efficit m̄brū xpi
 tū ēt qz per h° fuaē sigulans eius
 p̄rogatiua ut ipa so. i n̄ pēco filiū
 cōcepit. Et h° est q. dicit Ber. ad lug
 dun. si iqt uirgo i n̄ pēco est cōcepta
 ubi erit p̄rogatiua m̄is di q. sigulz
 credit exultare 7 munere pl cōcep
 te 7 itegritate carnis. Nō ē h° uir.
 honorare. lz ei hōi dtrahere hē
 iē. Ad idē rñdz. d. Ricardus ro
 dultū cāzellariū uniuersitatis oyo
 men. i 2° sen. q. 7° ar. 2° 7 Buliel
 mus ochā i fo sen. di. 30°. Qui am

bo hē uerba formalz dñt. n̄ eiz dno
 gat dignitati uirgis q. fuerit cōcep
 ta i pēco originali. alioqn d̄rogaret
 ēt ei dignitati q. ex uirili seie et
 cū libidie pētū fuerit cōcepta imo
 magis cōgruit sue dignitati 7 offiō
 pp q. fca ē ut. f. sit n̄ra mediatrix
 q. ipa de tā humili statu q̄l ē stat
 n̄ i cōceptōe sit ad tātā dignitatē
 p mortē filij sui redēptoris n̄ri sup
 omnes angelos exaltata. ut per
 hoc magis de ipsa confidamus. et
 ipsa per hoc maiorem occasionem
 habeat interpellandi pro nobis
 sui status pristini recordata hē ibi
 i for. **¶** Ad idē R̄t m° Ubertinus
 d̄ calali ordis minor i li° quē inti
 tulauit arbore crucifixi sic dices. lz
 autētica n̄ repiat hystor. n̄ tñ du
 bitat scā m̄i eccā b̄laz uirginē post
 aīatiōez i ufo m̄is fuisse s̄ctificatā
 S̄ctificata eiz fuit p spiritū scm q̄sci
 to decuit. 7 potuit fieri 7 q̄stū d̄cu
 it hōi filij cui ipa unit sic m̄brūz
 capiti 7 sic redēpta suo redēptori
 unō oz firmit tenere q. q̄qd hōis
 decuit fieri m̄i scm ē sibi i hac p̄
 s̄ctificatōe. Ita tñ q. n̄l attribuam
 uirgini sub titulo hōis fl̄i q. dero
 get grē capitis sui. 7 p qd excluda
 tur a bñfitio redēptoris hē ille.
¶ Et h̄z istū so. dignitas uera q. non
 derogat dignitati xpi est uirgini
 attribuenda non autē dignitas fal
 sa quia ut dicit Augustinus Per
 horrendum est falsi aliquid de deo
 dicere etiam si ad laudem eius ui
 deatur p̄tinere. **¶** Et Ber. uirgo iqt

regia flos non eget honore ueris hono-
rum titulis cumulata. h^o i^o hec autem
dignitas est falsa et dicitur sacre scrip-
ture et determinationibus ecclesie
et sedis aplice et sanctorum doctorum ut
in secunda parte ostensum est. Iam hec digni-
tas non est uirgini attribuenda. quia ut
dicit Bernardus. libenter uirgo glo-
riosa hoc honore carebit quo uel
peccatum horari uel falsa induci uidetur
sanctitas. Nulla enim ratio ei placebit
Tritum ecclesie presumpta nouitas matris
temeritatis filia substitutionis soror
leuitatis h^o i^o. **A**d idem R^o t. dominus
Bonauentura in 3°. sen. di. 3. q. i. ar.
2°. ad 4. argumentum sic dicens. Non
enim omnis honor qui attribuitur filio at-
tribuendus est matri quia sic non esset uirginem
honore sed potius contumeliā facere
dum honorem soli filio debitum quo alii
tribueret. hic autem honor uisus esse in
munere a patre originali pertinet ad ex-
cellentem et singularem dignitatem christi et
soli sibi uisus quia ipse solus conceptus est de
spiritu sancto et de matre uirgine et
ipse solus pro omnibus mortuus est non de
bitus mortis. Iam hic honor uirgini
non est attribuendus ne dum matris excellen-
tia ampliat filij gloria minuat et
sic mater prouocetur que uult magis fili-
um honorari quam se ipsam utpote cre-
atorem quam creaturam. Sufficiunt enim uir-
gini alie dignitates quam filius sibi
concreuit quibus preexcellit omnes huma-
nas laudes et deuotiones et ideo non
oportet novos honores uel digni-
tates falsas coningere ad honorem
uirginis que non eget nostro men-

dacio que tantum plena est ueritate
hec ille. Et hoc est quod dicit Bernar-
dus. Quauis inquit aliquibus uel
paucis filiorum hominum datum sit
cum sanctitate nasci nulli tamen
donatum est cum sanctitate accipi.
ut uni sane prerogatiua sancti ser-
uaretur conceptus qui omnes alios
sanctificaret. Solusque absque peccato ue-
niens purificationem faceret peccato-
rum hec ille. **E**t ideo hec digni-
tas uidelicet esse immunem ab om-
ni peccato non debuit nec decens
fuit ut concederetur nisi ei soli per
quem omnium facta est salus et redemptio
uidelicet domino iesu christo ut non
glorietur in conspectu eius omnis
caro. sed ipsi soli sit hic honor et
hec dignitas et gloria in secula se-
culorum. Amen.

ExPLICIT tertia pars tractatus de
ueritate conceptionis beate uirgi-
nis in qua clare apteque solute sunt
37. rationes quas aduersarii uerita-
tis per sua falsitate tuenda adducunt.

Incipit quarta pars in qua confu-
tantur euasiones quas dant aduer-
sarii ad rationes secunde partis
catholicam ueritatem concludentes.

S i ordinis qm .s. constitui
meminim. i hac h^o trac
tat^o postre^a pte euasio
nes qda fivole 7 pueriles
qs ipi adversarii solutōes appellāt
adducen^t sūt. qb^o tū ualidiss rōib^o
tū dis orac^lis cōfutat^o erioz pntio
sus illoz manifest^o appeat 7 ueri
tas nīa magis ipugnata clarescat.

Sciēdū ē igit q^o rōes fere o^a cla
re apteq^z beatā uirgīez cōcludētes
i originali peccō fuisse cōceptā ad has
ppōes manifestissimas q^z secūt^o redu
ci uidēt^o. Quaz p^o ē hec.

1^a Dēs hoīes ab adā seial^z ppa
gati cōcepti sunt i peccō originali.

2^a Dēs hoīes ex libidīe ul ex car
nis ucu^o cōcepti dixerūt peccō origīa^l.

3^a Dēs hoīes ex uocubitu uentuz
ul ex cōmixtione sexuū cōcepti dixerūt
i sui cōceptione originale peccm.

4^a Nll^o hō ab adā seial^z ppa
gat^o cōcept^o fuit sū originali peccō.

5^a Nll^o hō ex libidīe l^o ucu^o car
nis cōceptus fuit sū originali peccō.

6^a Nll^o hō ex uocubitu l^o ex pētū
cōmixtione cōcept^o fuit sū peccato.

7^a Dēs hoīes cōcepti sūt i origīa
li peccō uno so^o excepto u^z xpo.

8^a Nll^o hō i hac uita fuit semp
sū peccato excepto xpo.

9^a Dēs hoīes preter xpm fuerūt
aliquando sub aliquo peccato.

10^a Dēs hoīes preter xpm mor
tui sunt pp peccatum.

11^a N^o hō pter xpm i hac uita
cōstitutus fuit semp sine peccō.

12^a N^o hō preter xpm mortuus

est nisi habuerit prtus peccm.

13^a Solus xps inter hoīes fuit
sine peccō.

14^a Solus xps liber a peccato
mortuus est.

15^a Nulli homini nisi xpo do
natū ē cū sanctitate cōcipi.

16^a Solus xps fuit in sui concep
tione sanctus.

17^a Oībus hoībus scīs opus fuit
renasci postq^z fuerūt nati. i. cōcepti.

18^a Solus xps itez hoīes ita ē na
tus ut ei opus nō fuerit renasci.

19^a Dēs hoīes q^z redempti sūt p
xpm fuerūt aliqū sub aliquo peccō.

20^a Xps dedit semz ipz redemp
torem pro oībus et deus tradidit
illum pro omnibus nobis.

21^a Xps nō est mortuus nisi pro
his q^z fuerunt spīritual^z mortui.

22^a Uirgo maria mortua ē pro
pter peccatum.

23^a Uirgo maria in sui cōceptiōe
cōxit originale peccm.

24^a Bēa uirgo fuit caro peccati
7 uēit de propagatione peccī.

25^a Beata uir. traxit ab adā ubi
tū 7 uic^lz mōtis 7 uln^o puaricatōis

26^a Bēa uirgo nō fuit īmuīs i sui
cōceptione a nexu ueteris peccati.

27^a Bēa uir. aūq^z cōcipet filiū fuit
p scm spūm purgata a fomite peccī.

28^a Unica ē aīa xpi que sola sine
peccato fuit.

29^a Aīa b^e uirginis i instātī sue
creationis cōxit originale peccm.

30^a So^o .b. uirgo cōcepit plē sū
originali peccō

31^a Sol^o xps fuit similitudo carnis peccati. omnes autem homines fuerunt caro peccati. Ad has enim triginta unam propositiones claras et manifestas reducuntur fere omnes auctoritates scripture et sanctorum concludentes beatam virginem fuisse in originali peccato conceptam et ideo ad aliquas istarum propositionum aduersarii dant aliquas falsas expones quibus credunt euadere rationes nostras.

Primo. dicit beatam virginem peccasse de debito et non de facto.

Primo. namque dicitur quod cum in sacra scriptura et in dictis sanctorum doctorum inueniuntur huiusmodi propositiones Omnes peccauerunt et omnes ab adam seialiter propagati fuerunt originale peccatum inierunt de iure et debito sed non de facto dicunt eis quod si non peccauit de debito nec de facto. b. autem uir. peccauit de debito sed non de facto. Omnes autem alii peccauerunt de debito et de facto quod quilibet filius ade naturaliter debitor originalis iusticie sed ex demerito ade caret ea. Et per hoc debet de facto peccatum quod est caretia originalis iusticie debite Beata uirgo non solum peccauit de debito. sed et de facto per nouas rationes. Sed hac responsione ista et. id est. et per hoc sic Quicumque non soluit debitum iniustum facit et peccat. sed. b. uir. habuit debitum peccati quod tu dicis quod peccauit de debito ergo b. uirgo non soluendo debitum hoc peccauit de facto quod implicat contradictionem ergo. id est. difficultas implicat contradictionem 2° arguitur sic. Quicumque soluit debitum quod habet iniustum facit et soluendo non

peccat sed per te omnes homines ab adam seminaliter propagati et etiam beata uirgo habuerunt debitum peccati quod peccauerunt ex debito ergo omnes homines ab adam seminaliter propagati peccando de facto non peccauerunt. et si beata uirgo peccasset de facto non peccasset sed iustum fecisset quod implicat contradictionem. Preterea hoc dicitur est ualde absurdum quod homo habeat debitum ad peccandum. unde autem in libro de natura et gratia quod inquit nisi istud dicat debere aliquem peccare cum ideo sit peius quod non debet fieri hoc. Preterea quod nunquam fuit nec est tale de facto fletus de tale est si ex debito sit tale sed b. uir. per te nunquam fuit nec est peccatus de facto ergo fletus de quod b. uir. peccauit etiam si ex debito peccauerit et per omnes fletus erit. propter uoluntatem quod potest apostolus uis omnes peccauerunt quod nepharii est dicitur Locus per cum minori. maior uero probatur et ex. et ratione Primus exemplum est de iniusto et peccatore de quibus constat quod debet esse iniustus et debitor habet ut sit iniustus. si ergo ex debito esset tale aliquis absolute posset dici tale est si de facto non sit tale tunc homo quod de facto peccator est et iniustus poterit uere et absolute dici iniustus quod est ualde absurdum. 2. exemplum est de impenitente de quo posset uere et absolute dici impenitens. quod non esse penitens. et de non obsequante suam regulam posset dici quod eam obsequatur. quod debitor habet obsequari eam. et de non obsequante ieiunio ecclesie posset dici quod. id est. obsequauit. quod ieiunauit quod debuit ieiunare et de non obsequante fide uxori. id est. deo posset dici quod obsequauit fide quod debuit eam obsequare

Tertium exemplum est de eo qui debitor
 est civitati florenti. cui debebat sol
 vere in certo termino et non solvit de facto
 de quo dici poterit vere ei soluisse
 quod debuit solvere. et de eo qui non au
 diuit missam in festo poterit vere et ab
 solute dici quod missam audiuit quod de
 buit eam audire et de eo qui non est con
 fessus in XL. poterit vere dici quod sit
 confessus quod confiteri debuit Et de eo qui
 non solvit legata penam in termino sta
 tuto poterit dici eam soluisse quod illa
 solvere debuit hec autem omnia sunt abso
 luta. 8. 12. Probatur et ratione sic. si
 ex solo debito esset tale aliquid pos
 set vere et absolute dici tale et si de
 facto non sit tale sequitur necessario quod
 ex solo debito non esset tale pote
 rit vere et absolute negari esse tale
 et si de facto sit tale quod in causis precisis
 et propriis si affirmatur est causa affir
 mationis negatur debet esse causa nega
 tionis ut dicitur in primo posteriorum hoc autem
 est absolutum. per quod tunc posset vere et
 absolute dici quod Judas non tradidit
 christum et quod iudei non eum occiderunt quod
 non debuerunt eum tradere nec occide
 re. 12. poterit dici de eo qui actu
 peccavit quod non peccaverit quod de
 buit non peccare Et de eo qui de facto
 furatur poterit dici quod furtum non fece
 rit quod debuit furtum non facere. 13.
 poterit dici de eo qui fornicatus est
 quod fornicationem non fecerit quod debuit
 non fornicari Et de eo qui comedit car
 nes in quadragesima poterit vere
 dici quod carnes non comederit quod de
 buit non comedere Et de eo qui pec

cussit clericum poterit vere dici quod eum
 non percussit. quod debuit non percutere
 Et de illis fratribus religiosis qui regu
 lam suam tamen teneant pecunias et congregant
 in orrea possunt vere dici quod pecunias
 non tamen teneant nec congregant in horrea quia
 debent non tamen tenere et non congregare. hec
 autem omnia sunt valde absoluta. 8. 12.
 15. arguitur sic. Tu dicis quod beata uirgo
 peccavit de debito. tunc quod a quo
 habuit hoc debitum et hac obligati
 onem ad peccandum quod hoc habita deo vel
 a primo peccato et dyabolo. Non a deo. quia
 nullum malum culpe est a deo cum sit
 summe bonus nec ullum obligat ad
 peccandum licet obliget ad penam
 propter culpam ergo tale debitum
 est a primo peccato et dyabolo Sed
 omne debitum quod per propagatio
 nem habet a primo peccato et dya
 bolo pertinet ad infectionem peccati
 originalis ergo omnes qui habent
 debitum peccati originalis habent
 de facto peccatum originale. Pre
 terea debitum et obligatio sunt
 eiusdem generis cum eo ad quod sunt ordinati
 ad bonum vel malum licitum vel illicitum ita
 quod si illud ad quod aliquid obligatur sit
 malum et illicitum obligatur erit malum et
 illicitum hoc patet in iuramento et voto et in
 promissione simplici et in contractibus obliga
 toriis. Sed peccatum originale est malum al
 terum est peccatum originale obligatur ad peccatum ori
 ginale est malum et illicitum et per omnia talia
 obligatur est peccatum originale si non aliud quam origina
 le ergo ponendo quod beata uirgo habuit debitum
 et obligatum ad originale peccatum poni
 tur quod de facto habuit peccatum originale

7° ar^r sic si b^a uirgo habuit debi-
tū peccati & istud debitū habuit anq̃
acciperet aut i ipa. Reptione aut
post reptionē. Nō p̃mū q̃ an re-
ptionē nō erat esse aut debitore p̃e
supponit esse simp^r ergo hūit hoc
debitū i reptione ul post reptionē
Tunc a^r sic ul cū isto debito hūit
peccm uel grām: fm nō pōt dici q̃
hēns grām nō hēt debitū ad peccā-
dum sed poti^o hēt debitū merendi
g^o cū i^o debito habuit peccm sed n̄
aliud q̃ originale. ergo b^a uirgo si
habuit debitū peccati originale hūit
de fco originale peccatū Et sic distic-
tio i^a nulla ē 7 p cōs i^a. 8. p^o ppo-
sitiones 7 x. ultime cludūt q̃ b^a
uirgo de fco h̄xit peccm.

R^o 2^a dicit b^am uirginē peccat
de lege cōi :

Adducūt fco aliā rōem dicētes
q̃ p̃dicte ppōes ules iplūnt
de lege cōi q̃ o^a peccauerūt sed nō
se extendūt ad psonas p̃uilegiatas
Beata at uirgo fuit ab i^a lege cōi
p spāle p̃uilegium exempta 7 a peccō
p̃seruata. ideo ille ppōes nō se ex-
tendūt ad uirginē :

Beata uirgo nō fuit exempta a le-
ge cōi p p̃uilegium spāle ppter 4^or
rationes.

Sed q̃ hec m̃sio sit friuola et pue-
rilis ex quatuor rōib^o appet p̃ma
rō est q̃ nulli se ipsū uel aliū a le-
ge cōi exēptū asserētū credēduz est
nec credi debet nisi p̃uilegiū ostē-

dat et de ipso fidē faciat ut hētū-
in decretis distin. quita ca^o 5° morē
sed illi qui dicūt beatā uirginē ex-
emptā a lege cōi ab apostolo p̃uile-
giataz in illis p̃positōib^o uniuers
salib^o uidelicet o^a i adā peccauerūt
nō possūt facere fidez de illo p̃i
uilegio sp̃etiali p quod dñt. b. uir.
fuisse exēptam ab illa lege cōi illis
nullo mō credēdu est. Con^a p^o cum
maiori. minor uero pbat^r q̃ de i^o
p̃uilegio nō p̃nt facere fidez nisi
aut p scripturā sacrā aut per deter-
minationem ecclesie aut per dicta
sanctorū quorū uita 7 doctrina ē p
ecclesiā approbata sz per nullum
istorū inuenitur posse ostendi tale
p̃uilegium sed bñ oppositū ei^o ut oñ
sum ē i 2ª pte g^o 7 c. **S**ed dicūt
q̃ l^o p i^a tria illud p̃uilegiū nō pos-
sit ondī pōt tamē p reuelatōem fac-
tā demonstrari 7 p rōes humanas
cludi. **A**d h^o dicit^r p^o q̃ reuela-
tōi facte alicui n̄ ē credēdu nisi cō-
stet illā fuisse scām a spū bono 7 n̄
a spū malo qui q̃nqz se transfigurat
i angelū lucis ut hoies decipiat si-
cut legit^r i collationib^o p̃uiz q̃ ap-
paruit cuidā monacho i forma an-
geli dicēs xpm 7 aplos esse i infer-
no dampnatos. Adorsem uero 7 iu-
deos esse i padioso Reuellones g^o
quas adducūt nō sūt autēctice ut di-
cit Bernardus 7 Bonauē. Tū etiā
q̃ illi quibus dicit^r talis reuellatō
fuisse facta fuerūt mali uiri uitiiis
carnalib^o dediti nihil spūalitatis i
se hūtes. Tum ē q̃ epla i^a i qua

105
narrantur huiusmodi reuelationes
omnes non est autētica sed fuit ab
aliquo parue auctoritatis malitio
se cōficta et flos beato Anselmo a
scripta sicut ostēsum est in tertia
pte in sōle. 32. rōis. tū ē qz tales
reuelatōes repugnāt sacre scrip
ture et auctoritatibus sāctorū doc
torū q a spiritu sācto edocti et in
spirati oppositū locuti sūt et ideo
tales reuelatōes uel nulle sūt uel
a spiritu malo facte fuerunt non
pōt etiam istud priuilegium oñdi
rōe hūana tum qz rationes que ad
hoc pbādū iducūt friuole sūt pec
cātes in forma et in materia sicut
in tertia pte ostēsum est tū ē qz te
stimoniū rōis hūane nullū est con
tra legem cōez sacre scripture et
spiritus sācti. tū qz sacra scriptura
est supia cōez rōez humanā. tū qz
cōtra legem hūanā positiuā q mi
noris auctoritatis est qz sacra scrip
tura rō hūana nō admittit. Secū
do arguit sic. minus dubitādū erat
de xpō an in peccato originali con
ceptus ēēt qz de beata uirgine qz
xp̄s cōceptus fuit miraculose sine
uizili seie .b. aut uirgo cōcepta est
seialz et modo cōi generatōis na
turalis aliorū hominū per quā cō
trahit originale peccz. sed hoc non
obstāte et sacra scriptura et sācti
doctores excipiūt xp̄z ab illa lege
cōi dicētes xp̄z fuisse immunē a pec
cato originali in sui cōceptōe g. si
beata uirgo fuisset exēpta ab illa
lege cōi ad tollēdū cōez dubitatōez

uel sacra scriptura uel sācti doctores
illud priuilegiū exp̄ssisset et dixisset
illā nō cōtraxisse originale peccz
Sed hoc nō iueit nec i scriptura nec
in dictis sāctorū q fuerūt serui dei
seduli et .b. uir. deuoti nec est du
bitādū quā reuelatū fuisset aliqui
bus sāctis qui de beata uirgine mi
rāda scripserūt si hz ueritatē a le
ge cōi fuisset exēpta p spale priui
legiū. Preterea si beata uir. fuisset
per spale priuilegiū exēpta ab illa
lege cōi sācti doctores priuilegium
illud nō negassēt. sz sācti illud pri
uilegium negauerunt dicētes q
beata uirgo cōcepta fuit in peccō
originali et q. nullus homo exēptus
est ab illa lege cōi nisi solus xp̄s et
q. oēs homines pter xp̄z sub peccō
originali aliqui fuerūt sicut ostēsum
est in secūda pte et in. 13. rōe secun
de uie et in. 11. rōe tertiē uie. ergo
illa distinctō nulla est. Quarto ar
sic quicūqz aliquē due persone hūt
aliquod spale priuilegiū i aliqua cō
munitate falsū est dicere demōstra
ta una illarū tu sola hēs hō priuile
giū. sed in natura hūana x. hūt
hoc priuilegiū q. nō fuit cōcept
in peccato originali et .b. uir. secūdu
te habuit istud priuilegiū tota au
tez alia cōitas sub natura humana
ab adāz deriuata fuit infecta peccō
originali. ergo sz erit dicere demō
strato xpō tu sol. n. es i peccō origi
nali cōceptus. Sed hāc propositio
nē dūt Augu. Jero. Grego. Leo pa
pa Jo. cris. et Ber. ut oñsuz ē in

.13. 2de secūde uie. g^o isti doc. sācti
flz dixerūt si illud priuilegiū cōue
nit et beate uirgini. sz nō ē dicēdū
q. flz dixerūt: g^o cōcludēdum ē q. b.
uirgo n̄ hūit illud priuilegiū sz sub
lege cōi continet sicut alia cōmu
nitas hūana.

Tertia euasio dicit q. nō ōs pecca
uerūt sed mlti.

Adūt et tertiā expoitiōem di
centes q. qū in scriptura ul dictis
doctorū inueiunt huiusmōi pposi
tōes. ōs peccauerūt uel p unū homi
nē pecz trāsiuit in ōs tales ppoēs
exponēde sūt ut dicamus ōs. i. quā
plurimi et mlti et tūc cū ueritate
illazū ppoitiōz stat q. b. uirgo nū
quā hūerit pecz.

Sacra scriptura dicēdo ōs peccau
erūt neminē excipit nisi illuz cuius
gīa ōs egēt.

Sz hec expoitiō ē multū puerfa et
piculosa q. quā arguit. 4° et pmo
sic illa expō q. tollit etitātē pposi
tōis sacre scripture ē flā et puerfa
sz p dca expoitiō ē huiusmōi. g^o 7^c.
Lon^o p3 cū maiori. a. Di. u^o pbat
nā de 2de ppois uīuersalis affirma
tīe ē sbiectū 7 p dcatū inqstū ē p
positū 7 qlitas affirmatōis iqstū
ē affirātia 7 qstitas uīuersalitatis
iqstū ē uīuersalis sic g^o expoitiō q.
tollit sbiectūz uel p dcatū destru
it ppoēs ipsā et expō q. tollit qlita
tē affirātōis destruit ppoēs affir
matiuam ita etiam expoitiō que
tollit qntitātē ulitatis destruit p
pōnem ulem. Sed predca expoitiō

aufert 7 tollit qntitātē ulitatis
ab i^a uli ppoē scripture Omnes
ab adāz seial² propagati peccau
erūt ut de se p3. g^o destruit entita
tē ppois siue auctoritatis sacre scrip
ture. g^o 7^c. a. Di. pbat q. ad ueni
tatem ppois ulis requit q. nihil
sit sūmere sub sbiecto de q^o n̄ di
cat p dcatū ut dī i pmo ppozū
7 in p^o postz. sz sz expoitiōez p dca
taz multa possūt sūmi sub sbo illi^o
ppois uīuersal de qbus nō dī p dca
tū ut de se patet. g^o illa expo
sitō destruit ueritatē ulis ppositō
nis sacre scripture. Tercio ar^r sic
si p dca expoitiō ēēt uera sequeret
q. processus quē fecit Augu. 7 pel
lagiū et iulianū in mltis libellis
spāl² in li^o de baptis paruū. et de
nup. et cōcū. 7 cōtra qnqz blasfemi
as et i li^o cōtra iulianū p magna
pte sit nullus posuerūt. n. pellagia
ni et iulianus q. Isaac et filii libe
ratorū. i. xpianorū sūt cepti sū ori
ginali peccato cōtra quos Au^o pro
cedit arguen^o ex i^a uīuersali ppo
sitōe. ōs peccauerūt et egent glia
dei 7 p unū hoīem pecz intrauit
in omnes hoīes. si ergo expōat ōs
. i. q. plurimi sūt cepti in peccō ori
ginali g^o tal expō q. multū fauet hē
ticis et doctriaz. b. Augu. destruit
tāqz flā 7 puerfa ē abicienda. 4°
ar^r sic illa expō q. reprobat a sac
tis doc. ab ecc^a approbatis ē flā 7
puerfa sz p dca expō ē huiusmōi g^o
7^c. a. Di. probat nā. b. Au^o i li^o 6° 7
Iulianū dātez expōez p dcaz sic di

cit uos autē dū nō sēs sed mltos siue
p adā pēpnatos siue p xp̄s a peō
hbatos ultis itelligi horēda puez
sitate xp̄iane religioni estis ifesti
hō iē. Itē i li. p pōn 7 i. 5. cōtia
Iulia. os iqt hoies ulneratos esse
peō pthoplausti uas elcōis pbat
cū dic. n. n. ē distictō os. n. peccauē
ūt 7 c. dō os nullū exceptit qnimo
totū gen^o declarauit būanū. pecca
uerūt. n. os cū ex uno peccatore os
nascāt peccatores et egēt xp̄o q ē glia
p̄ris q uerit in misericordia q̄reie 7
saluū facere quod pierat. uos autē
dū aliqū exceptis relisistis fūda
tissime fidei ubi apls ait p unū ho
minē peccz itrauit i mūdū 7 p pec
catū mozs 7 ita in os hoies p̄trā
sint i quo os peccauerūt Et ita os
hoies i adā peccasse oz itelli. nūqd
hō flla st. sz q̄s audeat hō dicez nisi
diuorū ellogorū aptissim^o inimic^o
hec ille. Itē in li. de nō 7 ḡia. os
indt peccauerūt uel in adā uel in se
ipsis qz sine peō nō sūt uel quod
ongialz traxerūt uel quod malis o
perib^o addiderūt et ātīquos 7 re
cētiores et nos et posteriores no
stros sūia ista cōplectit. p unū u^o
hoiez peccatū intrauit in mūdū et
in os hoies p̄trāsūt i quo os pecca
uerūt. hō iē. Itē in li. de p̄fec. ius
q̄s q̄s indt ēē ul fuisse aliqū hoīem
uel aliquos hoies putet excepto u
no mediatore dei et hoīuz q̄b^o nec
cessaria nō fuerit remissio peccato
uz p̄dicat dīe scripture ubi apls a
it. per unū hoiez peccatū intrauit

in mūdū 7 ita in os p̄trāsūt in quo
os peccauerūt hō iē.

Quarta euasio dicit q. beata uir.
cōtraxit peccz de lege statuta.

Et iō addūt q̄rtā mōnem dice
tes q. ille p̄pōes ulēs intelli
gūt de lege statuta nō aut de potē
tia dei absoluta. dñt. n. q. sz Aug.
deus ita stricte statuit istā legē q
ois q p cōcubitū cōciperet cōtrahe
ret origiale peccz q. nec xp̄s a tali le
ge potuisset ēē exceptus si p cōubi
tū cōceptus fuisset ut dī in p^o de
nup. 7 cōcu. sz de potētia dei abso
luta. b. uir. fuit ab illa lege excepta
Si. b. uir. dicit origiale peccz de le
ge statuta oz q. de facto illud for
maliter cōtraxerit Improbato.

Sz hāc rōez ar^o dur^o 7 p^o sic uel
os p̄suauit mēz suā ne peccz cōtra
heret i p^o istāti sue cōceptōis 7
sic statuit q. sine peō cōcipet et
p os de lege statuta fuit sū peō cō
cepta qd ē 7 te q̄ dicis q. os ita stric
te statuit ut os cōcepti ex cōcubitū
origi. peccz cōtraheret q. nec xp̄s a
tali lege fuisset exceptus si ex cōubi
tū fuisset cōcept^o ut dīc Aug. ul eaz
p̄suauit ante istās sue cōceptōis et
hō esse nō pōt tū qz an istās sue con
ceptōis nō erat iō nō potuit p̄suari tū
et qz in p^o istāti sue cōceptōis pp le
gē quā de^o ita stricte statuerat ne
cessario fuit in culpa i^o āte illud i
stās nō potuit ēē p̄suata a peccato
post istās sue cōceptōis 7 hō ēē i
possibile qz i p^o istāti i quo nō erat
p̄suata pp legem statutā necōio

erat sub culpa g^o seq^r q^o pp legem
statutā i p^o instati sue ceptionis cō
traxit originale pecc^o i postmōz per
grāz sctificatōis fuit ab eo munda
ta. 2°. arguit^r sic q^o ab etno fu
it a deo statutū illud scz ē uel infan
tēter uēturum ē sz tu dicis q^o fm
sctiāz Augu. statutū ē a deo ut bea
ta uir. et os alii q^o ex cepti^o carnis
cepiūt^r contrahāt originale pecc^o. g^o
ita factū ē q^o os i tali cepti^o
originale pecc^o contraxerūt sz. b. uir.
fuit ex cepti^o cētia cepta g^o 7c.

Quia euasio dic^r q^o solus x^o p na
turā fuit sine peccō beata aut uirgo
fuit sine peccō p grāz.

Adūt aut alii q^ontā rñsionez
dñtes q^o ille uīuersales propositio
nes itellunt^r p naturā q^o os sumus
n^o filii ire. b. aut uir. fuit pfuata p
grāz. Et dicūt q^o i^o ppōes exceptie
uel exclusiue puta cū dī solus x^o
fuit sine peccō itelligūt^r p naturā
beata aut uirgo fuit sine peccō per
grāz sz nō p naturā.

Beata uirgo nec p naturā nec per
grāz fuit a peccō originali immunis i
sui ceptione.

Sed h^o rñsio nulla est ideo. 7. rati
onibus i^oprobat^r. et p^o ratiō ē talis
nā Augu. 7. Iulianū hñtū asserē
tē filios xpianorū ob reuerētiā xpi
nō t^obere originale pecc^o sz p grām
a peccō pfuati asūmit^r scp istas du
as ppōes. os ab adā deriuati 7c
aut originale pecc^o et sol^o x^o sū pec
cato fuit. un^o si itelligeret^r q^o solus

x^o sū peccato fuit p naturā et nō ab
solute tūc argumētuz augu. nihil
cōtra iulianū cluderet q^o iulian^o
fatebat^r et q^o pueri xpianorū natu
ra sūt filii ire sz per grāz nascūt^r
sine peccō et iō si argu. Augu. debe
at cludere oz q^o intelligam^o q^o so
lus x^o absolute 7 simpl^o fuit sine
peccō 7 q^o os alii aliqui fuerūt sub
peccō. 2° q^o sicut scti doctores
dicunt solum x^o iter hoīes fuisse
sine peccō ita dñt solū x^o iter ho
mines fuisse sctū in sui cōceptōe.
si aut. b. uirgo p grāz fuisse pfua
ta ab originali peccō tūc et ipa i sui
ceptōe fuisse sctā 7 sic nō solus
x^o in sui ceptōe fuisset scs nec pōt
dici q^o solus x^o fuit sct^o p naturā
et beata uirgo p grāz q^o ut dicūt
Augu. et alii doctores scti x^o iqtū
hō nō fuit sctus p naturā sz p grā
tiā creatā aīe sue ifusa. 3° q^o dicit
bea. Augu. quod q^o x^o solus sine
peccato cōceptus est iō solus ipse
ita ē natus q^o ei opus nō fuit rena
sci oībus aut aliis ē opus renasci
postq^o fuerūt saltez in utero nati
Si aut. b. uirgo p grāz fuisset scp
sine peccō tūc uirgini nō fuisset o
pus renasci et p^o oīs illa cēt flla so
li. x^o nō fuit opus renasci. 4° ar
guit^r sic. qñcūq^o aliqua priuatō u^o
aliquod cōe uniuocū cōuenit dua
bus psonis fllz erit dicere demon
strata una illarū tu solus uel tu so
la hēs talē priuatōez uel talē cōe
dato q^o uni cōueiat p naturā et al
teri nō. uerbigrā si os hoīes essēt

ceci exceptis duob^{us} qui herēt uisū
 quorū unus illozū heret uisū per
 naturā alter uero nō naturalē sed
 miraculose p^{er} grāz tūc fūz esset dice
 re demonstrato uno illozū tu solus
 carēs cecitate uel tu solus es imu
 nis a cecitate uel tu solus es uidēs
 Similiter si duo hoīes ēēt ceci u
 nus a natiuitate et p^{er} naturā alius
 uero non per naturā sed per ali
 quam percussurā uel q^{ui} statū natus
 erūt sibi oculi s^{ed} m^{ultum} ēēt dicere de
 mūstrato uno illozū tu solus es ce
 cus. ita iⁿ p^{ro}posito si oēs p^{ro}pagati ab
 adāz essent ceci peccō originali excep
 to x^po. 7. b. uir. s^{ed} si x^po cazeret iⁿ ceci
 tate p^{er} naturā. b. aut^{em} uirgo p^{er} grāz
 tūc fūz esset dicere solus x^po fuit s^{ine}
 cecitate peccō originali. s^{ed} hāc p^{ro}pōz
 dicūt s^{an}cti doctores q^{ui} si. b. uir. fu
 it p^{er} grāz sine cecitate peccō originali
 seg^{ue} q^{ui} s^{an}cti fūz dixerūt s^{ed} h^{oc} ē ual
 de incōueniens q^{ui} incōueniens ē dice
 re q^{ui} beata uirgo fuerit in sui con
 ceptōe sine peccō p^{er} grāz. ¶ 5° argu
 itur sic. b. Augu. in libro ad darda
 nū dicit q^{ui} q^{ui} solus x^po sine peccō
 fuit. iō solus i^pe ad iustitiā non ex
 peccō trāsitiū fecit. oēs aut^{em} alii non
 nisi ex peccō ad iustitiā trāsitiū fece
 rūt s^{ed} si. b. uir. p^{er} grāz sēp fūisset si
 ne peccato tūc et ipsa ad iustitiā
 nō ex peccō trāsitiū fecisset 7 p^{er} oīs
 p^{ro}positō Augu. esset s^{ed} quod est
 incōueniens. q^{ui} incōueniens ē dicere
 q^{ui} fuerit in sui cōceptōe sine pecca
 to p^{er} grāz. Preterea dicit. b. Ber.
 q^{ui} nulli hōmī nisi soli x^po donatū

est cū s^{an}ctitate cōcipi s^{ed} si beata
 uirgo per grāz fūisset p^{re}seruata a
 peccato originali cū ei donatū fūisset
 cū s^{an}ctitate cōcipi et p^{er} oīs auctori
 tas Ber. esset s^{ed} quod ē incōueniens
 Igit^{ur} 7c. ¶ 7° arguit^{ur} sic. si beata
 uirgo fūisset a peccō p^{re}seruata p^{er} gra
 tiam tūc nō fūisset a peccō mūdāta
 nec purgata sed s^{an}cti dūt q^{ui} fuit a
 peccato mūdāta et purgata q^{ui} fūz
 est q^{ui} ipa fuerit a peccato originali
 per grāz p^{re}seruata.

Sexta euasio que dicit q^{ui} solus x^po
 fuit sine peccato et material^{iter} 7 for
 mal^{iter} beata aut^{em} uirgo tūc formal^{iter}.

Alii uero dāt 6. r^{ati}onē dicen
 tes q^{ui} sol^{us} x^po fuit s^{ine} peccō for
 mal^{iter} et radical^{iter} seu material^{iter} q^{ui}
 aīa eius nō habuit carētiā iustitiē
 originalis debite iⁿ q^{ui} cōsistit origi
 nale peccō formal^{iter} nec corp^{us} ei^{us} fuit le
 ge cōi seial^{iter} p^{ro}pagatū quod ē radix
 originalis peccati beata aut^{em} uir. ha
 buit originale peccō radical^{iter} et mate
 rial^{iter} q^{ui} eius corp^{us} fuit ex uirili se
 mie lege cōi p^{ro}pagatū s^{ed} nō habuit
 peccō formal^{iter} q^{ui} aīa ei^{us} nūq^{uam} caruit
 iustitiā originali sibi debita. oēs aut^{em}
 alii habuerūt originale peccō materi
 al^{iter} et formal^{iter}.

Beata uirgo nō solū hūit peccō in
 corpore radical^{iter} s^{ed} et in aīa forma
 liter.

S^{ed} hec etiam respōsio improbat^{ur}
 octo rōibus et primo sic nā Augu.
 cōtra iulianū hereticū dicētes fili
 os xpianorū ob reuerētiā xpī nō cō
 trahere originale peccō quos tū dice

bat ēē cōceptos ex uirili seie sicut
pueri gētiliū quos cōcedebat cōtra
here origiale peccz asummit cōter
istas duas ppōes. os hoies ex caena
li cōmitione cōcepti. trahūt ori
giale peccz et solus xps sine peccō
fuit qz eius cōceptō carnali cōmix
tione caruit. si gō nūcio data ēēt ue
ra tūc argumētū augu. cōtra iulia
nū nihil militaret. nā dicere potu
issz qz pueri xpianorū cōtrahūt ra
dicaliter et materialz peccz origia
le sz nō formalz puuli u. paganorū
hūt et mālā et formalz solus aut
x^o nec materialz nec formalz peccm
cōtrahit. et iō si argu. eius debeat
cōcludere oz qz simplicit̃ intelligat̃
qz sol^o x^o forāl^z n̄ hūt peccz os aut
alii forāl^z hūerūt peccz. Un̄ i 2° de
nup. et cōcu. dīc qz iō solus x^o i sui
cōceptōe exps fuit delicti qz sol^o cō
cept^o ei^o carnali cōmixtōe caruit. nul
lū aut hoīuz dicit esse sine delicto
qui de i^o cōmixtōe cōcept^o ē. et hāc
dicit esse sūiaz Ambro. dicētis sup
Jsa. qz nemo sū peccō nisi un^o solus
deus qz nemo ex illa cōceptus ē ex
pers delicti qz aut exps ē delicti ex
pers ē et huius cōceptōis. hec ille
cū igit̃ beata uirgo n̄ fuenit ex pers
cōceptōis qz ē ex cōmixtione sexuū
gō ipsa n̄ fuit exps delicti et per cō
sequēs formalz in sui cōceptōe ha
buit peccz. Pietera si Augu. allegādo
Ambro. h. uerba dīc dicim^o os qz
cōmixtōe maris et femie nascunt̃
trahere origiale peccz in sui cōcep
tōe eozqz de pētib^o q̄libuscūqz na

scāt n̄ negam^o ēē sub diabolo nisi
renascāt in xpo qui solus sine pec
cato fuit qz ei^o cōcept^o illa cōmixtio
ne caruit ut p ei^o gīaz eruti de po
testate tēbrazū i regnū illius trāf
ferāt. h. i. in. 2° de nup. et cōcu.
ex q̄ auctoritate cōcludit̃ trip^o qz os
hoies ex cōmixtione cōcepti hūe
rūt peccatū forāl^z. p^o qz nemo ē sū
potestate diaboli nisi hēat uel ha
buerit i aīa forāl^z peccz sz Augu.
dicit. os qz ex cōmixtione sexuū cō
cipiūt trahere origiale peccz p qz
sūt sub potestate diaboli. gō os ta
les habuerūt forāl^z peccz sz. b. uir.
fuit cōcepta ex illa cōmixtione gō
habuit formaliter peccz origiale. se
cūdo qz p gīaz nemo renascit̃ nisi
habuerit in aīa formaliter peccz sz
Augu. dicit qz solus xps ē sine pec
cato os aut alii hoies sūt sub pec
cato 7 sub potestate diaboli donec
p xpi gīaz reascāt ergo os taliter
cōcepti hūerūt forāl^z origiale pec
catū. 2° qz nō eruit de potestate te
nebraz nisi hūerit forāl^z peccz sed
os hoies ex cōmixtōe carnali cōcepti
sūt sū dia^o nisi p gīaz xpi eruat̃ d
potate tenebraz. gō os ex cōmixtione
cōcepti hūerūt forāl^z origiale peccm
cū gō. b. uir. fuerit ex cōmixtōe car
nali concepta seq̄ qz hūerit forāl^z
origiale peccz. Pietera si Augu. p
illas duas ppōes itēderet aut uel
let cōndere qz sol^o x^o ē cōceptus sine
uirili seie et os alii ex uirili seie
mizū utiqz ualde ēēt qz tā subtilēz
et acuratū pcessū tenuisset in libro

cōtra iullianū et in libro ypōn et
de nup. et cōcu. et de bap. puu. ad
oñdēdū pñcipalī illud quod cētis
fidelibus et simplicibus notū ac per
spiciū ē. Plane oēs credūt q. solus
xps de spiritu sācto cceptus est et
sciūt q. oēs alii ex uirili seie ccepti
tū et q. b. uirgo fuerit ex uirili se
mine cōcepta nullus dubitat. et hē
tria iullianus et pellagius ac cele
stius quos disputat cōcedebāt s. negabāt q. pueri cōtraherēt origi
nale pecz l. ēent ex uirili seie con
cepti Jo. b. Aug. p. istas duas ppo
sitiōes u. q. solus xps cceptus ē sine
peccato et oēs alii i. pecō ccepti sūt
quas sepe asūmit cōtra pfatos he
reticos nō itēdebat ostēdere q. so
lus xps cōceptus sit sū uirili seie et
oēs alii ex uirili seie ccepti sūt q. hoc
aduersarii cōcedebāt s. p. illas
uoluit pbare illud quod aduersarii
negabāt u. q. sol. x. n. hūit for
pecz et q. oēs alii for. pecz hūerūt
et iō illa distictō nulla ē pterea
Augu. assignans cāz quare solus x.
sine pecō cceptus fuit dicit hāc ēē
q. eius cceptus utriusq. sexus con
mixtione cauit q. aut oēs alii i. pec
cato cōcipiāt dicit hāc esse cām q.
eorū cōceptus ex utriusq. sexus con
mixtione fit Jo. Augu. p. h. q. dicit
solū xps sū pecō fuisse n. intēdit oñ
dere q. x. sine cōmixtione corpora
li cōceptus sit q. tūc p. id quod ē a
liq. ignotū manifestass. id quod ē
oibus notū et sit p. id quod dicit
oēs alios habuisse pecz nō itēdit oñ

dere q. eorū corpora sint seial. ex
cōmixtione sexuu. cōgregata q. hoc ē
oibus maifestū s. dicim. q. p. id q.
erat maifestū oibus et his quos
arguebāt u. q. solus xps sine cōmix
tione fuit cceptus oēs aut alii ex car
nali cōmixtione ccepti fuerūt itēdit
oñdere id quod n. ē maifestū u. q.
solus xps sū pecō for. fuit et q. oēs
alii in sui cceptōe pecz for. cōtrahūt
quod aduersarii negabāt et ideo
distictō data nulla ē. pterea aug.
in epla ad optatū de origie aie di
cit q. sola aia redeptoris originali
peccato caruit et q. in oēs alia aiaz
origiale pecz trāsuiit si q. sola aia
xpi sū pecō fuit q. oēs alia aia fuit
sub pecō aia aut ut ipi dūt nō pōt
esse sub pecō māl. et radical. sed
for. q. h. ipos pecz ē i. corpore ma
terial. in aia aut ē for. q. oēs alie
aie hūerūt pecz for. Jte. b. Jero.
dicit unica fuit aia xpi q. sola sine
pecō fuit. h. i. q. oēs alia aia pec
catū for. hūit. pterea aug. ad dar
danū sol. iqt xps sū pecō fuit nos
aut oēs sub pecō nascimur et iō no
bis opus fuit pri. nasci et postmo
dū renasci illi aut pp. nos opus fuit
tātūmō nasci nos. n. a pecō ad iusti
tiaz renascēdo trāsūmus ille aut a
nullo pecō ad iustitiā trāsitiū fecit
et iō ille singl. natus ē cui renasci
op. nō fuit q. nō ex pecō ad iustici
az trāsitiū fecit nec in iniquitate con
ceptus nec in delictis m. ei. eū in
utero aluit h. i. manifestum ē. n. q.
hō n. renascit. s. corpus sed s. aia

neq; ad iusticiā trāsitū fecit h; cor
pus s; h; aīaz q̄ ē susceptā. ḡre et
culpe ḡo dicēdo solū xp̄s fuisse sine
peccō intellexit solā aīaz eius pecc̄z
formal; nō hūisse aīas aut aliorū
oīūz sub peccato forl; fuisse. Alias
op̄ eis nō ēēt reāsci nec ex peccō ad
iusticiā trāsitū fecissēt. Un̄ beatus
Leo papa ī sexto sermōe natiuita
tis dñi q̄qd̄ igt̄ hoīūz ī q̄cūq; mū
di pre renascit̄ interciso origialis
tramite uetustatis trāsit in nouum
hoīez renascēdo. Preterea Augu. et
Grego. et Ber. dicūt q; solus xp̄s
fuit factus in sui cōceptōe s; si. b.
uirgo nō hūisset forl; origiale pec
catū tūc et ipsa fuisset sc̄a in sui cō
ceptōe et p̄ n̄s falsū ēēt q; sol⁹ xp̄s
in sui cōceptōe sc̄s fuisset ḡo oz di
cere q; b. uir. forl; dixit origiale pec
catū.

7ª euasio dicit q; b. uir. hūit ī aīa
pecc̄z māl; s; nō forl;.

Et iō alii dñt. 7. iōez dñtes q;
in peccō origi. sūt duo. unū uz
māle q; ē carētia ius̄ ori. et aliud ē
forle uz ēē debitrice tal' iustie di
cūt ḡo q; aīa. b. uir. caruit origi. ius̄
ī sui cōceptōe iō hūit pecc̄z orig. māl;
s; q; n̄ fuit debitor hui⁹ ius̄ ḡo nō
hūit origi. pecc̄z forl; et h; ē aīasio
magrī Iuliani de laude oz. mīoz.

Beata aut uirgo nō solum habuit

pecc̄z origiale māl; s; ēt formaliter.

Hec aut fuga friuola ē et mltū de
uiata doc. suis. nā Jo. Scotus quem
doc. subtilē appellāt in. 3° sen. di.
tertia ubi q̄nt q; xp̄s n̄ dixit origi.
pecc̄z dicit q; b; ideo fuit q; xp̄s nō
fuit natural' filius ade et iō nō fuit
debitor iustie pecc̄z aut origi. ē carē
tia iustie origial' debite ut dicit
Ansel. Acceperūt. n. illi in adā iu
sticiā origialē q; ab eo erāt descē
suri h; semialē iōez respectu uz
quorum adam hūit iōez p̄ris nāt'
h; cōez ppagatōez. un̄ sicut illis so
lis potuit suare iusticiā ita illis so
lis. potuit iusticiā pdere. et iō xp̄s
si ēt fuiss; purus hō miraculose tñ
formatus de uirgīe n̄ seiali ppaga
tōe adhuc fuiss; innocēs nec hūis
set origiale pecc̄z fm doctrinā Ansel
mi i. 4. et 12. ca. de cōcep. uir. h; 1^a

Ex qbus arguit sic os illi debito
res sūt ius̄ origi. q; descēderūt ab a
dāz secūdū seiale iōem ut dñt os
doctores. ḡo beata uirgo fuit debi
trix origial' iustie. Maior patet
q; illi soli sunt debitores iustie o
iginalis qui in adam iusticiā acce
perunt quibus uidelicet potuit o
iginalē iusticiā pdere et serua
re tales aut fuerūt os illi qui secū
dum seminalem rationem ab ipso
per propagationem descēderunt
Igitur et cetera. **N**ota ut dictū
fuit ī prima parte huius tractatus
quod iusticia originalis fuit super
natural; collata ade iqtū erat toti

us huius natus ab eo in posteros derivatur
de Et ideo si adam non peccasset ex eo quod
aliquis humanam naturam ab eo seialiter
accepisset debebat sibi ut iustitiam
originali haberet et per hoc dicitur quod
quilibet ab adam seminaliter propagatus
debitor est iusticie originalis. Ex eo autem
quod ipse peccavit iustitiam sibi et omnibus
quod ab eo descenduri erant per seminale
propagationem amisit. beatus autem uirgo
descendit ab adam per seminale propaga-
tionem ideo caruit iusticia originali quam si
ibi debebat si adam non peccasset
Carentia autem iusticie originalis debi-
te est formaliter peccatum originale. Adale
autem in peccato originali est fomes siue con-
cupiscentia que est in parte sensitiva et carnis a pri-
uatione talis iusticie et ideo tale male
et est debitum iusticie fuit in beata uirgine
igitur beata uirgo huius formaliter origina-
le peccatum. Preterea si anima uirginis in
sui conceptione caruit iusticia originali
sequitur quod tunc non fuit sancta quia sancti-
tas non potest esse cum carentia iusticie ergo non
debet fieri festum de conceptione uirginis
que non fuit sancta. sed hoc sententiam docto-
rum post statutum quo adam fuit spoli-
atus iusticia originali. id est in statu nature
corrupte anima que non est sub sanctitate
et gratia ideo quod sit sub culpa igitur. **P**
Preterea si anima eius non huius formaliter
peccatum tunc non oportet fuisse ei rena-
sci nec ex peccato transire ad iustitiam sed
beatus augustinus dicit quod soli christo non opus
fuit renasci et quod sola anima eius non ex pec-
cato ad iustitiam transitum fecit ergo beata
uirgo huius formaliter peccatum in anima. Pre-
terea hoc. **R**atio fauet Julia heretico

quod dicebat quod pueri christianorum nasceba-
tur innocentes sine iusticia originali et si-
ne gratia et tamen non habebant originale peccatum
per baptismum. autem dicebat gratiam illis con-
ferre non ad remouendum peccatum sed ad fa-
ciendum ut essent idonei ingredi regnum
celorum. Aduersus quem dicit augustinus quod
gratia omnibus pueris ab adam propagatione
seialiter per baptismum confertur ut regene-
ratione peccatum mundetur quod generati-
one traxerunt et per christi gratiam eruatur de
potestate diaboli et transferantur in regnum
dei hoc est. Si ergo beatus uir in sui concep-
tione caruit iusticia originali ideo dicere
quod tunc sine gratia fuit et postmodum gratia
sibi collata fuit non ad emundandam ip-
sam a peccato nec ad ipsam erruendam
de potestate diaboli sed solum ut pos-
set ingredi regnum dei Et hoc est illud
quod dicebat pellagius de omnibus pue-
ris quod augustinus in suis libris multiplici-
ter improbat. **P**reterea secundum ipsos an-
geli fuerunt creati sine gratia et sine
originali iusticia et tamen nullo modo pos-
set dici quod ipsi fuerunt creati cum peccato
Sed si deus crearet unum hominem in su-
is puris naturalibus talis quidem
careret iusticia originali et tamen non posset
dici quod haberet peccatum originale quia ius-
ticia non sibi debetur. Cum ergo sancti docto-
res dicant quod solus christus fuit sine pecca-
to et quod beata uirgo et omnes alii habue-
runt peccatum ideo ideo de necessitate
dicere quod beata uirgo et omnes homines propter
christum caruerunt iusticia originali sibi
debita. Quia ex hoc solo quod aliquis ca-
ret iusticia non potest dici quod sit cum pec-
cato. **N**on possemus dicere quod asinus

7 lup⁹ hñt peçz qz carent iustia ori
giali De nullo g^o pōt vere dici q^o
hēat peçz origiale nisi careat iusti⁹
originali sibi debita. sz Sñ dicūt q^o
b⁹ uirgo hñt peçz origiale. g^o ca
ruit iustia originali sibi debita. Pre
terea si b⁹ uirgo nō hñssz peçm
formaliter xps nō absterisset macu
laz ab ea nec purgasset eā a macu
la culpe. sz sñct⁹ aug. 7 grego. 7 an
sel. 7 Eusebi⁹ 7 Ber. dñt solū xpm
fuisse sñ peço qoiuz hōinū maculas
absterisit 7 beatā uir. a macula cul
pe originalis mūdauit g^o hñt for
malit peçz. Preterea ista Rō òdicit
p⁹ Rōi i qua dicebat q^o b⁹ uirgo
peccauit de debito 7 nō de facto sed
si peccauit de debito hñt debitum
iustie sz q^o hēt òbitū iustie et caret
ea hēt peçz formalit. Lū g^o b⁹ uir.
hūerit debitū iusti⁹ p pñā Rōnē
7 caruerit ea ppter istam. 7. rōnem
ergo habuit formalit peçm.

8°. euasio q^o dicit beatā uir. hñsse
peçz origiale i ceptione seiu⁹ tñ.

Adūt aut alii. 8. Rōez dñtes
q^o ceptō pōt capi 4°. Uno^o
p seis suscepōe. 2° m^o p seminū cō
mixtione. 3° m^o p corporis forma
tione 4°. m^o p ipa aīatione corpo
ris formati Quidā aut reducūt hāc
diuisionē ad bimbrē distictionē dicē
tes q^o duplex ē ceptō. Una dicit cō
ceptio q^o ē mot⁹ sāguis 7 seis ad lo
cum generatōis 7 b⁹ òphēdit tres
pmas ceptiones Illia ē ceptio nā
rum q^o fit qñ aīa ifūdīt corpori ad
cōstituedū unā naturā tūc eīm ex cō

iūctione duay nāz corporis uz et
aīe resultat una nā hūana Dñt g^o
q^o si loqmur de ceptōe seiu⁹ q^o b⁹
uirgo cepta fuit i peço origiali sic
alii et de tali ceptōe loquūt doc
tores qñ dñt eā i origiali peço fuis
se ceptā. Si uero loqmur de cep
tione ultimo mō sic b⁹ uirgo non
fuit cepta i peço origiali.

Beatā uirgo hñt origiale peçz nō
i conceptōe seiu⁹ sz i ceptōe nāz
Sed ò hāc rōnē militāt òs ille rōes
facte 7. 6. respōsionē q^o addūt a⁹
s⁹ p⁹ talis ē Idē ē subiectū culpe
et gēe qz habit⁹ 7 priua⁹ hñt fieri
circa idē subiectum ut dicit philo.
in postpdicamētis 7 in . 5. 7 . 2. 7
10. metaphisice sz sola aīa rōnal⁹ ē
creatura rōnalis ē susceptiua grē
ergo sola creatura rōnal⁹ ē suscepti
ua culpe sz i ill⁹ trib⁹ pñis ceptio
nib⁹ nō ē adhuc aīa rōnalis in fetu.
sed solū i ultima ceptione g^o cōpa
siue peçz origiale nō pōt esse i aliq^o
hōine aī. ultimā ceptionē sz soluz
in ultima sz sñcti doctores dñt bea
tam uirginē fuisse cōceptā i peço 7
hñsse i sui ceptione peçm g^o nō i
pñis ceptionib⁹. sz i ultima hñt
origiale peçm. Preterea peçz nō
pōt esse i aliquo anqz sit sz aī. ulti
mam ceptionē b⁹ uirgo nondum
erat g^o aī. ultimā cōceptionē peçm
nō hñt g^o i ultima ceptione sub
peço fuit. Preterea Igu. 7 Iero.
dñt q^o sō aīa xpi est q^o sñ peço fuit
g^o oīs a⁹ aīa peçz hñt sed aīa b⁹
uir. ē a⁹ ab aīa xpi g^o aīa uirginis

aliqui peccatum habuit sed anima uir. non habuit esse nisi in ultima conceptione ergo
7c. Preterea beatus Bernardus dicit quod beata uirgo post sui conceptionem excluso peccato per gratiam sanctificata fuit sed gratia non potest infundere in tribus primis conceptionibus 8o 7c. Preterea beatus anselmus in profolio. loquens ad deum sic dicit animam beate marie uirginis in macula concepta originali creasti scilicet contra eandem in uero a primaria labe purgasti et amictu mundicie decorasti. et in sanctitatis puritate postea confirmasti. beate 9o in ultima conceptione fuit sub peccato.

9a. euasio quod dicit animam non deturpari in instanti sue creationis.

Ad id addit. Non dicentes quod scilicet dicere animam esse deturpatam a labe peccati originalis per instanti sue creationis quod deus creauit eam sine peccato. Et id auctoritas anselmi sic dicit intelligi quod animam beate uirginis deus creauit in macula. id est in corpore quod est radix macule culpe originalis sed eam in uero. id est in coniunctione eius cum corpore purgauit a labe primaria. id est a forma peccati originalis beatus frater scholasticus de marionis.

Beate uirginis anima fuit macula in instanti sue creationis secundum Anselmum.

Sed beate euasio certe est nimis absurda et extorta certe non illuat doctor est in hac parte dicendum sed uerius tenebrosus est appellandus quod sententias claras et aptas confudit. ac sermonibus obscuris et imperitis inuoluit. O huiusmodi uiri pectus obsecratum. O mentem cymernis ut aiunt tenebris attrahere

Disciplinis hic fortasse. **A**nnasagore fuit cui niues attramenta fuerunt. O dogma dyabolicum quod in sui punitiem diuersa indatia fingens peruertere nititur ueritatem. **F**alsum igitur est et hereticum quod anima in instanti sue creationis non maculetur quod anima non creatur nisi dum corpori infunditur ut dicit beatus augustinus in libro. catholice fidei. et. homo est ponit mentem in 2o. sen. di. 17. sed in ipsa sui infusione anima maculatur ut ostensum est in prima parte huius tractatus. et per conciliu miletanum definitum est 8o anima in prima instanti sue creationis maculatur cum in eodem instanti creetur et corpori infundatur. Non tamen propter hoc sequitur quod deus sit causa illius macule ut in prima parte et ratione et exemplis ostensum est. uerum igitur et catholicum est quod anima beate uirginis in prima instanti sue creationis ex sui infusione maculam culpe originalis contraxit. Unde et Iohannes da ma in quadam oratione sine sensu cum anselmo dicit. animas igitur primorum petum deus in statu inocentie creasti animam uero uirginis marie in macula peccati originalis creasti. **L**eterum expone est totaliter puerile. Quis enim ita insipiens ita amens et sine luce rationis existit ut per maculam culpe originalis in qua beatus anselmus animam uirginis dicit esse creatam dicat corpus in quo fuit infusa debere intelligi. Quis enim christianorum nesciat animam beate uirginis non nisi in corpore fuisse creatam. Cum igitur macula sit aliquid existens in anima scilicet post anima existit in corpore manifeste concluditur quod per maculam concepta originali non in tellexit cor humanum quod est aie secundum. scilicet

intellexit originale peccatum quod existit in
anima. Demum addit et dicit et consequenter
etiam in uero a primaria labe purgasti
per uterum inquit intelligit Anselmus
coniunctionem ipsius anime ad corpus in qua
fuit purgata a primaria labe. Ualde
puerilia sunt hec et circulatorum ludo
similia quare prius in corpore dixerat
esse creatam etiam ante post creationem
asserit in coniunctione ad corpus a prima
ria labe fuisse purgatam ac si prius
anima fuisset a corpore creata et post
modum fuisset ipsi corpori coniuncta.
O subtilis expositio. o ingenium acutissimum
o pistillo rotundum peto a te o mens
tenebris ofuscata. Prius est ne anima
in corpore quam corpori coniungatur. An
etiam prius corpori coniungatur quam existat in
corpore. Certe quibus sapiens prius in
telligit animam corpori uniri et coniungi
quam quod corpus per sui existentiam infor
met licet in eodem instanti temporis fiat
utrumque. Et tamen secundum expositionem tuam
illuminatus doctor prius anima fuit crea
ta in corpore et postmodum in sui con
iunctione ad corpus fuit a primaria labe
purgata. a qua obsecro fuit in sui con
iunctione labe purgata cum habere te non
quam maculata fuit. Clarissime igitur
patet quod sic ista auctoritatem pervertunt
ita et alias malitiose depravant
Sic ergo est intelligenda auctoritas an
selmi Anima beate uirginis in instanti sue
creationis ex unione sui ad corpus
quod conceptus appellatur maculam peccati origi
nalis dixit et ante. id est post creationem
sue conceptionem adhuc in uero mens ex
istens fuit a primaria labe. id est a macula

tulpe quam prius in sua conceptione
dixerat per primam. id est sanctificationem pur
gata ex qua fuit amictu munditie
spiritualis perscrutinis decorata per
habitudinem dei gratie que maculam exclusit
et fomite peccati ligauit. et postea fuit
in puritate spiritualis munditie con
firmata per secundam sanctificationem ex qua
fomes extirpatus est et ei liberum arbi
trium ita fuit bono confirmatum ut non
posset decetero peccare. Et hec est
sententia augustinus et aliorum doctorum.

Aduersus euangelium dicitur animam beate uirginis or
xisse originale peccatum sed in eodem in
stanti fuisse mundatam.

Et ideo alij addunt. x. Rationes dantes
quod in rei ueritate anima beate uirginis
in instanti sue conceptionis dixit origina
le peccatum formale. id est in eodem instanti fuit
ab eo mundata per sanctificationem dicunt
eis quod illud instanti in quo fuit creata
habuit quatuor signa. In primo fuit a
deo creata pura et munda. In 2o fuit
corpori ipsi sue unita. In 3o. extra
xit ex illa unione formaliter originale
peccatum. In 4o. fuit ab originali peccato
iam detracto per gratiam sanctificationis
totaliter mundata.

Implicat contradictionem quod anima beate
uirginis in primo instanti sue concep
tionis habuerit peccatum originale et quod in
eodem instanti fuerit mundata.

Hec autem Ratio implicat contradictoria
quod ex ea sequitur quod in eodem instanti tem
poris anima beate uirginis fuit cum

peço 7 sñ peço cū gĩa 7 sñ gĩa q̃ ē
 contradictoria esse simul vera. Prete
 rea ē ē implicatio dictionis q̃ in
 diuisibile diuidat q̃ tūc īdiuisibi
 le esset diuisibile s̃z īstās ē īdiuisibi
 le ergo n̄ pōt dīdī ī q̃tuor signa.
 Preterea h̃? R̃o nō ē tra nos s̃z
 pro nobis sufficit eīz nobis q̃ b̃?
 uirgo fuerit aliqñ sub peço formali
 ter 7 q̃ fuerit mūdāta a peço q̃
 formalit̃ contraxit

Xi. euasio dicit q̃ ubi ponit̃ p̃?
 xpi cū dictiōe exclusiua intelligitur
 ē p̃? beate uirginis.

Quidā uero alii addūt. xi. respō
 sionē dñtes q̃ ubiq̃q̃ ponit̃
 sola aīa xpi uel so? caro xpi uel so?
 p̃? xpi itelligit̃ 7 aīa 7 caro 7 p̃?
 beate uir. q̃ p̃? ē pars uiscerū. Et
 iō x̃? 7 b̃? uir. de p̃i. currunt q̃tuz
 ad peēz origīale. Et iō qñ sācti di
 cunt q̃ solus x̃? fuit sñ peço itelligi
 tur q̃ ē b̃? uir. fuit sñ peço.
 Sola aīa xpi sñ peço fuit quanlibet
 aliam animā excludendo.

N. Sed hec euasio certe ē nimis absu
 da. p̃? qdē q̃ maior ē unio dīaz p̃
 sonaz īnt̃ se. q̃z unīūt ī una essētia
 q̃z sūt unio īnt̃ xp̃z 7 m̃ez q̃ distin
 guūt̃ s̃z essētia s̃z illud qd cū dīoe
 exclusiua attribuit̃ uni p̃? dīe ut di
 stincte ab a? illud negat̃ de a? dīa
 p̃? sic generare qd attribuit̃ soli
 patri de filio negatur 7 de spiritu
 sācto. Et generari qd attribuitur
 soli filio negat̃ de p̃ze 7 spiritu sāc

to s̃z esse sñ omni peço attribuit̃
 xpo cū dictione exclusiua ut ē distic
 tus a m̃re 7 ab oībus aliis. q̃z attri
 buit̃ ei īq̃stū oceptus ē de spiritu
 sācto sñ uirili seīe 7 sñ uir? carnis
 g̃? esse mūdū ab oī peço d̃z negari
 de m̃re xpi 7 de oībus aliis hōib̃?
 Preterea si predicta R̃o esset uera
 sequeretur q̃ sicut solus x̃? oceptus ē
 de spiritu sācto ita 7 b̃? uirgo. Et
 sic solus x̃? mortuus ē p̃ oīum salu
 te. ita 7 b̃? uir. Et sicut so? aīa xpi
 ī p̃? īstāti sue creationis 7 deīceps
 fuit p̃fecte beata ita 7 beata uirgo
 7 sic sola aīa xpi 7 sola caro xpi fu
 it unita dītati ita 7 aīa et caro uir
 gīs m̃ris eius hec aut̃ oīa sūt ab̃da
 7 heretica g̃? R̃o iā ē f̃la 7 hereti
 ca q̃ quicqd dicit̃ de filio itelligat̃
 de m̃re. Preterea si uerum ē q̃ qd
 quid dicit̃ de filio itelligat̃ de m̃re
 cū p̃ te. b. uirgo fuerit ocepta sine
 peço sequit̃ q̃ beata anna m̃z eius
 fuerit ocepta. sñ peço et s̃z q̃ m̃at̃
 beate āne 7 m̃r m̃ris 7 sic ascēden?
 usq̃z ad p̃mā filiā eue pōt̃ de oīb̃?
 eludi s̃z R̃onē datā. q̃ fuerit ocep
 te sñ peço hec aut̃ ē hereticū 7 ab
 surdū g̃? R̃o data ē heretica. Pre
 terea ē re? firma ī iure q̃ illud q̃
 de uno cū dictiōe exclusiua negatur
 de oībus aliis ocedz et qd de uno
 cū dictiōe exclusiua affirmat̃ de oī
 bus aliis negat̃. sed sācti doctores
 dicūt q̃ solus xp̃s nō hūit̃ p̃cēm 7
 qd sol̃ x̃? fuit sñ peço ergo oīs alii
 fuerūt cū peço 7 nullus ali? fuit sñ
 peço. Itē dicit̃ text? ī. l. his sol? .c.

de reuo. dona. q. p. uillegiū decessum
matribus sol. n. extēdit ad hīdes
sec. si cederet mīrib. simp. et n.
diceret mīrib. sol. Et similiter qd
dī de solo si. n. extēdit ad mīez ut
hētur in. l. nō ambigit de legibus
. ff. de udi. ideb. Lū g. nō hīe ullū
pēz dicat de so. filio dei iō nō ex
tēdit ad mīez q. nō fuit si. dei nec
si. uīrgis s. corrupte. Et rō istaz
regulaz siue legū ē q. ut dicit sāt.
Tho. i. p. pte. q. 31. ar. 3. 7. 4. et
in p. sen. di. 21. q. 1. ar. 2. Et alii
ē doctores i. eodē loco hē dictio so
lus adita subiecto excludit dē aliud
suppositū distinctū a subiecto a cō
sortio p. dicati qd tali subiecto at
tribuit. Et iō cū dī solus x. fuit sū
pēo pceptus excludit mī ei. 7. os
alii hoīes q. sūt aliud suppositum a
x. a cōsortio illi. p. dicati qd est esse
pceptū sū pēo. uñ si solus x. pcep
tus ē sū pēo o. q. nullū aliud sup
positū humanū sit pceptū sine pec
cato igitur Rō data nulla est.

Ans. euasio gramaticalit.

Et iō alii addūt. 12. sugā dñtes
q. qñ sātī doctores dñt q. sol. x.
fuit sū pēo. ul. q. os hoīes pter xpz
hūerūt pēo. ul. null. hō pter xpz
fuit sū pēo 7. huiusmōi p. pōib. lo
quūt masculie iō accusāt os masculos
de pēo non aut mulieres.

Hec dictio sol. adita subiecto ex
cludit omne aliud suppositum a
cōsortio p. dicati.

Sz hec euasio ē ualde puerilis p.
q. sāt scriptura i. his i. quib. mulie

res nō distingūt a masculis sub ma
sculino pphēdit femininū ut p. gñ.
. 7. Ubi dñs dīc. Delebo cēz hoīez
quē feci a facie tre. dicit glo masculin
et feiaz. l. 3. masculine loquūt. et de
ose. di. 4. q. quīq. ex o. geneza
tur generari spiritalit. hēt opus
ut dīc glo. sub masculino itelligit fe
mininū 7. nō hoīs cōphēdit mīr.
Et i. oib. ofonib. dīc ecclesia. pte
ge dñe famulos. t. Et cede nos fa
mulos tuos. Et p. famulis tuis s. b
masculino pphēdes femininū. **E**t
. b. aug. 7. leo papa dñt qd filius dī
carnē nze fuitutis uel mortalitatis
asūpsit ut hoīez quē dya. s. sua po
testate tenebat liberaret loquūt
masculine 7. tñ pphēdūt 7. mulieres
Preterea s. 3. logicos. Ista p. pō sol.
x. p. fuit pcept. sū pēo ualeat tñ sic
ois pceptus sū pēo ē x. s. b. uir.
nō ē x. g. n. fuit pcepta sū pēo.
Itē i. p. sic exponit x. p. fuit con
cept. i. pēo 7. nihil non x. p. fuit
pceptus sū pēo. uñ si ista sit uera
o. q. ē h. ut uera nihil n. x. p. con
ceptus ē sū pēo sed b. maria ē nō
x. p. g. n. fuit pcepta sū pēo. **P**re
terea illa p. pō os hoīes p. xpz con
cepti sūt i. pēo ualz tñ sic ista. tñ
x. pcept. ē i. pēo h. aut ualz tñ
sic ista dē pceptū sū pēo ē x. s. b.
uir. n. ē x. p. g. n. fuit pcepta sū pēo
Itē i. p. sic exponit x. p. ē pcep
tus i. pēo g. os hoīes p. xpz sunt
pcepti in peccato. Et ideo si ista sit
uera oportet q. etiam illa sit uera
Omnis hō nō x. p. conceptus est in

peço sed beata uirgo ē hō nō xp̄s
g^o fuit ccepta ī peço origiali. Prete
rea hec propositio. nullus hō p̄ter
xp̄m fuit ccept^o sñ peço ualz tñ si
cut ista tñ xp̄s fuit cceptus sine
peço que equalit huic. Om̄e cceptū
sine peço est xp̄s sed b^a uirgo non
est xp̄s ergo nō fuit ccepta sñ pec
cato. Un̄ illa ppō sic exponit xp̄s
fuit cceptus sñ peço ⁊ null^o hō nō
x^o cceptus fuit sñ peço ergo null^o
hō p̄ter xp̄z ccept^o ē sñ peço sed b^a
uirgo ē hō n̄ xp̄s g^o b^a uirgo n̄ fu
it ccepta sñ peço. Et tō dicim^o q^o
l^z h^o dictio nullus ex p̄prietate uo
cabuli non distribuat nisi p̄ mascu
lis ex comuni tñ usu distribuit pro
masculis ⁊ femis. Noib^{us} aut̄ utē
dum ē ut p̄les c̄ter utūt s^z philo.
in li^o top̄. Et ideo qñ dicit n^o hō
p̄ter xp̄m ccept^o ē sñ peço origiali
ē intelligēdū rā de masculis quam
de femis. Preterea s̄ci doctores
nō solū dñt illas tres p̄positiones
que uniūtur posse capi in masculi
no tñ genere sed et dñt istas tres
Sola aīa xp̄i fuit sñ peço. et om̄is
aīa p̄ter aīam xp̄i fuit cū peço .et
nulla aīa p̄ter aīam xp̄i fuit sñ peço
et aīa uirginis fuit sub macula peçi
Iste aut̄ p̄positiones non pñt glo
sari p̄ masculinum et femininū. Jō
illa h̄o data ē nulla.

.13ª Euasio q̄ dicit beatā uirginē
habuisse peçm quātum ad c̄hendi
modum sed non quātū ad reatum.

Iij uero addūt .13. h̄oēm di
centes q^o peçm originale pōt

ad aliquē p̄tinere 4°. Uno mō quā
tum ad reatū ⁊ quātū ad c̄hendi
modum. Et sic p̄tinet ad omnes cōi
ter ex adā seminaliter p̄pagatos.

Alio^o nec quātū ad reatum nec q̄
tum ad c̄hendi modū. et sic p̄tinet
ad xp̄m .3° mō quātū ad reatum s^z
nō quātum ad c̄hendi modū et sic
p̄tinet ad primū hominē. 14°.
modo q̄tū ad c̄hendi modū sed nō
q̄tum ad reatum et sic peçm origi
nale p̄tinet ad beatā uirginē. Su^a
enim modus c̄ceptionis erat mod^o
c̄trahēdi origiale peçm nisi subue
nisset dīa grā que eam p̄seruauit a
peço. Et h^o mō itelligūt auctori
tes sanctorū dicentium q^o be^a uir.
habuit origiale peçm u^z q̄tū ad
c̄trahēdi s^z nō q̄tū ad reatū hoc
eīm satis cōe est ī reologia ut dñt
q^o p̄ticipans alius m^o quasi p̄ eo
dem reputat^o sicut Jacob cui^o pil
lose man^o similitudinē exp̄sserant
eseu. reputat^o ē esau. gen. 25°. Et
thamar reputata ē meretrix q^o ad
modū meretricis ī buno sedebat.
gn. 38. Et dauit reputat^o ē stultus
ab achis rege. q^o ad modū stl̄i pie
tes ī pingēdo se hūit p^o R. 27. Et
xp̄s reputat^o ē publicanus ⁊ peçor
q^o cū ip̄is comedebat. luce. 7°. sic
g^o dñt q^o q^o fuit mō^o c̄cepōis eoz
q^o c̄hūt origiale peçz Jō pp̄ h^o dñt
s̄ci doctores q^o ip̄a c̄xit origiale pec
catū l^z ī ueritate nō c̄traxerit.

Bea uir. hūit origiale peçz q̄tū ad
c̄hēdi modū ⁊ quātū ad reatum.

Nec autē Ro in multis est defectuo
 sa. **P**° quidē deficit i. 2° m̃bro il
 lius ñuelle distōis quā sine ullo sū
 damēto ponit. Nō eiz uidetur bñ
 securum ponere xpm̃ inter eos ad
 quos originale peccm̃ dicit̃ pertine
 re cū ip̃e fuerit sct̃ sct̃oz 7 alie
 nus ab omni peccō nā ex hoc ip̃o q̃
 xps̃ dicit̃ nec reatum nec d̃ctionis
 modū habuisse pecc̃i originalis celu
 dit̃ necessario q̃ originale peccm̃ ad
 eum nullomō ptinebat. Quapp̃ ui
 det̃ esse multiplicat̃ d̃ctionis i. 1°
 2° distōis m̃bro. **D**eficit et̃ i. 3°
 m̃bro falsū est eiz q̃ originale pecc̃z
 quātū ad reatū ptinuit ad primū
 hominē quia reatus qui fuit i. adā
 nō fuit reatus pecc̃i origial̃ s̃z pecc̃i
 actual̃. Origiale eiz peccm̃ ab origi
 ne dicit̃ q̃si per originē tractū ut
 dicit̃ Anselm̃ i. li° de conceptu uir
 ginali. h̃e autē aliq̃e reatū ul ali
 quod peccm̃ p̃ originē p° hōi d̃ire
 nō pōt. Jō reatus pecc̃i originalis
 nullomō fuit i. adā. **3**° deficit in
 4° m̃bro Nō eim̃ uidet̃ h̃e app̃e
 riam q̃ originale peccm̃ ad aliq̃ez
 pertinere dicat̃ qui nūquam reatu
 pecc̃i originalis fuit obnox̃ quātū
 cunq̃ xp̃agōis mōz cōem habuerit
 cū his qui originale peccm̃ contraxe
 rūt. Fl̃e eim̃ diceretur aliq̃s lepro
 sus qui p̃seruatus fuisset ne ex cor
 rupto seie lepram contraxisset quātū
 cūq̃ ex additione seie debuisset esse
 leprosus. sic̃ alij qui ex tali seie inci
 piunt. S̃ fl̃e diceret̃ nullus equus
 qũis ex seie equi sit xp̃agat̃ 7 quā

tum ex additione seminis ē debuisset
 esse equus. Et fl̃e seia d̃cet̃ mascu
 lus qũis ex seie masculi sit xp̃aga
 ta ex quo alij masculi propagant̃.
 Ita i. x̃posito fl̃e diceretur aliquis
 cōceptus i. peccō originali q̃ nūquā
 fuisset sub peccō originali actualiter
 cōstitut̃ quāuis simili modo esset
 cōcept̃ sicut alij qui contrahūt origi
 nale. Lū ergo s̃ci dicāt beatā uirgi
 nem ueraciter originale peccm̃ contra
 xisse oz dicere q̃ sub peccō origial̃
 actualiter i. sui conceptione fuerit. q̃
 pp̃ clarissime p̃z q̃ huiusmōi distōuz
 adiunctiones cōfite sūt ad fugiendū
 aptissima s̃coz p̃uz testimo. Et iō
 cū nec i. scriptura sacra nec i. doctri
 na s̃coz nec i. cōi scola theologoz
 nec i. aliqua euidēti rōe fūdēt̃ tan
 quā frivole sūt abiiciende. **4**° de
 ficit i. hoc q̃ dicit̃ q̃ auctoritates
 sanctorum dñtū beatā uirginem i.
 originali peccō cōceptā intelligunt̃
 solu quantū ad propagationis mo
 dum hoc eim̃ fl̃m ē q̃iancti docto
 res nō solu dñt eam seminaliter fu
 isse cōceptam. sed et̃ dñt eam habu
 isse reatum moriēdi et penam et
 merituz pene 7 uulnus p̃uaricatio
 nis incurrisse q̃ uera esse nō possēt
 nisi actu sub originali peccō fuisset
Preterea s̃ci dñt beatā uirginē
 post sui cōceptionem a sorde uicioz
 7 a mac̃a pecc̃i origial̃is purgatam
 7 mūdātam fuisse que uera non es
 sent nisi fuisset actualit̃ sub origia
 li peccō. **P**reterea sancti dicunt
 quod solus xps̃ fuit sanctus in sui

ceptione et quod soli ei non opus fuit
renasci. Sed si predicta Rho esset uera
tunc et beata uirgo sancta fuisset in sui
ceptione nec ei opus fuisset renasci
8º et c. **P**reterea sancti assignantes
causam quare Christus non habuit peccatum ori
ginale nullam aliam assignant nisi quia
non ex se ipso conceptus est. unde dicit augu.
quia si seminaliter ab adam propagatus fu
isset peccatum originale haberet sicut et
ceteri. Lumen 8º beata uirgo specialiter sit ab
adam propagata igitur fuit in originali
peccato actualiter concepta. **D**eficit
ultimo in Rho quod inducit in confirmatione
doctorum quia satis com in scola theo
logie est quod principis alterius modo quasi
pro eodem putatur probans hoc per
4. exempla dico quod hoc falsum est nisi
forte in ea schola in qua sunt tales scho
lares sedentes aut magistri legentes qui
les sunt illi de quibus exemplificatur ui
delicet caligantes oculis sicut Isaac
ac qui ex similitudine manuum credi
dit Jacob esse esau quod non credidisset
si oculos sanos et bene apertos
habuisset et de hoc fuit primus ex
emplum. Aut forte passione libidinis
nimis excecatus. Sicut fuit iudas qui
putauit thamar esse meretricem et li
bidine accensus non aperuit oculos. ut
eam subtiliter consideraret de quo fuit
secundum exemplum. Aut sunt minus soler
tes et minus sapientes sic fuit achis
qui uidens dauid comutantem os
et in hostia porte pingentem credidit
ipsam esse fatuam de quo fuit tertium ex
emplum. Aut sunt increduli et passione
iudicie nimis infecti sicut fuerunt scri

be et pharisei qui propter iudiciam dicebant
Christum esse hominem deuoratorum et dya
bolicum de quo fuit exemplum 4º loco
inductum. **E**cce magistros quos in
testimonium inducunt aduersarij uerita
tis ad fuerendum auctoritates sanc
torum et ad ostendendum quod aliquis possit
dici contraxisse originale peccatum ratione si
militudinis in. si enim hoc esset uerum
tunc posset dici quod Christus fuit caro peccati
quia secundum apostolum habuit similitudinem carnis
peccati. Et tamen sancti negant ipsum fuisse
carnem peccati igitur et c. **P**reterea ex
empla inducta non probant iterum sed potius op
positum nam illi de quibus inducunt exem
pla non loquuntur similitudinarie sed
ita ueraciter credebant esse sicut dice
bant. Nam Isaac ueraciter credidit in
cob esse esau. et Judas ueraciter cre
didit thamar esse meretricem. 8º sancti
doctores dantes beatam uirginem fu
isse conceptam in originali peccato ita uera
citer crediderunt sicut dixerunt.
14º. fuga dicit quod beata uirgo mortua
est propter peccatum priuatiue et non positiue.
Alii uero addunt. 14. fugam di
centes quod quando augustinus dicit quod ma
ria mortua est propter peccatum est distin
guendum quia mori propter peccatum potest intelli
gi duobus modis. Uno modo propter peccatum positiue et
hoc modo moritur latro propter peccatum. ut uis
eius peccatum puniat et opus iusticie ex
ecutioni maderet. Alio modo propter peccatum
tum priuatiue ut uidelicet oppositum
peccati quod est gratia amplietur et hoc modo
martyres mortui sunt propter peccatum ut
scilicet maiorem haberent gratiam que
peccato priuatiue opponitur et hoc

secundo modo mori propter peccatum non est habere peccatum sed potius evitare peccatum. Unde ergo quod ad mortuum est propter peccatum pro modo ut puniretur eius culpa. Adhuc vero mortua est propter peccatum 2o modo ut uidelicet magis mereretur et eius gratia quam priuatiue peccato opponitur amplius. Et hoc est Ratio magistri iuliani de laude ordinis minorum.

Solus christus mortuus est sine peccato et beata uirgo mortua est propter peccatum positiue et non priuatiue.

Bed hec Ratio fuit superius improbata in 4a ratione per uicem et in 1a ratione 3a uice et in ultimo capitulo per textum in quibus locis per 20 auctoritates augustinus ostendit est quod mors est pena peccati et non debet alicui nisi propter peccatum quod formaliter habuit. Nam augustinus in 1o libro per contra. Oibz inquit hominibus tam iustis quam iniustis propter peccatum adeo quod nascetes traxerunt mors corporalis ista debet. Nos enim peccato uicti. Christus autem innocens mori uoluit ut moriendo mortem nostram captiuaret. Igitur ut moriantur homines pena peccati est ut reuertantur ad uitam domini misantis hec est. Si ergo ois tam iusti quam iniusti excepto christo moriuntur propter peccatum quod nascetes traxerunt. Igitur distinctio data nulla est. quia non moritur sine peccato. Preterea dicit augustinus in 2o de baptismo per uicem. Nam ergo corpus mortuum est propter peccatum. Christi autem corpus solum mortuum est sine peccato ut fuso sanguine sine culpa oium culparum cyrographa delerentur quibus debitorum qui in eum credunt dyabolo antea tenebantur.

ille. Si ergo solum corpus christi mortuum est sine peccato ergo nullum aliud corpus humanum mortuum est sine peccato et sic distinctio data nulla est. Item augustinus in eodem libro. Leueamus inquit ideclinabile fidei confessionem solus unus est qui sine peccato natus est ac sine peccato mortuus est propter nostra peccata hoc est. si solus christus sine peccato mortuus est ergo nullus alius sine peccato mortuus est et per contra distinctio data nulla est. Preterea exponere unum oppositum per alio opposito est ualde absurdum. Item in 1a distinctio exponit unum oppositum per alio opposito quia dicitur quod maria mortua est propter peccatum. id est propter gratiam quam priuatiue opponitur peccato igitur 1a distinctio est absurda. Et est sic licet si dixerem. iste consumptus est a calore. id est a frigore uel iste cecidit propter cecitatem id est propter uisum qui opponitur cecitati uel iste peccauit propter ignorantiam id est propter scientiam que opponitur ignorantie uel iste peccauit propter luxuriam id est propter castitatem que opponitur luxurie uel iste interfectus est propter odium id est propter dilectionem uel michael et gualelmus robusti sunt propter hirsutem id est propter fidem que opponitur hirsuti. Uel iste damnabitur propter transgressionem sue regule id est propter obsequium que opponitur transgressioni. huiusmodi enim expositiones sunt absurdissime ergo et expositio data que est similis est uana et absurda.

Euasio dicit beatam uirginem esse mortuam propter peccatum non suum sed parentum suorum.

Et 1o alii dant. 15. Rationes dicentes quod mors inuenitur quatuor de

cāis in sacra scriptura aliquibus ef
se inflicta p^o. p peccō comisso sed n̄
tracto sicut fuit mors ade. 2° pro
peccō tracto sed nō comisso sicut
fuit mors abel q nō peccauerat. ut
interficeret a chāym. 3°. p peccō cō
misso 7 tracto sicut fuit mors o
chozie q fuit inflicta ppter peccō origi
nale dētū sed fuit accelerata ppter
peccm actuale commissū. 4°. p peccō
nec dēto nec commissū a se sed a suis
parentibus sicut fuit mors filioꝝ ge
deonis et giezī. Et h^o 4°. mō mor
tua est b^a uirgo ppter peccm nō dē
tū nec commissū a se. sed a suis paren
tibus. Et h^o est R^o francisci de
maronis.

Beata uirgo mortua est ppter pec
catū q. i sui conceptione dēxit.
Sed i istaz R^oem arguit augu. in
li^o ypon. tra. 5. blasphemā sic dicens
Dic g^o m̄ si nullū paruulus peccm
carnalit nat^o attraxit cur taz bre
uis sorte mortis astringit^r qz ubi
peccō nō est mors utiqz esse nō de
bet nisi forte secūdū errorez uŕm
iniqu^o sit dō ut mori paruulū pati
atur nō hñtez i se peccm per quod
possit uita puari l^o dec ē g^o fides no
stra fatemur i dētant peccm i dō ho
mines 7 p peccm mortē pertansisse.
Quapp qbuscūqz hoīb^{us} cōtigit
mori ppter peccm qd i eis uterina cō
ceptiōe pertrāsūt moriūt^r. nō eīm
moriēnt^r nisi ceno peccī necarent^r
h^o 1°. **P**retrea augu. l^o p^o. 55.
David iquit i inigtatib^{us} se esse cō
ceptum dicit qz i oīb^{us} trahit^r inig

tas ex adā 7 ipz uīnculum mortis.
Ne^o eīm ex adā nascit^r nisi trahēs
penā 7 meritū peccī nisi xps qui de
spīritu scō dēcept^o ē q ēt i his ipu
tat peccm q nullū actuale comiserūt
In oībus eīm sūt uīncula peccī 7 p
pago mortis hec i^o. **E**cce q. fm
augu. solus xps penā mortis susti
nuit sū merito peccī. i. sū peccō. et dō
alii moriūt^r qz traxerūt peccm qd ē
meritū mortis. Un̄ apl^s dicit ad
ro. 5°. Per unū hoīem peccm intra
uit i mūdū. 7 p peccm mors 7 ita in
dō hoīes ptrāsūt ubi glo. augu. ita
dic d^o merito p adā i dō hoīes mors
pertrāsūt qz per eū peccm qd est cā
mortis i dō itrauit hec ille. **E**x
q^o patet q. cā per quā dō moriūt^r
est peccm qd i ipsis formaliter fuit.
Et iō bñ dicit grego. q. qz ex adā
traxit sacū 7 meritū sacci. excepto
xpo qui saccū assūpsit sū merito. sac
cum ē ipa mortalitas. meritum aut
sacci ē ipsū peccm. Pretrea dicit au
gu. q. solus xps mortuus ē ppter pec
catū n̄ suū sz alienū dō aut alii mo
riunt^r p peccm suū 7 nō alienū hec
ille in .13°. de tri. g^o b^a. uirgo nō
est mortua ppter peccm alienū sed
pp peccm quod in uterina concep
tione contraxit. **P**retrea sac
tior fuit Abel q appellatus ē iustus
qz fuerit filii gedēonis et filii giezī
sed abel mortuus est propter pec
catum tractum ergo 7 illi mortui
sunt propter peccatum tractum
oppositum autem est hereticum. qz
in dēclio milletano determinatū ē

mortē esse penam peccati tracti vel
commissi. **H**ec est distinctio fuit repro-
bata i expōe 6^a auctoritatis augu.
posite i x^{is}. rōe 3^a. uie ubi cōsum-
est q^d mors ē pena peccati formaliter
tracti uel commissi. **N**ad cui⁹ euidē-
tiam ē sciendū q^d peccatū originale est
p^o et p se infectio nature et secūda^o
infectio personā secūdu q^d dispositiō
nature i personā reducat. Et ideo
duplex peccatū debet peccatū originali p^o
u^z inquantū personam infecti et h^o
est carētia diē uisionis. Alia uero
inquantū infecti naturam u^z necessi-
tatis moriendi et rebellio carnis
ad spiritū. Per grām autē baptisma-
lem peccatū tollit q^d debet ei i q^untū
infecti psonā nō aut remouet pena
que debet ei i q^untū infecti naturā
sed h^o erit i patria qm nā perfecte
libertati restituet. Licet ergo be-
maria et alii sancti i hac uita mūda-
ti fuerint a peccato fm q^d infecti per-
sonam remāsit tñ i eis obligatio ad
mortē que ē peccatū peccati fz q^d infecti na-
turā. **N**ō eim exigit ad obligatio-
nem pene q^d aliquis habeat actuali
culpā sed sufficit q^d aliqui culpā ha-
buerint. pōt eiz trīgere q^d aliq^s post
furtū uel homicidiū u^l adulteriū
perpetratū oterat et cōfiteat peccatū
suū et sic remittet sibi peccatū et tñ
remanebit adhuc obligatus ad pe-
nam mortis ita et b^o uirgo et alii
sancti licet dū adhuc uiuerēt mūda-
ti fuerint a peccato qd os traxerūt
tñ adhuc obligabāt ad mortem pp
reatū nature q^d i eis remāserat.

Qualit^r aut p mortē et alias penali-
tates possēt mereri i locis pallega-
tis cōsū ē u^z i ultimo c^o pme p^o t^o
et i x^{is} rōe 3^a. uie. i expōe 6^a. aucto-
ritatis augu. **I**tem sciendum est
q^d i peccato originali sunt tria u^z cul-
pa reatus uisionis diē et mors. pri-
mum tollebatur per circūcisionem
et p grām sactificationis 2°. et 3°.
adhuc remanēte donec xps satisfi-
ciendo pro peccato toti⁹ nature ianuā
regni celestis oibus aperiret. Per
baptismū aut tollitur primū et se-
cundam remanēte adhuc 3°. Et iō
et circūcisi añ xpm et i utero sacti-
ficati baptizati lz mundati sint a
peccato remāsit tñ adhuc i eis obliga-
tio ad mortē q^d ē quedā peccatū uel qdam
effectus peccati. Sicut remoto igne a
clibano pōt ēt remanere calor ab
igne cātus et rō hui⁹ ē q^d illa tolle-
bant soluz peccatū originale iquantū
ē infectiū pset nō i q^untū infectiū ē n^o
cuius signū ē q^d baptizat⁹ et cir-
cūcūsus et i utero sanctificat⁹ p ac-
tum nature generando transfudit
originale peccatū i plē ut i p^o p^o dic-
tus ē. **I**ō illa tria nō tollebat nulli
penam q^d debet iquantū infecti psonā
nō aut penā que debebat ei iquantū
infecti naturā et tal^{is} pena ē mors.
sed tñ p grām peccatū tollētē fit ut
pene remanētes nō dñent i psonā
sed magis ei subiciant^r et i utilita-
tem ipsius cedāt i q^untū sunt mā uir-
tutis exercēde ut dicit agu. i 2°. de
babp^o. pu. illec sēct⁹ **A**ho. i sñia in
4°. len. di. 4^a.

64. Rñsio que dicit q. b. uirgo
fuit per xpi passionē redempta qz
fuit a peço pseruata

Adunt autē alii. t. Rñem ad
quādā auctoritatē apli dicēsis
q. x. dedit semetipsum redēptionē
pro oib. Et augu. i. smone assūpti
onis hēc iquit uirgo mirabili 7 in
extimabili mō oīuz 7 suū pepit re
dēptorē. Ad has auctoritates cñt
q. aliq. pōt redimi d. Uno a fut
tute quā de facto icurrit. Alio mō
a fuitute futura quā icurreret nisi
pseruaret. P. mō redempti sūt alii
sed b. uirgo fuit redempta solum
2. modo. Et hoc declarāt similitu
dine et exemplis. Nam sicut p. res
ueteris testamēti fuerunt redēpti
a peço originali qd. traxerūt per
passionē xpi ut pñsam. 7 nō exhibā
uel p. pñū pñsū et nō solutū sic di
cūt et m. dñi fuit eodē mō p. passio
nē xpi a deo pñsā 7 nō exhibāz ul p.
precū pñsū 7 nō solutū a peço p. p.
uata et p. oīs fuit a peço qd. traxit
set redēpta. Et hic ē nobilissimus
modus redēptionis. Et h. declarāt
per illa tria exēpla adducta et solu
ta s. i. 13. r. 3. p. tis. **A**ddūc
Et hic duo a. Primū ē q. dñs redi
mēs filios israhel de seruitute egip
ti dicit redemisse omnez posterita
tem eo. q. qñs illi posteri nō tra
xerint fuitutē egip. secūdū ē q.
si quis redimat aliquē de seruitute
in qua fuit dicit redemisse totam
eius plem licet i ea seruitute nō fu
erit. Ita et uirgo pōt dici redēpta

licet nūq. sub fuitute fuerit qz sub
illa fuisset nisi ab illa fuisset p. uata

Beaata uirgo per redēptionem nō
fuit a peço pseruata sed a peço et
ab eius reatu liberata.
S. r. si b. euasio q. sensum scriptu
re sacre deprauare molitur sit suffi
cienter improbata p. primam scū
dam qrtam et quintam rationem
2. uic. et per respōsionem datam
ad septimam rōnem contrarie partis
tamen ut ueritas scripture magis
clarecat statui eam hic ē i. pbare
Pro cuius declaratione ē sciendum
q. añ xpi aduentū p. p. p. ade dup
lici fuituti hō obligat. erat p. qdē
fuituti p. q. qui facit peccatū su.
ē p. ut d. Jo. 8. et ut d. p. petri
2. A q. q. supat. est huic 7 seruus
adit. ē. q. aut diabolus hōez supā
uerat ipsū ad p. m. iducēdo iō fuit
tuti dyaboli adit. erat. et q. p. m.
p. m. p. t. s. o. s. posteri ab ipso scialit
ppagati trahūt iō p. p. p. m. ade
totū hūanū gen. alienatū erat a dō
i. a uisione faciet ei. ad q. fili 7 do
mestici admittunt. q. o. s. fili ire na
scebant. ut dicit ad ephesios 2. et
quātū ad hoc totū hūanū gen. ser
uitutem dyaboli icurrerat cui p. pec
catū se subdiderat deo iuste p. m. t. r.
te p. p. offēfaz i se comissam. 2. ob
ligat. erat fuituti reat. p. e. eterne
Nā ad fuitutē p. t. n. t. q. aliq. pati
at. q. n. u. l. r. Et quātū ad hāc fuitu
tez erat hō p. n. obligat. dō tāquā
summo iudici quē offēderat 7 dia.

tanq̃ tortori. **X**p̃s aut̃ p̃ passionē
suā duo fecit. **1°**. eū liberavit nos
a potestate hostis ip̃z uicēdo p̃ oīa
eor̃ q̃bus hoīez uicerat uē p̃ hūili
tatez obīaz 7 austeritatez uite siue
pẽe q̃ deleccatōi opponit̃. et iō bñ
dicebat **Jo**. **N**ūc p̃ncez h̃ mūdi
eiciet̃ foras. **2°**. liberavit nos ab
a^o fuitute satisfaciēdo p̃ c̃pa oīuz
ñz inq̃tū posuit ī se ip̃o iniquitates
oīum ñzum ac si ip̃e iniquitates illas
comisisset. et per hoc deo nos iūc
xit a quo p̃ pecc̃z eram^{us} alienati 7 d̃
inimicis domesticos ac de suis libe
ros. 7 dei filios effec̃. Nā ī plene
satisfecit p̃ offēsa q̃ offēso exhibz
id q̃d eū uel magis diligit q̃ oderit
offēsz. x̃ps aut̃ ex caritate nel obīa
patiēdo exhibuit deo aliqd maius
quā exigeret recūpēsatio offēse to
tius generis hūani. **3°**. p̃p̃t ma
gnitudinē caritatis ex q̃ patiebatuz
Iux̃ illud a d̃atore caritatē ñe^m hēt
ut aīaz suā ponat q̃s p̃ amicis suis
Et illud ī caritate p̃p̃t dilex̃ te iō
atraxi te mis̃as. **2°**. p̃p̃t dignitatez
uite quā p̃ satisfatiōe expoluit que
erat uita dei 7 hoīs q̃s maxi^m uili
gebat q̃ virtuos^{us} maxi^m diligit uitā
suā ut dīc̃ philo. ī 3°. ethi. Et ideo
bñ d̃ ī p̃o x̃pi **Jer**. 12. Dedi dilectā
aīaz meā ī manib^{us} inimicor̃. **3°**.
p̃pter generalitatē 7 acerbitatē
passionis 7 magnitudinē doloris
assūpti q̃ excessit oīs dolores iux̃ il
lud **ysa**. 53. uere dolores ñros ip̃e
portauit. Et **treu**. 8. Attēdite 7 ui
dere si ē dolor sic̃ dolor meus. p̃p̃t

ista tria sacrificiū quo x̃ps se ip̃z ob
tulit fuit magis acceptū deo q̃s fue
rit odiosa offēsa toti^{us} generis hūa
ni **Jo** passio x̃pi n̄ solū fuit sufficiens
sed ē sup̃ habūdans satisfactio pro
pecc̃o toti^{us} generis humani f̃z illud
p̃ **Jo**. 2°. **I**p̃e ē. p̃pitiatio p̃ pecca
tis nostris nō p̃ n̄ris aut̃ tm̄. s̃z 7 p̃
toti^{us} mūdi. **E**t q̃ satisfactio qua
aliquis satisfecit p̃ pecc̃o alteri^{us} ul
suo dicit̃ quoddā p̃ciū quo se ip̃m l̃
aliū redimit a pecc̃o 7 a pena pecc̃i
fm̄ illud **Dan**. 4°. pecc̃a tua elis re
dime. **X**p̃s aut̃ satisfecit pro culpa
et p̃ reatu pecc̃i totius generis hūa
ni nō aurū aut peccaniam dan^o. s̃z
semet ip̃z offerēdo q̃d fuit maximū
Jo passio x̃pi siue effusio sāguis ei^{us}
dicit̃ p̃ciū redemptionis totius hu
mani generis f̃z illud **3°**. pe. 2°. nō
corruptilibus auro 7 argēto re
dempti estis s̃z p̃ciōso sanguine agni
īmaculati 7 icōtaminati x̃pi ielu. et
ad gal. 3°. dicit̃. x̃ps redemit nos
de maledicto legis sc̃o p̃ nobis ma
ledictū īquātū passus fuit p̃ nobis
ī ligno **E**t **Jo**. 8. Dedit aīaz suam
redēptionē p̃ multis glo. p̃ multis
.i. p̃ elis efficiēter s̃z p̃ oībus suffi
cient̃ **E**t illud **mathe**. hic est sāguis
meus q̃ p̃ multis. i. p̃ oībus electis
effūdet̃ ī remissionem peccatorum
Et **apoc**. 5. redemisti nos a pecca
tis nostris in sanguine tuo. **E**t
ideo liberatio facta per passionem
x̃pi habuit duas rationes redēptio
nis Inquantum enim nos de pote
state dyaboli eripuit dicitur. nos

redemisse sicut rex p labore certa
minis dicit redimere regnū occu
patū a suo aduersario. Inquātum
uero p passionē suā deū nobis pla
cauit cū quo inimicitias hēbamus
7 ad penā obligati eramus dicitur
nos redemisse sicut pciū nre satisfac
tionis pro nobis solues ut a peō
7 a reatu pēi. 7 pēi cui obligati
ōs eramus liberaremur. **U**terq;
aut mo^o redēptionis aliqua fuitu
tem p̄supponit. Prim^o qdē fuitutē
pēi. Alius aut seruitutē pēi ad qm
5 suā uolūtatē aliq; obligat^r un^o li
cet deo fuerit posibit^r alius modus
nre liberationis. tñ quēcūq; alium
modū elegisset i^o nō hūisset rōnem
redemptionis sz liberationis tñ. qz
tal liberatio nō fuisset facta p solu
tionē pēi. Redemptio eīm suffi
ciētes satisfactionē p solutionē pze
cii importat q fieri nō potuit nisi p
cristi passionē. qz ut dicit augu. sup
Jo. Singl^r x^o dicit^r ē agn^o. qz ipse so
lus fuit sine peō solus sine macula
cuius solo sanguine hoies redemi
potuerūt h^o i^o. **I**te i eodē O mi
serabilis igt pēi fuit^r sol^o de pec
cato redimere potuit q uenit sine
peō 7 fact^o ē sacrificiū p peō hec
ille. **E**x qbus pz q redēptio facta
p xpm fuitutē aliqua p̄supponit
uel pēi uel reatus pene 7 ē soluti
onem pēi importat. Si igit^r est
aliq; qui nūquā sub peccato fuisset
talīs nec seruus culpe nec seruus
pene unq; fuisset iō talis xpi passio
ne redēptus nō fuisset sicut angeli

nō sūt redēpti cristī passione. **E**t
iō cū apls dicat q xps dedit semet
ipsū redēptionē p oibus hoib^o oz
dicere q; ōs hoies fuerūt sub fuitu
te pēi 7 sub reatu pēi a q^o p solu
tionē pēi p̄ciosi sāguinis xpi redēp
ti fuerūt hec. S. Tho. in 3^a pte. q.
48. 7 i 3°. sen. di. 19. Et h^o oīa sūt
de mte augu. q i. 13°. de trini. dicit
Quadā eīz iustia dei i potāte dya
boli traditū ē genus hūamū peō
pmi hois i ōs utriusq; sex^o omixtio
ne nascētes original^r trāseūte 7 pē
tum p̄moz debito uniuersos poste
ros obligāte. **Q**^o circa ōs hoies ab
origie sūt sub p̄ncipe potātis aeris
h^o. Lū aut diabol^o i xpo nil dignū
morte iuenerit eū tñ iuste occidit
Et iō iustū ē ut debitores quos iu
ste tenebat liberi dimittāt^r creden
tes i eū quē sū ullo debito occidit.
Solut^r eīz a debito mortis liber est
mortu^o. Et h^o ē q; iustificari a pec
catis dicimur i xpi sāguine cū p re
missionē pēiorū eruimur de potāte
diaboli tūc eīz sanguis ille qm ei^o
erat q nullum hūit oīo pēim ad re
missionē nroz fusus ē peōz ut qz
ōs dyabolus merito tenebat quos
pēi reos uinculo mortis obstrixit
eos pillū merito dimitte^r quē n^o
pēi reū imerito pēi mortis affe^r
bac iustia uictus 7 h^o uiculo uictus
est fortis ut uasa eius eripent^r que
apud eū fuerāt uasa ire 7 i uasa mi
sericordie uerterēt^r. et h^o ē qd ait a
pls gās agam^o dōq; eruit nos d po
testate tenebrarū et transtulit nos

in regnum caritatis filii sui in quo
hēmus redēptionē in remissionem
peccatōrū In hac redēptione tāquāz
pccū dat^o est sāguis xpī quo accep
to diabolus nō dītat^o ē sed ligatus
ut nos ab ei^o nexib^o solueremur. et
hoc ē qd̄ apls ait. q. pprio si^o n̄ pe
ccit sed p oib^o nobis tradidit illū
Am̄ eīz bñficii de humanitate sus
cepta collatū ē hoīb^o ut a dei hoīs
qz si^o moīs tēporalis īdebita susci
pet^o qd̄ oīs hoīes a sēpiterna morte
debita liberaret liberati plane su
mus oīs a peccis qm̄ p oib^o nobis ē
dei fili^o q nullū hēbat peccm̄ occis^o
h^o i^o. **Ex** qbus pz q. xps p passio
nez suā oīs hoīes a potāte dyaboli
eripuit et pzi suo satisfaciēdo p pccū
sāguinis sui 7 a peccō 7 a reatu
pecc^o nos redemit. **Itē** augu. ad op
tatū de origie aīe itroducēs dēmi
nationē sedis aplice 7 pellagianos
q dicebāt q. pueri redimūt^o p xpni
sz nō 7 hūt origiale peccm̄ sic dicit
Ite eīz uerba sūt q̄ ī epla beati zo
zimi romani antistitis legūt. Nul
lus igt nisi q peccū seru^o ē liber effi
citur nec redemptus dici pōt nisi q
uere p peccm̄ fuit añ captiu^o. In his
eīz uerbis aplice sedis tā antiq̄ et
fūdata tā certa 7 clara ē catholica
fides. ut nefas sit de illa dubitare
xpiano h^o i^o. **Itē** Augu. i. 3°. 7 Ju
lianū dñtez q. pueri redimūt^o. sz n̄
a peccō liberātur sic dicit. Rogo te
dic m̄ quō pōt itelligi ista redēptō
nisi a malo redimēte illo q redimit
ist^o ab omnibus iniquitatibus suis

Ubi eīz redemptio sonat itelligit^o
et pccū. Et quid est h^o nisi pccū
sanguis agni imaculati iesu xpī: de
hoc aut̄ precio qre fūū sit qd̄ aliū
iterrogamus Redēptor ipse rñdeat
dicat ipse mercator. hic ē īquit san
guis me^o q pro multis effūdet^o ī re
missionē peccatorum. hec ille. Itē
batus gregorius et habetur in de
cretis .12. q. ii. capitulo cum redēp
toz n̄ totū 7 dīcto creature ad h^o
ppiciatus hūanā uoluerit carnē as
sumere ut diuinitatis sue grā dirru
pto qd̄ tenebamur captiui uiculo 7
uitutis nos pccū restitueret liber
tati salubrit agi^o si hoīes quos ab
inicio nq̄ liberos protulit. 7 ius gē
tū iugo substituit fuitutis ei liber
tati ī q nati fuerāt manumittētis
bñficio redōāt. Atqz iō huiusmodi
pietatis īuitu nos mōtanā atqz tho
maz malos sēc romane ecclie liberos
ex hac die ciuesqz romanos efficit^o
hec ille. **Et** uide p totā illaz qōez
ubi arguit de redēptione 7 manu
missione q. sēp p̄suponit seruitus
de sēc. Et de redēptione humani
generis facte p xpz dīc gregro. q.
dirrupto uiculo fuitutis qd̄ captiui
tenebamur pristīne nos restituit li
bertati. Itē gregro. i. 18. mora. Dīc
īquit q redimatur ab aliqua captiui
tate liberat^o. nec redēpt^o ullus dici
tur nisi fuerit prius sub culpa cap
tiuus hec ille. **Item** beatus Leo
papa ī quodā sermone de passione
Libertatem īquit innocentie na
turalis quō pmoꝝ pccū p̄uacatōe

perdidim⁹. nulla igitur p se scōz
 precedētiū merita receperūt qz la
 ta in trāsgresores sūia oēs ppagi
 nē captiue posteritatis obstrixit ⁊
 nemo extitit exors a dāpnatōne qz
 nullus fuit liber a criē sed redēp
 tio saluatoris destruēs opus diabo
 li et rūpēs uincula peccati uīuersoz
 fideliū salus ē facta et sāguis iusti
 quē p recōciliatōe mūdi credimus
 fūssū ōs eruit de potestate tenebrā
 zū et ab antiq captiuitatis uincul
 absoluit qz. n. cōs erat ut homo fa
 ciēs peccatū suus esset peccati sic me
 dicina egris sic recōciliatō reis sic
 redēptō ē impēsa captiuius ut redēp
 natōis iuste sentēcia iusto liberato
 ris ope solueret^r. hec ille. Itē Aug.
 in libro de pfectōe iusticie. sic inqt
 nō ē opus sanis medic⁹ sz male ha
 bētib⁹ ita nō ē opus liberis redēp
 tor sz fuis ut ei dicat gratulatio li
 bertatis. saluaz fecisti aīaz meā de
 necessitatibus. hec ille. Item Ber.
 in epla quā scribit ad Inno. papaz
 terciū cōtra quē hereticū dicētem
 qz homines nō fuerāt unqz sub sui
 tute diaboli post multa sic dicit nō
 potes grtias agere cum redēmp
 tis qui captiui non fuisti non
 enim querit redimi q se nescit cap
 tiuū q aut scīuerūt clamauerūt ad
 deū et exaudiuit eos et redemit
 eos de manu inimici. siue igitur re
 cōciliatō siue redēptō liberatō est
 de uinculis diaboli a qz captiui te
 nebamur quā intercedēte morte
 unigeniti obtinemus iustificati gra

tis in sāguie ipsius in quo et ipse
 apłs dicit hēm⁹ redēptōnez per
 remissionē peccatorū hē iē. his p
 misis arguit sic. ōs q redēpti sūt
 p passionē xpī fuerūt sub captiuita
 te diaboli ut dicunt auctoritates
 allre. sz si. b. uir. fuisset ab ōi peccō
 pūata nunqz fuisset sub captiuita
 te diaboli g^o si fuisset pseruata nō
 fuisset p passionē xpī redēpta. pre
 terea ōs q redēpti sūt p passionem
 xpī fuerūt obligati alicui pene sz
 si. b. uir. fuisset ab ōi peccō pserua
 ta nō hūisset reatū alicui⁹ pene g^o
 per xpī passionē n fuisset redēpta
 Preterea ōs q redēpti sūt a xpō in
 digebāt satisfactōe et solutōe pccī
 sz si. b. uir. fuisset ab ōi peccō pūa
 ta nō indiguisset satisfactōe ⁊ so
 lutōe pccī qz ubi nō ē offēsa n reg
 rit satisfactio g^o si fuisset pūata
 n fuisset xpī sāguie redēpta. pterea
 ōibus redēptis xpī sāguie fuit re
 motū obstaculū quo pcludebat in
 gres⁹ regni celestis qz ill ianuā regī
 celestis appuit sz si. b. uir. ab ōi peccō
 fuisset pūata n fuisset ab ea redēpti
 obstaculū igres⁹ regni celestis g^o n fu
 issz xpī sāguie redempta. Preterea
 apłs dicit qz ōs hoīes redēpti sūt
 p passionē xpī qz g^o a te. quō acci
 piat apłs redēptōez ul g^o accipit
 ipaz p pūatōe tm ⁊ tūc i⁹ ppo
 sitio est falsa quia non omnes pie
 seruauit a seruitute uel accipit ip
 sam pro liberatione a seruitute tā
 tum et tunc cum illa ppo sit ulis ⁊
 qui dicit omne nihil excludit seqt^r

q. b. uirgo aliquā fuerit sub seruitute clpe et qñ xps mortuus ē sub fuitute reatus pene. uel accipit ipsam utroq; mō 7 tūc ēēt flā qñ non os p̄fauit. restat g° ut dicam⁹ q. apls in illa ppōe uli accipit redēptōez p liberatōe a seruitute l peccati uel reatus pene. sed si beata uirgo fuisset ab oī peccō p̄fuata nō fuisset sub aliqua fuitute g° nō fuisset xpi sanguine redēpta. p̄terea p̄ciū redimēs siue p̄fuas aliquē debet p̄cedere redēptū inq̄tū redēptū et p̄fuatū inq̄tū p̄fuatū qñ oīs cā debet p̄cedere suū effectū. sed si. b. uirgo fuisset i sui cōceptōe p̄fuata et redēpta tūc p̄ciū illius redemptōis siue p̄fuatōis non p̄cessisset ipsam ut p̄fuatā imo uirgo p̄cessisset ipsū p̄ciū ad minus p. 47. ānos g° si beata uirgo nullū unq; pecc̄ habuisset tūc p xpi passionē nec redēpta nec p̄fuata fuisset. nā passio xpi exhibita et nō p̄uisa est cā n̄e redēptōis qñ apls dicit q. dedit se met ipsū redēptōez p oibus et nō dicit q. p̄misit uel p̄missit sed q. obtulit se ipsam hostiam et sacrificiū p peccatis n̄is et q. redemit nos a peccatis p effusione sanguis eius. et iō oportet dicere q. passio christi actu exhibita p̄cebit os p ipsam redēptos cū igit nō p̄cesserit cōceptōez .b. uirgis igit .b. uirgo nō fuit in sui cōceptōe redēpta s; fuit t̄p̄e passionis redēpta a reatu pene origial peccati quod i sui cōceptōe cōtraxerat. p̄terea

redēptō s; Ambro. sup eplam ad ro. quito p̄supponit alienatōem sed si. b. uirgo fuisset ab oī peccato p̄fuata unq; fuisset a deo alienata g° si fuisset p̄fuata n̄ fuisset christi sanguine redēpta. unde bene dicit Johannes de poliano in. 13°. quolibet. q. 13°. q. p̄fuatō tollit ratōem redēptōis qñ res nō redimit ab aliquo nisi prius fuerit sua et postmōz ab eo fuerit alienata nā res q nūq; fuit mea nō pōt dici a me redēpta sed ēpta res aut q semel fuit mea 7 p captiuitatē fuit a me alienata si per me acquirat dicit nō ēpta pp̄ie s; redēpta res aut que sēp fuit mea et nūq; a me alienata nō pōt dici nec emptā nec redēpta sed pp̄ie dī possessā custodita et protecta sic i proposito ille qui nūq; fuit sub peccō aliquo nunq; fuit captiuus nec suus diaboli nec alienatus a deo s; sēp fuit dei qñ nemo alienat a deo nisi p peccatū p quod fit suus diaboli igit si aliquis p̄fuat⁹ esset ab omni peccato nō posset dici ēptus uel redēptus s; diceret solū p̄tectus possessus uel custoditus ab ipso sicut. n. placatō p̄supponit offēsā et reconciliatō inimiciā et pacificatō discordiā ita redēptō p̄supponit alienatōez et fuitutē iō. si. b. uir. fuisset ab oī peccato p̄fuata n̄ posset dici p passionē xpi redēpta. g° illa n̄sio q dicit. b. uir. fuisse ab oī peccato p̄fuatā cū destruat s; 7 ueritatem sacre scripture est abicienda

Ideo bñ dicit scs Tho. in. 4. sen.
di. 43. arti. 4. ad terciū. erroneū
est inq̃t dicere q̃ aliq̃s sine peccō o
rigiali concipiat̃ p̃ter xp̃m q̃ tal̃ nō
indigeret redēptōe facta p̃ xp̃m et
sic xp̃s n̄ ēēt oīuz redēptōr qd̃ est
cōtra apt̃z dicētes q̃ xp̃s ē saluator
et redemptor oīum hoīnū nec pōt
dici q̃ talis sine peccō cōceptus xp̃i
redemptōe indiguerit q̃ prestitū ⁊
donatū est ei ut sine peccato conciperet
hoc inq̃ nō ualeat. illa. n. gratia
facta esset nō sibi sed p̃tīb⁹ ut. s. in
eis uiciū nature sanaret̃ quo uide
licet uicio manēte prole sine origia
li peccō generare nō potuissent uel
fuisset talis gr̃a facta nature que
sanata est et iō ipsi persone q̃ natu
rā sic sanata p̃ gēratōez accepit o
portet aut̃ ponere q̃ oīs hō p̃sona
liter et nō solū iōe nature xp̃i re
dēptōe indigeat aliq̃n nō ēēt xp̃s
oīuz hominū redēptōr liberari. n.
a malo uel a debito solui non pōt
nisi qui debitū incurrit uel in ma
lū fuit delectus et iō nō possēt oīs
in se ipsis p̃sonali fructū dominice
passionis uel oratōis percipere nisi
oīs debitores et malo subiecti nasce
rent̃. uide diffisio debitorū et libera
tō a malo n̄ pōt intelligi in aliquo
si sine debito uel immunis a malo
cōcipiat̃ s̃z oīz q̃ sit cū debito con
ceptus siue natus et postea p̃ xp̃i
gr̃az liberatus. et iō nō pōt sine er
rore poni q̃ aliq̃s sine peccō origia
li concipiat̃ hec ille quasi de uer
bo aduerbū. ex quo p̃z q̃ si beata

uirgo fuisz a peccō p̃seruata xp̃i re
dēptōe p̃sonali nō indiguissz q̃ re
dēptō dicit liberatōez a malo et
absolutōez a debito nec ēt fructū
dominice passionis in se ipsa per
sonaliter percepisset q̃ nemo siue
tū dñice passionis i se ipso p̃sonali
ter percipere pōt nisi debitor et malo
subiectus nascat̃ h̃? aut̃ ē errone
um q̃ tūc xp̃s nō esset redēptōr oī
uz hominū nec oīs in se ipsis fructū
dominice passionis et oratōis percipere
nā cū xp̃s docuerit nos orare et pe
tere deum patrē ut dimittat nobis
debita n̄ra et liberet nos a malo
dedit intelligere ut dicit Augu. in
.3. li. catholice fidei ca. 20. q̃ oīs
hoīes q̃tūcūq̃ sancti et iusti sint
quādū i hoc mortali corpore uiuūt
debitores sunt uel peccati uel pene p̃p
culpā cōtractā uel cōmissā iō oīs ha
bēt aliqd̃ ueraciter in se ipsis qd̃
plāgat cum g. b. uir. p̃seuerauerit
in oratōe cū apt̃is dicēdo hāc oratō
nez dñicā ideo. b. uirgo habuit de
bitum pene p̃p peccatū q̃ in sui cō
ceptōe cōtraxerat aliter mērita fu
isset oportet ergo dicere q̃. b. uir.
fuit in originali peccō cōcepta a quo
in utero matris mūdāta fuit rema
nente adhuc reatu peccati a quo fuit
liberata p̃ passionē xp̃i sicut aliis
Preterea si fuisz p̃seruata a peccō
originali tūc fuisset s̃cta i sui con
ceptione nec opus ei fuisset renasci
⁊ mortua fuisset sine peccato sed
Augu. dicit q̃ solus xp̃s fuit cōceptus
sine peccato et q̃ solus fuit in sui

conceptio scilicet et quod solus mortuus est
sine peccato et quod ipse solus est cui opus
non fuit renasci. Preterea apostolus di-
cit quod solus christus mortuus est pro mortuis
spiritualibus scilicet si. b. uirgo fuit persuasa ab
omni peccato non fuisset mortua spua-
liter quod christus non esset mortuus pro ea quod
est contra apostolum qui dicit quod christus pro
omnibus mortuus est iustus pro iniustus
quod. 17. **P**ro solutioe argumentorum
est sciendum quod christus pro passionem suam omnes
homines a pena eterna liberavit omnes
quidem sufficienter iustos aut efficien-
ter. nam pena eterna dicitur pro opposi-
tum ad uitam eternam quod est uisio esse-
tie diuine. ideo pena pro quam posuit uita
eterna dicitur per se eterna. homo autem potest
duplex uitam eternam amittere. uno mo-
do pro peccatum nature. scilicet originale cu-
ius peccatum est carceris diuisionis quod dicitur
uita eterna. alio modo pro peccatum perso-
nale uidelicet mortale cuius pena
tam sensus quam dampni est eterna.
homines quod aut fuerunt ante christi passi-
onem aut tempore passionis aut post
passionem omnes aut homines qui mortui
sunt ante christi passionem penam e-
ternam quam ex peccato originali consequuntur
quod est carceris diuisionis incurrerunt
sed expiationis penam aut eternam quam peccatum
mortale consequuntur non omnes sed quidam incurrerunt
nam si mortui erant cum gratia et non
haberent reatum culpe personalis ibant ad
liberum sanctorum patrum. quod est locus habitus
gratiam cum solo reatu culpe originalis
et hec pena dicebatur eterna inquitum
omnibus illis qui tali pena puniebantur
deficiebat uirtus ad se liberandum

unde in eternum durasset nisi libe-
rator aduenisset quod tunc in illis eras
gratia quod est dispositio ad recipiendum actum si-
ue effectum liberationis. Ideo licet talis
pena de se esset eterna terminari po-
terat si liberator aduenisset. si uero
mortui erant sine gratia ante usum liberi
arbitrii ibant ab liberum puerorum qui
est locus non habitus gratiam cum culpa na-
ture tunc ideo tales expiebant penam damp-
ni uel carceris diuine uisionis quod per
duplex rationem dicitur eterna. primo quod
illis qui sunt ad talem penam de-
putati deficit uirtus ad se liberan-
dum ab illa pena. secundo quod in eis nul-
la est dispositio ut effectum liberationis pos-
sint percipere ideo talis pena non potest
terminari quod nec gratiam habent nec sunt ca-
paces gratie cum sint in semio. Si uero mor-
tui erant sine gratia post usum liberi ar-
bitrii ibant ad infernum quod est locus non
habitus gratiam cum culpa personalis et re-
atu per se personalis quod est pena si et per se
dampni eterna tunc quod illis deficit
uirtus ad se liberandum a tali peccato tunc
quod in eis non est gratia pro quam disponantur ut
effectum liberationis possint se recipere
si uero moriebantur cum gratia et haberent rea-
tum culpe personalis ibant ad purgatorium
qui est locus habitus gratiam cum reatu cul-
pe personalis sed talis pena non erat eter-
na quod pro gratiam poterat totaliter consumari
qua consumata ascendeabant ad liberum
sactorum patrum. omnes autem homines qui tempore
christi uiuebant incurrerant penam eternam
que debebatur peccato originali non
quidem secundum experientiam sed
secundum reatum tamen. pena autem quod

debet peccato mortali nō ōs s; q
dam icuſerāt h; reatū im sicut illi
qui erāt in peccō mortali. cristus igitur
per passionē suā a pena eterna
que debet originali peccato quod
ōs cōtrahūt dupliciter absoluit u; aufferēdo reatū illius pene q̄stum
ad eos qui uiuebāt et participes e
rant passionis eius per fidē et gra
tiaz. 2° aufferēdo expiēciā illius
pene q̄stū ad eos qui mortui erant
ab oib; qdē q̄stū ad sufficiētiā s; q̄
tū ad efficiēciā ab illis im in q̄b;
nulluz ipedimētū iueiebat q. s. gra
tiaz hebāt u; qui erāt in limbo pa
trū nō aut ab his q erāt sine grā
in limbo puerorū q; tales cū sint in
termio sine grā ipsam grāz recipe
nō possūt p quā uirtus passiōis xpī
ad hoīez deriuat. Al pena aut que
peccato mortali debet ōs q tantuz
reatū et nō expiēciā illius incurre
iāt absoluit p̄bēdo medicamenta q
bus posset reatus illius pene aufferi.
s. ad grāz et fidez se disponeiēt
et uirtutē in se passionis eius reci
perēt sed illos qui iā secūdū expiē
ciam penaz illā incuſerāt nō libe
rauit q; cū in termio sint sine gra
tia nō sūt capaces gratie ut ei xpī
passio continuari possit. oēs autēz
hoīes futuros post passionē suā li
berauit casual; instituēs cāz n̄e li
beratōis ex qua possēt quecūq; pec
cata ul p̄terita l p̄sētia ul futura
remitti sicut si medicus faciat medi
cinā ex qua possint quicūq; morbi
sanari ēt in futurū. et iō passio xpī

hēt uirtutē ēt cālitatē 7 sufficiētiā
ad delēdū oia peccata futura s; ef
ficiētiā deletōis peccatorū nō ē nisi
postq; a peccato cōmissō hō uerti
tur 7 p sacramēta q fluxerūt a late
re xpī ipsi x; incorporat 7 sic pas
sio xpī ei applicet sicut medicā
sufficiēs ad sanādū pbat interdū
anteq; aliq; infirmet sed p ipsam
nullus actu sanat nisi postq; fue
rit infirmus. xp̄s g^o q̄stū ad suffici
enciā ōs hoīes liberauit p passio
nē suā a pena eterna. q̄stū uero ad
efficiēciāz solū ōs illos liberauit q
incorporati ei fuerūt sicut mēbra ca
piti p fidē et grāz. hec sēs Tho. in
.3^a pte. q. 48. et in. 3° senten. di.
decimanona.

¶ Rō ad p̄mū argumētum.
Ad p̄mū ergo argumētum dicit
q; ex peccato originali ē duplex pe
na secuta uidelicet pena singularis
et pena generalis. pena singularis
est infectō p̄sone siue macula pecca
ti que ē deformatō diuine imagis
ex parte anime. pena generalis est
mors et carētia diuine uisiois. Am
bo. n. sunt pena peccati originalis
ut patet ex his que dicuntur genesis
secundo. nam deus hominem post
peccatum de paradiso eiecit cui a
te peccatum mortem fuerat commi
natus si peccaret sancti igitur pa
tres dum adhuc uiuerent per fidē
passionis xpī quā hūerūt liberati
fuerūt a pe^a penali p circūcisio
onē quidē a macula peccati origi
nal q; circūcisio aīaz a macula peccati

originalis purgabat ⁊ ipsam gfa
et uirtutibus ornabat et ad diuinā
imaginē reformabat et per oꝝa iu
sticie liberati fuerūt a reatu peꝝ
actualiū peccatorū que per pꝝpriū
actū persone cōmittūt sed qꝫ xꝫi
passio nō erat ī effectu sꝫ solū ī fīo
eorū īquātū personali actione in
xꝫm passurū credebāt iō illa iusti
ficatio qꝫ per fidē passionis xꝫi iu
stificabāt nō se extendebat nisi
ad remouēdū personale īpedimētū
īgress⁹ regni celestis qd est peꝫm
siue origiale siue actuale et reatus
actualiū peccatorū n̄ aut se extēdebāt
ad remouēdū penā gēralē qꝫ dī rea
tus nature per origiale peccatū p ac
tū nature cōtractū. nullus. n. fides
uel iusticia sufficiebat ad remouēdū
reatū pene origial p quē oꝝ exclu
debāt a uisione diuine essēcie qꝫ
nullus satisfacere potuit p peccatū qꝫ
inficit totā naturā nisi ille cui⁹ oꝝa
tō potuit hēre efficaciaz sup totam
naturā. hūc ergo reatū xꝫs p passi
onē suā amouit placēdo offēdaz pa
tris et pro peccatū pꝫimi pēris suffi
ciēter satisfaciēdo pꝫciū sanguis
sui pꝫciosi pro oꝝ reatu offeren⁹
X⁹ ergo descēdēs ad īferos sacros
patres qui ibi inclusi tenebāt uir
tute sue passionis a reatu peccati ori
gialis absoluit et aditū regni cele
stis oꝝbus patefecit amouēdo ob
staculū quo a dei uisione impēdie
bant. et hoc est qꝫ dicit zacharie
nono. Tu autē in sēguite testamenti
tui eduxisti uictos de lacu in quo n̄

erat aqua. et h⁹ fuit significatū no
meri. 25. ubi dicit homicida ma
nebit in ciuitate refugii donec sa
cerdos magnus q oleo sacro unct⁹
est moriat⁹ quo mortuo poterit ī do
mū suā redire. Et h⁹ est qꝫ dicit a
postolus ad col. 2. expoliās prin
cipatus et potestates. s. infernales
auferēdo Isaac et Jacob et ceteros
iustos eo. i. lōge ab hoc regno tene
brazū ad celū duxit ut dicit glo.
Unū Aug. in sēmone de passione do
mini. xꝫs ingt ad infernū descēdēs
oꝝ iustos q origiali peccato astricti
tenebāt absoluit hec ille Et bea
tus leo papa in ep̄la ad leonē īpa
torē. Non est inquit aliud nomen
datum hominibus sub celo in quo
oporteat nos saluari nisi p media
torē dei et hoīuz Jesum xꝫpꝫ nec ef
fet redēptō captiuitatis hūane ni
si sanguis illius effūderet q dedit
semet ipsum redēptorem pro oib⁹
Jura enim origialis captiuitatis re
solui nō poterāt nisi dei filius hu
manam naturam sine peccato asū
meret et immaculato sanguīe suo
cinographū letale dillueret hec ille
Sācti ergo patres ante passionem
xꝫi non fuerunt redempti quia nū
dum fuerat sufficiēter satisfactum
nec pꝫcium solutum pro peccato
origiali quod contraxerant et qꝫ
tuncunqꝫ iuste uixissent non pote
rant liberari a reatu peccati origi.
a quo fuerūt p passionē xꝫi libati
Sꝫz est igit qꝫ sācti patres fuerint
ante xꝫi passionē redēpti ut dicit

aduersarius et tō ē q̄ q̄tūcūq̄ s̄c̄e
te et iuste uixisset n̄ poterāt euade
re seruitutē diaboli q̄z ūz ad īferos
descēdebāt nec poterāt placare of
fēsa dei p̄o peccato totius nature
q̄z adhuc remanebat in eis reatus
culpe origīalis p̄p̄ quē nō poterāt
uidere faciem dei. Et ideo dicebat
dauid Redime deus animā meā
de manu īferi cum acceperit me.
P̄terea sancti patres per fidem
passionis xp̄i et p̄ opa iustie fuerūt
mūdati a peccato ita tñ q̄ fides p̄
cessit pecc̄i mūdādoz. ḡo si similitu
do cureret oporteret dicere q̄ uel
beata uirgo p̄ fidē passionis quas
habuit anteq̄ cōcipere et anteq̄
esset p̄seruata fuit a pecc̄o in sui cō
ceptōe ul̄ q̄ p̄a? xp̄i p̄cessit cōcep
tōez eius utrūq̄z aut̄ ē absurdum
ḡo similitudo iā nō ualet. s̄z dicim̄ q̄
sicut s̄c̄ti p̄es p̄ circūcisiōē et si
dē passiōis xp̄i fuerūt mūdati a
macula peccati origīal̄ remanente
tñ adhuc seruitute reatus pene a
qua fuerūt redēpti p̄ passiōē xp̄i
ita beata uirgo per s̄c̄rificatiōem
ī utero matris fuit mūdata a macu
la culpe origīal̄ quā in cōceptōe cō
traxit remanēte tñ adhuc in ea
seruitute reatus pecc̄i culpe origīal̄
a q̄ fuit postmōz redēpta p̄ passio
nē filii sui. Ad aliud uero exēplum
in quo dicit̄ q̄ dō redimēs filios
īserael de egipto dicit̄ redemisse
oīuz posteritatē eorū. unde p̄ q̄
dñs. n̄ d̄z p̄pe redēisse d̄ egipto illos
q̄ nūq̄ seruauerūt in egipto. uñ dō

dic̄ ī p̄a p̄es n̄ri fūuerūt in egip
to et redemisti eos de manu tribu
lātis. et iō cū x̄p̄ dixisset uidetis. ut
hēt̄ Jo. 8. si m̄fistis in smone meo
cognoscetis ueritatē et ueritas libe
rabit uos. unde dicit̄ semē ī
braae sumus nemini fūuim̄ unq̄z
quomō ergo tu dicis liberi eritis
Ecce quod iudei dicebāt nesciunt un
q̄z fūuisse q̄suis p̄es eorū sub sui
tute fuisset. et ideo ip̄i nō fuerunt
redēpti de fuitute egipti sub qua
nunq̄z fuerūt l̄z p̄es eorū fuerūt ab
illa fuitute redēpti. 2. d̄z q̄ fuit
que iute gētiū ītrodūcta ē p̄petis
hoīni s̄z cor. Cor. aut̄ fillii fuit in
patre s̄z corpulentā substāciā et s̄z
seīalē rōez et iō redēptis p̄entibus
p̄nt dici redēpti et filii q̄ fuerūt ī ip
sis s̄z q̄ s̄b fuit fuerūt. Et q̄tū ad
h̄o. possit dici q̄ os possit filiorū īs̄l
fuerūt ī fuitute egipti s̄z cor. n̄ q̄
dē ī actu s̄z ī po. acti. et iō p̄enti
bus eorū redēptis dñi et ip̄i redēp
ti eo mō quo sub fuitute fuerūt s̄z
seruitus peccati dicit̄ hōi s̄z aīam
aīa aut̄ filii nō fuit in patre et iō
n̄ oīz q̄ redēptis parētibz s̄z aīaz
q̄ filii dicāt̄ esse redēpti alioquin
oportet dicere q̄ filii baptizato
rū siue redēptorū nō h̄bāt pecc̄i ori
gīale quod est fuitus aīe sicut dice
bat iulian̄ q̄ est h̄rticū sicut. n. ali
a gēratōe carālī nascit̄ p̄r et a. na
scit̄ f̄i ita a. gēratōe sp̄uali nasci
tur p̄r et a. nascit̄ f̄i et iō nō oīz
q̄ p̄re sp̄ual̄ redēpto redimat̄ et f̄i
ut oīns ē sup̄i ī p̄a p̄te l̄z ḡo p̄etes

beate uirgīs fuisset redēpti secūdu
animā q̄ tñ nō fuerūt q̄ habebant
adhuc reatum pene culpe original
nō o3 q̄ beata uirgo si peccm nō ha
buerit fuerit redēpta. d3 tertio q̄
aliquis pōt dici redēptus duplici
ter. unomō psonaliter et secūdu
q̄ est in se ipso alio mō materialit
siue originaliter et secūdu q̄ est in
alio. primo mō accipiēdo redēptō
nē nō pōt dici redēptus nisi ille q̄
malo fuit subiectus et de facto ser
uitutē incurrit et hoc modo nō est
uerū q̄ o3 posteri filiorū israhel fu
erūt redēpti de egipto q̄ talis re
dēptō seruitutē presupponit in eo
qui redimīt p solutōez pccū sicut
patet ex his q̄ dicūt exo. 13. 7. 14.
et leuitici. 19. 7. 15. secūdo modo ac
cipiēdo redēptōez pōt dici redēp
tus ille qui sub seruitute n̄ fuit p
sonaliter s3 materialiter siue origi
naliter et hoc modo o3 posteri fili
orū israhel possūt dici redēpti de
egypto inquātū patres eorū in qui
bus erāt originaliter fuerūt psona
liter de seruitute redēpti. xps au
tez per passionē suā redemit o3 p
sonaliter et o3 hoīes indigēt per
sonaliter xpi redēptōe. et iō o3 ho
mines per xpi redēptos actualiter
et in se ipsis sub seruitute peccū ali
qñ fuisse o3. nā si o3 naturā hūanā
in patrib⁹ beate uirginis post pec
catum cōtractū totaliter sanasset
ac reintegrasset tunc beata uirgo
in sui cōceptōe naturā integram ⁊
sine peccato accepisset ⁊ hoc presu

posito. b. uirgo n̄ posset dici redēp
ta personaliter quia natura huma
na in ipa nūq̄ fuisset subiecta pec
cato licet parentes eius essent re
dempti et a peccato liberati sicut
etiā xps licet accepit naturā huma
nam a parentibus qui fuerūt sub
seruitute peccati nō tñ dicit fuisse
seruus peccati q̄ natura hūana
nūq̄ in ipso sub seruitute fuit peccū
sili si o3 naturā hūanā i oib⁹ ho
minibus presētibus perfecte rein
tegraret sicut fuit in adā ante pec
catū tūc posteri eius nascerēt sine
peccato nec idigerēt baptismo nec
aliis sacramētis nisi peccatēt et iō
tales nō dicerēt psonaliter redēp
ti a xpo licet patres eorū fuisset p
sonaliter redēpti ⁊ a seruitute pec
cati liberati possent forte dici re
dēpti causaliter inq̄tū per passio
nē suam instituit cāz per quam pos
sent a quibuscūq̄ peccatis liberari
si peccatēt sicut dictū fuit supius.
Et p hoc patet respōsio ad aliud
exēplū q̄ nō o3 q̄ redimēs aliquē
personaliter ab aliqua seruitute di
cat redimere totā eius prole per
sonaliter sed dicit eam redimere
materialiter tñ. solet ēt aduci ali
ud exēplū q̄ aliquis dñs pōt o3 fi
lios seruoꝝ suoz et ancilarū sua
zū redimere a seruitute anteq̄ sint
nati. ergo et deus potuit redimere
beatā uirgīez a peccato anteq̄ ēēt
nata. Ad b⁹ dicit primo q̄ seruit⁹
nō cōueit hōi secūdu naturā quia
hoīes naturaliter sūt liberi sed ius

gētū illos iugo fuitutis substituit
 ut habet i decretis di. i. c. Jus gē
 tiū 7 .12. q. 2. c. Lū redēptor un
 seruitus a volūtate dñi dependet.
 Nā q̄tū ad naturā nō diffret ser
 uus a libero nec hz seruus i natura
 sua aliqd q̄ nō hēat liber nec libez
 hēt aliqd q̄ nō hēat fuus. Et ideo
 ad hoc q̄ aliquis efficiat liber non
 oz q̄ aliqd remoueat ab ipō uel
 q̄ aliqd impmatur i ipō sz suffi
 uolūtate dñi. Si aut fu^o haberet ali
 quid i se q̄ nō hēt liber sū cui^o an
 motione liber effici nō posset tūc n
 posset aliquis liberari a seruitute
 nisi p̄us p̄sonalit fuisset sub fuitu
 te. sed hoies post peccm ade nascun
 tur naturalit sub fuitute peccī qz os
 sūt natura filii ire ut dicit aplūs 7
 ē tales serui hnt aliqd i se q̄ nō
 hnt liberi 7 econuerso qz uz serui
 hnt maculā culpe sine grā 7 liberi
 hnt grāz sū macula culpe. Jō ad hō
 q̄ aliq̄s efficiatur libez spiritali li
 bertate oz q̄ ab eo remoueat clpa
 7 illi i primat grā. Et qz non pōt
 bō i eodē istātū esse sub clpa 7 grā
 iō oz q̄ bō p̄us hēat esse sub fuitu
 te culpe 7 postea sub grā. hē autē
 duo n pnt cōire boīni anq̄ sit nat^o
 .i. aīat^o aīa rōali qz hē duo sūt sub
 iectiue i aīa rōnali. 7 iō n pōt bō
 anq̄ sit cept^o a peccī fuitute libe
 rari. qz an ceptōez n ē seru^o neqz li
 ber In ipā aut ceptione ē seru^o 7
 tūc nō pōt esse liber. Jgit^o necessa
 rium est dīe q̄ nullus pōt a seruitu
 te peccī liberari nisi post ceptionē

7 peccī origial^o cētionē. Dī 2° q̄ si
 li^o hz corp^o opat^o ad mīez sūc fruct^o
 ad trā fruct^o aut pnt emi absqz bō
 q̄ emat^o terra. sz nō ppe dñi redi
 mi ab aliquo nisi p̄us fuerit fui. 7
 nūc ab eo sūt alienati ita 7 fili^o an
 q̄ sit p^o pōt emi n tñ anq̄ sit māl^o
 7 tūc solo peccī pcedit esse p̄sonale
 illi^o q̄ emat^o sz anq̄ sit nat^o nō ppe
 redimit^o nisi forte fuissz su^o prius
 7 postea ab eo alienat^o. Puta si pē
 tes soz. anq̄s esset fuissent a me alie
 nati cū prius mei essēt tūc si peccū
 darē ei sub cuius potatē tenēt pen
 tes soz. dicerēt redimere forte. n q̄
 p^o sz māl^o. Sz ista n occurrūt i ppo
 sito. Tuz qz aīa filii hz qnā opetit si
 bī fuit^o nō fuit māl^o i p̄entib^o. Tū
 anq̄ sit n ē sub dñio alteri^o. Tū qz
 q̄libz idiget redēptione xpi p^o. Tū
 qz pa^o xpi exhibitā q̄ ē peccū nostre
 redemptionis nō pcessit ceptionē
 bē uiz. sz subsecuta ē post. 47. ānos
 Jō ista exēpla nil pbāt. sz uidēt ali
 qualit suspēdere aīos ip̄itoz. q̄ igno
 rant quid ip̄ortet mōm redēptoris:

.17. euasio q̄ dicit angelos fuisse re
 dēptos l3 nūquā sub peccō fuerint.

E ideo alii addūt .17. euasio
 nem dñtes q̄ beatus Bernar
 dus sup cārica dicit angelos bonos
 fuisse redemptos quos tñ stat nun
 quā sub aliq^o fuisse peccō ergo pari
 formiter beata uirgo pōt dici re
 dempta quāuis sub peccō nunquam
 fuerit.

Redemptio aglorum differt secundum
genus a redemptione hominum quia illa non
presupponit seruitutem peccati hec autem
seruitutem presupponit.

Sed si uerba. b. Ber. diligenter inspi-
ciamus magis militamus contra ipsos quam
sit pro ipsis. n. 22. sermone super
canti. exponens illud in odore unguen-
torum currimus adducens auctorita-
tem apostoli sic dicit. b. apostolus ad cor. scri-
bens de christo ait. Ipse. n. factus est nobis
a deo sapientia iustitia sanctificatio et
redemptio. denique qui factus est inquit
nobis sapientia et redemptio a deo
et non ait qui factus est sapientia iusti-
cia et redemptio simpliciter sed quia factus
inquit est nobis quia quod erat aglorum ante
incarnationem factus est nobis per incarnationem
tamen angelus inquit quo nunc more
redemptio facta sit. non uideo neque. n. auc-
toritas scripturarum usquam asserere
ut aliter eos aut peccato extitisse captiuos
aut morti obnoxios ut necessarium
haberet redemptorem exceptis duxerat
illis quia superbie lapsu irremediabili
conuictos redimi deinceps non merue-
runt. si igitur iuxta auctoritatem scrip-
turarum angeli nunquam redempti sunt quod
pacto dicitur christus eis fuisse redemptio-
nem. audi breuiter quod erexit homi-
nes lapsus dedit stare aglorum ne la-
beret sicut homines de captiuitate e-
ruens sic angelum a captiuitate desce-
dens. et hac ratione fuit utriusque redemptio
soluens illum et suus istum. sic ergo quod
erat tamen angelus sanctus est nobis sapientia
iustitia sanctificatio et redemptio. liquet
igitur christus habet quatuor factum esse per homi-

mines quia prius habet quatuor tamen angelus
gelus erat. sanctus est igitur nobis sapien-
tia in predicatione iustitia in ablutione
peccatorum sanctificatio in uersatione
munda quam habuit cum peccatoribus
redemptio in morte quam sustinuit pro
peccatoribus. sedebas o homo in te
nebris et umbra mortis per ignoran-
ciam ueritatis sedebas uictus cate-
nis peccatorum descendit filius dei ad te
in carcerem ut non torqueret sed
ut te erueret de potestate tenebrarum
Et primo quod ueritatis doctor depu-
lit umbram tue ignorantie lumen sue sa-
pientie per iustitiam deinde soluit funes
peccatorum gratis iustificans peccatores.
quo gemino beneficio impleuit sermo
neque illud dauid Dominus soluit compedi-
tos Dominus illuminat cecos Adidit
quoque Sic inquit peccatores uiuere et sic
tradere formam uite. ut uiam ostenderet
quod redires ad patriam. Postremo ad
cumulum pietatis tradidit in mortem
animam suam et de proprio latere protulit
preuium satisfactionis. quod placaret patrem
per quod illum uersiculum plane ad se atra-
xit. Apud deum misericordia et copiosa
apud eum redemptio. prius copiosa quia
non gutta sed unda sanguinis largiter
per quam prius corporis emanauit. quod
tibi o homo debuit facere et non fecit
Illuminauit cecum soluit uictum redu-
xit erroneum et reconciliauit reum hec
ille. Ex quibus patet quod ista auctoritas
est de ipsis. Pro quod dicit Bernardus quia
filius dei ante quam sumeret carnem humanam
nunc non erat redemptio sed angelus tamen per
incarnationem uero factus est redemptio

et iustificatio hoibus g^o an incarnati-
 onē nullus hoium fuit p xpm re-
 deptus sz b^a uirgo fuit cepta per
 14. ānos an incarnationez xpi igit^r
 nō pōt dici q^d fuerit i sui ceptione
 redepta p b^o q^d fuit a peccō pfluata
 q^d an incarnationem erat filius dei
 redemptio angelis tm̄ 7 p incarnati-
 onem fact^o est redemptio hoibus.
 2° q^d dicit Bernard^o q^d fm aucto-
 ritatem scripturarū redempti xpe
 dñf q^d alii fuerūt sub peccō captiui
 7 mortu obnoxii fm quem modum
 nusquā inuenit in scripturis q^d an-
 geli redepti sint sz b^o mō hoies sūt
 p xpm redepti. cū g^o b^a uirgo fm
 auctoritatē scripturarū sit p xp̄z re-
 dempta g^o fuit aln sub peccō capti-
 ua 7 mortu obnoxia. 3° dicit q^d re-
 demptio put ptinz ad gen^o huma-
 num importat erectionē lapsi 7 li-
 berationē a captiuitate 7 solutōez
 a uiculis. Et hāc redēptionem dic^t
 xpm factū esse hoibus p incarnatio-
 nez suā. redēptio uero put ptinet
 ad angelos importat pfluatōem a
 peccō actuali 7 defēsiōē a captiui-
 tate quā icurrissz p illud pecz q^d q^d
 dem peccm n̄ poterāt angeli hēre i
 pñ^o sui esse sz post suū esse iō a tali
 peccato n̄ fuerūt redepti siue pfua-
 ti anq̄s essēt nec i pñ^o sui esse. sed
 postq̄s habuerūt esse q^d pfuatio dic^t
 possibilitatē pfuati ad aliquod ma-
 lum p eo tpe quo dicit^r pfuari ut
 supra dictū ē. Et hāc redēptionē
 dicit filiū dei solū fuisse angelis an
 incarnationē. g^o cū b^a uirgo cept

ta fuerit ante xpi incarnationē non
 fuit tali redēptione redepta. ¶ 4°.
 explicās beat^o Bernard^o q̄lit xps
 p incarnationem fact^o sit hoibus re-
 deptio dicit q^d hūanū gen^o an incar-
 nationē sedebat i tenebris et ūbra
 mortis uict^o cathenis peccatoz sed
 ipe ueniēs ad nos abluit peccatorū
 sordes eruit nos de potāte tenebra-
 rum 7 soluit funes peccōz. Et ad cu-
 mulū pietatis ptulit p̄ciuz satisfac-
 tionis q^o p nobis p̄rem placaret et
 nō guttā sed undā sanguinis largit^r
 p. 5° ptes corporis effudit. Fact^o g^o
 ē nobis redēptio q^d soluit captiuuz
 7 recūciliat reū hec ille Si g^o re-
 demit beatā uirginē oz q^d 7 ipa fue-
 rit captiua 7 rea. ¶ 3° g^o q^d sz ber-
 nardū redēptio q^d ptinet ad ange-
 los difert genere 7 redēptōē q^d pti-
 nēz ad hoies. p^o qdē q^d redēptio q^d p-
 tinet ad angelos nō psupponit pec-
 catū nec captiuitatē sz possibilita-
 tē tm̄ ad peccādū Sz redēptio put
 ptinz ad hoies psupponit peccm et
 captiuitatē 7 mortis reatū. ¶ 2° q^d
 redēptio put ptinet ad angelos est
 respectu peccī actualis q^d nō pōt illi
 cōire i pñ^o sui esse sz redēptio put
 ptinet ad hoies ē respectu peccī ori-
 ginal^r q^d illi inē i pñ^o sui esse q^d pec-
 catū origiale hoies siml cū nā ōbūt
 3°. q^d angeli pfuati sūt a peccō post
 q̄s hūerūt esse 7 nō an sz hoies nō
 pnt pseruari a peccō origiali postq̄s
 hūerūt esse q^d i^o oz pfuari a peccō
 q^d n̄ hēt peccm sz pōt tūc illud hēre
 sz hoies post suū ēē habēt origiale

peccm qd i pñ. sui esse dixerūt iō n̄
pnt p̄uari a peccō originali post suū
esse. Si gº p̄fuerit a peccō originali
oz q. hº sit uel añq. habeat esse ut
i pñ. sui esse utrūq. aut ē iposibile
q. p̄uatio p̄supponit esse simpº eiº
q. p̄uat. cū carētia peccī et possibili
tate ad illud peccz sz hº añ concep
tionē nō pōt esse simpº iō tūc nō
pōt p̄uari. In prinº aut sui esse hz
esse simpº sz tūc n̄ caret peccō origi
nali q. illud inē i pñ. sui esse. Et si
careret iº iposibile ē q. postq. hº
bz ēē s̄p. h̄eat possibilitatē ad illud
hñdū 7 iō non pnt hoies p̄uari
p̄p. a peccō originali sz bñ a peccō ac
tuali sic angeli. 4º. dixerūt q. redēp
tio put ptinet ad āgelos p̄supponit
gīaz i ipis āgelis redēptis q. āgeli
fuerūt creati i gīa ut dñt Jeroº. 7
augu. q. dñs āgeloz siml. addidit nām
7 laigitº ē gīaz. Et hº tenēt cōites
doctores. Si gº fuerūt creati i gīa
gº i pñ. sui esse hūerūt gīaz sz nō
potuerūt redimi siue a peccō p̄uari
nisi postq. hūerūt esse. q. p̄uatio
dicit possibilitē ad hñdū peccm p
eo t̄pre q. res p̄uari dicit. Angeli
aut nō potuerūt h̄e peccz nisi post
suū esse ut i pº 7 3º. pte dictum est
Igitº n̄ potuerūt redimi ut p̄uari
nisi postq. hūerūt esse 7 cū in pñ.
sui esse hūerūt gīaz seqtº q. redēp
tio siue p̄uatio p̄supponat gīam in
angelis redēptis. Sz redēptio put
ptinet ad hoies n̄ p̄supponit gīaz i
redēptio. Qu q. hoies nascūt in gīa
redēptio aut p̄supponit esse. Qu q.

si hoies nascerēt cū gīa tūc nō pos
sēt ampliº h̄e peccz originale redē
ptio aut p̄supponit possibilitatē ad
habedū illud peccz a quo res p̄ua
ri. ul redimi dñ. 5º. differūt q. re
dēptio put ptinet ad angelos p̄ces
sit incarnationē xpi adminº p qnq.
millia annos. Sz redēptio put pt
inet ad hoies subsecuta ē incarnatio
nem xpi ut dicit Bernardº. 6º. q. redēptio
put ptinet ad angelos nō
est facta p satisfactionē l solutionē
alicuiº p̄ci. sz redēptio put ptinet
ad hoies facta ē p solutionē sāguis
agni imaculati q. ut dicit beatus pe
trus Nō auro aut argēto redēpti
sumus. sz p̄cioso sāguine agni imacu
lati iesu xpi. Et apoc. 5º. dñ. Re
demisti nos a peccis n̄is i sāguine
tuo. Et augu. In hac eīz redēpti
one tēq. p̄ciū datº ē p̄ciosus sāguis
xpi Et Bernardº ubi igit redēptio
ē ibi 7 p̄ciū itelligit. 7º. differūt
q. angeli p redēptionē suā statim
bñdicti sūt n̄ expectata passione 7
morte. Sz nullº boīuz q̄tūcūq. scō
añ xpi passionē regnū celoz potuit
itrobire q. ut dñs ap̄ls ad hebz h̄e
mus itroitū scōz. i. celestiu p sāgu
nez xpi si gº bº uir. redēpta sit re
dēptione q ptinet ad hoies oz di
cere q. i pñ. sui esse fuerit in gīa 7
sub peccō originali a quo postmodum
fuit p gīaz liberata remanente ad
huc reatu peccº q postmōz ablatº fu
it p xpi passionē 7 tūc p̄p̄e fuit re
dempta et libertati donata.

¶ Alia Improbatio.

Dicitur ultio q. 13 p. fuatio a peccato actuali possit largo modo dici redemptio non in p. fuatio a peccato originali. Et ratio h. e. q. redemptio p. supponit esse cum p. sit esse simp. q. redemptio esse ad. p. fuatio a peccato actuali b. p. supponit esse. p. fuatio aut a peccato originali non p. supponit esse simp. rei q. peccatum originale dicitur ab unoquoque homine in p. sui esse nec potest d. h. an nec post. I. p. fuatio a peccato actuali potest dici redemptio cum p. supponat rez. esse cum possibilitate ad peccatum non aut p. fuatio a peccato originali q. non p. supponit re h. esse simp. cum possibilitate ad d. h. d. origi. p. e. z. cu. g. angeli sit p. fuati a peccato actuali q. d. e. rat apti nati h. post suu. esse et non sit p. fuati a peccato origi. q. illud non sit apti nati h. e. Igitur angeli p. n. t. di. ci largo modo redempti i. p. t. u. p. f. m. a. t. i. o. n. e. i. b. o. f. u. i. t. a. b. e. i. s. a. b. l. a. t. a. p. o. s. t. a. d. p. e. c. c. a. d. u. q. q. d. a. f. u. i. t. p. o. t. d. i. c. i. Et sic redemptio i. angel. p. supponit aliq. f. u. i. t. u. t. e. u. z. p. o. s. s. i. b. i. l. i. t. a. t. e. p. e. c. c. a. d. i. q. s. h. u. e. r. u. t. p. o. s. t. s. u. u. e. s. s. e. et non in p. n. o. f. u. i. e. s. s. e. a. q. p. r. e. d. e. m. p. t. i. o. n. e. f. u. e. r. u. t. p. r. l. i. b. e. r. a. t. i. Et ideo si b. u. i. r. f. u. i. s. s. e. t. a. b. o. r. i. g. i. n. a. l. i. p. f. u. a. t. a. n. p. o. s. s. i. d. i. c. i. p. r. e. d. e. m. p. t. a. L. u. m. a. u. t. s. a. c. r. i. p. t. u. r. a. et s. a. c. r. i. d. o. c. t. o. r. e. s. d. i. c. u. t. e. a. f. u. i. s. s. e. p. x. p. s. p. r. e. d. e. m. p. t. a. et i. p. s. a. p. p. e. l. l. e. t. o. m. s. a. l. u. a. t. o. r. e. s. s. u. u. i. t. a. t. a. t. i. c. o. n. e. c. e. s. s. e. e. d. i. c. e. r. e. q. i. p. s. a. n. f. u. i. t. a. p. e. c. c. o. o. r. i. g. i. n. a. l. i. p. f. u. a. t. a. s. z. i. n. a. p. e. c. c. o. a. c. t. u. a. l. i. L. u. i. g. i. t. m. a. et d. i. s. p. u. t. a. t. i. o. n. e. s. u. t. v. r. e. d. e. m. p. t. i. o. n. e. n. a. n. g. e. l. o. r. u. q. e. r. e. s. p. e. c. t. u. p. e. c. c. i. a. c. t. u. a. l. s. z. h. o. i. u. z. q. e. s. t. r. e. s. p. e. c. t. u. p. e. c. c. i. o. r. i. g. i. n. a. l. i. c. a. p. x. p. i. p. a. s. s. i. o. n. e. d. e. q.

log. ap. l. s. cu. dicit q. x. obtulit et tra. didit semet ipsum redemptio. n. e. p. o. i. b. ho. i. b. Et de q. log. aug. dicit q. b. uirgo mirabili et inextimabili mo. o. i. u. z. h. o. i. u. z. et suu. pepit redempto. rez. b. aut uirgo p. t. i. n. z. ad gen. hu. manu. et n. ad gen. angeloz. I. o. leg. ex hac auctoritate bernardi q. b. uirgo et alii ho. i. e. s. q. x. p. i. s. a. g. u. i. e. r. e. d. e. p. t. i. l. u. t. s. u. b. c. a. p. t. i. u. i. t. a. t. e. c. u. l. p. e. a. l. i. q. n. f. u. e. r. u. t. Et ideo auctoritas bernardi a. d. u. c. t. a. n. e. d. n. o. s. i. m. o. p. n. o. b. i. s. et p. b. a. t. p. o. s. i. t. u. n. r. i. m. p. r. i. p. u. e. q. i. i. e. o. d. e. z. s. m. o. n. e. d. e. x. o. l. o. q. u. e. s. d. i. c. i. t. s. a. c. r. i. t. a. t. e. q. u. e. q. b. o. i. e. s. u. i. s. u. s. i. g. u. l. a. r. i. t. et c. o. p. i. o. s. i. s. t. i. m. e. r. e. d. o. l. e. t. t. u. a. n. s. o. l. u. q. u. e. r. s. a. t. i. o. s. z. et o. c. e. p. t. o. P. e. c. c. z. s. i. g. d. e. n. c. o. m. i. s. i. s. t. i. n. e. c. d. e. s. p. i. r. i. t. u. s. c. o. o. c. e. p. t. o. d. i. x. i. s. t. i. h. e. i. l. l. e. Ex quo c. l. u. d. i. t. h. z. B. e. r. g. s. o. x. p. s. f. u. i. t. i. g. u. l. a. s. i. s. q. n. e. c. p. e. c. c. z. c. o. m. i. s. i. s. t. i. n. e. c. p. e. c. c. z. i. s. u. i. o. c. e. p. t. i. o. n. e. d. i. x. i. t. g. o. o. z. d. i. e. t. m. i. t. e. n. o. n. e. B. e. r. g. b. u. i. r. et o. s. a. l. i. p. e. c. c. z. o. r. i. g. i. i. s. u. i. o. c. e. p. t. o. n. e. d. e. x. r. u. n. t. i. s. e. u. a. s. i. o. d. i. c. i. t. b. b. e. r. n. a. r. d. u. m. p. o. s. t. m. o. r. t. e. s. u. a. o. p. p. i. n. i. o. n. e. m. r. e. u. o. c. a. s. s. e. A. l. i. o. a. u. t. a. d. d. u. t. i. s. e. u. a. s. i. o. n. e. m. d. i. c. i. t. b. b. e. r. n. a. r. d. u. m. d. u. a. d. h. u. c. u. i. u. e. r. e. t. t. e. n. u. i. t. et d. o. c. u. i. t. q. b. u. i. r. g. o. f. u. i. t. i. o. r. i. g. i. n. a. l. i. p. e. c. c. o. o. c. e. p. t. a. s. z. p. o. s. t. m. o. r. t. e. z. r. e. u. o. c. a. u. i. t. q. u. t. d. n. e. p. o. s. t. m. o. r. t. e. a. p. p. e. u. i. t. c. u. m. m. a. c. u. l. a. i. p. e. c. t. o. r. e. c. u. i. d. a. m. m. o. n. a. c. h. o. a. q. i. t. e. r. r. o. g. a. t. q. u. e. m. a. c. u. l. a. z. i. l. l. a. g. e. s. t. a. r. e. t. i. c. o. r. p. o. r. e. R. e. n. d. i. t. q. o. b. h. a. c. c. a. z. s. i. c. m. a. c. u. l. a. t. o. e. r. a. t. q. d. u. a. d. h. u. c. u. i. u. e. r. e. t. t. e. n. u. e. r. a. t. et i. s. c. r. i. p. t. i. s. r. e. l. i. q. u. a. t. q. b. u. i. r. g. o. f. u. i. s. s. e. t. i. n. o. r. i. g. i. n. a. l. i. p. e. c. c. a. t. o. o. c. e. p. t. a.

Hereticu. e. as. f. e. r. e. q. p. o. s. t. m. o. r. t. e. m.

bernardus maculam habuerit.

No.

Sed hec fuga certe ē nimis absda
ac pñciosa. O summe pens q^o nam
hac ī tempestate tā fera tā inmani
tā garula utaz fmone. Quib^{us} uis q
bus mediis qbusq^{ue} argumtationib^{us}
hāc ipiā pphanā sacrilegā q^{ue} rñoez
detestabor. Lerte obtusa aure nari
busq^{ue} reclusis festinādū erat nisi ce
lum deiq^{ue} ac sorā celestē curiā hec
tā enormis attigisset iūria ueteri
puerbio cūcroz p ora uolitat dura
ceruice 7 malignanti corde fortu
natiore ac beatiore fore demēte
quas ob res et cū his calamo ludē
dum ē. Firment igit^{ur} p^{ro} stabiliāt.
roborētq^{ue} huiusmōi demētie uerbū
pducāt testes. et q^{ui} maculatū īguit^{ur}
lit Bernardū ī me^o afferat. Qua
puicia q^{ue} citate qbus ue pētib^{us} na
tus sit edisfāt. Q^{uo} lacte nutrit^{ur}. q^{ue}
doctrina īstruit^{ur} q^{ue} p^{ro}fessione liga
tus. et utrū monachus bēi ambrosii
ul soci^{us} bēi bñdicti extiterit mani
festet. **O**stēdam^{us} igit^{ur} hāc ipoz ut
stomacato aio ferar ebrietatē finis
simā maxicq^{ue} mādacio fedissimā nō
mō flām uerū ē 7 erroneā. 7 p^{ro}p^{ri}e ī
credibilē ac īposibilē fore. Peio a
te o es polutissimū q^{ui} hāc blasfemiā
euomisti. Pez ne dices mortale ue
niale ue aut fidei esse oriū fati. b.
uirginē ī origi. fore peio pceptam.
Lerte publice p^{ro}dicas 7 plane falsis
nlz ob h^{oc} admitti delictū sz magis
piū fore p^{ro}te assis tenere oriū. Si
igit^{ur} nil reati ē h^{oc} ipz tenere si si

dei sonū. si q^{ui} placet fari sz. unde
huic uiro deuotissimo ē hec oborta
macula. Cur nō idē aug^{ustinus} origi q^{ue} ef
ficaci^{us} planiusq^{ue} h^{oc} ipz dixit 7 app
bauit. Cur Amseim^{us} leo grego. tho
mas albert^{us} Alex^{ander} bonauetura ceti
q^{ue} doctores. q^{ui} hāc ueritatē ap^{er}tissime
docuerūt ab hac macula eualerūt
imunes. **L**eterū fallax h^{oc} frenelis
q^{ui}stū a sacrosctis deuter oraclis itūē
dum ē. fati eim quēpiā scōz deum
uidētū quātūculeis coignari ma
cula oīuz theologoz eneruat disci
plina quoz celuatissima p^{ro}f^{ess}io h^{oc} ē
nemtem celoz regno. ac uisioni ad
mitti dīe nisi p^{ro} uita p^{ro}nti aut cer
te purgatoria pena p^{ro}p^{ri}as os ablu
erit maculas. Qua de re dauid q^{ue}riti
dñe q^{ui} habitabit ī tabnaculo p^{ro}o
Ab ipo domino respūsum est Qui
ingredit^{ur} īn macula 7 loq^{ue}t^{ur} uerita
tem. Si ergo beatus bernardus ut
proferas macula coīquinatus appa
ruit quomodo in tabernaculum dei
statim post mortem ingressus. ut
eius sacra testatur hystoria habita
re ibi pōt cum macula. Rursū cā
ti. 4°. dicit^{ur}. Lota pulchra es ami
ca mea. et macula non est in te. Q^{uo}
dictum de qualibet anima beata. la
cri doctores uolunt debere intelli
gi. **E**t de illa celesti ciuitate di
citur Jla^{sa}. 35. Uia illa sancta uoca
tur et nō transibit per eā pollut^{us}
Et sap. 7°. Nihil inquinatum
int^{er}hibit īn illaz. et apoc. 14. sine
macula sūt aī tronum dei. et apoc.
21. nō int^{er}hibit īn eā alig^{ue} coīg

natū et faciēs mēdaciū quas ob res
licet diuinis litteris ac sacris ora-
culis fiat cōtrariū ac aduersatissi-
mū fore ī quēuis sāctorū deū uiden-
ciū uelle maculā cōfigere aut sona-
re. Ille fortassis Ber. apparuit q̄
iuxta aplz n̄ nūq̄ ut hoies decipi
at ī lucis angelū se trāsformat ille
inquam qui sanctissimo martino
in cristi forma apparens se ab ip-
so adorari psuasit. Ille deniq̄ qui
ut antiquorū cenobitarū gesta refe-
runt cuidā monacho tāq̄ pacis an-
gelus se ingessit ac eidē deceptone
minusq̄ falaciter mētiēs nuncia-
uit xp̄z cum aplis tartareas luere
penas Abraam uero reliquosq̄ iu-
deos celestes māfiones feliciter po-
tiri. Ille postremo hāc maculas scis-
simo n̄ro Ber. intulit de quo dicit
ecclesiastici. xi. bona ī mala uertēs
isidiat et ī electis dī ponit maculā
Ecce q̄s p̄spicue lex dñi ī macula
ta mēdaces illos cōdit q̄ n̄m deuo-
tissimū maculauere Ber. qua de re
eadē facilitate r̄nsio data cōtēpnit
ac refelit qua probat q̄ facilliter
posset q̄libet p̄ quacūq̄ opinione
sustinēda sile miraculū cōtingere
q̄stū aut piculose sint ille. 18. r̄nsio-
nes iam date pz p̄ Augu. in li. de
ecclē. doc. sanctas ingt suscipimus
cū dī hūilitate scripturas pegrinis
aut et ignotis de scripturarū con-
tinētia fabul n̄ facile acomodam̄ sē
sū doctrinā illā q̄ īm ī secreto sibi
placet n̄ solū fugimus uerū et ana-
thematizamus cōctos hereticos lē

sua nec audire nec uidere uolētes
oēz doctrinā q̄ ecclastico canonī nō
uenit nec cōsentit nō solū n̄ susci-
piunt s̄z ueluti alienā a fidei uerī-
tate dampnamus hec ille.

19. euasio dicit Alexādrū et bona
uēturā suā opinionē retractasse.

Et ideo alii addūt. 19. fugā dī
cētes q̄ et Ber. et Alexan. et
Bonauen. licet uno tēpore tenue-
rint. b. uir. ī origīali pēco fuisse cō-
ceptaz tamē anteq̄ moriet̄ hoc re-
tractauerūt.

Absurdum ē dicere Alexādrū et bo-
nauēturā suā opinione retractasse.
S̄z ī hac euasione terga uertūt et a
ueritate se alienos ēē demonstrāt. et
dū impudētē obstinata frōte er-
rore defēlare nitūt doctores tam
famosos ac tanta grauitate refer-
tos leues et uerbosissimos nō uerē
tur efficere audentq̄ rubore demis-
so asserere ac ēē p̄dicare doctores
irrefragabiles suaz ante mortem
reuocasse sententiam. Si igit̄ quod
dicunt quod p̄dicant uerum ex-
titit libros primo producant auten-
ticos qui hanc confingunt reuoca-
tionem contineant et scartabellos
ignorantia plenos et falsitate mul-
ta confectos quos continue legunt
incipiunt ac p̄tractāt. p̄cul abiciēt

Ceterū manēt adhuc horū excellētiſ
simorū doctorū codices autēti
ci et hecque de cōceptōe docuerūt
que scripserūt depicta reſuant nō
abſraſa cōſpiciūt legit q uult ⁊ qſq
ſtudioſus intelligit beatam uirgi
nem in originali peccato fuiſſe cō
ceptā cur hec ſi retractata ſi reuo
cata ſunt pergamenoscribi inſpici
qſq paciunt. Lerte alexander ſi ad
huc uiuens et in ſcholis cōtinue do
cens proter miraculum ut aiunt ſi
bi factum opinionem uel ſententi
am de cōceptione reuocaſſet non u
tiqſ tā clare tā diſuſe illam in ſum
ma ſua et in.3.º ſen.li.º ac in maria
li ſuo tēqſ memoriale ſue doctrine
poſuiſſet qn potius ſi ſūtiā illa pº
fuiſſet literis impſa eā penitº ab
radi feciſſet. et iō ſiſ ē et malicio
ſe ꝑſictū q. doc. ꝑſacti ſuā reuocaue
rint ſūtiāz Id ipſz poſſz. n. de Aug.
Grego. Anſel. ⁊ tho. ⁊ de quolz a
lio ſco ꝑſigi. iō hꝑ ſictio eadē facili
tate ꝑſepniſ q aduſit. ꝑieteº cū
hāc nꝑaz ſūtiāz tēre ꝑeꝑz nilz ſit
nec fidei ꝑriū ut ipi fatēſ qd opus
q cā aut q neceſſitas fuit ut ꝑſacti
doctores ſuā ſentētiā reuocaret. qº
de re ſiſ ē ꝑſactos doc. ſuā ſūtiāz re
uocaſſe ⁊ n ſbēet reuocādi neceſſitas
XXº fuga dicit doc. antiquos fui
ſe. opionis q. uirgo ſit i originali pec
cato cōcepta ſed ſūtiā eſt pia.

Et iō alii addūt. xx. rñſionem
dñtes q. in rei ueritate Bez.
et dñ illi. clxxxº doctores quos ſup
ius adduxi tenuerunt. b. uir. i. oñ

gi ꝑeço fuiſſe cōceptā opiatie qdā
ſed nō deſmīatīe. qdā uero doc. mo
dēni tenuerūt oppoſitū ēt opiatī
ue. ⁊ ideo dicūt q. qlibet ſine ſeru
pulo cōſciēcie pōt illā opinionē q
magis ſibi placet tenere q. nila ea
rū ē ꝑ fide. magis tñ ē piū tenere
opinionem doctorū modernorū qſ
opinionem doctorū antiquorū.

Opīo doc. antiquorū ē magis pia ⁊ ſe
curior qſ opīo quorūdā modernorū
Sed hec euasīo ē ualde friuola et
ꝑſumptuoſa. pº qdē q. ſi qlibet pōt
ſi ſcrupulo ſciēcie ꝑre q ſibi ma
gis placet tenere cur ipi de hac ma
teria ꝑdicātes ita exardeſcāt i illo
q nꝑaz ſūtiā lequūt cur illos inimi
cos uirgis marie appellāt ut diſſi
cile ſit ꝑaſſionē cordis geſtibz ⁊
nutribz nō ꝑrocere cur tot garitº
ullulatus et clamores in eibz mi
tunt noſtram ueritatem detestan
do. mētiunt ſecundo q. doctores a
ntiqui opiatīue tantū et non deter
miatiue noſtrā partem tenuerunt
nā ipi dicūt hꝑ fide catholīcā ēē te
nēdū. b. uir. i. origi. ꝑeço fuiſſe ꝑcep
tā Oppoſitū aut tenere erroneū te
merariū ſuꝑ ſticiōſū ⁊ ēt hereticuz
eſſe dñt ⁊ ꝑbāt. 13º. ſm ē q. qlibz
in hac mā poſſit ꝑre qſcuqſ tenere
dato ēt q. ꝑſacti doctores locuti ſit
opiatīue Sēꝑ eim iº opīo ē tenēda
qm tenēt doctores maioris aucto
ritatis ꝑecipue ſi ſint ſancti etiā
ſi eſſent numero pauciores multo
magis qñ ſūt numero plures ⁊ ſūc
ritate et ſciētia et dignitate ſz ꝑro

nra opione us q. b. uir. fuerit i ori
giali peço cepta sūt plures nume
re doctores 7 plures sactitate 7 di
gitate et auctoritate q̄s sint p opi
nionē opposita. Jō nra opio est ma
gis elligeda q̄s opio dñi. **14°** sūm
est q. opinio modernorū sit magis
pia q̄s opio atiquorū doctorū. pmo
qz onū ē p. 30. rōes fortissimas q.
opinio modernorū ē impia. 2° qz
illa opio q̄ ē fudata i auctoritatib^{us}
noui et ueteris testamēti et in auc
toritatibus canonis et in sentēciis
sanctorū doctorū et sūmorū pōtifi
cū ē magis pia q̄s illa q̄ ē solu fuda
ta in pualionibus hūanis et i auc
toritatibus doctorū pue auctorida
tis et nullius sactitatis s3 opio doc
torū atiquorū q̄ dicit. b. uir. i ori.
peço fuisse cepta ē fundata in auc
toritatibus ueteris et noni testamē
ti et i auctoritatib^{us} canonis 7 sēo
rū doctorū ac summorū pontifi
cum 7 scilicet ut uisū fuit i. 2° p
te. opinio nero contraria est funda
ta in pualionib^{us} hūanis q̄ nihil
cōcludūt in hac materia ut uisum
fuit in tertia pte. Jgit opio doctorū
antiquorū ē magis pia q̄s opio isto
rū modernorū. Si. n. in istis opio
nibus ēēt paritas respectu numeri
doctorū et respectu sactitatis aucto
ritatis et dignitatis tūc excusarēt
tenētes quacūqz opinionē sed sic n̄
est in pposito. pterea illa opinio
q̄ magis p̄tinet ad honorē et digni
tatē xpī ē magis pia q̄s illa q̄ deo
gat dignitati xpī s3 opio nra q̄ di

cit. beatā uirgīez i originali peço cō
ceptaz cedit ad dignitatē xpī qz ad
singularē digitatē xpī p̄tinet q. ip
se solus fuerit sactus in cōceptōe
qz ipse ē sactus sactorū 7 q. ipse so
lus sit mortuus nō debitor mortis
et q. sit redēptor oīum hominum
accipiēdo redeptōnez ut cōiter a
sanctis doctoribus et p ecclesie de
termiatōez accipit qua uidelicet
lauit quoscūqz fideles a peccis i san
guīe suo et redemit eos de manu
inimici qui uere p peccatū fuerāt
ante captiui. hec aut omnia ponit
opinio nra. s3 opinio q̄ dicit q. bea
ta uirgo n̄ sit cōcepta in peço origi
nali destruit oīa illa que cedūt in
honorē xpī qz dicit n̄ solū xp̄z mor
tuū esse nō debitorē mortis et dicit
postremo xp̄z n̄ esse redēptorē om
niū hōmīnū igit opinio nra ē magis
pia opinio uero cōtraria ē ipia Et
iō ōs q̄ meditat^{ur} ueritatem tota de
uotōe nostrā debēt s̄nīaz āplecti 7
oppositā ptez q̄ flitati et ipietati
inuit^{ur} tāqz pnciosam detestari ut
honor iste ac singlari excelsia so
li xpō attribuat^{ur} q̄ est uia ueritas
et uita in seclā seclorū. Amen

Epilogus.

Ec igit sūt magifice ac gen
rose comes que de cōceptōe
uirgis gloriose mihi dicenda uide
bant. ea. n. tum ex sacris codicib^{us}
tum ex approbatis doctoribus tum
etia3 ex aliis scriptorib^{us} ecclesia
sticis quoad potui dilligenter col
legi. Scio quidem ego longe plura

lōgeq; digniora de his reb; po-
tuisse p̄stigi at tñ certissimus suz
ea q̄ a me m̄moriata fuerūt i maxi-
mā p̄te archana h̄p̄passiui uirgialis
cept̄ appuisse. Araditū. n. ē in p̄-
mis qd origiale p̄c̄z importet q̄ pe-
na sit eius et quo pacto in oīs ho-
mines ab adā p̄pagatos seialiter
traducat̄ deīn tribus uis rōibus
q; trigita demūstratū ē impiū fore
catholicēq; fidei aduersatissimum
credere tenere aut p̄dicare beatif-
simā uirgēz origiale p̄c̄z nō oīs
se. tercio loco trigitaseptē r̄es q̄
bus opinio oīa fulciri uidebatur
clare aptēq; solute sūt. postico im-
probate eliseq; sūt euasione uigin-
ti q̄bus aduersari terga uertētes
tella ac sagittas n̄rarū rōuz ac diui-
narū auctoritatū subterfugere uis
bāt. In his. n. quatuor p̄tib; uir-
gialis cōceptus ueritas patefacia
est et falsitatis impietas reprobata
quisq; igit̄ hūc libellū ex l̄coz doc-
torū sentēciis cōfectū legere uolue-
rit n̄ uerborū mediocritatē cōtem-
plet̄ s; fidei rōnez. et si placet ad
deū q̄ docet hoīez sciēciā gr̄as refe-
rat q̄ doctores scōs quorū dēa reco-
legi hāc ueritatē cognoscere fecit
Si qua uero min⁹ p̄te aut parum
caute a me dicta in eo corrigēda p̄-
spexerit intuitu caritatis deo. indi-
ce corrigat. s. his cui inē sensus ca-
tholicus corrigendi. si aut̄ nihil in
ueniēs in eo q̄ scripture sacre aut
determinatōi eccl̄ie cōiq; doctorum
sūte aduerset̄ inuidie fortassis zelo

Successus que sanā doctrinā cōficer
nunt uictare p̄sūperit mecū sta-
bit añ tribunal Jesu xp̄i rōez de
his oībus rediturus. Ego si q̄dem
correctōi sancte romane eccl̄ie ac
aliozū maiorū n̄forū in oībus me
humiliter subicio. Et iuxta Augu-
stīnam in p̄mo de trim. libro. nō pi-
gebit sicubi i hac materia hexito
querere nec pudebit sicubi erro di-
scere et errores corrigere et reuo-
care. q̄sq; ergo audit hec uel legit
ubi pariter certus ē mecū pergat
ubi hexitat mecū p̄t̄ q̄at ubi erro-
rē suum recognoscit redeat ad ue-
ritatē quā sequor et ita simul in-
grediamur caritatis uia tēdentes
ad eū q̄ est uia ueritas et uita qui
nō nō indiget mendacio ut p̄ lau-
de matris eius loquamur dolos s;
ueritatem sēp meditabit̄ gatur e-
ius et labia ipsius ipiū mēdacē de-
testat̄. Et in hoc sit istius n̄re re-
collecte p̄icipiū et finis ad laudem
dñi n̄ri Jesu xp̄i et uirgīs matris e-
ius cui ē honor et gloria in secula
seclorū. Amen.

¶ LAUS DEO

¶ Explicit ualde utilis libellus recol-
lectorius de ueritate cōceptōis bea-
te uirgīs Marię ip̄res; a Dediolani
dñante Felicitissimo Baliazmaria
uiccomite duce Quinto p̄ L̄uisto
forū Valdarfer Ratisponensem An-
no domini. 1475.

Veritatem meditabitur
Se se conuertant et
Propagatos
Qui beatā uirginem.

Sed etiam eis
Respicit personā
Sonam infecit
Conmixtione maris

Dictum est
aNotum rediēs
Etiam fecisset
Liberaret sine

Hac necessitate
Et ut puulos
Fuisse cōceptam
Futurorū benoziū

Pertractatores
Sua natiuitate
Liber et forciō
Tam anime lue

Probat ratio
Iustitie et de
Lie natiuitatis
Noua et fāstifica

Ex uirgine et non
Hanc ingt catholicam
Larnis peccati sicut
Esse carnem peccati

Item Bernardus beate
Item beatus Innocencius
Debere osulcius

Ueniale 7 quod plus est

Culpe propter hoc
Aperite dñs uel eius
Qui nos creatori nostro
Glo. quā ppter breuitatē

Secūdum regulam fidei
Intersectoribus supplicaret
Sed male habentibus
Fidelū magis firmiter

Que tale peccatum
Que solum originale habuit
Quod melius fuisset
Originale q̄ icineratio

Uerit et addidit
aNecium q̄ ut dicit
aDemorare curauit
Debuit sibi ipsi

Et per malos homines
Donec sint bene examinata
Perimēta signoru in
Doctrina. n. magistri

Narrant huiusmodi
L i ues aut dum
Leci exceptis duobus
Contra Iullianum

Conceptione et q̄ soli
Larnis i sacra scriptura
.6°. rñsio que Redemisse

Genium illos iugo
Et iustificatio Dicit ulterius

manifi 1340

